ཨཨ། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ།

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

2019

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།
2019

༄༅། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ།

༼བ༽

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྡུར་མ། པོད། ༤༣
Je Yabse Sungbum Volume 43

པར་འགྲེམས་བྱེད་པོ།

རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་འབུམ་སྡུད་སྒྲིག་ཁང་།

Published by:
JE YABSE SUNGBUM PROJECT

Drepung Loseling Pethub Khangtsen Education Society‚ Mundgod U.K. Karnataka State (INDIA)
www jeyabsesungbum.org‚

པར་ཐེངས་དང་པོར།
དེབ་གྲངས་ ༧༥༠ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩

First Edition:

750 copies‚ 2019

པར་སྐྲུན་ཞུ་ཡུལ།
མ་ཎྀ་པཱལ་འཕྲུལ་ལས་ཁང་།

Printed at:

Manipal Technologies Limited Manipal

དཀར་ཆགདཀར་ཆག V

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 1
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག 1
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཚུལ། 10
ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ། 10
བཀའ་བསྡུ་བྱུང་ཚུལ། 18
སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ། 37
བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག 37
བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོའ་རྣམ་གཞགི

37

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་དང་སྡོམ་པ་གཟུང་ཚུལ། 54
བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། 60
བཟླས་བརྗོད་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན། 61
བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན། 76
བསྙེན་པ་སྔོན་དུ་སོང་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ། 78
སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག 80
རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། 80
ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ། 81
རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག 83
ཡོ་གའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ། 83

VI མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ། 87
རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག 95
རྒྱུད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་དོན། 95
བརྗོད་བྱའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། 102
རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དབང་གི་རྒྱུད། 103
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། 103
རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད། 104
དེས་སློབ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་དབང་བསྐུར་ཚུལ། 106
དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་སྒྲུབ་བྱ་ཚུལ། 106
དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་ཚུལ། 106
དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ། 112
བསྒྲུབས་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ། 118
རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སློབ་མར་དབང་བསྐུར་བ། 118
དབང་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་པ། 125

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 131
རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པ། 132
ཡོ་གའི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག 133
བླ་མེད་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག 139
རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། 139
ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། 141
རྣམ་དག་དང་མཚོན་དོན་སོགས་བཤད་པ། 166
རྡོར་དྲིལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། 185

དཀར་ཆག VII

རབ་གནས་བྱས་པའི་རྡོར་དྲིལ་བཟུང་བའི་ཚུལ། 187
ཅང་ཏེའུའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། 190
ཅང་ཏེའུའི་མཚན་ཉིད། 190
དཀྲོལ་བའི་ཚུལ་དང་དེའི་དགོས་པ། 193
བགྲང་ཕྲེང་གི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ། 196
བགྲང་ཕྲེང་གི་རྒྱུ་དང་གྲངས་བཤད་པ། 196
བརྒྱུད་པའི་སྲད་བུ་དང་དེའི་དག་པ། 199
རབ་གནས་བྱ་ཚུལ་དང་ཇི་ལྟར་འདྲེན་ཚུལ། 200
ལུས་ཀྱི་རྒྱན་བཤད་པ། 202
གང་གི་ཚེ་ཆས་སུ་འཇུག་པའི་དུས། 202
རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོའ་མཚན་ཉིད། ི

204

རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་གི་རྣམ་དག 212
དེ་དག་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཚུལ། 215
ཁ་ཊྭཾ་ཀ་བཤད་པར་བྱ་བ། 216
བཏུང་བའི་སྣོད་ཆས་བཤད་པ། 218
གོས་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ། 226

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 229
རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྔགས་པ་དད་པའི་རོལ་མཚོ། 231
རྗེའི་རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་རྣམ་དག་གངས་རི་མ། 235
མི་མཇེད་ཞིང་འདིར་ཐུབ་བསྟན་པདྨོའ་ཚལ། ི

237

རྒྱལ་ཚབ་རྗེར་བསྟོད་པ་ཚངས་པའི་དབྱངས། 239
ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་ལ་བསྟོད་པ། 241

VIII མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཚོགས་གཉིས་ཀུན་དགའ་རྒྱས་མ། 244
བླ་མ་དམ་པ་རིན་ཆེན་གྲགས་པའི་གསོལ་འདེབས། 245
ཚ་ཁོ་པ་ངག་དབང་གྲགས་པར་བསྟོད་པ། 247
སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་བླ་བརྒྱུད་གསོལ་འདེབས། 249
གསང་འདུས་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་བསྟོད་པ། 250
འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ། 252
རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ། 255
ཁྲོ་བོའ་རྒྱལ་པོ་མི་གཡོ་བར་བསྟོད་པ། ི

263

སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ངེས་པ་བྱ་དཀའ་བའི་མཛེས་རྒྱན། 265
སྒྲའི་རྒྱན་གྱི་དཔེ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ། 267
སྨྲ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་རབ་དཀའི་འཇུག་པ། 269
དབེན་གསལ་ལ་དགའ་བར་བསྟན་པ། 272
རང་གི་རྟོགས་པ་གཏམ་དུ་བསྙད་པ། 275
དགའ་ལྡན་བཀའ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མན་ངག 278
གཟུགས་བརྙན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང་། 286
དྲི་མེད་རིགས་པའི་གད་རྒྱངས། 289
དྲི་ལན་ལེགས་བཤད་གཟེགས་ཕྲེང་། 290
ཞུ་བ་དང་ལན་གྱི་སྤྲིང་ཡིག་སྣ་ཚོགས། 297
བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་དཔལ་གྱི་དྲིས་ལན། 309
སློབ་བུ་ཐར་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲིས་པའི་ལན་གཉིས། 346
དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དྲིས་ལན་སོགས། ི

354

དགེ་བཤེས་ཀོན་ཏིང་གུ་ཤྲི་པས་རྩོད་པའི་ལན། 398

དཀར་ཆག IX

དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་རྗེས་འབྲངས་ཀྱི་ལྟ་བའི་གནད་གོལ་ས་བཅད་པ། 424
བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གྱི་དྲིས་པའི་ལན། 458
བྱང་བདག་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པའི་དྲིས་ལན། 463
ཐོས་པ་རྣམ་ངེས་སོགས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས། 468
ཡིག་རིགས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་རྣམ་གྲངས། 471
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འགའ་ཞིག་གི་དྲིས་ལན། 475
བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་པའི་དྲིས་ལན། 477
དགེ་བཤེས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དྲིས་ལན། 490
དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དྲིས་ལན། 491

རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས། 501

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག 522

༄༅། །རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་བྷྱཿ རབ་ཡངས་མཁྱེན་པའི་སྤྱན་ལྡན་པས། །རབ་འབྱམས་ཤེས་
བྱའི་གནས་ཀུན་གཟིགས། །རབ་མང་ལེགས་བཤད་ཆུ་གཏེར་ཅན། །རབ་མཆོག་བླ་མའི་ཞབས་ལ་འདུད། །དེ་ཡི་ལེགས་བཤད་གངྒཱའི་རྒྱུན། །གདུལ་བྱའི་གླིང་དུ་བབས་པ་ལས། །བདག་བློ་སྐྲ་ཡི་རྩེ་མོ་ཡིས། །བླངས་པའི་ཆུ་ཐིགས་བརྗེད་གསོར་བྲི།།
དེ་ལ་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་ལུགས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་ལས། སྟོན་པ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རང་རེའི་སྟོན་པ་འདི་སྔོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའ་ིདྲུང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཤིང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་གསོག་པའི་མགོ་བརྩམས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་གྱིས་གྲངས་མེད་དང་པོ་རྫོགས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་གྱིས་གཉིས་པ་རྫོགས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་གཟིགས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་གྱིས་གསུམ་པ་རྫོགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྲས་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཏུ་འཁྲུངས་པའི་བར་བསྐལ་པ་བརྒྱར་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང༌། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་རྒྱུར་ཚོགས་བསགས་པར་འདོད་དེ། རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག །གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང༌། །དང་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན།1

།ཞེས་སོ། །དེ་
ལ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་དང༌། སྲོད་ལ་བདུད་བཏུལ་བའི་བར་ནི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ཚོགས་ལམ་པ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་དོ། །དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་པ་ལ། དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་སྐར་མ་ས་གས་ཉ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་སྲོད་ལ་བདུད་བཏུལ། གུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༤ ཕྲེང་། ༩

2 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སྦྱོར་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་རྣམས་མངོན་དུ་བྱས། ཐོ་རངས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བ་ཙམ་ན། མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་ནས་ཞག་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་འདས་ནས་ཝཱ་ར་ཎ་སིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་རོ། །དེ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ལ། ཆོས་འཁོར་དེ་ལས་གཞན་བསྐོར་བར་མི་འདོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་མི་འདོད་དོ། །དེ་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་དུ་སོང་བར་འདོད་དོ། །ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་མི་འདོད། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མི་འདོད། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་འདོད་དོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ལུས་དེ་སོ་སྐྱེའི་ལུས་ཡིན་པས། ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཡང་ལུས་དེའི་རྒྱུན་མ་བརྗེས་པར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས། གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་མཚམས་མེད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་དགག་པ་བྱེད་གསུང་ངོ་།།
༈ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང༌། གསང་སྔགས་གཉིས་ལས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་ལུགས་ནི། ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་རིང་ལ་གྲངས་མེད་དང་པོ་རྫོགས། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་གཉིས་པ་རྫོགས། ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བཅུ་པ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་གྲངས་མེད་གསུམ་པ་རྫོགས་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའ་དབང་བསྐུར་ནས། ས་བཅུ་པ་རྫོགས་མཚམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ ིཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གཉིས་བརྙེས་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་ནི་གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་གཤེགས་མི་སྲིད། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་གསུང་བ་མི་སྲིད། རྣམ་ ིཔ་ངེས་པ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐུའི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད། འཁོར་ངེས་པ་ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་ལས་སོ་སྐྱེ་སོགས་ཀྱི་འཁོར་མི་སྲིད། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 3

དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་མི་སྟོན་པ་སྟེ། ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་ནོ། །འོག་མིན་དེ་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷའི་གནས་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཙང་མའི་གནས་ཀྱི་འོག་མིན་ཏེ། དེའི་གོང་ན་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། གཙང་མའི་གནས་དག་སྤངས་པ་ན། །འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བ། །ཡང་དག་རྫོགས་སངས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྲུལ་པ་པོ་གཅིག་འདིར་འཚང་རྒྱ།1

།ཞེས་སོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་འོག་མིན་དུ་བཞུགས་ནས། སྤྲུལ་
པའི་སྐུས་མིའི་ཡུལ་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མི་མཇེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལ་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་པའི་འཛམ་བུའི་གླིང་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར། རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ནོ།།
དེ་ཡང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་
ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དང༌། ཡུམ་སྒྱུ་མ་ལྷ་མཛེས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་སྲས་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་སྐུ་བལྟམས་པའི་ཚུལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞོན་ནུ་རོལ་རྩེད་མཛད་པ་དང༌། བཙུན་མོའ་འཁོར་གྱིས་རོལ་པ་དང༌། ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང༌། དཀའི་བ་སྤྱོད་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་གཤེགས་པ་དང༌། བདུད་འདུལ་བ་དང༌། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང༌། མྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ། ཞིང་འདིར་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བའི་ཚུལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སྟོན་པ་ན། ཞིང་གཞན་དུ། ལ་ལར་སྐུ་བལྟམས་པ་དང༌། ལ་ལར་འཚང་རྒྱ་བ་དང༌། ལ་ལར་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང༌། །དགའ་ལྡན་ནས་ནི་འཕོ་བ་དང༌། །ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང༌། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང༌། །བཙུན་མོའ་འཁོར་དགྱེས་རོལ་པ་དང༌། །ངེས་ ི 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༣༩༤ ཕྲེང་། ༩

4 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འབྱུང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང༌། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང༌། །བདུད་སྡེ་འཇོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང༌། །མྱ་ངན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན།1

།ཞེས་སོ།། །།
༈ གསང་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་ལ། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་འཚང་རྒྱ་
ཚུལ་ལས་ལོགས་པ་མེད་པས། ཡོ་ག་དང་བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་དང༌། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་གཉིས་ལས་གསུངས་ཤིང༌། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་དང༌། སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང༌། ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་གསུམ་ལ་ཡོ་ག་ལ་མཁས་པའི་མི་གསུམ་ཞེས་འཕགས་ཡུལ་དུ་གྲགས་སོ། །སློབ་དཔོན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། རང་རེའི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ནས། ཆུ་བོ་ནེ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་བར། ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་ལ། དེར་ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཆེན་པོའ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་ ིབྱ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ།།
དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས། སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་ཏིང་ངེ་འཛིན་
དེ་ལས་བསླངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཙམ་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི། ཞེས་གསོལ་པས། འོག་མིན་དུ་ཁྲིད་དེ། དེ་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དེ་ཆུ་བོ་ནེ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དེ་ཉིད་དུ་བཞག་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་དེས་འོག་མིན་དུ་བྱོན་པ་ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གོས་ཀྱི་དབང་སྟེ། ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐུར་ནས་དེའི་རྗེས་ལ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྔ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་དུ་བཅུག་སྟེ། མངོན་བྱང་ལྔ་རྫོགས་པའི་མཐར། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །སངས་རྒྱས་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་བཞི་མཛད་དེ། རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་བྱོན་ནས་ཡོ་གའི་རྒྱུད་རྣམས་གསུངས། དེ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༡༠༩༡ ཕྲེང་། ༡༩

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 5
ནས་མིའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཆུ་བོ་ནེ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་དེ་ལ་སླར་ཞུགས་ཏེ་བཞེངས་ནས། བདུད་འདུལ་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ།།
༈ སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའ་ལུགས་ལ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་ ིབསགས་པའི་མཐར་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་འོག་མིན་དུ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་བསླངས་ནས། ཁྱོད་ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཙམ་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི། ཞེས་གསོལ་པས། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐུར་ནས། དེའི་རྗེས་ལ་མངོན་བྱང་ལྔ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་དུ་བཅུག་སྟེ། དེ་རྫོགས་པའི་མཐར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོར་སངས་རྒྱས་སོ། །སངས་རྒྱས་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་བཞི་མཛད་དེ། རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་བྱོན་ནས་ཡོ་གའི་རྒྱུད་གསུངས། དེ་ནས་མིའི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མའི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ཏེ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པར་འདོད་དོ། །མངོན་བྱང་ལྔ་ལ་སྔོན་བྱུང་སྟོན་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མངོན་བྱང་ལྔ་དང། རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མངོན་བྱང་ལྔའོ།།
དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཐམས་
ཅད་གྲུབ་པ་ལ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐུར་བའི་རྗེས་ལ། ཙིཏྟ་པྲ་ཏི་བེ་དྷཾ་ཀཱ་རོ་མི། ཞེས་པའི་སྔགས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་དུ་བཅུག་སྟེ། དེས་ཀྱང་བསྒོམས་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་རང་གི་སྙིང་གར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ་། །དེས་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མི་བསྐྱོད་པའི་ངོ་བོ་བརྙེས་ཤིང། མངོན་བྱང་འདིའི་མིང་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན། ཙིཏྟ་པྲ་ཏི་བེ་དྷཾ་ཀཱ་རོ་མི། ཞེས་བརྗོད་ནས་

6 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མཚོན་པའི་ཨཱ་ལི་བཅུ་དྲུག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་གི་སྙིང་ཁར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བསྒོམ་མོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ལ། ཨོཾ་བོ་དྷི་ཙིཏྟ་ཨུ་པ་ད་ཡཱ་མི། ཞེས་པའི་སྔགས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་དུ་བཅུག་སྟེ། དེས་ཀྱང་བསྒོམས་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་དེ་ཉིད་རང་གི་སྙིང་ཁར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ་། །དེས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རིན་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་བརྙེས་ཤིང་། མངོན་བྱང་དེའི་མིང་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།།
དེ་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན། ཨོཾ་བོ་དྷི་ཙིཏྟ་ཨུ་པ་ད་ཡཱ་
མི། ཞེས་བརྗོད་ནས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་དེ་མཚོན་པའི་ཀཱ་ལི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་གི་སྙིང་ཁར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པར་བསྒོམ་མོ། །དེའི་རྗེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཏིཥྛ་བཛྲ། ཞེས་པའི་སྔགས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་དུ་བཅུག་ནས་བསྒོམས་པས། སྔར་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་རང་གི་སྙིང་ཁར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་དཀར་བོ་རྩེ་ལྔ་པ་གྱེན་དུ་འགྲེང་བའི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ་། །དེས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་བརྙེས་ཤིང་། མངོན་བྱང་དེའི་མིང་ནི་བརྟན་པའི་རྡོ་རྗེ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན། ཏིཥྛ་བཛྲ། ཞེས་བརྗོད་ནས་རང་གི་སྙིང་ཁར་རྡོ་རྗེ་དཀར་བོ་རྩེ་ལྔ་པ་བསྒོམ་མོ། །འདིར་དང་པོའ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི་ཐོག་མའི་དོན་ ིཡིན་ལ། ཐོག་མའི་དོན་ཡང་སྔར་སངས་མ་རྒྱས་པ་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་མངོན་བྱང་ལྔ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་པའི་ཚེ། རང་གི་སྙིང་ཁར་མཐོང་བའི་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་དེ་ལ་དང་པོའ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་ ིབྱའོ། །དེ་རྩེ་ལྔ་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། འཚང་རྒྱ་བའི་ཚེ་མངོན་བྱང་ལྔ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་པའི་མངོན་བྱང་རེ་རེས། ཡེ་ཤེས་ལྔ་རེ་རེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རྩེ་ལྔ་པའོ། །དེ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 7
ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ལ་མིང་གི་དབང་བསྐུར་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དེ་བརྗེས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ།།
དེ་ནས། བཛྲ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་བྱ་བའི་སྔགས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་དུ་བཅུག་ནས་བསྒོམས་པས།
ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་དབྱིངས། གསུང་རྡོ་རྗེའི་དབྱིངས། ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྙིང་ཁའི་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཞུགས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལས་བསྒྲུབས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ་། །དེས་ནི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་བརྙེས་ཤིང་། མངོན་བྱང་དེའི་མིང་ནི་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན། བཛྲ་ཨཱཏྨ་ཀོ྅ཧཾ། ཞེས་བརྗོད་ནས་རང་གི་སྙིང་གའི་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་རྡོ་རྗེའི་དབྱིངས། གསུང་རྡོ་རྗེའི་དབྱིངས། ཐུགས་རྡོ་རྗེའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྙིང་གའི་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ལ་ཞུགས་པར་བསྒོམ་མོ། །དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་དེ་ལ། ཨོཾ་ཡ་ཐ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ཝ་སྟ་ཐ་ཨ་ཧཾ། ཞེས་བྱ་བའི་སྔགས་ཀྱི་དོན་སྒོམ་དུ་བཅུག་ནས་བསྒོམས་པས། རང་གི་སྙིང་གའི་རྡོ་རྗེ་ཟླ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ངོ་བོ་བརྙེས་ཤིང། མངོན་བྱང་དེའི་མིང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ།།དེ་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན། ཨོཾ་ཡ་ཐ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་
ཝ་སྟ་ཐ་ཨ་ཧཾ། ཞེས་བརྗོད་པས་རང་གི་སྙིང་གའི་རྡོ་རྗེ་ཟླ་བ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོའ་སྐུར་གྱུར་པར་བསྒོམ་མོ། །སངས་རྒྱས་ནས་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་བཞི་ ིམཛད་དེ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་འོག་མིན་དུ་བཞུགས་ཤིང། དེས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམ་པར་

8 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སྣང་མཛད་ཞལ་བཞི་པ་གཅིག་སྤྲུལ་པ་དེས་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་བྱོན་ནས་ཡོ་གའི་རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་མཛད་དེ། མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་བདུད་འདུལ་བ་དང། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་ཏོ།།
༈ བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ནི། དུས་འཁོར།
ཀྱཻ་རྡོར། བདེ་མཆོག་སོགས་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ལས་མ་གསུངས་ཤིང། འདུས་པའི་སྐོར་ནས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་འཕགས་ལུགས་དང། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་ལུགས་ཀྱི་ཨཱརྱ་དེ་བའི་སྤྱོད་བསྡུས་ནས་གསུངས། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་ལུང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་ཏེ། གཉིས་ཀ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་གསུང་ངོ་། །དེ་ལ་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང། གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ག་ལ་ཡོད་གསུང་ངོ་། །དེ་ལས་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་པ་ཚེ་དེའི་ཕྱི་མ་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་པའོ། །སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ནི་ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་ཚེ་དེ་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་པའོ། །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འདིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་མཐར། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པའི་ཚེ་འོག་མིན་དུ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ།།
དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས། སེ་གོལ་གྱིས་སྒྲས་ཏིང་ངེ་
འཛིན་དེ་ལས་བསླངས་ཏེ། ཁྱོད་ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཙམ་གྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི་ཞེས་གསོལ་པས། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷའི་བུ་མོ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་བཀུག་ནས། དབང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་ཏེ། དེའི་རྗེས་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་རྣམས་བསྟན་ནས་སྒོམ་དུ་བཅུག་པས། མཚན་ཕྱེད་ན་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལངས་པ་ལ། སངས་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 9

རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བཞི་པ་བསྐུར་ཏེ་སྤྱོད་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་ཐོ་རངས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བ་ཙམ་ན། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་ཡང་སྤངས་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་བརྙེས་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་ལ་བུམ་དབང་མ་བསྐུར་བར་དབང་གོང་མ་བསྐུར་བས་ཆོག་པ་དང། བསྐྱེད་རིམ་མ་བསྒོམས་པར་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་པས་ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་འདི་ཁོ་ན་གསུངས་ཀྱི། གཞན་མ་གསུངས། ཞེས་གསུང་ངོ་།།
དེ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དེ་འོག་མིན་དུ་བཞུགས་ནས།
སྤྲུལ་པའི་སྐུས་མིའི་ཡུལ་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྲས་སུ་འཁྲུངས་ནས་ཆུ་བོ་ནེ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་ལོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ན། རྒ་ཤག་གི་འབྲུ་གཅིག །ཏིལ་འབྲུ་གཅིག །འབྲས་ཉག་མ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ལས་ཁ་ཟས་རགས་པ་མ་གསོལ་བར་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །དེའི་ཚེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་བསླངས་ཏེ། ཁྱོད་ཉིད་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གདུངས་པའི་ལུས་འདི་ལྟ་བུས་བདུད་འདུལ་བར་མི་ནུས་ཤིང། ཁྱོད་ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཙམ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་སྤོང་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཁ་ཟས་རགས་པ་གསོལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་གཤེགས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷའི་བུ་མོ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་བཀུག་ནས་དབང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དངོས་དབང་དུ་བསྐུར་བའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་བསྟན་ནས་སྒོམ་དུ་བཅུག་པས་མཚན་ཕྱེད་ན་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ལས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུར་ལངས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བཞི་པ་བསྐུར་ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་ཐོ་རངས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བ་ཙམ་ན། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་སྤངས་ནས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་བརྙེས་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པས་ཆོག་མོད། དབང་གསུམ་པ་དང། བཞི་པ་བསྐུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་

10 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྐྱང་བའི་ལམ་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བགྲོད་ནུས་ཀྱང། མཐར་འཚང་རྒྱ་བ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་ཀྱི། དེར་མ་ཞུགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
༈ ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཚུལ་ལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་
བསྐོར་ཚུལ་དང། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་དུ་ཆོས་འཁོར་མ་བསྐོར་རོ། །དེ་ནས་ཡུལ་གྱི་དབུས་མ་ག་དྷ་རྒྱལ་པོའ་ཁབ་ཡོད་པ་ནས། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཆུ་བོ་གངྒཱ་བརྒལ་བའི་ཡུལ་ཝཱ་ར་ཎ་སི་དྲང་སྲོང་ ིལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་བྱོན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྔོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་དུ་ཉེ་བ་ན། རི་དེ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ལྔ་བརྒྱ་གནས་པ་ལ། དེ་དག་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་པར་མཁྱེན་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ནས་མེའི་ཁམས་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། རང་གི་སྐུ་ལས་བྱུང་བའི་མེས་སྐུ་ལུས་རྣམས་བསྲེགས་ནས་རིང་བསྲེལ་རྣམས་ས་ལ་ལྷུང་བ་ལས། དྲང་སྲོང་ལྷུང་ངོ་ཞེས་སྨྲས་པས་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྔོན་ཝཱ་ར་ཎ་སིའི་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བས་རི་འདི་ལ་གནས་པའི་རི་དྭགས་རྣམས་བསད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཁྲིམས་བཅས་པས། ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཀྱང་རི་དྭགས་མང་པོ་དེར་འདུས་ནས་འཕུངས་པས་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ན་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལྔ་གནས་ཏེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ཤེས་ཀཽཎྜི་ཎྱ་དང། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རྟ་ཐུལ་དང། རླངས་པ་དང། མིང་ཆེན་དང། བཟང་ལྡན་ནོ། །དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱང་ནས་འབྱོན་པ་མཐོང་སྟེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་གོའུ་ཏ་མ་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པ། ལྷོད་པ། མང་དུ་ཟ་བ་དེ་འདིར་འོང་གིས། དེ་ལ་སྨྲ་བར་མི་བྱ། བཤེས་བར་མི་བྱ། བསུ་བར་ཡང་མི་བྱའོ། །སྟན་ལྷག་པོ་འདི་ལ་འདུག་ན་འདུག་ཏུ་ཆུག་ཅིག །ཅེས་འོག་ཁྲིམས་བཅས་ཏེ་སྟན་ལྷག་པོ་གཅིག་བཏིང་ངོ་།།
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕེབས་པ་ན། དེ་དག་གིས་གཟི་བརྗིད་མ་བཟོད་ནས། ཐམས་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 11
ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ལ་ལས་ཞབས་བཀྲུས། ལ་ལས་སྟན་བཏིང་སྟེ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་གོའུ་ཏ་མ་ལེགས་པར་བྱོན་ཏམ། བྱོན་པ་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསོལ་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདན་བཏིང་བ་དེ་ལ་བཞུགས་སོ།།
དེ་ནས་ལྔ་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྔོན་ལས་མདངས་གསལ་བར་མཐོང་ནས།
ཚེ་དང་ལྡན་པ་གོའུ་ཏ་མ། ཁྱོད་ཉིད་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ། པགས་པའི་མདོག་ནི་ཡོངས་སུ་དག་ན། ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཁྱད་པར་མངོན་དུ་མཛད་དམ། ཞེས་གསོལ་བས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་མ་ཟེར་ཞིག །ཁྱེད་ཡུན་རིང་པོར་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་ཏ་རེ། ང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །ང་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མོད་ལ། ལྔ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་རང་བྱི་སྟེ། ལུས་ཆོས་གོས་ངུར་སྨྲིག་གསུམ་གྱིས་གཡོགས་ཤིང་ལག་ན་ཇ་མ་བུམ་ཐོགས་པ། བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ལྟ་བུ། སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྲེགས་ནས་ཞག་བདུན་ལོན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ།།
དེ་ནས་ཚངས་པ་དང། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པས། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་ཕུལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྟོན་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། སྲོད་ཐུན་དང་པོ་ལ་འཆག་པར་མཛད། གུང་ཐུན་བར་པ་ལ་གཟིམས། ཐོ་རངས་ཐུན་ཐ་མ་ལ་བཞེངས་ནས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་བསྐོར། སྙམ་དུ་དགོངས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་བས། ས་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་དུ་བསྐོར་བར་མཁྱེན་ཏེ། སྐད་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་ས་ཕྱོགས་དེར་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་ཁྲི་སྟོང་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཁྲི་དང་པོ་གསུམ་ལ་སྐོར་བ་མཛད་དེ། ཁྲི་བཞི་པ་ལ་བཞུགས་ནས། ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་དང། ལྷའི་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ། དགེ་སློང་དག་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་

12 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་སྤང་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་མངོན་དུ་བྱའོ། །འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཀུན་ཤེས་ཀཽ་ཎྜི་ཎྱའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ཏེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་ནས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་པུས་མོ་ནུབ་ཙམ་ཕབ་སྟེ། ས་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས་སོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་མདོ་ནི། འཁོར་ལོ་དང་པོའ་མདོ་དངོས་ཡིན་ཞིང། དེ་དང་བརྗོད་ ིབྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས། འདུལ་བ་ལུང་དང། མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་དང། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་དང། མདོ་སྡེ་རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོའ་མདོར་གཏོགས་སོ།། ི
༈ དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའ་རིར། ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་ ིའཁོར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སློང་ལྔ་སྟོང་སྟེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་དང། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་པ་དང་བཅས་པ་ལ། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། འབྲིང་གི་རྒྱས་པ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ། འབྲིང་གི་འབྲིང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། འབྲིང་གི་བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་ཁྲི་པ། བསྡུས་པའི་རྒྱས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། བསྡུས་པའི་བསྡུས་པ་འཕགས་པ་སྡུད་པ་རྣམས་ནི། བཀའ་བར་བའི་མདོ་དངོས་ཡིན་ཞིང། དེ་དང་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའ་མདོ། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ། འཕགས་ ིཔ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ཆེན་པོའ་མདོ། ཕལ་ཆེན་ལ་སོགས་པ་ཡང་བཀའི་བར་བའི་མདོར་གཏོགས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་ཡུམ་སྲས་1

བཅུ་བདུན་ཞེས་གྲགས་ཏེ། སྔར་བགྲངས་པའི་སྟོང་
ཕྲག་བརྒྱ་པ་ནས། སྡུད་པའི་བར་དྲུག་ནི་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཚང་བ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པས་ཡུམ་དུ་འཇོག་ལ། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ། ཤེར་ཕྱིན་ལྔ་བརྒྱ་པ། ཤེར་ཕྱིན་ཚུལ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ། ཤེར་ཕྱིན་ལྔ་བཅུ་པ། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ། ཀཽའུ་ཤི་ཀའི་མདོ། ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ། ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་ཉུང་ངུ་དང། ཡི་གེ་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༠ བ ༢ གཙང་། ཤོག ༨ བ ༤ སྲས་ཡུམ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 13
གཅིག་མ་སྟེ། བཅུ་གཅིག་ནི་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཚང་བ་མི་སྟོན་པས་སྲས་སུ་འཇོག་གོ །ཁ་ཅིག་ལག་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་མདོའ་དོད་ལ། སྒོ་ཉི་ ི ཤ་རྩ་ལྔ་པ་འདྲེན་ནོ། །རང་ལུགས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་ཡུམ་སྲས་བཅུ་བདུན་དུ་མ་ངེས་ཏེ། དེ་ལས་མང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
༈ བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་འཁོར་ནི། གནས་ཡངས་
པ་ཅན་ལ་སོགས་པར། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་དངོས་ཡིན་ཞིང། དེ་དང་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་མདོ་རྣམས་ནི། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་རུ་གཏོགས་སོ། །ཡང་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོའ་མཚན་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་དོན་ ིདམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའ་མདོ། ིསངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་རྣམས་བཀའ་ཐ་མར་འདྲེན་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན་བཀའ་བར་པར་གཏོགས་ཤིང། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་ཡང་དེར་གཏོགས་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིང། གཞན་དབང་དང། ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་བཀའ་ཐ་མའི་མདོར་གཏོགས་ཤིང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན་ཡང་དེར་གཏོགས་པ་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སོགས་མདོ་གསུམ་པོ་དེ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་དང། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
༈ ཡང་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའ་མདོ། འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ ིཞུས་པའི་མདོ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའ་མདོ། སོར་མོའི་ཕྲེང་བ་ལ་ཕན་པའི་མདོ། དཔལ་ ིཕྲེང་སེང་གེའི་ང་རོས་ཞུས་པའི་མདོ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ། རྔ་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའ་མདོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས། མདོ་ ིདགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་སྟེ། བཅུ་པོ་དེ་ལ་ཇོ་1

ནང་པས་སྙིང་པོའ་མདོ་བཅུ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ི
1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ ན ༦ གཙང་། ཤོག ༩ ན ༧ བཅུ་པོ་དེ་ལ་ཇོ་མོ་ནང་པས་

14 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བཀའ་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་འདོད་ཅིང་ངེས་དོན་དུ་འདོད་དོ། །མདོ་དེ་དག་གི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དང། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དོན་གཅིག་ཅིང། བདེན་པར་གྲུབ་པ། རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྦུབས་ན་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དེ་དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་འདོད་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་པ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་དོ།།
༈ བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མདོ་བཅུ་པོ་དེ་བཀའ་ཐ་མའི་མདོ་ཡིན་ཞིང། མདོ་དེ་དག་ལས་ཇོ་
ནང་པས་འདོད་པ་ལྟར་དུ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་དག་དྲང་དོན་དུ་བཞེད་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང། བདེ་བཤེགས་སྙིང་པོ་དོན་གཅིག་པར་མཛད་ནས། དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང། བཀའ་བར་པ་ཁོ་ན་ངེས་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །མདོ་བཅུ་པོ་དེ་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་རངས་པོས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་རངས་པོས། གཞན་དབང་དང། ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་བསྟན། བྱམས་མགོན་གྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་རངས་པོས་ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། མདོ་གཞན་དགུ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་དང། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཅིང། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཇོ་ནང་པའི་རང་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་རི་བོང་གི་རྭ་དང་མཚུངས་ཤིང། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང། མདོ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ངེས་དོན་དུ་བྱས་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།།
༈ རང་ལུགས་ནི། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་ན། སེམས་ཅན་
གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པས་སེམས་ཅན་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དང། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དོན་གཅིག་ཅིང། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང། སངས་རྒྱས་སླར་འཚང་མི་རྒྱ་བས་སེམས་ཅན་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །འོ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 15

ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དང། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཁམས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང། དེའི་འགྲེལ་པར། ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་འདིར་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་གསུངས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རྒྱུ།
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཙམ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སེམས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་མ་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའམ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས། ཞེས་བྱའོ། །གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའམ། འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་གམ། བྲལ་འབྲས་མཐར་ཐུག་གམ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དམ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བྱའོ། །གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ན་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་མ་ཡིན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ན། མ་བྲལ་བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ལ་ཡང་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་རྣམ་གྲངས་དེ་དག །འདུས་མ་བྱས་ཤིང་དངོས་པོ་མེད་པ། རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་ཡིན་གྱི། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དང། གཞན་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དོ། །དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོས་ཉན་ཐོས་པའི་ལྟ་བ་སྟོན། བར་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོན། ཐ་མས་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་སྟོན་ལ། དེས་ན་འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་དང། གཞན་གཉིས་དྲང་དོན་ནོ།།
༈ སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། བཅུ་
གཉིས་གང་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པས་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་སྙིང་པོ་མཆོག་ལས། མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྙད་ལུང་བསྟན་དང། །ཚིགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་གླེང་གཞི་དང། །རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་། །སྐྱེས་རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང། །རྨད་བྱུང་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྡེ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༡༠༧༥ ཕྲེང་། ༡

16 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བཅུ་གཉིས་ཡིན།1

།ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས་གླེང་གཞི། རྟོགས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་
བྱུང་བ། སྐྱེས་རབས་དང་བཞི་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུའོ།།
ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་བཀའ་དོན་གཅིག་ཅིང། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཞལ་ནས་
གསུངས་པའི་བཀའ་དང། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་དང། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྐུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ནི་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལྟ་བུ། གསུང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ནི་མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྱོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུ། ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ལ་གསུམ་ལས། ཐུགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ནི་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ། ཐུགས་ཐུགས་རྗེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ནི། གནོད་སྦྱིན་དང། ལྷ་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྔགས་སྨྲས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་སྔགས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟ་བུ། ཐུགས་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པའི་སྟོབས་ཐུགས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་མཐུས། རི་དང། ཤིང་དང། རྩིག་པ་སོགས་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ།།
རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་མདོ་
ལས། དགེ་སློང་དག་ངའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང། བར་བར་དུ་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཚིག་རྣམས་ཆུག་ལ་སྡུས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བའི2

་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་
ཀྱིས་ཐོག་མར་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང། བར་བར་དུ་མཚམས་སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ལ་བཅུག་པ་ལྟ་བུའོ།།
ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༥༠༥ ཕྲེང་། ༡༦
2 ཞོལ། ཤོག ༡༣ ན ༦ མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 17

བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཞི་གནས་དོན་གཅིག་ལ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་ལྷག་མཐོང་དོན་གཅིག་གོ།
དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལྔ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་
སྣོད་དང། དེ་ནས་བཞི་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །དེ་དག་གི་བར་བར་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ཐོར་བུ་ཐོར་བུར་གནས་པ་རྣམས་ནི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ། །མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལྟར་ན། གཏན་ལ་ཕབ་པ་བསྟན་པའི་སྡེ། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་1

ཡོད་དོ།།
ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་འདུ་སྟེ།
གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དང། ཞེ་སྡང་ལ་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང། གཏི་མུག་ལ་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང། དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་རེ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་གསུངས་སོ། །ཚད་ནི་ཉན་ཐོས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་གཅིག་2

ཡོད་པ་
དེ་ཆོས་ཕུང་གཅིག་གི་ཚད་དེ། དེ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཡོད་ཅེས་འདོད་དོ། །ཡང་ཉན་ཐོས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཚན་རེ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཚན་པ་རེ་ཆོས་ཕུང་རེར་འདོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་པ་ཁ་ཅིག་གླང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་གྱི་རྒྱབ་ཁལ་ནོན་པའི་སྣག་ཚས་ཆོས་ཕུང་གཅིག་འབྲི་བར་ནུས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རང་གི་ལུགས་ནི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས། ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཚན་པ་རེ་ལ་ཆོས་ཕུང་རེ་རེར་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དོ།།

1 གཙང་། ཤོག ༡༡ ན ༧ མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དོ།
2 ཞོལ། ཤོག ༡༤ ན ༡ བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཡོད་པ་ཆོས་ཕུང་གཅིག་གི་ཚད། གཙང་། ཤོག ༡༡ བ ༢ བསྟན་བཅོས་ཅིག་ཡོད་པ་ཆོས་ཕུང་གཅིག་གི་ཚད།

18 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

༈ བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་བཀའ་བསྡུ་བ་རིམ་
པ་གསུམ་བྱུང་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་མཛད་པ་ཟིན་ནས་བསྟན་པ་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་ལ་གཏད་དེ། དཔྱིད་ཟླ་ཐ་ཆུང་སྐར་མ་ས་གས་ཉ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ནུབ་མོ་རྩྭ་མཆོག་གི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་དབྱར་དེ་རྒྱལ་པོའ་ིཁབ་ཀྱི་བདེ་ཅན་མའི་ཕུག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་སྦྱིན་བདག་བྱས་ནས། འཕགས་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་མཛད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་བླངས་སོ། །དེའི་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱའི་སྣམ་སྦྱར་རྣམས་བརྩེགས་པ་གདན་དུ་བཏིང་བའི་སྟེང་དུ་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་འཛེགས་ཏེ། ཁ་མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱོགས་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་གདོང་མཆི་མ་དང་བཅས་སྙན་པའི་གདངས་དང་བཅས་ཏེ། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་བསྡུས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཇི་སྙེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བློ་ལས་བཏོན་པའོ། །དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་སྟན་ལས་བབས་ཏེ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་བསྡུས་སོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོས་སྔ་མ་བཞིན་དུ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་བསྡུས་སོ།།
དེ་ནས་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་བྱས་ཀྱི། ད་
ནི་མྱ་ངན་ལས་བཟླའོ་དགོངས་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་ལ་གཏོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཚལ་དུ་བྱོན་ཏེ། ཀླུ་ཡུལ་དང། ལྷའི་ཡུལ་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚེམས་མཆེ་བ་རེ་རེ་བཞུགས་པ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་དུ་བྱོན་ནས་སླར་བྱོན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་སྦྲོན་དུ་བྱོན་པས་རྒྱལ་པོ་གཉིད་ལོག་པར་གཟིགས་ནས། འཁོར་རྣམས་ལ། ང་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བ་འདིར་སྦྲོན་དུ་བྱུང་ཞེས་སྨོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་བྱ་རྐང་ཅན་ཞེས་བྱ་བ། རི་གསུམ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་ཏེ། རྩྭའི་སྟན་ལ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་སྣམ་སྦྱར་དེ་བསྣབས་ཏེ། པུར་དེ་ཇི་སྲིད་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་མི་འཇིག་ཅིང་མདངས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉམས་པར་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 19

མི་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །དེ་ནས་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་རི་གསུམ་པོ་དེ་ཁ་སྦྱར་ནས་བཞག་གོ །དེ་ནས་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་རྒྱ་མཚོར་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་སོང་བ་ལས་འཁོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ན་བཞུགས། ལོ་ལྔའི་དུས་སྟོན་བྱའོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །ཞེས་ཐོས་པས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ། །བརྒྱལ་བ་སངས་ནས་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དང། མོའུ་གལ་གྱི་བུ་དང། འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་རྣམས་དྲིས་པས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་སོ། །ཞེས་ཐོས་ཏེ། ཡང་བརྒྱལ་ལོ། །དེ་སངས་ནས། ད་ལྟ་སུ་བཞུགས། ཀུན་དགའ་བོ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ལོ་ལྔའི་དུས་སྟོན་བྱས་སོ།།
དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོས་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས། དེས་
ཀྱང་སྦྱངས་པས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཅིང་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས། དགེ་སློང་ཞིག་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལས། གང་ན་ལོ་བརྒྱར་འཚོ་བ་ནི། །ངེས་པར་ཆུ་ལ་བྱ་གག་བཞིན། །ཞེས་འདོན་པ་གསན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་ཀྱི། གང་ན་ལོ་བརྒྱར་འཚོ་བ་ནི། །ངེས་པར་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་ཡིན། །ཞེས་ལྷོགས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས། དགེ་སློང་དེས་རང་གི་མཁན་པོའ་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་འཕགས་པ་ཀུན་ ིདགའ་བོ་འདི་སྐད་གསུང་ངོ་། །ཞེས་སྨྲས་པས། མཁན་པོ་དགེ་སློང་དེ་རང་གིས་ནོར་བར་བསྟན་པ་དེ་མ་འདོད་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་ནི་རྒས་གྱུར་ཏེ། །དྲན་པ་ཉམས་པས་བརྗེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེ་དགེ་སློང་དེས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་སྨྲས་པས། ཀུན་དགའ་བོ་ཡིད་བྱུང་སྟེ། ད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་འདི་ལྟར་གྱུར་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ཤ་ནའི་གོས་ཅན་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་གྲོང་ཁྱེར་བཅོམ་བརླག་གི་སྤོས་འཚོང་སྦས་པའི་བུ་ཉེ་སྦས་ལ་བསྟན་པ་གཏོད་ཅིག །དེ་ནི་མཚན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་ལ་སྦྲོན་དུ་བྱོན་པ་ན་རྒྱལ་པོ་གཉིད་ལོག་པས། འཁོར་རྣམས་ལ་ཁོ་བོ་འདིར་སྦྲོན་དུ་བྱུང། ཞེས་སྨྲོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་ནས། འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་འགྲམ་དུ་གཤེགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ཆག་པ་རྨིས་པ་ལས་སད་དེ་སྨྲས་པས། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས། འཕགས་པ་ཀུན་

20 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དགའ་བོ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྦྲོན་དུ་བྱོན་ནོ། །ཞེས་སྨྲས་པས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ། །བརྒྱལ་བ་སངས་ནས་གླང་པོ་ཆེ་ཞོན་ཏེ་རྒྱུགས་ནས་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་ཏོ། །དེའི་ཚེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་ཙཱ་བྱི་རྣམས་ལྷས་སྦྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་མང་པོ་ཐོགས་ཏེ་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་འགྲམ་དུ་ལྷགས་སོ། །དྲང་སྲོང་ཞིག་ཀྱང་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལྷགས་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་བས། ཀུན་དགའ་བོས་ཆུ་བོ་གངྒཱའི་དབུས་སུ་གླིང་ཞིག་སྤྲུལ་ཏེ། ཉི་མའི་གུང་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གུང་པའམ། ཆུ་དབུས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་མཁན་པོ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྔོན་དུ་བདག་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་སྙམ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཞུས་པས། ཁྱོད་དེ་སྐད་མ་ཟེར་ཞིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཁ་ཆེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་དང་མཐུན་པ་སྟེ། དེར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གུང་བ་ཞེས་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཇོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་གྱི། ཁྱོད་དེར་སོང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཞོག་ཅིག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ཀྱང་ཁ་ཆེར་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཏོ། །དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ། གདུང་ཆ་གཉིས་སུ་བགོས་ནས་རྒྱལ་པོའ་ཁབ་ ིདང། ཡངས་པ་ཅན་དུ་མཆོད་རྟེན་རེ་རེ་བྱས་སོ།།
དེ་ནས་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ། ཉེ་
སྦས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང། བསྙེན་པར་རྫོགས་ཏེ་དེ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་ཉེ་སྦས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད་དོ། །སློབ་མ་དགྲ་བཅོམ་པ་རེ་རེ་བྱུང་བ་ན་བྲག་ཕུག་འདོམ་ལྔ་བཅུ་པ་ཞིག་ཏུ་སོ་ཤིང་སོར་ལྔ་པ་རེ་རེ་དོར་བས་དེ་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དེས་བསྟན་པ་དྷི་དྷི་ཀ་ལ་གཏད། དེས་ནག་པོ་ལ་གཏད། དེས་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ལ་གཏད་དེ། ལེགས་པར་གསུང་མཛད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དང། །འོད་སྲུངས་ཀུན་དགའ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་དང། །ཉེ་སྦས་དྷི་དྷི་ཀ་དང་ནག་པོ་དང། །ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན།1

།ཞེས་སོ།།
༈ དེ་ནས་བསྡུ་བ་གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༡ ཤོག ༧༨༡ ཕྲེང་། ༡

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 21

བཅུ་འདས་པ་ན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་སྤྱོད་པས་རྙེད་པ་དང་ལྡན་ནོ། །དེ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྙིང་ལས་ཆུང་ངུར་གནས་སོ། །གྲོང་ཁྱེར་ནོར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ལྷགས་སོ། །ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་རྙེད་པ་འགོད་པ་མཐོང་སྟེ་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་རྙེད་པ་ཆེ་བར་གྱུར་སྙམ་དུ་བརྟགས་པས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་སྤྱད་པ་ལས་བྱུང་བར་མཁྱེན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། འཕགས་པ་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞི་སྤྱད་དུ་རུང་ངམ། དེས་སྨྲས་པ། ཅི་ཞིག །མི་མཐུན་པའི་ལས་བྱས་ནས། མཇུག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་བརྗོད་པས་ལས་ཆགས་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྨྲས་པ་མི་རུང་ངོ་། །ལྟུང་བ་ཅིར་འགྱུར། ཉེས་བྱས་སོ། །གང་དུ་བཅས། གཉན་ཡོད་དུའོ། །སུ་ལ་བཅས། དྲུག་སྡེ་ལའོ། །འོ་ན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ན་བཟོད་དམ། མི་བཟོད་དོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི། སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞི་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་སྤང་བར་བགྲོས་སོ།།
དེ་ནས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཀྱིས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་དབྱུང་བར་
བྱ་ཡི། ཁྱོད་ཕྱོགས་ཚོལ་དུ་སོངས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་དམར་བུ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སོ་སོར་ཕྱིན་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་གཞི་བཅུ་སྤྱོད་པ་བརྗོད་ནས། ཁོ་བོས་གཎྜི་བརྡུངས་པ་ན་ཁྱེད་སོ་སོ་ནས་བྱོན་ཅིག །ཅེས་བསྐུལ་ཏེ་སླར་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བྱོན་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་སྒོ་བཅད་དེ། གཎྜི་བརྡུངས་པས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་མཁན་པོ་མཛད་པའི་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱར་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པ་འདུས་སོ། །ཡུལ་དམར་བུ་ཅན་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་སྒུར་སྐྱོག་ཅེས་བྱ་བས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་གཎྜི་མ་ཐོས་སོ། །དེ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་གྲགས་པས་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། གཞི་བཅུ་བརྗོད་དེ། ཨ་ལ་ལའི་གཞི་སྤྱོད་དུ་རུང་ངམ། མི་རུང་ངོ་། །འོ་ན་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ན་བཟོད་དམ། མི་བཟོད་དོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི། སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་སོ་སོར་རེ་རེ་ནས་དྲིས་ཏེ། གཞི་བཅུ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་ནས་ཐུགས་

22 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བསྟུན་ནོ། །དེའི་ཚེ་དགྲ་བཅོམ་པ་སྒུར་སྐྱོག་འགོག་པ་ལས་ལངས་པ་ན། ལྷས་ཁྱོད་དང་མཁན་པོ་གཅིག་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱར་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་འདུས་སོ། །ཞེས་སྨྲས་པས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་དྲུང་དུ་ལྷགས་ཏེ་སྒོ་བརྡུངས་སོ། །གྲགས་པས་སུ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་པས། གང་དག་དམར་བུ་ཅན་ན་གནས་པ་ཡི། །དགེ་སློང་མང་དུ་ཐོས་པ་འདུལ་བ་འཛིན། །དེ་དག་རྣམས་ལས་གཞན་ཞིག་འདིར་མཆིས་ཏེ། །དབང་པོ་དུལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོ་ན་འདུག །ཅེས་སྨྲས་སོ། །དབང་པོ་དུལ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་ན་ཁྱོད་སུ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་པས། སྒུར་སྐྱོག་གོ །ཞེས་ཟེར་བ་ཐོས་པས་སྒོ་ཕྱེའོ། །དེ་ནས་ལས་བྱས་ཏེ་སྒོ་ཕྱེ་ནས་གཎྜི་བརྡུངས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ནང་དུ་བཅུག་ནས། རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་སུན་བྱུང་སྟེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གནས་དབྱུང་བྱས་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཕམ་མོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་རྒྱལ་ལོ། །ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་བསྡུ་བ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྦྱིན་བདག་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱིས་བྱས་སོ།།
༈ བསྡུ་བ་གསུམ་པ་དང་སྡེ་པ་གྱེས་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རྟོག་གེ་
འབར་བ་དང། སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་སྡེ་པ་ཐ་དད་པ་ཀླགས་པའི་འཁོར་ལོ་དང། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་ལོ་དྲི་བ་རྣམས་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ལུགས་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས། ལོ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་འདས་པ་ན། གྲོང་ཁྱེར་སྐྱ་བོའ་བུ་ིཞེས་བྱ་བར། བདུད་སྡིག་ཅན་བཟང་པོ་ཀུན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཆ་བྱད་དུ་སྤྲུལ་ནས། རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་བསྟན་ཏེ་དགེ་འདུན་ལྟ་བ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་ནས་འཁྲུག་ལོང་དུ་གྱུར་ཏེ་ལོ་དྲུག་ཅུར་མི་མཐུན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་གནས་མའི་བུ་ཞེས་བྱ་བས་དགེ་འདུན་བསྡུས་ཏེ། རྩོད་པ་བཟླུམས་པས་ཆོས་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པ་ལ་བསྡུ་བ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྦྱིན་བདག་རྒྱལ་པོ་དགའ་བོ་དང་པདྨ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་སོ། །ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་འདས་པ་ན། གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བར་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་བཞི། སྐད་མི་མཐུན་པ་སཾ་སྐྲྀ་ཏ་དང། ཟུར་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 23

ཆག་དང། ཐ་མལ་པ་དང། ཤ་ཟའི་སྐད་ཀྱིས་ལུང་འདོན་པས་སློབ་མ་རྣམས་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པར་གྱུར་པས། རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཞིར་གྱེས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་གྱེས་པས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་སོ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་བཅུ་བདུན་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྩོད་པ་ལ། ནམ་ཞིག་ན་ཀྲི་ཀྲིའི་རྨི་ལྟས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་རྙེད་ནས་བལྟས་པས། རས་ཡུག་དཀར་པོ་གཅིག་མི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ་སོར་ཐེན་ཀྱང། རས་ཡུག་དེ་མི་འདྲལ་བ་ཞིག་རྨིས་པ་དེ། སངས་རྒྱས་འོད་སྲུངས་ལ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྨི་ལམ་དེ་ཁྱོད་ལ་དགེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་མི་དགེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་གྱེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱུར་ཀྱང། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རས་ཡུག་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྔ་ལྟས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་མཐོང་ནས། བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བསྡུས་པ་ལ་བསྡུ་བ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྦྱིན་བདག་རྒྱལ་པོ་ཨ་ཤོ་ཀས་བྱས་སོ།།
རྩ་བའི་སྡེ་པ་བཞི་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་དང། དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་
པའི་སྡེ་པ་དང། མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པ་དང། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པའོ། །དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ནི། དང་པོ་སྐད་སཾ་སྐྲྀ་ཏའི་སྐད་དུ་འདོན། མཁན་རྒྱུད་རྒྱལ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་སྲས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ནས། སྣམ་སྦྱར་སྣམ་ཕྲན་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་པ་ནས་དགུ་པ་ཡན། གྲྭ་རྟགས་ཨུཏྤ་ལ་དང། པདྨ་དང། རིན་པོ་ཆེ་དང། ཤིང་ལོ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐད་ཟུར་ཆག་ཏུ་འདོན། མཁན་རྒྱུད་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་ནས། སྣམ་ཕྲན་ཉེར་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པ་ཡན། གྲྭ་རྟགས་དུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། སྐད་ཤ་ཟའི་སྐད་དུ་འདོན། མཁན་རྒྱུད་དམངས་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཉེ་བར་འཁོར་ནས། སྣམ་ཕྲན་ཉེར་གཅིག་པ་ནས་ལྔ་ཡན། གྲྭ་རྟགས་མེ་ཏོག་སོ་རྩི་ཀའོ།།
བཞི་པ་ནི། སྐད་ཐ་མལ་པའི་སྐད་དུ་འདོན། མཁན་བརྒྱུད་རྗེའུ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་མཐའ་འཁོབ་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཀ་ཏྱ་ཡ་ན་ནས། སྣམ་ཕྲན་

24 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སྔ་མ་དང་མཐུན། གྲྭ་རྟགས་འཁོར་ལོའོ། །ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་བསྡུ་བ་བྱུང་ཚུལ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས། རྒྱལ་པོའ་ཁབ་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་བི་མ་ལ་སྭ་བྷཱ་ཝ་ཞེས་བྱ་ ིབར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་འདུས་ནས། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དང། བྱམས་པ་དང། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གསུམ་གྱིས། རིམ་པ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མངོན་པ་འདུལ་བ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་ ིསྣོད་གསུམ་བསྡུས་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གསང་འདུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་འགོར་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་པ་ནས། རྡོ་རྗེ་བཙུན་མོའ་བྷ་ག་ལ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་ ིབྱ་བའི་བར་གྱི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱིས་ཡི་གེ་རེ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེས་བཤད་པ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དང། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་འཁོར་རྒྱུད་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལ། སྒྲོན་གསལ་ལས། ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་བརྡ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང། ཁུངས་རྣམ་དག་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
༈ བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བྱུང་ཚུལ་ལ། བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་དང།
ལྟར་སྣང་གཉིས་ཏེ། ས་སྡེ་ལས། དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ལྡན། །ངན་གཡོ་བརྩེ་བྲལ་སྡུག་བསྔལ་སྤོང། །ཐོས་རྩོད་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་པ། །བསྟན་བཅོས་དྲུག་བྲལ་གསུམ་དུ་འདོད།1

།ཅེས་
གསུངས་པའི་དགུ་པོ་དེར་ཕྱི་ནང་གི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་འདུ་སྟེ། དོན་མེད་པ་དང། དོན་ལོག་པ་དང། ངན་གཡོ་དང། སྙིང་རྗེ2

་དང་བྲལ་བ་དང། ཐོས་པ་ལྷུར་ལེན་པ་དང། རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཏེ། དྲུག་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྣང་ངོ་། །དོན་དང་ལྡན་པ་དང། སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བ་དང། སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། གསུམ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་སྟེ་ནང་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །དང་པོ་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བྱ་རོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དང། མུ་སྟེགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང། མུ་སྟེགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དང། གཅེར་བུ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུའོ། །ཐོས་རྩོད་ལྷུར་ལེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༤ ཤོག ༤༧༧ ཕྲེང་། ༣
2 ཞོལ། ཤོག ༡༩ ན ༤ གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༦ སྙིང་པོ་དང་བྲལ་བ་དང་།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 25
གཉིས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ།།
༈ རིག་པའི་གནས་ལྔ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་རིག་པ་དང། སྒྲ་དང། གསོ་བ་དང། བཟོ་རིག་པ་
དང། ནང་གི་དོན་རིག་པའོ། །དེ་དག་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ལྔ་སྟེ། གཏན་ཚིགས་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། ཕྱི་རིག་པར་གྱུར་པ་དང། ནང་རིག་པར་གྱུར་པའི་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སོ། །སྔ་མ་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་གླིང་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱས་པའི་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་དང། བྲམ་ཟེ་རྐང་མིག་གིས་བྱས་པའི་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་མ་ནི་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔལ་ལྡན་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་པའི་ཚད་མའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལ་ལེའུ་དྲུག་གོ །དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་མཛད་དེ། གཙོ་བོ་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་ནི། རྒྱས་པ་རྣམ་འགྲེལ། འབྲིང་རྣམ་ངེས། བསྡུས་པ་རིགས་པའི་ཐིགས་པ་སྟེ། དང་པོ་ལ་ལེའུ་བཞི། གཉིས་པ་ལ་ལེའུ་གསུམ། གསུམ་པ་ལ་ལེའུར་ཕྱེ་བ་མེད་དོ། །འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་ནི། གཏན་ཚིགས་ཐིགས་པ། རྩོད་པའི་རིགས་པ། འབྲེལ་བ་བརྟག་པ། རྒྱུད་གཞན་སྒྲུབ་པའོ།།
སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། ལྷ་ཡུལ་དུ་ལྷ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཛྙཱ་ན་དེ་ཝ་ཞེས་བྱ་བས་
སྒྲ་མདོ་ཆེན་པོ་གཅིག་བྱས། དེ་ལྷ་ཡུལ་དུ་དར་ནས་མི་ཡུལ་དུ་མ་ཕེབས་པར་ནུབ་བོ། །དེའི་རྗེས་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཨིནྡྲཱ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་ཞེས་བྱ་བ་བརྩམས་ཏེ་དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་ལ་བསླབས་ནས། ལྷ་རྣམས་ལ་སློབ་ཏུ་བཅུག་པས། དྲང་སྲོང་ཕུར་བུ་ལ་ལྷའི་བླ་མ་དང་སྒྲ་མཁན་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེ་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་ཆུ་བུམ་པ་གང་བླངས་ཏེ། དེ་ལས་རྩྭ་ཀུ་ཤའི་རྩེ་མོས་ཐིགས་པ་གཅིག་བླངས་ནས་སྒྲ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་དང་འདྲ། ངས་ཤེས་པ་ནི་བུམ་པའི་ཆུ་དང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ནི་ཀུ་ཤའི་རྩེ་མོའ་ཆུ་དང་འདྲའོ་ཞེས་སྨྲས་པས། དེ་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ ིསློབ་པར་མི་བྱེད་པ་ལ། འོན་ཀྱང་གང་ཤེས་དེ་སློབས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་པས། འོ་ན་དུས་བཟང་ལ་མི་སློབ་གཞན་དུ་སློབ་པར་བགྱིའོ་ཞེས་སྨྲས་པས། དུས་བཟང་བཞི་ནི། ཚེས་བརྒྱད་ལ་ནི་སློབ་དཔོན་འཇོམས། །བཅུ་བཞི་ལ་ནི་སློབ་མ་འཇོམས། །གནམ་སྟོང་ལ་ནི་རིག་པ་འཇོམས། །ཚེས་གཅིག་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་འཇོམས། །ཞེས་ཡར་ངོ་མར་ངོའ་ཡོངས་འཛོམས་ཀྱི་དུས་བཟང་བཞི་བསྲུང་བ་དེང་སང་ ི

26 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གི་བར་དུ་སྒྲ་པ་རྣམས་ལ་སྲོལ་དུ་དར་རོ། །དེ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་བྲམ་ཟེ་པཱ་ཎི་ནི་ཞེས་བྱ་བས་ལག་རིས་མཁན་ལ་ལག་རིས་བསྟན་ནས་སྒྲ་ཤེས་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་དྲིས་པས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ཟེར་བ་ལ། སྒྲ་ཤེས་པའི་ལག་རིས་ཇི་ལྟར་དགོས་དྲིས་ནས། མཚོན་རྣོན་པོས་བྲིས་ཏེ་བསླབས་པས་ཤེས་པར་མི་གྱུར་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་མ་ཧཱ་དེ་ཝ་སྟེ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས་པས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་ལ་མཁས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཞུས་པས། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས། ཨ་ཨི་ཨུ་ཞེས་སྨྲས་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པར་འདོད་དོ། །ནང་པ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་བསྒྲུབས་པས་གྲུབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཞེས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། སྒྲ་བྱེད་པ་ནི་པཱ་ཎི་ནི།1

།ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་པ་དང་མཐུན་ནོ། །དེས་པཱ་ཎི་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་ཞེས་བྱ་བ་ཤོ་ལོ་
ཀ་ཉིས་སྟོང་པ་གཅིག་བརྩམས་སོ། །དེ་ལ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་འགྲེལ་པ་མཧཱ་བྷ་ཥ་ཞེས་བྱ་བ་ཤོ་ལོ་ཀ་འབུམ་པ་གཅིག་བྱས་སོ།།
ཡང་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་བཙུན་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁྲུས་བྱེད་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་
བཙུན་མོ་ལ་ཆུ་གཏོར་བས། བཙུན་མོས་སཾ་སྐྲྀ་ཏའི་སྐད་དུ་ཆུ་མ་གཏོར་ཞེས་སྨྲས་པས། རྒྱལ་པོས་སྒྲ་མི་ཤེས་པས་ཕལ་པའི་སྐད་ལ་ཏིལ་གྱི་ལ་དུ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་གོ་ནས། འབངས་མོ་ཅིག་ལ་ཏིལ་གྱི་ལ་དུ་བསྐུར་ཏེ་བཏང་བས། བཙུན་མོའ་བློ་ལ་རྒྱལ་པོ་བླུན་པོ་བ་ལང་དང་འདྲ་བ་འདི་དང་ལྷན་ཅིག་ ིསྡོད་པ་ལས་ཤི་བ་སླའོ་སྙམ་ནས་ལྕེབས་པར་བརྩམས་པ་རྒྱལ་པོས་རིག་ནས་ཁྱེད་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅི་ཉེས་དྲིས་པས། བཙུན་མོས་རྒྱུ་མཚན་སྨྲས་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་ཁྱོད་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག་ངས་ཀྱང་སྒྲ་ལ་མཁས་པར་བསླབ་བོ། །ཞེས་སྨྲས་སོ། །དེའི་ཚེ་བཙུན་མོའ་ཞང་པོ་སརྦཱ་ཝརྨ་ཞེས་བྱ་བས་ ིབཙུན་མོ་ལ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག །ཁོ་བོས་གཞོན་ནུ་སྨིན་དྲུག་བསྒྲུབས་ནས་སྒྲ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་ལ་བསླབ་བོ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བསྒྲུབས་པས་གྲུབ་ནས་དེས་ལུས་མ་བསྟན་པར་ཡོལ་བའི་ཕག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་སྒྲ་མདོ་བཤད་དེ་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་རྫོགས་པ་ན། བྲམ་ཟེ་སརྦཱ་ཝརྨས་ཆོག་ཚེད་བཟུང་སྟེ། ཀ་ལཱ་པ་དེས་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྨྲས་པས་གཞོན་ནུ་སྨིན་དྲུག་རྨ་བྱ་ལ་ཞོན་ནས་འགྲོ་བའི་རྨ་བྱའི་མདོངས་ཡོལ་བའི་ཕག་ནས་མཐོང་བས་ཀ་ལཱ་པ་བཟོད་པར་མཛོད་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༨ ཤོག ༨༧༥ ཕྲེང་། ༤

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 27
ཅིག་ཅེས་སྨྲས་པས་སྒྲ་མདོ་དེ་ལ། ཀ་ལཱ་པ་སུ་ཏྲ་ཆ་བསགས་ཀྱི་མདོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་ཏེ་ཀ་ལཱ་པ་ནི་ཆ་བསགས་ཏེ་རྨ་བྱའི་མདོངས་ལ་འཇུག་གོ །དེའི་འཕྲོ་དེ་བྲམ་ཟེ་སརྦཱ་ཝརྨ་དང། བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྲེད་གཉིས་ཀྱིས་བརྩམས་ཏེ། ལེའུ་ཉེར་བཞི་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་པ་གཅིག་བྱས་སོ། །དེ་ལ་འགྲེལ་པ་བགྲོད་དཀའ་སེངྒེས་བྱས་པ་དང། སློབ་མ་ལ་ཕན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཡང་སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མིས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོས་བྱས་པའི་མ་ཧཱ་བྷ་ཥ་ལ་བརྟེན་ནས་ཙནྡྲ་བྱཱ་ཀ་ར་ཎ་ཞེས་བྱ་བ། ལེའུ་སོ་གཉིས་ཤོ་ལོ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་པ་གཅིག་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞང་པོ་ཆོས་ཀྱི་འབངས་ཞེས་བྱ་བས་འགྲེལ་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་དྲུག་སྟོང་པ་གཅིག་བྱས་སོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བས་འགྲེལ་བཤད་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་གཅིག་བྱས་སོ། །དེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གང་བ་ཞེས་བྱ་བས་ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་པ་གཅིག་བྱས་ཏེ། དེ་དག་ལས་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་མ་གཏོགས་བོད་དུ་མ་འགྱུར་རོ། །བོད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ལ་པཎྜི་ཏ་སྨྲི་ཏིས་མཛད་པའི་སྨྲ་བའི་སྒོ་མཚོན་ཆ་ལྟ་བུ་ཞེས་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་གསུམ་སྟོན་པ་གཅིག་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱི་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་གཏོགས་སོ།། ༈ སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཞར་ལ་སྙན་དངགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ། སྙན་དངགས་དང། སྡེབ་
སྦྱོར་དང། མངོན་བརྗོད་དང། ཟློས་གར་བཞིའོ། །དངགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་ཅེས་བྱ་བའི་བརྡ་རྙིང་པའོ། །དེའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྙན་དངགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་དང། གཞུང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བའི་སྙན་དངགས་གཉིས་ཏེ། སྔོན་མ་ནི་སྙན་དངགས་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ཞིང་སྙན་དངགས་མ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པའོ། །སྔ་མ་ནི་ཕྱི་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །ཕྱི་མ་ལ་ཕྱི་རིག་ནང་རིག་གཉིས་ཀའི་བསྟན་བཅོས་ཡོད་དོ། །མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང། དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལྟ་བུའོ། །སྙན་དངགས་ཀྱི་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱར་སྙན་དངགས་ཀྱི་ལུས། རྒྱན། སྐྱོན་གསུམ་སྟོན་ཏེ། ལུས་ནི་ཚིགས་བཅད་རྐྱང་པ་དང་ལྷུག་པ་རྐྱང་པ་དང་དེ་གཉིས་སྤེལ་མ་གསུམ་གང་རྩོམ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ཉམས་བཅུ་ལས་སྐབས་སུ་གང་བབ་པའི་ཉམས་ཐོན་པའོ། །ཉམས་འདོན་ལུགས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་གཽ་ཌ་པ་དང། ལྷོ་ཕྱོགས་བྷེ་དར་བྷ་བའི་འདོན་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དོ། །རྒྱན་ནི་དོན་རྒྱན་སོ་ལྔ། སྒྲ་རྒྱན་སོ་གཉིས། གབ་ཚིག་གི་རྒྱན་བཅུ་དྲུག་གོ །སྐྱོན་ནི་བཅུའོ། །མེ་ལོང་གི་

28 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གཞུང་རྩོམ་པ་པོ་ནི་པཎྜི་ཏ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱི་རོལ་པ་ཞིག་གོ །འོ་ན་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་མཆོད་བརྗོད་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ན་བྲམ་ཟེ་སྒྲ་པའམ། ཏཾ་བུ་ར་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཆུང་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ལ། ནང་པས་ནི་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་ཚེམས་མཆེ་བ་ལས་སྤྲུལ་པར་བཞེད་དེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ངག་གི་ལྷ་མོ་ཞེས་ལྷར་འཛིན་ནོ། །དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལ་ལེའུ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བརྒྱ་དང་བདུན་རྒྱལ་པོ་དགེ་བའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་ལ། ལེའུ་ཐ་མ་ནི་དེའི་སྲས་ཟླ་བའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་དོ། །སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ། དམར་སེར་ཅན་དང། རྒྱལ་1

བའི་ལྷས་མཛད་པ་སོགས་བོད་
དུ་མ་འགྱུར་རོ། །རྩོད་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རཏྣ་ཨ་ཀ་ར་ཤན་ཏིས་མཛད་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞེས་བྱ་བ་བོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྙན་དངགས་རྩོམ་པ་ན་སྙན་དངགས་ལ་མཁོ་བ་ཡི་གེ་ལྕི་ཡང་གི་སྡེབ་སྦྱོར་དང། སྒྲ་ལ་མཁོ་བ་ཡི་གེ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ་སྟོན་ནོ། །མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནི་སློབ་དཔོན་འཆི་མེད་སེང་གེས་མཛད་པའི་འཆི་མེད་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་འགྱུར་ཏེ། ས་འོག་ས་སྟེང་ས་བླ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བསྟན་ཏོ། །ཟློས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ནི་སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གཽ་མིས་མཛད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་ཞེས་བྱ་བ་དང། སྙན་དངགས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་དགའ་བའི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པའི་ཀླུ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ཟློས་གར་ཞེས་བྱ་བ་འགྱུར་རོ།།
གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པའི་སྨན་དཔྱད་ཡན་
ལག་བརྒྱད་པ་ཞེས་པ། ལུས་དང་བྱིས་པ་གདོན་ལུས་སྟོང། །མཚོན་དང་མཆེ་བ་རྒས་རོ་རྩ། །གསོ་དཔྱད་གང་ལ་གནས་པ་ཡི། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྟོན་པ་དང། དེའི་འགྲེལ་ཆེན་ཁ་ཆེ་ཟླ་དགའ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པ་དང། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟས་འདི་སྤྱད་ན་ནད་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་པ་སྟོན་པ་རྣམས་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ།།
བཟོ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཚད་སོགས་སྟོན་པའི་བསྟན་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༢ ན ༡ རྒྱལ་པོའ་ལྷས་མཛད་པ་ ི

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 29
བཅོས་ཏེ། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་ནང་རིག་པར་གཏོགས་པ་ཡང་ཡོད་དོ།།
ནང་གི་དོན་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། ནང་སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
སྒྲིབ་པ་འདུལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང། བཀའི་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང། བཀའི་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །དང་པོ་ལ། བཀའི་དང་པོ་ནས་གསུངས་པའི་ལྟ་བའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང། དེ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱོད་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སོ།།
དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་དང། དེའི་དོན་བསྡུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་
པོ། དེའི་དོན་བསྡུས་པ་མངོན་པ་མཛོད་རྩ་བ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་དགྲ་བཅོམ་པས་མཛད་པར་འདོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤཱ་རིའི་བུས། །གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མོའུ་གལ་བུས། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ནི་ལྷ་སྐྱིད་ཀྱིས། །ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀ་ཏྱའི་བུས། །ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་བོས་བྱས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །ཡང་དག་འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ནི། །གསུས་པོ་ཆེ་ཡིས་བྱས་ཞེས་གྲགས།།ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མང་པོས་འཐུས་ནས་བྱས་པར་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་པཎྜི་ཏས་བྱས་པར་འདོད་ ིདོ། །མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ལས་གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གདགས་པ་དང། ལས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་བོད་དུ་འགྱུར་ཞིང་གཞན་རྣམས་མ་འགྱུར་རོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་འབུམ་ཡོད་པར་གྲགས་ཏེ་བོད་དུ་མ་འགྱུར་རོ།།
མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྩ་བའི་ཚིག་ཟིན་གྱིས་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་ཅིང། རང་
འགྲེལ་གྱིས་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡང་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཆེ་མདུན་བཟང་གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གིས་མཛད་པའི་

30 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འགྲེལ་པ། རྒྱལ་པོའ་སྲས་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བཤད། སློབ་དཔོན་ ིགང་བ་སྤེལ་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་བོད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚད་མ་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པས་ཀྱང་གཞུང་གི་ཆ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་ནོ།།
སྤྱོད་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་མཛད་པའི་ལུང་
རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང། དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དང། སློབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའ་འགྲེལ་པ་བམ་པོ་ལྔ་བཅུ་པ་ལ་ ིསོགས་པ་དང། དགེ་སློང་གི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོའ་འགྲེལ་པ་བརྒྱད་དང། དགེ་སློང་མའི་སོ་སོར་ ིཐར་པའི་མདོའ་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་དང། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་ ིམདོ་རྩ་བ་གཞི་བཅུ་བདུན། རྣམ་འབྱེད་གཉིས་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་བམ་པོ་དགུ་དང། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་ཀརྨ་ཤ་ཏཾ་ལས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པ་བམ་པོ་བཅུ་གཉིས་པ་དང། མདོ་རྩའི་རང་འགྲེལ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད། མདོ་རྩའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་བམ་པོ་བདུན་ཅུ་པ་དང། དགྲ་བཅོམ་པ་ས་གའི་ལྷས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་རྒྱུད་རྣམ་འབྱེད་གཉིས་ཁོ་ན་སྟོན་པ་བམ་པོ་དྲུག་པ་དང། སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སུམ་བརྒྱ་པ་དང། དེའི་རང་འགྲེལ་འོད་ལྡན་རྣམས་ཏེ་བོད་དུ་འགྱུར་རོ།།སྤྱིར་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས། སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བ་
ཁས་ལེན་མི་ལེན་དུ་འཇོག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མང་པོས་བཀུར་བ་དང། གནས་མ་བུ་པ་དང། བླ་མ་པ་དང། ཆོས་སྦས་པ་དང། བཟང་པོའ་ལམ་པ་རྣམས། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ ིཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་པར་མི་འཇོག་ཀྱང། སྐྱབས་གནས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་འཇོག་གོ །བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་ཞིང་དབེན་པ། ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །སྡེ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གང་རུང་དུ་མ་གཏོགས་པ་མེད་ལ། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲའོ། །སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ནི། ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་ཉེར་སྦས་ཀྱི་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 31
སློབ་མར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་དགྲ་བཅོམ་པ་ཟླ་བའི་ནོར་བུའི་སློབ་མར་འདོད་མོད་ཀྱང། རང་ལུགས་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སློབ་མ་རང་ལས་མཁས་པ་བཞི་སྟེ། མངོན་པ་རང་ལས་མཁས་པ་བློ་གྲོས་བརྟན་པའོ། །ཚད་མ་རང་ལས་མཁས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོའོ། །ཕར་ཕྱིན་རང་ལས་མཁས་པ་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེའོ། །འདུལ་བ་རང་ལས་མཁས་པ་ཡོན་ཏན་འོད། ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་བཅོམ་བརླག་ཏུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས། འབུམ་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་ཐུགས་ལ་མངའ་འོ།།བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ལ། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ་
དང། འཆིང་བུ་མ་དང། ལྷན་དཀར་མ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་མང་པོ་ལས། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཕྱེད་པར་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་མང་པོ་སྣང་བས། འདིར་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་པ་དང། སྤྱོད་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་པ་དང། གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་དུ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་སྟེ། དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། རྩོད་བཟློག །ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་སྟེ་ལྔ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང། སྔ་རབས་པ་དག་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ། ཞེས་བྱ་བ་དང་དྲུག་ཏུ་འདོད་ལ། རང་རེའི་བླ་མ་དག་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཞིག་ཡོད་ན། འཕགས་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་དུ་འཕགས་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཁུངས་སུ་མ་དྲངས་པ་མེད་པས། དེ་དག་ཏུ་དྲངས་འོང་ས་དགོས་པ་ལས། དེ་དག་ཏུ་དྲངས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང། ཚིག་གསལ་གྱི་གཤམ་དུ་རིགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བགྲངས་ཀྱང་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་མ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། མེད་པར་ཤེས་གསུང་ངོ་།།
དེས་ན་བླ་མ་རྗེས་ནི་རིགས་ཚོགས་ལྔར་བཞེད་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་རིན་
ཆེན་འཕྲེང་བ་དང་དྲུག་ཏུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་དང་གསུམ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང། གཞན་གསུམ་ནི་རྩ་ཤེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །དེ་ལ་རྩ་ཤེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་ལ། ཐབས་ཀྱི་ཆ་མི་སྟོན་ནོ། །གཞན་

32 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བཞིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་སྟོན་ནོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་རིགས་པས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡང་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རགས་རིམ་ཞིག་ཚང་བར་སྟོན་ནོ། །རྩ་ཤེ་ལ་རྒྱ་གར་ན་འགྲེལ་པ་དེ་བ་ཤྲ་མ། གུ་ཎ་མ་ཏི། གུ་ཎ་ཤྲཱི། སྠི་ར་མ་ཏི། འོག་ནས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་བརྒྱད་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་བོད་དུ་བཞི་འགྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་བམ་པོ་བདུན་དང། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཚིག་གསལ་དང། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་ཕྲེང་བ་ནི། དེ་བ་ཤྲ་མས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཆང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་བཞི་སྟེ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་རང་འགྲེལ་དུ་སྔོན་གྱི་དཀར་ཆག་རྣམས་དང། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་མང་པོས་འདོད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དུ་དེའི་ལུང་དྲངས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང། རབ་བྱེད་ཉི་ཤ་རྩ་བདུན་པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བཙུན་པ་འཕགས་པ་ལྷའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང། ཞེས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡོད་ལ། སྟོང་ཉིད་བདུན་
ཅུ་པ། རྩོད་ཟློག །ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གསུམ་ལ་རང་འགྲེལ་ཡོད་དོ། །འཕགས་པ་ལྷས་བཞི་བརྒྱ་པ་མཛད་དེ། རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང། ཆེན་པོའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་གི་རིམ་པ་ཡན་ཆད་སྟོན་ཅིང། དགུ་པ་མན་གྱིས་བདག་མེད་ ིགཉིས་རིགས་པས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་དེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས་རིགས་པས་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡང་སྟོན་ནོ། །རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ཡོད་ཅིང། པ་ཚབ་ཀྱི་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་དོ། །གཙང་ནག་པས་ཚིག་རྐང་ཐུང་ངུ་བཏང་ནས། ཚིག་བདེར་བཏང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ཅི་རིགས་ཤིག་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ཡིན་ཟེར་བར་སྣང་ངོ་།།
སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དབུ་མ་སྙིང་པོ་རང་འགྲེལ་རྟོག་གེ་འབར་བ་དང་
བཅས་པ་མཛད་དོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་ཕྲེང་བ་ལ་སློབ་དཔོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 33

ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བཤད་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཞེས་བྱ་བ། ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་བམ་པོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དེ་ལས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་བོད་དུ་མ་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པ་ལྷ་ནི་སིངྒྷ་ལའི་རྒྱལ་པོའ་མེ་ཏོག་གི་ལྡུམ་རར། མེ་ཏོག་གི་ལྦ་བ་ ིལས་རྫུས་ཏེ་ལྷའི་བུ་འདྲ་བ་ཞིག་འཁྲུངས་པ་རྒྱལ་པོའ་བུར་བྱས་སོ། །འཕགས་པའི་སློབ་མ་གཞན་ ིཐམས་ཅད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་དང་འདྲ་བར་ཚད་མའི་གནས་སུ་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི་རིག་འཛིན་གྱི་ས་བརྙེས་པར་བྱེད་དོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི་སྐུ་ཚེ་དེ་ལ་རྡོ་རྗེའི་གདན་བསྒྲུབ་པར་དམ་བཅས་ཀྱང། དེའི་ཕྱི་མ་ལ་སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པར་གྱུར་ནས་མཆོག་བརྙེས་སོ། །ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་འཕགས་པའི་དངོས་སློབ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང། འདུས་པའི་བླ་མ་དག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་པར་བཞེད་ཅིང། ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མང་ལ། མར་ལུགས་པ་དག་སྐུ་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པར་བཞེད་ཅིང། དགུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་བཞུགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་མང་པོ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་གདན་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་པ་ཚབ་ལོ་ཙྪ་བས་བསྒྱུར་བ་ན་ཡོད་དོ།།
སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་དོ། །སློབ་
དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་ཅིང། དེའི་འགྲེལ་བཤད་སློབ་དཔོན་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་མཛད་ཟེར་བ་ནི་རྫུན་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་མཛད་པའི་དབུ་མ་སྣང་བ་བམ་པོ་དགུ་སྟེ། དེ་དག་ལ་རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ནི་དགུང་ལོ་སྟོང་དུ་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པ་བཞུགས་ཏེ། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བོད་དུ་སྤྱན་དྲངས། ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས། བོད་ཀྱི་མི་མ་ཡིན་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་བཏུལ་ཞིང། སད་མི་མི་བདུན་རབ་ཏུ་ཕྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།།
དེའི་སློབ་མ་འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་དང། སློབ་དཔོན་སེངྒེ་
བཟང་པོས་མཛད་པའི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དང། ཉི་ཁྲིའི་འགྲེལ་པ་ལེའུ་བརྒྱད་མ་དང། མངོན་

34 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་དང། སྡུད་པའི་འགྲེལ་པ་རྟོགས་པར་སླ་བ་དང། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྡུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་དེ་གསུམ་ག་ཡང་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི་སློབ་མ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་རྣམས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། དཔལ་སྦས། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། ཞི་བ་འཚོ་དཔོན་སློབ་རྣམས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ།།
དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་དོན་དམ་འདོད་ལུགས་ལ་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། རང་
རྒྱུད་པ་དག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་ལ། དེ་ཡོད་པར་བཟུང་ན་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་བ་དང། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་གསུམ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། དེ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་བཞེད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་དག་དེ་ལྔ་ག་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་ལ། ཡོད་པར་བཟུང་ན་བདག་འཛིན་དུ་བཞེད་དོ། །རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་སོགས་ནི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས། སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན། བེམ་པོར་བཞེད་ལ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ནི། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སེམས་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་ནམ། བེམ་པོ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །བླུན་པོ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན། ཟེར་བ་དང་ནི་ཆེས་མི་འདྲའོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཞེད་ཚུལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་འདྲའོ། །སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཐལ་འགྱུར་རོ།།
སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་དང། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་མཛད་པའི་སྐྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་འགྲེལ་པ་ནི། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་བསླབ་བཏུས། སྤྱོད་འཇུག་སོགས་སོ། །སྤྱིར་འཕགས་པ་ཀླུ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 35

སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ་གོང་དུ་སྨོས་པ་རྣམས་དང། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་དང། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བསྟོད་པ་དང། སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་བསྟོད་ཚོགས་དང། བཤེས་སྤྲིང་སོགས་གཏམ་ཚོགས་དང། གསོ་བ་རིག་པ་དང། གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩིའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་དང། བཟོ་རིག་པ་དང། འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་དང། སྐྱེ་བོ་གསོ་ཐིགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་མཛད་དེ་བོད་དུ་འགྱུར་རོ། །དབུ་མ་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བ་ནི་ཁ་གཡར་རོ། །སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་འོག་ཏུ་སྟོན་ནོ། །བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ལ། ལྟ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང། སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང། ལྟ་སྤྱོད་ཆ་མཉམ་དུ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སྡེ་ཉི་ཤ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། བྱམས་མགོན་གྱིས་མཛད་པའི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དང། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཏེ་རྒྱན་གཉིས། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ་འབྱེད་གཉིས། རྒྱུད་བླ་མ་སྟེ་བྱམས་ཆོས་ལྔའོ།།
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སའི་དངོས་གཞི་དང། གཞི་བསྡུ་བ་དང། རྣམ་
གྲངས་བསྡུ་བ་དང། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྡུ་བ་དང། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་སྟེ་ས་སྡེ་ལྔ་བམ་པོ་བརྒྱ་ཉེར་དྲུག་གོ །སའི་དངོས་གཞི་ལ་ས་མང་པོ་པ་དང། ཉན་ས། བྱང་ས། སའི་གོ་རིམས་སོ། །ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྡོམ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་ཐེག་བསྡུས་ཏེ། སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ། རྣམ་བཤད་རིག་པ། ལས་སྒྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ཉི་ཤ་པ་དང། སུམ་ཅུ་པའི་རབ་བྱེད་དེ་པྲ་ཀ་ར་ཎ་སྡེ་བརྒྱད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མི་འདྲེན་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་འགྲེལ་འདྲེན་ནོ། །རང་ལུགས་ལ་བརྒྱད་དུ་མ་ངེས་ཏེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོའ་འགྲེལ་པ་དང། ས་ལུ་ལྗང་པའི་མདོའི་འགྲེལ་ ིཔ་དང། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང། ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང། རྗེས་དྲན་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ནི། དཾཥྚ་སེ་ནའི་ཡིན་

36 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཞིང། ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ་བོད་ན་ཡོད་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱི་ཡིན་པར་བཞེད་པས་གཉིས་ཀ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ལས་བྱམས་ཆོས་ལྔའི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དང། འབྱེད་གཉིས་དང་གསུམ་པོ་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་གྱིས་ལྟ་སྤྱོད་ཆ་མཉམ་དུ་སྟོན། འབྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །རྒྱུད་བླ་མ་བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ། ལྟ་བ་རང་རྒྱུད་སྟོན་པར་སྔ་རབས་པ་རྣམས་བཞེད་ལ། ཇོ་ནང་པས་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ། ལྟ་བ་ཁོང་གི་ལྟ་བ་སྟོན་པར་བཞེད་དོ།།
བླ་མ་རྗེས་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ། ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་སྟོན་པར་བཞེད། བུ་སྟོན་རིན་
པོ་ཆེས་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ། ཡང་ན་དབུ་མ་བསྟན། ཡང་ན་སེམས་ཙམ་བསྟན་གསུང། རང་ལུགས་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པས། བཀའ་བར་བའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མདོ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའ་མདོ་དང། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་དང། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་ ིགྱི་མདོ་དང། སོར་མོའ་ཕྲེང་བ་ལ་ཕན་པའི་མདོ་དང། འཕགས་པ་དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལ་སོགས་ ིཔའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་ལ། དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་ཤིང། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་བར་བཞེད་དེ། ཇོ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འདི་ལས་གནོད་པ་མེད་གསུང་ངོ་། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནི། རྒྱ་གར་དུ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཕྱོགས་གླང། ཤཱནྟི་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ། བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེ། སེང་གེ་བཟང་པོ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས། ཨ་བྷ་ཡཱ་སོགས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་ལ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་ལོ།།
བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་སྔ་རབས་པ་ཐམས་ཅད་དང། ཕྱི་རབས་ཀྱི་ཕལ་ཆེ་བ་
དག་བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ། ལྟ་བ་རང་རྒྱུད་དུ་བཞེད་ལ། ཇོ་ནང་པ་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བ་དབུ་མ་ཆེན་པོ་བསྟན་པར་བཞེད། འཕགས་སེང་གིས་ཡུམ་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མཛད་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་སོ། །བླ་མ་རྗེ་སེམས་ཙམ་སྟོན་པར་བཞེད་དོ།།
རང་ལུགས་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་
པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་ཤིང། ལྟ་སྒོམ་གཉིས་གཙོ་བོར་སྟོན་ལ། བཀའ་བར་པའི་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 37
དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཞེད་དོ། །ས་སྡེ་ལྔའི་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་ཆ་རྣམས་སེམས་ཙམ་སྟོན་ཅིང། བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་ལ། བྱང་སའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུས་ལྟ་བ་སྟོན་ཅིང། ལྷག་མས་སྤྱོད་པ་སྟོན་པས། དེའི་ལེའུ་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་དང། གཞན་ཡང་སྤྱོད་པ་སྟོན་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་མདོ་སྡེ་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་ལོ། །སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་བཀའི་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ། ལྟ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། སེམས་ཙམ་སྟོན་ནོ། །པྲ་ཀ་ར་ཎ་སྡེ་བརྒྱད་ནི་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ཏེ། སེམས་ཙམ་སྟོན་ནོ། །བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་དང། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ཀྱིས། ཡུམ་གྱི་མདོའ་ཚིག་ཟིན་གྱིས་དབུ་མ་བསྟན་ཀྱང། དེ་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན། ིདགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་གནས། ཞེས་འགྲེལ་ལོ།།
གཉིས་པ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ་ལ་བཞི། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག །སྤྱོད་རྒྱུད་
ཀྱི་རྣམ་གཞག །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག །རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོའ་རྣམ་གཞག །བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་དང་སྡོམ་པ་གཟུང་ ིབའི་རྣམ་གཞག །དབང་ཐོབ་ཅིང་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་ལམ་ལ་སློབ་པའི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ལ། རིགས་སོ་སོའ་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང། བྱ་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་རིགས་རེ་རེ་པའི་ ིསྒྲུབ་ཐབས་དང་ཆོ་ག་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དང། རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་ཆོ་ག་སྤྱིར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དོ། །འོ་ན་སྤྱིར་རིགས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། བླ་མེད་ལ་རྣམ་སྣང། རིན་འབྱུང། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུབ། མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ་ལྔ་དང། རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་སྟེ་དྲུག་གོ །དེ་དག་ལས་རིགས་དྲུག་པ་མཆོག་དང། དེའི་འོག་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་མཆོག་གོ །དེ་དག་ལ་རིགས་དང་རིགས་ཅན་གཉིས་གཉིས་ཏེ། རྒྱལ་བ་རྣམ་སྣང་རིགས་དང། དེས་རྒྱས་འདེབས་པའི་ལྷ་རྣམས་རིགས་ཅན་ཏེ། དེས་གཞན་ལའང་འགྲེའོ། །ཡོ་ག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། རིན་པོ་ཆེ། པདྨ། ལས། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཏེ་ལྔའོ། །དེ་དག་རིམ་པ་ལྟར་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་སོགས་དང་དོན་གཅིག་གོ །རིགས་དེ་དག་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་མཆོག་གོ།
བྱ་སྤྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རིགས་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། པདྨའི་རིགས། རྡོ་རྗེའི་རིགས་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་མཆོག་དང། འབྲིང་

38 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དང། ཐ་མའོ། །བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་ལ། ལྔས་རྩེན་གྱི་རིགས། ནོར་ཅན་གྱི་རིགས། འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་ཏེ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་སྡེ་ཚན་བརྒྱད་དེ། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ། རིགས་ཀྱི་ཡུམ། རིགས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར། རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ། རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཕོ་མོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱང་སེམས། དེར་གཏོགས་པའི་ལྷ་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་ཚན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་འཇམ་དཔལ་ལོ། །རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ལ། ིབཅོམ་ལྡན་འདས་གནས་གཙང་མའི་གནས་སུ་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེང་གེའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་པའི་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ། འཁོར་གྱིས་མ་ཞུས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་གེ་བརྒྱ་པའི་ཆོ་ག་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས། དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་དམ་ཚིག་གསུམ་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོའ་རྒྱུད་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ ིམཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྟན། སྐུ་གཟུགས་ཐང་ག་བྱ་བའི་ཚུལ་དང། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་འདི་ལས་བདག་བསྐྱེད་བཤད་པའི་ཕྱིར་བྱ་རྒྱུད་མ་ཡིན་སྤྱོད་རྒྱུད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་དེ་མ་ངེས་ཤིང། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷཱ་ཡ་དང། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ན་བཞུགས་ཏེ། ཟླ་
བ་གསུམ་ན་མྱ་ངན་ལས་བཟླའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས། མོའུ་གལ་གྱི་བུ་ལ་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དགེ་སློང་རྣམས་སྡུས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས། མོའུ་གལ་གྱི་བུས་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་ནས། བདེ་གཤེགས་སློབ་མར་གྱུར་པ་གང་སུ་དག །ཅེས་སོགས་བསྒྲགས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་བཞི་ཁྲི་དང་བཅས་པའི་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དགེ་སློང་ཐམས་ ིཅད་བསྡུས་སོ། །དེ་ནས་བྱམས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མོས་སྤྱོད་ནས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲུབ་པའི་གཟུངས་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལས་རྒྱལ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 39

བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་བསྟན་པར་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །ཡུལ་མ་ག་དྷའི་དྲི་མ་མེད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞེས་བྱ་བར་བྲམ་ཟེ་དྲི་མ་མེད་པ་ལེགས་སྣང། ཞེས་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པ་གདུགས་ཚོད་ལ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། དེའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་ཉེ་བ་ན་མཆོད་རྟེན་རྙིངས་པ་ཕྱགས་དར་གྱི་ཕུང་པོར་སོང་བ་ཞིག་ལས་འོད་ཟེར་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སོགས་བྱུང་བ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱག་དང་སྐོར་བ་མཛད་ཅིང་སྤྱན་ཆབ་མཛད་པ་ལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྐྱེན་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་འདིའི་ནང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་སྙིང་པོ། གསང་བ་རིང་བསྲེལ་གྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བའི་གཟུངས་བཞུགས་ཏེ། དེའི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། དེའི་ཆོ་ག་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ།།
བྱང་ཆུབ་རྒྱན་འབུམ་ད་ལྟ་བོད་ན་ཚང་བ་མི་བཞུགས། སྔོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས་དེ་
དྲངས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྐུའི་རིང་བསྲེལ། སྐུ་གདུང་གི་རིང་བསྲེལ། སྐུ་བལ་གྱི་རིང་བསྲེལ་རྣམས་མཆོད་རྟེན་དུ་གཞུག་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་སྐུའི་རིང་བསྲེལ་ནི་གཟུངས་རྣམས་སོ། །སྐུ་གདུང་གི་རིང་བསྲེལ་ནི་སྐུ་གདུང་ལས་བྱུང་བའི་རིང་བསྲེལ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་མོ། །སྐུ་བལ་གྱི་རིང་བསྲེལ་ནི་སྐུ་གཟུགས་ཏེ། དེ་དག་རིམ་པ་ལྟར་མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མར་གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེང་ན་བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར་ན་བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱ་ཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་ལ་མ་དད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་བྲམ་ཟེ་ཞིག་གི་རྨི་ལམ་དུ་སེར་སྐྱ་ཟླ་བ་ཞག་བདུན་ན་འཆི་བར་ལུང་བསྟན་པ་རྨིས་ཏེ། དེ་ལ་སྨྲས་པས། དེ་འཇིགས་སྐྲག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས། ཁྱོད་ཞག་བདུན་ན་འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ། མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང། དེ་ནས་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེ་ནས་ཁྱི་དང་ཕག་པ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་ལུང་བསྟན། དེས་སྟོན་པ་ལ་སྐྱབས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལམ་གྱི་གཞི་མདོར་མཆོད་རྟེན་རྙིངས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གསོས་ལ། དེའི་ནང་དུ་འོད་ཟེར་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་འོད་ཀྱི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆུག་ཅིག་དང་ཁྱོད་ཚེ་ནུར་ནས་རིང་དུ་འཚོ་བར་འགྱུར་ཞིང། ཤི་འཕོས་

40 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་ཞུས་ཏེ། གཟུངས་ཆོ་ག་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས་ཤིང། སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་ཞུས་ནས་མཆོད་པ་བྱ་བའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་རྣམས་གསུངས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་གནས་ཀྱི་ཨར་མོ་ནིག་ལྟ་བུའི་རྡོ་ལེབ་ཀྱི་སྟེང་ན་བཞུགས་ཏེ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་ལྷ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བགྱིས་ཏེ། བསོད་ནམས་བགྱི་བར་འཚལ་ན་དེ་དག་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཆོ་ག་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་པས། རྟེན་འབྲེལ་སྙིང་པོའ་གཟུངས་མཆོད་རྟེན་དུ་གཞུག་པའི་ཆོ་ག་ཕན་ ིཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ།།
གཟུངས་ཕྱི་མ་བཞི་པོ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པར་གང་
གིས་འཇོག་ཅེ་ན། དེ་དག་ལས་མཆོད་རྟེན་དུ་གཞུག་པའི་གཟུངས་དང། མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པའི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཅིང། མཆོད་རྟེན་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པའི་མདོ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གསུངས་ཤིང། དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་དང། སྐྱབས་གྲོལ་དང། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང། ཚངས་པ་དང། བརྒྱ་བྱིན་དང། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང། གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཆོ་ག་སྨྲས་པ་དང་བཅས་པ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྨན་གྱི་བླ་བཻཌཱུརྱའི་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པའི་མདོ་འཕགས་པ་ ིའཇམ་དཔལ་གྱིས་ཞུས་པ་ཞིང་བཀོད་དང་བཅས་པ་གཉིས་ལ། ཁ་ཅིག་མདོའ་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ ིཏེ་སྔོན་གྱི་དཀར་ཆག་རྣམས་སུ་མདོར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ།།
ཁ་ཅིག་སྔགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་ཆོ་ག་མཛད་ཅིང་དེ་ཡང་
སྔོན་དུ་གསོ་སྦྱོང་བླང་བ་སོགས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོ་གའི་བསྒྲིགས་དང་མཐུན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་ཞེས་ཟེར་རོ། །རང་ལུགས་སྔགས་སུ་གཏོགས་སོ། །གཟུངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་ཆོ་ག་ཀུན་སྣང་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་སྔགས་སུ་གཏོགས་པར་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 41

བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་རིགས་གང་དུ་གཏོགས་མ་ངེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་ཉུང་ངུ་སྔགས་སུ་གཏོགས་ཏེ་དེར་མུ་ནི་མུ་ནིའི་སྔགས་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟར་སྣང་ངོ་། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཤེར་སྙིང་སྔགས་སུ་གཏོགས་ཟེར་ཏེ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བའི་འགྲེལ་པར་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་གཙོ་བོ་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང། སློབ་དཔོན་དྷ་རིས་མཛད་ཟེར་བའི་འགྲེལ་པར་ཡུམ་ཆེན་མོ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང། མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་སོགས་ཐམས་ཅད་རྫུན་མ་འབའ་ཞིག་གོ །བདུད་བཟློག་བྱེད་ཚུལ་ཡང་འོད་གསལ་མ་དང་གླེང་གཞི་མ་སོགས་ཡོད་དེ་རྟོག་བཟོའོ།།
ཁ་ཅིག་སུ་རུ་པའི་སྔགས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟུགས་མཛེས་ཀྱི་སྔགས་ཡིན་པས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་ཁོལ་ཕྱུང་ལས་མ་འགྱུར་བས་གང་དུ་གཏོགས་དཔྱད་དཀའོ། །གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལ། ཁ་ཅིག་སྔགས་སུ་གཏོགས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་ཟེར། ཁ་ཅིག་མདོའ་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ཞེས་ཟེར་ ིརོ། །རང་ལུགས་ལ་སྔགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་ཏེ། རྒྱ་གར་པ་མང་པོས་ཀྱང་སྔགས་སུ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་གསེར་འོད་དམ་པ་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མདོ་ལེའུ་སོ་གཅིག་པ་དང། གསེར་འོད་དམ་པ་མདོ་སྡེའི་དབང་པོའ་རྒྱལ་པོ་ལེའུ་ཉེར་དགུ་པ་དང། གསེར་འོད་དམ་པ་མདོ་སྡེའི་དབང་ ིཔོའ་རྒྱལ་པོ་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། གསུམ་གའི་གླེང་གཞིའི་ལེའུ་གཅིག་ཏུ་སྣང་ ིལ། དང་པོའ་ལྷ་མོ་སྤོབས་པ་ཅན་གྱི་ལེའུ་དང། གཞན་གཉིས་ཀྱི་དབྱངས་ཅན་མའི་ལེའུ་གཅིག་ ིཏུ་སྣང་ཞིང། ལེའུ་དེ་ལས་དབྱངས་ཅན་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང། ཤེས་རབ་བློ་འཕེལ་གྱི་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བའི་ལེའུ་ལས་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཟུངས་དང། རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་གསུངས་སོ། །ལྷ་མོ་ཆེན་མོ་དཔལ་གྱི་ལེའུ་དང། ལྷ་མོ་ཆེན་མོ་དཔལ་གྱིས་ནོར་སྒྲུབ་པའི་ལེའུ་གཉིས་ལས་ལྷ་མོ་དེའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནོར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ། །གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡང་དག་ཤེས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། དེའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང།

42 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་གསུངས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་གསུམ་ག་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་སྣང་ངོ་། །རིགས་ཀྱི་བདག་པོའ་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཡིན་ཏེ། དེ་ ིལ་ལེའུ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་ཅིང་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོའ་སྒྲུབ་ཐབས་མང་པོ་བསྟན་ལ། སྐུ་གཟུགས་ ིབྱ་ཐབས་ཀྱང་བསྟན་ཅིང། བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དུ་བགོ་བར་འགྱུར་བ་དང། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལེའུ་བཞི་པ་གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་ལས་འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་དཀར་པོ་གཙོ་འཁོར་ལྔ་པ་དང། ཨ་ར་པ་ཙ་ན་གུར་ཀུམ་མདོག་ཅན་གཙོ་འཁོར་ལྔ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཅིང། རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚེ་སྒྲུབ་པ་དང། ཐོག་བསྲུང་བ་དང། རྨི་ལམ་བརྟག་ཐབས་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་བརྟེན་པ་དང། ལྷའི་བུ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཚོགས་མང་པོ་བསྟན། དེའི་ལེའུ་གཉིས་པ་དང། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐུ་གཟུགས་དང། མཆོད་རྟེན་གྱི་པད་གདན་དུ་གཞུག་པའི་ཛམྦྷ་ལས་གཙོ་བྱས་པའི་གནོད་སྦྱིན་ཕོ་དགུ་དང། ནོར་རྒྱུན་མས་གཙོ་བྱས་པའི་གནོད་སྦྱིན་མོ་དགུའི་འཁོར་ལོ་བྱེད་ཐབས་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །ཨ་ར་པ་ཙ་ན་རིགས་གཉིས་པོ་འདིའི་བཀའ་ད་ལྟ་ཡང་མ་ཆད་པར་ཡོད་དོ། །འདི་ཁོལ་ཕྱུང་ཡིན་པས་གླེང་གཞི་དང་རྒྱུད་གཏད་པ་སོགས་མེད་དོ།།
རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་འོད་ཟེར་ཅན་དང། གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་
གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་གཟུངས་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་ཞིག་དང། འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུངས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་ཐབས་དང་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་རྣམས་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་སོ། །འདི་བྱ་རྒྱུད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའོ། །སྒྱུ་མ་འབྱུང་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཤོ་ལོ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་ཡོད་པ། ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་གཅིག་ལས་ཕྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ལྷ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་པ་དང། བཅུ་གཅིག་པ་དང། ལྷ་ལྔ་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་ཆོ་ག་སྟོན་ལ། དེ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཟུར་བཀའ་དང། ཆོ་ག་དང་སྒྲུབ་མཆོད་བྱེད་པའི་ལག་ལེན་སྣང་སྟེ། དེ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་སོགས་བླ་མེད་ཀྱི་བརྡ་ཆད་མང་པོ་བཤད་ཅིང། གཞན་ཡང་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 43
ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞི་མང་པོ་སྣང་ངོ་། །གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་ནི། སྟོང་ཆེན་རབ་འཇོམས་དང། རྨ་བྱ་ཆེན་མོ་དང། སོ་སོར་འབྲང་མ་དང། བསིལ་བའི་ཚལ་དང། གསང་སྔགས་རྗེས་སུ་འཛིན་མ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཤཱནྟི་པས་མཛད་པའི་སོ་སོར་འབྲང་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང། བསྲུང་འཁོར་བྲི་ཐབས་དང། ལྷ་མོ་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཛེ་ཏ་རི་དགྲ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་མཛད་པའི་གཟུངས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང། སོ་སོར་འབྲང་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང། དེའི་བསྲུང་འཁོར་བྲི་ཐབས་དང། ལྷ་མོ་ལྔ་གའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང། མོ་གཤམ་གྱིས་སྲིད་བསྒྲུབ་པ་སོགས་ཡོད་དོ། །རིགས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་ནི། གཙུག་ཏོར་རྣམ་རྒྱལ་དྲི་མེད་གདུགས་དཀར་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྣམ་རྒྱལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང། ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་གཟུངས་ཞེས་
1

བྱ་བ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་རྟོག་པ་འཆི་བདག་གི་དབྱུག་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང། གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་དང། གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ལྔའོ།།
དེ་ལ་དང་པོ་དང། གསུམ་པ་གཉིས་འདྲ་མིན་ཅུང་ཟད་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་ཏུ་སྣང་
བས་འགྱུར་ཁྱད་དུ་མངོན་གསུང་སྟེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པའི་ཕུག་གི་ཁང་བཟང་དུ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་ཞུས་ནས་རྒྱལ་བ་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང། གཉིས་ཀ་ལས་ལྷ་དགུ་མར་བསྟན་ཏོ། །འཆི་བདག་གི་དབྱུག་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལས་གཤིན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་གཟུངས་གང་གིས་འཛིན་པའི་སླད་བཞིན་འབྲངས་ནས་བསྲུང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བཤད་དོ།།
གཉིས་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡུལ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷའི་གནས་སུ་གསུངས་
ཏེ། དེ་ཡང་ལྷའི་བུ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འཆི་ལྟས་ཕོག་ནས་ཞག་བདུན་ན་ཤི་འཕོས་ནས་ཁྱི་དང། ཕག་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ཏེ། མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྐྱབས་ཞུས་པས། ཁོ་བོས་སྐྱབས་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་
1 ཞོལ། ཤོག ༣༣ བ ༢ གཙང་། ཤོག ༢༧ ན ༦ གཟུངས་ཞེས་པ་དང་།

44 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཁྲིད་ནས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབུའི་གཙུག་ཏོར་ནས་འོད་ཟེར་བྱུང་སྟེ་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་ལྷའི་བུ་དེས་ཞག་དྲུག་ཏུ་གཟུངས་ཀྱི་བཟླས་བརྗོད་བྱས་པས་ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ལས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་གྱུར་ཏོ། །བཞི་པ་ལས་གཟུངས་དང་མཆོད་རྟེན་དུ་གཞུག་པའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཏོ།།ལྔ་པ་ལས་གཙུག་ཏོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བསྟན་ཏེ། དེའི་བཀའ་ཡང་ད་ལྟ་བྱེད་པར་སྣང་ངོ་། །གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད་ཀྱི་གཟུངས་ནི་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷའི་གནས་སུ་གསུངས་ཏེ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷའི་བུ་ནོར་བུའི་སྙིང་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གནོད་སྦྱིན་སྐར་མདའ་གདོང་ཞེས་བྱ་བས་ཁྱོད་ཞག་བདུན་ན་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་མནར་མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་ལ་སོམས་ཤིག་ཅེས་སྨྲས་པས། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྐྱབས་ཞུས་པས། ཁོ་བོས་བསྐྱབ་པར་མི་ནུས། ཞེས་དགའ་ལྡན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཁྲིད་ནས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དེ་ཤི་འཕོས་ནས་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལྟ་བུ་མྱོང་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་པས། ཐམས་ཅད་འཇིགས་སྐྲག་ནས། དེ་ལས་སྐྱོབ་པར་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབུའི་གཙུག་ཏོར་ནས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ཞིང། གཟུངས་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། ཆོ་ག་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ།།
དེའི་དགོངས་འགྲེལ་སློབ་དཔོན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རོལ་པས་མཛད་པའི་གཟུངས་ཀྱི་
འགྲེལ་པ་དང། མཆོད་རྟེན་དང་ས་ཙྪ་བཞེངས་པའི་ཆོ་ག་དང་གཉིས། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་མཛད་པའི་དྲི་མེད་ཀྱི་མཆོད་ཆོག་རྒྱས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བཞེངས་པའི་སྤོས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང། མཆོད་རྟེན་ལྔ་བཞེངས་པའི་སྤོས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིག་དང་གཉིས་བཤད་ཅིང། འགྲེལ་པས་རིགས་སོ་སོའ་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ། ིརིགས་བསྡུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྔ་སྟེ་དྲི་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱད་བཤད་དོ། །གདུགས་དཀར་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏོར་ནས་བྱུང་བའི་གདུགས་དཀར་པོ་ཅན་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་ཕྱིར་ཟློག་པ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དང། དེའི་སྟེང་དུ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་བཏགས་པ་ཞིག་དང་གཉིས་ཡོད་པ་འགྱུར་ཁྱད་ཡིན་ཞིང་འགྱུར་ཕྱི་མ་དག་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡུལ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 45

སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལྷའི་གནས་ཆོས་བཟང་ལྷའི་མདུན་སར་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་ལས་ཕྱུང་བ་གླེང་གཞི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་རིམ་པ་ལྟར་ལྷ་ཡུལ་མ་ཆུང་བ་དང་མི་ཡུལ་མར་གྲགས་ཏེ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་བརྗོད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་མཆོག་གྲུབ་མའོ། །དེའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་ཤ་རཾ་ག་ཝརྨས་མཛད་པ་གཟུངས་ལ་ཚན་པ་བཞིར་བཅད་པའི་རིག་སྔགས་དང། གཟུངས་སྔགས་དང། སྙིང་པོ་དང། ཉེ་སྙིང་ལ་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་བཤད་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེའི་ལུགས་ཕལ་ཆེ་བ་བཞིར་འཇོག་ཅིང། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་མེད་དུ་མི་འཛིན་ནོ།།
སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གཽ་མིས་མཛད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། བསྲུང་འཁོར་བྲི་ཐབས། གཟུངས་ཀྱི་
ཆོ་ག །གཏོར་མའི་ཆོ་ག །འཕྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་དཔེ་སྣ་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཚད་ལྡན་ཁོ་ནའོ། །བླ་མ་རྡོ་རྗེ་གདན་པས་མཛད་པའི་ཉེ་བར་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་རྣོན་པོས་མཛད་པའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་ཡང་ཡོད་དོ། །སློབ་དཔོན་པདྨ་ལྕགས་ཀྱུ་ཞེས་བྱ་བ་དང། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་ཡོད་དེ། རིགས་ལྔའི་སྡོམ་གཟུང་སོགས་བཤད་པས་མ་དག་གོ །སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གཽ་མིས་མཛད་ཟེར་བའི་དཀྱིལ་ཆོག་དབང་བཞི་རྫོགས་པ་སོགས་བཤད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། བོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་རྫུན་མ་ཡིན་ནོ། །གདུགས་དཀར་ལས་བཤད་པའི་ལེགས་ལྡན་ལ་བོད་དག །ལེགས་ལྡན་སྤུན་གསུམ་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱང་མགོན་པོ་བེང་ཡིན་ནོ། །གཙུག་ཏོར་འབར་བ་ནི་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་གཅིག་ལས་བཀོལ་བ་ཡིན་ལ། གཙུག་ཏོར་ནག་མོར་གྲགས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་མི་མ་ཡིན་གྱིས་བྱས་པར་གྲག་གོ །སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་ནང་དུ་གཟུངས་གཞུག་པ་ལ་བོད་དག་གིས་གཙུག་ཏོར་སྐོར་གྱི་གཟུངས་རྣམས་གཙུག་ཏོར་གྱི་ནང་དུ་གཞུག་པ་དང། མཛོད་སྤུ་ནོར་བུའི་གཟུངས་མཛོད་སྤུའི་ཐད་དུ་བཞུགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ཀྱང། རང་ལུགས་ལ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གོང་མའི་གཟུངས་གོང་དུ་གཞུག་པར་བྱེད་པར་བཞེད་དོ།།
རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོའ་གཟུངས་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གནས་གཙང་མའི་གཞལ་མེད་ ིཁང་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཇམ་དཔལ་ལ་བསྐུལ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱིས། ཁྲོ་བོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྟོག་པ་གསང་བའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ།

46 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དེ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་གཅིག་དང། དེ་ལས་བསྡུས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་པ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པ་མི་ཡུལ་ན་མི་བཞུགས། དེ་ལས་བསྡུས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང། ལེའུ་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས་བེ་ཅོན་མང་པོའ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ ིའཁོར་དྲུག །ཆོ་ག་ལས་ཚོགས་དུ་མ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་དང། སྐུལ་བྱེད་མའི་གཟུངས་དང། རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོའ་དཔུང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཕོ་མོའི་རྒྱུད་ནི། བུ་མང་ ིཔོ་སྟོན་པའི་གཟུངས་དང། སྒོ་བཟང་པོའ་གཟུངས་དང། མི་རྒོད་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་གཟུངས་ ིལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །མི་གཡོ་བའི་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ལེའུ་དགུ་པ་ཞིག་ཡོད་དེ་སྔགས་བཏུ་ནོར་བ་སོགས་ཡོད་པས་མ་དག་གོ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱང་སེམས་ནི། དཔེར་ན་སྤྱན་རས་
གཟིགས་པདྨའི་རིགས་ཡིན་ཡང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་སྡེ་ཚན་གྱི་རྒྱུད་ནི། ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་རེ་རེ་དང། ཡང་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་བརྒྱད་པ་དང། བྱམས་པས་དམ་བཅས་པའི་གཟུངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་ལྷ་དང། ཀླུ་དང། གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་ཚན་གྱི་རྒྱུད་ནི། མདོ་སྡེ་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ལ་ལེའུ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ལེའུ་གཅིག་བོད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་ཀླུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཆོ་ག་མང་པོ་བཤད་པ་དང། ནོར་རྒྱུན་མ་དང། གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ཞེས་བྱ་བ་དང། བདུད་རྩི་འབྱུང་བའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཆབ་གཏོར་གྱི་རྒྱུད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའ་ཁབ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་ཁྱིམ་བདག་བཟང་སྐྱོང་ཞེས་བྱ་བས་སྤོས་ཆུ་ ིལ་སྨན་དང་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་བཏབ་པ་ཞིག་ཁྱེར་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང། རིགས་དྲུག་ལ་ཕུལ་བས་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདུད་རྩི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། སྔགས་དྲུག །ཕྱག་རྒྱ་དྲུག །ཏིང་ངེ་འཛིན་དྲུག་གསུངས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང། ཡི་དྭགས་ཁ་ནས་མེ་འབར་བ་ལ་སྐྱབས་མཛད་པའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཤིང་ནྱ་གྲོ་དྷའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 47
བཞུགས་པའི་ཚེ། ཀུན་དགའ་བོས་བས་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ན། ནམ་སྨད་ཅིག1

་ཡི་དྭགས་ཁ་ནས་
མེ་འབར་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་ཁྱོད་ཞག་བདུན་ནས་འཆིའོ། །ཤི་ནས་དམྱལ་བར་སྐྱེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས་གཏོར་མའི་གཟུངས་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་དང། ཡང་སྔ་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡི་དྭགས་མོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཟེར་བ་སྟོན་པ་ལ་ཞུས་པས། གཟུངས་དང་གཏོར་མའི་ཆོ་ག་གསུངས་པ་ཁ་འབར་མའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་དང། ཡེ་ཤེས་སྐར་མདའི་ཆབ་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཀཾ་ཀ་ནིའི་གཟུངས་ཀྱིས་བར་དོ་ལ་ཆུ་སྦྱིན་བྱེད་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །ཡང་ཚོགས་བདག་གི་གཟུངས་བྱ་བ་ཞིག་དང། ཚོགས་བདག་གི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ཚོགས་བདག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཞིག་དང་ཕྱག་བཞི་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཁ་ཡར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང། ཚོགས་བདག་ལ་བརྟེན་ནས་ནོར་སྒྲུབ་ཐབས་དང། དབང་སྡུད་དང། དྲག་པོའ་ལས་སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ ིརིགས་སུ་གཏོགས་པར་སྔ་མ་རྣམས་བཞེད་དོ། །དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལེའུ་ ིབརྒྱད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དཔལ་ལྡན་ཕྱག་དྲུག་པའི་སྒོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་མིག་མི་བཟང་གིས་ཞུས་ཤིང་རྟ་མགྲིན་གྱིས་གསུངས་པའོ། །འདི་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པར་བཞེད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་རྟ་མགྲིན་གྱིས་གསུངས་པ་དང་ཕྱག་དྲུག་པ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པདྨའི་རིགས་སུ་གཏོགས་ཞེས་བཞེད་དོ།།
པདྨའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ། བདག་པོ། ཡུམ། ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ་རིགས་ཀྱི་
བཀའ་ཉན་ཕོ་མོའ་རྒྱུད་དེ་ལྔའོ། །རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུད་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཉན་ ིཡོད་དུ་འཇམ་དཔལ་ལ་གསུངས་པ། སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཨོཾ་གསུམ་མ་གཅིག་དང། ཨོཾ་གཉིས་མ། ཨོཾ་པུ་ཎྱེ་པུ་ཎྱེ་ཞེས་པའི་སྔགས་ཚན་མེད་པ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་གཉིས་ལས། གཅིག་ལ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཚེ་དཔག་མེད་ཟེར། གཅིག་ལ་འོག་མིན་གྱི་ཚེ་དཔག་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་ཀ་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་གཟུངས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཨོཾ་གཉིས་མ་ལ་སྔགས་བར་
1 ཞོལ། ཤོག ༣༦ ན ༤ གཙང་། ཤོག ༢༩ བ ༡ ནམ་སྨད་ཞིག་ཡི་དྭགས་

48 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ནས་ཆད་པས། མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་མ་ཚང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་སོ་སོ་བ་གཉིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཚེ་དཔག་མེད་འཆི་མེད་རྔ་སྒྲའི་གཟུངས་བྱ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཚེ་དཔག་མེད་ཀྱི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།།
རིགས་ཀྱི་བདག་པོའ་རྒྱུད་ནི། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་ཆེན་པོ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ ིཔདྨ་དྲ་བའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རི་བོ་ཏ་ལའི་རྩེ་མོར་གསུངས་པ་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལྷ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་རྩ་བདུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉི་ཤ་རྩ་བདུན་དང། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་སྟོན་པ་ཞིག །དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོའ་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རི་བོ་ཏ་ལའི་ ིརྩེ་མོར་གསུངས་པ་བསྒྱུར་འཕྲོ་ལ་ལུས་པ་བམ་པོ་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི་པ་གཅིག་ཡོད་དེ། གཟུངས་དང་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་ལས་ཚོགས་དུ་མ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་ནོ། །ཡང་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་གཟུངས་ཆུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོའ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོད་གཟུངས་ཀྱིས་སྐོར་ཟུར་དུ་བཀོལ་བ་ཡིན་ ིགྱི། རྒྱུད་ལོགས་པ་མིན་ནོ། །རྒྱུད་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་པོ་ཏ་ལར་གསུངས་པ་བསྒྱུར་འཕྲོ་ལ་ལུས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་བསྟན་ཏོ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་སེང་གེ་སྒྲའི་གཟུངས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་དེ། ཆུང་བ་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་གསུངས་ལ། ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་དབང་ཕྱུག་འོད་ཅེས་བྱ་བ་མཛེ་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པ་གསོ་བའི་དོན་དུ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཞུས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རི་པོ་ཏ་ལར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐོར་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་སོ།།
རིགས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་རྒྱུད་ནི། གཙོ་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་
ལས་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལེའུ་སུམ་ཅུ་རྩ་ལྔ་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེའི་ལེའུ་གསུམ་པར་སྒྲོལ་མའི་བསྟོད་པ་ཕྱག་འཚལ་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་མ་རྒྱ་སྐད་སོར་བཞག་ཏུ་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག་གིས་དེ་དང་ཕྱག་འཚལ་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་མ་ཟུར་དུ་བཀོལ་བ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག །ཟུར་དུ་བསྒྱུར་བ་དེ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་ཉི་མ་སྦས་པས་བླ་མེད་དུ་བཀྲལ་བས་སོ། །ཞེས་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 49
ཟེར་ཡང། འགྲེལ་བྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཀྲལ་ན། དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་མི་དགོས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་སློབ་དཔོན་སྒེག་པའི་རྡོ་རྗེ་དང། ངག་དབང་གྲགས་པས་ཡོ་གར་བཀྲལ། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་བླ་མེད་དུ་བཀྲལ། འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང། ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཆོག །ཅེས་སོགས་དྲངས་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོལ་མའི་མཚན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇིགས་པ་བརྒྱད་ལས་སྐྱོབ་པའི་དོན་དུ་ཕྱག་རྡོར་གྱིས་ཞུས་ནས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གཽ་མིས་སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ལས་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དང། ཕྱག་འཚལ་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག །ལས་ཚོགས་དང་བཅས་པ་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོལ་མའི་སྐོར་ཕྲན་ཚེགས་དུ་མ་དང་བཅས་པའོ།།
རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོའ་རྒྱུད་ལ། དཔལ་རྟ་མགྲིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་ཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་ ིརྒྱུད་ཆེན་པོ་རྣམས་བོད་དུ་མ་འགྱུར། ཧ་ཡ་གྲཱི་བའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཁོལ་ཕྱུང་ཞིག་འགྱུར་རོ། །རི་ཁྲོད་མ་ལོ་མ་ཅན་གྱི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་གཟུངས་དང་ཆོ་ག་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ཞིག་དང། པརྣ་ཤ་བ་རཱིའི་མདོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྟོག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ། སྒྲུབ་ཐབས་དང་ཆོ་ག་དང་ལས་ཚོགས་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ལས་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་ཕོ་མོའ་རྒྱུད་ནི། ཕྱིར་ ིམི་ལྡོག་པ་སྟོབས་ཆེན་གྱི་མདོ་དང། དཔལ་ཆེན་མོའ་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།། ིརྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་ཡང་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ། བདག་པོ། ཡུམ། ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མོ། ཕོ་ཉ། བཀའ་
ཉན་ཕོ་མོའ་རྒྱུད་རྣམས་ལས། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུད་ནི། ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་ ིབ་མི་འཁྲུགས་པའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སམ། རྡོ་རྗེའི་རིགས་གང་ཡིན་བརྟག་དགོས་པ་ཞིག་སྣང་ཡང། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་མཛད་གདའ་ཞིང། དེ་ལས་གཞན་པའི་མཚན་གཞི་འཛིན་རྒྱུ་ཡང་མི་སྣང་ངོ་། །རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ནི་རྡོ་རྗེ་ས་འོག་གི་རྒྱུད་ལ་འགྱུར་མི་གཅིག་པ་གསུམ་སྣང་སྟེ། ལེའུ་ཉེར་ལྔ་པ་ས་པཎ་གྱིས་བསྒྱུར་བ་དང། ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ཟངས་དཀར་ལོ་ཙཱ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་དང། ལེའུ་བདུན་པ་དགེ་སློང་བྱའི་

50 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གདོང་པ་ཅན་གྱིས་བསྒྱུར་བ་རྣམས་སོ། །ཡང་འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང། རྡོ་རྗེ་གཏུམ་པོའ་ིརྒྱུད་ལ་རྩ་རྒྱུད་གཅིག །དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གཅིག །ཕྱི་མའི་ཡང་ཕྱི་མ་གཅིག་རྣམས་ཡོད་དོ། །རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་གཟུངས་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉེར་ལྔར་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་དོ། །དེ་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་གསུངས་པར་ཁ་ཅིག་གིས་སྨྲ་བ་ལ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གསང་བས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་དྲངས་ནས། རྡོ་རྗེ་གདན་ནི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་གནས་ཡིན་པས། དེ་བདུད་འདུལ་བའི་གནས་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་གཞན་འདུལ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པས་དེར་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཀག་ནས། རྡོ་རྗེ་ལྷུན་པོའ་རི་རབ་གྱི་ཟོམ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱོགས་མཚམས་ཐམས་ ིཅད་རྡོ་རྗེས་བལྟམས་པ་ཞིག་རི་བོ་མཆོག་རབ་ཀྱི་ཤར་ལྷོའ་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པ་དེ་ན་བཅོམ་ལྡན་ ིའདས་བཞུགས་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་རྒྱལ་པོ་ལོག་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ཆོས་དང་ལྡན་པ་བཀྲོངས། མི་དགེ་བཅུའི་ཁྲིམས་བཅའ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་མི་དགེ་བ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྱུང་པོ་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་རྣམས་སྟོབས་ཉམས་ཤིང། ནག་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་རྣམས་སྟོབས་རྒྱས་ཏེ། ནད་ལ་སོགས་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བས། རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་དེ་དག་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་དེ་དག་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་ལ་སོམས་ཤིག །ཅེས་བསྐུལ་བས། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་སྐུར་གྱུར་ནས་སྨྲས་པར་བཤད་ཅིང། དེ་ལ་ལེའུ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བོད་དུ་འགྱུར་བ་འདི་ལེའུ་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལེའུ་ལྷག་མ་རྣམས་དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཡང་ཡིན་བཤད་རྒྱུད་ཀྱང་ཡིན་པས། རྒྱུད་དོ་ཅོག་གི་རྩ་བ་སྟེ། །ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ལེའུ་དང་པོ་འདི་ལེའུ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་དུ་སྟོན་པར་ཟད་ཀྱི། འདི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བཤད་པར་འཆད་པ་དོན་མིན་ནོ། །ལེའུ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་མ་གཏོགས་པའི་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རི་རབ་ཁང་བུ་བརྩེགས་པའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའ་རྒྱུད་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཕྲན་ཚེགས་དུ་མ་དང་བཅས་པ་ ིའགྱུར་རོ། །སྨེ་བརྩེགས་ཀྱི་གཟུངས་ནི་ས་པཎ་སོགས་ཐུགས་རྩིགས་ཆེ་བར་མཛད་ཅིང། བུ་སྟོན་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 51

རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རྒྱུད་རྣམ་དག་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞིར་མཛད་དོ།།
རིགས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་རྒྱུད་ལ། མེ་ལྕེ་འབར་མའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་
བོ་ཁྲོ་མོའ་རྒྱུད་ལ་བདུད་རྩི་ཐབས་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་དང་བཀའི་ཉན་ཕོ་མོའ་ིརྒྱུད་ལ་སྟོབས་པོ་ཆེའི་གཟུངས་དང། རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དང། རྡོ་རྗེ་མཆུ་དང། རྡོ་རྗེ་གནམ་ལྕགས་མཆུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྣམ་དག་ཡིན་ཞིང། སྟོབས་པོ་ཆེའི་གཟུངས་དེའི་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོའ་ིགཟུངས་སུ་འོང་རྒྱུ་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་ནའང། སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་དང། བཀའ་ཉན་ཕོ་མོའ་སྐོར་དུ་བགྲངས་གདའོ། །རྡོ་རྗེ་ལྕགས་མཆུ་དང། ལྕགས་མཆུ་ནག་པོ་དང། ཁྱུང་གཤོག་འབར་ ིབ་སོགས་རྫུན་མ་དུ་མ་སྣང་ངོ་།།
འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་ལ་གསུམ་ལས། ནོར་ཅན་གྱི་རིགས་ལ། ནོར་བུ་བཟང་པོའ་ིགཟུངས་དང་། དེའི་རྟོག་པ་དང། གནོད་གནས་དབང་པོ་འབྱུང་བའི་རྟོག་པ་སྟེ། ཛམྦྷ་ལ་སེར་པོའ་ིརྟོག་པ་གཟུངས་དང་། དབང་བསྐུར་སོགས་སྟོན་པ་དང། གར་མཁན་མཆོག་གི་རྟོག་པ་རྣམས་ཏེ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རྣམ་སྲས་གར་མཁན་མཆོག་ཅེས་ཟེར་ཞིང། རྣམ་སྲས་དྲག་པོར་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྕང་ལོ་ཅན་གྱི་ཕོ་བྲང་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ་འཁོར་དེར་ངལ་བསོས་པོའ་བུ་ ིགར་མཁན་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་ཀྱང་འདུག་གོ །དེའི་ཚེ་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཁོར་མང་པོའ་སླད་དུ་རིག་སྔགས་གསུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ ིཀྱི་སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་སྣང་བར་བྱས། སླར་འདུས་ནས་ངལ་བསོས་པོའ་བུ་གར་མཁན་མཆོག་གི་སྤྱི་བོར་ཞུགས་པས་གར་མཁན་མཆོག་ ིསྐད་ཅིག་གིས་ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་རང་གི་རིག་པ་སྨྲས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ནུས་པ་ཅན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང། དེ་དག་གི་ལས་ཚོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པར་བཤད་དེ། དེའི་ལེའུ་བཅུ་པ་ཡན་གྱིས་གར་མཁན་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་རིག་སྔགས་དང་ལས་ཚོགས་སོགས་སྟོན་ཅིང། ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པར་གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཡང་དག་ཤེས་ཀྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ། རྣམ་ཐོས་སྲས་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་ཡོད་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེས་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱི་མིང་

52 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གསུངས་པའི་ནང་དུ་ངལ་བསོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བས། གར་མཁན་མཆོག་རྣམ་སྲས་ཀྱི་བུ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྲས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པས་རྣམ་སྲས་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་ལས་ཚོགས་སོགས་སྟོན། ལེའུ་གཞན་གྱིས་གཞན་སྟོན་ནོ། །གཞན་ཕྲན་ཚེགས་དུ་མ་དང་བཅས་པ་བོད་དུ་འགྱུར་རོ།།
ལྔས་རྩེན་གྱི་རིགས་ལ། མེ་ཁ་ལའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྒྱལ་པོའ་ཁབ་ན་བཞུགས་པའི་ཚེ། སྒྲ་གཅན་ཟིན་བཟང་པོ་ལ་སྲིན་པོ་ཞིག་གིས་བསྡིགས་པས་ ིའཇིགས་སྐྲག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ངུ་ཞིང་མཆིས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མེ་ཁ་ལའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་གནོད་སྦྱིན་ཞིག་གིས་ཕུལ་བའི་རིག་སྔགས་ཤིག་གོ །འཇིག་རྟེན་པའི་རིགས་ལ་རིག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་དབུགས་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། ཐོ་རངས་ཤིག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་མཆེ་བ་གཙིགས་པ་ཞིག་བྱུང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ལགས་ཏེ། བདག་བཀྲེས་པ་ན་དབུགས་བཏང་བས་གང་ལ་རེག་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་རིམས་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པར་འགྱུར་ཞིང། དེ་དག་གི་སྲོག་བདག་གི་ཟས་སུ་ཟའོ། །གང་གིས་རིག་སྔགས་འདི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་དབུགས་བཏང་བའི་གནོད་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་གྱི་གསན་དུ་གསོལ། ཞེས་རིག་སྔགས་སྨྲས་ཏེ། ཕྱིན་ཆད་དབུགས་བཏང་བའི་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་དམ་བཅས་ཤིང་དགེ་བསྙེན་བྱས་པར་བཤད་དོ།།
བྱ་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ལ། གསང་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ།
བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དག་སྔ་མ་སྔ་མ་གཞུང་མང་ཞིང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཉུང་ངོ་། །དེ་ལ་གསང་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དབང་བསྐུར་བའི་སྐོར་རྣམས་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་རིགས་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོང་དང་ལྔ་བརྒྱ་སྟོན་ཅིང། དེ་དག་དང་གཞན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དགོས་ཤིང། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་དགོས་པའི་ས་ཆོག་དང། སྟ་གོན་གྱི་ཆོ་གའི་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་སྟོན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཁྲིགས་ཆགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཀྱི། ལེའུར་བཅད་པ་མེད་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 53

དོ། །ལེགས་གྲུབ་ནི་ཁྲོ་བོ་ལེགས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བས་བགེགས་བསྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་སྒྲུབ་ཅིང། ཁྲོ་བོ་དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། །དེས་རིག་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་དང། ལས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དགོས་པ་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྲུང་བ་དང་བརྟེན་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་རྒྱས་པར་སྟོན་ནོ། །དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་ནི། གསང་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་དུ་མ་བཤད་པའི་དབང་བསྐུར་གྱི་ཆོ་ག་དང། ལེགས་གྲུབ་ཏུ་མ་བཤད་པའི་རིག་སྔགས་སྒྲུབ་1

ཚུལ་

ཅུང་ཟད་དང། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་རབ་འབྱམས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་སྟོན་ནོ། །དཔུང་བཟང་ནི་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་སྲས་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།།
བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ནི། རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བའི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ཞིག་
གི་དུམ་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེས་བརྗོད་བྱ་རྣམ་པ་བཅུ་སྟོན་ཏེ། གང་དུ་བསྒྲུབ་པ་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། རིག་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། མེ་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན། སྒྲ་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན། སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན། རིག་སྔགས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་ག །སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག །དབང་བསྐུར་གྱི་ཆོ་ག་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་གལ་ཆེ་བའི་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་སྟོན། མེ་གནས་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་ནི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡིན། རིག་སྔགས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚོགས་ནི་བསྙེན་པའི་སྔོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང། མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་རྣམས་སྟོན་ནོ།།
བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཤེས་པ་ལ་རྒྱུད་བཞི་པོ་དེའི་དོན་ཤེས་
དགོས་པས། དགོངས་འགྲེལ་མཁན་པོ་ཇི་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་ཞེ་ན། ཚད་ལྡན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཙནྡྲ་གཽ་མི་དང། ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་ཆ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ཆོ་ག་ཕྲན་ཚེགས་ལས་མ་མཛད་པས། བྱ་སྤྱོད་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་གཉིས། ཞེས་འཕགས་ཡུལ་ན་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་སྟེ། 1 ཞོལ། ཤོག ༤༠ བ ༤ གཙང་། ཤོག ༣༣ ན ༣ རིག་སྔགས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་

54 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་དང། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་དོན་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང། ཚིག་དོན་གྱི་བརྗེད་བྱང་རྣམས་མཛད་ཅིང། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་ཐབས་ཉེ་བར་བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་མཛད་དོ།།
གཉིས་པ་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་དང་སྡོམ་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་གཞག་ནི། སློབ་
དཔོན་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་རས་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བའི་དབང་དང། ཆུ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་དང། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མིང་གི་དབང་སྟེ་དྲུག་བསྐུར་བས། བྱ་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཉན་པ་དང་འཆད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤགས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་དབང་དྲུག་པོ་དེ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད་ལས། ཆུ་དང་ཅོད་པན་གྱི་ནི་དབང། །བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས། །རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མིང་གི་དབང། །སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡི་ནི་དབང། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་བྱས།1

།ཞེས་སོགས་
གསུངས་པས། བྱ་རྒྱུད་ལ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བའི་དབང་དང། ཆུ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ཙམ་དང། སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མིང་གི་དབང་གསུམ་བསྣན་པ་ཙམ་དང། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྣན་པ་ཙམ་ལས་མེད་པར་བསྟན་ཅིང། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་དབང་གོང་མ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ།།
འོ་ན་སློབ་དཔོན་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་སོགས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་ལ་སློབ་དཔོན་
གྱི་དབང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལུང་བསྟན་དབུགས་དབྱུང་རྗེས་གནང་རྣམས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མིན་ནོ། །རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ལ་ནི་སྔོན་དུ་དམ་ཚིག་བཟུང་བ་དང། རིག་པའི་དབང་ལྔ་བསྐུར་བ་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ནས་དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱིན་པ་དགོས་སོ། །དམ་ཚིག་གསུམ་ནི་རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག །དྲིལ་བུའི་དམ་ཚིག །ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་གོ །རྡོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་ནི། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་སྒོམ་དུ་བཅུག་པ་ལ་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་ལག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་བྱིན་ཏེ་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། །དྲིལ་བུའི་དམ་ཚིག་ནི། དྲིལ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་དེ་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། །ཕྱག་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༣༥༤ ཕྲེང་། ༡༦

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 55

རྒྱའི་དམ་ཚིག་ནི། རིག་མ་བྱིན་ཏེ་དེ་དང་འཁྱུད་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་དུ་འཇུག་པའོ། །ཡོ་ག་དང་བླ་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཡོད་ཀྱང། ཡོ་གའི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་དམ་ཚིག་ལ། བླ་མེད་དང་མི་འདྲ་བ་ཆེར་མེད་མོད་ཀྱི། ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེའི་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཚིག་ནི་ལྷ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བྱེད་པས། སློབ་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུར་སྒོམ་དུ་བཅུག་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་དེ་ནི་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེར་མ་ཟད་རིག་མ་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མར་བསྐྱེད་ནས་དེ་དང་འཁྱུད་པའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས། ཤེས་རབ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལ། །ལག་པ་དག་གིས་ཡང་དག་འཁྱུད། །རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མཉམ་སྦྱོར་བ། །སློབ་དཔོན་གྱི་ནི་དབང་དུ་འདོད།1

།ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
དེས་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ། བསྒོམས་པའི་
ལྷ་མོ་ལ་ཡང་འཁྱུད་པ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་པ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ད་ལྟ་དར་ཆ་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་དང། གདུགས་དཀར་དང། འོད་ཟེར་ཅན་དང། པདྨའི་རིགས་ལ་ཚེ་དཔག་མེད་ཛེ་ཏཱ་རི་ལྷ་དགུ་མ་དང། རྡོ་རྗེ་རིགས་ལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད་དང། གྲུབ་ཆེན་ཤ་ཝ་རི་པས་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་མཛད་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་འཇོམས་དཀར་པོ་ལྷ་མང་གི་དབང་བསྐུར་སོགས་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་གང་བྱེད་ཀྱང། སྔོན་དུ་ས་ཆོག་དང་སྟ་གོན་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ལ། དེ་ནས་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བའི་དབང་དང། ཆུ་དབང་ཅོད་པན་གྱི་དབང་གསུམ་བསྐུར། དེའི་མཐའ་བརྟེན་དུ་ལུང་བསྟན་དབུགས་དབྱུང་རྗེས་གནང་བཏགས་ཀྱང་རུང། མ་བཏགས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། དེ་དག་ལ་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ནི་རང་བཟོ་ཆོས་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཞན་ཡང་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ལ། ཡོ་གའི་རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་
དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདིར་འཇུག་པ་ལ་ནི་སྣོད་དང་སྣོད་མ་ཡིན་པ་བརྟག་མི་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཁྲུལ་ནས་སྣོད་དུ་རུང་མི་རུང་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་ལ་དུས་རེར་དབང་བསྐུར་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༤༢ ཕྲེང་། ༡༠

56 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བྱེད་པ་སྣང་སྟེ་ནོར་བ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ལས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། སྣོད་དུ་རུང་མི་རུང་གཉིས་ལས་སྣོད་རུང་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང་དབང་བསྐུར་བ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་བྱེད་ཀྱི། དབང་གཏན་མི་བསྐུར་བར་བཤད་དོ། །དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་བྱེད་ཅིང་དབང་གཏན་མི་བསྐུར་བའི་རིགས་དེ་ལ། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལ་དེང་ཁྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱ། ཞེས་དམ་གཞག་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང། སྣོད་དུ་རུང་མི་རུང་གི་ཁྱད་པར་ནི་སློབ་དཔོན་ཨ་བྷ་ཡཱས་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་སྡོམ་པ་འཛིན་པར་ནུས་མི་ནུས་ལ་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས་མཛད་པའི་གསང་འདུས་འཇམ་རྡོར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཤཱནྟི་པས་མཛད་པ་ལས། སྡོམ་པ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས། ཐུན་མོང་བ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་འཛིན་པའོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང། དེ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ཕོག །དེ་ནས་སྨོན་སེམས་ཕོག །དེ་ནས་འཇུག་སྡོམ་ཕོག །དེ་ནས་རིག་པའི་དབང་ལྔ་ཙམ་ཞིག་བསྐུར་བར་བཤད་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རིགས་ལྔས་བསྡུས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་རིགས་ལྔ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་པར་འདོད་ཅིང་ནུས་པ་ལ་བཤད་ནས། དེ་ལ་རིག་འཛིན་གྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་དུ་བཅུག་སྟེ། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡན་ཆད་གོང་མ་གསུམ་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་བསྐུར་བར་བཤད་ཅིང། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མི་བསྐུར་བ་ལ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་མི་བྱེད་པ་དང་། རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་བྱེད་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐུར་བར་བཤད་དོ། །དེས་ན་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ལ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་སོགས་ཤིན་ཏུ་མི་རུང་བས། པཎྜི་ཏ་པདྨ་ལྕགས་ཀྱུ་དང། རྡོ་རྗེ་གོ་ཆ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གདུགས་དཀར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་བྱས་པ་ལ་ཡང་ཚད་མར་མི་གཟུང་ངོ་།།
གསང་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད་དོ། །གོང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ལ་བཤད་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 57

པའི་ཚུལ་དེ། བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་འགྲེལ་པར། སྡོམ་པ་འཛིན་མི་ནུས་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་དང། ནུས་པ་ལ་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ཙམ་འཛིན་དུ་བཅུག་ནས་མིང་དབང་མན་ཆད་བསྐུར་བར་བཤད་དོ། །མདོར་ན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གང་ཡང་འཛིན་མི་ནུས་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་བྱེད་ཀྱི། དབང་གང་ཡང་མི་བསྐུར་བར་ཡོ་གའི་རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་དང། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་དང། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་གསུམ་ལས་བཤད་ཅིང། བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་བཤད་ལ། ཚུལ་དེ་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཡང་འདྲ་བར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །རིག་པའི་དབང་ལྔ་ཙམ་བསྐུར་ཡང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མི་བསྐུར་བ་ལ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་མི་བྱེད་ཅིང། རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་བྱེད་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐུར་དགོས་པར་སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པ་དང། གྲུབ་ཆེན་ལཱ་བ་པ་དང། རཏྣ་རཀྵི་ཏ་དང། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་དང། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷ་ཡཱ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ།།
འོ་ན་དབང་གང་ཡང་མི་བསྐུར་བར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་
ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱབས་འགྲོ་བླངས་ནས་དད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་ན། བསྐལ་པ་དུ་མར་བསགས་པའི་སྡིག་པ་འདག་ཅིང། མ་འོངས་པ་ན་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་སྣོད་རུང་དུ་འགྱུར་བའི་བག་ཆགས་རྒྱུད་ལ་བསྒོ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རིག་པའི་དབང་ལྔ་དང། ཡོ་གའི་རིག་པའི་དབང་ལྔ་གཉིས་རིག་པའི་དབང་ལྔ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང། དོན་མི་གཅིག་ཅིང་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །བྱ་རྒྱུད་ལ་རིགས་གསུམ་ཡོད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ཐོབ་ན་རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་ཀྱང་རིགས་གསུམ་གའི་ལྷ་བསྒོམ་པ་དང། སྔགས་བཟླ་བ་དང། རྒྱུད་ཉན་པ་སོགས་ལ་དབང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་རྗེས་གནང་ཐོབ་དགོས་པར་ལེགས་གྲུབ་ལས་བཤད་དོ། །པདྨའི་རིགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ཐོབ་ཅིང་རིགས་གཞན་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་ན་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་བཟླས་དང་རྒྱུད་ཉན་པ་སོགས་ལ་དབང་གི །དེ་བཞིན་བཤེགས་པའི་རིགས་ལ་མི་དབང་ངོ་། །རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་ཐོབ་

58 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཅིང་རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་ན་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་བཟླས་དང་རྒྱུད་ཉན་པ་སོགས་ལ་དབང་གི་རིགས་གཞན་གཉིས་ལ་མི་དབང་ངོ་། །བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་ལ་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་གས་འཛིན་པ་དང་དོན་གཅིག་ལ། འཇུག་སེམས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཀྱང་ཆོ་གས་མ་བཟུང་ན་སྡོམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་བའི་སྡོམ་པ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང། གསང་སྔགས་གཉིས་གང་གི་སྒོར་འཇུག་ཀྱང་འཛིན་དགོས་ཤིང། སྔགས་ཀྱི་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་གང་གི་ལམ་དུ་འཇུག་ཀྱང་འཛིན་དགོས་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་གང་གི་ལམ་ལ་སློབ་ཀྱང་འཛིན་དགོས་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱའོ།།
སྐབས་གང་དུ་འཛིན་ན། སློབ་མ་སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་
གཉིས་ཀར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཞིག་དང། སྐབས་སྔ་མར་འཛིན་ལ་ཕྱི་མར་མི་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཞིག་དང། ཕྱི་མར་འཛིན་ལ་སྔ་མར་མི་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཞིག་སྟེ་གསུམ་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་བཤད་དོ། །ཚིག་གང་གིས་འཛིན་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས། །འགྲོ་བའི་དགེ་ལ་རྗེས་ཡི་རང། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་གཟུང། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་མཆོག་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །རང་གཞན་དོན་ནི་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱིས་ནས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་མགྲོན་དུ་གཉེར། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཆོག་ཡིད་འོང་སྤྱད་པར་བགྱི། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག 1

།ཅེས་རྡོ་རྗེ་གུར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་
པས་སོ། །དེ་ལ་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་རྐྱང་པས་འཇུག་སྡོམ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གསང་འདུས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོ་དང། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱཱ་ཀ་རའི་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་སོགས་མང་པོར་མཛད་ཅིང། ཚིགས་བཅད་རྫོགས་པས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡང་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་རྐྱང་པས་བྱེད་ན་རྐང་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་པའི་སྦྱོར་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༡༥༢ ཕྲེང་། ༡

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 59

བ་སྟོན་ཞིང། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་གཟུང། །ཞེས་པ་གཅིག་པུས་སྨོན་སེམས་ཆོ་གས་འཛིན་པ་དང་འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པར་བརྡ་འཕྲོད་དགོས་སོ། །ཚིགས་བཅད་རྫོགས་པས་བྱེད་ན། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་གཟུང། །ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་མཆོག་ལ། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་མགྲོན་དུ་གཉེར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྨོན་སེམས་ཆོ་གས་འཛིན་པ་སྟོན་ཞིང། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཆོག་ཡིད་འོང་སྤྱད་པར་བགྱི། །ཞེས་པས་འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་འཛིན་པ་སྟོན་ནོ། །དེ་ལ་སྨོན་སེམས་ཆོ་གས་འཛིན་པའི་ཚེ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་བཏང་ངོ་སྙམ་དུ་དམ་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་སྨོན་སེམས་ཆོ་གས་འཛིན་ཚུལ་དེའི་སྒོ་ནས་བཟུང་ན་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་དགོས་ཤིང། བསླབ་བྱ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སེམས་པ་རྣམས་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་བྱེད་པ་དང། ནག་པོའ་ཆོས་བཞི་སྤོང་ཞིང་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞི་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཏེ། དེས་ན་ནག་པོའི་ཆོས་བཞི་ ིམ་སྤངས་ན། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཚེ་འདི་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བླངས་ཟིན་གཏོང་བ་མིན་ནོ།།
འོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་གང་གིས་གཏོང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་
པ་བཏང་བ་དང། སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་བཏང་ན་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་ངོ་། །འཇུག་སེམས་ཆོ་གས་བཟུང་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་རྩ་ལྟུང་དང། ཡན་ལག་གི་ཉེས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་བསྲུང་དགོས་སོ། །དབང་བསྐུར་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་འཛིན་པ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དོན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་ཟློས་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་ཚིག་ཐ་མ་རྫོགས་པ་ན་སྡོམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་དོན་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་མ་བྱས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་དང། ཉམས་པ་གསོས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མ་སྐྱེས་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཁྲོམ་ཆེན་པོ་ཚོགས་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འབོགས་ན། སྔོན་དུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་དང། དོན་དང་ཕན་ཡོན་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་

60 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལེགས་པར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །སྙམ་པ་གྱིས་ལ་རྗེས་ཟློས་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བརྡ་སྤྲད་ལ་རྗེས་ཟློས་བྱེད་དུ་བཅུག་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །སྙམ་པའི་བློ་བསྐྱེད་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞིང་སྨོན་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོ་གས་གཟུང་བ་མ་བྱས་པས་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་བསྐུར་མ་ཐོབ་པར་བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་གི་དབང་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལས་ལོགས་སུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསྲུང་རྒྱུ་མེད་དོ།།
དེ་ཡང་མ་མཐའ་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཙམ་དང། བསླབ་པ་ལྔ་བསྲུང་བ་དགེ་
བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཙམ་དང། ཡ་མཐའ་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་གང་རུང་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མི་ཆགས་པས། བྱ་སྤྱོད་གང་རུང་གི་དབང་བསྐུར་ཙམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་སྡོམ་པ་གཉིས་ལྡན་དུ་ངེས་ཤིང། སྡོམ་པ་གཏོང་བའི་རྩ་ལྟུང་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་དུ་ཟད་དོ། །འོན་ཀྱང་སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱར་མ་གཏོགས་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བསྲུང་རྒྱུ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ལེགས་གྲུབ་ལས་བཤད་དོ། །ཡོ་ག་དང་བླ་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མན་ཆད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཐོབ་ནས་སྡོམ་པ་གསུམ་ལྡན་ཡིན་ཞིང་རྩ་ལྟུང་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་རྩ་ལྟུང་དང། སྔགས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འོ་ན་བྱ་སྤྱོད་པའི་སྡོམ་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་རྩ་ལྟུང་ལས་གཞན་པའི་རྩ་ལྟུང་མེད་ན། ཇོ་བོས་མཛད་པའི་དམ་ཚིག་བསྡུས་པ་ལས། ཀྲི་ཡའི་རྩ་ལྟུང་སུམ་ཅུ་སོགས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལས་སོ་ཐར་གྱི་རྩ་ལྟུང་བཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བཅུ་གཉིས། ཀྲི་ཡའི་སུམ་ཅུ། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་བཅུ་བཞི། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་བཅུ་བཞི། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ཀྱི་བཅུ་བཞི། ཡང་བཞི། ཡང་ལྔ་སྟེ་ ིབདུན་ཅུ་ཐམ་པའོ། །ཞེས་དགུ་བཅུ་གོ་བདུན་བགྲངས་ནས་བདུན་ཅུ་ཐམ་པའོ། །ཞེས་གྲངས་ཙམ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང། བདག་གི་བླ་མ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་སྣང་ལ། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ཇོ་བོའ་བླ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཇོ་བོས་མཛད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ིགསུམ་པ་དབང་ཐོབ་ཅིང་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་ལམ་ལ་སློབ་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། རྒྱུད་སྡེ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 61
འོག་མ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ཡང་མེད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་མཚན་ཉིད་པར་འགྲོ་བ་ལ་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ད་ལྟ་ནས་སྒོམ་པ་ཙམ་ཡོད་པས་མི་ཆོག་གི །སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དགོས་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ད་ལྟ་ནས་བསྒོམ་པ་ཡོད་ཀྱང། སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་མེད་དོ། །རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི །ཨཱ་ཝ་དྷཱུ་ཏིའི་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དང། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་སྐུ་དང། དེ་གཉིས་འདྲེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང། རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ཡོད་ཀྱང། གཞན་རྣམས་མེད་པས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་མཚན་བཅས་དང་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ།།
དེ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གསུམ། བཟླས་བརྗོད་དང་བཅས་པའི་བསམ་
གཏན། བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན། བསྙེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་སྔོན་འགྲོ་དང། དངོས་གཞི་དང། མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་སྤྱིའི་སྔགས་རྒྱ་བཅའ་བ་དང། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་བདག་ཉིད་འབུལ་བ་དང། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང། སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བསྲུང་བ་དང་བཞི་བྱས་ནས། གནས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་ཁྲུས་ལ་སོགས་པ་བྱས་ནས། ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་ཆས་སུ་ཞུགས་ནས་སྟན་ལ་འཁོད་དེ་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང། བདག་དང་གནས་བསྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་བསྲུང་འཁོར་སྒོམ་པའི་དོད་དོ།།

62 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་བསྐྱེད་བསྒོམས་ནས་བསྙེན་པ་བྱ་བ་དང། མདུན་བསྐྱེད་
བསྒོམས་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པ་དབུ་མའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ་པ་ནི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱེར་མེད་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒོམ་པ་ནི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་ལྷ་དྲུག་གི་ནང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་སྭ་བྷཱ་ཝ་དང་ཤ་ནྱ་ཏཱ་སོགས་བརྗོད་ནས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་དོད་དོ། །དེ་ནས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷ་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་ལྷ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་གང་བཟླ་བར་བྱ་བའི་སྔགས་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་པར་གྲགས་པར་བསམས་ཏེ། དེ་ལ་ཡིད་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ནི་སྒྲའི་ལྷའོ། །དེ་ནས་རང་གི་སེམས་ནམ་མཁར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་བའི་སྟེང་དུ་གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷ་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་ལྷ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་གང་བཟླ་བར་བྱ་བའི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསེར་ཞུན་མའི་མདོག་གི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་ནི་ཡི་གེའི་ལྷའོ། །སྒྲ་དང་ཡི་གེའི་ལྷ་དེ་དག་ལ་གཟུངས་རིང་དང། སྙིང་པོ། ཉེ་སྙིང་གསུམ་གང་རུང་གིས་ཆོག་གོ།
དེ་ནས་ཡིག་འབྲུ་དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པའི་རྩེ་མོ་ལས་བསྒོམ་
པར་བྱ་བའི་ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་རྣམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡིག་སྒྲིབ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། འོད་ཟེར་ལྷ་དང་བཅས་པ་སླར་འདུས། ཡིག་འབྲུ་ལ་ཐིམ་པས་ཟླ་བ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷའི་སྐུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་སྟེ། བདག་བསྐྱེད་བསྒོམས་ནས་བསྙེན་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་གཙོ་བོ་རྐྱང་པ་བསྒོམ་པ་མ་གཏོགས་འཁོར་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་བསྒོམ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ནས་ཤེས་ན་སོ་སོའ་སྔགས་ ིདང་ཕྱག་རྒྱས་གཙུག་ཏོར་དང། མཛོད་སྤུ་དང་སྤྱན་དང་དཔུང་པ་གཉིས་དང་མགྲིན་པ་དང་སྙིང་ག་དང་ལྟེ་བ་རྣམས་སུ་རེག་ཅིང། དེ་ཙམ་མི་ཤེས་ན་རིགས་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རིགས་སྤྱིའི་སྔགས་རྒྱ་གཅིག་པུས་གནས་དེ་དག་ཏུ་རེག་ཅིང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་ལྷ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུད་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 63

སྡེ་གོང་མའི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་དོད་དེ། དེ་ནས་ལྷའི་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་ང་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ནི་མཚན་མའི་ལྷའོ། །དེ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་སྡེ་གོང་མའི་མངོན་བྱང་ལྔས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོད་དོ། །བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་མེད་ལ། མདུན་དུ་ལྷ་བསྒོམས་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པར་བྱེད་པས་ལྷ་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང། སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་སྒོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐུར་བ་དང། རིགས་བདག་གི་རྒྱས་འདེབས་པ་རྣམས་མེད་ཅིང། མདུན་དུ་དམ་ཚིག་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་དངོས་གྲུབ་ལེན་པས། ལྷ་གྲོགས་པོ་ལྟ་བུ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག །དབང་བསྐུར། རིགས་བདག་གི་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་མཐར་གཤེགས་གསོལ་བྱེད་པ་དང། བླ་མེད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག །དབང་བསྐུར། རིགས་བདག་གི་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་མཐར་གཤེགས་གསོལ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ། ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་འཇོག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཅིང། ཤེས་བྱེད་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དམ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྙེམས་པ་དང་བྲལ་བས་སྒྲུབ་པ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ནི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། བྱ་སྤྱོད་མི་འགལ་བར་བཞེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་ཁ་ཚོན་མ་བཅད་དོ།།རང་ལུགས་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང། རང་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་
དབང་བསྐུར་བ་དང། རིགས་བདག་གི་རྒྱས་འདེབས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་བཞེད་པས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་དྲངས་པ་ནི། བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པར་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ལས་བདག་བསྐྱེད་བཤད་པ་ཞིག་འདྲེན་རྒྱུ་མ་རྙེད་ནས་དྲངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་དང། རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་གཉིས་ལས། ལྷ་དྲུག་སྒོམ་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་དྲངས་

64 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ནས་ལེགས་པར་བཤད་ལ། དེ་གཉིས་བྱ་རྒྱུད་དུ་མི་འདོད་མཁན་སུ་ཡང་མེད་ཅིང་སྤྱོད་བསྡུས་ལས་ཀྱང་བྱ་བའི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་སྟེ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ན། རྒྱུད་རྒྱས་པ་རྡོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་དང། བསྡུས་པ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་དང། རྣམ་འཇོམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་དང། དཔལ་རྟོག་པ་བསྡུས་པ་དང། འཕགས་པ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་རྣམས་ལས་ལྷ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དང། བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིས་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང། དེ་དག་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཕལ་ཆེ་བ་ལས་གསུངས་པར་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང། སངས་རྒྱས་གསང་བ་གཉིས་ཀས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །བསམ་གཏན་ཕྱི་མར་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ། །ཞེས་པའི་གཞི་འདི་བདག་ཉིད་ལྷར་སྒོམ་པ་ལ་མི་བྱེད་ན་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་ཡང་དེ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི། གཞི་འདི་རང་གི་ལྷར་བཞག་པ། །རང་གི་ལུས་སུ་རྣམ་པར་བརྟག །ཅེས་པའི་གཞི་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ལྷར་སྒོམ་པ་ལ་མི་བྱེད་དགོས་པར་མཚུངས་ཤིང། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཡོད་པར་ཁྱེད་རང་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ།།
གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སུ་བདག་ཉིད་
ལྷར་བསྒོམས་པས་ཐ་མལ་གྱི་ང་རྒྱལ་ལྡོག་པ་དང། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་གཉིས་མེད་ན། ཞི་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་བཤད་ཅིང། དེ་ཇི་ལྟ་བར་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ན་བྱ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་གང་ཡང་འགྲུབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་གི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བདག་བསྐྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་རྣམས་བཤད་ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱམས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཉིས་དང། དགེ་སློང་མ་དཔལ་མོས་མཛད་པའི་བཅུ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་དང། སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པ་དང་ཛེ་ཏ་རི་དགྲ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 65

གཟུངས་གྲྭ་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་དང། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་དང་དབང་བསྐུར་བ་དང་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་རྣམས་བཤད་པ་དང། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ། སྒྲུབ་ཐབས་བརྒྱ་རྩ། སྒྲུབ་ཐབས་ཕྱེད་ཉིས་བརྒྱ་པ་རྣམས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་བཤད་པ་ཕལ་ཆེ་བར་བདག་བསྐྱེད་བཤད་པས་དེ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་མ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བྱར་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གང་ཡང་ལྷར་བསྐྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཁྱེད་རང་གིས་གཟུངས་གྲྭ་ལྔ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཆོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང། སློབ་མ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང། ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་ལྷ་དགོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དང་ཁས་བླངས་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། གྲུབ་ཆེན་ཤ་ཝ་རི་པས་རྣམ་འཇོམས་དཀར་པོ་ལྷ་མང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་བསྙེན་པའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དང། དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་སློབ་མ་ལྷར་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ།།གཞན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས། གསང་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་འཇོག་པའི་འཇོག་བྱེད་གཟུགས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་རྒྱུད་ལ་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་མ་ཚང་བར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ད་ལྟ་ནས་སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་མ་ཚང་བར་འགྱུར་ཏེ། བརྟག་གཉིས་དང་སམྦྷུ་ཊ་གཉིས་ལས་འདོད་ཆགས་རིགས་བཞི་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་ཕོ་མོ་ཕན་ཚུན་བལྟས་པའི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་བྱ་རྒྱུད་ལ་གསུངས་པ་ལ། རང་ལྷར་བསྒོམ་དུ་མི་རུང་ན་དེ་བྱ་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ལུང་གི་དོན་ནི། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་དང་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་མིན་གྱི། བདག་ཉིད་ལྷར་མི་བསྒོམ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་པ་རང་ལ་གཞུག་པ་མི་བྱེད་པར་མདུན་གྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་ཅིང་དངོས་གྲུབ་ལེན་པའི་ཚུལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཕལ་བ་རང་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་བློར་མི་ཤོང་བའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་བདག་ཉིད་ལྷར་མི་བསྒོམ་པར་མདུན་དུ་

66 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལྷ་བསྒོམས་ནས་དངོས་གྲུབ་ལེན་ཚུལ་ཡང་བཤད་ཅིང། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བདག་བསྐྱེད་སྒོམ་པ་བསྟན་པས་ཁྱབ་པར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་རང་ལ་གཞུག་ཏུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ནི། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས། ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་མོས་པ་གོམས་པ་བརྟན་པར་གྱུར་ན་ལུས་ཀྱི་འགུལ་བསྐྱོད་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་པ་དང་འདྲ་བ་དང། ངག་གི་སྨྲ་བརྗོད་ཐམས་ཅད་སྔགས་བཟླས་པ་དང་འདྲ་བའི་བསོད་ནམས་འཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། རང་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཏུ་མི་རུང་ན་ཡེ་ཤེས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་སུ་རུང་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
འོ་ན་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་རང་ལ་གཞུག་པ་དང་དེ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང་རིགས་
བདག་གི་རྒྱས་གདབ་པ་རྣམས་ཡོད་ན། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་མ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བྱ་དགོས་པར་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མི་བྱ་བར་བཤད་པ་མིན་པས་བྱར་མི་རུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །རང་ལུགས་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཕལ་པ་རང་ལྷར་མི་བསྒོམ་པར་མདུན་དུ་ལྷ་བསྒོམས་ནས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་ནི་ལམ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཙམ་མོ། །བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལམ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ལ་ནི། བདག་ཉིད་ལྷར་བསྒོམ་པ་མེད་ན་ལམ་གྱི་ལུས་མ་ཚང་བར་འགྱུར་བས་བདག་བསྐྱེད་མེད་དུ་མི་རུང་ཞིང། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དབང་བསྐུར་བ་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་པ་རྣམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་མ་བྱས་ཀྱང་ལམ་གྱི་ལུས་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་པ་ཞེས་པ་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དང་གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་དང། དུས་འཁོར་སོགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་ནས་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་གསུམ་དོན་མི་གཅིག་གོ །འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ནས་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་གི་རྒྱུད་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་གཉིས་ལས་བཤད་པས། དབང་པོའ་སྒོ་ ིནས་རྒྱུ་བའི་རླུང་ནི་སྲོག་གོ །རྟོག་པ་ཡུལ་གཞན་ལ་གཡེང་ཞིང་འཕྲོ་བ་ནི་རྩོལ་བའོ། །རླུང་དང་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 67
རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ཕྱིར་འཕྲོར་མི་འཇུག་པར་ནང་དུ་འཛིན་པ་ནི། སྲོག་རྩོལ་སྡོམ་པའམ་འགོག་པའི་དོན་ནོ། །དེ་སྐབས་གང་དུ་བསྒོམ་ཞེ་ན། མཚན་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྒོམ་ཞིང་དེའི་ཡང་སྐབས་གང་དུ་བསྒོམ་ན། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་བསྙེན་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་དྲུག་པོ་བསྒོམས་ཟིན་པའི་རྗེས་དང། མདུན་བསྐྱེད་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་རྗེས་གང་རུང་དུ་བསྒོམ་མོ། །དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་བསྒོམ་ན། ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་འགོག་པ་ལ་ལུས་ལྷར་གསལ་བ་ལ་དམིགས་པ་བརྟན་པོ་དགོས། དེ་བརྟན་པ་ལ་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་འགོག་དགོས། དེ་འགོག་པའི་ཐབས་གང་ཟབ་ན། སེམས་ཀྱི་རྟ་རླུང་ཡིན་པས་རླུང་ནང་དུ་ཟིན་ན་སེམས་རང་དབང་མེད་པར་ཟིན་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམ་མོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་བསྒོམ་ན། ལུས་གནད་བཅས་ཏེ། སྟེང་གི་རླུང་ནང་དུ་ལྟེ་བའི་བར་དུ་དྲངས་ནས་མནན། འོག་གི་རླུང་ཡར་ལ་ལྟེ་བའི་བར་དུ་དྲངས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡིད་ལྷ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་གནས་ཤིང། དེ་ནས་རླུང་འཛིན་མ་ཐུབ་ན་ཕྱིར་བཏང་སྟེ་ངལ་བསོ་ཞིང་ཡིད་ལྷ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏོད་དོ། །དེ་ནས་ཡང་རླུང་ནང་དུ་འཛིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམ་མོ། །རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་སྲོག་རྩོལ་དང། བླ་མེད་ནས་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་གཉིས་བསྒོམ་པའི་སྐབས་དང། དགོས་པ་དང། སྒོམ་ཚུལ་གསུམ་ག་མི་འདྲའོ།།
གཉིས་པ་མདུན་བསྐྱེད་བསྒྲུབས་ནས་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་བ་ལ་དྲུག །རྟེན་བསྐྱེད་པ་དང།
བརྟེན་པ་ལྷ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དང། ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པ་དང། མཆོད་བསྟོད་བྱ་བ་དང། བཤགས་པ་སོགས་བྱ་བ་དང། ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་བུམ་པ་བཅའ་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མ་ལས་བྱས་པའི་ས་གཞི་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་གདལ་བ་བསམས་ནས། ཨོཾ་ཙ་ལ་བཱི་ཧཱུཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་འོ་མའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཉ་ལྕིབས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ། པདྨ་དང་ཨུཏྤ་ལ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་བྱའི་ཚོགས་མང་པོ་ལྡིང་བ་བསམས་ལ། ཨོཾ་བི་མ་ལ་དྷ་ཧ་ཧཱུཾ། ཞེས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབ། དེའི་དབུས་སུ་རི་རབ་གྲུ་བཞི་པ་ངོས་བཞི་ནས་གསེར་དང་དངུལ་དང་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལ་དང་སྦུར་ལེན་ལས་བྱས་པའི་ཐེམ་སྐས་ཀྱི་ཕྲེང་བས་བརྒྱན་པ། མཐའ་ཐོག་ཐག་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལེགས་པར་འཁྲུངས་པ་ལ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བ་དན་སྟོང་

68 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འཕུར་བས་བརྒྱན་པ་བསམ། དེའི་སྟེང་དུ་པདྨའི་སྡོང་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་བརྒྱན་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདབ་མ་ཅན། གསེར་གྱི་ཟེ་བ་དང་སྦུར་ལེན་གྱི་ཟེའུ་འབྲུ་དང་ལྡན་པ། སྙིང་པོའ་ཐོག་ ིལ་དངུལ་གྱི་རི་མོས་བསྐོར་བ། དཔག་ཚད་དུ་མའི་ཁྱོན་ཅན། རི་རབ་ཀྱི་དབུས་བརྟོལ་ནས་བྱུང་ཞིང་དེ་ལས་ཀྱང་པདྨའི་དྲ་བ་གཞན་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་བྱེ་བ་སྙེད་བྱུང་བར་བསམས་ལ། ཕྱག་འཚལ་བའི་ཐལ་མོ་ལས་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་ཏེ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་གིས་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་མནན་ལ། ན་མཿསརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནཱཾ། སརྦ་ཐཱ་ཨུད་ག་ཏེ་སྥ་ར་ཎ་ཧི་མཾ་ག་ག་ན་ཁཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་ལན་བརྒྱ་བཟླས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ། སྟེང་དུ་བླ་རེ་ཡང་སྐད་ཅིག་གིས་བསམ་པར་བྱའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་བསྐྱེད་ལ། དེའི་ནང་དུ་སོ་སོའ་གདན་རྣམས་བསྐྱེད་ཅིང། རྣམ་རྒྱལ་དང་ ིའོད་ཟེར་ཅན་སོགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པས་ཆོག་གོ།
གཉིས་པ་ལ། སྤྱན་འདྲེན་པ་ནི་མཆོད་ཡོན་གྱིས་བྱ་དགོས་པས་ཐོག་མར་མཆོད་ཡོན་
བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་སྣོད་ནི་གསེར་དངུལ་ལ་སོགས་པ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཤིས་པ་ཟངས་ཀྱི་སྣོད་དུ། ཞི་བ་དང་དངོས་གྲུབ་རབ་ལ་ནས་དང་འོ་མ། རྒྱས་པ་དང་དངོས་གྲུབ་འབྲིང་ལ་ཏིལ་དང་ཞོ། དྲག་ཤལ་དང་དངོས་གྲུབ་ཐ་མལ་བའི་གཅིན་འབྲས་ཀོ་ཊ་བ་དང་བཅས་པའམ་ཁྲག་གི་མཆོད་ཡོན་དབུལ། ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཤིས་པ་འབྲས་ཡོས་དང་དྲི་བཟང་པོའ་སྤོས་ ིདང་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་དང་ཀུ་ཤ་དང་ཏིལ་ཆུ་གཙང་དང་སྦྱར་བ་བཤམས་ལ། བདུག་སྤོས་ཀྱིས་བདུག་ཅིང་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་རིགས་གསུམ་སྤྱིའི་སྔགས་དང། རིགས་སོ་སོའ་ལས་ཐམས་ ིཅད་པའི་སྔགས་རྣམས་དང་སྤྱན་དྲངས་པའི་སྔགས་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལན་བདུན་བཟླས་ལ་མཆོད་ཡོན་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བོ། །དེ་ནས་མདུན་གྱི་བྲིས་སྐུ་སོགས་གང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ། པུས་མོ་ས་ལ་བཙུགས་ནས། སོར་མོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་ཏེ་ཐལ་མོ་བཀན་ལ་མཛུབ་མོ་གཉིས་གཤིབས་ཏེ་བསྒྲེངས་ཤིང་མཐེ་བོང་གཉིས་གཡབ་པ་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། དད་པ་དང་ནི་དམ་ཚིག་གིས། །ཚུར་གཤེགས་ཚུར་གཤེགས་བཅོམ་ལྡན་འདས། །བདག་གི་མཆོད་ཡོན་འདི་བཞེས་ནས། །མཆོད་པས་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛོད། །ཅེས་བརྗོད་དེ། སྔགས་ཀྱི་མཐར་ཨེ་ཧྱེ་ཧི་བཏགས་ལ། མཆོད་ཡོན་གྱི་སྣོད་བཟུང་ནས། དེ་བཞིན་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 69
གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་མགོ་བོའ་ཐད་ཀ་ནས་དབུལ་ཞིང། གཞན་གཉིས་ལ་བྲང་དང་། ལྟེ་བའི་ ིཐད་ཀ་ནས་ཕུལ་བས། རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་བྱོན་པར་བསམ་མོ། །སྔགས་ནི། རིག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་སྔགས་ཀྱིས་ལྷ་ཕོ་དང། རིག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་སྔགས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་སྤྱན་དྲངས་པའམ། ིཡང་ན་སོ་སོའ་སྔགས་ཀྱིས་བྱ་བའམ། ཡང་ན་སྤྱིའི་རིགས་ཀྱི་སྙིང་པོས་སྤྱན་དྲངས་པ་མཆོག་ཏུ་ ིལེགས་གྲུབ་ལས་གསུངས་ཏེ། རིགས་གསུམ་ལ་རིམ་པ་ལྟར། ཛི་ན་ཛིཀ་ཨེ་ཧྱེ་ཧི། ཨཱ་རོ་ལིག་ཨེ་ཧྱེ་ཧི། བཛྲ་དྷྲྀཀ་ཨེ་ཧྱེ་ཧི་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱན་དྲངས་རྒྱུའི་ལྷ་འགྲེང་བ་དང་འདུག་པ་དང་བཟུར་བ་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་མཆོད་ཡོན་གྱིས་སྤྱན་དྲངས་པ་དང། མཆོད་ཡོན་གསུངས་པ་བཞིན་མ་འབྱོར་ན་བཟོད་པར་གསོལ་ནས་ཅི་འབྱོར་བས་སྤྱན་དྲངས་པར། ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱན་དྲངས་པའི་རིམ་པར་ཕྱེ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་པདྨའི་འདུག་སྟངས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་དང། ཨོཾ་ཀ་མ་ལ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱིས། ལྷ་རྣམས་ལ་ཅི་རིགས་སུ་གདན་དབུལ་ཞིང་བཞུགས་སུ་གསོལ། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ལས། དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་མ་བཤད་པས་བྱ་མི་དགོས་ལ། བྱར་མི་རུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས། ཤཾ་ཀ་རེ་ས་མ་ཡེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། ལག་པ་གཡས་པའི་
མཐེ་བོང་གིས་མཐེའུ་ཆུང་གི་སེན་མོ་མནན་ལ་སོར་མོ་ལྷག་མ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་ལྟར་བྱས་པ་དམ་ཚིག་གི་རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རིགས་གསུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་ནས། ཛི་ན་ཛི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་སྙིང་པོ་གསུམ་བརྗོད་དོ། །ཕྱག་རྒྱ་ནི། ལག་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དུ་ཁུ་ཚུར་བཅངས་ནས་མཐེ་བོང་གཉིས་བསྟན་པར་བྱས་པ་དང། དེ་ཉིད་ལས་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་བསྟན་པ་དང། གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་བསྟན་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རིགས་གསུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་ནས་རིགས་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཆེན་པོའ་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་ཏེ་ ིབསྐོར་བས། ཕྱི་འབྲང་གི་བགེགས་ལ་སོགས་པས་ངན་དུ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྲུང་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་ན་སྐབས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་སྔགས་ཡུངས་ཀར་ལ་བཟླས་པས་ཕྱི་འབྲང་གི་བགེགས་བསྐྲད་པར་བྱའོ།།
བཞི་པ་ལ་གཉིས། མཆོད་པ་དབུལ་བ་དང། བསྟོད་པ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོད་རྫས་

70 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

རྣམས་ཀྱི་བགེགས་བསལ་བ་དང། བསང་བ་དང། གཟི་བྱིན་བསྐྱེད་པ་རྣམས་བྱས་ནས་དབུལ་ཏེ། དེ་ལ་བྱ་སྤྱོད་དང་ཡོ་ག་དང་བླ་མེད་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ་གྲངས་དང་གོ་རིམས་དང་ཕྱག་རྒྱ་མི་གཅིག་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་གྲངས་དང་གོ་རིམས་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། མཐེའུ་ཆུང་དང་སྲིན་ལག་གཉིས་ནང་དུ་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་ནས་གུང་མོ་གཉིས་གཤིབས་ཏེ་བསྒྲེངས་པའི་ཚིགས་གསུམ་པར་མཛུབ་མོ་བཀུག་མཐེ་བོང་གཉིས་ངོས་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། བདེ་བར་གཤེགས་སོ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཚུར་གཤེགས་འདིར་ནི་བཞུགས་སུ་གསོལ། །བདག་གི་མཆོད་ཡོན་བཞེས་ནས་ཀྱང། །ཐུགས་ཀྱིས་ཐུགས་དཔག་མཛད་དུ་གསོལ། །བདག་ནི་ཁྱེད་ལ་གུས་དང་ལྡན། །ཞེས་དང། ལྷའི་སྔགས་ཀྱི་མཐར་ཨརྒྷཾ་པྲ་ཏཱི་ཙྪ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པས་མཆོད་ཡོན་དབུལ། གཡས་པའི་ཁུ་ཚུར་གྱི་མཛུབ་མོ་དང་མཐེ་བོང་སྐམ་པ་ལྟར་བྱས་ལ་ཞབས་བསིལ་གྱི་སྣོད་ནས་མེ་ཏོག་བླངས་ཏེ་སོར་མོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དགྲོལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་དང། སྔར་གྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་མཆོད་ཡོན་གྱི་གནས་སུ་ཞབས་བསིལ་བཅུག་ནས། ཨོཾ་པྲ་ཝ་ར་སད་ཀ་རཾ་པཱ་དྱཾ་པྲ་ཏཱི་ཙྪ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པས་ཞབས་བསིལ་དབུལ། དེ་ནས་འབྱོར་ན་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལ་དངོས་སུ་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ། མ་འབྱོར་བའམ་མཆོད་གཡོག་པ་ལྟ་བུས་བྱེད་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་བཀན་པ་ལས་མཛུབ་མོ་དང་མཐེ་བོང་གི་རྩེ་མོ་གཉིས་སྦྱར་བ་སྐུ་བསིལ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ལ། ཨོཾ་སརྦ་དེ་བ་ཏཱ་ཨ་ཙིནྟི་ཨམྲྀ་ཏ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པས་ཁྲུས་གསོལ། དེ་ནས་ཡིད་ཀྱི་ན་བཟའ་དང་རྒྱན་གསོལ་ཏེ་རོལ་མོས་མཆོད་ཅིང་ཡིད་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་གླུ་དབྱངས་བླང་བར་བྱའོ།།
དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་སྐྱབས་སྦྱིན་བྱས་པའི་འཁྲིག་མ་ནས་གཡོན་པས་བཟུང་བ་དྲིའི་
ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ལ། གཙང་ཞིང་གཙང་མ་ལས་བྱུང་བའི། །ལྷ་རྫས་བཟང་པོའ་དྲི་འདི་དག །བདག་ནི་ ིདད་པས་འབུལ་ལགས་ཀྱིས། །བཞེས་ནས་བདག་ལ་དགྱེས་པར་མཛོད། །ཨཱ་ཧ་ར་ཨཱ་ཧ་ར་སརྦ་བིདྱཱ་དྷ་རི་པཱུ་ཛི་ཏེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པས་དྲི་ཆབ་དབུལ་ལོ། །མར་མེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསུམ་ལའང་མཆོད་འབུལ་གྱི་སྔགས་འདི་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ལག་པ་གཉིས་སོར་མོ་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་ཏེ་ལག་པའི་ནང་དུ་མཛུབ་མོ་གཉིས་རྩེ་མོ་གཅིག་དུ་བྱས་ལ་གདུ་བུའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས། མཐེ་བོང་གློར་བཞག་སྟེ་པདྨ་ལྟར་བྱས་པ་མེ་ཏོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང། གཙང་ཞིང་གཙང་མར་སྐྱེས་པ་ཡི། །ལྷ་རྫས་བཟང་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 71
པོའ་མེ་ཏོག་འདི། །རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་གོང་དང་འདྲ་བས་མེ་ཏོག་དང། ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐེའུ་ ིཆུང་དང་སྲིན་ལག་དང་གུང་མོ་རྣམས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྦྱར་ཏེ། སྔ་མ་སྔ་མའི་རྒྱབ་ཀྱི་སེན་མོའ་དྲུང་དུ་བཀུག་ནས་མཛུབ་མོ་གཉིས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བརྐྱངས་ཏེ་མཐེ་བོང་གཉིས་གློར་ ིབཞག་པ་བདུག་སྤོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང། ནགས་ཚལ་བཅུད་ནི་ཡིད་དུ་འོང། །དྲི་ཡིས་སྦྱར་བ་ལྷ་ཡི་རྫས། །བདག་ནི་དད་པས་འབུལ་ལགས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤོས་དང། བཟེད་པའི་ཐལ་མོ་ལས་མཛུབ་མོ་གཉིས་ཅུང་ཟད་བཀུག་པ་ལྷ་བཤོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང། སྨན་རྣམས་བཅུད་ནི་ཡིད་དུ་འོང། །སྔགས་ཀྱི་ཞལ་ཟས་བཤོས་འདི་དག །བདག་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞལ་ཟས་དང། མཐེ་བོང་དང་གུང་མོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ་བསྒྲེངས་ལ། ལག་པ་ཁུ་ཚུར་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་མར་མེའི་ཕྱག་རྒྱ་དང། གནོད་རྣམས་འཇོམས་ཤིང་བཀྲ་ཤིས་པ། །དགེ་ཞིང་མུན་པ་རྣམ་སེལ་འདི། །བདག་ནི་དད་པས་འབུལ་ལགས་ཀྱིས། །མར་མེ་འདི་དག་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཨཱ་ལོ་ཀཱ་ཡ་ཨཱ་ལོ་ཀཱ་ཡ་བིདྱཱ་དྷཱ་རི་པཱུ་ཛི་ཏེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པས་མར་མེ་དབུལ་ལོ། །མཆོད་ཡོན་ནང་མཆོད་རྣམས་དངོས་སུ་མ་འབྱོར་ན་སྔགས་རྒྱ་བྱས་ལ་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ནས་དབུལ་བར་གསུངས་སོ། །དངོས་སུ་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་ལ་ཡང་ཀུན་གྱི་སྔོན་དུ་ཡིད་འགྲོ་བས་ཡིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཁྱད་ཆེ་བར་གསུངས་སོ།།གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ལེགས་གྲུབ་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རིགས་གསུམ་གྱི་
བདག་པོ་ལ་བསྟོད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྡན་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོན་པ་པོ། །བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཞིང། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དག་པས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་གྱུར། །དགེ་བས་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་ཅིང། །གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་མཆོག་གྱུར་པ། །ཞི་གྱུར་ཆོས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གྲོལ་ནས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡང་སྟོན། །བསླབ་པ་དག་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཞིང་གི་དམ་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཞོན་ནུའི་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་པོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེས་རབ་ཏུ་བརྒྱན། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མུན་སེལ་བ། །འཇམ་དཔལ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྔགས། །ཡོན་ཏན་དམ་པ་ཀུན་བསགས་པ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞེས་མཚན་གསོལ་བ། །རྟག་པར་བརྩེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྟོབས་པོ་ཆེ་ལ་དྲག་ཤལ་ཅན། །རིག་སྔགས་རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་

72 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཅན། །གདུལ་དཀའ་པོ་དག་འདུལ་བ་པོ། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།1

།ཞེས་པ་དང། གཞན་
ཡང་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་གང་ཡིན་གྱི་དགོས་ཀྱི་བསྟོད་པ་ཡང་བྱས་ལ། ན་མཿསརྦ་བུདྡྷ་བོ་དྷི་ས་ཏྭ་ནཱཾ། སརྦ་ཏྲ་སཾ་ཀུ་རུ་མི་ཏ་ཨ་བི་ཛྙཱ་ར་ཤི་ནི་ན་མོ་སྟུ་ཏེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པ་བསྟོད་པ་འབྱུང་བའི་སྔགས་ལན་བརྒྱ་བཟླའོ། །ལྔ་པ་ནི། སྡིག་པ་བཤགས་པ་དང། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང། བསྐུལ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང། སྨོན་ལམ་རྣམས་བྱ་བའོ།།
དྲུག་པ་ནི། ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་དང། སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའོ། །མཆོད་བསྟོད་
ཀྱི་རྗེས་ལ་བཤགས་པ་སོགས་དང། ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པ་དང། སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱེད་པའི་དོན་ནི། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མར་ཡང་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱི་མཆོད་འབུལ་གྱི་རྗེས་སུ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་བཟུང་སོགས་བྱེད་པ་བཞིན། བཤགས་བསྡམ་གྱིས་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་གནས་པའི་མཆོད་པས་མཆོག་སྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ཉིད་མཆོད་ཡུལ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོག་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་དག་གིས་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་སོང་ནས། བཟླས་བརྗོད་དངོས་ལ་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་ཚང་བ་དགོས་པས། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་ལས། སྒྲ་དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ།2

།ཞེས་གསུངས་པའི་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི། སྔགས་
འཁོར་གང་གི་ཐུགས་ཀར་དགོད་པའི་གཞི་ལྷའི་སྐུའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས་བདག་ཉིད་ལྷར་གསལ་བར་སྒོམ་པ་བདག་གི་གཞི་དང། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་སྒོམ་པ་གཞན་གྱི་གཞི་སྟེ་དེ་གཉིས་ནི་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་ནང་ནས་ཡན་ལག་རེ་རེའོ། །སེམས་ལ་གཞོལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་རང་གི་སེམས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་གསལ་བར་དམིགས་པའོ། །སྒྲ་ལ་གཞོལ་བའི་ཡན་ལག་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་གང་བཟླ་བར་བྱ་བའི་སྔགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་གསལ་བར་དམིགས་པའོ། །དེ་ནས་བགྲང་ཕྲེང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་བོ་དེ་ཙེ། པདྨའི་རིགས་ལ་པདྨའི་སྙིང་པོ། རྡོ་རྗེ་རིགས་ལ་རུ་རག་ཤ་མཆོག་དང། མ་འབྱོར་ན་གཞན་ཡང་རུང་ལ། གྲངས་སྟོང་རྩ་བརྒྱད་དམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དམ་ང་བཞིའམ་ཉེར་གཅིག་པ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ་ཆོ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༦༣༥ ཕྲེང་། ༡༦
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༧༤༡ ཕྲེང་། ༤

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 73
ག་བཞིན་དུ་བཟླས་བརྗོད་བྱའོ།།
བཟླས་བརྗོད་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་བཟླས་བརྗོད་
དང། སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་བཟླས་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་ལ། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་དང། རང་གི་སྙིང་གའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་བཟླས་པའོ།།དང་པོ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་ཏེ་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་ཚང་
བའི་སྒོ་ནས་མདུན་གྱི་སྐུ་དང་ཐུགས་ཀའི་ཟླ་གདན་དེའི་སྟེང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཏེ་བཟླས་བརྗོད་བྱ་ཞིང། དབུགས་གཏོང་བ་ན་སྔགས་མི་བཟླ་བར་རང་ལྷར་བསྒོམས་པའི་སྐུ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་འདུག་ཅིང། ཡང་སྔར་བཞིན་རླུང་བཟུང་ནས་བཟླས་པ་བྱའོ།།གཉིས་པ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་ཧ་ཅང་མི་རིང་བར་རང་གི་ཚད་ལས་ཅུང་ཟད་མཐོ་བར་
མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་སྔགས་ཕྲེང་བཀོད་པ་དེ་རླུང་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚུར་ལ་རང་གི་སྙིང་གར་སྤོས་ལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་དབུགས་མ་བཏང་གི་བར་དུ་བཟླས་བརྗོད་བྱ་ཞིང། རླུང་གཏོང་བ་ན་ཟླ་བ་སྔགས་ཕྲེང་དང་བཅས་ལ་རླུང་དང་མཉམ་དུ་ཕྱིར་བཏང་ནས་མདུན་གྱི་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་གནས་པར་བསམ་ཞིང། ཡང་སྔར་བཞིན་རང་གི་སྙིང་གར་སྤོས་ལ་བཟླ་བར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་ཐོག་མར་གསལ་བཏབ་ལ། དེ་ནས་སྔགས་
ཀྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་དང་ཟླ་བ་དང་ལྷའི་སྐུ་ལ་མི་དམིགས་པར་སྔགས་ཀྱི་སྒྲའི་གདངས་ལ་དམིགས་ནས་ཟློ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྔགས་གཞན་གྱིས་བཏོན་པ་རང་གིས་ཉན་པ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི། རང་གིས་ཟློ་བའི་ཚེ་ན་སྔགས་དེའི་སྒྲ་གྲག་པར་དམིགས་ནས་བྱེད་པའོ། །སྔགས་ཀྱི་གདངས་ལ་དམིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་གས་ཡིད་བཟླས་དང་ཤབ་བུའི་བཟླས་པ་གཉིས་ཀ་བྱ་བ་དང། སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་པ་ན་ཤུབ་བུའི་བཟླས་པ་བྱེད་མི་ནུས་པར་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པས། ཐོག་མར་ཤབ་བུའི་བཟླས་པ་བྱ་ཞིང། དེ་ལ་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བ་ན་དེ་ནས་སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་ནས་ཡིད་བཟླས་བྱ་སྟེ། རགས་རིམ་ནས་བྱ་བར་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ་དང་ཟླ་བ་དང་སྔགས་ཕྲེང་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་དང། བར་པ་ལ་ཟླ་བ་དང་སྔགས་ཕྲེང་གཉིས་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་དང། ཐ་མ་ལ་སྒྲ་

74 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཙམ་ལ་དམིགས་པས་དམིགས་པ་གཅིག་ཡིན་པར་འགྲེལ་པས་བཤད་དེ། གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཀྱང་འདི་གསུམ་ག་རིམ་གྱིས་བྱའོ། །བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཚེ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི་དཔུང་བཟང་གི་ལྔ་པ་ལས། བཟླས་བརྗོད་བྱེད་ཚེ་མི་མྱུར་མི་དལ་ཞིང། །སྒྲ་ཆེར་མི་བྱ་ཧ་ཅང་ཆུང་བ་མིན། །སྨྲ་ཞིང་མ་ཡིན་གཞན་དུ་གཡེང་བཞིན་མིན། །གུག་སྐྱེད་ཀླད་ཀོར་ཚེག་རྣམས་ཉམས་པ་མིན། །ཞེས་དང། ལེ་ལོ་འདོད་ཆགས་མི་དགེ་ལྡན་པའི་སེམས། །གང་དང་གང་དུ་གཡེང་ཞིང་རྒྱུ་བ་དག །དེ་དང་དེ་ནས་མྱུར་དུ་བཟློག་ནས་ནི། །གསང་སྔགས་ཡི་གེ་མཆོག་ལ་ལེགས་པར་སྦྱར།1

།ཞེས་དང། ལེགས་གྲུབ་
ལས། བཟླས་པའི་ཚེ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ལ་མི་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །ཞི་རྒྱས་ལ་དལ་བུ་དང། དྲག་པོ་ལ་གཞན་གྱིས་ཐོས་པར་བཟླའོ། །བཟླས་པའི་ཡུན་ནི་སྔ་དྲོ་མེལ་ཚེ་ཐུན་གཅིག་དང། སྲོད་དང་ཐོ་རངས་ཐུན་ཕྱེད་ཕྱེད་དང། ཉིན་གུང་ཐུན་ཕྱེད་དམ་གསུམ་ཆའམ་བཞི་ཆའམ་ཡང་ན་ཅུང་ཟད་བཟླའོ། །བཟླས་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་མཆོག་གོ།
བཟླས་པའི་གྲངས་ནི་ལེགས་གྲུབ་ལས། བཅོ་ལྔ་མན་ཆད་གྲངས་རྣམས་ལ། །སྤྱིར་ན་ཡི་གེ་
དུ་ཡོད་པ། །དེ་སྙེད་འབུམ་ཕྲག་བཟླས་བརྗོད་བྱ། །ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ། །བཟླས་བརྗོད་སུམ་འབུམ་བྱ་བར་བཤད། །དེ་བས་ཡི་གེ་མང་པོ་ལ། །སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་ཁྲི་བྱའོ།2

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཙོ་
བོ་རྐྱང་པ་མིན་པ་ལ་བཟླས་པ་བྱ་མི་དགོས་སོ། །བཟླས་པའི་འཕྲོ་ལ་གཉིད་བྲོ་བ་འམ་གླལ་ལམ་སྦྲིད་པའམ་ལུད་པའམ་འོག་རླུང་ངམ་བཤང་གཅི་སོགས་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཕྲེང་བ་བཞག་སྟེ་བཅག་པ་སོགས་བྱས་ནས་ཉེ་རེག་བྱས་ཏེ་གྲངས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནས་བརྩམ་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་བཟླས་པའི་གྲངས་སུ་མི་གཞུག་གོ །གཞན་ཡང་བག་མེད་པས་ལྷ་གཞན་གྱི་བཟླས་པ་བྱས་ནའང་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བཟླས་བརྗོད་བསྐྱར་བ་དང། བགེགས་ཀྱིས་བརླམས་པ་དང་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་དང། ལྷོད་པ་དང་བག་མེད་པ་དང་ལུས་དང་སེམས་སྐྱོ་བ་དང། ཆོ་ག་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དུས་ལས་འདས་པར་བྱས་པ་དང། མ་བསྡམས་པ་དང་མི་གཙང་བས་བཟླས་བརྗོད་བྱས་པ་དང།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༤༥༥ ཕྲེང་། ༡༥
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༦ ཤོག ༦༤༠ ཕྲེང་། ༤

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 75

མཚན་མོ་རྨི་ལམ་ངན་པ་བྱུང་བས་ཉིན་མོ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་གང་ཡིན་གྱི་སྔགས་བརྒྱ་མ་བཟླས་པར། བཟླས་བརྗོད་བྱས་པ་རྣམས་བཟླས་པའི་གྲངས་སུ་མི་གཞུག་པར་ལེགས་གྲུབ་ལས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེར་གནས་གཅིག་ཏུ་ཕྱེད་བཟླས་གཞན་དུ་ཕྱེད་བཟླས་པས། བཟླས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་གསུངས་སོ།།
ཐུན་གྱི་དུས་ནི། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱེད་ཤར་བ་ནས་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གྲིབ་མའི་བར་
དང། ཉིན་གུང་ལ་ཆུ་ཚོད་བརྒྱད་དམ་དགུའི་དུས་དང། ཕྱི་དྲོ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གྲིབ་མ་ལུས་པ་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱེད་ནུབ་པའི་བར་གྱི་དུས་དང། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱེད་ནུབ་པ་ནས་སྲོད་ཕྱེད་ཀྱི་བར་ནི་སྲོད་ལ་བརྩམ་1

པའི་དུས་དང། ཐོ་རངས་ཀྱི་ཕྱེད་ནས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱེད་
ཤར་བའི་བར་ནི་དུས་མཚམས་གཉིས་པའོ། །ནམ་ཕྱེད་ནས་ནི། དྲག་ཤལ་གྱི་ལས་དང་མི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་ལས་རྣམས་བྱ་ལ། དེ་ལས་བཟློག་པའི་སྐབས་སུ་ཞི་བ་སོགས་བྱ་བར་བཤད་ཅིང། ཐུན་གྱི་དུས་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་བཟླས་པ་བྱས་པ་རྣམས་གྲངས་སུ་མི་གཞུག་པར་བཤད་དོ། །མངོན་རྟོགས་ལས། ཟློས་པས་བཟླས་བརྗོད་ཟིན་པ་དང། །རིགས་ཀྱི་ཡུམ་དང་བདག་པོ་ལ། །ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་བཟླས་བརྗོད་ནི། །བྱས་པས་རྟག་ཏུ་བསྲུང་བར་བྱ།2

།ཞེས་དྲངས་པ་
ལྟར་བྱ་སྟེ། རིགས་གསུམ་གྱི་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་སྤྱན་3

མ་དང། གོས་དཀར་མོ་དང། མཱ་མ་ཀཱིའོ།།
གསུམ་པ་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་མཇུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། བུམ་པའི་ཕྱག་རྒྱས་
ལྷ་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་དགེ་རྩ་དབུལ་ལོ། །ཕྱག་རྒྱ་དེས་ཕྲེང་བ་འབུལ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་མ་བརྟགས་པའོ། །འོན་ཀྱང་བཟླས་པ་འཇོག་པ་ན་ཕྲེང་བ་ལྷའི་དྲུང་དུ་བཞག་ནས་གཙང་སྦྲ་ལ་གནས་པས་བཟླས་པ་བྱེད་དུས་མ་གཏོགས་ལུས་ལ་མི་བཅང་ངོ་། །དེ་ནས་བཟོད་གསོལ་དང་གཤེགས་གསོལ་སོགས་བྱེད། ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བཟླས་པ་བྱས་ནས་ཐུན་མཚམས་སུ་གཏོང་བའི་རིམ་པ་ནི་ལྷ་དྲུག་བསྒོམ་པའི་གོ་རིམས་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་གཏོང་བ་སྟེ། བཟླས་པའི་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༥༦ བ ༢ སྲོད་ལ་བརྩམས་པའི་དུས་དང་།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༨ ཤོག ༣༨༩ ཕྲེང་། ༥
3 ཞོལ། ཤོག ༥༦ བ ༤ གཙང་། ཤོག ༤༦ ན ༤ སྤྱན་དང་།

76 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དམིགས་པ་ནི་སྔགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་ལ་དམིགས་པས་གཏོང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཟླ་བ་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཟླ་བ་ནི་ལྷའི་སྐུ་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པས་སོ། །མདུན་གྱི་སྐུ་དེ་ཡང་རང་གི་ལྷའི་སྐུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་པས་སོ། །བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷའི་སྐུ་དེ་ཡང་དེའི་ཐུགས་ཀའི་ཡིག་འབྲུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །སྒྲ་ཡང་ལྷའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་སྒྱུ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལུས་ལ་སེམས་པས་ཏེ། དམིགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྡུས་ནས་མཐར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་1

པར་

འཇོག་ཅིང། དེ་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ལྡང་བ་ཡིན་པས་ཐུན་བཏང་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་མི་འཛིན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉེར་བསྡུ་བྱེད་པའི་དོད་དོ། །དེ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གླེགས་བམ་བཀླག་པ་དང། མཆོད་རྟེན་གདབ་པ་སོགས་བྱའོ། །ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུའང་མཆོད་པའི་སྣོད་རྣམས་བཀྲུ་བ་དང། མེ་ཏོག་ཕུལ་བ་རྣམས་དུས་གསུམ་དུ་འཕྱག་པ་དང། བླ་གོས་ལ་སོགས་པའི་གོས་རྣམས་དུས་གསུམ་དུ་བསྔགས་ཤིང་བཀྲུ་བའམ་བདུག་པའམ་བསང་གཏོར་བྱའོ། །བཟླས་བརྗོད་དང་སྦྱིན་སྲེག་དང་མཆོད་པ་སོགས་ལ། ཉལ་བ་དང་འཕྲེས་པ་མ་གཏོགས་པར་རྟག་ཏུ་བླ་གོས་བགོ་ལ། ཉལ་བ་དང་ཁྲུས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པར་མཐང་གོས་མི་སྤང་ཞིང་རྡུལ་གྱིས་མ་གོས་པར་བྱའོ། །བུ་མོས་བཀལ་བའི་སྐུད་པ་དམར་པོ་ལེབ་རྒན་རྩིའམ། གུར་ཀུམ་གྱིས་བཙོས་པ་ལ་མདུད་པ་བོར་ཏེ། ཨོཾ་ཨཱ་ཧ་ར་ཨཱ་ཧ་ར་བནྡྷཱ་ནི་ཤ་ཀྲ་དྷ་ར་ཎི་སིདྡྷརྠེ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པ་སྟོང་བཟླས་ལ་སྲོད་ཀྱི་དུས་སུ་རྐེད་པ་ལ་བཅིངས་ནས་འཛག་པ་བསྲུང་ངོ་།།
གཉིས་པ་བཟླས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་གསུམ། མེ་ལ་གནས་པའི་བསམ་
གཏན་བཤད་པ། སྒྲ་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་བཤད་པ། སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བསྒོམ་ན་ལྷ་དྲུག་བསྒོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་གིས་བསྒོམ་མོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ན་རང་ལྷར་བསྒོམས་པའི་ཐུགས་ཀར་གསལ་ཞིང་འབར་བ་མར་མེ་ལྟ་བུའི་མེ་ལྕེ་བསྒོམས་པའི་ནང་དུ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དེ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༥༧ ན ༤ གཙང་། ཤོག ༤༦ བ ༢ སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་འཇོག་ཅིང་།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 77

ཉིད་རྣམ་པ་གང་བཟླ་བར་བྱ་བའི་སྔགས་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་པར་གྲག་པར་བསྒོམ་མོ། །མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་མ་སྤྱད་ཀྱང་བཀྲེས་སྐོམ་གྱིས་གནོད་པ་མི་འབྱུང་བ་དང། ནང་དུ་བདེ་དྲོད་ལ་བརྟེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བའོ།།
གཉིས་པ་ནི། རང་ལྷར་བསྒོམས་པའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་རང་
འདྲའི་ལྷའི་སྐུ་ཕྲ་མོ་ཞིག་བསྒོམས་པའི་ཐུགས་ཀར་གསལ་ཞིང་འབར་བ་མར་མེ་ལྟ་བུ་བསམ་ཞིང། དེའི་ནང་དུ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་གྲག་པར་བསྒོམ་མོ། །འདི་ནི་བཟླས་བརྗོད་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ཤབ་བུ་དང་ཡིད་བཟླས་གང་ཡིན་རུང་རང་གིས་བཟླས་པའི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རང་གིས་བཟླས་པ་མ་ཡིན་པར་མེའི་ནང་དུ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་གྲག་པ་ལ་ལོགས་ནས་ཉན་པ་ལྟ་བུར་དམིགས་པ་སྟེ། མེ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་འདི་དང་འདྲའོ། །འདི་ཡང་རྣམ་པ་སྔགས་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་པར་གྲག་པ་ལ་ངོ་བོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྒོམ་མོ། །འདི་ལ་དང་པོ་ལྷའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་སྟེ། དེ་ནས་ལྷའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྒྲ་འབའ་ཞིག་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། མེ་གནས་ཀྱི་ཚེ་མེ་དང་སྒྲ་གཉིས་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚད་ནི། དཔེར་ན་ལྷ་བསྒོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་མ་འདྲེས་པར་མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བ་ལྟར། འདི་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྒྲ་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་འཆར་བ་མ་ཡིན་པར་རྣ་བས་མངོན་སུམ་དུ་ཐོས་པ་བས་ཀྱང་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡིད་ངོར་འཆར་བའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ།།
གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང།
སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པར་ཞི་གནས་སྔོན་དུ་བསྒྲུབས་ནས། མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གྲུབ་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབ་སྟེ། དེ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གྲུབ་པ་ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ལ། སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་གང་ལས་ཀྱང་ཞི་གནས་ལོགས་སུ་སྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་ཀྱང་མ་བཤད། དགོས་ཀྱང་

78 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

མི་དགོས་ཏེ། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་འགྲུབ་པ་ཡིན་པས། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་གཉིས་སུ་རགས་པ་དང། ཕྲ་བའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་འགྲུབ་ཅིང་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་དེའི་དོད་ལྷ་དྲུག་བསྒོམ་པ་དང། མེ་གནས་དང་སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་འགྲུབ་སྟེ། སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བསྒོམས་པའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དངོས་སུ་འདྲེན་ཐུབ་པ་ན་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།
བྱ་སྤྱོད་ལ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒོམ་པ། གསུང་སྔགས་བསྒོམ་པ། ཐུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བསྒོམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ལྷ་དྲུག་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཟླས་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་མོད་ཀྱི། དངོས་གཞི་ནི་མེ་དང་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའོ།།
གསུམ་པ་ནི། ཐུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
དང་། སྒྲ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་སྟེ་རྗེས་སུ་ཆོས་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཆོས་སྐུའི་ཐར་པ་སྟེར་བས་སྒྲ་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ཏེ། དེ་གསུམ་དོན་གཅིག་གོ །དེ་ལ་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པའི་དངོས་གཉེན་མེད་པས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དགོས་སོ། །དེ་སྒོམ་པ་ན་ལྷའི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མི་སྒོམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དཔྱད་སྒོམ་དང་འཇོག་སྒོམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་མན་ངག་བཞིན་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེ་བསྒོམས་པའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་དངོས་སུ་འདྲེན་ཐུབ་པ་ན་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་བསྙེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཤེས་རབ་དང་ཚེ་
འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞི་རྒྱས་དང། དྲག་པོའ་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་བཏང་སྟེ། དེ་ནས་ ིལས་ལ་སྦྱར་དགོས་ཏེ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གའི་ལུགས་སོ། །དེ་ལ་ཚེ་བསྐལ་ཆེན་མང་པོ་ཐུབ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 79

པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི། མཚན་བཅས་དང་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀ་མཐར་ཕྱིན་པ་དགོས་ཀྱི། ནད་ཞི་བ་དང་གདོན་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་དེ་ཙམ་མི་དགོས་སོ། །ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་དྲག་པོའ་ལས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་ ིབཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དང་པདྨའི་རིགས་དང་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་སྟེ། དངོས་གྲུབ་མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་བོ། །རིགས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་1

ཡང་དངོས་གྲུབ་
རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གསུམ་དང། ཞི་རྒྱས་དང་དྲག་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པས། རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་རིགས་ཀྱི་ཡུམ་དང་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོས་ཞི་སོགས་གསུམ་བྱའོ། །དངོས་གྲུབ་གསུམ་དུ་འབྱེད་ལུགས་ལ་སྒོ་མང་སྟེ། ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་རིག་འཛིན་དང་མངོན་ཤེས་དང་བསྟན་ ིབཅོས་ཀུན་ཤེས་པ་སོགས་ནི་རབ་བོ། །མི་སྣང་བ་དང་བཅུད་ལེན་དང་རྐང་མགྱོགས་སོགས་ནི་འབྲིང་ངོ་། །གཞན་དབང་དུ་འདུ་བ་དང་བསད་བསྐྲད་སོགས་ནི་ཐ་མའོ། །རྟགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནི་རྫས་འབར་བ་དང་དུ་བ་འཐུལ་བ་དང་དྲོ་བ་ལས་གསུམ་མོ། །གཞི་ལས་ནི། ལུས་ཀྱི་དང་རྫས་ཀྱི་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བོ། །གསུང་བ་པོའ་སྒོ་ནས་ནི་འཕགས་པ་དང། ལྷ་དང། ས་བླ་ ིབའི་སྔགས་སོ། །དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་པོ་མཆོག་ཡིན་ཡང་སྒྲུབ་པ་པོས་ལེགས་པར་མ་འབད་པའི་བསྙེན་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་ཐ་མ་སྩོལ་བ་ཡང་ཡོད་ལ། ལེགས་པར་བསྙེན་ན་ནི་ཐ་མས་ཀྱང་གཞན་ལ་བསླངས་ནས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྟེར་བ་ཡང་ཡོད་དོ།།
རྨི་ལམ་ཆོ་ག་བཞིན་བརྟགས་པ་ན། རྨི་ལམ་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རང་གི་ལྷ་དང་
བྱང་སེམས་དང་འཁོར་རྣམ་བཞི་དང། རི་དང་གླང་པོ་དང་འབབ་ཆུ་དང་ནོར་དང་གོས་རྙེད་པ་སོགས་དགའ་བའི་རྨི་ལམ་རྨིས་ན་སྒྲུབ་པ་བརྩམ་པར་བྱའོ། །ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་བཀྲེས་པ་ཆུང་བ་དང་ནད་ལས་ཐར་པ་དང། ཤེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བ་དང་ལྷག་པར་གཟི་མདངས་ཆེ་ཞིང་བརྟན་པ་དང། རྨི་ལམ་བཟང་ཞིང་བདེན་པ་རྨི་བ་དང། བཟླས་བརྗོད་ལ་དགའ་རུ་སོང་བ་དང། ངལ་བ་ཆུང་ཞིང་དྲི་ཞིམ་པོ་བྲོ་བ་དང། ཡོན་ཏན་ལྷུར་ལེན་པ་དང། ལྷ་ལ་གུས་པ་ཆེར་སོང་ན་བཟླས་སྒོམ་གནད་དུ་སོང་བའི་རྟགས་སུ་ལེགས་གྲུབ་ལས་བཤད་ལ། བསམ་གཏན་ཕྱི་ 1 ཞོལ། ཤོག ༥༩ ན ༤ རིགས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་ཡང་དངོས་གྲུབ་

80 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

མ་ལས། མ་དད་པ་དང་སྙོམས་ལས་དང། བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ་དང་རྒོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་ཆེ་བ་དང། ལས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་བཟླས་བརྗོད་དང་བསམ་གཏན་ལ་མི་ཞེན་པ་དང། ཅལ་ཅོལ་གྱི་གཏམ་ལ་དགའ་བ་དང་། བྱ་བ་མིན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་གདོན་གྱིས་བརླམས་པ་དང། རྨི་ལམ་ངན་པ་རྨི་བ་སོགས་ནི་ལྷ་གཞན་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུ་དང། ཆགས་སྡང་དང་རྒྱགས་པ་དང་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བ་དང། བཟླས་བརྗོད་ལ་ཡིད་རྒྱུན་ལྡན་དུ་གནས་པ་ནི་ལྷ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུར་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང། ལམ་གྱི་
རིམ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དེ་གསུང་བ་པོ་གང་གིས་གནས་གང་དུ་གསུངས་ན། རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འདིའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་གངས་ཆེན་མཚོས་གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་གནས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས་རགས་རིམ་གསུངས་ཤིང། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བསྡོམས་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གོ །དེ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བསྡོམས་ ིཔ་ལ་གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་གོ །དེ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བསྡོམས་པ་ལ་དེའི་རྒྱུད་བར་མ་གཅིག་གོ །དེ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བསྡོམས་པ་ལ་དེའི་རྒྱུད་རབ་འབྱམས་གཅིག་གོ །དེ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བསྡོམས་པ་ལ་གཞི་དང་སྙིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །རྒྱུད་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་སུམ་རིམ། གཙོ་བོའ་ཞལ་ནུབ་སྒོ་ལ་གཟིགས་པ་གཅིག་གིས་ཐོག་དྲངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་སྟོན་ ིནོ། །དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཙམ་སྟོན་ནོ། །སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་བོད་དུ་མ་འགྱུར་རོ། །རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་མངོན་པར་དབང་བསྐུར་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 81

བའི་རྒྱུད་ནི་རྩོད་མེད་དོ། །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གོས་སྔོན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དང། རྡོ་རྗེ་ས་འོག་གི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ལ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གནས་སུ་མཛད་དོ།།
གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལམ་སྒོམ་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབང་བསྐུར་བ་དང། སྣོད་
དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དག་པར་བྱ་བ་དང། དམ་ཚིག་ལ་གནས་ནས་སྔོན་དུ་བསྙེན་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང། བསྙེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དངོས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་བྱ་རྒྱུད་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་
འབྱོར་རོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཞིང། གཉིས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱའོ། །སྟོང་ཉིད་རྐྱང་པ་བསྒོམ་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྐྱང་པ་བསྒོམས་པས་འཚང་མི་རྒྱ་ཞིང། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་མ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་སོ། །མཚན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་བཏང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མི་འགྲོའོ།།
མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གཉིས། ཕྱིའི་ཡན་ལག་བཞིའི་བཟླས་བརྗོད་དང།
ནང་གི་ཡན་ལག་བཞིའི་བཟླས་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང། ལྷའི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་བསྒོམས་པས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་གི་སེམས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བསྒོམ་མོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཨོཾ་ཡིག་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་བསམ། དེ་ལས་འོད་ཀྱི་སྤྲོ་བསྡུ་བྱས། འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཆེན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ། སྐུ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་འབར་བའི་ཕྲེང་བས་འཁྲིགས་པ། པདྨ་དཀར་པོ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ། དབུ་རྒྱན་དང་ཐོར་ཚུགས་ཅན། དར་ལྭའི་སྟོད་གཡོགས་དང་སྨད་གཡོགས་བསྣམས་པར་བསྐྱེད་པ་ནི་བདག་གི་གཞིའོ། །སྐད་ཅིག་གིས་དཀྲོང་སྐྱེད་བྱེད་པའང་བཤད་དོ། །དེ་ནས་རང་གི་མདུན་དུ་རང་འདྲའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྒོམ་སྟེ་གཞན་གྱི་གཞིའོ། །དེའི་ཐུགས་ཀར་རང་གི་སེམས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་

82 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བསྒོམ་པ་ནི་སེམས་ལ་གཞོལ་བའི་གཞིའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་བཟླས་བྱའི་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དགོད་པ་ནི་སྒྲ་ལ་གཞོལ་བའོ། །དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཤབ་བུ་དང་ཡིད་ཀྱི་བཟླས་པ་བྱ་ཞིང་ལྷ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང། ཡིད་བཟླས་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་རྩོལ་བསྡམས་ནས་བྱ་བ་ནི་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་དང་འདྲ་ལ། དེ་ལ་བཟླས་པའི་གྲངས་ནི་འབུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས། ཨ་ཨཱ་ཨཾ་ཨཿ བཞི་གང་རུང་ལས་སྔར་ལྟར་བསྐྱེད་པའམ། ཡང་ན་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པར་བསྐྱེད་དེ་བདག་གི་གཞིའོ། །དེའི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་བསམ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་རང་གི་ལུས་ལྷའི་ལུས་སུ་མཐོང་གི་བར་དུ་བསྒོམ་པར་གསུངས་སོ། །ཟླ་བའི་ནང་དུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་སྣང་བསྒོམ་སྟེ་གཞན་གྱི་གཞིའོ། །དེའི་ཐུགས་ཀར་བདག་གི་སེམས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བསམ་སྟེ་སེམས་ལ་གཞོལ་བའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་སྔགས་ཀྱི་ཡི་གེ་བསམ་སྟེ་སྒྲ་ལ་གཞོལ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་བཟླས་བརྗོད་གཉིས་བྱ་བ་དང་སྲོག་རྩོལ་བསྡམ་པ་སྔར་བཞིན་བྱ་སྟེ། བཟླས་བརྗོད་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་གོ།
གཉིས་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་
སྟོང་པར། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ངེས་པར་བྱས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བསྒོམས་པའི་ལག་རྗེས་ལ་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་ལྷའི་སྐུ་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་ཡིད་ངོར་གསལ་བ་དེ་ཉིད། བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་རྩོལ་མེད་དུ་སྣང་སྟོང་ཚོགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྷའི་སྐུར་འཆར་བའི་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་འདྲེན་ཐུབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེ་ལྟར་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང། དེའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་བསྡུས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཏེ། དབུ་མ་སྒོམ་རིམ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །གསུམ་པ་བསྙེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། རལ་གྲི་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་རྫས་ལ་བརྟེན་ནས་རལ་གྲིའི་རིག་པ་འཛིན་པ་སོགས་བསྒྲུབ་པ་དང། ནང་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམས་ནས་ཞི་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ལས་བསྒྲུབ་པ་དང། འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་མགོ་ལ་ཉུག་པའམ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བྱུང་དུ་བཟླས་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 83
བརྗོད་བྱས་པའི་མཐར་དེ་དག་བྱུང་བ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཐོབ་པར་རྒྱུད་འདི་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་སོ།།གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། ཡོ་གའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཚུལ་
དང། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡོ་གའི་ལུགས་ཀྱི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ལ། ཡོ་གའི་སྒོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཚུལ་ནི། འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་པས་འོག་མིན་ལས་གཞན་དུ་ནམ་ཡང་མི་གཤེགས་ཤིང། དེས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་སྤྲུལ་སྐུ་ཞལ་བཞི་པ་ཞིག་སྤྲུལ་པ་དེས་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོར་བྱོན་ནས་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བུ་བརྩེགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བཞུགས་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེང་གེའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་བའི་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཤིང། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་བཞི་ཡང། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་པའི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཡོ་གའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་རྩ་རྒྱུད་དང། བཤད་རྒྱུད་དང། ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་འདུས་སོ། །དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། དེར་དང་པོར་གླེང་གཞིས་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྣམ་སྣང་བསྟན་པས་དེ་ལ་ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་དོ། །དེ་སྐྱེས་པ་ན་ཐོབ་བྱ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་དེ་མན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོན་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཐུན་མོང་བ་ནི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྟོན་ཅིང། དེ་ལ་ཡང་དུམ་བུ་བཞི་སྟེ། རྡོར་དབྱིངས་དང། འཇིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་ལམ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་དང། འགྲོ་འདུལ་དང། དོན་གྲུབ་ཀྱི་དུམ་བུའོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དེའི་རིགས་གཉིས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་ག་ལ་འཇུག་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་སོགས་ལ་འཇུག་གི །རིགས་བཞིའི་བྱང་སེམས་སོགས་ལ་མི་འཇུག་གོ །དེ་ལ་དུམ་བུ་དང་པོས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་རྣམས་སྟོན་ནོ།།

84 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གཉིས་པས་ནི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང། གསུམ་པས་ནི་པདྨའི་རིགས་
ཏེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་དང། བཞི་པས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཏེ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་རྣམས་སྟོན་ནོ། །རིགས་ལྔ་ཡོད་པ་ལས་རྩ་རྒྱུད་ལ་བཞི་ལས་མ་བཤད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོའ་སྒོ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ཡིན་ལ། ལས་སུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་ལས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པས་ལས་ ིདང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཞིག་དང་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་ཞིག་དང་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ནི་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་མཆོག་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དུམ་བུ་བཞི་ག་ལས་གསུངས་པའི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང། མ་ཚང་བ་ཁ་བསྐང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་དོ། །རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་ནི་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་འཇིགས་སྐྲག་ལ། བཟླས་པ་དང་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིའི་བྱ་བ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་ཕལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཏེ། དུམ་བུ་བཞི་ག་ནས་གསུངས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་ཁ་བསྐང་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་དོ།།
འོ་ན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་འཇོག་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། གཅིག་ལ་ཕྱིའི་བྱ་བ་ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་སོགས་དང་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལས་ཕྱིའི་བྱ་བ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་བྱ་རྒྱུད་དང། ཕྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཆ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་སྤྱོད་རྒྱུད་དང། དེ་གཉིས་ལས་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང། ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཤིང་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལས་རྣལ་འབྱོར་གཞན་གོང་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བཞག་པ་དང། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་ཕྱིའི་བྱ་བ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱའི་ཆེད་དུ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། དཔེར་ན་གསང་བ་འདུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཀྱང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར། རྫོགས་རིམ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་ཚེ་དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 85

དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དང། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་ཕལ་པ་པདྨ་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་རིགས་བཞི་སྟེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ ིགྱི། ཕལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་དུམ་བུ་བཞིའི་ལམ་འདི་གང་ཟག་ཐ་དད་པ་བཞིའམ། འོན་ཏེ་གང་ཟག་གཅིག་རིམ་གྱིས་འཁྲིད་པའི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལ་དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་ཟློས་པ་པོ་སྟེ་སྒྲུབ་པ་པོ་ནི་རང་བཞིན་བཟང་བ། དུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་ལ་སྤྱོད་པ་དང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་ནི་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་དང། དུམ་བུ་གཉིས་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་ཞེ་སྡང་ཤས་ཆེ་བ་དང། གསུམ་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་གཏི་མུག་ཅན་ནམ་ལོག་ལྟ་ཅན་དང། བཞི་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་སེར་སྣ་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་པས། གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དུམ་བུ་བཞི་པའི་གདུལ་བྱ་སེར་སྣ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱིས་སློབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པ་ཡང་སྔར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་མངོན་ནོ།།
ཡང་འགྲེལ་པ་དེ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་དང། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང།
སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་བཞི་དུམ་བུ་བཞིའི་རིགས་དང་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་བ་དང། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་བ་དང། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གདུལ་བྱ་རེ་རེའི་ཐོབ་བྱ་ལ་ཡང་རིགས་བཞི་ག་ཚང་བ་དགོས་པས། ཆ་མཉམ་ལ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རིགས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ཡང་དུམ་བུ་བཞི་གའི་གདུལ་བྱར་འོང་ངོ་། །རྣམ་སྣང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། དུམ་བུ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལས་རྒྱས་པ་དང་འབྲིང་དང་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་གསུམ་གྱིས། དང་པོའ་སྦྱོར་བ་དང། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང། ལས་ ི

86 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་གསུམ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སུམ་ཚན་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དུམ་བུ་སོ་སོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དང། གཟུངས་དཀྱིལ་དང། ཆོས་དཀྱིལ་དང་། ལས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གསུམ་གསུངས་པས་འདི་ལ་དུམ་བུ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་བསྒོམ་ཚུལ་ཚན་པ་བཞི་བཞི་གསུངས་སོ། །འབྲིང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སུམ་ཚན་བཞི་ནི་དུམ་བུ་རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །བསྡུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སུམ་ཚན་བཞི་ནི་དུམ་བུ་རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། དུམ་བུ་བཞིའི་རིགས་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྦྱར་བ་ན་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། ཐུགས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། འཕྲིན་ལས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པས་དུམ་བུ་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ།།
ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་
ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་བཞི་རིམ་བཞིན་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་སྣང་དང་མི་བསྐྱོད་པ་དང་འོད་དཔག་མེད་དང་རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ལ་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དང་འཕྲིན་ལས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དུམ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཙོ་ཆེ་མོད་ཀྱང་ཐུགས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་མེད་པ་མིན་པས། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་གདབ་པར་གསུངས་ཏེ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་སྣང་སྐུ་གཙོ་ཆེ་ཡང་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་གསུམ་མེད་པ་མིན་པས། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་པ་དང། མི་བསྐྱོད་པ་ཐུགས་གཙོ་ཆེ་ཡང་སྐུ་གསུང་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ཡང་ཡོད་པ་དང། འོད་དཔག་མེད་གསུང་ཡིན་ཡང་སྐུ་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ཡང་ཡོད་པ་དང། རིགས་གཞན་གཉིས་གཙོ་བོར་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ཡང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོད་པས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཏེ། ཨ་ཝ་ཏཱ་ར་ལས། རིམ་པ་འདིས་ནི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་བཞིར་གསུངས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ལུས་མེད་པའི་སེམས་མི་སྲིད་ལ་སེམས་དང་ལུས་མེད་པའི་ངག་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ། དེ་བས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 87

ལས་ཀྱང་སྐུ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཆར་དགོས་པར་བལྟའོ། །དེ་བས་ན་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མར་གྱུར་པ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་དམ་ཚིག་དང་ཆོས་དང་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་རྣམ་པ་བཞི་འདིར་བཤད་དོ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་
གི་རྣམ་དབྱེ་ཞིབ་པར་ཤེས་ན། དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་དུམ་བུ་བཞིའི་ལམ་རེས་འགའ་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་དྲིལ་ནས་བཤད་ཅིང། རེས་འགའ་གང་ཟག་རྒྱུད་སོ་སོ་བའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་རྣམས་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་སྦྱང་གཞི་སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་བསྟུན་ནས་བསྒོམ་པ་མེད་ཅིང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་མངོན་བྱང་ལྔ་རྫོགས་པའི་མཐར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དུ་སངས་རྒྱས་པར་བསྒོམ་པ་ལ་སྔོན་བྱུང་གི་རྣམ་ཐར་རེ་རེ་དང་རེ་རེ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་སློབ་དཔོན་རྣམ་པ་གསུམ་གས་མཛད་པ་མི་སྣང་ཞིང། མངོན་བྱང་ལྔ་རྫོགས་པའི་མཐར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་བར་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཛད་པ་དང། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་མཛད་པ་སངས་རྒྱས་ཟིན་གྱི་མཛད་པར་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་གི་དེ་ཉིད་སྣང་བའི་དགོངས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཟིན་གྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་སྒོམ་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་མེད་ན་ལམ་གྱི་རྐངས་སྟོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་བཤད་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ལ་ལྔ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྒྲ་དོན། དབྱེ་བ། གོ་རིམས། རྒྱས་བཏབ་པའི་དགོས་པ་
དང་ཕན་ཡོན། ཇི་ལྟར་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པའི་དོན་ནི་འདར་མི་རུང་བ་ཡིན་པས། ལྷ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་བཏབ་པ་ནི་ཚུལ་དེ་ལས་འདར་མི་རུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕྱག་ཆེན། དམ་རྒྱ། ཆོས་རྒྱ། ལས་རྒྱ་སྟེ་བཞི་དང། སྦྱང་བྱ་གཞིའི་ཕྱག་རྒྱ། སྦྱོང་བྱེད་ལམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། སྦྱངས་པ་འབྲས་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་གསུམ་མོ། །སྦྱང་བྱ་གཞིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ཡིད་ངག་དེ་དག་གི་བྱ་བ་བཞི་རིམ་པ་ལྟར་ཕྱག་ཆེན། དམ་རྒྱ། ཆོས་རྒྱ། ལས་རྒྱ་དང་བཞིའི་སྦྱང་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་སེར་སྣ་བཞི་རིམ་པ་ལྟར་ཕྱག་ཆེན་སོགས་བཞིའི་སྦྱང་གཞིར་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གོང་དུ་འདོད་ཆགས་
1 བཀའ་བསྟན་དུ་མ་རྙེད།

88 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཤས་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རིགས་བཞི་དུམ་བུ་བཞིའི་གདུལ་བྱར་རིམ་པ་ལྟར་སྦྱར་ཞིང། དུམ་བུ་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་བཤད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཡང་ས་ཆུ་མེ་རླུང་གི་ཁམས་བཞི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྦྱང་གཞིར་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དུམ་བུ་བཞིའི་རིགས་དང་སྦྱོར་ཞིང། རིགས་བཞི་པོ་ས་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྣང། ཆུ་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་བསྐྱོད་པ། མེ་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་དཔག་མེད། རླུང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་དོན་གྲུབ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །སྦྱོང་བྱེད་ལམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་དུམ་བུ་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྦྱོར་ཏེ། དུམ་བུ་དང་པོ་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་ལམ་གཙོ་ ིཆེ། གཉིས་པ་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་ཐུགས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་གཙོ་ཆེ། གསུམ་པ་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་གཙོ་ཆེ། བཞི་པ་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་འཕྲིན་ལས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་གཙོ་ཆེ་བའི་དོན་གྱིས་སོ།།
ཡང་དུམ་བུ་རེ་རེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ནས་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་སོགས་
པའི་ལམ་རྣམས་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་ལམ་གཙོ་ཆེ་ཞིང། དེ་བཞིན་དུ་གཟུངས་དཀྱིལ་དང། ཆོས་ ིདཀྱིལ་དང། ལས་དཀྱིལ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་ཐུགས་དམ་རྒྱ་དང་གསུང་ཆོས་རྒྱ་དང་འཕྲིན་ལས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་རེ་རེའི་ལམ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་རེ་རེའི་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚོན་བྱའི་དོན་དང། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གཉིས། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང་ཕྱིའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང། ནང་གི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་སྐུའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་མཚོན་བྱའི་དོན་ནོ། །སྐུ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པའི་རྣམ་པ་དང་མཐུན་པར་བཅས་པའི་ལག་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་མཚོན་བྱེད་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བདག་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་དེའི་སྐུར་གསལ་བར་དམིགས་པ་ནི་མཚོན་བྱེད་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསམ་པ་ནི་མཚོན་བྱའི་དོན་ནོ། །དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 89
བཅས་པའི་ལག་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་མཚོན་བྱེད་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྒོམས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསམ་པ་ནི་མཚོན་བྱེད་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟོན་པའི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་ནི་མཚོན་བྱའི་དོན་ནོ། །ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྒོམས་པའི་ལྕེ་དང་ལྐོག་མ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་ཡི་གེ་དགོད་པ་ནི་མཚོན་བྱེད་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །རང་ལྷ་དེ་དང་དེར་གསལ་བའི་གསུང་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསམ་པ་ནི་མཚོན་བྱེད་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱའོ། །སྦྱངས་པ་འབྲས་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཐུགས་དང་གསུང་དང་འཕྲིན་ལས་ཏེ་བཞི་དང། ཕྱག་ཆེན་སོགས་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོར་བ་དང། ཡང་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་དུམ་བུ་བཞི་སྦྱར་ཞིང་དུམ་བུ་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྦྱར་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཡང་སྐུ་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སྐུ་བཞི་དང་དུམ་བུ་བཞི་སྦྱར་ཞིང་དུམ་བུ་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྦྱར་བའི་དོན་གྱིས་སོ།།
གསུམ་པ་ནི། དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་
འདེབས་པ་ཡིན་གྱི། དམ་ཚིག་པ་རྐྱང་པ་དང། ཡེ་ཤེས་པ་རྐྱང་པ་གང་རུང་རེ་རེ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་བཏབ་པའི་དོན་ནི་ཡེ་ཤེས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་བཞི་དང་དམ་ཚིག་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་བཞི་བསྲེས་ནས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ། གང་རུང་རེ་རེ་བ་ལ་བསྲེ་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་བསྐྱེད་མདུན་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་དཔལ་མཆོག་ལས། གང་ལ་གང་གིས་རྒྱས་བཏབ་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཉིད།1

།ཅེས་
པ་དང། རྩེ་མོ་ལས། ཀུན་གྱི་གོང་མའམ་འོག་མ་ཡི། །ཉི་ཚེ་བ་དེ་སྤང་བར་བྱ།2

།ཞེས་ཀུན་གྱི་
གོང་མ་ཡེ་ཤེས་པ་དང། འོག་མ་དམ་ཚིག་པ་ཉི་ཚེ་བ་སྟེ་ཕྱོགས་རེ་ལ་རྒྱས་འདེབས་པ་སྤང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའ་ལུགས་ལ། དམ་རྒྱ་ཆོས་རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཕྱག་ ི

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠༢ ཤོག ༤༤༡ ཕྲེང་། ༢༠ ནང་དུ་གསལ།
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༥༣༦ ཕྲེང་། ༦

90 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཆེན་གྱི་རིམ་པས་བྱ་བར་བཞེད་དོ། །སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། ཕྱག་ཆེན་དམ་རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཆོས་རྒྱའི་རིམ་པས་བྱ་བར་བཞེད་ཀྱི། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྔ་རབས་པ་མང་པོས་བརྗོད་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་གོ་བར་སྣང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། བསྟོད་འགྲེལ་ལས། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱས་བསྒྲུབ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་བཀོད། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ལ་སྦྱར། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞག་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང། ལྷ་རེ་རེ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང། དགུག་གཞུག་བཅིང་དབང་དུ་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་དང། དབང་བསྐུར་དང་བྱིན་བརླབ་གཉིས། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཆོད་པ་གཉིས། ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙིང་པོ་གཉིས། སྔགས་དང་རིག་པ་གཉིས་ཏེ། སྒོ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལ་སྒོ་བཅུ་དྲུག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱས་བསྒྲུབ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འདི་ཡིན་པས་གོ་རིམས་འདི་ལྟར་ངེས་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་མི་སྣང་བས། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་མི་འཐད་དེ། ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པར་སོང་ནས་སྣང་བས། འོ་ན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའ་ལུགས་དེ་ ིཡང་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲས་ན་ཅི་ཟེར། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན་སྒོ་བཅུ་དྲུག་མ་ཚང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སྨྲ་དགོས་སོ།།
འོ་ན་ཁྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དབུ་མ་
ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་འགགས་པས་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད།1

།ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་
དང་མཐུན་པར། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་མཛད་དགོས་པས་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་རྒྱས་འདེབས་དང་པོར་བྱེད། ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མ་མཛད་པར་འཕྲིན་ལས་འབད་ ིམེད་ལྷུན་གྲུབ་མི་འབྱུང་བས། དམ་རྒྱ་དུས་གཉིས་པར་བྱེད། ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་ནས་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་འབྱུང་བས། དམ་རྒྱའི་རྗེས་སུ་ལས་རྒྱ་བྱེད། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུས་ཆོས་སྟོན་པ་ཉིད་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ལས་རྒྱའི་རྗེས་ལ་ཆོས་རྒྱའི་རྒྱས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༤༧ ཕྲེང་། ༡༨

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 91
འདེབས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འོ་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའ་བཞེད་ ིཔ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱས་རང་དང་ལྷ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྔར་མ་གྲུབ་པ་གསར་དུ་བསྒྲུབས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་པས་དམ་རྒྱ་དང་པོར་བྱེད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང། ངག་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་འཕྲིན་ལས་ལ་བསྐུལ་མི་ནུས་པས་ཆོས་རྒྱ་དུས་གཉིས་པར་བྱེད། ཐུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ངག་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་གྲུབ་ནས་འཕྲིན་ལས་ལ་སྦྱོར་བས་ལས་རྒྱ་དུས་གསུམ་པར་བྱེད། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནས་རང་དང་ལྷ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། སྔོན་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མ་གྲུབ་པར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་མི་འོང་བས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་རྒྱས་འདེབས་རྗེས་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་དེ་གཉིས་ ིགང་བྱེད་ཟེར་ན། གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ །འོན་ཀྱང་དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་ན། སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་གི་ལུགས་ཉིད་བྱེད་དགོས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་བཞི། རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་བཞིར་བསྒྱུར་བའོ།།
ལྔ་པ་ནི། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། ཕྱག་རྒྱ་རང་གི་ངོ་བོ། འཆའ་བའི་ཆོ་ག །འགྲུབ་པའི་
རྒྱུ། གྲུབ་པ་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་བཞི་ལས། འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་དམ་རྒྱའི་ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་ལས་འབྱུང་བར་རྒྱུད་ལས་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་ཨ་ཝ་ཏཱ་ར་དང་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་གཉིས་ལས། རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང། དེ་བརྒྱུད་རྒྱུ་ལ་དགོངས། སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་གིས་རྒྱུ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་བཤད་དེ། དངོས་རྒྱུ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་ནས། དང་པོར་རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་བཅས་ཏེ། དེ་ལས་རྣམ་སྣང་གི་དམ་རྒྱ་འཆའ། དེའི་རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་དང་པོ་བཅས་པ་དེ་མ་བཀྲོལ་བར་རྣམ་སྣང་གི་དམ་རྒྱ་ལས་ལྷ་གཞན་གྱི་དམ་རྒྱ་འཆའ། དེ་ལས་ཡང་གཞན་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་འཆའ་བར་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་དང་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ལས། དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ནི། རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན། ཞེས་གསུངས་པ་

92 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དང། རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་དམ་བཅས་ནས། །ཞེས་པ་དམ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོར་སྦྱར་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་བཛྲ་ས་ཏྭ། ཞེས་པས་རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་བཅས་ལ། དེས་མིག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བཛྲ་ས་ཏྭ། ཞེས་པ་མིག་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་མ་ཡིན་གྱི། རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་བཅའ་བའི་སྔགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས། བཛྲ་དྲྀ་ཌྷ་ཏིཥྛ་ཞེས་པ་མིག་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དམ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེའི་སྔོན་དུ་རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་རེ་རེ་བཅའ་མི་དགོས་ན་བཛྲ་ས་ཏྭ་ཞེས་པའི་སྔགས་ཀྱང་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བཛྲ་ས་ཏྭ་ཞེས་པས་རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པ་བཅས་ལ། བཛྲ་དྲྀ་ཌྷ་ཏིཥྛ་ཞེས་པས་མིག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟས་པས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཡེ་ཤེས་པ་མདུན་ན་བཞུགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་བསམ། དེ་ནས་ཨོཾ་བཛྲ་ཌྷ་ཏྭཱི་ཤྭ་རཱི་ཞེས་པས་རྣམ་སྣང་གི་དམ་རྒྱ་བཅས་ལ། ཛཿཧཱུཾ་བཾ་ཧོཿཞེས་པ་བཞིས་རིམ་པ་ལྟར་དགུག་གཞུག་བཅིང་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱ། དེ་ནས་བཛྲ་སཏྭ་ཞེས་པས་རྣམ་སྣང་གི་རྒྱབ་ཏུ་ཉི་མའི་རྒྱབ་ཡོལ་བསམ། བཛྲ་སཏྭ་ས་མ་ཡ་སྟྭཾ་ཨཱ་ཧཾ། ཞེས་པས་རང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་ནས། ཁ་ཅིག་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་ཟིན་པའི་རྗེས་ལ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་དང་པོའ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་རེ་རེ་ཞེས་ཟེར་བར་བྱེད་དོ།། ིབསྒོམ་དོན་ལ་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། རྒྱས་བཏབ་ཟིན་པའི་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་དུ་རྣམ་
པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བསྒོམས་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཉིད་དུ་དམིགས་ནས་སྤྱིའི་སྔགས་གསུམ་གསུམ་དང། རང་རང་གི་གསུམ་གསུམ་བཟླས་ཏེ། དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་དམིགས་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའོ། །དེ་ནས་རང་གི་ཕུང་པོ་སོགས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རིགས་པས་བཤིག་ནས་སྒོམ་པ་ནི་དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་བརྗོད་པ་སྒྲའི་འདུ་བྱེད་དོ། །རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ལྐོག་མར་ཧྲཱིཿ ལས་པདྨ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ལྕེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འདབ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 93
མ་གཅིག་ལྕེར་གྱུར་པའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་དཀར་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་མཆུར་ཉལ་བ་ཞིག1

་བསམ། ཨོཾ་བཛྲ་ཛི་ཧྭཿཞེས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ་བཛྲ་ཛྙཱ་ན་ལ་སོགས་པའི་རང་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་དཀྲིས་པའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ལ2

། ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེ་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་རྣམས་རྒྱས་འདེབས་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་ཆེན་འཆའ་བ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་གཉིས་ཀའི་ཕྱག་ལེན་ལ་མཛད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་3

རྒྱ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ་བ་གང་
ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དཔལ་མཆོག་ལས། ལངས་པ་འམ་ནི་འདུག་པ་འམ། །གང་དག་དེར་ནི་གནས་པ་འམ། །ཐམས་ཅད་རྗེས་ཆགས་སྦྱོར་བ་ཡིས། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར།4

།ཞེས་གསུངས་ཤིང།
དེའི་འགྲེལ་པར་དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ཉིད་བརྗོད་པས་རང་གི་ལྷའི་གཟུགས་
བརྙན་ལངས་པའམ་འདུག་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་རྗེས་ཆགས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་ཅེ་ན། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ། རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་དེ་དེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།5

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་
བརྗོད་པས། ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེ་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང། རང་གི་ལྷ་སྟེ། གང་ལ་ཕྱག་རྒྱས་གདབ་པར་བྱ་བའི་ལྷ་ལངས་པའམ་འདུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་6

མཐུན་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་
གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ་བ་དང། སེམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། ཕྱག་ཆེན་བཅའ་བ་མེད་ན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བར་འགྱུར་བས། འདིར་ཕྱག་ཆེན་འཆའ་བ་འགོག་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །ཆོས་

1 ཞོལ། ཤོག ༦༩ ན ༣ གཙང་། ཤོག ༥༦ ན ༦ མཆུར་ཉལ་བ་ཅིག་བསམ།
2 ཞོལ། ཤོག ༦༩ ན ༣ ཚུལ་དུ་བཀོད་པ།
3 ཞོལ། ཤོག ༦༩ ན ༤ གཙང་། ཤོག ༥༦ ན ༧ ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ལུས་ཀྱི་
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༥ ཤོག ༥༧༧ ཕྲེང་། ༡༩
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༠ ཤོག ༡༠༩༤ ཕྲེང་། 10
6 ཞོལ། ཤོག ༦༩ བ ༢ རྣམ་པ་དག་མཐུན་པའི་

94 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

རྒྱ་དབང་དུ1

་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ནི་ལུས་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་དང། ཐུགས་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངང་ལས་རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ལྕེ་ཡར་རྐན་ལ་སྦྱར་ནས། དེ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཕྲ་མོ་ནས་འབྲུ་ཙམ་འཕྲོས་པ་སྣའི་རྩེ་མོར་བསྒོམས་ཏེ། དེ་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཚན་མ་བྱུང་བྱུང་དུ་བསྒོམས་པས་ཆོས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གྲུབ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་རྣམས་འགྲུབ་པ་ནི་ཆོས་རྒྱ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཚད་དོ། །ལས་རྒྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་རོ། །རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི་གཡོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གྱི་སྟེང་དུ་གཡས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་བཞག་ལ་པད་སྐོར་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཕྱག་མཚན་མེད་པའི་ཕྱག་ཆེན་འཆའ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་སྔགས་བརྗོད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དགྲོལ་བ་ན་སེ་གོལ་གཏོག་ཅིང་འཕྲིན་ལས་མཛད་པར་མོས་པའོ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་འཆའ་བའི་དུས་སུ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཐུགས་ཀར་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་རེ་རེ་སྒོམ་ཞིང་དེ་ཉིད་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པའོ།།དབང་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་གར་ལ་སོགས་པས་ལྷས་ལྷ་
མཆོད་པ་དང། ངག་གི་སྨྲ་བརྗོད་ཐམས་ཅད་གླུ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ལྷས་ལྷ་མཆོད་པ་དང། བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ལྷ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་ལས་རྣམ་པ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པར་ཤར་བར་མོས་ནས་ལྷས་ལྷ་མཆོད་པར་མོས་པ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་དྲན་ཤེས་ན་རེ་བསྟེན་ནས་བསྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་གོམས་པ་བརྟན་པ་ན་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷའི་འཕྲིན་ལས་འགྲུབ་པ་ན་དབང་དུ་གྱུར་2

པའོ། །ཕྱག་ཆེན་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་གཙོ་ཆེར་རྡོ་
རྗེ་ཁུ་ཚུར་རོ། །རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཅའ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའོ། །འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཐུགས་ཀར་དང་པོའ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་རེ་རེ་བསྒོམ་པའོ། །དབང་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ནི་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ ིལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཐོབ་ཏུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་སྣང་གི་རྒྱས་འདེབས་ཟིན་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་ན།

1 ཞོལ། ཤོག ༦༩ བ ༣ ཆོས་རྒྱ་དབང་འགྱུར་བའི་
2 ཞོལ། ཤོག ༧༠ ན ༣ གཙང་། ཤོག ༥༧ ན ༤ དབང་དུ་འགྱུར་པའོ།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 95
རང་ཉིད་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དམ། མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་ནས་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྣམ་སྣང་ལ་རྒྱས་བཏབ་པར་འགྱུར་གྱི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རྒྱས་བཏབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཤར་གྱི་མི་བསྐྱོད་པ་ཚུར་འཕོས་ཏེ་ཤར་གྱི་རེའུ་མིག་སྟོང་པར་བསྒོམ་མམ་མི་བསྐྱོད་པ་གཉིས་སྒོམ་པ་གང་བྱེད་ཅེ་ན། རང་ཉིད་རྣམ་སྣང་གི་རྣམ་པ་ལས་མ་གཡོས་པར་ཤར་གྱི་མི་བསྐྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འཆའ་བ་དང། མི་བསྐྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་མདུན་ན་བཞུགས་པ་ལ་བལྟ་བ་དང། རང་ལ་དགུག་གཞུག་བཅིང་དབང་དུ་བྱ་བ་རྣམས་བྱེད་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པས་རང་དང་ཡེ་ཤེས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རང་དང་མི་བསྐྱོད་པ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་རྩ་བའི་ལྷ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།།
འདིར་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། རྒྱུད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང། ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་ིདོན་དང། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྡོམ་འབྱུང་དང། གུར་དང། སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་སོགས་ནས་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་དང། དུས་འཁོར་སོགས་ལས། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། ཐབས་རྒྱུད་དང། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་པ་དང། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་སོགས་ནས། མཁའ་འགྲོ་ཕའི་རྒྱུད་དང། མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད། ཅེས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང། ཐབས་རྒྱུད་དང། མཁའ་འགྲོ་ཕའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ལ་མིང་འདོགས་མི་འདྲ་བའོ། །ཡང་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དང། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དང། མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བླ་མེད་དང་ཡོ་ག་གཉིས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ཐུན་མོང་དུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་པ་དང། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཙམ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའ་རྒྱུད་ཅེས་འབྱུང་བ་དང། ིབླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ལ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད། ཅེས་འབྱུང་བ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེད་དགོས་སོ།།
གཉིས་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའ་དོན་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང། རང་ལུགས་བཞག་པ་ ིགཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་

96 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་འབྱེད་ཅིང། དེ་གསུམ་ནང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཡིན་ན་ཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་པར་འགལ་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང། ཞུ་བ་པོའ་ཁྱད་པར་ ིགྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་ཀྱིས་མགོ་དྲངས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་ཕ་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལྟ་བུའོ། །གླེང་གཞི་འཆད་པ་ན། གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་ན། །ཞེས་པས་ཐོག་དྲངས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན། མ་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རྩ་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལས། འདི་སྐད་བདག་ཐོས་དང། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་གུར་ལས། གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་ན། །ཞེས་དང། ཐུན་མོང་བའི་བཤད་རྒྱུད་སཾ་བུ་ཊ་ལས། འདི་སྐད་དང། གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་གཉིས་ཀ་བྱུང་བས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང། དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི་གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུའང་མི་འཐད་དེ། དེས་ན་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཐལ། རྩ་རྒྱུད་ལས། གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་ན།1

།ཞེས་འབྱུང་
ཞིང། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་མངོན་བརྗོད་བླ་མ་ལས། འདི་སྐད་བདག་ཐོས་དང། ཐུན་མོང་བའི་བཤད་རྒྱུད་སཾ་བུ་ཊ་ལས། དེ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བས་སོ། །འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་མ་རྒྱུད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང། མ་རྒྱུད་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་འགལ་བར་ཁས་བླངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཕ་རྒྱུད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་གནོད་བྱེད་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ།།
བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྱད་
པར་དང། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང། རྗེས་སྤྱོད་རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་ལྷ་མོའ་རྣམ་པར་སྟོན་ཞིང། གཙོ་བོ་ལྷ་མོས་བྱེད་པའམ། འཁོར་ལྷ་མོའི་ཚོགས་ ིཤས་ཆེ་བ་མ་རྒྱུད་དང། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་ལྷ་ཕོའ་རྣམ་པར་ ི 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༦༠༤ ཕྲེང་། ༦

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 97

སྟོན་ཞིང། ལྷ་ཕོས་གཙོ་བོ་བྱེད་པའམ། འཁོར་ལྷ་ཕོའ་ཚོགས་ཤས་ཆེ་བ་ཕ་རྒྱུད་དུ་འཇོག་པར་བྱེད་ ིདོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི། གུར་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་དམ་པའི་ཚོགས། །མཁའ་འགྲོ་ལྔ་པོ་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་རྒྱུད་བཤད་དོ།1

།ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རིགས་ལྔ་ཡིན་ལ། མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་དམ་པའི་ཚོགས། །ཞེས་པས་ལྷ་མོ་ཤས་ཆེ་བ་བསྟན་ཅིང། མཁའ་འགྲོ་ལྔ་པོ་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར།2

།ཞེས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་
ལྷ་མོའ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་སྟོན་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་མཁའི་འགྲོ་མའི་རྒྱུད་བཤད། ཅེས་པའི་དོན་ནོ།།དེ་ལ་ཕ་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང། མ་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤགས་
ལས་ཕ་རྒྱུད་ལའང་བསྟན་ཅེས་འདོད་དོ། །ལུང་དེ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འདྲེན་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་ཉིད་ནི། གུར་རིགས་བསྡུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལྔ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང། མཁའ་འགྲོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྷ་མོ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འཇོག་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའ་རྫོགས་རིམ་ ིབརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་མ་རྒྱུད་དང། ཐིག་ལེ་དང་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྫོགས་ ིརིམ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་ཕ་རྒྱུད་དང། དེ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འདོད་ཅིང། མཚན་གཞི་ནི་སྔར་ལྟར་ཡིན་ལ། ནང་ཕན་ཚུན་ཡང་འགལ་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའ་རྫོགས་རིམ་ནི། ཕྱིའི་ཕྱག་ ིརྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་ལ་འདོད་པས། དེས་ན་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཐལ། ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་ཚུལ་བདེ་དགྱེས་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང། ཐིག་ལེ་དང་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྫོགས་རིམ་བདེ་མཆོག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ ིན། ནང་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ལོ།།
རྗེས་སྤྱོད་རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འཇོག་པ་ནི། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་
གང་ཞིག །ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་དག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་ཕ་རྒྱུད། རྩའི་རྣམ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༡༡༠ ཕྲེང་། ༩
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༡༡༠ ཕྲེང་། ༩

98 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད། དེ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་དག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ། མཚན་གཞི་ནི་སྔར་ལྟར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་བདེ་མཆོག་དང་ཀྱཻ་རྡོར་ལ་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གང་ཡང་མིན་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འཇོག་མི་འཇོག་གི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་དེ། བདེ་མཆོག་ལས་རྩའི་རྣམ་དག་སྟོན་པར་ཁས་བླངས་ཤིང། ཀྱཻ་རྡོར་ལས་བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྒོམ་པའི་རྣམ་དག་སྟོན་ལ། བདེ་མཆོག་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སོགས་བཅུ་བདུན་ལྷ་བཅུ་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་བསྒོམ་པའི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དག་སྟོན་ཞིང། དེ་ལས་ལྷག་པའི་རྣམ་དག་ཀྱཻ་རྡོར་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་སྔར་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་དེས་འཇོག་མི་ནུས་སོ།།
གསུམ་པ་ཞུ་བ་པོའ་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འཇོག་པ་ནི། ཞུ་བ་པོ་ལྷ་ཕོས་ ིཞུས་པ་གསང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་ཕ་རྒྱུད་དང། ཞུ་བ་པོ་ལྷ་མོ་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོས་ཞུས་པ་བདེ་མཆོག་ལྟ་བུ་མ་རྒྱུད་དང། བརྟག་པ་དང་པོ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་ཞུས་པས་ལྷ་ཕོས་ཞུས་ཤིང། བརྟག་པ་གཉིས་པ་བདག་མེད་མས་ཞུས་པས་ལྷ་མོས་ཞུས་ལ། ལྷ་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀས་ཞུས་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཟེར་ཞིང། ཕན་ཚུན་འགལ་བར་ཡང་འདོད་དོ། །འོ་ན་གསང་འདུས་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལྷ་ཕོས་ཞུས་ཤིང། བཤད་རྒྱུད་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུས་པ་ལྷ་མོས་ཞུས་པས་སོ། །འདོད་ན་སྔར་ལྟར་རོ། །བརྟག་གཉིས་ཀྱང་བརྟག་པ་དང་པོ་ཕ་རྒྱུད་དང། གཉིས་པ་མ་རྒྱུད་དུ་ཐལ་ལོ། །ཡང་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འཇོག་པ་གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པའི་བཞེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེའི་བཞེད་པ་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མར་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་འབྱུང་བ་དང། གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྱེས་པ་ན།1

།ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཚིག་མི་
འདྲ་ཡང། གླེང་གཞིའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པས། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ། རང་བཞིན་དབྱེ་བ་ཡོད་མིན་ཞེས། །ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་དེ་སྐད་གསུངས།2

།ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ལུང་དེ་ཉིད་གླེང་གཞིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༦༠༤ ཕྲེང་། ༦
2 མ་རྙེད་དོ།།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 99

འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འདོད་པ་ལ་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། དེའི་ལུགས་སུ་རློམས་ཏེ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་དྲང་དོན་དང། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་བཞིན་དུའང་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་འབྱེད་ཅིང། དེ་རྣམས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དག་པས་ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་པ་སྟོན་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་ཕ་རྒྱུད་དེ་གསང་འདུས་ལྟ་བུ་དང། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་སྔ་ཕྱིའི་ཐུན་མཚམས་དག་པས། ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་པ་ཤས་ཆེར་སྟོན་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་མ་རྒྱུད་དེ་བདེ་མཆོག་ལྟ་བུ་དང། དེའི་ཤགས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ལྷ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་ཞིང། འཁོར་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་པར་སྟོན་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་དུས་འཁོར་ལྟ་བུའོ། །ཟེར་ཞིང། དེ་རྣམས་ནི་དུས་འཁོར་གྱིས་བསྟན་པར་འདོད་དོ།།
དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེས་ན་འདུས་པ་ཡང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་
ཡིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་ན། ལྷ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་ཞིང། འཁོར་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུས་འཁོར་ལས། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་ལས་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་དུ་འབྱེད་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་བྱེད་པ་ན། ལྷ་ཕོ་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་ཞིང། རྣལ་འབྱོར་མ་མི་གཡོ་བར་གནས་པར་སྟོན་པ་ཕ་རྒྱུད་དང། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་བྱེད་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྒྱུ་ཞིང། ལྷ་ཕོ་མི་གཡོ་བར་གནས་པར་སྟོན་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་མ་རྒྱུད་དུ་སྟོན་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི། ཚུལ་དེས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་རེ་ཞིག་གཞན་ངོར་མཛད་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

100 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དག་པས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་པ་དང། སྔ་ཕྱིའི་ཐུན་
མཚམས་དག་པས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་པར་སྟོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་པ་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་པར་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་དག་པ་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ན། ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དག་པས་ཞལ་ཕྱག་མཉམ་པ་ཞེས་སྦྱོར་བ་དང། དེ་ལས་བསྟན་པའི་བདེ་མཆོག་སྡོམ་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་པར་སྟོན་པ་རྣམས་དུས་ཀྱི་དག་པ་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ན། སྔ་ཕྱིའི་ཐུན་མཚམས་དག་པས་ཞལ་ཕྱག་མི་མཉམ་པའོ། །ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དག་པ་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བྱས་པའི་
ཡ་གྱལ་གྱི་ཐབས་དང། ཕ་རྒྱུད་ལ་ཐབས་སུ་བྱས་པའི་ཐབས་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ། དེའི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཤེས་རབ་དང། མ་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་ཏུ་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲའོ། །དེའི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ཐབས་ནི་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པས་ཁྱབ་སྟེ། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མར་སྟོན་པ་ལ་འཁོར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས། རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། སྟོན་པས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྙོམས་འཇུག་པ། །རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བཤད།1

།ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་སོ་སོར་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འདུས་པ་ཕ་རྒྱུད་མིན་པ་དང། ཀྱཻ་རྡོར་མ་རྒྱུད་མིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་གཉིས་མེད་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་དང། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྔར་བཤད་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དབྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་དུ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༥༨༨ ཕྲེང་། ༡༡

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 101

མི་བགྲང་བར། དེ་ཉིད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕ་རྒྱུད་དང་ཐབས་རྒྱུད་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཐབས་དེ་གང། མ་རྒྱུད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། ཐོག་མར་ཤེས་རབ་ངོས་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། གུར་གྱི་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལགས། རྡོ་རྗེ་འཛིན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཐབས། །འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་མར་བརྗོད་དོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རབ་སྦྱོར་བས། །གང་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ། །རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་ན། ཕྱག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ནི་འདིར་བདེ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་གང་དུ་སྦྱོར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་ན་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་མ་ནི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང། སྣང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང། སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་ཅིང། སྣང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྐུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང། དེའི་སྒྲུབ་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་མི་འཆད་པས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད་དོ།།
དེ་ལྟར་ན་མ་རྒྱུད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ནི། སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་འཆད་ཅིང། སྣང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་སོགས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་མི་འཆད་པའི་རྒྱུད་དངོས་སམ། དེའི་སྡེར་གཏོགས་ཀྱི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གང་རུང་ཡིན་པའོ། །ཕ་རྒྱུད་དང་ཐབས་རྒྱུད་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཐབས་དེ་གང་ཞེ་ན། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་རྒྱུད་རྒྱལ་དུ། །དེ་དང་དེ་ཡི་ཆོག་དབྱེ་ཤེས། །འོད་གསལ་སྒྱུ་མ་བདག་གིས་ནི། །སྒྱུ་མ་འཇིག་རྟེན་ལ་བཤད་དོ།2

།ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའི་དོན་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༡༥༤ ཕྲེང་། ༧
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༧༠༣ ཕྲེང་། ༡༡

102 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བཤད་ན། བཤད་ཅེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་བདག་གིས་སོ། །གང་ན་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སོ། །གང་ལ་ན། གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལའོ། །གང་དུ་ན། བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སུའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ལུགས་འབྱུང་དུ་བསྐྱེད་ཅིང། དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་བའི་ཚེ། སྟོང་པ་བཞིའི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་པ་སོགས། དེ་དང་དེའི་ཆོ་གའི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས། འོད་གསལ་ལས་སྒྱུ་ལུས་སུ་ལྡང་ཚུལ་ལོ། །དོན་བསྡུས་ན། སྟོང་ཕྱོགས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བརྗོད་བྱར་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་གང་ཞིག །སྣང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་བཞིའི་བཞོན་པའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་པ་ལས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྒྲུབ་ཚུལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དངོས་སམ། དེའི་སྡེར་གཏོགས་ཀྱི་རྒྱུད་གང་རུང་ཡིན་པ་ཞེས་པའོ།།
དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཅུང་ཟད་ཅིག་ངོས་བཟུང་ན། འདུས་པ་ལྟ་བུ་ཕ་རྒྱུད་དངོས་དང།
གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དམར་ནག་གི་རྒྱུད། རྣམ་སྣང་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་སྟེ། བླ་མེད་སྒྱུ་དྲ། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་སྡེར་གཏོགས་པའི་རྒྱུད་ཡིན། བདེ་མཆོག །ཀྱཻ་རྡོར། དུས་འཁོར། སྒྱུ་ཐོད་གདན་གསུམ། ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་སོགས་མ་རྒྱུད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕ་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདུས་པ་ཡིན་ཞིང། མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདེ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདུས་པ་ནས་སྟོན་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང། ལས་ཚོགས་རྒྱས་པ་འདྲ་བ་ཕ་རྒྱུད་གཞན་གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞིང། བདེ་མཆོག་གིས་སྟོན་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་ལས་ཚོགས་རྒྱས་པ་འདྲ་བ་མ་རྒྱུད་གཞན་གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་རྒྱུད་དང། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་དོ། །དེ་ལ་རྗོད་བྱེད་སྒྲའི་རྒྱུད་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞུང་མཐའ་དག་གོ།
བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུའི་རྒྱུད། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད། འབྲས་བུའི་རྒྱུད་
རྣམས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་རྒྱུའི་རྒྱུད་དང། གཞིའི་རྒྱུད་དོན་གཅིག །ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དང། ལམ་གྱི་རྒྱུད་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 103

དོན་གཅིག །གཞིའི་རྒྱུད་ནི། ནཱ་རོ་པས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་བཞེད། ཤཱནྟི་པ་དང། ཨ་བྷ་ཡཱས་གློ་བུར་དྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་བཞེད་དོ། །འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ནི། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ངམ། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གམ། ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དེའོ། །ཐབས་སམ་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ནི། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའོ། །མདོར་ན་རྒྱུའི་རྒྱུད་དམ། གཞིའི་རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེས། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་སམ་ལམ་གྱི་རྒྱུད་མཐའ་དག་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཞིར་འདུ་སྟེ། ཐོག་མར་རྒྱུད་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དབང་གི་རྒྱུད། སྨིན་པ་མི་ཉམས་པར་བསྲུང་བ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་རྒྱུད། ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ངོ་བོ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱུད། ཉེ་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་བཞིར་འདུའོ། །སྨིན་བྱེད་དབང་གི་ལམ་ཞེས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་ངེས་པར་དབང་བསྐུར་འགྲོ་དགོས་པས་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལ་གསུམ། གང་དུ་དབང་བསྐུར་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། གང་གིས་དབང་བསྐུར་
བ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་སློབ་མ་ལ་ཇི་ལྟར་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དབང་བསྐུར་བའི་ཕྱིར་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས། དབང་བསྐུར་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་འགྲོ་བར།1

།ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དཀྱིལ་འཁོར་ལ། རྡུལ་ཚོན། རས་བྲིས།
བསམ་གཏན། ལུས་དཀྱིལ་དང་རྣམ་པ་བཞིར་ངེས་ལ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གང་ཡང་རུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང། སློབ་མ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་ཞིང་མོས་པ་བརྟན་པ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ལ། ཐོག་མར་བླ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡང་རུང་བར་དབང་བསྐུར་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༡ ཤོག ༥༥༡ ཕྲེང་། ༥

104 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ནས་ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མར་ཕྱི་དཀྱིལ་དུ་དབང་མ་ཐོབ་པར་ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་དུ་མི་རུང་ངོ་། །ཐོག་མར་རྒྱུད་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དབང་བསྐུར་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རྡུལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་གང་དུ་ཐོབ་ཀྱང་དབང་གི་གོ་ཆོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སློབ་མ་ཚོགས་གསོག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་སྒོ་མང་ཞིང། སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྣོད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཆེ་བས། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཚད་ལྡན་ཕལ་ཆེ་བ་ལས། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་ཏུ་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་བློ་གྲོས་ལྡན།1

།ཞེས་སོགས་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ནས་
གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་དང། མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང། རྒྱུད་ལ་མཁས་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ། ཁྱད་པར་དུ། རྩ་བའི་ལྟུང་བ་རབ་འཇོམས་བྱེད།2

།ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རྩ་ལྟུང་གིས་དང་པོར་མ་གོས་པའམ། བརྒྱ་ལ་གོས་ཀྱང་བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱིས་སྡོམ་པ་སོར་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ། སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་ན་སྔགས་སྡོམ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་དབང་བསྐུར་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་དབང་བསྐུར་ན། སློབ་མས་དབང་ཐོབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པས་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཞི་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བསླུས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང། བསྙེན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པར། །དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ལ་འཇུག་པ་དང།3

།ཞེས་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་དང། བསྙེན་སོགས་ཀྱི་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་
ཞེ་ན། དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ནི། རང་ཉིད་བདག་འཇུག་ལེན་པ་དང། གཞན་ལ་དབང་བསྐུར་བ་དང། རབ་གནས་དང། སྦྱིན་སྲེག་སོགས་ཡིན་ལ། ལས་དེ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ན། གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྙེན་པ་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན། སྙིང་པོ་མདོར་བསགས་ལས། རང་ཉིད་སུན་འབྱིན་པ་དང་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་། རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་སོ།།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༨༢༦ ཕྲེང་། ༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༡ ཤོག ༥༩༤ ཕྲེང་། ༦
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༧ ཤོག ༦༩༧ ཕྲེང་། ༧

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 105
བསྙེན་པའི་ཚད་ནི། བརྟག་གཉིས་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་བདག་པོའ་བཟླས་པ་ ིའབུམ། །དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཡི་ཁྲི་ཡིན་ཏེ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག2

་ཕལ་

ཆེ་བ་ལས། གཙོ་བོའ་བཟླས་པ་འབུམ། འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྲི་ཕྲག་རེ་རེ་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་ ིཀྱང། བདེ་མཆོག་ལས། རྒྱས་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཅིང། འབྲིང་དང་བསྡུས་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ལ། དུས་འཁོར་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་འབུམ་དང། འཁོར་གྱི་བསྙེན་པ་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཁྲི་ཕྲག་རེ་རེ་བཟླས་པས་ཆོག་པར་གསུངས་སོ། །བཟང་པོ་ཡོངས་གཟུང་དང། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། མེ་ཏོག་ཕོག་པའི་ལྷ་ལ་འབུམ་བཟླ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང། འདིར་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པར་མི་བཞེད་དོ། །སྔགས་རིམ་ལས་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྔགས་ལ་བསྙེན་པ་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་དང། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་དགོས་པ་ནི། དུས་འཁོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང། གཞན་ལ་ངེས་པར་དགོས་པར་མ་གསུངས་ལ། བཟླས་པའི་ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་བྱ་མི་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང། འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་བཟླས་པ་འབུམ་དང། བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ཕྲེང་སྔགས་ཁྲི་བཟླ་བར་གསུངས་ལ། བསྙེན་པའི་ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་མི་བྱེད་གཉིས་ཀ་མ་གསུངས་ཀྱང། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། བསྙེན་པའི་ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས། སྔ་རྟིང་རྣམས་གུང་བསྒྲིགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྙེན་པའི་སྔགས་ལ་རྩ་སྔགས་ངེས་པར་མི་དགོས་པས། སྙིང་པོ་རྣམས་ལ་བསྙེན་པ་སོང་ན་དེས་བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱི་ལས་ལ་ནི་གོ་ཆོད་པར་གསུངས་སོ།།
ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཙོ་བོའ་བཟླས་པ་འབུམ། འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྲི་བཟླ་བར་གསུངས་པ་སྤྱིར་ ིཡིན་གྱི། ད་ལྟ་རྩོད་དུས་སུ་བཞི་འགྱུར་བཟླ་བར་སྡོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྡོམ་འབྱུང་ལས་གསུངས་པ་ནི། ལས་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ལས་བསྙེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ལ་འཇུག་པའི་སྔོན་རོལ་གྱི་བསྙེན་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༣༠ ཕྲེང་། ༡༨
2 ཞོལ། ཤོག ༧༧ ན ༣ གཙང་། ཤོག ༦༣ ན ༡ བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕལ་ཆེ་བ་ལས།

106 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པར་སྡོམ་འབྱུང་ལས་མ་གསུངས་ཤིང། གཞན་ཚད་ལྡན་གང་གིས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀྱཻ་རྡོར་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་གཙོ་འཁོར་གྱི་བསྙེན་ཚད་སོང་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་སྒོས་ཀྱི་བསྙེན་པ་བྱ་མི་དགོས་པར་དབང་བསྐུར་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ལ་ཞུགས་པས་ཆོག་སྟེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཏུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་དང། རྒྱུད་གཅིག་ཅིང་བདེ་སྟོང་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གང་ཟེར་ཡང་འདྲ་བས། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཛེ་ཏཱ་རིའི་ཚེ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་དབང་ཐོབ་ན། བླ་མེད་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་བཞིར་བསྒོམས་ནས་བསྙེན་པའི་ཚད་རྫོགས་པར་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང། སློབ་མས་དབང་བསྐུར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བུམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྙེན་པ་གསོ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱི་དང། ཁྱད་པར་དུ་བདེ་མཆོག་ནག་པོ་པ་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་རྟོག་བཟོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་དེ་དག་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་བཞིར་བསྒོམས་ནས་བསྙེན་ཚད་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང། བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སེམས་དག་པའི་མཚན་མ་བྱུང་བ་དང། ལྷས་དབང་བསྐུར་བ་མ་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་མ་ནི། དབང་བསྐུར་བ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ལ་འཇུག་པ་ལ་མ་མཐའ་ཡང་ཚང་དགོས་སོ། །ཡང་ལྷའི་གནང་བ་བྱུང་ན་ནི། བསྙེན་པའི་གྲངས་མ་རྫོགས་ཀྱང་དབང་བསྐུར་བ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ལ་ཞུགས་པས་ཆོག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྙེན་ཚད་ཀྱི་དོད་ཐུབ་ཅིང། དེ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་པས་སོ།།གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྡུལ་ཚོན་དང། རས་བྲིས་དང། ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་ཚུལ་དང། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དང། བསྒྲུབས་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སའི་ཆོ་ག་དང། སྟ་གོན་གྱི་ཆོ་ག་དང། དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་ཆོ་ག་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། ས་བརྟག་པ། ས་བསླང་བ། ས་སྦྱང་བ། ས་གཟུང་བ། ས་བསྲུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སའི་ཕྱོགས་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 107

མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་བརྟག་པའོ། །ས་བསླང་བ་ལ་གཉིས། མངོན་པ་ལས་བསླང་བ་དང། མི་མངོན་པ་ལས་བསླང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་ཤེས་ན། ཚུར་མཐོང་ལ་སྣང་དུ་རུང་བའི་ས་དེའི་བདག་པོ་རྒྱལ་པོ་དང། གྲོང་དཔོན་སོགས་ལ་ས་ཕྱོགས་དེར་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་གནང་བ་ཞུ་བའོ།།
གཉིས་པ་ནི། ཚུར་མཐོང་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་ཞིང་སྐྱོང་སྟེ། མི་མངོན་པའི་ས་དེའི་
བདག་པོ་ལ་གནང་བ་གསོལ་ནས། གནང་བ་བྱུང་བའི་མོས་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཙམ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་དགོས་པར་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །ཡང་བདེ་མཆོག་དང། དུས་འཁོར་སོགས་ལ་ནི། སའི་ལྷ་མོ་ལ་གནང་བ་ཞུ་བ་དང། བདེ་མཆོག་ལ་ཁྱད་པར་བདེ་གཤེགས་ས་བསླང་ཞེས་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་གནང་བ་གསོལ་བ་ཡོད་ཅིང། དུས་འཁོར་ལ་ཡང་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱི། འདུས་པ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་ཀྱང། ཆོ་ག་ཆད་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུགས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་སོ།།
གསུམ་པ་ས་སྦྱང་བ་ལ་གཉིས། བརྐོས་པས་སྦྱང་བ་དང། རྐོ་མི་དགོས་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་ཐོག་མར་བཟོས་ནས་དེར་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བ་ལྟ་བུ་དང། རྒྱལ་པོའ་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱི་རོལ་དང། གྲོང་ཁྱེར་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དབྱེ་ཐང་ཁ་ལྟ་བུར་དཀྱིལ་འཁོར་ ིབྲི་བ་ལ་ནི། ས་བརྐོས་ནས་རྡོ་བ་དང། ཚེར་མ་དང། གྱོ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སའི་ཟུག་རྔུ་འབྱིན་པས་སྦྱང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་མི་རུང་བས། དེ་ལ་ཐོག་མར་ས་གང་ནས་བརྐོ་བའི་ལྟོ་འཕྱེའི་མཆན་ཁུང་ཐིགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ལྟོ་འཕྱེ་བརྟག་པའི་ཐིག་བཏབ་སྟེ། དེའི་མཆན་ཁུང་ཐིགས་པར་བྱས་ནས། ཐོག་མར་དེ་ནས་འབྱོར་ཁམ་གཉིས་གསུམ་ཞིག་བརྐོ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ཕྱོགས་གང་ནས་བརྐོས་ཀྱང་ས་བདག་དང་མི་ཐུག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།།
གཉིས་པ་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་དང། ལྷ་ཁང་དང། ཁང་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པར་བྲི་བ་ན། ས་
བརྐོས་པས་སྦྱང་མི་དགོས་ཤིང། རྫས་སྔགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས་པས་ཆོག་ལ། དེ་ལ་རྫས་ནི་ཆུ་ཐལ་བ། ཡུངས་ཀར་ལ་སོགས་པ་དང། སྔགས་ནི། ཨོཾ་བྷཱུ་ཁཾ་ལ་སོགས་པའོ། །ཏིང་

108 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ངེ་འཛིན་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམས་ནས་སྦྱང་བའོ། །འདི་ནི་བརྐོས་ནས་སྦྱང་བ་ལའང་དགོས་སོ། །བཞི་པ་ས་གཟུང་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་ས་དེའི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒོ་གང་དུ་འོང་བ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བལྟས་ལ་འདུག་སྟེ། སྒྲུབ་ཐབས་རྫོགས་པར་བསྒོམས་ནས། ས་དེར་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྒོམས་པ་དེ་འདྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བློས་དམ་བཅའ་བ་ནི་ས་གཟུང་བའོ།།
ལྔ་པ་ནི། དེ་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་བཞིས་སྒོ་བཞི་ནས་མཎྜལ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་
མཆོད་པ་ཕུལ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉེར་བསྡུ་མི་བྱེད་པར་འདེགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང། སྔགས་ཀྱིས་ནམ་མཁར་བཏེག་ལ་བྱ། དེ་ནས་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་ཁྲོ་བོའ་ིདབང་པོར་བསྒྱུར་བར་བྱ་ཞིང། དེ་ལ་ཁྲོ་བོ་གང་དུ་བསྒྱུར་ན། བདེ་དགྱེས་ལྟ་བུ་ལ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་དང། དུས་འཁོར་ལ་རྡོ་རྗེ་ཤགས་དང། འདུས་པ་ལ་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རང་རང་གི་ཁྲོ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བཟུང་སྟེ། སློབ་དཔོན་དབང་ལྡན་དུ་སོང་ནས། བགེགས་ལ་བཀའ་བསྒོ་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཞི་ལ་སོགས་པར། རྐང་སྟབས་ཁ་སྦྱོར་སོགས་རྒྱས་བསྡུས་ཅི་རིགས་པར་བྱས་ལ། བགེགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཕུར་གདབ་བྱ་བ་དང། བསྲུང་འཁོར་བསྒོམས་ནས་བགེགས་བསྲུང་ཞིང་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞི་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའོ། །ས་ཆོག་གི་རིམ་པ་འདི་ནི། བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕལ་ཆེ་བའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དུས་འཁོར་ལྟ་བུ་ལ་ཅུང་ཞིག་མི་མཐུན་པ་ཡོད་དོ།།
གཉིས་པ་སྟ་གོན་ལ་བཞི། སའི་ལྷ་མོ་སྟ་གོན་དང། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སྟ་གོན་དང། བུམ་
པ་སྟ་གོན་དང། སློབ་མ་སྟ་གོན་ནོ། །དེ་ལ་སྟ་གོན་དང་ལྷག་གནས་དོན་གཅིག་ཅིང། དབང་བསྐུར་བའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་མཆོད་དང། བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་སློབ་མ་ལྷག་གནས་བྱ་མི་དགོས་སོ། །སའི་ལྷ་མོ་ལྷག་གནས་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་བྲི་བའི་ས་དེའི་དབུས་སུ་སའི་ལྷ་མོའ་ཚོམ་བུ་བགོད་ལ། དེར་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་མཆོད་པ་ཕུལ་ ིནས་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་གནང་བ་གསོལ་ཞིང། དཔང་པོ་འཆོལ་བའོ། །སྐབས་དེར་གཏོར་མ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 109
འབུལ་མི་འབུལ་གྱི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དོ།།
གཉིས་པ་ལྷ་སྟ་གོན་ནི། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དང། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དགོས་པ་ནི་ས་
ལ་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བར་འགྱུར་བ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་དོན་དུ་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སྙན་གསན་འབེབས་པའོ། །བྱ་ཚུལ་ནི་གང་དུ་འབྲི་བའི་ས་དེར་དྲིའི་ཐིག་ལེ་དང། མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུ་བཀོད་ནས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དྲིའི་ཐིག་ལེ་སོགས་གང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་དུ་རྡུལ་ཚོན་གྱི་ལྷ་མཚན་གྱི་གནས་མི་འཕྱུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོག་མར་ཐིག་འདེབས་དགོས་ཀྱི། ཐིག་མ་བཏབ་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ལྷག་གནས་བྱེད་པའི་ལག་ལེན་ནི་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ལ། དེས་ན་ཐིག་འདེབས་པ་ལ་ཡང་ལས་ཐིག་དང་ཡེ་ཐིག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཐོག་མར་ལས་ཐིག་བཏབ་སྟེ་དེ་ནས་ཡེ་ཐིག་འདེབས་པ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མར་ཡེ་ཐིག་བཏབ་སྟེ། དེ་ནས་ལས་ཐིག་འདེབས་པ་མི་འཐད་དེ། ཡེ་ཐིག་ནི་ལས་ཐིག་བྱིན་གྱིས་རློབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་ནའང་དང་པོར་ཡེ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ལ་དམ་ཚིག་པ་གཞུག་དགོས་པ་སོགས་གནོད་བྱེད་དུ་མ་ཞིག་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ།།དེས་ན་བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ། ལས་ཐམས་ཅད་པར་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་མེད་
ཀྱང། རང་ལུགས་ལ་ལས་ཐིག་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡིན་པ་དེའི་ལས་ཐམས་ཅད་པར་བསྐྱེད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། ཐིག་འདེབས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །དཔེར་ན། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ལྷ་གང་དུ་བསྐྱེད་པའི་བུམ་པ་ལ་ལས་བུམ་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེད་དགོས་པར་པཎྜི་ཏ་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་དུ་མས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལས་ཐིག་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཐིག་སྐུད་ནི་སྲད་བུ་དཀར་པོ་ཁ་དོག་གཅིག་པ་རྡོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱི་ཐིག་ཚལ་གྱིས་གཤེར་བར་བྱས་ནས་རློམ་ཐིག་བཏབ་ལ། ཡེ་ཐིག་མ་བཏབ་པའི་བར་དེར་དྲིའི་ཐིག་ལེ་སོགས་བྱས་ཏེ། སྟ་གོན་གྱི་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་ཚེ། སྔར་ས་ཆོག་གི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁར་བཏེག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་མར་ཕབ་ནས་བསྟིམ་པ་མ་གཏོགས། ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་ཚུལ་གཞན་བྱ་མི་དགོས་པས། དེ་བསྟིམས་ནས་མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་སྙན་གསན་འབེབས་པ་ཡིན་ནོ།།དེ་ནས་ཡེ་ཐིག་འདེབས་པ་ནི། འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཐིག་སྐུད་ནི་རིགས་ལྔའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་
སྲད་བུ་ཁ་དོག་ལྔ་པ། དེ་རེ་རེ་ལའང་རང་དང་མཐུན་པ་ལྔ་ལྔ་བྱས་ལ། ལྔ་ལྔ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་པོ་དེ་རྣམས་

110 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ནས་སྐམ་ཐིག་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་བུམ་པ་སྟ་གོན་ནི། སྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁར་བཏེག་ནས། ཡེ་ཐིག་མ་བཏབ་པའི་གོང་དུ་བྱེད་པ་དང། ཡང་ཐོག་མར་བུམ་པ་སྟ་གོན་བྱས་ལ། དེ་ནས་སྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཏེག་སྟེ། ཡེ་ཐིག་འདེབས་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་རང་རང་གི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པས་དགོད་ཅིང། དེ་ལ་རྒྱས་པར་བྱེད་ན་བུམ་པ་ལྷ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་དང། མ་གྲུབ་ན་བུམ་པ་ལྔ་བྱས་ལ། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་གཅིག་དང། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་བུམ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་རྣམས་བཤམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དགོད་པ་དང། བུམ་པའི་ནང་དུ་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་མ་གྲུབ་ན་བུམ་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། གཅིག་རྣམ་རྒྱལ་དང། གཅིག་ལས་བུམ་དུ་བྱའོ། །བུམ་པ་བསྒྲུབས་པའི་དགོས་པ་རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་ནི། དབང་བསྐུར་བ་དང་བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱི་ཚེ། ཆུ་དབང་མང་དུ་བསྐུར་བ་དང། ལས་བུམ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དང། མཆོད་རྫས་དང། བདག་དང། གནས་དང། སློབ་མ་ལ་བསང་གཏོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།།
བུམ་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག །རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པར་ལྷ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད། དེ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་དུང་ཆོས་དང། ཐོད་པ་སོགས་སུ་ཡང་ལྷ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་གཅིག་དང། ཡང་དུང་ཆོས་སུ་ལྷ་དངོས་སུ་མི་བསྐྱེད་པར་རྣམ་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་དེ་རྣམས་དུང་ཆོས་སུ་མེ་ལོང་ནང་དུ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པའི་ལུགས་གཅིག་དང། ཡང་རྣམ་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེད་པ་འདྲ་བ་ལ་དུང་ཆོས་སུ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཙམ་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུགས་གསུམ་བྱུང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚད་ལྡན་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་འཁྲུལ་གཞི་ནི། གྲུབ་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱིས། བཾ་ལས་བྱུང་བའི་བུམ་པ་ནི། །རིན་ཆེན་བུམ་པའི་སྟེང་གཞག་བྱ། །དེར་ནི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་པའི། དེར་ནི་ཞེས་པ་རྣམ་རྒྱལ་ལ་མ་གོ་བར།
དུང་ཆོས་ལ་བཟུང་བས་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དུས་འཁོར་ལས། རྒྱལ་བ་དང། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང། རྣམ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུངས་པའི་རྒྱལ་བ་དང་རྣམ་རྒྱལ་ནི་བུམ་པ་བཅུ་གསུངས་པའི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥ ཤོག ༡༣༡༡ ཕྲེང་། ༣

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 111

སྟེང་འོག་གི་བུམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། རྣམ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ནི་དུང་ཆོས་ལ་བྱས་ནས། དེར་ལྷ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཀྱང། རྣམ་རྒྱལ་སོགས་བུམ་པ་གཞན་རྣམས་སུ་ལྷ་རེ་རེ་ལས་བསྐྱེད་པར་མ་གསུངས་པས་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོའོ།།
རང་ལུགས་ལ་རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པར་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡིན་པ་དེའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
དགོས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དོ། །རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་དུང་ཆོས་སོགས་དྲི་བཟང་གི་ཆུས་བཀང་བ་དེ་ཉིད་ནི། ཨུ་ད་ཀ་དང། ཡི་གེ་གསུམ་བཟླས་པས། རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩིའི་ཆུར་ཐོག་མར་བསྒྲུབས་ནས་རྣམ་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་ལ་མཆོད་ཡོན་དབུལ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གྲུབ་ཆེན་ལྭ་བ་པ་དང། སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལ་སོགས་པ་ཚད་ལྡན་དུ་མས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དུང་ཆོས་ཀྱི་ཆུས་མཆོད་ཡོན་ཕུལ། མེ་ཏོག་དང་གཏོར་མ་ཕུལ་ལ། མཆོད་བསྟོད་བྱས་ནས། ཡོ་ག་མན་ཆད་ལ་བཞུ་བའི་ལུགས་མེད་ཀྱང། བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ལྷ་རྣམས་བུམ་ཆུ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཞུ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། ཆགས་པ་ཆེན་པོའ་མེས་ ིཞུ་སྟེ་བུམ་ཆུ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པར་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འཁོར་རྣམས་ཡབ་ཡུམ་དུ་མེད་པས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པས། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བདེ་བས་ཞུ་ནས་དགྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་རྣམས་ཀྱང་ཞུ་བ་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ལ་མཚན་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་བཞུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩིའི་ཆུ་ཞེས་པ། རྡོ་རྗེའི་མགོ་ལ་ཆུ་བླུགས་ནས་དེ་ལ་བྱེད་པར་སྣང་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་ཤེས་པས་བལྟས་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ།།
བཞི་པ་ནི་སློབ་མ་སྟ་གོན་བྱས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། སྔགས་ཀྱི་སྣོད་རུང་
དུ་བྱས་ནས་རྒྱུད་སྦྱོང་བ་དང། སྟ་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་བླ་མས་ནང་དབང་བསྐུར་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པར་རིགས་ངེས་པར་བྱས་ནས་དབང་བསྐུར་བ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་དབང་བསྐུར་དུ་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་གཞོན་ནུ་དེའི་རྒྱལ་སྲིད་དུ་དབང་བསྐུར་དུ་རུང་གི །དམངས་རིགས་ལ་སོགས་པ་དེའི་རྒྱལ་སྲིད་དུ་དབང་བསྐུར་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ།།

112 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གསུམ་པ་ནི། ཡེ་ཐིག་བཏབ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་ལ། དེ་ལྟར་
བྲིས་ཟིན་ནས་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་གང་རུང་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་ནི། ཐུགས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། དེ་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་རང་གི་ལྷ་གནས་སུ་རང་རང་གི་ཕྱག་མཚན་དགོད་པའམ། གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། དེ་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་གནས་རྣམས་སུ་རང་རང་གི་ས་བོན་དགོད་པའམ། སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། དེ་མཚོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་གནས་རྣམས་སུ་རྡུལ་ཚོན་གྱི་ལྷའི་སྐུ་གཟུགས་རྫོགས་པར་བྲི་བའམ། ལྷ་གནས་རྣམས་སུ་དེ་དང་དེའི་ལྷའི་སྐུ་ལུགས་མ་འཇོག་པ་གང་རུང་བྱས་པས་ཆོག་གོ །དེ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ཟིན་ནས། གདུགས་དང། རྒྱལ་མཚན་དང། མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱན་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ཤིང་བརྒྱན་པ་སོགས་བྱས་ཟིན་
ནས་སྒྲུབ་དགོས་པས། དེ་ལ་བདག་མདུན་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་དང། ཐ་མི་དད་དུ་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། གྲུབ་ཆེན་དཱ་རི་ཀ་པས་བདེ་མཆོག་ལ་བདག་མདུན་ཐ་དད་དུ་མཛད་པ་དང། དུས་འཁོར་ལ་ཐ་དད་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱི། གཞན་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་ལ་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དུ་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའི་ལུགས་ནི། སྔོན་དུ་བདག་བསྐྱེད་རྫོགས་པར་བསྒོམས་ནས་མདུན་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། རང་ཉིད་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཕྱིན་པའི་དམིགས་པ་ཡང་མི་བྱེད། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོའ་ང་རྒྱལ་ཡང་མི་བྱེད་པར་ ིམདུན་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
ཐ་མི་དད་དུ་བྱེད་པ་ལ། བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང། འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཆེན་
པོ་དག་གི་བཞེད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང། དེ་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ནི། དང་པོར་བདག་བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་ཡན་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། ཉེར་བསྡུ་མི་བྱེད་པར་མདུན་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ལ། དེའི་བདག་བསྐྱེད་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོའ་ང་རྒྱལ་ཡང་མི་བྱེད་ ིཔར་མདུན་བསྐྱེད་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ནས། དེ་ཚར་བ་དང་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བསྲེ། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སོགས་ལྷ་ཐམས་ཅད་མདུན་བསྐྱེད་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 113
ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་བསྲེ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལ་བདག་མདུན་བསྲེ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས། རྡོ་རྗེ་གསོར་ཞིང་རྩ་སྔགས་བརྗོད་ནས། ཕྱིས་འབྲང་གི་བགེགས་བསྐྲད། དམིགས་པས་བསྲུང་འཁོར་ཁ་ཕྱེ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག །ཞུགས་པ་དང་རཀྵ་སོགས་བརྗོད་ནས་རྡོ་རྗེ་བསྡམས་པའི་ཕྱག་རྒྱས་བསྲུང་འཁོར་ཁ་སྡོམ་པར་བྱེད། དེ་ནས་སྒྲུབ་མཆོད་ཞག་བདུན་ཙམ་སྦྲེལ་ནས་བྱེད་ན། སྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁར་བཏེག་པ་དེ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞག་རེ་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྟིམ་པར་བྱེད་ཅིང། ཡང་གཤེགས་གསོལ་བྱེད་པའི་དོ་ནུབ་སྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁར་མི་འཇོག་པར་སྟིམ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བདུན་བསྲེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །སྔར་ས་ཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལ། དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་བསྲེས་པ་དང། དེ་གཉིས་སྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བསྲེས་པས་གསུམ་བསྲེས་སུ་སོང། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་དང། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་བསྲེས་པས་བཞི་བསྲེས། དེའི་སྟེང་དུ་སྔར་གྱི་གསུམ་བསྲེས་པས་བདུན་བསྲེས་སུ་སོང་ལ། དེའི་ཚུལ་དེ་ནི་བླ་མའི་མན་ངག་ཡིན་པས་ཟབ་པར་འདོད་དོ།།
བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་འདོད་པའི་རྒྱ་གར་བའི་ལུགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་
ནི། བདག་བསྐྱེད་སྔོན་དུ་ཟུར་དུ་མི་སྒོམ་པར་མདུན་བསྐྱེད་བསྒྲུབ་པའི་རྡུལ་ཚོན་ནམ་རས་བྲིས་ཀྱི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་ཕྱིན་པའི་མོས་པ་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་དུ་ཆོས་འབྱུང་དང་འབྱུང་བ་རིམ་བརྩེགས་བསྐྱེད་པ་དང། ས་བོན་ལས་ཕྱག་མཚན་དང། དེ་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་སུམ་བསྐྱེད་དུས་མཉམ་དུ་བྱས་ལ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརླབ། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག །རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་རྣམས་ཟིན་པ་དང་། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཤར་སྒོ་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་ཞིང་བདག་འཇུག་ལེན་པ་སོགས་བྱེད། དེ་ཕྱིན་ཆད་བླ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལས་དབང་ལེན་པ་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
འདི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ནི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་མེད་ཀྱང། པཎྚི་ཏ་མཁས་པ་དུ་མས་
བཞེད་པར་སྣང་བས། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དམར་ནག་ལ་འདི་ལྟར་བྱས་པས་ཆོག་གི །འདུས་པ་

114 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སོགས་ལ་འདི་ལྟར་བྱས་ན་ནི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོའ་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་མངོན་རྟོགས་སྒོམ་ ིཔའི་ཚུལ་མེད་པས་དེ་འདྲ་བ་བྱར་མི་རུང་ལ། ཀླུ་བྱང་སོགས་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པ་ལྟར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དཀྱིལ་ཆོག་དང། སྒྲོན་གསལ་གྱི་མཚན་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་བདག་བསྐྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་རྫོགས་པར་བསྒོམ། མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་སོགས་ཚར་བ་དང། བདག་བསྐྱེད་ཉེར་བསྡུ་བྱས་ནས། བདག་ཉིད་གཙོ་བོ་རྐྱང་པའི་རྣམ་པར་གནས་པར་བྱས་ལ། དེས་རྡུལ་ཚོན་ནམ་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཕྱིན་པའི་མོས་པ་བྱས་ནས། ལས་བུམ་གྱི་ཆུས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མི་གནོད་པར་གཏོར་ལ་བསང། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་སྤྲོས་པ་བསྡུ་བ་ཡིན་གྱི། ཅང་མེད་དུ་གཏོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པར་བྱས་ནས། ཆོས་འབྱུང་དང་འབྱུང་བ་བཞི་བསྐྱེད་པ་དང། དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དང། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཟིན་ནས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདན་རྣམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ས་བོན། དེ་ལས་ཕྱག་མཚན། དེ་ལས་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ནས། རང་ཉིད་གཙོ་བོའ་བསྐྱེད་ཆོག་གིས་བསྐྱེད་དེ། དེའི་ ིང་རྒྱལ་ལ་གནས་པས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་དང། ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་འདེབས་རྣམས་ཚར་ནས། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒོར་འདུག་སྟེ། མཆོད་ཅིང་དབང་ལེན་པ་སོགས་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ།།
ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པ་ན། སྔོན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་
བཅུག་སྟེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྔར་ནམ་མཁར་གཏེག་པའི་སྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་ཕབ་ནས་ནུབ་སྔ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ནས་ཡང་ནུབ་ཕྱི་མ་ལ་འབེབས་རྒྱུ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ལྔ་བསྲེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་གིས་མ་བཤད་ལ། སྔགས་རིམ་ལས་གཅིག་ནས་དྲུག་གི་བར་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་ལྷག་པའི་བསྲེ་ཚུལ་གྱི་ཐ་སྙད་རྒྱ་གར་བ་ལ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང། དེ་འདིར་1

བཞི་བསྲེས་དང་སུམ་བསྲེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ལྔ་བསྲེས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། སྔར་ས་ཆོག་
1 ཞོལ། ཤོག ༨༤ ན ༢ གཙང་། ཤོག ༦༨ བ ༤ གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། བཞི་བསྲེས་དང་སུམ་བསྲེས་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 115
གི་སྐབས་ཀྱི་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས། དེ་གཉིས་སྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བསྲེས་པས་སུམ་བསྲེས། དེ་འདིར་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་པ་དང། ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་དང་བསྲེས་པས་ལྔ་བསྲེས་སུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། བདག་བསྐྱེད་ནི་ཉེར་བསྡུ་ཚར་བས་བསྲེ་རྒྱུ་མེད་ལ། སྤྱིར་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་པའི་ཐ་སྙད་རྒྱ་གར་བ་ལ་ཡོད་ཀྱང། བདག་མདུན་བསྲེས་པའི་ཐ་སྙད་མེད་དོ།།བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་པའི་དོན་ནི། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་
གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་དང། རང་ཉིད་དེའི་དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དངོས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ། བླ་མ་ཁ་ཅིག་གི་ཕྱག་ལེན་ལ། སྒྲུབ་མཆོད་ཞག་སྦྲེལ་ནས་བྱེད་པའི་ཚེ། ཉི་མ་སྔ་མ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབས། ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་ཡོད་པ་ལ། ཉི་མ་ཕྱི་མ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ལ་སོགས་པས་སྦྱང་བའི་སྔོན་དུ་རྡུལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་གང་ཡིན་ཡང་སྔར་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་ནམ་མཁར་བཏེག་ནས་སྦྱངས་ཏེ། བསྒྲུབས་ཚར་བ་དང་ཡང་འབེབས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གནོད་པ་དུ་མའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་རས་བྲིས་ཡིན་ན། བརྟན་བཞུགས་བྱས་པའི་རབ་གནས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང། རྡུལ་ཚོན་ལའང། སྔར་རྡུལ་ཚོན་ཉིད་རིགས་ལྔའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འདེགས་དགོས་པ་དང། ཐིག་ལ་ཡང་ཡེ་ཐིག་རིགས་ལྔའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་སྟེ། ལས་ཐིག་གི་སྟེང་དུ་འདེབས་པ་ལ། ལས་ཐིག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ལས་ཐིག་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་ཐིམ་པའི་མོས་པ་བྱས་པ་དེ་ཡང་འདེགས་དགོས་པ་དང། ཆུ་དབང་གི་སྐབས་སུ་སློབ་མ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་ཡོད་པ་ལ། ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐུར་བའི་སྔོན་དུ་སློབ་མ་བསང་སྦྱང་བྱེད་དགོས་པས། དེའི་སྔོན་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ཉིད་བཏེག་ནས་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་གནོད་བྱེད་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ལ་ཐུག་ན། སྟོང་པར་སྦྱངས་པའི་དོན་ཅང་མེད་དུ་བཟུང་བས་ལན་ནོ། །དེ་ལ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་ངང་དུ་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བསྡུས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།
དེས་ན་རས་བྲིས་དང་རྡུལ་ཚོན་གྱི་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། ས་
ཆོག་གི་ཁྱད་པར་དང། སྟ་གོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང། དངོས་གཞིའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་ས་

116 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཆོག་ལན་མང་པོ་བྱས་པའི་འཕྲོ་ན་རེ་བ་ཡིན་ན་ནི། རས་བྲིས་དང་རྡུལ་ཚོན་གཉིས་ཀ་ལ་ས་ཆོག་མི་དགོས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང། རས་བྲིས་ལ་ས་ཆོག་གང་དུ་བྱེད་ཀྱང་བརྐོས་ནས་སྦྱང་བ་མི་དགོས་པར། རྫས་སྔགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས་པས་ཆོག་ལ། བརྟག་པ་དང་བསླང་བ་ཡང་མི་དགོས་སོ། །གཟུང་བ་དང་བསྲུང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཆོ་ག་རྡུལ་ཚོན་དང་འདྲ་བར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ས་ཕྱོགས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང། བགེགས་བསྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫས་སྔགས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱང་བ་ཡང་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པ་མིན་པས། བྱས་ཀྱང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། མ་བྱས་ཀྱང་ཆོ་ག་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ།།གཉིས་པ་སྟ་གོན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་
རས་བྲིས་རྐྱང་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཟུང་འཇུག་གསལ་བ་དང། གཞན་ཡང་ངག་དབང་གྲགས་པ་དང། རྟག་པའི་རྡོ་རྗེས་མཛད་པའི་རས་བྲིས་རྐྱང་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་རྣམས་ལས། རས་བྲིས་ལ་སྟ་གོན་དགོས་མི་དགོས་གཉིས་ཀ་མ་བཤད་ཀྱང། རང་ལུགས་ལ་སྔགས་རིམ་ལས་རས་བྲིས་ཀྱི་སྟ་གོན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། བུམ་པ་སྟ་གོན་དང། སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་ན། སློབ་མ་སྟ་གོན་གཉིས་རས་བྲིས་ལ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང། གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་དགོས་ལ། ས་ལྷ་སྟ་གོན་དང། ལྷ་སྟ་གོན་གཉིས་བྱེད་པར་ཡང་མ་གསུངས་ལ། བྱེད་ཀྱང་མི་དགོས་ཏེ། སའི་ལྷ་མོ་སྟ་གོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། ས་ཕྱོགས་དེར་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བའི་གནང་བ་གསོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས། དཀྱིལ་འཁོར་མི་འབྲི་ན་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང། ལྷ་སྟ་གོན་གྱི་དུས་སུ་དྲིའི་ཐིག་ལེ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུ་འགོད་པ་ནི། འབྲི་བ་ཡིན་ན་ལྷ་མཚན་མི་འཕྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། སྟ་གོན་གྱི་སྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། སང་འབྲི་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་དོན་དུ་སྙན་གསན་འབེབས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས། མི་འབྲི་ན་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལྷ་སྟ་གོན་བྱེད་ན་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལས་ཐིག་དང་ཡེ་ཐིག་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པར་འདེབས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི་རྡུལ་ཚོན་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ།།
གསུམ་པ་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ། བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཁ་ཅིག་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 117

འཁོར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དུ། བསྒྲུབ་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བསྐྱེད་དེ། དེའི་གཙོ་བོ་དང་རང་གི་བླ་མ་གཉིས་ཐ་མི་དད་དུ་མོས་པའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་བཀོད་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་ཚུལ་དུ་སོང་གི །ལུས་དཀྱིལ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་དོན་མེད་དོ། །ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲུབ་གཞིའི་གནས་གཞལ་ཡས་ཁང་མ་བཅོས་པ་དགོས་པ་ལས། དེ་ལ་ནི་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡང་བསྒྲུབ་གཞིར་མ་སོང་བར་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བསྒྲུབ་གཞི་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བས་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་ཀྱང་ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབས་པ་དེར་དབང་མ་བསྐུར། བླ་མས་མ་བསྒྲུབས་པའི་ལུས་ལ་སློབ་མ་དབང་ལེན་དུ་བཅུག་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབས་པ་དེ་ཉིད་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་ན་ནི། ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་བར་མ་སོང། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །ས་སྐྱ་པའི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་རྣམས་ནི། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཟུར་དུ་མི་བསྒྲུབ་པར། བླ་མས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པ་དེ་ཉིད། ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲུབ་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་པས། རང་ལུགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱའོ།།
དེ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དུ་བདག་འཇུག་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་གཞིའི་ཧེ་རུ་ཀ་
བསྐྱེད་པ་ལ་རང་ཉིད་ང་རྒྱལ་འཇོག་ཅིང། དེ་ནས་སྙིང་པོའ་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ ིདྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས། ཁྱད་པར་དུ་གཞིའི་ཧེ་རུ་ཀའི་ཐུགས་ཀར་དཔྱིད་ཐིག་ལས་ནང་གི་ཧེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པ་ལ། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤགས་དྲག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཚེ་ནའང་གཞིའི་ཧེ་རུ་ཀ་དང། ནང་གི་ཧེ་རུ་ཀ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་མོས་པ་བརྟན་པོའ་ངང་ནས་བུམ་པ་བསྒྲུབས་ལ། དེ་ནས་རང་ཉིད་གཙོ་བོའི་ིང་རྒྱལ་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱེ་ནས་ཤར་སྒོ་ལོགས་སུ་གནས་པར་བྱས་ལ། དེ་མན་ཆད་ནང་གི་ཧེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དང་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པར་བྱས་ནས། དེ་ལས་དབང་ལེན་པ་དང། བདག་ཉིད་འཇུག་པ་སོགས་བྱས་ཏེ། སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་དུས་སུ། རང་ཉིད་གཞི་དང་ནང་གི་ཧེ་རུ་ཀ་གཉིས་དང་འདྲེས་པར་

118 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

མོས་ཏེ་ལྷ་རྣམས་གསལ་བཏབ་ལ། དེ་ནས་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པའི་ཚེ་ནའང་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། བླ་མའི་སྐུའི་ཆ་དེ་དང་དེ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེར་གཞུག་ཅིང། མེ་ཏོག་འཐོར་དུ་འཇུག་པ་ནའང། བླ་མའི་ཐུགས་ཀའི་ནང་གི་ཧེ་རུ་ཀའི་ཐུགས་ཀར་གཏོར་བའི་མོས་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་ལ། བུམ་པའི་དབང་སོགས་ཀྱང་བླ་མའི་སྐུ་ལས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་པ་དང་དབང་བསྐུར་བ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་མི་བྱའོ། །ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་འདི་ཡང་དྲིལ་བུ་པ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གསང་འདུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་ཡོད་ཀྱང་དེར་དབང་བསྐུར་བ་མེད་དོ།།
ཇི་ལྟར་དབང་བསྐུར་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་
བའི་ཆོ་ག་དང། ལྷ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང། ཞུགས་པ་ལ་དབང་བསྐུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པའི་དུས་སུ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་འཇུག་དགོས་པས། དེ་ལ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་གཟུང་བྱས་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང། ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པ་ལ། མ་མཐའ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐུར་བ་མན་ཆད་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་གཟུང་ལན་གསུམ་བྱས་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་མ་ཡིན་པའི་མངོན་རྟོགས་ཙམ་བསྒོམ་པ་དང། རྗེས་གནང་ཙམ་གྱི་སྐབས་སུ་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ལན་གསུམ་བྱས་ཀྱང་སྡོམ་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང། སྡོམ་པ་སོར་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། སྔར་ཡོད་བརྟན་ཞིང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་སོ།།
དེ་ལྟར་སྡོམ་གཟུང་བྱེད་པའི་དུས་ལ་ནི། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་
གསུམ་བྱུང་སྟེ། སློབ་མ་སྟ་གོན་གྱི་དུས་སུ་བྱེད་ལ། གཞན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང། ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་བྱེད་ཅིང་གཞན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང། གཉིས་ཀའི་དུས་སུ་བྱེད་པའི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཀྱང་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཚང་ན་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་རང་རང་གི་ལུགས་མ་འཆོལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབང་དང་བདག་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་སྡོམ་གཟུང་བྱེད་པའི་སྔོན་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྡ་སྤྲད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 119
བླང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་རགས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་མ་མཐའ་ཡང་ངེས་པར་བྱས་ནས་ལེན་འདོད་དང་བསྲུང་སེམས་ཀྱི་འདུན་པ་ཤགས་དྲག་གིས་ལེན་པ་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་དབང་གྲལ་དུ་འདུག་པ་ཙམ་གྱིས་དབང་ཐོབ་པར་འགྲོ་བ་དཀའོ། །སྡོམ་གཟུང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་སློབ་དཔོན་དང་མཉམ་དུའམ་སྔོན་དུ་བཟླས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་མི་སྐྱེ་བར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སོགས་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པས། སློབ་དཔོན་གྱིས་བཟླས་པའི་རྗེས་སུ་བཟླ་བ་དང། བདག་འཇུག་གི་ཚེ་ནའང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་བླ་མ་ཐ་མི་དད་དུ་མོས་པ་དེས་སྡོམ་གཟུང་གི་ཚིག་རྣམས་བརྗོད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་རང་གིས་བཟླས་པའི་མོས་པ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་ངེས་པར་དགོས་ལ། འདི་རྣམས་ལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་དམིགས་ཕྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཞི་རྩར་གྱུར་པས་སོ། །དེས་ན་སྔགས་སྡོམ་སྐྱེ་བ་ངེས་པར་དབང་བསྐུར་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཀྱང། དབང་བསྐུར་བ་རྫོགས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ལ་ལྟོས་དགོས་ཀྱང། ཆོ་གའི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཚང་ནས་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་སུམ་གཉིས་ཡན་ཆད་རྫོགས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ།།
དབང་བསྐུར་བ་ལ། བླ་མེད་ཀྱི་བསྐུར་རྒྱུའི་དབང་ལ་བཞིར་ངེས་ཏེ། བུམ་པ། གསང་བ།
ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས། དབང་བཞི་པ་རྣམས་སོ། །བུམ་དབང་ལ་བཞི་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་འཐོབ་པ་དང། གྲངས་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པ་དང། ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དང། བྱེད་ལས་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་པའོ།། དང་པོ་ནི། རྡུལ་ཚོན་ནམ་རས་བྲིས་གང་རུང་དུ་བུམ་དབང་བསྐུར་བ་ན། བསྒྲུབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་བཟུང་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་མཛད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང། དབང་ལྷ་ཟུར་ནས་སྤྱན་དྲངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་བཟུང་ནས་དངོས་སུ་དབང་བསྐུར་བའི་མོས་པ་བྱེད་ཀྱང། བུམ་པ་འཇོག་མཁན་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེད་ཅིང། དབང་བསྐུར་མཁན་ནི་དབང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱང། བསྒྲུབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཆོད་ཅིང། སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐུར་བ་ལ་དགོངས་པ་གཏོད་པའི་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང། དེ་ལ་དགོངས་པ་གཏད་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་བྱ་བ་མཛད་

120 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པར་མོས་པ་བྱེད་དགོས་པས། རྡུལ་ཚོན་ནམ་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བུམ་དབང་ཐོབ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གྲངས་ནི་གཞན་རྣམས་ལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང། འདུས་པའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན། བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་དང། དབང་གོང་མ་རྣམས་དང་བཅས་པས་བཅུ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས། དབང་བསྐུར་རེ་རེ་ས་རེའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལས་ས་
བཅུ་བཞིར་བཤད་པ་དང་བསྟུན་པའོ།།
བུམ་དབང་ལ་ཐུན་མོང་བ་རྡོ་རྗེ་སློབ་མའི་དབང་དང། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྡོ་རྗེ་སློབ་
དཔོན་གྱི་དབང་ངོ་། །དེ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པ་ཆུའི་དབང། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ཅོད་པན་གྱི་དབང། འོད་དཔག་མེད་རྡོ་རྗེའི་དབང། དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དྲིལ་བུའི་དབང། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མིང་གི་དབང་དང་ལྔ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་རིག་པའི་དབང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ནི། སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པ་འཛིན་མཁན་བྱས་ནས་བསྐུར་བའི་དབང་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་དང། ཡང་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོར་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཨ་བྷ་ཡཱས་གསུངས་པའི་དབང་དང་པོ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བའི་དབང་ཞེས་པ་བུམ་དབང་བཅུ་གཅིག་ལ་མི་ཐེ་ཡང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་དགོས་པ་ནི་གང་ལ་མེ་ཏོག་ཕོག་པའི་ལྷ་དེ་ལ་བླ་མས་སློབ་མ་གཏད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་རིགས་སུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་ཤེས་ཤིང་དེའི་ནུས་པ་འཇོག་ཚུལ་སྟོན་པའོ། །ཆུ་དབང་གིས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་བསྒོམ་པ་ན། རིགས་དེར་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་འཁྲུད་པའི་ནུས་པ་དང། ཅོད་པན་གྱི་དབང་གིས་ནི་དེ་བསྒོམས་པ་ལས་རིགས་དེར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་མཚན་སོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དབུའི་གཙུག་ཏོར་བལྟར་མི་མངོན་པའི་ནུས་པ་དང། རིགས་བདག་གང་གིས་བྱེད་པའི་ནུས་པ་འཇོག་ལ། རྡོ་རྗེའི་དབང་གིས་ནི་རིགས་དེར་སངས་རྒྱས་པའི་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་དང། དྲིལ་བུའི་དབང་གིས་ནི་རིགས་དེར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན། གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གིས་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་དང། མིང་གི་དབང་གིས་ནི་རིགས་དེར་སངས་རྒྱས་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཚན་འདི་ཞེས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༧༦༣ ཕྲེང་། ༡༦

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 121
བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དེ་འདྲ་བའི་མཚན་གྱི་ནུས་པ་འཇོག་གོ།
དེ་རྣམས་ནི་རིགས་སོ་སོའ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གིས་ ིནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་འཐོབ་པ་དང། སྤྱིར་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཅིང། ཁྱད་པར་ལམ་འདི་ལས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་ལས་ཕྱིེར་མི་ལྡོག་པའི་ནུས་པ་དང། ས་བཅུ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐུར་བ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའ་རྒྱལ་སྲིད་དུ་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་རྒྱུད་འཆད་པ་ ིདང་དབང་བསྐུར་བ་སོགས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལ་དབང་བ་ཡིན་ནོ།།
བུམ་དབང་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཆུ་དང་ཅོད་པན་སོགས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཆོ་གས་དབང་
བསྐུར་བའི་ཚེ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་བདེ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་འོང་བས། དེ་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་གཉིས་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་བྱེད་ཅིང། དེ་མིན་ནའང་དེའི་ཚེ་བདེ་བ་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བྱས་པ་དང། ལྟ་བ་དྲན་པའི་བདེ་སྟོང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དྲན་པ་དང། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡང་དངོས་དང་བསྒོམས་པའི་རིག་མ་གང་རུང་དང་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བ་གཉིས་འཁྱུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་ལྟ་བ་དྲན་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་མ་མཐའ་ཡང་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ན་དབང་དེ་རྣམས་ཐོབ་པར་གཞག་མི་ནུས་སོ། །སྒྲ་བཤད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བུམ་པའི་ཆུའི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །བྱེད་ལས་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང། དེ་ཐམས་ཅད་རིགས་སོ་སོ་བ་ལྔ་དང། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང། དེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་མ་འདུས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། བུམ་པའི་དབང་གིས་ཀྱང། སྐབས་འདིར་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་ཞིང་དེའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པ་དང། འབྲས་བུ་སྐུ་བཞིའི་ནང་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།།

122 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གཉིས་པ་གསང་བའི་དབང་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་འཐོབ་པ་ལ་འགའ་ཞིག་བྷ་གའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཐོབ་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། བྷ་གར་འཐོབ་པར་ཚད་ལྡན་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང། དུས་འཁོར་ལས་བྷ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བར་གསུངས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། སློབ་མ་ལ་བྷ་ག་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དབང་བསྐུར་བར་གསུངས་ཤིང། དེ་འདྲ་བ་གཞན་གང་ལ་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་བསྐུར་བར་བཤད་པ་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་བླ་མ་ལས་རྒྱ་བསྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པས་སྤྱན་དྲངས་པ་རང་གི་ལུས་ལ་བཅུག་ནས་རིག་མ་དང་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་ཆགས་པ་ཆེན་པོའ་མེས་ཞུ་བ་ཐིག་ལེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ ིཡུམ་གྱི་པདྨར་ཕབ་པ་དང་ཡུམ་གྱི་ཁམས་དམར་པོ་གཉིས་འདྲེས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དེར་འཐོབ་བོ།།
བསྐུར་ཚུལ་ནི། ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཁམས་དཀར་དམར་ཡུམ་གྱི་པདྨ་ནས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཐེབ་
སྲིན་གྱིས་བླངས་ཏེ། རང་གི་ལྕེ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པས་སོ། །ངོ་བོ་ནི་ཁམས་དེ་མགྲིན་པར་སླེབ་པ་ན། བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བའི་རྟེན་ཡིན་པ་དང་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞུ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ནུས་ཤིང་དེའི་ཚེ་ལྟ་བའི་རྒྱས་བཏབ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ད་ལྟའི་དུས་སུའང་བླ་མ་དང་ཡེ་རྒྱ་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པར་མོས་པའི་སྒོ་ནས་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་བདུད་རྩི་ལྕེ་ལ་བཞག་པའི་ཚེ་ན་དབང་པོ་རྣོ་བ་ལ་བདེ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཅིང་དེ་ལྟ་མིན་ནའང་བདེ་བ་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བྱས་པ་དང་ལྟ་བ་སྦྱར་བ་ངེས་པར་དགོས་སོ། །གང་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱའི་སྒྲ་བཤད་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལས་ཀྱིས་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་སུ་འཕངས་ཤིང་དེར་གྲུབ་པས་ལས་རྒྱ་ཞེས་དང། ཡན་ལག་གིས་ཕན་ཚུན་འཁྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་རང་གིས་བསྒོམས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནུས་པས་ན་ལས་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ། །ད་ལྟ་སྤྱི་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཡེ་རྒྱའི་སྒྲ་བཤད་ནི། དངོས་གནས་ལ་བུད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང། ཡེ་ཤེས་ནི་རང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 123
ལ། དེ་རྒྱས་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་ཡེ་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ། །བྱེད་ལས་ནི། བླ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་དངོས་སམ། དེར་མོས་པ་བྱས་པའི་བདུད་རྩི་དེ་ཉིད་མྱངས་པས་རང་གི་རྩའི་གནས་རྣམས་སུ་སླེབ་པ་ན། དེ་ན་གནས་པའི་ཁམས་དཀར་དམར་དང། ངག་གི་རྩ་བ་རླུང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་ལས་རུང་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་སེམས་དབེན་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་བསྒོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་ཤིང། དེའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམས་པས། ལམ་དུས་སུ་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་སྐྱེ་བ་དང། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མའི་ལུས་གྲུབ་ནས་མཐར་འབྲས་བུ་ངག་གི་རྩ་བ་རླུང་དག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་བཤད་པ་ནི། རྫས་གསང་བ་མྱངས་པ་ལས་འཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་འཐོབ་པ་ནི་བླ་མ་དང།
སློབ་མ་དང། རིག་མ་རྒྱུད་སྡེ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་ཅིང་སྔགས་ཀྱིས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ། འདོད་པའི་སྒྱུ་རྩལ་དྲུག་ཅུ་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པ། མཚན་ཉིད་རྣམས་ཚང་བའི་སློབ་དཔོན་སོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བླ་མས་གསང་དབང་གི་དུས་སུ་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པའི་རིག་མ་དེའམ་དེ་དང་འདྲ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་སློབ་མ་ལ་གནང་ཞིང། སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྡ་ལེགས་པར་སྤྲད་ནས་དྲི་བ་དྲིས་ལན་སོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱས་ཏེ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཚེ་དགའ་བཞི་སྐྱེས་པ་ལས་འཐོབ་པས་ན་བྷ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ནི་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་དྷཱུ་ཏཱིར་རླུང་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་དཀར་པོ་ཞུ་བ་སྤྱི་བོ་ནས་མགྲིན་པར་སླེབ་པ་ན་དགའ་བ་དང། དེ་ནས་སྙིང་གར་སླེབ་པ་ན་མཆོག་དགའ་དང། དེ་ནས་ལྟེ་བར་སླེབ་པ་ན་ཁྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་དང། དེ་ནས་རྡོ་རྗེའི་ནོར་བུའི་རྩེར་སླེབ་པ་ན་ཕྱིར་མི་འཕོ་བའི་མན་ངག་གིས་བཟུང་ནས་དེའི་ཚེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན་དེ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་དབང་དུས་སུ་སྐྱེས་པ་འོང་ཡང། དེ་ནི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐབས་གང་དུ་འཇོག་ན་རྫོགས་རིམ་དུ་གཞག་དགོས་

124 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སོ། །དེ་ཡང་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་ནས་བབས་པའི་ཁམས་ཡིན་ན་ལྷན་སྐྱེས་མ་མཚོན་པར་ཕྱིར་འཕོ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་སྐབས་འདིའི་དགའ་བཞི་ལ་ནི་ཡས་བབས་མིན་པ་མས་བརྟན་མི་འོང་ངོ་། །དེའི་སྐབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དང་སྟོང་ཉིད་སྦྱོར་བ་ནི་དངོས་སོ། །ད་ལྟ་དེ་འདྲ་བའི་དཔོན་སློབ་རིག་མ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མི་འོང་བས། བླ་མས་གནང་བར་མོས་པའི་ཡེ་རྒྱ་དང། དྲི་བ་སོགས་བྱེད་ཚུལ་བརྡ་འཕྲོད་པར་བྱས་ལ། རང་དང་རིག་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་ཡིད་ངོར་གསལ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྙོམས་འཇུག་བྱས་པར་བསམས་པས་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་བདེ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་འོང་ལ། དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་ནའང་དེའི་ཚེ་གོང་ལྟར་དགའ་བཞི་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྟ་བ་དྲན་པའི་སྟོང་ཉིད་སྦྱར་བའི་སྒོ་ནས། བདེ་སྟོང་སྐྱེས་སོ་སྙམ་པའི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་བརྟན་པོ་མ་མཐའ་ཡང་དགོས་ཀྱི། དེ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་ན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པར་འཇོག་མི་ནུས་སོ། །བྱེད་ལས་ནི། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་འཆར་བའི་གེགས་ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱངས་ནས། དེ་འཆར་བའི་ནུས་པ་དང། རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་བསྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱས། འབྲས་བུ་ཞུ་བདེ་ལྷན་སྐྱེས་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ལག་རྗེས་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།།བཞི་པ་ཚིག་དབང་ནི། དངོས་སུ་ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང། སྣོད་རུང་གི་དབང་བཞི་པར་
འགྱུར་བ་ནི། དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐུར་བའི་སྐབས་སུ། གསུམ་པ་མོས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཚེ་ན་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ཏེ་དེས་མཚོན་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་བ་སློབ་མ་ལ་བརྡ་སྤྲད་ནས་དེ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ལ་ཚིག་དབང་ཐོབ་པར་འཇོག་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་པས་དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་རང་དང་རིག་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང། ཡིད་ངོར་གསལ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སེམས་བདེ་སྟོང་དཔེའི་འོད་གསལ་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། ལམ་དུས་སུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་བཞི་པའི་མཐར་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་འཇའ་ལུས་རྡོ་རྗེའི་སྐུར་དངོས་སུ་སོང་བ་དང། སེམས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་སོང་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་གྱུར་པ་ནས་དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་དང་ཐུགས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ནི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཅེས་པ་དང། དེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་གོམས་པ་

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 125
ལས་འབྲས་བུ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ་ངོ་སྤྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་དབང་བཞི་བསྐུར་བ་ལས་སྐུ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་པའི་བསྐུར་ཚུལ་དང་འཐོབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།
དབང་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་ནས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ནི་བསྐྱེད་
རྫོགས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། དེ་ལ་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམས་ནས། དེས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ཏེ་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་རིམ་པ་གཉིས་པ་བསྒོམས་ཀྱང་བཤད་པ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་དགོས་ཤིང་དེའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དང་པོར་བུམ་དབང་བསྐུར་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རིམ་པ་དང་པོས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པ་བསྒོམ་དགོས་པས་དེ་ལ་ཐོག་མར་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་སོགས་ཀྱིས་རོ་རྐྱང་གི་རླུང་རྣམས་དྷཱུ་ཏཱིར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་ལག་རྗེས་ལ་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དབེན་འདྲེན་ལ། དེ་ལས་མཐར་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་སྟེ་དེ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བས་ལམ་དེ་རྣམས་བསྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་རྗེས་སུ་གསང་དབང་བསྐུར་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ནས་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་ཉིད་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་དག་པར་བྱས་པ་ལས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས། དེའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་གསུམ་པ་གསང་དབང་གི་རྗེས་སུ་བསྐུར་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་ལྡང་བ་ན་སྐུ་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དང་ཐུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འཐོབ་ལ། དེའི་རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པས་དེའི་སྣོད་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་བཞི་པ་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་བསྐུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོབ་བྱ་དེ་ལས་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པས་དབང་བཞི་པ་ལས་གོང་ན་དབང་གཞན་མེད་དོ། །དབང་གི་གྲངས་དང་གོ་རིམས་དེར་ངེས་པ་བཞིན་དུ་ལམ་གྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམས་

126 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།
ཀྱང་1
ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པས། དབང་བསྐུར་བྱེད་པ་དང་རང་ཉིད་བདག་འཇུག་སོགས་བྱེད་ནའང་ལམ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆེད་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། གོ་བ་དམིགས་ཕྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་གལ་ཆེ་བས། དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་ནས་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་དང་སྦོམ་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྟུང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། དྲན་ཤེས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྟེན་ནས་རྩ་ལྟུང་ལ་སྲོག་བསྡོས་བྱེད་ཅིང་སྦོམ་པོ་སོགས་ཡན་ལག་གི་ལྟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་ནའང་རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཅོས་ནས་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པར་བྱའོ། །གང་དག་བུམ་དབང་མ་བསྐུར་བར་དབང་གོང་མ་སྐུར་བར་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་བཅུག་པ་དང་ལྷ་ངོ་མ་བསྟན་པར་དབང་གོང་མ་བསྐུར་བས་ནི་དབང་གང་ཡང་ཐོབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་གསང་དབང་བསྐུར་བ་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྔགས་སྡོམ་ཡོད་ན་རྩ་ལྟུང་འབྱུང་ཞིང་སྡོམ་པ་གཏོང་བས་དེ་འདྲ་བའི་དབང་བསྐུར་བའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྔགས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམས་ནས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས། གནས་འདི་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ལའང་དབང་བདུན་མེད་པར་མཆོག་དབང་ཙམ་བསྐུར་ནས་འཁྲིད་འབོགས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། རི་བོ་དག་ཀྱང་མ་སྨིན་མི་ལ་གསང་བ་སྦྱིན་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྩ་ལྟུང་འབྱུང་བས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཕུང་བར་འགྱུར་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དེ་ལས་གནོད་པ་མེད་དོ།།
དུས་འཁོར་ལ་ནི་ངེས་པར་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་དགོས་ཏེ། དཀྱིལ་
འཁོར་བཞེངས་ནས་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐུར་བར་བྱ་ཡི། རས་བྲིས་སོགས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།2

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དབང་
མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཐོབ་ནས་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྦོམ་པོ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཆུང་ངུས་གོས་ན་དེ་མ་ཐག་བཤགས་པར་བྱ་ཞིང། རྩ་ལྟུང་བྱུང་ན་

1 ཞོལ། ཤོག ༩༢ ན ༡ གཙང་། ཤོག ༧༥ ན ༤ གོ་རིམས་ཡང་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༦༠༡ ཕྲེང་། ༡༡

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 127

བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སླར་སོར་ཆུད་པར་བྱའོ། །གཙོ་བོར་རྩ་ལྟུང་གིས་གཏན་ནས་མ་གོས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདུལ་བའི་ཕམ་པ་བཞི་གཅིག་ཅར་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་སྔགས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་བྱུང་བ་རྣམ་སྨིན་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་ནས་རྩ་ལྟུང་གིས་གཏན་ནས་མ་གོས་ན་ཚེ་འདིར་ལམ་མ་བསྒོམས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་དུ་འོང་བས་ཁྱབ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་བདུན་ནམ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ལ་འཚང་རྒྱ་བས་ཁྱབ་བོ། །དེ་ལྟར་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ལམ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྒོམས་པས་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཆ་ཚང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྒོམས་པས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཆ་ཚང་བར་འགྱུར་ཞིང། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་མཚན་ཉིད་པ་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་རྫོགས་རིམ་སྒོམ་པར་བྱེད་དགོས་པས་ན་གོ་རིམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ངེས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་མ་བྱས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྦྱོང་ཞིང་རྫོགས་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་སྦྱོང་བས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སྦྱང་གཞི་མི་གཅིག་པར་སྨྲ་བ་དང། ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྒོང་སྐྱེས་སོགས་སྐྱེ་གནས་བཞི་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར། ལྷའི་སྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་ཟེར་བ་སོགས་ནི་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་བསྒོམས་ནས་ཚེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ཚུལ་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པར་སོང་འདུག་པས་མི་འཐད་ཅིང། རང་ལུགས་ལ་ནི། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀས་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱང་གཞིར་བྱས་ནས་ལམ་བགྲོད་པར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་ལས་བྱུང་ཞིང། རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་བཞེད་པ་ལེགས་སོ།།
བསྐྱེད་རིམ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་པའམ། བློས་བཅོས་ཤིང་བསྐྱེད་
པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་ཤིང། རྫོགས་རིམ་ནི། བློས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཡོད་པའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་

128 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ནས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་རླུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་ན་རྫོགས་རིམ་ཞེས་བྱ་བ་དང། གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནི་ཟུར་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང། རྫོགས་རིམ་ལ་ཐོག་མར་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་བཤད་ན། སྤྱིར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ནི་ཨེ་ཝཾ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་མཚོན་དོན་ཡིན་པས། བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་མཚོན་དོན་དུ་འདུས་སོ། །དེ་ལ་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཝཾ། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཝཾ། འདྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཝཾ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཨེ་གྲུ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་དང། ཝཾ་ཡིག་གི་མཚོན་པའི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་བཅས་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྔོན་བྱུང་གི་རྒྱུད་གསུང་བའི་དུས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཚོན་པར་བྱེད་དོ།།
ལམ་གྱི་ཨེ་ཝཾ་ལ་སྟོང་པ་བཤད་པ། བདེ་བ་བཤད་པ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ་གྱི་1

དང་པོ་ནི། གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པར་རྣམ་སྣང་གིས་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གསུངས་པ་དེ་བཤད་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ཞེས་པ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་དེའི་ནང་ནས་སྔགས་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འདོད་པ་ཕྱིན་ཆད་རིགས་པས་བཀག་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རིགས་ཚོགས་ནས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་སྔགས་ལའང་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ལྷག་པའི་ལྟ་བ་སྔགས་ལ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྦྱོར་བར་བཤད་པ་མེད་ལ། 1 ཞོལ། ཤོག ༩༣ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༧༦ བ ༤ སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།

རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ། 129

འོན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་དང་སྦྱོར་བ་ཤཱནྟི་པས་བཤད་ཅིང། རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་དང་སྦྱོར་བ་བྷ་ཝ་བྷ་དྲ་དང། ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་ར་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་ཀྱང། བླ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་ཤོས་ལས་ཀྱང་ཆེས་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བས་ཁྱབ་པས། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་ནས་རང་རྒྱུད་པ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་མེད་གསུང་ངོ་། །དེས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང། གོང་གི་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།། །།མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའོ།།
རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་གྱི་སྡོམ་ཚིག་ནི། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཅང་ཏེའུ་བགྲང་ཕྲེང་
དང། །ལུས་རྒྱན་ཁ་ཊྭཾ་ག་དང་བཏུང་བའི་སྣོད། །བགོ་བའི་གོས་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་གཞན། །རྣམ་པ་འདི་བདུན་བཤད་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན། །ཞེས་པའོ། །བརྟུལ་ཞུགས་དྲི་མེད་གཡང་གཞི་འཆང་ཞིང་ལྷག་བསམ་དག་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན། །མང་དུ་ཐོས་པའི་བཟླས་བརྗོད་མཐར་སོན་བསམ་གཏན་མཆོག་གི་མེ་ཐབ་ཏུ། །ཉོན་མོངས་བུད་ཤིང་བསྲེག་པའི་སྦྱོར་བས་ཉིན་དང་མཚན་མོ་འདའ་བྱེད་པ། །དབེན་པའི་ནགས་སུ་ལུས་འདི་ཡོངས་གཏོང་དྲང་སྲོང་དེ་ལ་གློ་བ་དགའ།།
༈ ངུར་སྨྲིག་ཆོས་གོས་ཟུང་དག་གིས། །རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ལུས་མཛེས་ཀྱི། །རབ་བྱུང་ཁྱིམ་
པའི་རྟགས་འཆང་བ། །བསྟན་པ་འཇིག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལགས། །བསླབ་གསུམ་སྦྲང་རྩིས་གང་བ་ཡི། །པདྨས་བསྟན་པའི་ཆུ་མཚོ་མཛེས། །ཁྲིམས་འཆལ་ངུར་སྨྲིག་གོས་འཆང་བ། །བདུད་རྣམས་མཆོག་ཏུ་ཡིད་དགར་བགྱིད། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང། །བདུད་ཀྱི་གཉེན་གྱུར་གང་ལགས་པ། །རྗེས་སུ་གཟུང་དང་ཚར་གཅོད་པའི། །ཕྲིན་ལས་ཐབས་མཁས་ལྡན་པ་མཛོད། །གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི། །དགོངས་དོན་སྨྲ་ལ་ནུས་མེད་པ། །ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་ནི། །མང་ཡང་བསྟན་ལ་དགོས་ནུས་མེད། །ལེགས་བཤད་འོད་བརྒྱའི་སྣང་བ་ཅན། །བཤེས་གཉེན་ཉི་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང། །ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞི་མ་ལུས་པ། །ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་གསལ་བར་ནུས། །ཤུབྷཾ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།།

༄༅། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་མི་འབྲལ་བ་དང་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་གི་རྫས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཇི་ལྟར་
བཅང་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣལ་འབྱོར་
རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །བླ་མ་དང་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མ་ལུས་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི། །མཁྱེན་བརྩེ་གཟུགས་ཅན་བཞིན་གྱུར་པ། །རྡོ་རྗེ་བསྙེམས་བདག་བླ་མ་དང་། །ལྷ་བཅས་མཁའ་འགྲོའ་ཚོགས་ལ་འདུད། །འདི་ན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཡི། །ལམ་དང་དེ་ཡི་ཡན་ལག་དང་། །ཤིན་ཏུ་ ིརགས་པའི་བརྡ་ཙམ་དང་། །ཐ་སྙད་ལ་ཡང་རྨོངས་གྱུར་ཀྱང་། །མ་ཚང་ནོར་བའི་ཆོ་ག་ཡི། །ཚིག་ཕྲེང་ཙམ་གྱིས་ཁེངས་པ་འགའ། །བ་ལང་ཁྱུ་ཡི་ཚོགས་ནང་ན། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་ལྟར་བསྙེམས་མཐོང་ནས། །བསོད་ནམས་ཟོང་གི་བདག་གི་ནི། །ལེགས་བཤད་མགྲོན་དུ་འོངས་རྣམས་ལ། །རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་བསྲུབས་པ་ལས། །བྱུང་བའི་བདུད་རྩིའི་དགའ་སྟོན་སྦྱིན། །མང་དུ་ཐོས་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཡངས། །རྣམ་དཔྱོད་ལྟ་བུར་དྲི་མ་མེད། །ལྷག་བསམ་ཟླ་བ་ལྟར་དཀར་བ། །དང་མཚུངས་ཆོས་འདི་གུས་པས་ལོངས།།
གང་ཞིག་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒོར་ཞུགས་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་གོང་མ་ཉིད་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་
དུ་གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་བླངས་ཏེ། རིག་པ་འཛིན་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་མནོས་པ་དག་གིས་ནི་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་བཟའ་བ་དང་། བསྲུང་བ་དང། བརྟེན་པ་དང། མི་འབྲལ་བའི་དམ་ཚིག་དག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་མེད་པར་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང། དམ་ཚིག་དེ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་ཡང། གང་བཅང་བར་བྱ་བ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་དང་། ཅང་ཏེའུ་དང་། རུས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཇི་ལྟར་བཅང་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིེར་དིང་སང་གི་དུས་ན་སྔགས་པར་ཁས་

132 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འཆེ་བ་ཕལ་ཆེར་གནས་དེ་དག་གི་བརྡ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བྱང་བར་མཐོང་ནས། རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་བཞིན་ཤེས་པར་འདོད་པ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་རིམ་པར། ཆ་ལུགས་མི་ཉམས་ཤིང་ ིབཟུང་བའི་དམ་ཚིག་གི་ཡན་ལག་རྡོ་རྗེ་དང་། དྲིལ་བུ་དང་། དགང་བླུགས་དང་། རྒྱན་དྲུག་དང་། ཌ་མ་རུ་དང། ཀ་པ་ལ་དང། ཁ་ཊྭཾ་ག་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་པ་རྣམས་བཅང་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་སྔགས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་དག་པའི་ཐབས་སུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་མོད་ཀྱང་། འདིར་དེ་དག་ཉེ་བར་སྦྱར་ན་གཞུང་ཧ་ཅང་མངས་པའི་འཇིགས་པས་རེ་ཞིག་ལ་མ་བྲིས་པས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དོན་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དགོངས་པ་བསྐང་བའི་ཕྱིར། འདིར་དོན་དེ་དག་འཆད་པ་ལ་ཉེ་བར་ཞུགས་སོ།།
སྡོམ་ནི། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཅང་ཏེའུ་བགྲང་ཕྲེང་དང་། །ལུས་རྒྱན་ཁ་ཊྭཾ་ག་དང་བཏུང་བའི་
སྣོད། །བགོ་བའི་གོས་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་གཞན། །རྣམ་པ་འདི་བདུན་བཤད་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན།།ད་ནི་དེ་དག་གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་ནས་རེ་ཤིག་དང་པོར་རྡོ་རྗེ་དང་
དྲིལ་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་དུ་མ་ཞིག་ལས། རོལ་མོའ་བྱེ་བྲག་འཆད་པ་ན་དྲིལ་བུ་དང་། རྒྱན་ ིདང་མཚོན་ཆའི་བྱེ་བྲག་འཆད་པ་ན་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མང་དུ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་དེ་དག་གི་ཚད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་མ་བཟུང་ན་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་བསླབ་པ་བཅས་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་དང་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་དག་གི་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་དམ་ཚིག་སྦྱིན་པ་མེད་པ་ལྟར། བསྙེན་སྒྲུབ་ལ་ཞུགས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོས་བཅང་པར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་ཚད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། མ་བཟུང་ན་ལྟུང་བ་ཇི་ལྟ་བུར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་རྒྱུད་དེ་དག་ཏུ་མ་གསུངས་ལ། ཚད་ལྡན་གྱི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་རྒྱུད་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་གོང་མ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་དམ་ཚིག་སྦྱིན་པ་ཡོད་པས་དབང་དེ་ཐོབ་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དག་གིས། གང་

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 133

གཟུང་བར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་བཟུང་བའི་དམ་ཚིག་བསྐྱང་བར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན། དམ་ཚིག་ལ་ནི་ཇི་བཞིན་སྙེད། །མི་བསྟེན་པའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱིའི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་སོགས་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་དུ་འཛིན་ན་ནི་ཀུན་དཀྲིས་ཚང་ན་རྩ་བའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྡེ་དེ་དག་གཉིས་ལ་ནི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ཤེས་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་བས་ན་འདིར་དེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ཡོ་གའི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྣམ་
གཞག་དང་། བླ་མེད་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང། བསྐྱེད་ཆོག་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས། རང་གི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་རྩེ་ལྔ་པ་གསེར་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའོ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའ་ནི་ཚད་ངེས་པ་མེད་དོ། །རྩེ་མོ་ལྔ་པ་ཅུང་ཟད་གྱེས་པ་འོད་ཟེར་དང་ ིབཅས་པ། ཆ་གསུམ་པའི་ཆང་གཟུང་ཅན། པདྨ་རཱ་ག་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའོ། །རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྡོ་རྗེ་གནོད་སྦྱིན་དང་། རྡོ་རྗེ་ཧཱུཾ་མཛད་ཀྱི་ནི་གནམ་ལྕགས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལས་བྱས་པ། སོར་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚད་ལ་རྩེ་མོ་ལྔ་པ་རྣོ་བ། རྡོ་རྗེ་དེ་ཡང་ཆང་གཟུང་ཆ་གསུམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ལ། ཚད་དེ་དག་ཀྱང་ཡོ་གའི་རྩ་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལས་བཏུས་སོ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། ད་ལྟ་བོད་ན་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་དག་ལས་ཚད་གསལ་བ་རྒྱས་པར་མ་བཤད་དོ།།
དེ་ལ་རང་གི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རང་གི་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། རྡོ་རྗེ་དེས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་དྲིལ་བུའི་དབང་བླང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེ་ཏོག་འཕོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་མེ་ཏོག་འཕོག་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་དང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་སྲིད་ཀྱི་ཚད་སོར་བཅུ་གཉིས་པ། དབྱིབས་རྩེ་མོ་ལྔ་པ། ཕྱོགས་བཞིའི་རྭ་རྣམས་རྭ་

134 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དབུས་མ་ལ་རེག་པ་སྟེ། ཆང་གཟུང་དང་སྟེང་འོག་གི་རྭ་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་འོག་མ་དག་ལ་བཤད་པ་འདི་ལའང་མཚུངས་ཤིང་། སོར་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ངེས་གཟུང་མེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པར་འདིའི་ཚད་སོར་བཅུ་དྲུག་པར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ནི་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་མེ་ཏོག་འཕོག་པས་ནི། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རྡོ་རྗེ་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་ངེས་པ་མེད་ལ། དབྱིབས་རྩེ་མོ་ལྔ་པ། ཁ་ཅུང་ཟད་གྱེས་པ། ལྟེ་བའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ངོས་གཉིས་སུ་འོད་ཟེར་གྱི་ཕྲེང་བ་དང་བཅས་པ། རྡོ་རྗེའི་སྲིད་རིང་ཐུང་ཅི་ཙམ་བྱས་པ་དེའི་ཆ་གསུམ་མཉམ་པ་སྟེ། ཆང་གཟུང་ཆ་གཅིག་དང་སྟེང་འོག་གི་ཆ་རེ་རེའོ། །འདིའི་རྒྱུ་ནི་པདྨ་རཱ་ག་ལ་སོགས་པར་བཤད་དེ། སྔ་མ་དང་འདི་གཉིས་ཀ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པར་འདྲ་ཡང་སྔ་མ་གསེར་ལ་སོགས་པ་དང། འདི་པདྨ་རཱ་ག་ལ་སོགས་ལས་ཞེས་བཤད་པས་རིན་པོ་ཆེའི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་རིགས་སོ་སོར་དབྱེ་དགོས་པར་མངོན་ལ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་དེ་དག་ཁ་དོག་གང་དུ་བསྒོམ་པ་དང་ཁ་དོག་མཐུན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱེད་པའི་དོན་དུ་སྣང་ངོ་།།
དེ་ཉིད་ལ་ནི་དང་པོའ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དང་པོའི་རྡོ་རྗེ་དང་སེམས་དཔའི་རྡོ་རྗེ་ནི་མིང་གི་ ིརྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་དང་པོའ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཐོག་མར་འོག་མིན་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལྔ་ལས་ལོངས་སྐུ་རྣམ་སྣང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་མངོན་བྱང་ལྔའི་ཡ་གྱལ་གྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་སེམས་དཔའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ཕྱིར་དང་པོའ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ ིའབྱིན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་མཚོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་པོའ་རྡོ་ིརྗེ་ཞེས་བྱའོ། །རྡོ་རྗེ་གནོད་སྦྱིན་མ་གཏོགས། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ནས་འབེབས་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རྡོ་རྗེའང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དྲིལ་བུའང་དེ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པས་ཡུ་བ་བྱས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པར། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་མཐེ་བོའ་ཚིགས་ ིཀྱི་སོར་བཅུ་དྲུག་པའི་ཚད་དུ་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་པདྨ་ལ་བཞུགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། པདྨ་ལ་བཞུགས་པ་ནི། རྭ་ལྔ་པོ་ལ་པདྨའི་གདན་ལྟེ་བའི་ངོས་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །རྡོ་

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 135

རྗེ་གནོད་སྦྱིན་དང་། ཧཱུཾ་མཛད་སོགས་ཀྱི། ཟློས་པ་པོ་ཡིན་ན་ཁྲོ་བོའ་རྡོ་རྗེ་སྟེ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་ ིབར། རྒྱུ་གནམ་ལྕགས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལས་བྱ་བར་བཤད་ལ། དུམ་བུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པར། ལྕགས་སམ་ཟངས་གང་རུང་དུ་བཤད་དོ།།
དེ་ཉིད་སྲིད་དུ་སོར་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚད་ལ་རྩེ་མོ་ལྔ་པ། རྭའི་རྩེ་མོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ་སྟེ། དང་
པོའ་རྡོ་རྗེ་ནི་རྭ་ཅུང་ཟད་གྱེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྭ་ཤིན་ཏུ་གྱེས་པ་སྟེ་གཉིས་པོའི་ཁྱད་པར་ནི་དེ་ ིཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆ་གསུམ་མཉམ་སོགས་སྔར་དང་འདྲ་ཞིང་། འདིའི་དྲིལ་བུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པས་ཡུ་བ་བྱས་པའོ། །གཞན་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་རིགས་གཞན་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་རྡོ་རྗེ་དྲེིལ་བུ་དང་། པདྨའི་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་དང་། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དང་དེའི་དྲིལ་བུ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། རིན་པོ་ཆེ་ཆ་དགུ་པ་རྩེ་མོ་ལ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པས་མཚན་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་དྲིལ་བུ་དང་། པདྨ་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་པ་དཀར་དམར་འདབ་མ་བརྒྱད་འཐུར་དུ་གྱེས་ཤིང་། འདབ་མ་བརྒྱད་ཁ་ཟུམ་པའི་ནང་དུ་དང་པོའ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཆུང་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ ིཡུ་བ་བྱས་པའི་དྲིལ་བུ་དང་། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ནི་རྭ་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ། ལྟེ་བ་དཀར། མདུན་གྱི་རྭ་གསུམ་སྔོ། གཡས་ཀྱི་རྭ་གསུམ་སེར། རྒྱབ་ཀྱི་རྭ་གསུམ་དམར། གཡོན་གྱི་རྭ་གསུམ་ལྗང་བ་སྟེ། དེའི་དྲིལ་བུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་རྭ་བཅུ་གཉིས་རྗོགས་པས་ཡུ་བ་བྱས་པའོ། །འདི་དག་ལ་ཚད་ཇི་ཙམ་བྱ་བ་སོགས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཅིང་། གཞན་ཡང་རྡོ་རྗེའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་རྣམས་དང་། དྲིལ་བུའི་དབྱིབས་དང་། ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་བྱ་བ་སོགས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་རྩེ་ལྔ་པ་རྩེ་དགུ་པ་གཉིས་ཀའི་ཚད་དང་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལྷག་མ་ཕལ་ཆེར་བླ་མེད་དང་ཐུན་མོང་དུ་སྣང་བས་དེར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱ་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་རའི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་བསྐྱེད་ཆོག་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས། ཡི་གེ་ཧཱུཾ་གིས་
རྡོ་རྗེ་དེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསམས་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་ནི། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དགའ་བ་ཆེ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཀུན་བདག་ཉིད། །རྡོ་རྗེ་བསྙེམས་ཚུལ་བདག་པོའ་བདི ག།།བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་མཆོག་དང་པོའ་སྐྱེས་བུའོ། །ཞེས་བྱ་ ི

136 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྲིད་པའི་བདག་པོ་དམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དབང་ཕྱུག་གི་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་བཀའ་ཡང་དག་པར་སྩོལ་བར་མཛད་པ་ནི། སྲིད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དག།།ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་བྲལ་བྱས། །རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་དཔའ་མཆོག།།སྲིད་པའི་མཆོག་ནི་གྲུབ་བར་བྱེད། །དྷརྨ་ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲིལ་བུའི་ས་བོན་ནོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ལ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེ་དག་དཔལ་མཆོག་ལས་འབྱུང་བ་དང་། དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལས་རྒྱས་པའི་དོན་གཞན་ཡོ་གའི་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་ཚད་ལྡན་དག་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་།།
དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དྲན་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། སྔོན་དུ་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒྲུབ་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་བྱེད་དེ། རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས་ལག་པ་གཡོན་པས་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་བླངས་ལ་གཡས་རྡོ་རྗེ་གསོར་ཞིར་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཏུ་འདི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཌཱཀྐི་ཧཱུཾ་ཛཿཡང་རྡོ་རྗེ་རང་གི་སྙིང་ཁར་གཏོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇོག་ཅིང་། ཌཱཀྐི་ཛཿཧོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ལག་པ་གཉིས་ཀར་བསྐོར་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་རྡོ་རྗེ་དང་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་དྲིལ་བུ་བླངས་ཏེ། ལག་པ་གཡོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་དྲིལ་བུ་བཟུངས་པ་དཀུ་གཡོན་པར་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱས་ཏེ་བཞག།།གཡས་རྡོ་རྗེ་བསྙེམས་པ་དང་བཅས་པས་གསོར་ཞིང་། ཊཱཀྐི་ཧཱུཾ་ཛཿཞེས་སྔགས་དོན་དྲན་པས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དེ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རང་ལ་བཀུག་པར་བསམས་ལ། སྔགས་དོན་ནི། ཊཱཀྐི་ཞེས་པ་འདོད་པ་སྟེ། སྐབས་འདིར་འདོད་ཡུལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ། །ཧཱུཾ་ནི་དེའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཛཿནི་དེ་འགུགས་པའོ། །དེ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པར་གསུངས་པ་ལ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་ལས། ལྕེ་རྩེ་ཤིན་ཏུ་མི་འགུལ་ཞིང་། །སོ་དང་མཆུ་གཉིས་སྦྱར་བ་ནི། །རྟགས་པ་ཐམས་ཅད་

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 137

བསྒྲུབ་བྱ་བ། །སྒྲ་བྲལ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་གསུངས་པས་ངག་ཏུ་སྒྲ་དྲག་པར་བརྗོད་དུ་རུང་
བར་མངོན་ནོ། །དོན་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་པར། ཊཱཀྐི་ཞེས་པ་ནི་འདོད་པའོ། །ཧཱུཾ་ཞེས་པ་ནི་ཁྲོ་བོའོ། །དེ་གཉིས་དགུག་པའི་ཕྱིར་ཛཿ ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་གཉིས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཊཱཀྐི་བརྗོད་པ་ན་སྐུ་ཕྱག་ཆེན་མདུན་དུ་དམིགས། ཧཱུཾ་བརྗོད་པའི་ཚེ་དེའི་ཐུགས་དྲན་པར་བྱས་ནས། ཛཿབརྗོད་པས་དེ་གཉིས་རང་ལ་བཀུག་པར་བསྒོམ་པའི་དོན་ནོ། །སླར་ཡང་རྡོ་རྗེ་དེ་རང་གི་སྙིང་ཁར་གཏོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇོག་ཅིང་། ཊཱཀྐི་ཛཿཧོཿཞེས་བརྗོད་པས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བཀུག་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་མཉེས་ཤིང་དབང་དུ་བྱས་པར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་རང་གི་ལུས་ངག་སེམས་གསུམ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ། དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསམས་ལ། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་གཟུང་བར་བྱའོ།།དེ་ལ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རོ་གཅིག་པའི་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད་ལ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རིམ་གྱིས་བསལ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་ནི། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་མཚན་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བས་དགྱེས་པ་ན་དགའ་བ་ཆེའོ། །བཟང་པོ་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། ཀུན་ཏུ་ནི་མ་ལུས་པ་སྟེ། འདི་ལས་དེ་རྣམས་འབྱུང་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ། རང་བཞིན་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཀུན་བདག་ཉིད། །ཅེས་བྱའོ། །རྡོར་སེམས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་དང་རྡོ་རྗེ་སེམས་པའི་རིག་མར་གྱུར་པའི་ལྷ་མོ་ནི་རྡོ་རྗེ་བསྙེམས་མ་སྟེ། དེའི་བདག་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ། །དེ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༣༣༡ ཕྲེང་། ༡༩

138 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་བདག་སྟེ་བདག་པོའོ། །གང་ལ་དམིགས་ནས་ལྷའི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཆོག་གི་དང་པོའ་སྐྱེས་བུ་ཞེས་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ ིའཆང་གི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པར་བཤད་དེ། བཤད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོའ་འགྲེལ་པའི་ལུགས་བཞིན་དུ་བཀོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ ིདང་དབྱེར་མེད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསམས་ནས་འཛིན་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པའོ། །དེ་ནས་དྲིལ་བུའི་དེ་ཉིད་དྲན་པས་འཛིན་པ་ལ། དྷརྨ་ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲིལ་བུའི་ས་བོན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། དྷརྨ་ནི་ཆོས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཨ་ནི་དེའི་ས་བོན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ནས་དཔལ་མཆོག་བསྟོད་འགྲེལ་ལས། ཨ་ལས་དྲིལ་བུ་རྡོ་རྗེ་བསྙེམས་མར་བསམས་ལ། ཆོས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་བཀྲོལ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ།།
དེས་ན་དྲིལ་བུ་ཨ་ལས་རྡོ་རྗེ་བསྙེམས་མར་བསྒོམས་ནས། སྲིད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
དག།།ཅེས་སོགས་བརྗོད་པས་དཀྲོལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤཱནྟི་པ་དང་ཨ་བྷ་ཡཱ་གཉིས་ཀས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་འགལ་བྱས། །ཞེས་འདོན་ཅིང་། དེ་ལ་སྲིད་པ་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ནོ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །འོན་ཀྱང་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་བའི་སྲིད་པར་བྱས་ཏེ། གནོད་པ་མེད་པ་ལས་གནོད་པ་ཅན་དུ་བྱས་པའོ། །སེམས་དཔའ་མཆོག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་མཆོག་གམ་དམ་པའི་སྲིད་པ་མཛད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཇི་ལྟ་བུས་མཛད་ན། རང་བཞིན་དག་པ་ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་མི་བདེན་པའི་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཟད་པར་མཛད་ནས། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་མཛད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཀུན་སྙིང་གིས་ཀྱང་སྲིད་བྲལ་བྱས་ཞེས་པ་ལ་འབྲུ་བསྣན་པ་མ་གཏོགས་འཆད་ཚུལ་འདི་ཉིད་དེ། དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་དྲིལ་བུ་འཁྲོལ་བའི་ཚེ། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པ་ཉིད་སྦྱོར་བས། །ཐམས་ཅད་མཆོག་ནི་མཉམ་ཉིད་གསལ།1

།ཞེས་པའི་སྒྲ་དྲིལ་བུས་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༡ ཤོག ༧༠ ཕྲེང་། ༤

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 139

སྒྲོགས་པར་སེམས་པ་ཉིད་དྲིལ་བུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །ལྷ་ལ་མཆོད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་བཟུང་ཞིང་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བས་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་བྱེད་ཅིང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་འབེབས་པ་དང་དབང་དུ་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །དྲིལ་བུ་གནས་བརྒྱད་དུ་ལྕེ་བསྐྱོད་པས་འཁྲོལ་བ་སོགས་ནི་བླ་མེད་ཁོ་ནའི་སྐབས་སུ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་མ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་འཁྲོལ་བའི་མཚོན་དོན་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།གཉིས་པ་བླ་མེད་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་ལྔ། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་
དབྱེ་བ་བཤད་པ། ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། རྣམ་དག་དང་མཚོན་དོན་ལ་སོགས་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ། ཚད་དང་ལྡན་པའི་རྡོར་དྲིལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། རབ་གནས་བྱས་པའི་རྡོར་དྲིལ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང་། མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའོ།།
དང་པོ་ལ་ནི་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་སོ། །སྒྲུབ་པ་པོའ་གསང་གནས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ལ་ ིཡང་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱི་དེ་དག་གི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་རྩེ་ལྔ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་དྲིལ་བུ་ལ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། རྩེ་གཅིག་པ་དང་། རྩེ་གསུམ་པ་དང་། རྩེ་ལྔ་པ་དང། རྩེ་དགུ་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའོ། །དེ་ལ་རྩེ་མོ་གསུམ་པ་ལྔ་པ་དགུ་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཞི་དྲག་གི་དབྱེ་བས་རྭ་ཟུམ་པ་དང་གདེངས་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ལ་ནི་རྭ་གསུམ་པའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དང་རྭ་ལྔའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ།།
དྲིལ་བུ་ལ་ནི་རྩེ་མོ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པའི་རྡོ་རྗེས་ཡུ་བ་བྱས་པ་གཙོ་ཆེ་ལ། སྣ་ཚོགས་རྡོ་
རྗེས་ཡུ་བ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའང་སྐབས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ཡོད་དོ། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དགུག་ལ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་སྟེ། །རྩེ་མོ་དག་ནི་གདེངས་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་རྩེ་མོ་གཅིག་པ་ནི། །ཀླུ་

140 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

རྣམས་སྐྲག་པར་བྱེད་པའོ། །ཁྲོ་བོའ་རྡོ་རྗེ་གདེངས་པ་སྟེ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་འདུལ་བྱེད་པའོ། །ཞི་ ིལ་ཞི་བའི་ལྷ་ཉིད་དེ། །རིགས་ཀྱི་རིམ་པའི་ཆོ་གས་དབྱེ།1

།ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་། དེའི་འགྲེལ་པར་བྷ་ཝ་བྷ་དྲས། ལྷག་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ནི་ཡང་རྩེ་གསུམ་པའི་རྡོ་རྗེའོ། །ངེས་པར་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་འཇོམས་པ་སྟེ་དེ་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། །ཞི་ལ་ཞི་བའི་ལྷ་ཉིད་དེ།2

།ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞི་བ་ནི་དྲག་པོའ་རྡོ་རྗེ་གདེངས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ ིཁ་ཟུམ་པའི་རྡོ་རྗེའོ། །ཞི་བའི་ལྷ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཞི་བའི་ལྷའི་སྒྲུབ་པ་པོའོ། །རིགས་ཀྱི་རིམ་པའི་ཆོ་གས་དབྱེ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞི་བ་དང་ཁྲོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའི་ཆོ་གས་རྡོ་རྗེའི་ཁྱད་པར་གྱིས་སོ་སོར་བསྒྲུབས་ན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་སྟེ། འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདིས་ནི་ལྷ་ཞི་བའི་སྒྲུབ་པ་པོས། ཞི་བའི་རྡོ་རྗེ་དང་། ལྷ་དྲག་པོའ་སྒྲུབ་པ་པོས་དྲག་པོའི་རྡོ་རྗེ་བཟུངས་ནས་བསྒྲུབས་ན། ལྷ་དང་ལས་ ིསྦྱོར་རྣམས་འགྲུབ་པ་མྱུར་བར་བསྟན་ཏེ། དྲིལ་བུའང་རྡོ་རྗེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་དགོས་སོ། །ཡང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། རྩེ་དགུ་ཞེས་ནི་བྱ་བ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་འགྲོ་བ་སྒྲོལ།3

།ཞེས་རྩེ་དགུ་པའི་རྡོར་
དྲིལ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོར་དྲིལ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྩེ་ལྔ་པ་ལ་ནི་དམ་ཚིག་གི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་མཚན་ཉིད་དེ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། བྷཱ་ཝ་བྷ་དྲས། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དམ་ཚིག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའོ། །དེ་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་རྭ་རྡོ་རྗེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།
གཞན་ཡང་། སམྦུ་ཊ་རྩ་འགྲེལ་དང་། གདན་གཞི་སོགས་དུ་མ་ལས་རྩེ་དགུ་པའི་རྣམ་གཞག་
ཤིན་ཏུ་མང་བས། བོད་དག་ལ་རྩེ་ལྔ་པ་ནང་དང་རྩེ་དགུ་པ་ཕྱིའི་རྡོར་དྲིལ་ཞེས་གྲགས་པ་ནི་རི་བོང་གི་ཆལ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེ་དག་ནི་ལག་ཏུ་བཟུང་བའི་རྡོ་རྗེའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སྤྱིར་ནི་རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །མན་ངག་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༢ ཕྲེང་། ༢
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠ ཤོག ༣༧༥ ཕྲེང་། ༢
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༠ ཕྲེང་། ༡༠

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 141

སྙེ་མ་ལས་ཀྱང་། རྩེ་གཅིག་པ་དང་། རྩེ་གསུམ་པ་དང་། རྩེ་ལྔ་པ་དང་། རྩེ་དགུ་པ་ཞེས་པ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །རྣོ་བ་དང་། མི་རྣོ་བ་དང་། གདེངས་པ་དང་། ཞི་བའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ནི་རྩེ་མོ་ལྔའི་སྒོ་བཞི་པ་ཅན་དང་རྩེ་གསུམ་པའོ། །དེ་ལ་ཁྲོ་བོའ་རྡོ་རྗེ་ཁ་གདེངས་པ་སྡེ། ིརྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དམན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་རྡོ་རྗེའི་དབྱེ་བ་སྔར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ནི། རྩེ་དགུ་རྩེ་མོ་གཅིག་པ་དང་། །རྩེ་ལྔ་རྩེ་མོ་གསུམ་པ་ཅན། །དེ་ལྟར་ལ་སོགས་དྲིལ་བུ་ཆེ། །རྩེ་མོ་སྟོང་གི་བར་དུའོ།1

།ཞེས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་ནས་
རྩེ་མོ་སྟོང་གི་བར་དང་། དྲིལ་བུའང་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། ཕྱིའི་དྲིལ་བུའི་མཚན་ཉིད་ནི། དཔའ་བོས་གསུངས་པ་བཤད་པར་བྱ། །དྲིལ་བུ་རྟག་ཏུ་ཆ་གསུམ་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་རྡོར་དྲིལ་དང་། དེས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་ནང་གི་རྡོར་དྲིལ་དུ་བཤད་ཅིང་། དཔལ་གདན་བཞིའི་སྦྱོར་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་བཞི་པར་། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་དག།།སོ་སོར་བཟུང་བའི་དེ་ཁོ་ན།2

།ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དྲན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལས། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ནི་
ཕྱི་རོལ་གྱི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་དང་། རྟགས་ཀྱི་རྡོར་དྲིལ་དེ་ལ་ནང་བཤད་བྱས་པའི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཐབས་ཤེས་ནི། ནང་གི་ཐབས་ཤེས་སུ་གསུངས་པས། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དབྱེ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའི། རྩེ་མོ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པས་འབྱེད་པ་ནི་བླུན་པོའ་གཏམ་མོ།། ིགཉིས་པ་ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུད་གཞན་ནས་གསུངས་
པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྡོ་རྗེའི་ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དྲིལ་བུའི་ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས། གཟུང་བར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེའི་ཚད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚད་ལ་སོགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་བ་དང་དྲག་པོའ་རྡོ་རྗེ་དང་། རྩེ་ལྔ་ ིཔ་དང་རྩེ་དགུ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་ནི་གསེར་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པ་ནས། ཐ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༦༧༧ ཕྲེང་། ༡༥
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༦༣༠ ཕྲེང་། ༤

142 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

མ་ཤིང་ལས1

་བྱས་པའི་བར་གང་ཡང་རུང་བ་ཇི་ལྟར་འབྱོར་བ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། ཞི་
དང་རྒྱས་དང་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི། །རྡོ་རྗེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གསེར་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བརྡུངས།2

།ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཡང་ན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཚོན་རྩིས་ཁ་སྒྱུར་བའོ།3

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
དེ་ལ་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ནི། སམྦུ་ཊ་ལས། ཆ་གསུམ་གཟུང་བའི་གནས་གསལ་ཞིང་།4

།ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར། མན་སྙེ་ལས། ཆ་གསུམ་རྣམས་མཉམ་པ་གང་གི་རིང་བ་ཉིད་དུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་སྐད་དོ།5

།ཞེས་བཤད་ཅིང་། བཟུང་བ་ཞེས་པ་ནི་འཛིན་པར་འདོན་ཏེ།
ཆ་གསུམ་པོ་དེ་ཆ་ཤས་སུ་འཛིན་པའི་གནས་རྡོ་རྗེའི་ལུས་དང་། གསལ་བ་ནི་སོ་སོའ་ཆ་ཤས་ ིགསལ་བ་ལ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་མན་སྙེར། འདིར་ཆ་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།6

།ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར་ཡང་། ཆ་གསུམ་དག་
ནི་བཟུངས་ནས་སུ།7

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དྲིལ་བུ་དང་ལྷན་ཅིག་ལག་པས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་
རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ནི་དབུས་ཀྱི་ཆང་གཟུང་ཆ་གཅིག།།ངོས་གཉིས་ཀྱི་རྭའི་སྲིད་ཆ་རེ་རེ་ཚད་མཉམ་པའི་ཆ་གསུམ་པ་ཡིན་པར་ངེས་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གདན་གྱི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་སོགས་ལ་ནི་ཚད་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སོར་བཞི་ནས་བརྩམས་ནས་སོར་ཉི་ཤའི་བར་དུ་གྲགས་སོ། །ཇི་ལྟར་འདོད་པར་རོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་གོ །ཞེས་མན་སྙེར་བཤད་དོ། །སོར་བཞི་པ་ལྟ་བུའམ། སོར་ཉི་ཤ་པའི་སྲིད་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་བྱའོ། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་འགྲེལ་པར་བྷཱ་ཝ་བྷ་ ིདྲས། སོར་དྲུག་པ་ནས་ཉི་ཤའི་བར་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རྭ་དབུས་མའི་རྩེ་མོ་རྭ་གཞན་པས་རིང་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠༢ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༡༥༣ བ ༢ ཐ་མ་ཤིང་ལ་བྱས་པའི་
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༠ ཕྲེང་། ༤
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༣༦༣ ཕྲེང་། ༡༦
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༣༧༨ ཕྲེང་། ༤
5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༢༧ ཕྲེང་། ༢༡
6 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༣ ཕྲེང་། ༡༤
7 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༠ ཕྲེང་། ༦

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 143

བ་དེའི་རྩེ་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་ཆ་གསུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པར་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དབུ་མ་རིང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །ཆ་གསུམ་གྱི་ནི་ཚད་དག་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ། །མན་སྙེ་དཔང་འགྱུར་ལས།
ཆ་གསུམ་པའི་སུམ་ཆའི་ཚད་དུ་ལྟེ་བའི་ཆ་ཤས་བརྒྱད་པའོ།།
རྭ་རྣམས་ནི་ཆ་ཤས་བཞི་པ་རྩེ་མོ་གུག་པའོ། །རྭའི་དབུས་ཀྱི་འོག་ནི་ཟླུམ་པའོ། །རྭ་དབུས་
མ་ནི་དྲང་ལ། གྲུ་བཞི་པ། རྣོ་བ། རྐེད་དཀྲིས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ནས་ཀྱི་དབྱིབས་ཅན་ནོ། །དེའི་རྩེ་མོ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྭའི་རྩེ་མོ་རྣམས་ཀྱི་བར་ནི་ནས་ཙམ་སྟེ། རྭ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་མཉམ་པའོ། །དབུས་མ་ནི་ཅུང་ཟད་ལྷག་པའོ། །རྭ་རྣམས་ཀྱི་འོག་ཅུང་ཟད་ཕྲ་བ། དབུས་དེ་ལས་སྦོམ་པ། སྟེང་ནི་འོག་གི་ལས་ཆ་ཕྲ་བའོ། །དབུས་ཀྱི་ཆའི་ཡང་དབུས་སྦོམ་ཞིང་མཐའ་གཉིས་དེ་ལས་ཕྲ་བའོ། །ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། འགྱུར་རྙིང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཆ་ཤས་ཀྱི་དོད་ལ་ཟུར་བརྒྱད་པ་དང་ཟུར་བཞི་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། ཕྲེང་བ་ཆག་འགྱུར་དུ། ཆ་བརྒྱད་པ་དང་ཆ་བཞི་པ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཆ་ཤས་བརྒྱད་དང་ཆ་བརྒྱད་ཅེས་པ་དོན་འདྲ་བར་སྣང་སྟེ། ལྟེ་བ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཆ་བརྒྱད་དུ་དབྱེར་རུང་བའི་དོན་དུ་བྱ་ལ། ཟུར་བརྒྱད་ཅེས་པ་ལྟར་ན། ལྟེ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་བརྒྱད་པའི་དབྱིབས་ལྟ་བུའི་ཟུར་བྱ་དགོས་པར་བྷ་ཝ་བྷ་དྲས་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར་མངོན་ནོ།།དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཆ་དབུས་མ་དེ་ཡང་ངོས་གཡས་གཡོན་གྱི་པདྨ་ཆ་རེ་རེ་དང་ལྟེ་བ་ཆ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་མཉམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་ནོ2

། །རྭ་རྣམས་ནི་ཆ་ཤས་བཞི་པ་རྩེ་མོ་
གུག་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་རྭ་རྣམས་ལའང་ཅུང་ཟད་ཟུར་བཞི་པའི་རྣམ་པ་རྩེ་མོ་རྭ་དབུས་མ་ལ་ཕྱོགས་པར་གུག་པའོ། །དེ་ལ་ཆ་ཤས་བརྒྱད་པ་ཞེས་པ་ནི་སམྦུ་ཊ་ན་དེ་སྟོན་པའི་ཚིག་མེད་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། རྩེ་མོ་ཀུན་གྱི་དབུ་མ་ཟླུམ། །ཕྱོགས་སོགས་རྩེ་མོ་འདུད་པས་གནས། །དབུས་ནི་ཟུར་བརྒྱད་དག་ཏུ་བྱ། །དབུས་ཀྱི་ཆ་ཡི་ཚད་ལྡན་པ། །གནས་པ་ལྟེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རིན་ཆེན་པདྨ་རྭ་ག་ལྟར། །དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཟུར་བརྒྱད་བྱ།3

།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༠ ཕྲེང་། ༡༠
2 ཞོལ། ཤོག ༢༠༣ ཤོག ༥ གཙང་། ཤོག ༡༥༤ ན ༦ མཉམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞོལ་གཙང་དུ་དོན་ཏོ་ཞེས་པ་མང་ངོ་།། 3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༠ ཕྲེང་། ༡༣

144 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དུ་དགོངས་པར་སྣང་ལ། དེའི་འགྲེལ་པར་བྷཱ་ཝ་བྷ་དྲས། དབུས་ནི་ཟུར་བརྒྱད་དག་ཏུ་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་དབུ་མའི་ཆ་ལྟེ་བ་གང་ཡིན་པ་ཆ་བརྒྱད་པར་བྱའོ། །ཆ་བརྒྱད་པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། རིན་ཆེན་པདྨ་རྭ་ག་ལྟར། །དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཟུར་བརྒྱད་བྱ།1

།ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས། མན་སྙེ་
དང་བཞེད་པ་འདྲ་བར་སྣང་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཚིག་རྐང་པ་ཐ་མ་དེ་གཉིས། ཀུན་གྱི་རྩེ་མོ་དབུས་མ་ཟླུམ། །ཞེས་བྱ་བའི་བཤད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ལུགས་གཞན་བཀོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྭ་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོ་དབུས་མ་སྟེ་རྭ་དབུས་མ་གཉིས་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་ལ་ཅུང་ཟད་ཟུར་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་འཆད་ཀྱི། ལྟེ་བ་ལ་མི་སྦྱོར་རོ། །སྔར་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་དགུ་པ་རྙིད་མ་མང་པོ་ལ་དབུས་རྭ་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་ལ་ཅུང་ཟད་ཟུར་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་འདུག་པའང་འདི་ལ་བསམ་པ་འདྲའོ། །མན་སྙེ་དང་། ཕྲེང་བར་རྭ་དབུས་མ་གྲུ་བཞི་པར་བཞེད་པས། ཀུན་གྱི་རྩེ་མོ་དབུ་མ་ཟླུམ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པར་བཞེད་ནས། རྭའི་དབུས་ཀྱི་འོག་ནི་ཟླུམ་པོའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྭ་རྣམས་གང་གི་དབུས་སུ་གནས་པའི་འོག་གཞི་ཟླུམ་པོ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་འཆད་པར་སྣང་ངོ་། །རྭ་དབུས་མ་གྲུ་བཞི་པའང་རྩེ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དུ་བཞེད་པར་སྣང་གི །རྩེ་ལྔ་པའི་སྒོས་ཆོས་སུ་མི་བཞེད་ཅིང་། བྷཱ་ཝ་པ། ཡང་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། ཀུན་གྱི་རྩེ་མོ་དབུ་མ་ཟླུམ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། རྩེ་དགུ་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་གྱི་རྩེ་མོ་སྟེ། རྭ་དབུས་མ་ཟླུམ་པོར་བྱའོ། །ཐ་མའི་རྭ་རྣམས་ནི་མན་ངག་ལས་གྲྭ་བཞི་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ།།དེ་ལྟར་ན། རྭ་གཞན་རྣམས་ལ་ཟུར་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བྱེད་པའང་རྩེ་མོ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པ་
སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མཁས་པ་དེ་དག་མཐུན་པར་བཞེད་པས། རྩེ་ལྔ་པ་ལ་ཟུར་བཞི་ཡོད་པ་དང་། རྩེ་དགུ་པ་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མན་སྙེར། རྭ་དབུས་མ་ལ་རྐེད་དཀྲིས་གསུམ་བྱ་བར་བཤད་པ་ནི། རྭ་དེའི་དབྱིབས་ནས་འདྲ་བ་མགོ་མཇུག་ཕྲ་ཞིང་། དབུས་སྦོམ་པོར་བཤད་པ་དེའི་དབུས་ཀྱི་སྦོམ་པོ་དེ་ལ་རྐེད་དཀྲིས་གསུམ་གཤིབས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ། སྐ་རགས་འདིའི་དབུས་ཀྱི་ཆ་ནི་ཅུང་ཟད་ལྷག་པར་བྱའོ། །ཆ་ལྷག་མ་དག་ཕན་ཚུན་མཉམ་ཞིང་རིམ་གྱིས་ཉིས་འགྱུར་དུ་མཐོ་བའོ། །ཞེས་འོག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་འདི་འཆད་པ་ཡིན་པས། སྐ་རགས་གསུམ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠ ཤོག ༣༧༡ ཕྲེང་། ༡༥

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 145

གཤིབས་ཀྱི་དབུས་མ་ཉིས་འགྱུར་གྱི་དཔངས་མཐོ་ཞིང་། གཞན་གཉིས་མཉམ་པའོ། །མན་སྙེ་དང་། ཕྲེང་བར། དབུས་རྭའི་རྩེ་མོ་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྭ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་མོའ་བར་ནས་ཙམ་གྱི་ཚད་ ིདུ་བཤད་པ་འདི་རྡོ་རྗེ་རང་གི་ལུས་ཚད་ལ་ལྟོས་པའི་གནས་སུ་བྱས་ན། རྡོ་རྗེ་ཆ་བཞིར་བགོས་པའི་ཆ་གཅིག་ཉི་ཤ་རྩ་བཞིར་བགོས་ནས། དེའི་ཆ་གཅིག་གི་བདུན་ཆ་ལ་བྱེད་དགོས་པས། རྡོ་རྗེ་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། དེ་ཆ་བཞིར་བྱས་པའི་ཆ་གཅིག་ནི་སོར་གསུམ་ཡིན་ནོ།།དེ་ཆ་ཉི་ཤ་རྩ་བཞིར་བྱས་པ་ན་སོར་རེ་རེ་ལ་ཆ་བརྒྱད་བརྒྱད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། སོར་
གསུམ་གྱི་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི་ཆ་གཅིག་ལ་ཆ་བདུན་དུ་བྱས་པ་ན། སྒྲུབ་པ་པོའ་སོར་གཅིག་གི་བརྒྱད་ ིཆ་ལ་ཆ་བདུན་དུ་བྱས་པར་སོང་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བདུན་ཆ་གཅིག་ལ་ནི་ནས་རང་དགའ་བ་གཅིག་གི་བརྒྱད་ཆ་ཙམ་ཡང་འོང་ཚོད་དུ་འདུག་པས། རྡོ་རྗེ་སོར་བཅུ་གཉིས་པའི་རྭ་དབུས་མའི་རྩེ་མོ་རྭ་གཞན་གྱི་རྩེ་མོ་ལས་མཐོ་བར་མངོན་པ་ཙམ་ལས་མི་འོང་བས་ཤིན་ཏུ་མི་འགྲིག་གོ །འོན་ཏེ་ནས་ནི་སྒྲུབ་པ་པོའ་སོར་གཅིག་གི་བདུན་ཆ་ལ་བྱེད་ན། རྡོ་རྗེ་ཆུང་ཚད་སོར་བཞི་པའང་རང་ཉིད་ ིཀྱི་བཞེད་པས། དེའི་ཚེ་རྭ་དབུས་མའི་སྲིད་ལ་སོར་གང་དང་སོར་གསུམ་ཆ་གཅིག་ལས་མི་འོང་བས་དེ་ལ་ནས་ཆད་1

གཅིག་གིས་མཐོ་བའི་མཚམས་སུ་རྭ་གཞན་ཟུག་པ་བྱས་ན་མི་མཚམས་པའི་
རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་དེ་ངེས་གཟུང་དུ་མི་སྨྲའི། སོར་བཅུ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་དབུས་རྭའི་མཐོ་ཚད་དེ་ཙམ་བྱེད་པ་མཚོན་པའི་དཔེར་སྨོས་ནས་དེའི་རིགས་པས་སོར་ཉི་ཤ་པ་ལ་ནས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་དང་། སོར་བཞི་པ་ལ་ནས་སུ་རེ་འགའ་མ་ལོངས་པའི་མཐོ་ཚད་བྱེད་པ་སོགས་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ན་ནི་ལེགས། མན་སྙེར། རྭའི་དབུས་ཀྱི་འོག་ནི་ཟླུམ་པོའོ།2

།ཞེས་པའི་དོན།
ཡང་ན་འདི་ལྟར། རྭ་དབུས་མའི་ལུས་ཕལ་ཆེར་གྲུ་བཞི་པ་ཡིན་ཡང་འོག་ཕྱོགས་
གདན་ལ་རེག་པའི་གོང་ཙམ་ནས་ཟླུམ་པོར་བྱས་ཏེ། རྭ་གཞན་རྣམས་ལ་ཆུ་སྲིན་གྱི་གདོང་འབྱུང་བའི་ཚད་ཙམ་ནས་རྭ་དབུས་མའི་ཟུར་རྣམས་རིམ་གྱིས་མི་མངོན་པར་འགྱུར་ཏེ། འོག་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠༥ ན ༢ གཙང་། ཤོག ༡༥༥ ན ༦ དེ་ལ་ནས་ཚད་གཅིག་གིས་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༩ ཤོག ༢༣༧ ཕྲེང་། ༨

146 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གི་ཆ་གདན་ལ་རེག་མཚམས་ལ་ཉེ་བ་ནས་ཟླུམ་པོར་གྱུར་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས། རྭ་རྣམས་ཀུན་གྱི་དབུས་མ་ཟླུམ། །ཞེས་པའང་། དབུས་མའི་འོག་གི་ཆ་ཟླུམ་ཞེས་འགྲེལ་པར་བྱས་ནའང་ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །མན་སྙེར། ཚིག་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར། རྭ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སྦོམ་ཞིང་། སྟེང་འོག་དེ་ལས་ཕྲ་བ་དང་། དེ་ཡང་དབུས་རྭ་ལ་ཟུག་པའི་རྩེ་མོའ་ཆ་ཕྲ་ཞིང་། གདན་ལ་ ིཟུག་པའི་རྩ་བའི་ཆ་རྩེ་མོ་ལས་སྦོམ་པ་དང་། དབུས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་སྦོམ་ཞིང་སྟེང་འོག་གཉིས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བར་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་རྩ་འགྲེལ་ལས། རྡོ་རྗེ་ཆ་ ིགསུམ་མཉམ་པའི་ཆ་རེ་རེའང་ཆ་གསུམ་གསུམ་དུ་མཉམ་པར་བགོས་པས་ཆ་དགུ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་དབུས་ཀྱི་ཆ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་ལྟེ་བ་དང་། དེའི་ངོས་གཡས་གཡོན་གྱི་ཆ་རེ་རེ་ནི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་རེ་རེའོ།།
རྭ་གཡས་གཡོན་ལ་ཆ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆ་དབུས་མ་རྣམས་སྦོམ་པ་དང་། སྟེང་
འོག་གི་ཆ་རེ་རེ་ཕྲ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་རེ་རེ་ཞིང་ཆ་མཉམ་གསུམ་གསུམ་དུ་བགོས་པས་ཆ་དགུ་གསུམ་ཉི་ཤ་རྩ་བདུན་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཚེ་ལྟེ་བའི་ཆ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་མཐོ་ཞིང་། ཆ་གཞན་གཉིས་རིམ་གྱིས་གཞོལ་བ་དང་། རྭ་རྣམས་རེ་རེ་ལའང་ཆ་དགུར་བྱས་པའི་ཆ་དབུས་མ་གསུམ་གྱིའང་དབུས་མ་སྦོམ་ཞིང་། དེའི་ཆ་གཞན་གཉིས་རིམ་གྱི་ཕྲ་བར་བཤད་དེ། པདྨ་རྣམས་ལའང་རྩེ་མོའ་ཆ་ཅུང་ཟད་གཞོལ་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་རྩ་བའི་ཆ་ཆེས་གཞོལ་བ་ ིདང་། དབུས་ཀྱི་ཆ་ཅུང་ཟད་མཐོ་བར་བྱའོ། །སམྦུ་ཊིར། སྐ་རགས་བྱས་པ་བཟང་པོ་ཉིད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པ་མན་སྙེར། རྭའི་འོག་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་དཀྲིས་པའི་རི་མོ་ནི་སྐ་རགས་ཏེ། མུ་ཁྱུད་ཅེས་མིང་དུ་བྱ་བ་མཛེས་པའོ། །ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་ཆ་བརྒྱད་སྐ་རགས་ཀྱིས་ནི་བརྒྱན། ིཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། སྐ་རགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩེ་མོའ་འོག་ན་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ ིསྐ་རགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བྱ་སྟེ་ཁ་ཁྱེར་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དག་གི་དོན་ནི། པདྨའི་འདབ་མའི་རྩེ་མོ་ནོན་པར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་བའི་ཟླ་བའི་སྟེང་གི་མཐའ་ནས་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རི་མོས་བསྐོར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། བོད་དག་གིས་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་མི་བྱེད་པར་ཟླ་བའི་ཕྱི་ནས་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུས་བསྐོར་བར་བྱེད་པ་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་དོན་

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 147

མ་ཡིན་ནོ། །རྡོ་རྗེ་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་ཚེ། ཟླ་བ་མུ་ཁྱུད་དང་བཅས་པའི་དཔངས་ནི་དབུས་ཀྱི་ཚད་ཟུངས་ཀྱི་ཆ་ལ་གཏོགས་དགོས་སོ། །ཡང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་འགྲེལ་པར། ཡང་ ིན་ཆ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བའོ། །སྐ་རགས་ནི་དེ་ལ་རི་མོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་སྟེ། ཞེས་ལྟེ་བའི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་མོ་སྟེ་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུ་རེ་རེས་བསྐོར་བར་གསུངས་ཤིང་། མན་སྙེར། དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཕྲེང་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་དང་། པ་ཏྲ་དང་། མུ་ཁྱུད་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་རོ།1

།ཞེས་
དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བའི་གཡས་གཡོན་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་འོད་ཟེར་གྱི་པ་ཏྲ་དང་། རིན་ཆེན་མུ་ཁྱུད་ལ་སོགས་པས་བརྒྱན་པ་དག་གིས་བསྐོར་བ་བྱ་བར་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་དུ་དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བ་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཧཱུཾ་ཡིག་གོ །ཞེས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཧཱུཾ་ཡིག་གི་རི་མོ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དབུས་ཀྱི་ཚད་ཟུངས་ཀྱང་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་ཚེ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་གཉིས་ནི་ལྟེ་བའི་ཆ་ལ་གཏོགས་སོ།།
གདན་བཞིར། ཆུ་སྲིན་ཁ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །རྩེ་མོ་འོད་ཟེར་ཟླ་བར་གནས།2

།ཞེས་པའི་
དོན། འགྲེལ་པ་དྲན་པ་ལས། དབུས་མ་མ་གཏོགས་པའི་རྩེ་མོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཆུ་སྲིན་ཁ་ནས་བྱུང་བ་བྱའོ། །འོད་ཟེར་ཟླ་བར་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།3

།ཞེས་བཤད་དེ། རྭ་རྣམས་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་གནས་ཞེས་འཆད་པ་དང་། དབུས་མ་ལས་གཞན་པའི་རྭ་རྣམས་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ནས་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་རྩེ་མོ་ལྔ་པ་དགུ་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་དོ། །སམྦུ་ཊི་ལས། ཆུ་སྲིན་ཁ་ནས་བྱུང་བ་ཡི། །རྩེ་མོ་འོད་ཟེར་ཟླ་བར་གནས།4

།ཞེས་པའི་དོན། མན་སྙེར། དབུས་ཀྱི་རྩེ་མོ་མ་
གཏོགས་པ་ཤར་ལ་སོགས་པའི་རྩེ་མོ་རྣམས་ཆུ་སྲིན་ཁ་ནས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །ཐམས་ཅད་ནི་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༥ ཕྲེང་། ༡༣
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༦༠༤ ཕྲེང་། ༡༥
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༢ ཤོག ༡༣༤༠ ཕྲེང་། ༧
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༧༨ ཕྲེང་། ༨

148 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འོད་ཟེར་དང་ཟླ་བར་གནས་པ་རྣམས་ཕྱེའོ1

།

2

།ཞེས་པ་ལྟར་ན་རྭ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་དང་བཅས་
ཤིང་། ཟླ་བར་གནས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། རྭའི་ཟུར་རྣམས་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པ་བྱ་དགོས་སོ། །མན་སྙེར། རྭ་རྣམས་ཆུ་སྲིན་གྱི་སོའ་བར་ན་གནས་པ་རྣམས་ཏེ། འདིའི་སྣ་ནི་སྟེང་དུ་འབྲས་ ིསོ་པའི་སྐོགས་པའི་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་དོ། །ཆུ་སྲིན་གྱི་གདོང་རྭའི་བཞི་ཆའོ།3

།ཞེས་བཤད་ལ། ཕྲེང་བར་
ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་སྟེ། འབྲས་སོ་བའི་སྐོགས་པ་དཀྱུས་ལ་ཕྱེད་མར་བཀས་བའི་ཕྱེད་དང་སྲིད་ཀྱི་ཚད་མཉམ་པའི་དོན་དང་། སྣ་དང་བཅས་པའི་གདོང་གི་དཔངས་རྭའི་བཞི་ཆའི་ཚད་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །ཕྲེང་བ་ཆག་འགྱུར་དུ། ཟླ་བ་ལ་གནས་པའི་རི་མོ་གསུམ་གྱིས་བསྐོར་བའི་རྩ་བ་ལ་རྭ་དབུས་མ་མ་གཏོགས་པའི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་རྭ་རྣམས་ནི་ཆུ་སྲིན་གྱི་སོའ་བར་རྣམས་སུ་གནས་ ིཔའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་ལ་ཞེས་པ་འགྱུར་མ་དག་པ་སྟེ། །ཕྲེང་བ་དཔང་4

འགྱུར་ལས། ཟླ་བ་

ལ་གནས་པའི་རི་མོ་གསུམ་གྱིས་བསྐོར་བ་རྩ་བ་ཅན་རྭ་དབུས་མ་མ་གཏོགས་པ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཟླ་བ་ལ་གནས་པ་དང་། རི་མོ་གསུམ་གྱིས་བསྐོར་བའི་རྩ་བ་ཅན་རྭ་དབུས་མ། ཞེས་རི་མོ་སྟེ་སྐ་རགས་གསུམ་གྱིས་རྩ་བ་སྟེ།5

དབུས་ཀྱི་རྭའི་རྐེད་པ་ལ་བསྐོར་བའི་
དོན་དུ་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་རི་མོ་གསུམ་རིམ་བྱེད་པ་ལ་བཤད་ན་མི་འགྲིག་གོ།
མན་སྙེར། ཆུ་སྲིན་གྱི་གདོང་གི་ཕྱེད་ཀྱིས་མུ་ཁྱུད་དེ།6

ཞེས་དང་། ཕྲེང་བར། ཆུ་སྲིན་གྱི་གདོང་གི་ཕྱེད་དུ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་བསྐོར་བའི་མུ་ཁྱུད་དོ།7

།ཞེས་བཤད་དེ།
འདིའི་དོན་ནི། ལྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་ཟླ་བའི་ཕྱིར་པདྨའི་རྩེ་ནས་ཕྲེང་བ་སུམ་བརྩེགས་བྱས་འདུག་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཕྲེང་བ་སུམ་བརྩེགས་དེའི་དཔངས་ལ་ཆུ་སྲིན་གྱི་གདོང་གི་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་དུ་བྱེད་པའོ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༢༠༦ བ ༢ གཙང་། ཤོག ༡༥༦ བ ༢ གནས་པ་རྣམས་བྱའོ།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༢༨ ཕྲེང་། ༢༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༤ ཕྲེང་། ༡
4 ཞོལ། ཤོག ༢༠༦ བ ༥ དབང་གྱུར་ལས། གཙང་། ཤོག ༡༥༦ བ ༤ དབང་འགྱུར་ལས།
5 ཞོལ། ཤོག ༢༠༦ བ ༦ སྣ་དབུས་ཀྱི་རྭའི་
6 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༤ ཕྲེང་། ༣
7 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༩ ཤོག ༢༣༧ ཕྲེང་། ༡༨

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 149

སྙམ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། ཕྲེང་བ་ཧ་ཅང་དཔངས་མཐོ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མུ་ཁྱུད་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་བྱ་བར་སྔར་ཡང་བཤད་ཅིང་། འདིེར་ཡང་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་ཞེས་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་རི་མོའ་དཔངས་ཆུ་ ིསྲིན་གདོང་གི་ཕྱེད་ཚད་དུ་བྱས་ན་རྭ་མཐོན་པོས་བསྐོར་བ་ལྟ་བུ་འོང་དོན་མེད་ལ། ཆུ་སྲིན་གདོང་གི་དཔངས་ཀྱི་ཕྱེད་ལ་མ་བཤད་པར། གདོང་གི་རྩ་བ་ཟུག་མཚམས་ཀྱི་ཕྱེད་ནང་དུ་བཞག་ཅིང་ཕྱེད་ཕྱིར་བཞག་པའི་མཚམས་ནས་མུ་ཁྱུད་ཀྱི་རི་མོ་ཕྱེད་པ་ལ་བཤད་ན་རྭ་རྣམས་ཀྱི་བར་རི་མོས་སྦྲེལ་བ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་མུ་ཁྱུད་དང་ཁ་ཁྱེར་ཞེས་བརྗོད་བྱའི་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་དག་གང་ལའང་བཤད་དུ་མི་རུང་བར་སྣང་བས། འདིས་པདྨའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་མུ་ཁྱུད་དང་བཅས་པ་ཟླུམ་པོར་ཡོད་པའི་ཟླུམ་བསྐོར་གྱི་རྒྱ་ཚད་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ། དབུས་རྭའི་རྩ་བ་ནས་ཟླ་བའི་སྟེང་གི་མུ་ཁྱུད་བར་ལ་ཐད་ཀར་བཙལ་བའི་ཚད་ཆུ་སྲིན་གྱི་གདོང་གི་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་དང་མཉམ་པར་བསྟན་པ་ལ་བཤད་དགོས་པ་འདྲའོ། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། འདབ་མ་ལ་ནི་གནས་པ་ཡི། །ཆུ་སྲིན་ཆ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡི་ཕྱེད་དུ་སྐ་རགས་འདོད།1

།ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། འདབ་མ་ལ་ནི་གང་གནས་པ། །ཞེས་
བྱ་བ་ནི་པདྨའི་སྟེང་གི་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྭ་རྣམས་ཏེ། འདབ་མའི་ཆ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། །ཆུ་སྲིན་ཆ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆུ་སྲིན་གྱི་དཔངས་རྭ་དེའི་རྩ་བར་བཞི་ཆར་བྱའོ། །དེ་ཡི་ཕྱེད་དུ་སྐ་རགས་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལྟེ་བའི་སྐ་རགས་སོ་ཞེས་བཤད་ལ། མན་སྙེ་དང་ཕྲེང་བའི་དེའང་། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མའི་ལུང་འདིའི་དོན་འཆད་པར་སྣང་ནའང། སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་འཆད་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་སྣང་ཞིང་། རྒྱུད་ཚིག་དེའི་དོན་ནི། དབུས་རྭ་ལ་སྐ་རགས་གསུམ་རིམ་བྱས་པ་དེའི་དཔངས་ཚད་ཆུ་སྲིན་གདོང་དེའི་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་དུ་འདོད་ཅེས་བཤད་ན་ལེགས་པར་ཁོ་བོས་སེམས་སོ། །ཡང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། སྟེང་གི་པདྨ་ཟླ་བ་ནི། །དྲུག་ཆ་ཀུན་ནས་ཟླུམ་པོར་བྱ། །དེ་དག་ལ་ནི་སེང་གེའི་སྣ། །ནས་ཕྱེད་ཙམ་དུ་མཐོ་བར་བྱ། །མཆེ་བ་ཡི་ནི་མཐར་གནས་པ། །དེ་ནི་དྲུག་ཆ་ཞེས་བྱར་གྲགས།2

།ཞེས་པ་ལ་འགྲེལ་པར། ཀུན་ནས་ཟླུམ་པོར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟླ་བའི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༠ ཕྲེང་། ༢༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༠ ཕྲེང་། ༡༦

150 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སྟེང་གི་ཁ་ཁྱེར་ཏེ། །དེའི་ཚད་དྲུག་ཆར་བྱ་བའོ། །དེ་དག་ལ་ནི་སེང་གེའི་སྣ། །ནས་ཕྱེད་ཙམ་དུ་མཐོ་བར་བྱ།1

།ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་དག་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟླ་བ་ལས་སྐྱེས་པའོ། །སེང་གེ་སྣ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། ཆུ་སྲིན་གྱི་སྣའོ། །ནས་ཕྱེད་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་རྭ་ལས་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཚད་དོ། །ད་ནི་སྔར་སོང་བའི་དྲུག་ཆ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མཆེ་བའི་མཐར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི། དྲུག་ཆ་ཞེས་བྱར་གྲགས་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། རྡོ་རྗེའི་རྭའི་ཆ་གང་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ནས་བྱུང་བའི་མཐའ་ནང་དུ་ཞུམ་པ་དེའི་དྲུག་ཆར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ཡང། ཟླ་བའི་སྟེང་གི་ཁ་ཁྱེར་ཀུན་ནས་ཟླུམ་པོའ་ཚད་དྲུག་ཆར་བཤད་པ་ནི་དབུས་ ིརྭ་རྩ་བ་ཟུག་མཚམས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མུ་ཁྱུད་བར་ལ་ཐད་ཀར་བཙལ་ན་རྭའི་སྲིད་ཀྱི་དྲུག་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། ཆུ་སྲིན་གྱི་སྣ་རྭ་ལས་ཕྱིར་འཕགས་པའི་མཐུག་རྔམས་ཀྱི་དཔངས་ལ་ནས་ཀྱི་སྲིད་མ་ཡིན་པའི་ཞེང་ཚད་ཀྱི་ཕྱེད་ཙམ་དང། ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྭའི་རྩ་བ་ཅུང་ཟད་ནང་དུ་ཞུམ་པ་དེ་ཡང་རྭའི་དྲུག་ཆ་གཅིག་གི་ཚད་ཙམ་ཞུམ་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།
རྡོ་རྗེ་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དེའི་ཆུ་ཞེང་གི་ཚད་ནི། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལ་
བློ་ལྡན་པས། །ཆུ་དང་ཞེང་ནི་མཉམ་པོར་བྱ།2

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར། རྡོ་རྗེ་ཀུན་ནི་རྡོ་
རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་དུའོ། །ཞེང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྭ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཀུན་ནས་བསྐོར་བ་སྟེ། དེ་དང་ཆུ་མཉམ་པོར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སྟེང་འོག་གི་རྭ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་གི་རྭ་རྣམས་ཀྱི་གུག་ཆེ་སའི་ཐད་ནས་སྲད་བུས་བསྐོར་བ་དེ་བརྐྱངས་ན་རྭ་རྩེ་དབུས་མ་གཉིས་ཀྱི་རྩེ་དང་མཉམ་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དེ། རྡོ་རྗེ་ཆུ་ཞེང་མཉམ་པའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །མན་སྙེར། བསྐོར་བ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་དེ། བསྐོར་བའི་ཚད་གཉིས་ནི་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིང་བར་རོ།3

།ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། ཕྲེང་བར་ཡང། དེ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་ལ། དེའི་ངོ་ན་རྭ་ལ་བསྐོར་བ་དང་སྦྱར་ན་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། ཆུ་ཞེང་མཉམ་པོར་བཤད་པ་དང་འགལ་བས། ལྟེ་བའི་སྦོམ་ས་ལ་བསྐོར་བ་གཅིག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༠ ཤོག ༣༧༢ ཕྲེང་། ༩
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༡ ཕྲེང་། ༢
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༤ ཕྲེང་། ༦

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 151

རྡོ་རྗེའི་སྲིད་ཀྱི་ཕྱེད་དང་མཉམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐོར་བ་གཉིས་རྡོ་རྗེའི་སྲིད་དང་མཉམ་པའི་དོན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་ཆོས་རྗེ་བུ་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རྭ་ལྔ་པ་དང་རྭ་དགུ་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། རྭ་ལྔ་པ་ལ་མཐའི་རྭ་བཞི་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་པད་འདབ་བཞིའི་རྩེའི་ཐད་ཀྱི་ཟླ་བའི་གདན་ལས་འཐོན་པ་དང། རྭ་དགུ་པ་ལ་ནི་མཚམས་ཀྱི་རྭ་བཞི་ཡང་མཚམས་ཀྱི་པད་འདབ་བཞིའི་ཐད་ཀྱི་ཟླ་བའི་གདན་ལས་འཐོན་པ་བྱ་ཞིང། རྩེ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་ཀའང་དྲག་པོའ་རྡོ་རྗེ་རྭ་གྱེས་པར་བྱས་པའི་ཚེ། ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་རྭ་ ིསོ་སོའ་རྩེ་མོ་དབུས་རྭ་ལ་མ་རེག་པར་ཕྱིར་གྱེས་པའི་རྩེ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ་ཅུང་ཟད་ཕྱིར་གྱེད་པ་དབུས་ ིརྭ་ལས་མི་མཐོ་ཞིང། དབུས་རྭའི་རྩེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ་སྟེ། རྭ་གསུམ་པའང་ཁ་གདེངས་པ་དང་ཟུམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང། དེའི་ཚེ་རྭ་གཉིས་ནི་ཤར་ནུབ་ཀྱི་པདྨའི་འདབ་མའི་ཐད་ལས་འཐོན་པ་བྱས་ལ། རྩེ་གཅིག་པ་ནི་རྩེ་མོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་ཞིང། མཐའི་རྭ་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལའང་ཆ་གསུམ་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཚན་ཉིད་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་སྔར་བསྟན་པ་དང་འདྲ་ཞིང། ཕྱག་མཚན་གྱི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ནི་ཕལ་ཆེར་རྩེ་ལྔ་པ་སྟེ། རྩེ་གསུམ་པ་ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་ལ་དེ་དག་ནི་ཆ་གསུམ་མཉམ་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྔར་བཤད་པ་དང་ལྡན་པ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། གསོར་བར་བྱ་བ་རྡོ་རྗེའི་མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།
གཉིས་པ་རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེའི་ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། ཆ་
ལྔའི་ཚད་དང་ལྡན་པ་ནི། །སྤྱི་གཙུག་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱར་གྲགས། །རྣ་ཆ་ཆ་དྲུག་ཚད་དུ་བྱ། མགུལ་དུ་ཆ་ནི་བཞི་པ་སྟེ། །སྙིང་ཁར་ཆ་ལྔ་པ་ནི་བཟུང། །གསང་བ་དང་ནི་ལག་པར་ཡང། །ཆ་དྲུག་པ་ན་བཟུང་བྱ་སྟེ། །ཇི་ལྟར་མཛེས་པར་བརྟག་པར་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བྷཱ་ཝས། ཆ་ཞེས་པ་
སོར་ལ་བཤད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གོ་སླ་བར་མཛད་ནས་མ་བཀྲལ་ལ། མན་སྙེར་དེའི་དོན་དུ་མཛད་ནས་ཇི་སྐད་དུ། རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་སྤྱི་བོར་སོར་ལྔ་པའི་ཚད་དོ། །རྣ་བ་དག་ལ་སོར་དྲུག་པའི་ཚད་དོ། །མགྲིན་པ་ལ་སོར་བཞི་པའི་ཚད་དོ། །སྙིང་ཁར་སོར་ལྔ་པའི་ཚད་དོ། །གསང་བར་སོར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༢ ཕྲེང་། ༧

152 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དྲུག་པའི་ཚད་དོ། །ཡང་ན་རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ནི་ཇི་ལྟར་མཛེས་པར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་
ཏེ། ཇི་ལྟར་མཛེས་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡང་ན་གང་མཛེས་བྱ་བ་ལ་བཤད་པའོ། །འདི་དག་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པ་ལུས་རྡོ་རྗེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ནས་བགེགས་ལ་བཀའ་བསྒོ་ཞིང་སྟངས་སྟབས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆས་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་རྣམས་དང། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང། སྤྱོད་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་དགོས་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ཚེ་འདི་དག་ཀྱང་རུས་རྒྱན་དང་རྒྱུ་མཚུངས་པས་གནས་ཇི་ལྟ་བར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་དང། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱི་ཚེ་གསེར་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པ། རྣ་རྒྱན་དང་མགུལ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཇི་ལྟ་བར་ཉེ་བར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། །།
གཉིས་པ་དྲིལ་བུའི་ཚད་ལ་སོགས་པའི་མཚད་ཉིད་བཤད་པ་ལ། དྲིལ་བུ་དག་ཀྱང་རྒྱུ་གང་
ལས་བྱ་བ་དང། ལུས་སྤྱིའི་ཚད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། ཀུན་ལ་འཁར་བའམ་ཡང་ན་ནི། །ལྕགས་གསུམ་ལས་ནི་དྲིལ་བུ་སྟེ། །ཆ་གསུམ་ལས་ནི་ལྡན་པར་བྱ།2

།ཞེས་དྲིལ་བུ་ཀུན་ཀྱང། རྒྱུ་
འཁར་བ་ལས་བྱས་པའམ། ཡང་ན་ལྕགས་གསུམ་ལས་བྱ་བར་བཤད་དེ། ལྕགས་གསུམ་ནི། གསེར་དངུལ་ཟངས་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་ཆ་གསུམ་པར་བྱ་བ་འདི་ནི། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཀྱང། དྲིལ་བུ་རྟག་ཏུ་ཆ་གསུམ་ཅན། །ལྷ་ཡིས་ཡང་དག་བརྒྱན་པར་བྱས།3

།ཞེས་བཤད་ལ། མན་སྙེར། དྲིལ་
བུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆ་གསུམ་མཉམ་པ་རྡོ་རྗེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་གསུམ་པ་ནི། ཁ་ནས་བཟུངས་སྟེ་འཁར་བ་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བྱའོ། །དེའི་སྟེང་གི་ཆ་གཉིས་ནི་གསེར་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བའོ།4

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྲེང་བར། དྲིལ་བུ་ཆ་གསུམ་མཉམ་པ་རྡོ་རྗེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚད་དོ།5

།ཞེས་གསུངས་པས། རྡོ་རྗེ་སོར་བཅུ་གཉིས་པའི་དྲིལ་བུ་ཡང་
སོར་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༤ ཕྲེང་། ༢༠ 2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༤ ཕྲེང་། ༡༢ 3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༦༧༨ ཕྲེང་། ༡ 4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༥ ཕྲེང་། ༢ 5 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༩ ཤོག ༢༣༨ ཕྲེང་། ༦

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 153

དེ་ལ་ཆ་གསུམ་མཉམ་པའི་དོན་ནི། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་དང། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོའི་འགྲེལ་པར་
མ་བཤད་ཅིང། མན་སྙེ་དང་ཕྲེང་བའི་དགོངས་པར་བྱས་ནས། བླ་མ་དག་ཁོག་པ་ཆ་གཅིག།།སྟེང་གི་དབྱུག་པ་ཆ་གཉིས་སུ་བཞེད་དོ། །ཁོ་བོ་ནི་དྲིལ་བུ་ལ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྲིད་པ་པའི་གནས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་གསུངས་པས། གནས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཆ་མཉམ་པར་བྱ་བ་ལ་དགོངས་པ་བརྟག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ1

། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་
བཟང་པོ་ཡོངས་གཟུང་ལས། དྲིལ་བུ་ཀུན་ཏུ་ཆ་དྲུག་ལ། །དེ་ཡི་ཆ་བཞི་འཁར་བ་ཡི། །རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པ་ལས་བྱ། །གཞན་ནི་གཞན་ལས་བརྟག་པར་བྱ།2

།ཞེས་དྲིལ་བུའི་ལུས་ཚད་ཆ་དྲུག་ཏུ་
བྱས་པའི་ཆ་བཞི་འཁར་བའི་རང་བཞིན་ཁོག་པ་དང། ཡང་དེ་ཉིད་དུ། སྟེང་གི་ཆ་གཅིག་ལ། ཕྲེང་བ་གསུམ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ། །བུམ་པ་གསེར་རམ་ཟངས་མའམ། །དངུལ་ལམ་ར་གན་ལས་བྱས་པའོ། །དེ་ཡི་སྟེང་དུ་དེ་ཚད་ཙམ། །ཤར་བལྟས་ཤེས་རབ་གདོང་བ་བྱ།3

།ཞེས་སྟེང་གི་ཆ་གཉིས་ཀྱི་
ཆ་འོག་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་བུམ་པ་གདན་བཅས་ལ་བཤད་ཅིང། སྟེང་གི་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པ་དང་པདྨ་དང་བཅས་པ་ཆ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་དང་ཆས་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟེང་གི་དབྱུག་པ་ནི་གཟུགས་མེད་སྲིད་པའི་གནས་དང། ཁོག་པའི་ཕྱིའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་མ་འགོད་པའི་གནས་ནི་གཟུགས་ཁམས་དང་། དེའི་འོག་གི་ཆ་ནང་གི་དབྱུག་གུ་ནམ་མཁའ་དང་བཅས་པ་དག་འདོད་ཁམས་སུ་གསུངས་ལ། ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་སྟེང་གི་པདྨ་ལ་ས་བོན་འགོད་ཅིང། ལོགས་ཀྱི་དྲ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཕྱག་མཚན་འགོད་པར་གསུངས་པས། ཁོག་པའི་སྟེང་ནས་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་ཀྱི་སྣེ་མོ་ཡན་ཆ་གཉིས་དང། དེའི་འོག་ཆ་གཉིས་སུ་བྱས་ན་ཁོག་པ་ཆ་བཞིར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆ་དྲུག་གི་ཆ་གཉིས་ཚན་རེ་ཆ་རེར་བསྡོམས་པ་ན་ཆ་གསུམ་མཉམ་པོར་
འགྱུར་བས་རྒྱུ་དེ་དག་དང། བཟང་པོ་ཡོངས་གཟུང་གི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྲིག་ཅིང། དྲིལ་བུའི་ལུས་ཚད་ཀྱང་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་འཚམ་པར་འགྱུར་རོ། །དྲིལ་བུའི་ཁའི་རྒྱ་ཚད་ནི། བཟང་པོ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠༩ བ ༣ བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ།
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥ ཤོག ༣༦༥ ཕྲེང་། ༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥ ཤོག ༣༦༥ ཕྲེང་། ༥

154 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཡོངས་གཟུང་ལས། དྲིལ་བུ་དེ་ཡི་ནང་གི་མཁའ། །ཞེང་དང་མཆུ་རུ་མཉམ་པ་ཡིན།1

།ཞེས་གསུངས་
ལ། མན་སྙེར་ཡང། དེའི་འཁར་བའི་དབུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རྒྱ་དང་མཆུར་མཉམ་པའོ།2

།ཞེས་
གསུངས་པ་དྲིལ་བུའི་ཁོག་པའི་དཔངས་རིང་ཐུང་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་ལ་ཁའི་རྒྱ་ཚད་དང། ཁོག་པའི་དཔངས་ཚད་མཉམ་པར་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་དྲིལ་བུའི་མཆུ་ཅུང་ཟད་ནང་དུ་ཞུམ་པ་དེ་ལས་གོང་གི་རྒྱ་ཆེ་སའི་ཚད་དང་མཉམ་པའོ།།
དེ་ལྟར་སྤྱིའི་ལུས་ཚད་བསྟན་ནས། སོ་སོའ་མཚན་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་དྲིལ་ ིབུ་ནི་རིགས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་དང། དཔའ་བོའ་དྲིལ་བུ་ ིདང་། རིགས་སོ་སོའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲིལ་བུའོ། །དང་པོ་ལ་ནི། རྩེ་ལྔ་པ་དང། རྩེ་དགུ་པ་ ིགཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་ནི་རྩེ་དགུ་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩིའི་དྲིལ་བུ་ནི། །རྩེ་མོ་དགུ་པ་དེ་བཞིན་ནོ།3

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་
ན་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲིལ་བུའི་རྩེ་མོ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་རྩེ་མོའ་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ ིམཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མན་སྙེར། མཆུ་ལ་སྟེང་དུ་སྐ་རགས་དག་གི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲེང་བའོ། །ཞེས་པའི་སོགས་སྒྲས་རིགས་སོ་སོ་བའི་མཚན་མ་སྡུད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་ཅིང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་ལ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བས་སྐ་རགས་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་བྱ་བར་ངེས་ལ། དེ་ཡང་མཆུ་ཅུང་ཟད་ནང་དུ་ཟུམ་པ་དེའི་སྟེང་དུ་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཆུད་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་མ་བཤད་པས། ཇི་ལྟར་མཛེས་པར་རོ། །མན་སྙེར། བདུད་རྩིའི་བུམ་པའི་འོག་ཏུ་སྟེགས་བུ་གྲུ་བཞི་པའོ། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ཕྲེང་བ་གསུམ། དེ་ཡི་འོག་ཏུ་པདྨའོ།4

།ཞེས་དང། ཕྲེང་བར་ཡང་དེ་དང་མཐུན་
པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་གྱི་འོག་གི་བུམ་པའི་གདན་སྟེགས་བུ་གྲུ་བཞི་པ་དང། དེའི་འོག་ཏུ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུའི་སུམ་བརྩེགས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འོག་གི་པདྨ་བྱ་བ་ནི་དྲིལ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥ ཤོག ༣༦༥ ཕྲེང་། ༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༥ ཕྲེང་། ༥
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༣ ཕྲེང་། ༧
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༣༦༥ ཕྲེང་། ༧

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 155

བུའི་ཁོག་པའམ། ཡ་ཕིབས་ཀྱི་ཕྱིའི་སྟེང་གི་པདྨ་ཡིན་གྱི་སྟེང་གི་དབྱུག་པ་ལ་གནས་པ་མིན་ནོ།།རྩེ་མོ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་བུམ་པ་བྱ་བར་བཤད་པ་མ་གཏོགས། བུག་པ་བྱ་
བར་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། སྔོན་གྱི་ཡོ་ག་པ་དག་གིས་མཛུབ་མོ་བཅུག་སྟེ་བསྐོར་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་གྲགས་ལ། རྩེ་ལྔ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་གྱི་འོག་ཏུ་བུམ་པ་མི་བྱེད་པར་པདྨ་བྱས་པའམ་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་རང་གར་བྱས་པར་ཟད་ཀྱི། གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ནོར་བའོ། །ཁོག་པའི་ཕྱིའི་སྟེང་གི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དེ་དག་ནི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་གདན་གྱི་དོན་དུ་བཤད་ཅིང། དེ་དག་ལ་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་འགོད་པར་བྱ་ལ། ཕྱོགས་གང་དུ་ལྷ་མོ་གང་གི་ས་བོན་འགོད་པ་ནི། ཕྲེང་བ་དཔང་འགྱུར་དུ། དྲིལ་བུའི་སྟེང་དུ་དང་འོག་ཏུ་ཕྱོགས་པའི་པདྨའི་འདབ་མ་རྣམས་ཞེས་འབྱུང་ཡང། ཆག་འགྱུར་དུ། དྲིལ་བུའི་སྟེང་དུ་ཁ་འོག་ཏུ་ཕྱོགས་པའི་པདྨའི་འདབ་མ་རྣམས་ལ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་སྟེ། གཡས་སྐོར་དུ་ཕྱོགས་སུ་སྤྱན་མ་དང། མཱ་མ་ཀཱི་དང། གོས་དཀར་མོ་དང། སྒྲོལ་མ་དང། མཚམས་རྣམས་སུ་ནོར་འཛིན་མ་དང། ཙུནྡ་དང། ཁྲོ་གཉེར་ཅན་དང། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་མ་རྣམས་སོ། །ཞེས་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་ངོ་།།
སམྦུ་ཊིར། ཡི་གེ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་ནི། །ཕྱོགས་ནི་བརྒྱད་དུ་རྣམ་པར་འགོད། །ཤར་དུ་ལྷ་
མོ་སྒྲོལ་མ་སྟེ། །བྱང་དུ་ཡང་ནི་གོས་དཀར་མོ། །ནུབ་ཏུ་མཱ་མ་ཀཱི་ཞེས་བྱ། །ལྷོ་རུ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་མ་ཉིད།1

།ཅེས་དང། གདན་གཞི་ལས། ཡི་གེ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་ནི། །ཕྱོགས་ནི་བརྒྱད་དུ་དགོད་
པར་བྱ། །ཤར་དུ་ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ་སྟེ།2

།ཞེས་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་བཞི་སམྦུ་ཊ་ཇི་ལྟ་བ་དང། རྡོ་རྗེ་མཁའ་
འགྲོར། དེ་ཡི་སྟེང་དུ་ལྷ་མོ་ནི། །ས་བོན་བརྒྱད་ལས་བསམ་པར་བྱ། །ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྒྲོལ་མ་སྟེ། །དེ་བཞིན་བྱང་དུ་གོས་དཀར་མོ། །ནུབ་ཏུ་བདག་མའི་མིང་ཅན་ཏེ། །ལྷོ་རུ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་ཞེས་བྱ།3

།ཞེས་དང། བཟང་པོ་ཡོངས་གཟུང་ལས་ཀྱང། ཤར་དུ་ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ་སྟེ། །གོས་དཀར་མོ་ནི་བྱང་དུ་ཡིན། །ནུབ་ཏུ་མ་མ་ཀཱི་ཞེས་བྱ། །ལྷོ་རུ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་མའོ།4

།ཞེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༧༨ ཕྲེང་། ༡༢
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༦༠༥ ཕྲེང་། ༡༠
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༢ ཕྲེང་། ༡༨
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥ ཤོག ༣༦༥ ཕྲེང་། ༡༢

156 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཕྲེང་བ་མན་སྙེ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དེ་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ན་ཡང། ཕྲེང་བ་མན་སྙེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡས་སྐོར་དང། གཞན་རྣམས་ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཡོན་སྐོར་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པས་དགོངས་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བཤད་ན་ལེགས་སམ་བརྟག་པར་བྱ་ཞིང། མན་སྙེར་སམྦུ་ཊིའི་གཞུང་དྲངས་མ་ཐག་པ་འདི་ལ་བཤད་པ་ཡང་མ་མཛད་དོ། །མཚམས་ཀྱི་པདྨ་བཞི་ལ་ས་བོན་དགོད་པའི་ལྷ་མོ་ནི། སམྦུ་ཊི་ལས། གསེར་དང་སྦྲང་རྩི་གཟི་བརྗིད་མ། །རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་བཞི་པའོ།1

།ཞེས་
གསུངས་ཤིང། དེ་ལ་མན་སྙེར། མདོག་མཛེས་མ་ནི་ནོར་རྒྱུན་མའོ། །མངར་བ་མ་ནི་ཙུནྡའོ། །མཛེས་མ་ནི་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་ནོ། །རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་མ་ནི་དོན་ཇི་ལྟ་བའི་མིང་ངོ་།2

།ཞེས་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་
འགྲོར་ཡང། མདོག་མཛེས་སྦྲང་རྩི་ཡིད་འོང་མ། །དེ་བཞིན་རིན་ཆེན་འཁྱིལ་བ་མོ།3

།ཞེས་པ་ལ་
འགྲེལ་པར། མན་སྙེའི་དེ་དང་འདྲ་བར་བཤད་དེ། རིན་ཆེན་འཁྱིལ་བ་མོ་དང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་མ་དོན་གཅིག་ལ། གདན་བཞིར་ཡང། མདོག་བཟང་དབྱངས་སྙན་མཛེས་པ་དང། །བཞི་པ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་མོ།4

།ཞེས་པ་ལ་འགྲེལ་པ་དྲན་པར། མདོག་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནོར་རྒྱུན་མའོ། །དབྱངས་སྙན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐུལ་བྱེད་མའོ། །མཛེས་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་མའོ། །རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་ཅན་མའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། སྐུལ་བྱེད་མ་དང་ཙུནྡ་ནི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སོ།།
དེ་དག་གི་ས་བོན་ནི། ཕྱོགས་བཞིའི་ལྷ་མོའ་ས་བོན་བྷཱ་ཝས་ཏཾ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ལས་ ིགཞན་རྣམས་སུ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཅིང། སྒྲོལ་མའི་ཏཾ། གོས་དཀར་མོའ་པཾ། མཱ་མ་ཀཱིའི་མཾ། ིསྤྱན་མའི་ལཾ་དུ་གོ་སླ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། མཚམས་ཀྱི་བཞི་ནི་མན་སྙེར། ནོར་རྒྱུན་མའི་བཾ། ཙུནྡ་ཙུཾ། ཁྲོ་གཉེར་ཅན་གྱི་བྷྲིཾ། ཕྲེང་བ་མའི་མཾ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ་དྲན་པ་ལས། སྒྲོལ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་གཟུགས་སམ། ས་བོན་དུ་འགོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྷ་མོའ་སྐུ་དང་ས་བོན་དགོད་པ་གདམ་ངར་བཤད་དོ། །རྡོ་རྗེ་མཁའི་འགྲོར། པདྨ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༧༨ ཕྲེང་། ༡༥
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༢༩ ཕྲེང་། ༡༣
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༢ ཕྲེང་། ༢༡
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༦༠༥ ཕྲེང་། ༡༣

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 157

མཆོག་གི་འདབ་མ་ལ། །དྲ་བ་དྲ་བ་ཕྱེད་པས་བརྒྱན།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་བོན་བཀོད་པའི་
པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་མཐའ་དྲིལ་བུའི་ཁོག་པའི་ལོགས་ལ་དྲ་བ་དང་དྲ་བ་ཕྱེད་པ་འཕྱང་བ་སྟེ། ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་འདབ་མ་རེའི་ཐད་དྲང་དུ་དྲ་བ་རྫོགས་པ་རེ་རེ་དང། དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་དྲ་བ་ཕྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་པདྨའི་འོག་ཏུ་ཐོག་མར་མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུའི་སྐ་རགས་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཆུད་པའི་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲེང་བ་དང། དེའི་འོག་ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་དྲ་བ་ལ་སོགས་པ་འཕྱང་པ་དང། དྲ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཤར་དུ་འཁོར་ལོ། ལྷོར་རིན་པོ་ཆེ། ནུབ་ཏུ་པདྨ། བྱང་དུ་རལ་གྲི། ཤར་ལྷོར་སྤྱན། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་རྡོ་རྗེ། ནུབ་བྱང་དུ་པདྨ། བྱང་ཤར་རུ་ཨུཏྤལ་སྟེ་མཚན་མ་བརྒྱད་དང། དྲ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པའི་གནས་གཞན་དུ་ཀུ་མུ་ད་དང། ཨུཏྤལ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འཕྱང་བར་བྱ་སྟེ། མན་སྙེར། དེའི་འོག་ཏུ་སྐ་རགས་དག་གི་དབུས་སུ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཕྲེང་བའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་པའི་དྲ་བ་དང་དྲ་བ་ཕྱེད་པའོ། །དྲ་བའི་ནང་བརྒྱད་དུ་མཚན་མ་རྣམས་ཏེ། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་འཁོར་ལོ་དང། རིན་པོ་ཆེ་དང། པདྨ་དང། རལ་གྲིའོ། །སྤྱན་དང། རྡོ་རྗེ་དང། པདྨ་དང། ཨུཏྤལ་ལ་ནི་མེ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུའོ། །ཇི་ལྟར་མཛེས་པར་གནས་རྣམས་སུ་ཀུ་མུ་ད་དང། ཨུཏྤ་ལ་དང། པདྨ་དང། རིན་པོ་ཆེ་དང། པ་ཏྲ་དང། མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ལུང་ཇི་ལྟར་བར་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
སྔར་བཤད་པ་ལྟར། སྟེང་གི་དབྱུག་པ་ལ་རི་མོའམ། སྐ་རགས་སུམ་བརྩེགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་
སྟེགས་བུ་གྲུ་བཞི་ལ་གནས་པའི་བདུད་རྩིའི་བུམ་པ་དང། དེའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་དང་ཚད་མཉམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་དང། དེའི་སྟེང་དུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའམ། དགུ་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་ཕྱེད་པ་བྱ་བར་མན་སྙེར་བཤད་ལ། རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ལྟེ་བའི་ཕྱེད་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐ་རགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གནས་པའི་པདྨ་དང། དེའི་སྟེང་དུ་སྐ་རགས་དང། དེའི་སྟེང་དུ་ཟླ་བ་ལས་འཐོན་པའི་རྭ་རྣམས་དང་བཅས་པའོ། །བཟང་པོ་ཡོངས་གཟུང་ལས། ཕྲེང་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༣ ཕྲེང་། ༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༥ ཕྲེང་། ༩

158 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བ་ཨུཏྤལ་མཚན་མ་བརྒྱད། །སྟེང་དབུས་རིམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཆོ་གས་འདབ་མ་བརྒྱད་མཚན་པ། །ཨུཏྤལ་སྟེང་གི་ཆ་གཅིག་ལ། །ཕྲེང་བ་གསུམ་ནས་དེ་སྟེང་དུ། །བུམ་པ་གསེར་རམ་ཟངས་མའམ། །དངུལ་ལམ་ར་གན་ལས་བྱས་པའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་དེ་ཚད་ཙམ། །ཤར་བལྟས་ཤེས་རབ་གདོང་བ་བྱ། །གདོང་སྟེང་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པ་སྟེ། །སྔོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་ལྟ་བུ། །དེ་ལྟར་སོར་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའོ། །དྲིལ་བུ་རྡོ་རྗེ་རྗེས་མཐུན་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་ལྟར་ན། སྟེང་དུ་བུམ་པའི་
འོག་གི་ཕྲེང་བ། དེའི་འོག་ཏུ་ཨུཏྤལ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། དེའི་འོག་ཏུ་མཚན་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཚན་པའི་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དང། བུམ་པའི་འོག་གི་ཕྲེང་བ་དེའང་གསུམ་རིམ་དང། དེའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་དང། དེའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་དང་ཚད་མཉམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་ཤར་གྱི་པདྨོའ་ཐད་དྲང་ ིདུ་ཞལ་བལྟས་པ་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། ཞལ་བལྟ་ཚུལ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་འབར་བ་དང་། །རྡོ་རྗེ་སྐ་རགས་ཕྲེང་གཉིས་ཀྱི།2

།ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཁའི་སྟེང་གི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང། དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་ཀྱི་སྟེང་གི་གཉིས་ཡིན་གྱི། ཉིས་གཤིབས་བྱེད་པའི་དོན་མིན་ནོ།།
བོད་དག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་འོག་མ་འགྲེང་བ་དང། གོང་མ་འཕྲེད་ལ་མཆུར་ཉལ་བའི་ཕྲེང་བ་བྱེད་
དོ། །མན་སྙེར། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དྲིལ་བུ་ནི། །རྩེ་དགུ་པ་སོར་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚད་ཅན་ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་མཚོ་སྐྱེས་དཀར་པོ་དང། ཆུ་སྐྱེས་སྔོན་པོ་དང། ཆུ་སྐྱེས་དམར་པོ་དང། ཨུཏྤལ་རྣམས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་དོན་དུ་དགོངས་པར་སྣང་ལ། རྡོ་རྗེ་ ིམཁའ་འགྲོ་ལས། ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩིའི་དྲིལ་བུ་ནི། །རྩེ་མོ་དགུ་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །སོར་མོ་བཅུ་གཉིས་ཚད་དུ་ནི། །རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བས་སྐ་རགས་བྱས། །པདྨ་མཆོག་གི་འདབ་མ་ལ། །དྲ་བ་དྲ་བ་ཕྱེད་པས་བརྒྱན། །སྔོན་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལྡན། །ལྷ་མོ་ཡི་ནི་མཚན་མས་མཛེས། །ཤར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་པདྨ་ནི། །ཁ་དོག་དཀར་པོས་མཛེས་པར་བྱས། །གཤིན་རྗེར་པདྨ་སྔོ་དམར་ཏེ། །ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༥ ཤོག ༦༣༥ ཕྲེང་། ༤
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༢ ཕྲེང་། ༡༣

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 159

སུ་པདྨ་དམར། །བྱང་དུ་ཨུཏྤ་ལ་ནི་བྲི།1

།ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེ་ཡང་དྲ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་མཚན་
མ་ལ། ཕྱོགས་བཞིར་པདྨ་དཀར་པོ་སོགས་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྟེང་གི་འདབ་བརྒྱད་ལ་ཕྱོགས་སུ་མཚན་མ་དེ་དག་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྔོན་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལྡན། །ལྷ་མོ་ཡི་ནི་མཚན་མས་མཛེས། །ཞེས་པས་འདབ་བརྒྱད་ལ་འགོད་པའི་མཚན་མ་བསྟན་ལ། སྔོན་བཞིན་ཞེས་པ་དེའི་གོང་དུ། ཤར་དུ་ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ་སོགས་ཀྱི་ས་བོན་འགོད་པར་གསུངས་པ་སྔར་དྲངས་པ་དེ་ལ་སྙེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མན་སྙེ་ལྟར་ནའང། སྔར་བཤད་པ་དང་འདི་གདམ་ངར་བཞེད་ཀྱི། སྔར་བཤད་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དྲིལ་བུའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་བཞེད་པ་མིན་ནོ།།
གཉིས་པ་དཔའ་བོའ་དྲིལ་བུ་ནི། མན་སྙེར། ཁ་ཅིག་ཏུ་དྲིལ་བུ་སོར་མོ་དགུ་པ། དྲ་བ་དང་ ིདྲ་བ་ཕྱེད་པའི་མཚན་མ་སྤངས་པ། ཁ་སོར་ལྔ་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།2

།རྩེ་ལྔ་པའམ། རྩེ་དགུ་པ་ནི་
དཔའ་བོའ་དྲིལ་བུར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བའང་རྡོ་རྗེ་མཁའི་འགྲོ་ལས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་དཔའ་བོའ་དྲིལ་བུ་སྟེ། །རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་སྐ་རགས་ལྡན། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཤེས་རབ་ ིདང། །བདུད་རྩི་ཡི་ནི་བུམ་པར་ལྡན། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་སྤང་བར་བྱ། །སོར་དགུ་རུ་ནི་དཔངས་ལ་སྟེ། །ཁ་ནི་སོར་ལྔའི་ཚད་དུ་བྱ། །དེ་ནས་ཅུང་ཟད་ལྷག་བྱ་མིན། །རྩེ་ལྔ་པ་འམ་རྩེ་དགུ་པ།3

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྲིད་དུ་སོར་དགུ་ཁ་སོར་
ལྔ་པ། ལྷ་མོའ་ས་བོན་དང་མཚན་མ་འགོད་པའི་གནས་པདྨ་དང། དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་སྤངས་པས་དཔའི་བོའ་དྲིལ་བུ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། འདི་ལའང་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བའི་སྐ་རགས་བྱ་བར་བཤད་པས། ཁོག་ ིཔའི་ཕྱི་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་བྱིལ་མོ་བྱེད་པ་དེའི་དོན་མ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བ་གཅིག་ཅེས་པའི་དམིགས་བསལ་མ་བྱུང་བས། གཉིས་ཀ་དགོས་སམ་སྙམ་མོ། །མཚན་ཉིད་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ།།
གསུམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲིལ་བུ་ཞེས་པ་རིགས་སོ་སོའ་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། མན་ ི

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༣ ཕྲེང་། ༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༥ ཕྲེང་། ༢༡
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༣ ཕྲེང་། ༡༦

160 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སྙེར། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་ཡང་འཁོར་ལོའ་ཕྲེང་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐ་རགས་ ིགཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་པདྨ་དང། རིན་པོ་ཆེ་དང། རལ་གྲིའི་ཕྲེང་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ། །རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་ནི་བ་ལང་གི་ཁ་ཅན་རྡོ་རྗེའི་ཕྲེང་བའི་སྐ་རགས་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ།1

།ཞེས་
གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། ད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །དྲིལ་བུའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པར་བྱ། །འཁར་བ་ལས་གྱུར་སྒྲ་སྙན་བྱེད། །ཁོང་སྟོང་དང་ནི་བུམ་པར་ལྡན། །རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་པདྨ་དང། །རལ་གྲི་ལ་སོགས་མཚན་མ་ཅན། །དྲ་བ་དྲ་བ་ཕྱེད་པས་སྤྲས། །ཆུ་སྲིན་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་རྣམ་དག་པས། །རྩེ་མོ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། །སྐ་རགས་གཉིས་གཉིས་དབུས་སུ་ནི། །འཁོར་ལོའ་ཕྲེང་བ་གཉིས་དང་ལྡན། །དེ་བཞིན་སྐ་རགས་གཉིས་དབུས་སུ། །པདྨ་ལ་ནི་པད་ ིཕྲེད་གཉིས། །རིན་ཆེན་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེ། །དེ་བཞིན་སྐ་རགས་ལྡན་པར་བྱས། །དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། །སྐ་རགས་གཉིས་དབུས་རལ་གྲིས་བརྒྱན། །ཀུན་ལ་ཤེས་རབ་གདོང་ལྡན་པས། །དཔའ་བོ་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་བར་འགྱུར།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། སྔར་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་གཉིས་ཀྱི་དོད་ལ། རྣམ་
སྣང་གི་དྲིལ་བུ་ལ་འཁོར་ལོའ་ཕྲེང་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ ིསྔར་དང་འདྲ་ཞིང། རྩེ་ལྔ་པ་ངེས་བཟུང་དང། རྡོ་རྗེའི་རིགས་ལ་ཁ་བ་ལང་གི་ཁ་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་ཟུམ་པའི་རྣམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་གོ་སླ་ཞིང། སྔར་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དྲིལ་བུ་ནི། རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོའ་དྲིལ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་མཁའི་འགྲོར། རྩེ་དགུ་པར་བཤད་ཀྱང་རྩེ་ལྔ་པའང་རུང་བ། སམྦུ་ཊའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཞི་བ་དང་དྲག་པོའ་དབྱེ་བས། རྭ་གྱེས་པ་དང་མ་གྱེས་པའི་རྩེ་ ིམོ་ཅན་གཉིས་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ནང་གི་དབྱུག་གུ་ནི། སམྦུ་ཊི་ལས། ནང་གི་ཡེ་ཤེས་དབྱུག་གུ་ནི། །ཐམས་ཅད་སྡུད་ཅིང་འབྱིན་པར་བྱེད།3

།ཅེས་པའི་འགྲེལ་པ་
མན་སྙེ་ལས། དྲིལ་བུའི་དབུས་སུ་ཟུར་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱུག་པ་སྟེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༦ ཕྲེང་། ༢
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༤ ཕྲེང་། ༣
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༧༨ ཕྲེང་། ༢༡

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 161

ཤེས་གསལ་བར་བྱེད་པའོ།1

།ཞེས་པ་དང། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས་ཀྱང། དབུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དབྱུག་
པ་ནི། །ཟུར་བརྒྱད་པ་ནི་མཛེས་པར་བྱ།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟུར་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པ་རྩེ་མོ་ནི་
ཟུར་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་ནས་ཅུང་ཟད་མཐོ་བར་བྱས་པའི་ཟླུམ་པོ་སྟེ། རྒྱུ་ལྕགས་དག་པ་ལས་བྱ་བར་བཤད་ཅིང་རིང་ཐུང་སྦོམ་ཕྲའི་ཚད་མ་བཤད་ལ། མན་སྙེ་དང་། ཕྲེང་བར། འདིར་དྲིལ་བུ་འགའ་ཞིག་དཔལ་རྒྱལ་མ་ཅུང་ཟད་ཟུམ་པའི་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱི་ཁ་ཅན་ནོ། །ཁ་ཅིག་པདྨའི་འོ། །ཁ་ཅིག་བ་ལང་གི་ཁ་ཅན་ནོ། །ཞེས་ཁ་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་པདྨའི་ཁ་ཅན་ནོ། །ཁ་ཟླུམ་ཞིང་ཅུང་ཟད་སྦུག་བ་ལ་བ་ལང་གི་ཁའི་རྣམ་པ་དང། ཆུ་སྐྱེས་ཁ་འབུས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཅུང་ཟད་ཟུམ་པའི་ཁའི་རྣམ་པ་ཅན་གསུམ་བཤད་ཀྱང་། ཞི་དྲག་གི་རིགས་འདི་ལ་འདི་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་ཕྱོགས་འདི་དག་ལས་མ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དྲིལ་བུའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་ཏོ།། །།
གཉིས་པ་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ལེའུ་
ལས། ནོར་བུ་གཙུག་ཏོར་དཔྲལ་བ་མགྲིན་པ་སྙིང་ཁའི་གནས་དང་ལྟེ་བ་གསང་བ་ལ་ཡང་རྡོ་རྗེ་ནི། །གཅིག་གཉིས་ཆུ་གཏེར་མདའ་དང་ཀླུ་ཡི་དབང་པོ་གུས་བཅས་ཉིན་བྱེད་སོར་རྣམས་དག་གི་རིམ་པས་སོ།3

།ཞེས་པས་རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང་། གསོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་དབྱེ་བ་དང། ཚད་དང་རྣམ་
གཞག་རྣམས་མདོར་བསྟན་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ད་ནི་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། ནོར་བུ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་རྣམ་པར་དག་པས་རྡོ་རྗེ་སོར་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །གཙུག་ཏོར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་གཉིས་པའོ། །དཔྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་བཞི་པའོ། །མགྲིན་པ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་ལྔ་པའོ། །སྙིང་ཁ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་བརྒྱད་པའོ། །ལྟེ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་དགུ་པའོ། །གསང་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ། ཟད་པར་རླུང་དང། མེ་དང་། ཆུ་དང་། ས་དང། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང། མི་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༡ ཕྲེང་། ༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༣ ཕྲེང་། ༡༥
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༢༩༠ ཕྲེང་། ༡༤

162 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ན་རྣ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་སོར་གཅིག་པའོ། །མཐེ་བོའ་རྡོ་རྗེ་ནི་སོར་གཉིས་པའོ། །དཔྲལ་བར་རྡོ་རྗེ་ ིཕྲེང་བའི་དོན་དུ་སོར་བཞི་པའོ། །མགྲིན་པར་ཡང་སོར་ལྔ་པའོ། །ཕྲག་པར་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་དོན་དུ་སོར་བརྒྱད་པའོ། །སྙིང་ཁར་འདོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་སོར་དགུ་པའོ། །གསོར་བའི་རྡོ་རྗེ་ནི་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་པས་རྡོ་རྗེའི་རྒྱན་གྱི་སླད་དུའོ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལ་རྣ་རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་མཆུར་སོར་གཅིག་པ་སྟེ། ནང་དུ་ལུས་ལ་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་རྣམ་པར་
དག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཟད་པར་རླུང་གི་གནས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་གཉིས་གཉིས་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་རེ་རྡོ་རྗེ་རེས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །གང་དག་རྣ་བའི་རྡོ་རྗེ་སོར་གཅིག་པ་ནི། ཟད་པར་རླུང་རྣམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ཞེས་སོགས་སུ་སྦྱར་ཏེ་འཆད་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཆེན་པོའོ། །ཁ་ཅིག་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ལ་ཐད་ཀར་སོར་གཅིག་ཡོད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་རྣ་བའི་རྡོ་རྗེ་སོར་གཅིག།།ཅེས་པ་ནས། གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྩ་འཁོར་ལ་སོར་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ ིཔ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་གསོར་བའི་རྡོ་རྗེ་སོར་བཅུ་གཉིས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་སྦྱར་ཏེ་འཆད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་མཚན་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བཞེད་ནས། དབུས་དང་སྟེང་འོག་གསུམ་གྱི་ཆ་སྟེ་ཟུམ་པ་དང་ནི་རྣམ་པར་གྱེས་པ་ཞི་དང་དྲག་པོ་ལ། །དྲིལ་བུ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཆ་གསུམ་སྟེང་ནི་རྡོ་རྗེ་དང་མཚུངས་བ་2

ལང་ཁ་དང་པདྨའི་གཟུགས། །ཁྱོན་ནི་རྭ་ཡི་གསུམ་
ཆ་ཞལ་དང་བཅས་པའི་ལྟ་བ་འདབ་མ་དག་ཀྱང་དེ་ཡི་གསུམ་ཆ་ལས། །རྭ་ནི་ཁྱོན་དང་མཚུངས་པ་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་དུ་སྟེ་རྭ་ཡི་ཟླུམ་པོ་དག་ནི་བཞི་ཆའོ། །ཕྱི་རོལ་རྭ་ཡི་གསུམ་ཆ་འོག་ཏུ་སྟེ་སྟེང་དུ་བ་ད་ར་ཡི་ཚེར་མའི་རྣམ་པ་སྦྱོར་བའོ། །དྲིལ་བུའི་ཞལ་རྣམས་དེ་བཞིན་འདབ་མ་རྡོ་རྗེ་ཡང་ངོ་བ་ལང་ཁ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད།3

།ཅེས་གསུངས་སོ།།
དེ་དག་གི་དོན་ནི། རྐང་པ་དང་པོའ་དོན་འགྲེལ་པར། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟེང་དང་ ི

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༡༣༣༤ ཕྲེང་། ༦
2 ཞོལ། ཤོག ༢༡༥ ན ༦ མཚུངས་པ་ལང་ཁ་དང་པདྨའི་གཟུགས། །ཁྱོན་ནི་ གཙང་། ཤོག ༡༦༣ བ ༤ པདྨའི་གཟུགས། ཁྱོན་ནི་ 3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༢༩༠ ཕྲེང་། ༡༧

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 163

དབུས་དང་འོག་ཏུ་གསུམ་གྱི་ཆ་སྟེ་མཉམ་པའི་ཆའོ། །ཞེས་རྒྱན་དང་གསོར་བའི་རྡོ་རྗེ་ཐམས་ཅད་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་བཤད་ནས། གསོར་བའི་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཟུམ་པ་ནི་ཞི་བ་ལ་སྟེ་ཞི་བའི་ལས་ལའོ། །རྣམ་པར་གྱེས་པ་རྩེ་མོ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ནི་དྲག་པོ་ལ་ཞེས་པ་དྲག་པོའ་ལས་ལའོ། །ཞེས་ཞི་ ིདྲག་གི་དབྱེ་བ་དེ་གསོར་བའི་རྡོ་རྗེའི་ཁྱད་པར་དུ་གསུངས་སོ། །རྐང་པ་གཉིས་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་པར། དྲིལ་བུ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཆ་གསུམ་སྟེ། དབུས་དང་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་དང་། ཞལ་ཡང་མཚུངས་པའོ། །བ་ལང་གི་ཁ་ནི་ཞི་བ་ལའོ། །པདྨ་རྣམ་པར་རྒྱས་པའི་ཁ་ནི་དྲག་པོ་ལ་སྟེ་གྱེས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པ་ལའོ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབུས་ཅེས་པ་ནི། ཁོག་པའི་ནང་གི་དབུས་དང། རྡོ་རྗེ་
ནི་ཕྱེད་པ་དང། ཞལ་ནི་བུམ་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་བྱེད་པ་དང། ཞི་བའི་དྲིལ་བུའི་ཁ་བ་ལང་གི་ཁ་ལྟར་ཅུང་ཟད་སྦུག་ཅིང་ཟུམ་པ་ལ་སྟེང་གི་རྡོ་རྗེ་རྭ་མ་གྱེས་པ་དང། དྲག་པོའ་དྲིལ་བུ་ཁ་པདྨ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྟེང་གི་རྡོ་རྗེ་རྭ་གྱེས་པ་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཁྱོན་ནི་དེ་ཡི་ ིགསུམ་ཆ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། འདིར་རྡོ་རྗེའི་ར་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཚད་ལས་གསུམ་ཆའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྡོ་རྗེའི་རྭ་ཕྱ་མ་རྣམས་དབུས་རྭ་ལ་ཟུག་པའི་མཐའ་སྐོར་སྦོམ་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་རྡོ་རྗེའི་སྲིད་ཀྱི་གསུམ་ཆའོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཚད་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེའི་གཟུགས་དབྱིབས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བ་མ་བསམ་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། ད་ལྟ་སོར་བརྒྱད་པ་ཙམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་མང་པོ་འདུག་པ་འདི་དག་གི་རྭའི་སྦོམ་ལས་ཀྱང། དུས་འཁོར་དུ་བཤད་པའི་རྡོ་རྗེ་སོར་བཅུ་གཉིས་པའི་རྭའི་སྦོམ་གྱི་ཁྱོན་ཕྱེད་དུ་མ་ལོངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྲ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་བུའི་མི་འཚམ་པ་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར། དེ་བས་ན་རྡོ་རྗེའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་རྭའི་སྲིད་ཀྱི་ཁྱོན་ནི་རྡོ་རྗེའི་སྲིད་ཀྱི་ཚད་ལས་གསུམ་ཆའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་གཉིས་རྭའི་སྲིད་གསུམ་ཆ་རེ་རེ་དང། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཆང་བཟུངས་གསུམ་ཆ་སྟེ། སྔར་རྡོ་རྗེའི་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཉམ་ཚུལ་འདིས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ།།
ཞལ་དང་བཅས་པའི་ལྟེ་བ་འདབ་མ་དག་ཀྱང་དེའི་གསུམ་ཆ་ལས། ཞེས་པ་དང། དེའི་
འགྲེལ་པར། རྡོ་རྗེའི་དབུས་སུ་ལྟེ་བ་ཞལ་བཞི་པ་སྟེ་གསུམ་ཆ་དེའི་གསུམ་ཆའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟེ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༡༣༣༤ ཕྲེང་། ༢༡

164 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བའི་འོག་དང་སྟེང་དུ་ལྟེ་བའི་ཚད་ཀྱིས་འདབ་མ་ལ་བརྒྱད་རྣམས་སོ།1

།ཞེས་པས་རྡོ་རྗེ་ཆ་གསུམ་
གྱི་དབུས་མ་དེ་ཡང་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་བྱས་པའི་དབུས་མ་ལྟེ་བ་ཞལ་བཞི་པ་དང། དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཆ་རེ་རེ་བྱེད་པར་བསྟན་ཏོ། །རྭ་ནི་ཁྱོན་དང་མཚུངས་པ་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་དུ་སྟེ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྭ་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཁྱོན་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་པ་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་གྱི་དབུས་གསུམ་ཆ་སྟེ་ཕྱོགས་བཞི་པོ་རྣམས་སམ། ཕྱོགས་བྲལ་རྣམས་སུའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྩེ་ལྔ་པ་ལ་རྭ་དབུས་མའི་ཕྱོགས་བཞི་དང། རྩེ་དགུ་པ་ལ་ཕྱོགས་བྲལ་བཞིར་ཡང་རྭ་རེ་ཡོད་པའི་ཚེ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྭའི་མཐའ་ནས་ནུབ་ཀྱི་རྭའི་མཐའི་བར་ལ་ཐད་ཀར་རྭ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ནས་བསྐོར་བའི་ནང་གི་དབུས་ཀྱི་ཟླུམ་པོའ་ཞེང་ལ་བཅལ་ན་རྡོ་རྗེའི་སྲིད་ཀྱི་གསུམ་ཆར་ ིའགྱུར་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྭ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་སྐོར་ལ་དེ་གསུམ་འགྱུར་དུ་འགྲོ་བས་རྡོ་རྗེ་ཆུ་ཞེང་མཉམ་པར་རྒྱུད་གཞན་ནས་བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །རྭའི་ཟླུམ་པོ་དག་ནི་བཞི་ཆའོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྭའི་ཟླུམ་པོ་ནི་རྡོ་རྗེའི་གསུམ་ཆའི་བཞི་ཆའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་དབུས་རྭའི་རྩེ་མོ་ཟླུམ་པོ་མཐའི་རྭ་རྣམས་ཟུག་མཚམས་ལས་ལྷག་པོར་སྟེང་དུ་འཐོན་པའི་ཆ་རྡོ་རྗེའི་གསུམ་ཆར་གྱུར་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་རྭའི་སྲིད་ཀྱི་བཞི་ཆ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་འཆད་ལ། ཁ་ཅིག་རྭའི་ནང་དང་སྦོམ་པོའ་ཟླུམ་པོའི་ཞེང་དག་ལ་ནི་རྡོ་རྗེའི་གསུམ་ཆའི་བཞི་ཆའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །དབུས་ ིརྭའི་རྐེད་པ་སྦོམ་པོ་ལ་ཟླུམ་པོར་བསྐོར་བའི་ཞེང་ཚད་དབུས་རྭའི་སྲིད་ཀྱི་བཞི་ཆ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་རུང་བར་སེམས་སོ།།
དེ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་གི་འགྲེལ་པར། ཕྱི་རོལ་རྭ་རྣམས་ཀྱི་གསུམ་
ཆ་ནི་འོག་གོ །སྟེང་དུ་ཆ་གཉིས་ནི་བ་ད་རའི་ཚེར་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་སྟེང་དབུས་ལ་བསྲེས་པས་སྦྱར་བའོ་ཞེས་པ་ནི་ཟླུམ་པོའོ། །རྣམ་པར་གྱེས་པ་ལ་རྩེ་མོ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཕྱིའི་མཐའ་སྐོར་གྱི་རྭ་རྣམས་ཀྱི་སྲིད་ཀྱི་གསུམ་ཆ་འོག་གི་ཆ་ཅུང་ཟད་ནང་དུ་ཞུམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལས་སྟེང་དུ་རྭའི་སྲིད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ནི་བ་ད་རྭའི་ཚེར་མའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་སྟེ་མཐའི་རྭ་དེ་དག་གི་སྟེང་གི་རྩེ་མོ་རྣམས་དབུས་ཀྱི་རྭ་ལ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༡༣༣༥ ཕྲེང་། ༤

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 165

བསྲེས་པ་སྟེ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཟུམ་པ་དང་རྣམ་པར་གྱེས་པ་ལ་ནི། རྩེ་མོ་རྣམས་རྣམ་པར་ཁ་བྱེ་བའོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །དྲིལ་བུའི་ཞལ་རྣམས་དེ་བཞིན། ཞེས་པ་ལ་འགྲེལ་པར། དྲིལ་བུའི་ཞལ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི། སྐུ་དང། གསུང་དང། ཐུགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལ་ཞལ་བཞི་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྡུལ་གྱི་ཐིག་ལེའི་ཆོས་དང། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་ཞལ་བཞི་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་རིགས་པ་སྟེ་གཅིག་གོ་ཞེས་པས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་དང་པོ་སྟོན་ཏེ་རྭ་དང་འགྱུར་མངས་སུ་རིགས་པ་གཅིག་གོ །ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་སོ། །དེའི་དོན་ནི། ཐབས་ཀྱི་ཁུ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བྱམས་པ་སོགས་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ལྡོག་པས་བཞིར་ཕྱེ་བའི་བྱམས་སོགས་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་བཞི་དང། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྡུལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་དང། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པས་དྲིལ་བུ་ལ་ཡུམ་གྱི་ཞལ་བཞི་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཐབས་རྡོ་རྗེ་དང། ཤེས་རབ་དྲིལ་བུའི་ཞལ་སྦྱོར་བས་ནི། རྣམ་བཅས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཐིག་ལེ་བཞི་དག་པའི་ཞལ་བཞི་པ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་དང། རྣམ་མེད་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཐབས་དང། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བཞིའི་སྟོང་པ་ཉིད་ ིརྣམ་མེད་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱར་བ་མཚོན་པས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ ིཉིད་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།
ཡང་དེའི་མཇུག་ཏུ་འགྲེལ་པར་གཉིས་པ་ནི། ཉིན་མོ་བཅོམ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་ཅན། །ཞེས་པ་ཀཱ་
ལི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་དབྱངས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཞལ་མེད་དེ། མཚན་མོ་ཤེས་རབ་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཞེས་པ་ནི་ཨཱ་ལི་དབྱངས་ཀྱི་ཆོས་ཏེ། དེས་ན་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མའི་ཞལ་གཅིག་གོ །ཞེས་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ལ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་ནི་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ལ་ཞལ་བཞི་བཞི་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་འཐད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཡང་ན་རྡོ་རྗེ་ལ་ཞལ་མེད་ཅིང་དྲིལ་བུ་ལ་ཞལ་གཅིག་བྱེད་པའི་རིགས་པའམ་འཐད་

166 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པ་གཉིས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐབས་ཡིན་པས་ཉིན་མོའ་ཆོས་དང་དྲིལ་བུ་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་མཚན་ ིམོའ་ཆོས་སུ་འཇོག་ལ། ཉིན་མོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དང་མཚན་མོ་དབྱངས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ཞིང། ིདབྱངས་སྲོག་ཏུ་ཞུགས་པ་མེད་པའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དོན་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་ལ་བརྗོད་པའི་སྒོར་གྱུར་པའི་ཞལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་བྱས་ལ། དབྱངས་ནི་བརྗོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲིལ་བུ་ལ་བརྗོད་པའི་སྒོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་མའི་ཞལ་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།། །།
གསུམ་པ་རྣམ་དག་དང་མཚོན་དོན་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་དངོས་དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྡོ་རྗེའི་རྣམ་དག་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་དང་། དྲིལ་བུའི་རྣམ་དག་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་དག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་ལྷའི་རྣམ་དག།།དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག།།ཡེ་ཤེས་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཐབས་དང་བཅས་པའི་མཚོན་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་དག་འདི་དག་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་སམྦུ་ཊིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་ཤླཽ་ཀ་ཕྱེད་དང་བཅུ་བཞི་ཙམ་ཞིག་མན་སྙེར་བཤད་པ་ཞིབ་ཏུ་མཛད་ཅིང་། རྒྱ་དཔེ་དག་པ་ལ་ཡོད་པར་སྣང་ཡང་འབྲོག་འགྱུར་དང་འགོས་གཉིས་ཀའི་རྩ་བའི་འགྱུར་ལ་ཆད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་ཆོས་རྗེ་བུས་འགྱུར་ཆད་དེ་བསབས་པ་དང་། མན་སྙེ་དཔང་འགྱུར་དུའང་དེ་དག་དག་པར་བསྒྱུར་བ་ལྟར་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཁ་སྦྱོར་ལས། དེ་ཉིད་བཞི་ཡི་རྦ་རླབས་ལས། །ཕ་རོལ་འདོད་པ་འདྲེན་པ་ཡི། །དབུས་སུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མགོན། །ཤར་དུ་མི་བསྐྱོད་དེ་བཞིན་ཡང། །རིན་ཆེན་ལྷོ་ཡི་རྭ་ལ་འོ། །འོད་དཔག་མེད་ནི་ནུབ་ཏུ་དགོད། །བྱང་དུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ། །རྭ་ལྔ་རྣམས་ནི་ལྷ་ཉིད་དོ། །པདྨར་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བརྒྱད། །ས་ཇི་ལྟ་བར་གཞག་པར་བྱ། །ཕྱག་ན་པདྨ་བྱམས་པ་དང། །ནམ་མཁའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བཞིན། །གནོད་སྦྱིན་བདག་པོ་འཇམ་དཔལ་དང། །རྣམ་པར་སེལ་དང་ས་སྙིང་ཡང། །ལྷ་རྣམས་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གིས། །ས་ཇི་ལྟ་བར་གཞག་པར་བྱ། །དབུས་སུ་སྐབས་གསུམ་སྒོ་ང་ལ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་ཐིམ་པར་བྱ། །པདྨར་ལྷ་མོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས། །ཇི་བཞིན་གནས་སུ་སྦྱར་བར་བྱ། །རྡོ་རྗེ་ལྕགས་

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 167

ཀྱུ་ལ་སོགས་བཞི། །དེ་བཞིན་རྩེན་མ་ཕྱོགས་བྲལ་ལོ། །རྭ་ལ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལྔ་སྟེ། །དབུས་སུ་ཡེ་ཤེས་མིང་ཅན་ནོ། །ཤར་དུ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ། །བྱང་དུ་དྲག་མོའ་མིང་ཅན་ཏེ། །རོ་ལངས་མ་ནི་ ིཕྱོགས་ཀྱི་མཐར། །གཏུམ་མོ་ལྷོ་ཡི་དབང་ཕྱུག་མ། །རྡོ་རྗེའི་དེ་ཉིད་ལྷ་རྣམས་སུ། །མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱས་པ་ཡིན།1

།ཞེས་འབྱུང་ལ།
རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར་ཡང་། ས་སྙིང་དེ་བཞིན་སྒྲིབ་སེལ་ཏེ།2

།ཞེས་དེ་གཉིས་གོ་རིམས་ཁ་
སྦྱོར་ལས་བཟློག་པ་དང། དེ་བཞིན་རྩེན་མ་ཕྱོགས་བྲལ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོད་ལ། མཚམས་ནི་བཞི་པོ་དག་ཏུ་ཡང། །སླར་ཡང་དེ་བཞིན་ལྷ་མོ་བཞི། །སྐུལ་བྱེད་རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མ་དང། །དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་སྒྲོག་དང། །དེ་བཞིན་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མ། །པདྨའི་འདབ་མ་ཀུན་ལ་དགོད།3

།ཅེས་
རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་དང། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་ལ་སོགས་བཞི་ཞེས་པའང་བཞི་གའི་མཚན་དངོས་སུ་སྨོས་ནས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཁ་སྦྱོར་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ། དེ་ཉིད་བཞི་ཡི་རྦ་རླབས་ལས། །ཕ་རོལ་འདོད་པ་འདྲེན་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེའི་གོང་དུ་སྟོན་པ་ལ་དེ་ཉིད་བཞི་གསུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན། རྡོ་རྗེའི་དེ་ཉིད། དྲིལ་བུའི་དེ་ཉིད། ཕྲེང་བའི་དེ་ཉིད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཞི་ཡི་རྣམ་རྟོག་གི་རྦ་རླབས་གཡོ་བའི་འཁོར་བ་ལས་ཕ་རོལ་ཐར་པ་མཆོག་གི་གླིང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐུན་འདྲེན་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ཉིད་དེ་དག་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའོ།།
ཕྱག་ན་པདྨ་ནི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང། གནོད་སྦྱིན་བདག་པོ་ཕྱག་རྡོར་དང། ས་ཇི་ལྟ་བ་
ཞེས་པ་དག་ནི་གནས་ཇི་ལྟ་བ་དང། སྐབས་གསུམ་པ་ནི་ལྷའི་མིང་ཡིན་པས། སྐབས་སྒོང་ཞེས་པ་ལྷའི་སྒོང་སྟེ་ལྷ་རྣམས་གང་ནས་སྤྲོ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་ལ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་མན་སྙེ་ལས་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་རྭ་སྟེང་འོག་དང། པདྨ་སྟེང་འོག་རྣམས་ལ་སོ་སོར་བཤད་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དེ་དག་སྤྲོ་པ་པོ་དང་འབྱིན་པ་པོ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་ནི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༧༦ ཕྲེང་། ༢༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༡ ཕྲེང་། ༡༢
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༡༦༡ ཕྲེང་། ༡༧

168 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ནུབ་དང། རྩེན་མ་ནི་ཙུནྡ་ཡིན་ཞིང། ཚིག་དོན་ལྷག་མ་གོ་སླ་ལ། དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་སྟེང་གི་རྭ་རྣམ་སྣང་དབུས་དང་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་ཤར་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་བཀོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་རྣམ་པར་དག་པ་དང། རྭ་ལྔ་པོ་ལྷ་ལྔའི་ངོ་བོར་མོས་པ་བྱ་བ་དང། སྟེང་གི་པདྨ་བརྒྱད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་བྱང་སེམས་བརྒྱད་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བྱང་སེམས་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་མན་སྙེ་ལྟར་ན། ཁ་སྦྱོར་རིམ་པ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཀྱང། གསང་བ་འདུས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་མན་ངག་གིས་གོ་རིམས་འཁྲུགས་བསྡེབས་ཏེ། ཤར་དུ་ས་སྙིང་དང་བྱམས་པ། ལྷོར་ཕྱག་རྡོར་དང་རྣམ་སྙིང། ནུབ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དང་འཇམ་དཔལ། བྱང་དུ་སྒྲིབ་སེལ་དང་ཀུན་བཟང་འགོད་པར་འདོད་པར་བཞེད་ལ། བྷུ་བ་བྷ་དྲ་ལྟར་ན་གཞུང་གི་རིམ་པ་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ཤར་གྱི་པདྨ་ལ་ཕྱག་ན་པདྨ། ཤར་ལྷོར་བྱམས་པ། ལྷོར་ནམ་སྙིང། ལྷོ་ནུབ་ཏུ་ཀུན་བཟང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིམ་པས་འགོད་པར་བཞེད་དོ།།
རྭ་སྟེང་འོག་གི་དབུས་ལྟེ་བའི་གནས་སུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཐིམ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྣམ་
པར་དག་པའི་ངོ་བོར་བསམས་པ་དང། འོག་གི་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ཤར་དུ་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་མ། ལྷོར་ཞགས་པ་མ། ནུབ་ཏུ་ལྕགས་སྒྲོག་མ། བྱང་དུ་དྲིལ་བུ་མ་བཞི་དང། མན་སྙེ་ལྟར་ན་མེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཚམས་བཞིར་ཙུནྡ་དང། རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མ་དང། རྡོ་རྗེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་དང། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་མ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པའམ། ལྷ་མོ་དེ་དག་གི་ངོ་བོར་བསམ་ལ། བྷཱ་ཝ་ལྟར་ན། དབང་ལྡན་ནས་བརྩམས་པར་བཞེད་དོ། །འོག་གི་རྭ་ལྔ་ལ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལྔ་སྟེ། དབུས་མ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མ། ཤར་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ། བྱང་དྲག་མོ། ནུབ་རོ་ལངས་མ། ལྷོ་གཏུམ་མོའ་ངོ་བོར་རྣམ་པར་ ིདག་པའོ། །དེ་དག་ནི་རྭ་ལྔ་པའི་རྣམ་དག་ཡིན་ལ། རྭ་དགུ་པའི་ཚེ་ལྷའི་རྣམ་དག་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བ་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས། ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་སུ་ནི། །དགུ་པ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །རྣམ་དགུ་ལ་སོགས་རྩེ་མོ་ནི། །ལྷ་རྣམས་དགུ་ཡིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས།1

།ཞེས་པ་ལ་དཔང་འགྱུར་དུ།
སོགས་ཀྱི་དོད་ལ་མཆོག་ཅེས་འབྱུང་ཞིང་། འགྲེལ་པར་ཡང་མཆོག་གི་བཤད་པ་མཛད་དེ། དེ་ལ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༧༨ ཕྲེང་། ༦

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 169

མན་སྙེ་ལྟར་ན། སྟེང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྭ་བཞི་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང། མཚམས་ཀྱི་རྭ་བཞི་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང། བརྒྱད་པོ་དེའི་དབུས་ཀྱི་རྭ་དགུ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་འོག་གི་རྭ་དགུ་ལྷ་གང་རྣམ་པར་དག་པར་འཇོག་པའི་ལྷ་དེ་དག་གི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཆོག་ཅེས་བྱ་ལ། འོག་གི་རྭ་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་བརྒྱད་ནི་སྔར་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་བརྒྱད་དང་རྭ་དབུས་མ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་འཆད་དོ།།
རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་དང་ནི། །དབུས་མ་ཉིད་དང་སངས་
རྒྱས་དགུ། །གཙོ་བོ་དགུ་ནི་ལྷ་ཉིད་དེ། །ལྷ་དགུ་ཡིས་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས།1

།ཞེས་དང། གདན་
གཞི་ལས། ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་ནི། །དབུས་མའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་དགུ། །རྩེ་མོ་དགུ་ཡི་ལྷ་ཉིད་དེ། །ལྷ་དགུ་ཡིས་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས།2

།ཞེས་པ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ན། བྷཱ་ཝ་
བྷ་དྲས། སྟེང་གི་རྭ་དབུས་མ་སངས་རྒྱས་རྣམ་སྣང། ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་བྱང་སེམས་བརྒྱད། འོག་གི་རྭ་བརྒྱད་ལྕགས་ཀྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་དུ་བཤད་ནས་དེའི་དབུས་རྭ་གང་དུ་བྱེད་པ་མ་བཤད་ཅིང། རྭ་ལྔ་པའི་ཚེ་པདྨ་དང་སྦྱར་བའི་ལྷ་དེ་དང་དེ་རྭ་དགུ་པའི་རྭ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་པའི་ཚེ། རྭ་དགུ་པའི་པདྨ་དེ་དག་གང་དང་སྦྱོར་བ་འཆད་དགོས་པར་སྣང་བ་ལ་འགྲེལ་པ་རྣམས་དང། ཕྲེང་བ་ལ་སོགས་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་ཅིང་རྒྱུད་དག་ཏུ་མ་གསུངས་ལ། དེའི་ཚེ་ལྷ་དེ་དག་གང་ལ་འགོད་པའི་གདན་དུ་འཆད་དགོས་སམ་སྙམ་མོ། །རྩེ་མོ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་རྭ་རྣམས་ཆུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ལས་འཐོན་པ་ནི་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བ་དང། ལྟེ་བའི་མཐའ་དང་པདྨའི་སྟེང་གི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་དང་། རྭའི་འོད་ཟེར་དག་ནི་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་མཚོན་པ་དང། རྭ་དབུས་མའི་རྐེད་དཀྲིས་གསུམ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་མཚོན་པ་དང། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་དག་འཆད་པའི་ཚེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གདན་དུ་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟོགས་བྱ་གཞི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དག །དེ་རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༠ ཕྲེང་། ༧
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༦༠༤ ཕྲེང་། ༡༣

170 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཀྱི་རྣམ་དག །རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག་གོ། དང་པོ་ནི། སམྦུ་ཊི་ལས། གང་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཡི། །རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་བདག་སེམས་ལ། །རྡོ་རྗེ་སྙིང་ཅན་རྣལ་འབྱོར་པ། །རྡོ་རྗེ་སེམས་ནི་བྱེད་དུ་གཞུག །རྡོ་རྗེ་དག་པ་བརྟན་པར་བྱ།1

།ཞེས་
པ་འདིས་ཐོག་མར་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་དག་ཐུན་མོང་དུ་མདོར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་མན་སྙེར་བཀྲལ་བ་ལྟར་གསལ་བར་ཚིག་གི་འབྲུ་གཉེར་ནས་བཤད་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སྤྲོས་པས་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་རྡོ་རྗེ་དོན་དམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཕྱིའི་རྡོ་རྗེས་མཚོན་པའི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས། སློབ་མ་ལ་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཚེ། རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་སེམས་ནི་བྱེད་དུ་གཞུག་ཅིང་། སློབ་མར་མ་ཟད་རང་གིས་ཀྱང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་ཉི་ཤ་རྩ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཐུགས་དོན་དམ་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྐུ་ཀུན་རྫོབ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་། དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ནང་ཟུང་འཇུག་གི་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་རྩེ་ལྔ་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་མཚོན་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་རྡོ་རྗེའི་དག་པ་ཡིད་ལ་བརྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་དག་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ན་གཞི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དག་ནི། རྡོ་རྗེ་ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་ཡིད། །རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཅན་ཀུན་རྣམས། །རྡོ་རྗེ་ལས་ལ་སྔོན་པར་འགྲོ2

། ཞེས་ཆོས་རྗེ་བུས་འགྱུར་ཆད་བསབས་པ་ལས་འབྱུང་
ལ། མན་སྙེ་དཔང་འགྱུར་དུ། རྡོ་རྗེ་ཆོས་བརྩོན་འདོད་པའི་ཡིད། །ཅེས་པར་བཤད་དོ།།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༧༧ ཕྲེང་། ༡༣
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༧༧ ཕྲེང་། ༡༥

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 171

འོན་ཀྱང་འདི་ནི་དོན་འདྲ་བ་ལ་གདན་བཞིའི་སྦྱོར་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས། ཆོས་
རྣམས་རྡོ་རྗེ་ལས་གཞན་མེད། །ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཡིན། །རྡོ་རྗེ་ལས་ནི་སྙིང་པོའོ།1

།ཞེས་འབྱུང་
བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། དེའི་དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་ན་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་གང་ལའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པས་བཙལ་བ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྐང་པ་ཐ་མ་ལ་འགྲེལ་པ་དྲན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། རྡོ་རྗེ་ལས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྙིང་པོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་ལ། ཁ་སྦྱོར་གྱི། རྡོ་རྗེ་ལས་ལ་སྔོན་པར་འགྲོ2

། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་མན་སྙེ་ལས། རྡོ་རྗེའི་ལས་ཀྱང་གནོད་བྱ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་སོ། །དེ་རྣམས་ལ་སྔོན་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།3

ཞེས་
གསུངས་པ་ཉིད་ལེགས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས་གསུངས་པའི་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་རབ་འབྱམས་རྣམས་ལ་རྡོ་རྗེའི་ལས་ཞེས་བྱ་ལ། ལས་དེ་དག་ལ་རྡོ་རྗེ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕ་རོལ་གྱི་སྦྱོར་བ་གང་གིས་ཀྱང་གནོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། བཟློག་པའམ་གཞིག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲ་བའི་ལས་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་བཤད་པ་ལྟར་འགྲུབ་པ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བས་ཟིན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དངོས་གྲུབ་མཆོག་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་བསྒྲུབ་པ་དང་། གཏོར་མ་སྦྱིན་སྲེག་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲུབ་མཆོད་སོགས་རྡོ་རྗེའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ན། རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ནམ་འཛིན་པའི་ཚེ་དེས་མཚོན་པའི་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དེ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ལས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་ལ་ལྟ་བས་རྒྱས་ཐེབས་པ་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ནོ།།
གཉིས་པ་དེ་རྟོགས་པ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས། རྡོ་རྗེ་སྤྲོ་བའི་སྦྱོར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༦༠༤ ཕྲེང་། ༡༨
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༧༧ ཕྲེང་། ༡༦
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༢༥ ཕྲེང་། ༥

172 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བ་ཡིས། །རྡོ་རྗེ་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་སྒྲོལ། །རྡོ་རྗེ་བཀུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །རྡོ་རྗེ་རེངས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིགས། །མུན་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ། །རྣམ་ཤེས་མར་མེ་དང་ལྷན་ཅིག །ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་གཞོམ་པར་བྱ། །སྣང་བའི་ཕྱོགས་ནི་འཐོབ་པ་ཡི། །རྡོ་རྗེ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །རྡོ་རྗེའི་བདག་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན།1

།ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་གཉིས་སུ་ ིམེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ཚོགས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་དང་། མི་སློབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྔར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་མཐའ་མ་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་འཆད་ལ། ཚོགས་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་མན་སྙེ་དཔང་འགྱུར་དུ་རྐང་པ་དང་པོ། རྡོ་རྗེ་ལྷ་རྣམས་སྤྲོ་བར་བྱེད། །ཅེས་པར་ཡོད་དེ། དོན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལྷའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་སྤྲོ་བར་བྱེད་པ་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དེས་ནི་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །སྦྱོར་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་བཀུག་པ་ཞེས་སོགས་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པ་ནི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གོམས་བཞིན་པས་བཀུག་པ་གོམས་བྱ་ལ་གསལ་སྣང་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དེ་བར་མ་ཆད་པར་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པས་ཀུན་རྟོག་རླུང་གི་གཡོ་བ་དང་བཅས་པའི་འཕྲོ་བ་རེངས་ཤིང་འགོག་པ་ལ་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།
གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། མུན་པ་ཞེས་སོགས་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་འབར་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཤེས་མར་མེ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེ་དུས་མཉམ་དུ་མུན་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༧༧ ཕྲེང་། ༡༦

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 173

མོངས་པའི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་གཞོམ་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་མི་འདྲ་བར། བླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་བྱས་པའི་ས་བོན་ཡིད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བ་ཤེས་དགོས་སོ།།
བཞི་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། རྐང་པ་ལྷག་མ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མུན་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་དང་། དེ་མེད་པ་སྣང་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་དེ་འདྲའི་སྣང་བའི་ཕྱོགས་ནི་འཐོབ་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཡང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ནུས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བསུྲབ་པའི་

ས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་རིམ་གྱིས་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེའོ། །གཞུང་འདི་དག་གི་ཚིག་དོན་འདི་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡང་ཕལ་ཆེར་མན་སྙེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། དེར་ཡང་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱས་ཏེ་མ་བཀོད་དོ། །དེ་ལྟར་སློབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལྔར་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རྭ་ལྔས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྔར་གང་ལས་བྱེད་པའི་གཞི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བས་མཚོན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཀུན་རྫོབ་ལྷའི་སྐུ་གཉིས་ཀ་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ནི། མཚོན་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུའང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཐུགས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྐུ་ཀུན་རྫོབ་ལྷའི་སྐུ་ཟུང་དུ་ཆུད་པའི་ལམ་དགོས་པ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུའང་ཐུགས་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། སྐུ་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་སྐུ་ཟུང་དུ་ཆུད་པ་དགོས་པ་དང་། རྡོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་

174 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པའི་ཚེའང་དེ་ལྟར་དྲན་པར་བྱ་དགོས་པར་སྟོན་པ་འདི་ལྟར་གོ་ནས། འོག་ཏུ་བདེ་ཆེན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཚོན་དོན་ལ་སྦྱར་བ་དང་སྦྲེལ་ཤེས་ན་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ངོ་མཚར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་དག་ནི་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར་ཡང་འདི་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་མོད་ཀྱི། ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བའི་མ་དྲངས་སོ།།
གསུམ་པ་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
དག་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས། རྡོ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན། །རྡོ་རྗེ་ཐར་པ་ལྷུར་ལེན་པ།1

།ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ།
རྡོ་རྗེ་ཆོས་ནི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ལྟར་གྱུར་པ་ལས་ནམ་ཡང་བཞེངས་པ་མི་མངའ་བའི་ཐུགས་ཆོས་སྐུ་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་སྲིད་པའི་མཐའ་སྤངས་པ་དང་། དེའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནི་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པས་ཞི་བའི་མཐའ་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཐར་པ་དེ་ཉིད་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱར་ལྷུར་ལེན་པའོ། །ཞེས་བྱ་སྟེ། མན་སྙེར་ལྷུར་ལེན་ཞེས་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་འདྲ་བའི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྔར་ཕྱེ་བ་ནི་རྭ་ལྔ་ལྔས་མཚོན་པར་བྱེད་ལ། ཡེ་ཤེས་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་མ་བཞི་བཞི་རང་གི་ངོ་བོར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས། རྭ་རེ་རེ་ལ་ཟུར་བཞི་བཞི་བྱས་པ་སྟེ། མན་སྙེར། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་རིག་པའི་ཆེད་དུ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་པའོ།2

།ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ལྔ་
ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམ་པར་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་གཞན་བཞི་ནི་གཟུགས་སོགས་བཞིའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇོག་པ་ལས། གཟུགས་སོགས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གཞན་བཞི་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས། ཕྱོགས་ཀྱི་རྭ་བཞི་དབུས་རྭ་ལ་ཟུག་པ་སྟེ། མན་སྙེ་ལས། རྭ་དབུས་མ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྭ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མཐའ་འཇུག་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༧༧ ཕྲེང་། ༢༡
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༤ ཕྲེང་། ༡༣

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 175

ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཙོ་བོ་ཅན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ།
ལྷའི་རྣམ་དག་གི་སྐབས་སུའང་ཚུལ་འདིས་མཚོན་པར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཐབས་དང་བཅས་པའི་མཚོན་དོན་
བཤད་པ་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས། རྡོ་རྗེ་པདྨ་རྣམས་མནན་ཏེ། །བསྒྲུབ་བྱ་དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལས། །རྡོ་རྗེ་པདྨ་ཀུན་ཞགས་པ། །རྣམ་པར་མཁས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ།2

།ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མན་སྙེར་
རྐང་པ་དང་པོ་མདོར་བསྟན་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་རྒྱས་བཤད་དུ་མཛད་ཅིང་། མདོར་བསྟན་གྱི་མནན་ཞེས་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཞུགས་ཅེས་པ་དོན་གཅིག་ལ། པདྨ་རྣམས་ཞེས་པའི་རྣམས་ནི་མང་ཚིག་ཡིན་པས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་གྱི་པདྨ་རྣམས་དང་ཕྱག་རྒྱའི་བྷ་གའི་པདྨ་གཉིས་ཀ་ལ་འཆད་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཞེས་པ་གསང་གནས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་བདེ་བའི་རྟེན་ཀུནྡ་ལྟ་བུ་དང། དེས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ག་ལ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་ ིཔོའ་གསང་གནས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱར་བས་གཏུམ་མོ་འབར་ཏེ། བདེ་ ིབ་ཆེན་པོའ་འཁོར་ལོ་ལས་ཞུ་ནས་རིམ་གྱིས་མགྲིན་པ་སྙིང་ཁ་ལྟེ་བའི་པདྨ་རྣམས་མནན་ཅིང་། དེ་ ིདག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ། མཐར་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་ན་གནས་པའི་ནོར་བུའི་རྩེར་ཕྱིན་པའི་སྒོ་ནས་དགའ་བ་བཞི་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། ཡུམ་གྱི་པདྨ་དང་སྦྱར་བའི་གསང་གནས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ནི་འདིར་མཚོན་པར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་གཅིག་ཡིན་ལ། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞུ་བ་རྩའི་པདྨ་དང་བྷ་གའི་པདྨ་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་འབབ་པའི་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་མཚོན་པར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་བཞིའི་བདེ་བ་ཡང་མཚོན་པར་བྱ་བའི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་པོ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ། གསང་གནས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྭ་དབུས་མའི་ནོར་བུ་ཧཱུཾ་གིས་མཚན་པའམ། རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཧཱུཾ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་སུ་བསྐྱེད་དགོས་པས། དེའི་ཚེ་གསང་གནས་ཀྱི་ལིང་ག་གང་དུ་བསྒོམ་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིའི་རྡོ་རྗེས་མཚོན་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྔར་བཤད་པ་ལྟར། རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཧཱུཾ་ཡིག་བྲིས་པས་མཚན་པར་བཤད་དོ།།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༤ ཕྲེང་། ༡༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༧༨ ཕྲེང་། ༡

176 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དེ་ལྟར་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་ཐབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་མཚོན་ཚུལ་ ིནི་བཤད་ཟིན་མ་ཐག་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་རྟེན་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བ་ལས་སྐྱེས་པར་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པའི་རྭ་ཐམས་ཅད་ཀུནྡ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ ིཀྱི་སེམས་མཚོན་པའི་ཟླ་བ་ལ་གནས་པར་བྱས་ཏེ། མདོར་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཐབས་ ིཁྱད་པར་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ལས་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྡོ་རྗེའི་དེ་ཉིད་འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ལ། སྔོན་དུ་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་གི་རྦ་རླབས་གཡོ་བའི་འཁོར་བ་ལས་སེམས་ཅན་འདྲེན་པར་གསུངས་པ་དོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ནི་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་ཟློས་པ་སྙིང་པོར་ཟད་དོ། །མན་སྙེར། དབུས་ལ་སོགས་པའི་རྩེ་མོ་རྣམས་ལ་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསམ་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་དང་། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པར་བྷཱ་ཝས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ལ། དེ་
གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་སྣང་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱེད་ན། དབུས་སུ་འོང་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཆོས་རྗེ་བུ་གསུང་ངོ་།།
འདི་ནི་ཚིག་ཟིན་ལ་གནོད་པ་འཇུག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། ཕྲེང་བར། འདིར་རྡོ་རྗེའི་དབུས་
དང་ཤར་ལ་སོགས་པའི་རྭ་རྣམས་ལྟེ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྒོམ་མོ། །ཡང་ན་དབུས་སུ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དོ།2

།ཞེས་ཀྱང་
གསུངས་ཏེ་བརྟག་པར་བྱའོ། །རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པར། རྩེ་མོ་དགུ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩེ་མོ་དགུ་པ་སྟེ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་རྣམ་པར་དག་པའོ།3

།ཞེས་པ་ལྟར། རྭ་དགུ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་དག་པར་བཤད་
པ་ཙམ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དག་པ་སྦྱོར་ཚུལ་གསལ་བར་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་དག་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ་།། 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༧༠༩ ཕྲེང་། ༡༠
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༩ ཤོག ༢༣༨ ཕྲེང་། ༢༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༢ ཤོག ༡༣༤༠ ཕྲེང་། ༡༠

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 177

དེ་ལྟ་ནའང་། རྭ་ལྔ་ཕུང་པོ་ལྔ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་མཚོན་པར་གསུངས་པ་དེས་རྭ་དགུ་
པ་ལ་ཡང་དབུས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྭ་ལྔ་དེ་དང་འདྲ་བར་གོ་ནུས་ལ། དེའི་ཤགས་ཀྱིས་མཚམས་ཀྱི་རྭ་བཞི་ཡང་ཁམས་བཞི་དག་པའི་ཚད་མེད་བཞི་མཚོན་པར་གོ་ནུས་པས། དེ་ལྟར་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིར་རྭ་ལྔ་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་ཀ་རྣམ་དག་དང་བཅས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཀྱང་། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ། དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱིན་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་རྩེ་ལྔ་པར་ངེས། དེའི་ཕྱིར་རྩེ་ལྔ་པ་ལ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་ཞེས་གསུངས་པ་པཎྜི་ཏ་གཞན་དག་འཆད་པ་ལ་ཨ་བྷ་ཡཱའི་དགོངས་པ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་རུང་བར་མངོན་ཞིང་། གུར་དུ་དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱིན་པའི་སྐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་དགུ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས། རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྟེང་འོག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྭ་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད། དབུས་རྭ་སྟེ། སྟེང་འོག་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་དང་བཅས་པའི་དགུ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །འདི་ལྟར་ན་ད་ལྟ་དམ་ཚིག་རྡོར་དྲིལ་བྱིན་རླབས་བྱས་ནས་བརྟེན་པའི་དམ་ཚིག་ཏུ་འཆད་པ་ལ་རྩེ་ལྔ་པ་དགོས་པར་མངོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྡོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
གཉིས་པ་དྲིལ་བུའི་རྣམ་དག་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་ཐབས་དང་དྲིལ་བུ་ཤེས་
རབ་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཤེས་རབ་ཏུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་འཆད་ཚུལ་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་བས་འདི་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ནས་རྣམ་དག་བཤད་པ་དང་། ཤེས་རབ་མའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚོན་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དག །དེ་བརྗོད་པ་སྒྲའི་རྣམ་དག །དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་དག་གོ །དང་པོ་ནི། དྲིལ་བུའི་ཁོག་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དུ་གནས་པ་དེས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་ལ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དབུས་ཀྱི་ཁོག་པ་ཟབ་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་དག་བྱེད་བཅུད་ཀྱི་གནས།1

།ཞེས་པའི་རྐང་པ་དང་པོས་ཀྱང་དོན་འདི་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༦༢ ཕྲེང་། ༡༦

178 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཉིད་སྟོན་ཏེ། འགྲེལ་པར། ཁོག་པ་གཏིང་ཟབ་མོ་བྱས་ན་སྒྲ་རིང་བོ་འབྱུང་བ་ལ་ཡང་བཤད་མོད་ཀྱང་། དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སྔ་མའོ།།
གཉིས་པ་ནི། གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་
པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་སྟེ་སྒྲའི་དག་པ་དེས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དྲིལ་བུའི་སྒྲས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོགས་པར་སེམས་པ་ནི་སྒྲའི་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་བསྡུས་པའི་དུམ་བུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཀུན་མཆོག་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གསལ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་དྲིལ་བུས་སྒྲོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་ཞིང་དེའི་སྒྲ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་པ་ཡིན་ཞིང་།
གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཤེས་རབ་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྒྲ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐའ་གཏུགས་པ། །ཞེས་བྱ་བ་སྨྲོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲ་དེས་ཁྱབ་པར་བསྒྲགས་ཤིང་བསྒོམ་མོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སམྦུ་ཊི་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་གསུམ་སྒྲོགས་པར་སེམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བ་ནའང་། དེ་དང་མཐུན་པར་གསུམ་བརྡུངས་ཀྱི་རྣམ་པར་ལྕེ་བསྐྱོད་བར་བྱའོ། །ཞེས་བླ་མ་སྔ་མ་དག་འཆད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་མཚོན་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་དབུས་སུ་འཕྱང་བའི་ལྕེ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱུག་གུ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་མཚོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༩ ཤོག ༣༡༦ ཕྲེང་། ༨

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 179

པའི་བདག་རྐྱེན་དང་བྱེད་པ་པོར་མཚོན་པའི་ཕྱིར་ལྕེ་1

དེ་ཉིད་བསྐྱོད་པས་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་སྒྲོགས་
པའོ། །དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པའི་སླད་དུ། སམྦུ་ཊི། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ །གདན་བཞི་གསུམ་ག་ལས། ནང་གི་ཡེ་ཤེས་དབྱུག་གུ་ནི། །ཐམས་ཅད་སྤྲོ་ཞིང་སྡུད་པའོ།2

།ཞེས་མཐུན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་
མན་སྙེར། དྲིལ་བུ་དབུས་སུ་ཟུར་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱུག་པ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ངང་ཁོ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ ིཔས་དངོས་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པ་དང་སྡུད་པ་དག་བྱེད་དོ་ཞེས་པས་དབྱུག་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་བྱ་སྟེ། སྒྲ་སྤྲོ་བ་དང་སྡུད་པའི་ཆ་ལས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གསུངས་པ་བསྐྱོད་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ།3

།ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།
གསུམ་པ་དེ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་དག་ནི། སམྦུ་ཊི་ལས། ནང་གི་
གཟུགས་ནི་ནམ་མཁའ་སྟེ། །གཟུགས་ཀྱིས་གང་བའི་གཟི་བརྗིད་ཅན། །པདྨ་ཁ་ཕྱེ་ལས་བྱུང་བ། །གཟུགས་མེད་སྲིད་པའི་གནས་སུ་ནི། །ཤེས་རབ་བདུད་རྩི་བུམ་པ་ལྟར། །ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩི་བུམ་གནས་སུ། །དེ་ཡི་དབུས་སུ་ཡིད་ཀྱི་ནི། །ལྷ་མོ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །གཟུགས་ནི་མཛེས་ཤིང་ཡོན་ཏན་གནས།4

།ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་མན་སྙེར། ནམ་མཁའ་སྟེ་སྟོང་པ་གང་གི་དབུས་ཡིན་
པ་དེ་དྲིལ་བུའི་གཟུགས་ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་སོ། །དྲིལ་བུའི་སྟེང་དུ། འོག་ཏུ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་པདྨ་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །པདྨས་བསྐོར་བའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་མེད་སྲིད་པའི་ཕྱོགས་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཏེ། དེ་རུ་ཤེས་རབ་བདུད་རྩིའི་བུམ་པ་སྟེ་པདྨས་བསྐོར་བའི་སྟེང་དུ་རི་མོ་གསུམ་གྱིས་བུམ་པའི་རྣམ་པར་དབྱིབས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་བདུད་རྩི་སྟེ་དེའི་གནས་པའོ། །བུམ་པའི་རྣམ་པ་དེའི་དབུས་སུ་ཤེས་རབ་བདུད་རྩིའི་གནས་སུ་ཡིད་ཀྱི་མོས་པ་བྱ་བ་ནི། ཡིད་ཅན་ཏེ་བུམ་པའི་དབུས་སུ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མའི་ལུས་སུ་མོས་པར་བྱ་ཞིང་། བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ནི་ཞལ་ཁོ་ན་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༢༢༥ བ ༦ མཚོན་པའི་ཕྱིར་ལྷ་དེ་ཉིད་བསྐྱོད་པས་
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༧༨ ཕྲེང་། ༢༡
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༡ ཕྲེང་། ༡
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༢༨ ཕྲེང་། ༡༦

180 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་ཐབས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
དེ་ཡང་དྲིལ་བུའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་མཚོན་པའི་དོན་དང་། དྲིལ་བུའི་སྒྲས་བརྗོད་པའི་དོན་
དེར་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དྲུངས་འབྱིན་པའི་འཆི་མེད་ཀྱི་བདུད་རྩིར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། དྲིལ་བུའི་ལུས་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བའི་ཐ་སྙད་དང། དྲིལ་བུའི་སྒྲས་ཁམས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོགས་པ་དང། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བདུད་རྩི་བུམ་པས་མཚོན་པ་དང། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་གི་བདག་རྐྱེན་གཙོ་བོར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་དང། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་དང། རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མ་ཞེས་པའི་མཚན་ཅན་གྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མའི་སྐུའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ཞལ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་བསྒོམ་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་ཆ་གཟུང་རྣམ་རྡོ་རྗེ་ ིསེམས་དཔའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལྷ་ཕོའ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྤྲོས་པ་དག་རྡོ་རྗེའི་རྭ་དང་པདྨ་ལ་སོགས་པས་མཚོན་ ིཔར་བྱེད་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་བཟུང་རྣམ་རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མའི་སྐུའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཤེགས་མ་དང་སེམས་མ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ལྷ་མོའ་ཚོགས་སྤྲོས་པ་ནི། པདྨ་ལ་གནས་པའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་ལ་སོགས་ ིཔས་མཚོན་པར་བྱེད་དོ། །དྲིལ་བུའི་རྩེ་མོའ་རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་ནི། གདན་བཞི་ལས། སྔ་མ་བཞིན་དུ་ ིབསམ་པར་བྱ།2

།ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། སྔ་མ་བཞིན་དུ་བསམ་པར་བྱ།།ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྡོ་རྗེའི་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༠ ཕྲེང་། ༡༠
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༦༠༥ ཕྲེང་། ༡༩

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 181

སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པར་བསམ་པའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། རྡོ་རྗེའི་སྟེང་གི་རྭ་དང་པདྨ་རྣམས་ཀྱིས་དག་པ་སྦྱོར་བ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།
གཉིས་པ་ཤེས་རབ་མའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚོན་དོན་ནི། རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མའི་ཞལ་དང་པདྨའི་
འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ལྷ་མོའ་ས་བོན་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དྲུག་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འམ། རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་ང་རྒྱལ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་དང་། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་རིགས་སོ་སོའ་ང་རྒྱལ་བྱས་ ིཔའི་སྒྲུབ་པ་པོས་རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མའམ། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོ་དེ་དང་དེར་བསྒོམ་པར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་སོ་སོ་དག་ལ་མཚོན་ལ། དྲིལ་བུའི་ཁོག་པ་ཁའི་མཐར་ཐུག་པས་ནི། ཕྱག་རྒྱ་དེ་དག་གི་ཆོས་འབྱུང་བྷ་ག་མཚོན་ཞིང་། ནང་གི་ལྕེ་ནི་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མའི་རྩ་བྷ་གའི་དབུས་ན་གནས་པའི་བྱ་རོག་གདོང་མ་མཁའ་འགྲོ་གདོང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མཚོན་ལ། ལྕེ་ལ་ཟུར་བརྒྱད་བྱས་པ་དེས་དྷཱུ་ཏཱི་གང་གི་དབུས་ན་གནས་པའི་སྦས་པའི་རྩ་བརྒྱད་མཚོན་པ་སྟེ། འདི་དག་གི་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བར་ནུས་པས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དྲིལ་བུའི་རྣམ་དག་དང་མཚོན་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་དག་ལ་བཞི། ལྷའི་
རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་བའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ། སྒྲུབ་པ་པོ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ། རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནི། རྭ་དང་པདྨ་སྟེང་འོག་གི་ལྷ་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བ་པོར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དྲིལ་བུ་ལ་ཞལ་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མ་ནི་དྲིལ་བུའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་མོ་ཡིན་པ་དེའི་སྒོ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཐབས་དང་དྲིལ་བུ་ཤེས་རབ་ཅེས་བརྗོད་མོད་ཀྱི། སྤྱིར་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལྷའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཚང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རྡོ་རྗེའི་རྭ་འོག་མ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ལྷ་མོ་རྣམ་པར་དག་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༢ ཤོག ༡༣༤༣ ཕྲེང་། ༧

182 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པར་བཞག་ལ། དྲིལ་བུའི་རྩེ་མོའ་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པ་ནི། རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ལྷ་ཕོའི་རྣམ་ ི 1

དག་

གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གདན་བཞིའི་སྦྱོར་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་བཞི་པའི་འགྲེལ་པར། རྡོ་རྗེ་དང་། དྲིལ་བུ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། སོ་སོར་དགའ་བས་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིར་དྲིལ་བུ་ལ་རྡོ་རྗེས་སྟེང་དུ་མཚན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཕྱིའི་སྒྲུབ་པ་པོ་ཡབ་ཡུམ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ། བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཕྱིར་དྲིལ་བུའི་རྩེར་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པས་མཚན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་པའི། རྡོ་ ིརྗེའི་ལྟེ་བ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་དང་། དྲིལ་བུའི་རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མའི་ཞལ་སྦྱོར་བས་ཐབས་ཤེས་རབ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མཚོན་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་གཡས་དང་། རྡོ་རྗེ་སྙེམས་མའི་ངོ་བོ་དྲིལ་བུ་གཡོན་དུ་འཛིན་པས་འཁྱུད་སྟངས་བྱས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྔགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། རྫོགས་རིམ་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཡབ་ཡུམ་ཕན་ཚུན་འཁྱུད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་མཚོན་པར་བྱེད་དོ།།
གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་རྡོ་རྗེ་ལ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དྲིལ་བུ་ལ་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
བདེ་བའི་རྣམ་དག་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དང་། དྲིལ་བུ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆར་འཇོག་པས། རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་དང་དྲིལ་བུའི་ཞལ་སྦྱོར་བའམ། དེ་གཉིས་འཛིན་པ་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་ཐུགས་ཀར་བསྣོལ་བ་ལས། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་ཆེན་དབྱེར་མེད་པར་སྦྱར་བ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གོ་བར་བྱེད་དོ།།
གསུམ་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། སམྦུ་ཊིར། ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་བགོས་པ་ནི། །གནས་ནི་
བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱ། །ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་རབ་སྦྱོར་བས། །འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱེད།2

།ཅེས་
པའི་འགྲེལ་པ་མན་སྙེར། ཨཱ་ལི་ནི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། དེའི་ཀཱ་ལི་ནི་དྲིལ་བུའི་ཆོས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་རྩ་བརྒྱད་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༢༧ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༡༧༣ བ ༡ ཐབས་ལྷ་ཕོའ་རྣམ་པར་གསུངས་ཏེ། ི
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༧༨ ཕྲེང་། ༢༡

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 183

ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་བདེ་བ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་གཡས་ཀྱི་རྒན་པོ་དང་མིང་མེད་དག་གིས། དྲིལ་བུ་གཡོན་པ་དག་གིས་བསྡམས་ནས། དྲིལ་བུའི་ནང་གི་ཕྱོགས་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ལྕེ་བསྐྱོད་ཅིང་དཀྲོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།།
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནང་གི་རྩ་བརྒྱད་བསྐྱོད་པ་མཚོན་པའི་དོན་དུ་ལྕེ་ཟུར་བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་
རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ཡང་ཆ་བརྒྱད་པའོ། །ལྕགས་ཀྱི་ལྕེ་གང་དུ་འཕྱང་བ་དེ་ནི་མཁའ་འགྲོ་གདོང་མཚོན་པའོ། །འདིས་ཅི་ཞེ་ན་གསུངས་པ། ཨཱ་ལི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཨཱ་ལི་ཤེས་རབ་དང་ཀཱ་ལི་ཐབས་ཏེ། བསམ་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །དེ་དག་རབ་སྦྱོར་བས་ཏེ། ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བས་འཁོར་བ་གཅོད་དོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྡོ་རྗེ་ཨཱ་ལི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་སྒྲུབ་པ་པོའ་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་དང་། ིདེའི་ལྟེ་བ་ཟུར་བརྒྱད་པ་ནི་ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་ནས་བྱུང་བའི་དྷཱུ་ཏིའི་མར་སྣ་དང་། དྲིལ་བུའི་ཁ་ཀཱ་ལི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱའི་བྷ་ག་དང་། དེའི་ནང་གི་ལྕེ་ཟུར་བརྒྱད་པ་ནི་བྷ་གའི་དབུས་ཀྱི་སྦས་པའི་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་མཁའ་འགྲོ་གདོང་། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་མའི་རྩའི་མར་སྣ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་འཛིན་པའི་ཚེ་ཐོག་མར་ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐེ་བོང་དང་མིང་མེད་ཀྱིས་བཟུངས་ཏེ། དྲིལ་བུའི་ལྕེ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་ནས་དཀྲོལ་བ་ནི་དྷཱུ་ཏཱིའི་མར་སྣ་ཁ་ཕྱེ་བའི་ཆེད་དུ་རྩ་བརྒྱད་བསྐྱོད་པའི་བྱ་བ་མཚོན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་བསྣོལ་ཏེ་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྩའི་མར་སྣ་གཉིས་བཅིངས་ཏེ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མཚོན་ཞིང་། དེས་འཁོར་བ་གཅོད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཐབས་དེས་བཤད་མ་ཐག་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དྲངས་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཅོད་པའི་དོན་ནོ།།
ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་གདན་གྱི་རབ་བྱེད་བཞི་པ་ལས། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་
བདག །ཆོས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་ལྷ་མོ་འོ། །ཁ་སྦྱོར་སྦྱོར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ།2

།ཞེས་སོགས་རབ་བྱེད་འདི་
ཕལ་ཆེ་བ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་པོས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་ལྷག་པའི་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བྱས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྷ་མོའ་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསྒོམ་ ི

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༡ ཕྲེང་། ༧
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༦༢༢ ཕྲེང་། ༡༦

184 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པའི་ཕྱག་རྒྱ་དྲིལ་བུར་བཤད་ནས། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་དོན་དང་། མཉམ་པར་སྦྱོར་ཚུལ་འཁྲིག་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་དུ་མ་དང་། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་མཚོན་ཚུལ་དང་བཅས་ནས་ཆེས་རྒྱས་པར་འཆད་དེ། དེ་དག་ནི་འདིར་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་འཇིགས་ཏེ་མ་བཀོད་དོ།།
བཞི་པ་ནི། འགྲེལ་པ་དྲན་པར། རྡོ་རྗེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་ཐུགས་སོ། །དྲིལ་བུ་ནི་
ལུས་ཏེ་སྐུའོ། །དཀྲོལ་བ་ནི་གསུང་ངོ་ཞེས་དང་། མན་སྙེར། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་དང་། དྲིལ་བུ་སྐུ་དང་། དེའི་སྒྲ་གསུང་ངོ་ཞེས་གསུམ་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ནར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྡོ་རྗེ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐུགས། དྲིལ་བུའི་ལུས་ལྷའི་ཞལ་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པས་མཚན་པ་ནི་སྐུ། སྟོང་ཉིད་སྒྲོགས་པའི་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་ནི་གསུང་སྟེ། དེ་གསུམ་གའང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་ཏེ་དུས་མཉམ་དུ་འཛིན་པས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བལྟའོ། །དེ་ལྟ་ན་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་རྣམ་དག་དང་མཚོན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཇི་ལྟར་མཚོན་པ་དག་མཁས་པ་དགྱེས་པའི་གཏམ་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་གསལ་བར་བྱས་ཟིན་ཏོ།། གཉིས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། སམྦུ་ཊི་ལས། དེ་ཉིད་མེད་སེམས་
རྣལ་འབྱོར་པ། །གླང་པོ་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བ་བཞིན། །རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་དམན་པ་ཡི། །རང་གི་དངོས་གྲུབ་རིང་དུ་བརྟག1

།ཅེས་དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་ཡིད་ལ་དྲན་བྱས་ཏེ་འཁྲོལ་བ་མ་ཡིན་པས་དྲིལ་
བུ་འཁྲོལ་བ་དག་ནི་གླང་པོ་ཆེའི་སྐེ་ལ་དྲིལ་བུ་བཏགས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ལས་རིང་བར་གསུངས་ཤིང་། གདན་བཞིར་ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས་པའི་འགྲེལ་བར་བྷ་ཝས། དེ་ཉིད་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །གླང་ཆེན་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་དང་མཚུངས། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྲིལ་བུ་འཁྲོལ་བར་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱོད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།2

།ཞེས་གསུངས་
པས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟ་ཞོག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་དག་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༧༩ ཕྲེང་། ༡༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༢ ཤོག ༡༣༤༥ ཕྲེང་། ༢༠

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 185

རྣ་བའི་ལམ་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡོད་པའི་སོམ་ཉི་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར། ལག་པ་གཉིས་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་འཛིན་པའི་བྱ་བས་ཡུན་རིང་དུ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཐོབ་པའི་སྔགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རོལ་བ་དག །ཀཱ་ཡེ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་གསལ་བར་བྱ་སྙམ་དུ་རབ་ཏུ་བརྩེ་བ་ཆེས་ཆེར་གཡོས་པས་བསླད་པའི་སྨྲ་བ་ལྷུར་ལེན་པ་ལ་ཞུགས་སོ།།
བཞི་པ་ཚད་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་
པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་དག་གནས་ཇི་ལྟ་བར་བཀོད་དེ། རང་ཉིད་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སྦྱངས་པ་དང་བཀྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པའམ། མདོར་བསྡུས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་རྡོ་རྗེའི་སྟེང་གི་རྭ་རྣམས་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་བའམ། ཡང་ན་བླ་མེད་ཀྱི་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་ཕྱག་གཉིས་པ་དང་། སྟེང་གི་འདབ་མ་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་སུ་མཻཾ་ཐླཾི་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་བརྒྱད་ལས་བྱང་སེམས་བརྒྱད་འདུས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་གཞན་ལྟར་ཕྱག་གཉིས་པ་དང་། ལྟེ་བར་ཧཱུཾ་ལས་རྡོ་རྗེ་སེམས་པ་ཡུམ་མེད་པ་དང་། འོག་གི་རྭ་ལ་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་ས་བོན་སོ་སོ་ལས་ཁ་སྦྱོར་གྱི་རབ་བྱེད་བཅུ་པ་དང་། གདན་བཞི་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། འདབ་མའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱང་ཁ་སྦྱོར་དང་། གདན་བཞི་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། དྲིལ་བུའི་རྩེའི་རྭ་དང་པདྨ་ལ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་སྟེང་གི་རྭ་དང་པདྨའི་ལྷ་སྔར་ལྟར་དང་། བུམ་པའི་ནང་དུ་རྡོ་རྗེ་སྙེ་མའི་སྐུ་དང་སྟེང་དུ་ཞལ་འཐོན་པ་དང། ཁོག་པའི་སྟེང་གི་པདྨ་ལ་གནས་པའི་ས་བོན་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱོགས་བཞིར་སྤྱན་སོགས་བཞི་འདུས་པའམ། རྒྱུད་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། མཚམས་བཞིར་ནི་མན་སྙེ་ལས། དེ་ལ་བཾ་སེར་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སེར་མོ་ལང་ཚོ་གསར་པ་རྒྱན་དང་གོས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། འབྲས་སོ་བའི་སྙེ་མ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་འབབ་པའི་བུམ་པ་ཕྱག་གཡོན་ན་སྟེ་གཡས་པས་མཆོག་སྦྱིན་པ། ཟླ་བ་ལ་གནས་པ་རྡོ་རྗེ་སྐྱིལ་ཀྲུང་ཅན། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིས་ཅོད་པན་ཅན། སྙིང་ཁར་རང་གི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ནོར་རྒྱུན་མའོ། །ཙུཾ་དཀར་པོའ་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་དཀར་མོ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། རྣམ་ ིཔར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པ། ཕྱག་བཞི་པ། གཡས་པ་མཆོག་སྦྱིན་པ། གཡོན་པས་བོ་ཏི་དང་བཅས་པའི་པདྨ་འཛིན་པ། ཕྱག་དག་གིས་ལྷུང་བཟེད་འཛིན་པ། ཟླ་བ་ལ་སེམས་དཔའི་སྐྱིལ་མོ་

186 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཀྲུང་གིས་བཞུགས་པར་སྐལ་བྱེད་མའོ། །བྷྲིཾ་སེར་པོའ་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་སེར་མོ། །སྤྱན་གསུམ་ ིཔ། ལང་ཚོ་གསར་པ་ཅན། རལ་པའི་ཅོད་པན་ཅན་ཞི་བ། རྒྱན་མེད་པ། སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་པ། ཕྱག་བཞི་མ། གཡས་པ་མཆོག་སྦྱིན་དང་བགྲང་ཕྲེང་འཛིན་པ། གཡོན་པ་དབྱུག་གུ་གསུམ་པ་དང་རིལ་བ་ཆུང་དུ་འཛིན་པ། ཟླ་བའི་གདན་ཅན་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཾ་གྱི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྗང་ཁུ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཕྱག་དག་གིས་སྒེག་པས་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་འཛིན་པ། སྒེག་པ་དང་བཅས་པར་དབུ་གཡོན་གྱི་ཆར་ཅུང་ཟད་དུད་པ་ཅན། ཟླ་བ་ལ་གནས་པ། དོན་ཡོད་གྲུབ་པས་རྒྱས་བཏབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱེད། གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས། རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱས་པ་ལ་དབང་བསྐུར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་བཏབ། དེ་ཉིད་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་ནས། ལྷའི་གཟུགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྭ་དང་པདྨ་དང་བུམ་པ་ལ་གནས་པའི་ཞལ་དང་ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་ཐབས་དང་། དྲིལ་བུ་ནི་ཤེས་རབ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་སླར་ཡང་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་ནས་བརྟན་བཞུགས་བྱས་ཏེ། ཤིས་པ་བརྗོད་པས་མངའ་གསོལ་བའི་བར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱ་བར་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི་དཀུར་བརྟེན་ནམ། སྙིང་ཁར་གཏོད་དེ་འཛིན་ནམ།
གྱེན་དུ་བསླངས་ནས་འཛིན་ནམ། འཇོག་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔར་བསྐྱེད་པའི་རྭ་སྟེང་དུ་འོང་བར་བྱས་ནས། མགོ་མཇུག་མ་ལོག་པ་དགོས་ཏེ། དེ་ལས་ཟློག་ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཞིང་། སྟེང་དུ་གསོར་བའི་ཚེའང་མགོ་གཡས་དང་འོག་རྭ་གཡོན་དུ་འོང་བ་བྱ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཕྱིར་སྔོན་དུས་ཀྱི་བླ་མ་དམ་པ་དག་གི་ཕྱག་ལེན་ལ་སྟེང་རྭ་ལ་སྲད་བུ་འདོགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེང་འོག་མི་ནོར་བའི་རྟགས་ལ་ནན་ཏན་ཆེར་མཛད་པ་སྣང་སྟེ། ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་ཕྱག་ལེན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ས་སྒྲེ་བོ་ལ་འཇོག་པ་སོགས་ཀྱི་མ་གུས་པ་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་མ་གུས་པ་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྡིག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། རྡོར་དྲིལ་ཟས་ཀྱི་ལྷག་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 187

ལག་ཕྱིས་ཀྱི་ནང་དུ་འཆིང་བ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་པོ་ཏི་ལྷམ་དང་སྦྲགས་ཏེ་འཁུར་བ་ལ་སྡིག་པ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །རབ་ཏུ་གནས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
ལྔ་པ་རབ་གནས་བྱས་པའི་རྡོར་དྲིལ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་གཟུང་བའི་ཚུལ་ནི། སམྦུ་ཊིར། དེ་
ལ་ལག་གཉིས་རབ་ཏུ་བརྐྱངས། །རྣམ་ལྔ་འདོད་པས་བསྐོར་བར་བྱ། །གཡས་པ་ཉི་མ་ཡང་དག་བསམ། །གཡོན་པར་ཡང་ནི་ཟླ་བ་ཉིད། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ཉིད་དེ། །རང་འདོད་ལྷ་ནི་བསམ་པར་བྱ། །བྱང་དུ་རྡོ་རྗེ་གསོར་གནས་ནི། །ཕྱི་ནས་བློ་ལྡན་ཡང་དག་གདབ། །ཧཱུཾ་གི་གླུ་ཡི་རྣམ་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དགྱེས་པར་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལག་པ་གཡས་
སུ་རྡོ་རྗེ་དང་གཡོན་དུ་དྲིལ་བུ་འཛིན་པས་རྣམ་ལྔ་འདོད་པར་བསྐོར་བ་བྱས་ཏེ། ལག་པ་གཡས་སུ་ཉི་མ་དང་གཡོན་དུ་ཟླ་བ་བསམ་ཞིང། རང་གི་ལུས་འདོད་པའི་ལྷའི་སྐུར་དམིགས་ནས། གོང་དུ་མན་སྙེའི་ལུང་དྲངས་པ་ལྟར། ལག་པ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་དང་མིང་མེད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་སྙིང་ཁར་བཟུང་ཞིང་། གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་དང་མིང་མེད་ཀྱིས་དྲིལ་བུའི་ཞལ་གྱི་གཡས་གཡོན་ནས་འཛིན་པར་བྱས་བཛྲ་གྷན་ཌ་ཨ་ཞེས་པས་དཀྲོལ་ནས། ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱས་ནས་གཡོན་གྱི་དཀུར་བརྟེན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ནི་ཐབས་དང་། དྲིལ་བུ་ནི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་མོས་ནས་རྡོ་རྗེ་གསོར་བར་བྱའོ།།
དེ་ལ་བྱང་དུ་རྡོ་རྗེ་གསོར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མན་སྙེར། བྱང་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཤར་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། རྡོ་རྗེའང་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་གསོར་བ་སྟེ། གསང་བའི་རྡོ་རྗེས་བྷ་གའི་ནང་གི་ཕྱོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྩ་བསྐྱོད་པ་དང་སྦྱར་དགོས་སོ། །སམྦུ་ཊའི་འགྲེལ་པ་ཨིནྡྲ་བྷཱུ་ཏིས་བྱས་ཟེར་བར། བྱང་ནི་གཡོན་ཏེ། རྡོར་དྲིལ་བཟུང་བའི་ལག་པ་བསྣོལ་ནས་རྡོ་རྗེ་གཡོན་དུ་གསོར་བ་དང་། དྲིལ་བུ་གཡས་སུ་དཀྲོལ་བ་ལ་འཆད་དོ། །དེ་ནས་ཧཱུཾ་གླུར་བླངས་པས་རྡོ་རྗེ་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དགྱེས་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། །ཁ་སྦྱོར་ལས། རྡོ་རྗེ་གསོར་བ་མཛེས་པ་ཡིས། །རྨོངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༧༩ ཕྲེང་། ༣

188 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པར་སྒྲོལ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་འབྲས་བུ་ཉིད། །རྡོ་རྗེ་དགྱེས་པ་འཛིན་པ་སྟེ། །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧོ་ཧོ་ཧོ།1 ཞེས་གསུངས་ལ། ཚིགས་བཅད་དེ་ཉིད་ཕྲེང་བར། སོ་ཧ་ཨི་བཛྫ་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། འགྱུར་གཞན་དུ། སེམས་ཅན་རྨོངས་དང་འབྲལ་བ་ཡི། །རྡོ་རྗེ་གསོར་བ་མཛེས་པ་ཡི། །རྣམ་ཐར་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟེ། །སྤྲོ་2

དང་བཅས་པས་རྡོ་རྗེ་བཟུངས། །ཞེས་འབྱུང་བ་བདེའོ།།
དེའི་དོན་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྡོ་རྗེ་གསོར་བ་ནི་མཛེས་
པའམ། བཟང་པོ་སྟེ། དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྨོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་འབྲལ་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པར་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ནུས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱ་བའམ། འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་བའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནང་གི་རྡོ་རྗེ་དེ་འཛིན་པ་ལས་འདའ་བར་མི་བྱའོ་སྙམ་པའི་སྤྲོ་བ་དང་བཅས་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་དེ་མཚོན་པའི་རྡོ་རྗེ་འདི་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །ཧཱུཾ་གསུམ་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཕན་ཚུན་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཧོ་གསུམ་ནི་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་བའི་སེམས་ཅན་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་སད་པར་བྱེད་པ་ལ་མན་སྙེར་བཤད་དོ། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་སྔར་ལྟར་སྙིང་ཁར་འཛིན་པའམ། གཡས་ཀྱི་དཀུར་བརྟེན་ནས་དྲིལ་བུ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་ལྕེ་བསྐྱོད་ནས་དཀྲོལ་བར་ཕྲེང་བར་བཤད་དེ། དེའི་ཚེ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་སྔགས་ནི། ཨོཾ་བཛྲ་དྷརྨ་ར་ཎི་ཏ་ལ་སོགས་པར་སམྦུ་ཊི་ལས་གསུངས་སོ།།
དེའི་དོན་ནི། ཨོཾ་ནི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པ་མཚོན་པའོ། །བཛྲ་ནི་སྤྲོས་པ་མི་ཕྱེད་
པས་ན་རྡོ་རྗེ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དྷརྨ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཆོས་སོ། །ར་ཎི་ཏ་སྒྲོགས་པ། པྲ་ར་ཎི་ཏ་རབ་ཏུ་སྒྲོགས་པ། སཾ་པྲ་ར་ཎི་ཏ་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྲོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲོགས་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་ནི། སརྦ་བུད་དྷཀྵེ་ཏྲ་པྲ་ཙཱ་ལ་ནི་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གཡོ་བའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲོགས་པ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ན། པྲ་ཛྙཱ་ཞེས་སོགས་ཏེ་པྲཛྙ་པཱ་ར་མི་ཏ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ནཱ་ད་ནི་སྒྲ། སྭ་བྷཱ་ཝ་རང་བཞིན་ཏེ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༧༩ ཕྲེང་། ༨
2 ཞོལ། ཤོག ༢༣༡ བ ༥ སྤྲོ་བ་དང་བཅས་པས་རྡོ་རྗེ་བཟུངས།

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 189

མདོར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ན། བཛྲ་སཏྭ་ཧྲི་ད་ཡ་ས་ན་ཏོ་ཥ་ཎི་ཞེས་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀུན་ཏུ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བདེ་བ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སད་པར་བྱེད་པའོ། །ཧཱུཾ་གསུམ་དང་ཧོ་གསུམ་སྔར་ལྟར་རོ། །སྭཱཧཱ་དབུགས་འབྱིན་པའོ། །ཨོཾ་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་སིདྡྷི་བཛྲ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་རང་བཞིན་གྱི་རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་མི་འདའ་བའི་དམ་ཚིག་ནི། ས་མ་ཡ་ཏིཥྛ་ནི་མནོས་པ། ཨེ་ཥ་སྟྭཾ་དྷ་ར་ཡཱ་མི་ནི། འདི་བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ། ཧི་ལྔ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྔའོ། །ཧཱུཾ་གསུམ་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །ཕཊ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྭཱཧཱ་སྔར་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཧཱུཾ་གསུམ་བརྗོད་པ་ན། པད་སྐོར་བྱས་ནས་སྙིང་ཁར་འཁྱུད་སྟངས་བྱས་ཏེ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པར་བྱས་ནས། དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་བཟུང་བའི་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་ཐབས་བསྒོམ་པ་དང་གཏོར་མ་ལ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ཕྲེང་བར། འདིར་གཏོར་མ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ས་སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཀུན་ལ་རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བཟུང་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
གདན་བཞིའི་འགྲེལ་པར་བྷཱ་ཝ་བྷ་དྲས། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ། ལན་བརྒྱད་
དུ་སྒྲ་བསྒྲག་པར་བྱའི། དེ་ལས་ལྷག་པ་དང་ཆད་པ་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་དྲིལ་བུའི་ལྕེ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་པ་ལན་བརྒྱད་ལས་མང་བ་མི་རུང་བར་བཤད་ལ། དེ་ལས་མང་བ་བྱེད་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པས། ད་ལྟ་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བ་ཇི་སྲིད་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ལག་ལེན་མ་དག་པའོ། །དྲིལ་བུའི་ལྕེ་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་པའི་དོན་དུ་དྲིལ་བུ་བསྐོར་ནས་དཀྲོལ་བ་ནི། པདྨའི་འདབ་མ་ལ་བཀོད་པའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་གཡས་སྐོར་དུ་བཀོད་པ་ལ་གཡས་སྐོར་དང་གཡོན་སྐོར་དུ་བཀོད་པ་ལ་གཡོན་སྐོར་དུ་བསྐོར་ནས་ལྕེ་བསྐྱོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གདན་བཞིར། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཐབས་ཉིད་དེ། །ཐབས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དབུས་གནས་སོ།2

།ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་བྷཱ་
ཝས། དེས་ནི་འདི་སྐད་དུ། གཏོར་མ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་རྡོ་རྗེ་མ་གཏོགས་པའི་དྲིལ་བུ་འབའ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༩ ཤོག ༢༣༧ ཕྲེང་། ༥
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༦༠༦ ཕྲེང་། ༡

190 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཞིག་གམ། དྲིལ་བུ་མ་གཏོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་འབའ་ཞིག་གིས་མི་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཟུང་དུ་སྦྱོར་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ནོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ངེས་པར་ལག་ཏུ་འཛིན་པ་ཟུང་དུ་ཆུད་པར་བྱའི། རྡོ་རྗེ་
མི་འཛིན་པར་ལག་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བ་དང་། ལག་པ་གཉིས་ཀས་དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། དྲིལ་བུའི་དགོས་པ་སྒྲ་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཛིན་པ་སྔགས་ཀྱི་བརྡ་ཆད་རགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་བར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཇི་ལྟར་གཟུང་བའི་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།། ད་ནི་དོན་ཚན་གཉིས་པ་ཅང་ཏེའུའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གསུམ། ཅང་
ཏེའུའི་མཚན་ཉིད། དཀྲོལ་བའི་ཚུལ། དཀྲོལ་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྒྱུ་གང་ལས་བྱ་བ་ནི། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བའི་རྒྱུད་ལས། མི་ཐོད་ལས་བྱས་ཅང་ཏེའུ་ལ། །ཞེས་པ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། སམྦུ་ཊི་ལས། དེ་ནས་ཅང་ཏེའུའི་མཚན་ཉིད་བཤད། །བཛྲ་ཤིརྵའི་རྩ་བ་དང་། །ཙནྡན་དམར་པོ་ལས་བྱུང་བ། །གཞན་རྣམས་གང་རྣམས་དེ་རྣམས་ནི། །ཡིད་ལ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བྱ།2

།ཞེས་གསུངས་
ཏེ། བཛྲ་ནི་རྡོ་རྗེ་ཅན་གྱི་ཤིང་དང་། ཤིརྵ་ཏེ་ཙནྡན་བ་ལང་མགོའ་རྩ་བ་སྟེ། བོད་ཁ་ཅིག་འདི་གཉིས་ ིགཅིག་ཏུ་བྱེད་ལ། རྒྱ་དཔེར་དང་གི་སྒྲས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་གཅིག་མིན་ནོ། །ཞེས་མཁས་པ་དག་གསུང་ངོ་། །རྡོ་རྗེའི་ཤིང་ནི་ཤིརྵ་དའི་ཤིང་ངོ་ཞེས་མན་སྙེར་བཤད་དོ། །ཙནྡན་དམར་པོ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་གསུམ་ནི་རྒྱུ་མཆོག་ཡིན་ལ། དེ་དག་མ་རྙེད་ན་ཡིད་ལ་འདོད་པའི་ཤིང་གང་ཡང་རུང་བ་རྣམས་ལ་བྱའོ། །ཞེས་པས་ཤིང་ལས་བྱས་པའི་ཅང་ཏེའུའི་རྒྱུ་བསྟན་ཏོ། །ཤིང་ལས་བྱས་པ་དེའི་ཚད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ཚད་ནི་བཀའ་སྩལ་པ། །བཅུ་གཉིས་པ་དང་བཅུ་པ་ཉིད། །ཁ་ལ་སོར་ནི་དྲུག་པ་ལྔ། །དགུ་པ་དང་ནི་བཅུ་གཅིག་ཉིད། །ཁ་ལ་དེ་ཡི་ཕྱེད་ཉིད་དོ།3

།ཞེས་གསུངས་
ཏེ། རབ་ཚད་མཆུར་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་ལ། ཁ་སོར་དྲུག་པ་དང་། འབྲིང་ཚད་དཔངས་སུ་སོར་བཅུ་པ། ཁའི་ཐད་ཀའི་ཞིང་ལ་སོར་ལྔ་པ་དང་། ཡང་ན་དཔངས་སོར་བཅུ་གཅིག་ཁ་ལ་དེའི་ཕྱེད།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༢ ཤོག ༡༣༤༣ ཕྲེང་། ༢༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༤༠༡ ཕྲེང་། ༢
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༤༠༡ ཕྲེང་། ༥

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 191

མཐའ་ཚད་དཔངས་སུ་སོར་དགུ་པ་ཁ་ལ་དེའི་ཕྱེད་ཉིད་དོ། །འདི་དག་ལ་མན་སྙེར་ཞིབ་པར་མ་བཤད་ལ་བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་དཔངས་ཚད་ཆ་གསུམ་མཉམ་པར་བྱས་པའི་དབུས་ཀྱི་གསུམ་ཆ་རྐེད་པའི་དཔངས་སུ་འདོད་དེ། ད་ལྟའི་རང་དགའ་བ་ལ་རྐེད་པ་རིང་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཡང་། རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དྲ་བ་བྱས་པ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་དྲ་བ་སོར་མོས་བསྡམས་པ་དང་། ལྷོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་སྒྲ་རྣམས་སྙན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་པ་ཡི་ཡང་ཇེ་ཆུང་ནི། །ཐོད་པ་ལ་ནི་བསྐོར་བ་ཉིད། །ཅེས་པས་རྡེ་ཆུང་ཤིང་ལས་བྱས་པ་ལས་གཞན་ཡང་། སྐྱེས་པ་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་དང་། བུད་མེད་ལོ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཐོད་པ་ལས་ནི་སྤྱི་བོ་སྤྲད་ནས་བསྐོར་བ་སྟེ། བཅིངས་པ་ཉིད་ལས་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱེས་པ་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ཁུ་བ་འཛག་ཅིང་། བུད་མེད་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལ་ཁྲག་འཛག་པས། དེ་དག་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་གི །དེའི་གོང་དུ་ཁུ་བ་དང་ཁྲག་མི་འཛག་པས། དགོས་པ་དེ་ཉིད་མི་འགྲུབ་པར་རྒྱུད་སྡེ་དག་ལས་གསུངས་པ་དེའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་པས། བརྒྱད་ལྟག་སྤྲོད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། ཅང་ཏེའུ་ཆུང་བ་ལ་དགའ་བའི་བླུན་པོ་དག་ལ་གྲགས་པའི་གཏམ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།
བླ་མ་ཁ་ཅིག་ཤིང་ལས་བྱས་པ་ཕྱིའི་རྡེ་ཆུང་། ཐོད་པ་ལས་བྱས་པ་ནང་གི་རྡེ་ཆུང་ཞེས་
ཟེར་ཡང་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་དག་ལས་མ་བཤད་དོ། །ཤིང་དང་ཐོད་པ་ལས་བྱས་པ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ན། སྤྲེའུའི་པགས་པ་གཡོགས་པའོ། །ཞེས་པས་ཁ་ལ་གཡོག་པའི་པགས་པ་སྟོན་ལ། དེ་ལ་བྲི་བའི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་བཞིན་ཁ་སྦྱོར་གཉིས་ལ་ནི། །པདྨ་དག་ནི་བྲི་བར་བྱ། །བུད་མེད་ཁྲག་གིས་མཛེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། པདྨའི་ཟེ་འབྲུ་གཉིས་ཀ་ལ། །དཀྱིལ་འཁོར་དག་ནི་བྲི་བར་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། བུད་མེད་ཀྱི་ཟླ་མཚན་དང་པོ་རང་བྱུང་གི་མེ་ཏོག་
གིས་པགས་པ་གཉིས་ཀའི་ནང་ལ་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་བྲིས་ཤིང་། པདྨའི་ཟེ་འབྲུ་སྟེ། ལྟེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་འདོད་པའི་ལྷ་ཀྱཻ་རྡོར། བདེ་མཆོག །མཧཱ་མཱ་ཡཱ། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་སོགས་པ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༤༠༡ ཕྲེང་། ༨

192 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དེ་དག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྐུའམ། སྔགས་སམ། ཕྱག་མཚན་འབྲི་བའི་དོན་ཏེ། སྔགས་ནི་སྙིང་པོ། ཉེ་སྙིང་། རྩ་སྔགས་གང་ཡང་རུང་བ་དང་། དེ་ཡང་སྟེང་སྐྱེས་པའི་ཐོད་པའི་ཁ་གཡོགས་ཀྱི་ནང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བར་ཡབ་ཀྱི་སྔགས་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་དང་། འོག་བུད་མེད་ཀྱི་ཐོད་པའི་ཁ་གཡོགས་ཀྱི་ནང་གི་པདྨའི་ལྟེ་བར་ཡུམ་གྱི་སྔགས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་བྲིས་ནས། སྟེང་འོག་ཐད་ཀར་འབབ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་ནས་རབ་གནས་བྱས་ཤིང་། དེ་ཕྱིན་ཆད་སྟེང་འོག་མ་ནོར་བར་བཞག་པའམ། ཟུར་ལ་བསླངས་པའི་ཚེ་སྟེང་གཡས་དང་འོག་གཡོན་དུ་འོང་བར་བྱའོ།།
བླ་མ་དག་སྟེང་འོག་མི་ནོར་བའི་ཆེད་དུ། སྟེང་གི་ཁ་གཡོགས་ཀྱི་ཕྱིའི་དབུས་སུ་ཧཱུཾ་བྲིའོ་
ཞེས་ཟེར་རོ། །བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །སྟེང་གི་པདྨ་ལ་ཡི་དམ་གང་ཡིན་གྱི་ས་བོན་ནམ། ཕྱག་མཚན་བྲི། འོག་གི་པདྨའི་ལྟེ་བར་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་མཚན་གྲི་གུག་གམ། ཐོད་པ་བྲི། འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་ཤར་ནས་བཟུང་སྟེ་གཡས་སྐོར་དུ་རྡོ་རྗེ། ཐོད་པ། དགྲ་སྟ། མཆེ་བ། འཁོར་ལོ། རྒྱལ་མཚན། རལ་གྲི། དུང་རྣམས་བྲི་བ་མན་ངག་ཏུ་བྱེད་དོ། །སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བ་ལས། སྤྲེ་འུའི་པགས་པས་གཡོགས་ནས་ནི། །ངོས་གཉིས་ལ་ནི་པདྨ་བྲི། །བུད་མེད་ཁྲག་གིས་མཛེས་པར་བྱས། སྙིང་པོ་ལ་ནི་ཁྲཻཾ་བྲིས་ཏེ།1

།ཞེས་པདྨའི་སྙིང་པོ་སྟེ་ལྟེ་བ་ལ་གཞན་འདྲི་བར་མ་བཤད་པར་ཁྲཻཾ་འདྲི་བར་གསུངས་
སོ། །ཁ་སྦྱོར་ལས། དུར་ཁྲོད་སྐྱེས་པའི་སྐྲ་ལས་ནི།2

།ཞེས་དང་། སྒྱུ་དྲ་ལས། མི་ཡི་སྐྲ་ཡིས་
བཏགས་ནས་ནི།3

།ཞེས་གསུངས་པ་དག་གི་བྱ་ཚུལ་ནི། སྦ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མཉེན་པའི་ཤིང་
གི་ཁྱུད་མོ་ཐོད་པའམ། ཤིང་ལས་བྱས་པའི་ཁ་གདངས་ཀྱི་ཕྱི་ནས་ཅང་ཏེའུ་དང་ལེགས་པར་འབྱོར་ཞིང་ཅང་ཏེའུ་ལ་ཕུག་པ་མ་ཕུག་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྟེང་འོག་གཉིས་ཀ་དཀྲི་བར་བྱའོ། །ཁྱུད་མོ་དེ་གཉིས་སྐུད་པ་འདྲེན་པའི་ཕུག་པ་དྲུག་དྲུག་སྙོམས་ཤིང་སྟེང་འོག་གི་བུག་པ་ཐད་ཀར་འོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་བྱའོ། །དེ་ནས་མིའི་སྐྲ་ལས་སྐུད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ལ། བླ་མ་ཁ་ཅིག །བརྟག་གཉིས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༣༩༠ ཕྲེང་། ༡༨
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༤༠༡ ཕྲེང་། ༩
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༣༩༠ ཕྲེང་། ༢༠

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 193

ལས། རྐུན་མའི་སྐྲ་ལས་སྐ་རགས་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་སྦྱར་ནས། འདིར་ཡང་རྐུན་མ་བསད་པའི་སྐྲ་ལས་བྱས་པ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྐུད་པ་ཕྲ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པར་བཀལ་བ། སྟེང་འོག་གི་བུག་པ་དག་ལས་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་མར་དྲངས་ནས་བརྒྱུས་པས་སྐུད་པའི་རེ་མིག་ཆོས་འབྱུང་ལྟ་བུ་སྟེང་དུ་བཅུ་དྲུག་དང་། འོག་ཏུ་བཅུ་དྲུག་འབྱུང་སྟེ། ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་མཚོན་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །ཞེང་དུ་རྩེ་སོར་གཉིས་ཙམ་ཡོད་པ་དར་ལ་སོགས་པ་སྲབ་མོ་ཞིག་གི་རྐེད་དཀྲིས་ཀྱིས། དྲ་བའི་སྐུད་པ་ཕན་ཚུན་བསྣོལ་བའི་མཚམས་ནས་ཅུང་ཟད་བསྡམས་པས་དཀྲི་བར་བྱ་སྟེ། སྐད་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་ལག་གཟུང་གི་ཐེག་པ་ཡང་གདགས་པར་བྱའོ། །བླ་མ་སྔ་མ་དག །ཆུ་སྐྱར་གྱི་རྐང་པ་རློན་པ་ལས་བསྒོངས་ནས་སྦྲ་1

ཚིལ་དང་གཡོགས་མ་སྲབ་མོས་གྲིལ་ཏེ། མིའི་སྐྲའི་སྐུད་
པ་སོགས་ཀྱི་སྣེ་མོ་ལ་བཏགས་ནས་སྐུད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཅང་ཏེའུའི་གཡས་གཡོན་དུ་རྐེད་པའི་དབུས་ཀྱི་ཐད་ཀར་གདགས་ཏེ། དེས་རྡུང་བྱེད་བྱ་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཁ་སྦྱོར་ལས། ཆུ་སྐྱར་རྐང་པའི་རུས་པས་བརྡབ།2

།ཅེས་པའི་དོན་དུ་བྱེད་ལ། སྒྱུ་དྲྭ་ལས། མཐིང་རིལ་གྱི་ནི་རྐང་རུས་
ཀྱིས།3

།ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་ཀྱང་། ཅང་ཏེའུ་རྡུང་བྱེད་དུ་བཤད་ཅིང་། མན་སྙེར། དེ་ལས་གཞན་དུ་བཤད་པ་ནི་འཆང་བར་འགྱུར་རོ། །བུད་མེད་ཀྱི་སྐྲ་དང་མེ་ལོང་དང་ཁ་དོག་ལྔའི་དར་ལ་སོགས་པ་འདོགས་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་སེན་མོས་རྡུང་བྱེད་བྱེད་པ་སོགས་ནི་སྔགས་གསར་མའི་གཞུང་ཁུངས་4

ཐུབ་ལས་མ་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་དཀྲོལ་བའི་ཚུལ་ནི། ཅང་ཏེའུའི་དག་པ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་དཀྲོལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐོད་པའི་སྐད་དོད་ཀཾ་བཱ་5

ལ་ཀཾ་བདེ་བ་དང་། བཱ་ལ་སྐྱོང་བ་ལ་འཇུག་པས་བདེ་བ་སྐྱོང་བའི་
གནས་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་མཚོན་ལ། ནང་དུ་བཀོད་པའི་འདོད་པའི་ལྷའི་མཚན་མས་ནི་གནས་དེར་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༣༥ ན ༣ གཙང་། ཤོག ༡༧༩ ན ༡ སྤྲ་ཚིལ་དང་
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༤༠༡ ཕྲེང་། ༡༤
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༣༩༠ ཕྲེང་། ༢༠
4 ཞོལ། ཤོག ༢༣༥ ན ༦ གཙང་། ཤོག ༡༧༩ ན ༣ ཁུང་ཐུབ་ལས་མ་གསུངས་སོ།
5 ཞོལ། ཤོག ༢༣༥ ན ༦ གཙང་། ཤོག ༡༧༩ ན ༤ སྐད་དོད་ཀཾ་པཱ་ལ་ཀཾ་བདེ་བ་དང་། པཱ་ལ་སྐྱོང་བ་ལ་

194 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

མངོན་དུ་བྱས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་མཚོན་ཞིང། བདེ་ཆེན་ལ་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་དྲ་བའི་རེའུ་མིག་གིས་མཚོན་ལ། ཌ་མ་རུའི་སྒྲས་ནི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲོགས་པར་སེམས་པར་བཤད་པས། ཐོད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྒྲས་བརྗོད་པའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་སྦྱར་བའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ།།
དེས་ན་ཌཱ་མ་རུའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཚོན་པས། བརྟག་གཉིས་ལས། ཐབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་ཅང་ཏེའུ་ཉིད།1

།ཅེས་གསུངས་ལ། དེའི་སྒྲས་སྟོང་ཉིད་སྒྲོགས་པའི་ཆ་ནས་
བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་མང་པོར། ཤེས་རབ་ཌཱ་མ་རུ་ཡི་སྒྲ།2

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་
སྦྱོར་དུ། ཅང་ཏེའུའི་རྣམ་གཞག་གི་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ། སིལ་སྙན་ཡང་དག་སྦྱོར་མཚན་ཉིད། །བཤད་པར་བྱ་ཡི་ལྷ་མོ་ཉོན།3

།ཞེས་གསུངས་ནས། ཨ་ར་ཨར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་། འདོད་རྒྱལ་དང་། རྟ་མགྲིན་དང། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དང་། སྒྲོལ་མ་རྣམས་ཀྱི་རོལ་མོའམ་སིལ་སྙན་གྱི་སྔགས་རྣམས་གསུངས་པ་ལ། མན་སྙེར་བཤད་པ་ཆེར་མ་བྱུང་ཞིང་། ཁ་ཅིག་ཅང་ཏེའུ་ལས་གཞན་པའི་སིལ་སྙན་རྣམས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་སྔགས་ཡིན་གྱི། རོལ་མོའ་སྒྲ་ ིལ་མི་སྦྱོར་ཞིང་། ཅང་ཏེའུ་ལའང་མི་སྦྱོར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདི་དག་ནི་ཅང་ཏེའུ་དང་རྫ་རྔ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་སྔགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །འདི་ཉིད་ལེགས་པར་མངོན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཅང་ཏེའུ་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་རོལ་མོའ་སྔགས་གསུངས་པ་ལ་མཚོན་ལ། ི ཞེས་ལན་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། མཐེ་བོང་དང་མཛུབ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་ཌ་མ་རུའི་རྐེད་པའི་དྲ་བ་བསྣོལ་མཚམས་ཀྱི་སྟེང་གི་རྐེད་དཀྲིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཟུང་བའི་མཐེ་བོང་དང་། མཛུབ་མོས་གནོན་པ་ཐང་ལྷོད་དང་སོར་མོས་དྲ་བ་ལ་ནེམ་ནེམ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་རྡུང་བྱེད་ཀྱི་རིལ་བུ་གཉིས་ཕོག་པའི་རིམ་པ་བཞིན་ཧྲིཾ་་ཞེས་པའི་སྒྲའི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༡༦ ཕྲེང་། ༢༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༨༡༨ ཕྲེང་། ༥
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༤༠༠ ཕྲེང་། ༡༢

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 195

གསུམ་པ་དགོས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་དཀྲོལ་བས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྒྲའི་རྣམ་རོལ་ཏུ་ཤར་བས་བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་པའི་དོན་དང་། དེ་ལས་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་དེས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ནས་མྱུར་དུ་འདུ་ཞིང་། བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང་། དབང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་སྒྲ་དེས་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་ནས་འཕྲིན་ལས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྔགས་པ་ཡིན་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཅང་ཏེའུ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོས་པ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཁ་སྦྱོར་གྱི་བརྟག་པ་དགུ་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་པ་ལས། མཚན་མོ་བཞི་མདོ་དག་ཏུ་ནི། །རྐང་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་གིས། །དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་བཞིའི་མཚམས་སུ་ནི། །རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུ་བྲི་བར་བྱ། །དེར་གནས་གཡོན་པའི་ངོས་སུ་ནི། །ཇི་ལྟར་དང་པོ་མིང་བཟུངས་པ། །ཁྲཻཾ་ཧཱུཾ་ཞེས་ནི་བརྗོད་ནས་ཀྱང་། །ཆུ་སྐྱར་རྐང་པའི་རུས་པས་བརྡབ། །དེ་ལྟར་གཡོ་ལྡན་མ་ལ་སོགས། །ཐམས་ཅད་དགུག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འོངས་པར་མ་གྱུར་ན། །དེ་ཚེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཀུན་འཆི། །ངེས་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་འགྱུར་པས། །ངས་གསུངས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །གལ་ཏེ་ཁྲོས་པས་སློབ་དཔོན་གྱིས། །ཅང་ཏེའུ་རྡུང་བར་བྱེད་པ་ན། །དེ་ཚེ་མཆི་མ་འཛག་ཅིང་ངུ།1

།ཞེས་གསུངས་ལ། སྒྱུ་དྲར་ཡང་
དེ་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་སོ།།
དེའི་དོན་ནི། མཚན་མོ་ལམ་ཕྱོགས་བཞིར་བསྣོལ་བའི་དབུས་སུ་སོང་སྟེ། དེར་རྐང་པ་
གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་གིས་ས་ལ་རི་མོ་གྲུ་བཞི་བྱས་པའི་མཚམས་སུ། ལྕགས་ཀྱུའི་མཚན་མ་བྲིས་ཏེ། རང་ཉིད་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་ལག་པ་གཡས་ཌཱ་མ་རུ་དྲག་ཏུ་འཁྲོལ་ཞིང་། གང་དགུག་པར་འདོད་པའི་ཞིང་སྐྱོང་གི་མཁའ་འགྲོ་མ་གཡོ་ལྡན་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་མིང་དང་སྦྱར་བའི་ཁྲཻཾ་ཧཱུཾ་སྒྲ་བསྒྲགས་པར་བཟླས་པར་བྱས་ལ། དེའི་ཚེ་རྐང་པ་གཡོན་པ་སྟེང་དུ་ཆུ་སྐྱར་གྱི་རྐང་པ་བཞིན་བྱས་ནས་འོག་ཏུ་མཁའ་འགྲོ་མ་དེ་བསམས་པའི་སྟེང་དུ་བརྡབ་པ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༤༠༡ ཕྲེང་། ༡༤

196 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཉིད། ཆུ་སྐྱར་རྐང་པའི་གནས་སུ་བརྡབ་ཅེས་སྟོན་ནས་དེའི་དོན་དུ་མན་སྙེར་བཤད་ཅིང་། མཁའ་འགྲོ་མའི་མིང་དང་པོར་ཏེ། སྔོན་དུ་འཛིན་པས་སྔགས་བརྗོད་ཚུལ་ནི། ཆེ་གེ་མོ་ཨ་ཀརྵ་ཡཱ་མི་ཁྲཻཾ་ཧཱུཾ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མན་སྙེ་ལས་བཤད་དེ། ཀམྦོ་ཇི་ཨཀརྵ་ཡཱ་མིཁྲཻ་ཧཱུཾ། ཙཱ་མུཎྜཱི་ཨ་ཀརྵ་ཡཱ་མི་ཁྲཻཾ་ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གང་བོས་པའི་མཁའ་འགྲོ་དེ་དག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འོང་ཞིང་། གང་བསྒོ་བའི་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལ་དབང་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེ་དག་མ་འོངས་ན་འཆི་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཁྲོས་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་ཅང་ཏེའུ་དཀྲོལ་ན་མཁའ་འགྲོ་མ་དེ་དག་འདར་ཞིང་སྐྲག་ནས་ངུ་བར་གསུངས་སོ། །བླ་མ་ཁ་ཅིག །ས་དེར་དོང་བྲུས་པའི་ནང་དུ་ཚོགས་འཁོར་གྱི་ལྷག་མ་ཕུད་དང་བསྲེས་པ་བླུག་པར་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ཤེས་བྱེད་མི་སྣང་ངོ་། །བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །བུད་མེད་ཀྱི་བརླའི་དཔྱི་གཉིས་དང་ཚིགས་པའི་རུས་པ་འབྲེལ་བ་བྲེགས་ནས་འཇམ་པོར་བྱས་ཏེ། བྷ་གའི་པགས་པས་གཡོགས་ཤིང་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེས་རྡུང་བྱེད་བྱས་པ་ནི་མཁའ་འགྲོ་མ་འབོད་པའི་གསང་བའི་རྡེ་ཆུང་དང་། སྐྱེས་པ་བསད་པའི་བརླའི་རྐང་ཕྲ་བའི་ཕྱོགས་ནས་བརྩམས་ཏེ་མཐེབ་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་བྲེགས་ནས་བུད་དུ་རུང་བར་བྱས་པ་དུང་ཆེན་གྱི་གླིང་བུར། གསང་སྔགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འཆད་དེ། རྒྱུད་དེ་ད་ལྟ་མི་སྣང་ཞིང་། སྔགས་གསར་མའི་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན། ཅང་ཏེའུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
ད་ནི་གསུམ་པ་བགྲང་ཕྲེང་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དྲུག །བགྲང་
ཕྲེང་གི་རྒྱུ། གྲངས། གང་ལ་བརྒྱུད་པའི་སྲད་བུ། དག་པ། རབ་གནས། ཇི་ལྟར་འདྲེན་1

པའི་

ཚུལ། དང་པོ་ནི། སམྦུ་ཊི་ལས། ཤེལ་དང་ཉ་ཕྱིས་མུ་ཏིག་དང་། །ཁམས་ནི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་གཞན། །ཞི་བའི་ལས་ལ་ཁྱད་པར་དུ། །ཕྲེང་བ་ཡི་ནི་མཚན་ཉིད་དེ། །གསེར་དང་དངུལ་དང་ཟངས་མ་དང་། །པདྨའི་ས་བོན་ཁྱད་པར་དུ། །རྒྱས་པ་ལ་ནི་ཕྲེང་བ་ཉིད། །རྣམ་པར་མཁས་པར་བགྲང་བར་བྱ། །གུར་ཀུམ་ལ་སོགས་དྲི་སྤོས་ཀྱིས། །དྲི་ནི་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ། །བསྒྲུབས་ཤིང་རི་ལུ་བྱས་ནི་ནས། །དབང་ལ་ཡོངས་སུ་རབ་ཏུ་གྲགས། །རུ་རཀ་ཤ་དང་ལུང་ཐང་དང་། །དེ་བཞིན་ 1 གཙང་། ཤོག ༡༨༠ བ ༢ འགྲེན་པའི་ཚུལ།

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 197

སྐྱེས་པའི་རུས་པ་ཉིད། །དྲག་པོའ་ལས་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། །མངོན་སྤྱོད་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས། །ཞི་ ིརྒྱས་དབང་དང་མངོན་སྤྱོད་ལ། །བོ་དེ་ཙི་ནི་ལས་ཀུན་བྱེད།1

།ཅེས་གསུངས་ལ། ཁམས་ནི་དཀར་
པོ་ལ་སོགས་གཞན། །ཞེས་པ་ལ། ཁམས་དཀར་པོ་རྣམས་ནི་རུས་པ་རྣམས་སོ། །སོགས་པས་རྔོ་བའི་ཁྱད་པར་དཀར་པོ་རྣམས་སོ། །ཞེས་མན་སྙེར་བཤད་དོ། །གདན་བཞིར། ཁམས་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ལ། གཞན་ཡང་ནོར་བུ་དཀར་པོ་སོགས། །ཞེས་དང་དྲིའི་ཕྲེང་བ་ལ། རི་ལུ་བྱས་ཏེ་དམར་པོར་བཙོས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་ཁ་སྦྱོར་དང་ཁྱད་མེད་དོ། །རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོར། ཞི་བ་ལ་མུ་མེན་ཡང་བཤད་ཅིང་། དབང་གི་སྐབས་སུ། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་བྱི་རུ་དང་། །ཙནྡན་དམར་པོ་དངུལ་ལ་སོགས།2

།ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ལྷག་མ་སྔ་མ་དག་དང་འདྲའོ། །སྡོམ་འབྱུང་ལས། ཞི་རྒྱས་
དབང་གསུམ་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བ་ལ། རུར་ཀ་ཤ་དང་ལུང་ཐུང་འབྲས། །དེ་བཞིན་མི་རུས་ཉིད་ཀྱང་སྟེ། །རྔ་མོ་བོང་བུ་མ་ཧེ་ཡི། །རུས་པ་མངོན་སྤྱོད་ལྐུག་དང་རེངས། །བསད་དང་བསྐྲད་དང་དབྱེ་བ་དང་། །དགྲ་བོ་ཚར་གཅད་རྣམས་ལ་སྦྱར།3

།ཞེས་དྲག་པོའ་ལས་སོ་སོའི་ཕྲེང་བ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་ ིགསུངས་ལ། དབང་ལ། གུར་ཀུམ་ལ་སོགས་དྲི་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་རཏྣ་རཀྵ་ཏས། གུར་ཀུམ་ལ་སོགས་དྲི་ལ་སོགས། །ཞེས་པ་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཟུགས་དང་། ཁ་དོག་དང་། དྲི་ལ་སོགས་པ་བྱུག་པར་བྱ་སྟེ་སྦྱར་བར་བྱ་ཞེས་པ་སྔ་མས་འབྲེལ་ལོ།།
གུར་ཀུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རི་ལུ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་གོ་ཞེས་ལས་དང་རྗེས་
སུ་མཐུན་པའི་དྲིས་བྱུགས་ནས། ལས་དང་མཐུན་པར་ཁ་བསྒྱུར་བ་རང་ལུགས་དང་། དྲིའི་ཕྱེ་མ་ལས་རི་ལུར་བྱེད་པ་གཞན་ལུགས་སུ་བྱས་ཀྱང་། ཁ་སྦྱོར་སོགས་ལས། དྲིའི་རི་ལུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་མངོན་ལ། རི་ལུ་ནི་ཕྲེང་རྡོག་གོ །ཧེ་རུ་ཀ་མངོན་འབྱུང་གི་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ་ལས། ཤེལ་དང་ཉ་ཕྱིས་མུ་ཏིག་དང་། །རུ་རཀ་ཤ་ནི་མཛེས་པ་ཡིན། །རྡོ་རྗེའི་མིག་གིས་དངོས་གྲུབ་སྟེར། །བོ་དེ་ཙི་ནི་ཐམས་ཅད་བཤད། །ཞི4

་བར་རྟ་དང་ལུང་ཐང་དང་། །ཚེ་རིང་ནད་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༨༠ ཕྲེང་། ༢
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༢༢༧ ཕྲེང་། ༡༤
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༢༢༧ ཕྲེང་། ༡༥ ནང་དུ་ཆ་འདྲའོ།།
4 ཞོལ། ཤོག ༢༣༨ ན ༢ གཙང་། ཤོག ༡༨༡ ན ༢ ནི་བར་རྟ་དང་ལུང་ཐང་དང་།

198 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

མེད་འཕེལ་བ་ཡིན། །དབང་དུ་བྱེད་དང་ཞི་འདོད་དང་། །ནོར་འཕེལ་བ་ནི་བྱེད་པ་ཡིན། །བྱི་རུ་ཡིས་ནི་འཕེལ་བ་དང་། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་མཛེས་པར་བྱེད། །གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་དག་དང་ནི། །སྒྲུབ་པོས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་བསྲེས། །རྒྱལ་པོའ་དོན་དུ་སྔགས་པས་བཟླས། །དཔལ་ནི་ཆེ་བ་ཉིད་དུ་ ིཐོབ། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་། །ས་ཡི་དབང་པོར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །འབྱུང་པོའ་མཚན་ ིཉིད་དབང་དུ་བྱེད། །ནོར་རྣམས་འགུགས་པར་བྱེད་པའོ། །བྱ་རོག་སྒྲོ་ཡིས་སྐྲོད་པ་ཉིད། །བོང་བུ་ཡིས་ནི་སྡང་བའོ། །ཁྱི་དང་རྟ་ཡི་ཕྲེང་བ་ལ། །སྒྲུབ་པོས་མེ་ཏོག་གིས་ནི་མཆོད།1

།ཅེས་འབྱུང་སྟེ།
བོང་བུ་དང་ཁྱི་དང་རྟའི་རུས་པའོ། །བརྟག་གཉིས་ལས། ཤེལ་གྱི་རེངས་པའི་བཟླས་པ་ཉིད། །དབང་ལ་ཙནྡན་དམར་པོ་ཉིད། །ལུང་ཐང་གིས་ནི་མངོན་སྤྱོད་ཉིད། །ནི་རང་ཤས་ནི་སྡང་བ་ལ། །རྟ་ཡི་རུས་པས་སྐྲོད་པ་ཉིད། །བྲམ་ཟེའི་རུས་པས་དགུག་པ་ཉིད། །གླང་པོའ་རུས་པས་ཆད་ ི 2

པ་ལ། །མ་

ཧེ་ཡིས་ཀྱང་བསད་པ་ལ།3

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། སམྦུ་ཊིར། ཞི་བ་ལ་ཤེལ་དང་། བརྟག་གཉིས་སུ།
རེངས་པ་ལ་ཤེལ་བཤད་པའི་ཁྱད་ནི། ཤེལ་གྱི་ཁ་དོག་གིས་དབྱེ་དགོས་པར་མངོན་ནོ། །ནི་རང་ཤ་ནི་མི་རུས་སོ། །གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དམར་པོའ་རྒྱུད་ལས། ཉ་སྐྱོགས་དང་ནི་ཤེལ་དག་དང་། །ཞི་ལ་ ིམུ་ཏིག་འབྲས་བུ་མཆོག །དུང་གི་བུ་ནི་འཚོ་བ་ལ། །ནད་མེད་པ་ལ་མུ་མེད་དོ། །ཙནྡན་དམར་པོ་དག་དང་ནི། །བྱི་རུ་དམར་པོའ་ཁྱད་པར་དང་། །རཀ་ཤ་དང་ནི་ལུང་ཐང་དག །མི་ཡི་རུས་དང་དེ་ ིབཞིན་དུ། །ན་ག་པ་ཎི་ཞེས་བྱ་རྣམས།4

།ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།
གཉིས་པ་གྲངས་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས། སྔགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལྔ་བཅུ་སྟེ། །དབང་ལ་དེ་ཡི་ཕྱེད་ཉིད་དོ། །བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ནི་ཞི་བ་ལ། །དེ་བཞིན་རྒྱས་ལ་ལྷག་པར་བརྒྱད། །མངོན་སྤྱོད་ལ་ནི་དྲུག་བཅུ་ཉིད། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་ལས་ལ་སྦྱར།5

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་རྣམས་ལས་
ཀྱང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ།།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༢ ཕྲེང་། ༡༠
2 ཞོལ། ཤོག ༢༣༨ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༡༨༡ ན ༥ གླང་པོའ་རུས་པས་ཆར་པ་ལ། ི
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༧༢ ཕྲེང་། ༨
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༣ ཤོག ༦༤༣ ཕྲེང་། ༦
5 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༨༠ ཕྲེང་། ༡༠

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 199

གསུམ་པ་གང་ལ་བརྒྱུད་པའི་སྲད་བུ་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས། ཕྱོགས་དང་མཚམས་ནི་བརྒྱད་
རྣམས་ཀྱི། །དབུས་སུ་དགུ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ལྷ་ནི་དགུ་སོགས་སྲད་བུ་ལ། །ལྷ་དགུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་བྱ།1

།ཞེས་སྲད་བུ་དགུ་སྒྲིལ་བྱ་བ་ཙམ་ལས་རྒྱུ་གང་ལས་བྱ་བ་སོགས་རྒྱས་པར་མ་
གསུངས་ཤིང་། གདན་བཞི་ལས། འཁལ་མཁན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། གཟུགས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པ་དང་། །གཙང་ཞིང་དྲན་ལྡན་སྙན་པར་སྨྲ། །དེ་ཡིས་བཀལ་བའི་བགྲང་ཕྲེང་གིས། །གྲོལ་བའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།2

།ཞེས་གསུངས་ལ། སྡོམ་འབྱུང་ལས། ཇི་ལྟར་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས། །བགྲང་
ཕྲེང་སྲད་བུ་དག་ཀྱང་བྱ། །བོང་བུ་རྔ་མོའ་སྤུ་དག་ནི། །བྱ་རོག་སྒྲོ་དང་བསྲེས་པ་ཡི། །རེངས་དང་ ིབསྐྲད་པའི་ལས་དག་ལ། །དེ་ཡི་སྲད་བུས་བརྒྱུ་བར་བྱ། །རྟ་དང་མ་ཧེའི་སྤུ་ཡིས་ནི། །དབྱེ་བའི་བགྲང་ཕྲེང་སྲད་བུའོ། །ཁྱི་སྤུ་དང་ནི་བསྲེས་པ་ཡི། །དུར་ཁྲོད་སྐྲ་ཡི་སྲད་བུ་ཡིས། །དྲག་པོའ་ིལས་ལ་སྦྱར་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་སྲད་བུ་རབ་ཏུ་བསྔགས། །གཞོན་ནུ་མས་བྱས་སྲད་བུ་ཡིས། །དགེ་བའི་ལས་ལ་བརྒྱུ་བར་བྱ།3

།ཞེས་སྲད་བུའི་ཁྱད་པར་ཞིབ་པར་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་
ལས། གསེར་གྱི་སྐུད་པས་བརྒྱུ་བར་བྱ། །ལས་རྣམས་ཀུན་བྱེད་དགེ་བ་ཡིན། །ཡང་ན་རས་བལ་སྐུད་པ་ནི། །བུ་མོ་གཞོན་ནུ་གཟུགས་མཛེས་ཤིང་། །ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པ་དང་། །བློ་གྲོས་ལྡན་ཞིང་ངག་འཇམ་སྨྲ། །དེ་ཡིས་བཀལ་བའི་སྐུད་པས་བརྒྱུ། །སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་གྲོལ་བར་འགྱུར།4

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདན་བཞིར། གཟུགས་རྫོགས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་དང་
མཐུན་པར་གཞོན་ནུ་མ་མ་ཉམས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱའོ།།
བཞི་པ་དག་པ་ནི། ཁ་སྦྱོར་ལས། སྐུད་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཚུལ། །རི་ལུ་རྣམས་ནི་
དགྲ་བཅོམ་ཡིན། །སྟེང་མ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ནོ། །མཆོད་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོའོ།5

།ཞེས་དང་།
སྲད་བུའི་དག་པ་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ལ་སྲད་བུའི་དག་པ་ནི། མན་སྙེར། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༨༠ ཕྲེང་། ༡༥
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༦༠༧ ཕྲེང་། ༡༧
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༨༡༠ ཕྲེང་། ༤
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༢༢༨ ཕྲེང་། ༢
5 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༦༠༧ ཕྲེང་། ༡༩

200 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བྲལ་གྱི་སྐུད་པ་བརྒྱད་རྣམས་ལ་ཕྱག་ན་པདྨ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་རྣམས་བལྟ་བར་བྱའོ། །སྐུད་པ་དབུས་མ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
སྐུད་པ་དགུ་ལྷ་དགུ་པོ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཕྲེང་བའི་རི་ལུ་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་ནི། མན་སྙེར། དགྲ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཅོམ་མོ་ཞེས་པའམ། མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་འོས་སོ་ཞེས་པས། དགྲ་བཅོམ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཏེ། རི་ལུའི་རང་བཞིན་རྣམས་སོ།2

།ཞེས་
གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་གཟུགས་སྐུ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་ནོ། །རྐང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། མན་སྙེར། སྐུད་པའི་སྣ་གཉིས་ཀྱི་མདུད་པའི་སྟེང་དུ་རི་ལུ་སྒྲེང་བ་ནི། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མཆོད་རྟེན་ཞེས་བསམ་མོ། །དེའི་སྟེང་དུ་རི་ལུ་གཞན་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་རྟོགས་པའོ།3

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་འཛིན་གཉིས་བརྩེགས་
པའི་འོག་མ་རི་ལུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེའི་སྟེང་མ་མཆོད་རྟེན་ལྟར་སྟེང་དུ་བསྒྲེང་བ་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་དག་ཅིང་མཚོན་པར་བྱེད་པ་བལྟ་བའི་དོན་དུ་རཏྣ་རཀྵི་ཏས། འདི་དག་གི་བགྲང་ཕྲེང་གི་རབ་གནས་མཚོན་པའོ། །ཞེས་བཤད་དེ། རབ་གནས་ཀྱི་ཚེ་སྲད་བུ་དང་ཕྲེང་བའི་རི་ལུ་མདོ་འཛིན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལྷ་སོ་སོ་དང་། སྐུ་བཞིའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་བསྲེས་པ་ཞུ་བ་ལས་སྲད་བུ་དང་། རི་ལུ་སོགས་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།
ལྔ་པ་རབ་གནས་ནི། ཁ་སྦྱོར་དང་གདན་བཞི་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དག་གི་དོན་
ལག་ཏུ་བླང་བའི་ཆོ་ག་གསལ་བར་བརྗོད་པ་ནི། ཕྲེང་བ་ལས། སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གཟུགས་ཀྱི་ལག་པ་གཡས་པའི་སོར་མོ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་ངོ་བོར་སྐད་ཅིག་གིས་བསྒོམ་པ་ལ། ཡི་གེ་ཨ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉི་མ་ཨས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ལག་པ་གཡོན་པའི་སོར་མོ་རྣམས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༧ ཕྲེང་། ༣
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༧ ཕྲེང་། ༦
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤ ཤོག ༦༣༧ ཕྲེང་། ༩

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 201

པདྨའི་འདབ་མའི་རྣམ་པར་སྐད་ཅིག་གིས་བསམས་པ་ལ། ཨ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཟླ་བ་དེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསྒོམས་ནས། དེ་དག་གི་དབུས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྲེང་བའི་ཐག་པའི་དབུས་ཀྱི་སྐུད་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རང་བཞིན་དང་། ཕྱོགས་དང་མཚམས་ཀྱི་སྐུད་པ་བརྒྱད་ཕྱག་ན་པདྨ་དང་། བྱམས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཛོད་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་། འཇམ་དཔལ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བ་དང་། སའི་སྙིང་པོའ་བདག་ཉིད་དུ་དང་། ཕྲེང་རྡོག་རྣམས་རྣམ་པར་ ིསྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་དང་། མདོ་འཛིན་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའ་མཆོད་རྟེན་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་བསམས་ནས། སྙིང་ཁའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་ ིགྱིས་བཀུག་པའི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཇི་ལྟ་བར་བཅུག་སྟེ། ཨཀྑ་ཏུ་ཀྲ་ཎ་ཡ་ཏུ་ཨ་སོ་ཧི་ཨ་མནྟ་བི་ས་ཏུ་ག་ཎི་ཨ། ཨ་སཾ་ཁུ་ཨ་ལ་ཀི་ཀུ་བི་ཛྫ་ཨི་ཏད་ཏ་བ་སི་ཏུ། ཨོཾ་པ་དེ་པ་དེ་མ་ཧཱ་ཛྙཱ་ནཾ་སརྦ་བུདྡྷཱ་དྷརྨ་ཧཾ་བྷ་བེ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་ཧོ་ཧོ་ཧོ་ཨཱཿཁཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་བྱ་བའི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །བུམ་པའི་ཆུས་དབང་བསྐུར་ཞིང་མཆོད་པར་བྱའོ། །ཕྲེང་བ་རབ་ཏུ་གནས་པའོ། །མདོར་བསྡུས་པ་ནི་ཕྲེང་བ་གསུང་རྡོ་རྗེ་བསྒོམས་ནས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་གཅིག་བྱས་ཏེ། གཟུགས་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ཕྲེང་བའི་རྣམ་པར་བསམས་ལ། བུམ་པའི་ཆུས་གཏོར་ཏེ་མཆོད་ནས་གསུང་རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་བཟླས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་གཉིས་ཁུངས་ཀྱི་ཚིག་དག་ནི་ཧ་ཅང་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་པས་མ་བྲིས་སོ།།
དྲུག་པ་ཇི་ལྟར་འདྲེན་པའི་ཚུལ་ནི། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་ལས། ཞི་བ་ལ་ནི་མཛུབ་མོར་
བཞག །རྒྱས་ལ་གུང་མོར་དགལ་བར་བྱ། །དབང་དུ་བྱ་བ་སྲིན་ལག་གསུངས། །ཐ་མ་ལ་ནི་མངོན་སྤྱོད་བྱ། །མཐེ་བོང་ལྕགས་ཀྱུ་བྱས་ནས་ནི། །ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འགུག་པར་བསམས། །ཤིན་ཏུ་མཉམ་གཞག་སྔགས་བཟླས་ན། །འགྲུབ་འགྱུར་འདིར་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད།1

།ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁ་
སྦྱོར་ལས། དེ་ཉིད་ལས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཀུན་ཏུ་གསལ་བ་མེད་ན་རིང་།2

།ཞེས་གསུངས་
ཏེ། འགྲེལ་པར། ལག་པ་རྡོ་རྗེ་པདྨར་བསྒོམས་པ་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པར་བསྒོམས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༢༢༨ ཕྲེང་། ༡༠
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༣༨༡ ཕྲེང་། ༡༥

202 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ནས། ལག་པ་གཡས་པ་བགྲེང་བ་དང་ལྷའི་སྐུ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་དེ་ཉིད་ཡོད་ན་འགྲུབ་ཀྱི། གཞན་གྱིས་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །མཐེ་བོང་ལྕགས་ཀྱུ་དང་དེས་ལྷ་འགུགས་པའི་དམིགས་པས་ཕྲེང་བ་དབབ་པ་ནི་ཁ་སྦྱོར་དང་གདན་བཞི་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །བགྲང་ཕྲེང་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
ད་ནི་དོན་ཚན་བཞི་པ་ལུས་རྒྱན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བཞི། གང་གི་ཚེ་ཆས་སུ་འཇུག་
པའི་དུས། རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོའ་མཚན་ཉིད། རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་གི་རྣམ་དག །དེ་དག་བྱིན་གྱིས་ ིརློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡོ་གའི་གཞུང་རྣམས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སའི་ཆོ་གའི་སྐབས་སུ་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་ནས་ཆས་སུ་གཞུག་པར་མང་དུ་གསུངས་པར་མ་ཟད་ཀྱི། འཕགས་པ་ཀླུ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤ་པར་ཡང་། ས་ནི་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ། །ན་བཟའ་དམར་པོ་གྱོན་ནས་ནི། །དེ་ཉིད་ཚུལ་གྱིས་ཅོད་པན་རྒྱན། །ཐམས་ཅད་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་བྱས་ཤིང་།1

།ཞེས་དཔྱལ་
འགྱུར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། འགྱུར་གཞན་ལས། དཀར་ལམ་ཉམས་གོས་འཆང་ཞིང་། ཞེས་འབྱུང་སྟེ། མདོར་ན། ས་ཆོག་གི་ཚེ་དེ་ཉིད་ཚུལ་གྱིས། ཞེས་པས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ལྷའི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཆས་སུ་གཞུག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་བྱས་ཞེས་པས། སློབ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ནས་ཆས་སུ་གཞུག་པར་གསུངས་ལ།
ཅོད་པན་ཞེས་པ་ལ་ཡང་གཙུག་ཏོར་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆས་སུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་
དང་། བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཚད་ལྡན་དུ་མ་ལས་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཞིང་། ཁ་ཊྭཾ་ག་ཐོགས་པས་བགེགས་ལ་བཀའ་བསྒོ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། ས་ཆོག་གི་ཚེ་ཆས་སུ་གཞུག་པ་ནི། རྒྱན་དེ་དག་གིས་བརྒྱན་པར་བྱ་བའི་དུས་གཅིག་ཡིན་ལ། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཚེའང་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་ཆས་སུ་འཇུག་པར་ཚད་ལྡན་དུ་མས་བཤད་དེ། དེ་དག་གི་ཁུངས་ནི་འདིར་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་ཀྱི། གཞན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་སྤྱོད་ལས། ཁ་དོག་ལ་སོགས་གཡོགས་པའི་གཟུགས། །རང་གི་ལུས་ནི་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར། །སྤྱོད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༣༦༦ ཕྲེང་། ༡༣

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 203

པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་བཞུགས་པར། །ཤེས་ནས་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལེགས་ནས།1

།ཞེས་དང་། དཔལ་
གསང་བ་འདུས་པ། མཉམ་སྦྱོར། བརྟག་གཉིས། སྤྱོད་བསྡུས་སོགས་དུ་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྲོས་བཅས་དང་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ། ཆས་སུ་གཞུག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པས་རྒྱན་དྲུག་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་བརྒྱན་པའི་དུས་ནི་གཙོ་བོ་དེ་དག་ཡིན་ལ། བླ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གླུ་གར་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་དུས་དང་། སྦྱིན་སྲེག་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འང་ཆས་སུ་འཇུག་པར་བཤད་དོ།།
དེ་ཡང་སྔགས་པའི་དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་འདུལ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་
གནས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་གོས་2

དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་སོགས་དང་སྐྲའི་ཐོར་ཅོག་དང་རུས་པ་དང་
རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་འགོ་བ་དང་བརྒྱན་པའི་སྔོན་དུ་དུས་དྲན་བྱས་ནས། རྒྱགས་པ་དང་འཕྱར་གཡེང་གི་བསམ་པ་དང་རྒོད་བག་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་ཀུན་སློང་དག་པ་དང་། ལྷའི་ང་རྒྱལ་འཆང་བས་བྱས་ལ། རྒོད་བག་སོགས་ཀྱིས་བསམ་པས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་བྲལ་བར་བྱེད་ན་ནི་རབ་བྱུང་གི་བསླབ་པས་མ་བསྡམས་པ་ཁྱིམ་པའི་སྔགས་པ་ཡིན་ཡང་ངན་སོང་གི་སྒོ་དབྱེ་བས་མི་རུང་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་ཆས་སུ་གཞུག་པ་ལ་ནི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་ཅན་འཐོབ་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་དང་། སྦྱིན་སྲེག་གི་ཚེ་འབྲུ་མེ་ལ་བསྲེག་པ་དང་། མཆོད་པའི་སླད་དུ་རོལ་མོ་བྱ་བ་སོགས་ལའང་དུས་དྲན་མི་འཆགས་ཤིང་བྱར་མི་རུང་བར་འགྱུར་བས། སྔགས་དང་འདུལ་བ་ཚ་གྲང་ལྟར་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བསླན་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ལྷའི་ཆས་སུ་ཞུགས་ཤིང་། གསང་བའི་རྫས་དུ་མ་ཞིག་ཐོགས་ནས་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ངག་གིས་སྔགས་ལ་སོགས་པའི་གསང་བ་སྲོགས་ཤིང་།
དབང་བསྐུར་བ་མ་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་བོའ་ཚོགས་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མའི་དབུས་སུ་རྒོད་བག་གི་བསམ་ ིཔས་ཀུན་ཏུ་བརྩེ་བ་དག་ནི། འདུལ་བ་དང་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཉམས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༡༢༠ ཕྲེང་། ༡
2 ཞོལ། ཤོག ༢༤༡ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༡༨༣ བ ༡ ཆོས་གོས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་

204 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པར་བྱས་ཏེ་དམྱལ་བ་མི་བཟད་པའི་སྒོ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་འཁྱེར་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོའ་མཚན་ཉིད་ནི། ཡོ་གའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི། དཀྱིལ་ ིའཁོར་གྱི་སའི་ཆོ་ག་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། གོས་དམར་པོ་གྱོན། དབུ་རྒྱན་དང་དར་དཔྱངས་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་དྲི་བཟང་པོས་བྱུགས་ཤིང་། བདུག་པས་བདུགས། རྡོ་རྗེ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྔགས་བཟླས་ཏེ་བགོ །དེ་ཡང་དབུ་རྒྱན་དབུ་རྒྱན་གྱི་སྔགས་སོ་སོས་མགོར་དབང་བསྐུར་བ་དང་ཨོཾ་ཏྲུཾ་གིས་དར་དཔྱངས་ཀྱི་གོ་བསྐོན་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་རྣམས་རྡོ་རྗེ་རིན་ཆེན་གྱི་སྔགས་ཀྱིས་བསྡགས་ནས་ལུས་ལ་གདགས་པར་བཤད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱན་དྲུག་ལྟར་ཞིབ་པར་མ་གསུངས་ཤིང་། བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཆོ་ག་དང་དག་པ་སོགས་བླ་མེད་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པར་མི་འབྱུང་ངོ་། །བླ་མེད་ལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐབས་སུ་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་གསུངས་ཀྱི། རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ཆས་འཇུག་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཁམ་སའམ། རུས་པའམ། ཤིང་ལས་བྱས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་འབག་གྱོན་དེ་མེད་ན་ཚོན་རྩིས་ལྷའི་སྐུ་མདོག་དང་མཐུན་པར་ཁ་བསྒྱུར་བས་ལྷའི་སྐུ་མདོག་དང་མཐུན་པའི་ཆས་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ནས། ས་བཟུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱ་ཞེས་ཆོས་རྗེ་བུ་གསུང་ངོ་།།
ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ནས་གསུངས་པ་ནི། གཙོ་བོར་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆུ་ཚོན་
གྱིས་བྲིས་པའི་དབུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ཕོ་མོ་འཁོད་པའི་ཆས་འཇུག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ས་ཆོག་གི་ཚེ་ལྷའི་ཆས་འཇུག་བྱ་བའམ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤ་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་མགོ་ལ་གཙུག་ཏོར་དང་རིན་པོ་ཆེའི་པྲོག་ཞུ། མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བ་དང་དར་དཔྱངས་སྙན་གོང་དུ་ཨུཏྤ་ལའི་གདེངས་ཀ །ལུས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་བྱ་སྟེ། བརྒྱད་ནི། དབུ་རྒྱན། སྙན་རྒྱན། མགུལ་རྒྱན། ཕྱག་གདུབ། ཞབས་གདུབ། མུ་ཏིག་གི་སེ་མོ་དོ། རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤལ། འོག་པག་རྣམས་སོ། །སེ་མོ་དོ་ནི། རུས་པའི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་བཟོའ་དབྱིབས་མཚུངས་ལ། འོག་པག་ ིནི་སྐ་རགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཚར་ཚར་མང་པོ་དང་། དེ་དག་གི་སྣེ་མོ་ལ་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དང་།

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 205

གཡེར་ཁ་སོགས་ཀྱི་འཕྱང་འཕྲུལ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དེ། ཚར་ཚར་གྱི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་མ་བཤད་ཀྱང་། རུས་རྒྱན་ལ་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར་བྱས་ན་རུང་བར་མངོན་ནོ། །པྲོག་ཞུ་ནི་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ལ་བརྟེན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྱུད་མོ་གསུམ་རིམ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྩེ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་ཤིང། སྤྱི་བོར་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གནས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཕྱེད་པས་མཚན་པ་སྟེ། རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ནི་དངོས་མེད་ན་བཅོས་མའི་སྐྲ་ལས་བྱས་པའོ། །ལྷ་སོ་གཉིས་ལྟ་བུ་སོ་སོའ་ཆས་སུ་འཇུག་ན། ལྷ་མོ་ ིརྣམས་པྲོག་ཞུ་མེད་པའི་རལ་པ་ཕྱེད་བཅིངས་བ་དང་ཁྲོ་བོ་བཅུ་པོ་ནི་པྲོག་ཞུ་མེད་པའི་དབུ་སྐྲ་གྱེན་བརྫེས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་དང་། སྦྲུལ་རྒྱན་ཅན་ནོ།།
དབུ་རྒྱན་ནི། དབུས་སུ་རིགས་ལྔས་མཚན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་ཕྲན་ཅན་ཡིན་ལ། རིན་པོ་
ཆེའི་རྒྱན་ལྷག་མ་ནི། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས། གཞན་ཕལ་ཆེར་རུས་རྒྱན་དང་འདྲ་ཞིང་། འདི་དག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་བརྒྱད་ཅེས་པ་མིན་པ་རྒྱན་དྲུག་གི་ཐ་སྙད་མེད་དོ། །བདེ་དགྱེས་དུས་འཁོར་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ལས་གསུངས་པའི་རུས་རྒྱན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ། ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དྲུག་གི་གྲངས་འདྲེན་1

ལུགས་ལ། གྲུབ་ཆེན་ལཱུ་ཨི་པས་མཛད་པའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པར། མགུལ་རྒྱན། གདུ་བུ་དང་། རྣ་ཆ་དང་། སྤྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དང་། མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་། ཐལ་ཆེན་རྣམས་ལ་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་སྤྱོད་ལས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ལ། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་ལྔ་པ་ལས། སྤྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་མ་བགྲངས་པར་མགོ་ཕྲེང་བགྲངས་ཤིང་། བླ་མ་ཁ་ཅིག་དེ་འགྱུར་མ་དག་པའམ། དཔེ་མ་དག་པར་འཆད་མོད་ཀྱང་། མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་འགྱུར་ཕལ་ཆེ་བ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང2

་བས་དཔྱད་དོ་ཞེས་གསུང་ངོ་།།
བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་འཁྲུལ་སྤོང་ལས། སྤྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དང་མཆོད་ཕྱིར་
ཐོགས་མ་བགྲངས་པར་འཁོར་ལོ་དང་རྐེད་རྒྱན་བགྲངས་ཤིང་། བརྩོན་འགྲུས་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འཁོར་ལོ་རྐེད་རྒྱན་སོགས་ཉེ་བའི་ཕྱག་རྒྱར་བཤད་དོ། །དུས་འཁོར་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ནོར་བུ་མ་གཏོགས་འཁོར་ལོ་མ་བགྲངས་ལ། བརྟག་གཉིས་ལས། སྒོམ་པ་པོ་ཡི་རྣམ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༢༤༢ བ ༦ གཙང་། ཤོག ༡༨༤ བ ༣ དྲུག་གི་གྲངས་འགྲེན་ལུགས་ལ།
2 ཞོལ། ཤོག ༢༤༣ ན ༢ དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བས་དཔྱད་དོ།

206 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འཛིན་པ། །རྣ་བ་དག་ལ་རྣ་ཆ་བཟང། །སྤྱི་བོར་འཁོར་ལོ་རྣམ་པར་འཛིན། །ལག་པ་དག་ལ་ལག་གདུབ་གཉིས། །རྐེད་པ་ལ་ཡང་སྐ་རགས་ཉིད། །རྐང་པ་དེ་བཞིན་རྐང་གདུབ་བོ། །ལག་པའི་རྩ་བར་དཔུང་རྒྱན་ཉིད། །མགྲིན་པར་རུས་པའི་ཕྲེང་བ་སྟེ།1

།ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དུས་འཁོར་དུ་ཡང་
གྲངས་འདྲེན་པའི་ནང་དུ་མ་བགྲངས་ཀྱང་དག་པ་འཆད་པའི་ཚེ། འཁོར་ལོའ་དག་པ་ཡང་འཆད་ ིདགོས་པས་ལུགས་དེ་ལ་ཡང་འཁོར་ལོ་འདོད་དགོས་ལ། དུས་འཁོར་དུ། སྲི་གཙུག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་ནོར་
བུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་ནོར་བུ་ཡིན་ཞིང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་སོར་ལྔ་པའམ། ཡང་ན་ཇི་ལྟར་མཛེས་པ་ཞེས་གསུངས་པས། འཁོར་ལོའ་དབུས་སུ་ ིགནས་པའི་ནོར་བུའི་རྩེ་མོར་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ་བྱས་ན་ལེགས་སོ།།
ཐལ་བ་ནི་མི་རུས་ཀྱི་ཐལ་བ་ལ་བཤད་ཅིང་། རྒྱན་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་མི་རུས་ལས་བྱས་
པར་བཤད་པ་མང་ལ། བརྟག་གཉིས་སུ། སྐྲ་ཡི་སྐ་རགས་གཉིས་སྐོར་ཉིད། །ཐལ་བ་སྐྲ་ཡི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས།2

།ཞེས་པ་འདིས་རུས་པ་མེད་ན་རྐུན་མའི་སྐྲ་ལས་ལག་གདུབ་སོགས་ཀྱང་རུང་བར་
སྟོན་ནོ་ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུང་ངོ་། །རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བྱ་བ་ནི། ཀུན་སྤྱོད་དང་དེའི་བཤད་སྦྱར་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཀྵི་ཏས་མཛད་པ་ལ་གཞི་བྱས་ཤིང་། བདེ་མཆོག་སོགས་རྒྱ་གཞུང་སོ་སོ་ལས་ཐོར་བུར་འབྱུང་བ་དག་གིས་ཁ་བསྐངས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་བདུན་པ་ལས། ཡན་ལག་ཅན་དང་ཚིག་ཅན་དང་། །སྡུད་དང་དེ་བཞིན་སྙིང་སྟོབས་དང་། །གར་གྱི་ཚུལ་ནི་བཞི་པོ་འདི། །སྦྱོར་བ་མཐོང་བས་ཤེས་པར་བྱ།3

།ཞེས་མདོར་བསྟན་པ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་ནི།
ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ། ཚིག་ཅན་ནི། རྡོ་རྗེའི་གླུ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་སྡུད་དང་ཞེས་པ་གར་བསྡུས་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཅུང་ཟད་བཤོལ་ཏེ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་ངལ་བསོ་བའོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་ཀྱང་། རྒྱས་བཤད་དང་མི་མཐུན་པས། མར་དོའ་འགྱུར་ལས། ིསྡུད་ཅེས་པ་མེད་པར་སྤུད་དང་ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་ཏེ། གར་གྱི་སྐབས་སུ་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་ལ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༡༥ ཕྲེང་། ༢༠
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༡༧ ཕྲེང་། ༧
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༢༠ ཕྲེང་། ༣

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 207

སོགས་པས་སྡུད་1

ཅིང་བརྒྱན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་བཞིན་སྙིང་སྟོབས་ཅན་ཞེས་པས་སེམས་
ཉམས་བསྟན་ཏེ། ཁྲོ་བོའ་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་བདུད་ཚར་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཁྲོ་བོའི་སྐུར་བསྒོམ་པ་ ིདང་། ལྷ་མོའ་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་མཆོད་པའི་ཕྱིར་སྒེག་པའི་ཉམས་སྟོན་པ་ ིལྟ་བུའོ། །དེ་འདྲ་བའི་གར་གྱི་ཚུལ་བཞི་པོ་འདི་སྦྱོར་བ་སྟེ་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་ལག་ལེན་མཐོང་བས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།
དེ་ལྟར་བཞི་པོ་དེའི་ནང་ནས་རྒྱན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཀུན་ཏུ་དབུག་དང་བཅིང་བ་
དང་། །གཞུག་དང་དེ་བཞིན་བསྐྱོད་པ་དང་། །འབེབས་དང་འདི་ནི་འཁྱིལ་པའོ། །དེ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་དང་པོའ་རྒྱན། །ཚངས་སྐུད་ལུས་ལ་གྲོལ་བ་དང་། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཅིང་བ་དང་། །རྐང་གདུབ་རབ་ ིཏུ་གཞུག་པ་དང་། །ལག་པའི་རྒྱན་ནི་ཉིད་དག་དང་། །སྲོག་ཤིང་གཅིག་གྱུར་སྲད་བུ་ཡིན། །འོག་པག་སྲོག་ཤིང་བརྒྱད་ཉིད་དེ། །རོ་ལྡན་བཅུ་དྲུག་ཤེས་པར་བྱ། །ཕྲེང་བ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་ཡིན།2

།ཞེས་གསུངས་
ཏེ། སྲོག་ཤིང་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ཕྲེང་བ་སོགས་གང་ལ་བརྒྱུད་པའི་སྲད་བུའོ། །ཀུན་ཏུ་དབུག་པ་སྤྱི་བོའ་ནོར་བུ་དང་། བཅིང་བ་ཚངས་སྐུད་དང་། གཞུག་པ་རྐང་གདུབ་དང་། བསྐྱོད་པ་ལག་གདུབ་དང་། ིའབེབས་པ་མགུལ་རྒྱན་དང་། འཁྱིལ་བ་རྣ་རྒྱན་ནོ།།
ལུས་ཀྱི་དང་པོའ་རྒྱན་ནི། ལུས་ཀྱི་དང་པོ་མགོའི་རྒྱན་ཏེ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆ་བརྒྱད་ ིཔའམ་དགུ་པ་རྩེ་མོ་ལ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་རྫོགས་པ་སོར་ལྔ་པའམ། ཇི་ལྟར་མཛེས་པས་མཚན་པའི་རྩ་བ་མི་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ལྟེ་བར་བཙུག་ནས་མི་འགུལ་བར་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་ ིཔའི་རྩིབས་ཀྱི་མཚམས་རྣམས་ནས་ཕུག་པའི་འབུག་པ་བརྒྱད་བྱས་ཏེ། དེ་དག་ནས་བརྒྱུས་པའི་རུས་པའི་ཕྲེང་བ་འཁོར་ལོའ་རྩིབས་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་བརྒྱད་བྱ། དེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་རྩིབས་གསུམ་མ་ ིགཏོགས་པ་རྩིབས་ལྔའི་ཐད་ཀར་མི་མགོ་སྐམ་པོ་ལྔ་ནི། བརྟག་གཉིས་ལས། ཐོད་པ་སོར་ལྔ་པ་ཡི་ཚད། །བྱས་པས་ཅོད་པན་འཛིན་པར་བྱེད།3

།ཅེས་པ་ལྟར་རེ་རེའང་དཔངས་རྩེ་སོར་ལྔ་པ། དེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༤༣ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༡༨༥ ན ༦ རྒྱན་དྲུག་ལ་སོགས་པས་སྤུད་ཅིང་
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༡༢༠ ཕྲེང་། ༨
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༡༧ ཕྲེང་། ༦

208 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཡང་གྲུབ་ཆེན་དྲིལ་བུ་པས། རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ནག་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐོད་པའི་ཕྲེང་བ་བྱེད་པར་ཤེས་རབ་སྣང་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། སྟོད་སྨད་ནས་ཕྲེང་བ་བརྒྱུས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆུད་པའོ། །བླ་མ་ཁ་ཅིག །མཆོག་མའི་སྟེང་དུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བྱ་བར་བཞེད་པ་ནི་བདེ་དགྱེས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་མིན་པས། འཁྲུལ་སྤོང་ལས། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པའི་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ཅན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་གི་ལོགས་ལ་མཚན་པ་དང་། དེའི་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་ཟླ་བ་ཕྱེད་པས་མཚན་པར་བྱས་པ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་ཟླ་བ་ཕྱེད་པ་ཞེས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་རྒྱ་བོད་ཁ་ཅིག་གིས་ཚེས་གཅིག་གི་ཟླ་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། བདེ་དགྱེས་དུས་འཁོར་སོགས་ལ་འདྲའོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ཟུར་ཕུད། གྱེན་བརྫེས། ཕྱེད་བཅིངས། གྱེན་བརྫེས་ལའང་སེར་པོ། ཁམ་པ་ནག་པོ་སོགས་དང་། ཟུར་ཕུད་ལའང་གསུམ་པ་དང་། ལྔ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལས། གསང་འདུས། དུས་འཁོར། བདེ་དགྱེས་སོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་རལ་པའི་ཅོད་པན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སྐྲ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བོར་བསྡུས་ནས་རལ་པའི་མདུད་པའི་སྐྲ་སྣ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་འོང་བར་བྱས་ནས་མཐོན་པོར་བཅིངས་ཏེ། སྐྲའི་སྣེ་མོ་ཕྱིར་མི་མངོན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དཔངས་ཚད་ནི། སྡོམ་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པར། ལྷའི་རང་སོར་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ལ་དཔགས་ན་སྒྲུབ་པ་པོའ་མཐོ་གང་ཙམ་དུ་བྱ་དགོས་ཤིང་། བཅོས་མའི་ ིསྐྲ་ལའང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་བྱའོ།།
མགོ་བོ་སྐམ་པོའ་འོག་གི་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ཐོད་ལྟར་བསྐོར་བ་དེ་ལ་བཏགས་པའི་རུས་ཕྲེང་ ིགི་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་དཔྲལ་བའི་ཐད་དུ་རྩེ་སོར་གསུམ་ཙམ་ནོན་པ་དང་། གཞན་རྣམས་སུ་རྣ་བའི་ཕྱེད་ཙམ་ནོན་པ་བྱ། དེ་རྣམས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་བཅོས་མའི་སྐྲ་ཡང་རྐུན་མའི་སྐྲ་ལས་བྱ་བར། རྐུན་མའི་སྐྲ་ལས་ཅོད་པན་བྱས། །དེ་ལ་ཧཱུཾ་བྱུང་སྦྱར་བར་བྱ།1

།ཞེས་པས་བསྟན་པར་འཆད་ལ། རྐང་
པ་ཐ་མའི་དོན་ལ། ཧཱུཾ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་ལྔའི་ངོ་བོར་མོས་པའི་ཐོད་སྐམ་ལྔ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ལ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་བཤད་ཅིང་། བཅོས་མའི་སྐྲ་བུད་མེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པར་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༡༧ ཕྲེང་། ༤

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 209

ཚད་ལྡན་གང་གིས་མ་བཤད་དེ། ཚངས་སྐུད་ལུས་ལ་གྲོལ་བ་དང་། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཅིང་བ་དང་། །ཞེས་པ་དེ་ཡང་རུས་པ་ལས་བྱེད་ན། སྲོག་ཤིང་གཅིག་གྱུར་སྲད་བུ་ཡིན།1

།ཞེས་པ་ལྟར་
བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་། སྙིང་ཁའི་ཐད་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ལྟེ་བར་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་པས་མཚན་པ་བྱས་ལ། འཁོར་ལོའ་གཞི་གྲུ་བཞི་པའི་ཟུར་བཞིར་བུག་པ་བྱས་པ་ནས་ཐོན་ ིཔའི་སྲད་བུ་ལ་བརྒྱུས་པའི་ཕྲེང་བ་རྒྱ་གྲམ་དུ་བཅིངས་པའི་ཕྲེང་བ་ཕྲག་པ་གཉིས་དང་མཆན་འོག་གཉིས་ནས་བསྣོལ་མར་འོང་བ་འབྲེལ་བ་བྱ་སྟེ། བུག་པ་རེ་རེ་ནས་སྐུད་པ་གསུམ་གསུམ་འཐོན་པ་ལས་བརྒྱུས་པའི་ཕྲེང་བ་གསུམ་གཤིབས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །རུས་པའི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་མེད་ན། རྐུན་མའི་སྐྲའམ། མིའི་རྒྱུས་པ་ལས་བྱས་པའི་སྐུད་པ་ཉག་མ་གཅིག་ལ་གསུམ་སྒྲིལ་བྱས་པ། རིང་པོ་གཅིག་གི་ཕྲག་པ་ནས་མཆན་འོག་ལ་སྐོར་གསུམ་དུ་འཁོར་བའི་སྐོར་གསུམ་གའང་རྡོ་རྗེའི་མདུད་པས་བར་བར་དུ་བསྡམས་པའི་རྡོ་རྗེའི་མདུད་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྔར་ལྟར་རྒྱ་གྲམ་དུ་འཆིང་བའམ། ཡང་ན་ཕྲག་པ་གཡོན་པ་ནས་མཆན་ཁུང་གཡས་ལ་བྱས་ཏེ། ག་ཤལ་ལྟར་བཅིངས་པའོ། །རུས་པ་དང་སྐྲའི་གདམ་ང་མ་གཏོགས། སྐྲའི་སྐུད་པ་ལ་མི་རུས་ཀྱི་ཕྲེང་རྡོག་རེ་ཙམ་འདོགས་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ།།
རྐང་གདུབ་དང་ལག་རྒྱན་ཞེས་པ་དཔུང་རྒྱན་དང་གདུ་བུ་དག་ནི། མཐའ་གཉིས་དབུས་
དང་གསུམ་དུ་རུས་པའི་གཞུང་བར་སྐབས་དང་མཐའ་བརྟེན་བྱས་པའི་དབུས་ཀྱི་གཞུང་གི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་དང་མཐའ་བརྟེན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཟུར་ལ་བུག་པ་ལྔ་ལྔ་བྱས་པ་ལས་སྐུད་པ་དྲངས་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱུས་པའི་རུས་པའི་ཕྲེང་བ་ལྔ་ལྔས་བསྣོལ་མར་བསྡམས་པའི་སྨད་ངོས་ལ་ཤར་བུ་དང་གཡེར་ཁ་ཆུང་ངུ་དུ་མས་མཛེས་པར་བྱས་ཏེ། དཔུང་རྒྱན་གཉིས་གཡས་གཡོན་གྱི་སྲིད་དུ་རིང་བ། དེ་བས་རྐང་གདུབ་ཐུང་བ། དེ་བས་ལག་གདུབ་ཐུང་བའོ། །འདི་དག་དང་སྐ་རགས་དང་མགུལ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་དབུས་མ་རྣམས་ལ་ཀེང་རུས་དང་མཆོད་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མང་པོ་མ་བཤད་པ་དག་བྱེད་པ་སྤངས་ནས། རྒྱན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཚད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་རྩེ་མོ་གསུམ་པ་འོད་ཟེར་པ་ཏྲས་མཐའ་བསྐོར་བ་དག་བྱས་ན་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །བླ་མ་ཁ་ཅིག །གཞུག་པས་ཞེས་པ་གདུ་བུ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༡༢༠ ཕྲེང་། ༡༠

210 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དྲུག་དང་བསྐྱོད་པ་སྐ་རགས། འཁྱིལ་བ་ཚངས་སྐུད་དང་མི་མགོ་བསྟན་ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་སྤྱོད་སྦུ་ཧྲངས་འགྱུར་ལས། ལག་པ་ཡི་ནི་འཕེན་པ་བརྒྱན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་འཕེན་པ་དང་བསྐྱོད་པ་འགྱུར་ཁྱད་ཡིན་ལ། འཁྱིལ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་རྣ་རྒྱན་དང་མིང་གི་སྐད་དོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཆོས་རྗེ་བུས་གསུངས་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །འབེབས་པ་ནི་ཟས་ཀྱི་རོ་འབེབས་པ་སྟེ། དེས་བསྟན་པའི་མགུལ་རྒྱན་ནི། དབུས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐའ་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་བར་རུས་པའི་ཕྲེང་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྣོལ་མར་བསྡམས་ཤིང་། དེ་ལས་དོ་ཤལ་གྱི་ཚུལ་དུ་འཕྱང་བ་རུས་པའི་ཤར་བུ་དུ་མས་མཛེས་པར་བྱས་པ་བརྒྱད་དེ། བརྒྱད་གཉིས་བཅུ་དྲུག་ནི། རོ་ལྡན་བཅུ་དྲུག་ཅེས་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་ཨ་བྷ་ཡས། རོ་ལྡན་ནི་བུད་མེད་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ། དེའི་སྐ་རགས་རིམ་པ་བཅུ་དྲུག་པ་ཡིན་པས། དེ་དང་མཐུན་པའི་སྐ་རགས་ལ་འཆད་དོ། །འོག་པག་སྟེ་སྐ་རགས་ནི་དབུས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ་མཐའ་བརྟེན་གཉིས་ཏེ་དེ་ལ་ཕྱོགས་རེར་བུག་པ་བརྒྱད་བརྒྱད་བྱས་པ་ལས་དྲངས་པའི་སྐུད་པ་ལ་བརྒྱུས་པའི་ཕྲེང་བ་བརྒྱད་རིམ་གྱིས་བསྣོལ་མར་བསྡམས་པ་ལ་གཞན་དག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་རམ། ཨ་བྷ་ཡས་བཅུ་དྲུག་རིམ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་པ་ལས་འཕྱང་བའི་དྲ་བ་ལྔ་དྲ་ཕྱེད་བཅུ་གསུམ་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གཡས་གཡོན་གྱི་གསུམ་གསུམ་གྱི་དབུས་མ་བྱིན་པར་སླེབ་ཅིང་། དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་1

ཀྱིས་པུས་མོ་ནོན་པ་ཙམ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྣེ་མོ་ལ་རུས་པའི་ཤར་བུ་དང་གཡེར་ཁ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་འཕྱང་བའོ།།
འཁྱིལ་བ་རྣ་རྒྱན་ནི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གསུམ་པས་མཚན་པའི་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་རེ་
རེའང་ཁུག་པ་གསུམ་དང་ཁུག་ཕྱེད་གཉིས་གཉིས་ཏེ་ལྔ་ལྔ་ཡིས་བརྒྱན་པའོ། །ཕྲེང་བ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་ཡིན། །ཞེས་པས་མགོ་ཕྲེང་སྟོན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར། མགོའ་ཕྲེང་བ་ཉི་ ི ཤ་རྩ་ལྔས་མགོ་ལ་བརྒྱན་པའམ། ཡང་ན་མགུལ་རྒྱན་ལ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད་ལ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པས་ཕྱོགས་རེར་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔའི་དོན་ཡིན་པས་གཉིས་ལྟབ་ཏུ་བྱས་པས་ལྔ་བཅུའོ་ཞེས་གསུང་ངོ་། །སྔར་བཤད་པ་ལྟར། གཞན་ལས་རྒྱན་དྲུག་གི་གཅིག་ལ་བགྲངས་ཤིང་། ཀུན་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་། ཐལ་བའི་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༤༦ ན ༤ གཙང་། ཤོག ༡༨༧ ན ༣ གཡས་གཡོན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 211

ཕྱག་རྒྱ་སོགས་པས་བསྒོས།1

།ཞེས་བཤད་པའི་ཐལ་ཆེན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་
པར་བདེ་མཆོག་ཀྱཻ་རྡོར་དུས་འཁོར་སོགས་དུ་མ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཆས་འཇུག་གི་ཚེ་ཡང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་དཔྲལ་བ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་པའི་ལྷ་དཔྲལ་བར་འགོད་པ་དག་གི་རིགས་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་པར་མོས་ཏེ་དཔྲལ་བའི་སྨིན་མཚམས་སུ་ཐལ་ཆེན་གྱི་ཐིག་ལེའམ། སོར་རེས་གསུམ་བྱའོ། །ལུས་ལ་ཐལ་ཆེན་བྱུགས་ཤིང་མཉེས་པའི་སྟེང་དུ་རུས་ཆེན་བསྲེགས་ནས་དཀར་པོར་གྱུར་པ་ཞིབ་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་སོར་མོ་ལྔའི་རྩེ་མོ་ཉུག་ནས་སེར་མོ་ལྔ་བསྡོམས་ཏེ། དཔྲལ་བ་དང་། མཁུར་ཚོས་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གནས་གནས་སུ་རེག་པ་ན། གཞིའི་ཐལ་ཆེན་ལས་དཀར་པའི་མཚན་མ་ལྔ་ཚོམ་རེ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་ཐལ་ཆེན་གྱི་ཚོམ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བླ་མ་ཁ་ཅིག་འཆད་ལ། མཉམ་སྦྱོར་གྱི་བརྟག་པ་དགུ་པ་ལས། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རབ་སྦྱོར་བས། །ཇི་ལྟའི་གཟུགས་དང་དབྱིབས་ལྡན་པས། །དུར་ཁྲོད་ལྷ་ཡི་གནས་རྣམས་དང་། །མ་མོའ་གནས་ཀྱི་ཐལ་བ་མཆོག །ཐམས་ཅད་དཔྲལ་ ིབའི་བསྲུང་བ་ནི། །ཐིག་ལེའམ་བྲོ་རིས་གསུམ་དུ་བྱ། །ཕྱོགས་མཚམས་ནམ་མཁའ་ས་བཅིངས་ན། །བསྲུང་བ་ཀུན་གྱི་བླ་མེད་ཡིན།2

།ཞེས་པས3

་ཐལ་ཆེན་གྱི་ཚོམ་བུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་།
སྨིན་མཚམས་ཀྱི་དཔྲལ་བར་ཞག་ཆེན་པོས་རེ་མོ་རྩེ་གསུམ་པ་བྱ་བ་ནི་ཞག་གི་ཟོ་རིས། རང་བྱུང་གི་མེ་ཏོག་གིས་སྨིན་མཚམས་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ཅི་རིགས་པར་ཐིག་ལེ་རེ་བྱས་པ་ནི་རཀྟའི་ཐིག་ལེའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།།
མཉམ་སྦྱོར་གྱི་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཆས་འཇུག་སྟོན་པ་མིན་གྱི་བསྲུང་བའི་ལས་སྦྱོར་
སྟོད་པ་ཡིན་ལ་ཐལ་བ་གཅིག་པུ་ལས་གཞན་གཉིས་དངོས་ཤགས་གང་ལའང་མ་བསྟན་ཅིང་། སོར་རིས་ཞེས་པ་ལ་ཟོ་རེས་ཞེས་གཞུང་མ་དག་པར་བཀླགས་ནས་འབྲུ་བསྣན་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་ལ་དུག་གསུམ་དག་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་མང་དུ་བྱས་པ་ནི་རྟོག་བཟོ་འབའ་ཞིག་གོ །འདི་འཇམ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༡༢༠ ཕྲེང་། ༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༥༡༤ ཕྲེང་། ༡༩
3 ཞོལ། ཤོག ༢༤༦ བ ༥ ཞེས་པར་

212 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དཔལ་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་པ་ལས་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི་རྟོག་བདུན་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་ལ། གསང་སྔགས་རྙིང་མ་ལ་ནི་གྲགས་ཆེ་མོད་ཀྱི། གསར་མའི་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཕོ་རྒྱན་མོ་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བོ་ཕྱེ་བ་གཞུང་ཁུངས་མ་དག་ལས་ཞིབ་པར་མི་འབྱུང་ལ། ལྷ་མོ་དབུ་སྐྲ་གྲོལ་བ་རྣམས་ལ་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་མེད་པས། ཐོར་ཚུགས་ལ་སོགས་པ་མགོ་བོའ་ིདབྱིབས་དང་མཚམས་པར་བྱེད་ཅིང་། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དང་ཟླ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པའང་མེད་དོ། །ལྷ་མོ་རལ་པ་ཟུར་ཕུད་གསུམ་ལས་མེད་པ་ལ་ཐོད་པ་སྐམ་པོ་གསུམ་ལས་མེད་པར་ཀོང་ཀ་སྦྱིན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དང་། དོ་ཤལ་གྱི་ཕྲེང་བ་ལ་མི་མགོ་རློན་པ་དང་སྐམ་པོའ་ཁྱད་པར་དང་ལྷ་མོ་ལ་ཐལ་ ིཆེན་གྱི་བྱུག་པ་མེད་པས་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་དང་ལྔའི་ཁྱད་པར་ཙམ་བཤད་དོ།།
གསུམ་པ་རུས་པའི་རྒྱན་དྲུག་གི་དག་པ་ལ་གསུམ། ཕར་ཕྱིན་གྱི་དག་པ། ལྷའི་དག་
པ། སྔགས་ཀྱི་དག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད། དུས་འཁོར། ལུ་ཨི་པས་མཛད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སོགས་དུ་མ་ལས་རྒྱན་དྲུག་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་དག་པར་གསུངས་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པས། གདུ་བུ་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན། སྐ་རགས་ཚུལ་ཁྲིམས། རྣ་རྒྱན་བཟོད་པ། མགུལ་རྒྱན་བརྩོན་འགྲུས། མགོ་རྒྱན་བསམ་གཏན། ཐལ་བ་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་ཤེར་ཕྱིན་དག་པར་མཛད་ལ། ཆོས་རྗེ་བུའི་གསུང་བགྲོས་ལས། དུས་འཁོར་དུ་བླ་མ་ལ་ལུས་ཀྱི་དྲུག་ཆ་མགོ་བོ་ཕྱག་འཚལ་བའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཀྱཻ་རྡོ་རྗེར། བླ་མ་སློབ་དཔོན་འདོད་ལྷ་ལ། །ཕྱག་འཚལ་དོན་དུ་འཁོར་ལོ་འཛིན། །ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱི་བོའ་འཁོར་ལོ་སྦྱིན་པ། པདྨོ་ཚིག་མི་ཉན་ ིཔའི་ཕྱིར། །རྣ་བ་དག་ལ་རྣ་ཆ་འཛིན། །ཞེས་པས་རྣ་རྒྱན་བཟོད་པ། སྔགས་ཀྱི་བཟླས་པའང་མགུལ་རྒྱན་ཉིད།1

།ཅེས་པ་སོགས་བཟླས་པ་ལ་བརྩོན་པས་མཚོན་ནས་མགུལ་རྒྱན་བརྩོན་འགྲུས། གདུ་
བུས་སྲོག་ཆགས་གསོད་པ་སྤངས། །ཞེས་པས་གདུ་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས། ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་པ་སྐ་རགས་ཉིད། །ཅེས་པས་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྦྱར་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གཏན་ཡིན་པས་སྐ་རགས་བསམ་གཏན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པས་རྒྱས་བཏབ་པ་མཚོན་པ་ཐལ་བའི་བྱུག་པ་ཡིན་པས་ཤེར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་ཅིང་གྲུབ་ཆེན་ལཱུ་ཨི་པས། མགུལ་རྒྱན། གདུ་བུ། རྣ་ཆ། དབུ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༦༤ ཕྲེང་། ༡༦

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 213

རྒྱན་ནོར་བུ། མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས། ཐལ་བ་ཞེས་པ་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་ཏུ་རབ་ཏུ་བརྗོད་ཅེས་གསུངས་ནས། དེ་དག་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གིས་རྒྱས་བཏབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གྲངས་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བའི་དོན་ཡིན་པས་མགུལ་རྒྱན་སྦྱིན་པ། གདུ་བུ་ཚུལ་ཁྲིམས། ཞེས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་དོ།།
གཉིས་པ་ནི་བརྟག་གཉིས་ལས། འཁོར་ལོའ་གཟུགས་ཀྱི་མི་བསྐྱོད་པ། །རྣ་ཆའི་བདག་ ིཉིད་འོད་དཔག་མེད། །མགུལ་རྒྱན་ཕྲེང་བ་རིན་ཆེན་བདག །ལག་པ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བརྗོད། །སྐ་རགས་ལ་ནི་དོན་ཡོད་གནས།1

།ཞེས་དང་། མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་གཞུང་ལས། ཡན་ལག་ཀུན་
ལ་རྡོ་རྗེ་འཛིན།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་དྲུག་དག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དྲུག་གོ །བརྟག་གཉིས་ལས། སངས་རྒྱས་ལྔ་ནི་ཐོད་པ་རྣམས།3

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མགོ་རྒྱན་གྱི་ཐོད་པ་ལྔ་རིགས་ལྔའི་ངོ་
བོ་དང་། དེ་རེ་རེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ཐོད་པ་རེ་རེའང་སོར་ལྔ་ལྔ་བའོ།།གསུམ་པ་ནི། རྒྱུད་གཞན་ལས་གསལ་བར་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཀུན་སྤྱོད་ལས། བདེ་མཆོག་
ལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ནི། དཔའ་བོའ་གོ་ཆ་དྲུག་གིས་ནི། །རྒྱ་འདིས་ལུས་ནི་མཛེས་པ་ ིཡིན།4

།ཞེས་པ་ལ་འདིའི་འགྲེལ་པ་དང་། ཇོ་བོ་རྗེ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱན་དྲུག་རེ་རེ་དང་། དཔའ་བོའ་གོ་ཆའི་སྔགས་རེ་རེ་སྦྱོར་ལ། ཕྲེང་བར། རྒྱན་གཞན་ལྔ་སྔགས་དང་སྦྱོར་བ་སོ་སོར་ ིརྒྱུད་འདིར་གསུངས་ཀྱང་གདུ་བུ་སྔགས་གང་དང་སྦྱོར་བ་མ་གསུངས་པས། རྐང་5

འདི་གཉིས་ཀྱི་
དཔུང་གདུབ་ལག་གདུབ་བཞི། རྐང་གདུབ་གཉིས་རྣམས་དཔའ་བོའ་གོ་ཆའི་སྔགས་དྲུག་དག་པའི་ ིརང་བཞིན་དུ་བསྒོམས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འདིས་ལུས་ནི་མཛེས་པ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་དེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །རྡོ་རྗེ་ཕག་མོའ་སྔགས་གང་ཡིན། །མགུར་ཆུས་སྐེ་ནི་མཛེས་པ་ཡིན། ི 6

།ཞེས་པས་མགུལ་རྒྱན་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༡༦ ཕྲེང་། ༡༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༣༩ ཤོག ༡༣༦༨ ཕྲེང་། ༨
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༡༧ ཕྲེང་། ༥
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༡༡༤ ཕྲེང་། ༡༥
5 ཞོལ། ཤོག ༢༤༨ ན ༤ ཚིག་རྐང་འདི་གཉིས་ཀྱིས་
6 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༡༡༤ ཕྲེང་། ༡༦

214 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

རྡོ་རྗེ་ཕག་མོའ་རྩ་སྔགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཁའི་འགྲོ་མའི། །པགས་པའི་གོས་ནི་འཛིན་པའི་མཆོག1

།ཅེས་པས་གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པ་རྡོ་རྗེ་ཕག་མོའ་ཉེ་སྙིང་གི་རང་བཞིན་ ིདང་། ཡི་གེ་བདུན་གྱི་གསང་སྔགས་ཀྱི། །རྣ་ཆས་སྙན་ནི་མཛེས་པ་ཡིན།2

།ཞེས་པས་རྣ་ཆ་གཉིས་
ཡབ་ཀྱི་ཡི་གེ་བདུན་པའི་རང་བཞིན་དང། རྣལ་འབྱོར་མ་དྲུག་གསང་སྔགས་གང། །སྐ་རགས་བྱས་པ་བརྒྱན་པ་ཡིན།3

།ཞེས་པས་སྐ་རགས་དཔའ་མོའ་གོ་ཆ་དྲུག་གི་སྔགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང། ིའཁོར་ལོ་ཀུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མའི། །སྔགས་ནི་ལག་པའི་ཐོད་པ་ཡིན།4

།ཞེས་པའི་ལག་པའི་ཐོད་པ་
གཙོ་མོ་མ་གཏོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་སོ་དྲུག་གི་སྔགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། རྣམ་སྣང་མཛད་མའི་སྔགས་གང་ཡིན། །ཐོད་པས་མགོ་བོ་བརྒྱན་པ་ཡིན།5

།ཞེས་པས་རྣམ་སྣང་མཛད་མའི་སྔགས་ཡུམ་
གྱི་སྙིང་པོའ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཐོད་པ་སྐམ་པོ་ལྔ་ལྔས་མགོ་ལ་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྤྱི་གཙུག་ ིགི་འཁོར་ལོའང་དེར་སྡུད་པར་ཕྲེང་བར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱན་རྣམས་སྔགས་ཀྱི་རང་བཞིན། སྔགས་རྣམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་དག་གི་ལུས་ལ་བརྒྱན་པའི་ཚེ་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་དྲན་པར་བྱའོ།།
རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། བདེ་མཆོག་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིའང་ཡབ་
ཡུམ་གྱི་སྙིང་པོ། ཉེ་སྙིང། རྩ་སྔགས། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་དང་། འཁོར་གྱི་ལྷ་མོའ་སྔགས་སོགས་ལ་ ིརིགས་བསྒྲེའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྤྱི་བོའ་ཟླ་ཕྱེད་ཀྱིས་གནས་དེ་ནས་བྱང་སེམས་འབབ་པ་མཚོན་ ིཞིང་། མི་རུས་ཀྱི་ཐལ་ཆེན་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་མཚོན་པ་དང་། མགོ་ཕྲེང་ལྔ་བཅུ་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་ལྔ་བཅུ་དག་པར་བདེ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་ལས་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་ཨཱ་ལིས་མཚོན་པ་བྱང་སེམས་དཀར་པོའ་ཆ་རྣམས་ ིདང་། ཀཱ་ལིས་མཚོན་པ་བྱང་སེམས་དམར་པོའ་ཆ་རྣམས་ཀྱིས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་བགྲོད་པ་འགགས་ ི 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༡༡༤ ཕྲེང་། ༡༧
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༡༡༤ ཕྲེང་། ༢༠
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༡༡༥ ཕྲེང་། ༡
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༡༡༥ ཕྲེང་། ༢
5 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༡༡༥ ཕྲེང་། ༣

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 215

པ་དང་། རླུང་རྣམས་རྩ་སོ་སོའ་ནང་དུ་སོན་པ་ན་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིའི་སྒྲའི་གདངས་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་ ིདུ་སྒྲོགས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ལས་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་འགགས་པའི་དོན་ནོ། །རྣ་རྒྱན་གྱི་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་དབྱངས་ཀྱི་རང་བཞིན། དྲ་བ་དང་དྲ་བ་ཕྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། མགུལ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་གསུམ་སྐུ་གསུམ། ཕྲེང་བ་བཅུ་དྲུག་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་སྦྱོར་བ་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། གཅིག་ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་དབྱིངས། གཉིས་ཞེས་པ་གང་བྱུང་བདེན་གཉིས། གསུམ་ཞེས་པ་གང་བྱུང་སྐུ་གསུམ། བཞི་ཞེས་པ་གང་བྱུང་དགའ་བ་བཞི་སོགས་ལ་སྦྱར་བའི་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདི་ཉིད་ལ་ལུང་རིགས་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་མོད་ཀྱི། སྙན་ནས་སྙན་དུ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གོ་ཞེས་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ།།
བཞི་པ་དེ་དག་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཚུལ་ནི། རུས་རྒྱན་རྣམས་བསང་སྦྱངས། རིགས་ལྔ་
སོ་སོའ་ས་བོན་ལས་སམ། ཡང་ན་ཕྲེང་བར་གསུངས་པ་ལྟར། སྐད་ཅིག་གིས་སྤྱི་བོའི་འཁོར་ལོ་མི་ ིབསྐྱོད་པ། རྣ་ཆ་འོད་དཔག་མེད། མགུལ་རྒྱན་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན། གདུ་བུ་རྣམ་སྣང་། སྐ་རགས་དོན་གྲུབ་ཏུ་སྤྱི་འགྲོ་ལྟར་བསྐྱེད། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབ། རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱ་སྟེ། དབང་བསྐུར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་བཏབ་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟོད་དེ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བལྟས་ནས། འཁོར་ལོ་དང་ནོར་བུ་ལ་ཨོཾ་ཧ་ར་ཧ་ར་དྷ་ར་ཡ་དྷ་ར་ཡ་མ་ར་ད་མ་ར་ད་བཛྲ་དྷྲིཀ་ཕཊ་སྭཱཧཱ་དང་། རྣ་རྒྱན་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་དྷརྨ། ས་མ་ཡ་སྟྭཾ་ཧུ་ལུ་ཧུ་ལུ་ཨཱ་རོ་ལིཀ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། མགུལ་རྒྱན་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་པུརྱ་ཏ་མོ་བི་དྷ་མན་ས་མ་ཡ་སྟཾ། ཨ་ཧཾ་རཏྣ་དྷྲྀཀ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། གདུ་བུ་རྣམས་ལ། ཨོཾ་ཤ་ཤ་ཏ་པ་ར་མ་ཤཱ་ཤཱ་ཏེ་ཨེ་ཧྱེ་ཧི་ཛི་ན་ཛིཀ་ཧཱུཾ་ཕཊ་སྭཧཱ། སྐ་རགས་ལ། ཨོཾ་ཕུཿཕུཿཧི་ཧི་ཧི་པྲཛྙ་དྷྲྀཀ་ཕཊ་སྭཱཧཱ། ཞེས་ལན་གསུམ་གསུམ་བརྗོད་ཅིང་། གོང་དུ་རྒྱན་གང་སྔགས་གང་དག་པར་བཤད་པའི་སྔགས་དེ་དང་། དེའང་ལན་གསུམ་གསུམ་བཟླས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། རང་ཧེ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ང་རྒྱལ་བྱས་པའི་ལུས་ལ་བཅིང་ལ་ཕྲེང་བར་གསུངས་ལ། ཐལ་བ་ནི་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱས་ནས་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཐལ་བའི་རྣམ་པར་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་སྔགས་རྒྱུད་གཞན་ལས་མ་བཤད་ལ། དུས་འཁོར་ནས་དེ་ལའང་སྔགས་ཡོད་ཅིང་། ཚུལ་འདི་

216 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དག་ནི་བདེ་དགྱེས་མ་ཧཱ་མཱ་ཡཱ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་སོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དུས་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་ཁོ་བོས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།།
ཡང་ཕྲེང་བར། དཔལ་བདེ་མཆོག་གི་རྩ་བའི་སྔགས་ལན་གསུམ་བཟླས་ཏེ། ཚངས་
སྐུད་དང་རྐེད་པར་འཕྱང་བའི་དོ་ཤལ་དང་། ཞེས་དེ་དག་རྩ་སྔགས་ལན་གསུམ་གསུམ་བཟླས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཙམ་ལས་གཞན་མ་གསུངས་ལ། ཐོད་པ་ལྔ་ཡང་ཡུམ་གྱི་སྙིང་པོ་ལན་གསུམ་བཟླས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་དཔྲལ་བའི་ཐོད་དུ་འཆིང་བ་ཙམ་ལས་གཞན་མ་གསུངས་སོ། །བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
ད་ནི་དོན་མཚན་ལྔ་པ་ཁ་ཊྭཾ་ཀ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཊྭཱཾ་ཀ་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་
ལེའུ་དགུ་པ་ལས། མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཁ་ཊྭཱཾ་ཀ །སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་རྡོ་རྗེ་རབ་ཏུ་འཇིགས་པ། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་རབ་ཏུ་འཕྱང་ཞིང་། སྣ་ཚོགས་པའི་བ་དན་བར་དུ་དཔྱངས་པ། དབུས་སུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་མཚན་པ་འོག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ།1

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཕག་མོ་
ཤེས་རབ་སྣང་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ཁ་ཊྭཱཾ་ཀ་ཡུ་བ་དཀར་པོ། མགོ་རྩེ་གཅིག་པ། སྟེང་ནག་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མགོ་བོ་སྐམ་པོ་དང་། རྙིང་བ་དང་། རློན་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དང་། གསེར་གྱི་བུམ་པའི་རྩ་བ་ལ་བཏགས་པའི་དྲིལ་བུ་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྣ་ཚོགས་པའི་བ་དན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ། ཞེས་བཤད་པའི་ཡུ་བ་ནི་ངབྱུག་པ་དང་། མགོ་རྩེ་གཅིག་ནི་མར་རྩེ་ཡིན་ལ། དབྱུག་པའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་སེར་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ། དེའི་སྟེང་དུ་མི་མགོ་གསུམ་བརྩེགས་པ་སྟེ་གསུམ་པོའ་ཁ་དོག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཁྱད་པར་གསལ་བྱེད་ལས། སྐུ་ ིགསུང་ཐུགས་རྣམ་པར་དག་པའི། དཀར་པོ་དམར་པོ་ནག་པོའ་མགོ་བོ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཁ་ཊཱཾ་ ིཀའི། ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཡས་རིམ་ནས་སྦྱར་ཏེ། སྟེང་དུ་མི་མགོ་སྐམ་པོ་དཀར་པོ། དེའི་འོག་ཏུ་རྙིང་བ་དམར་པོ། དེའི་འོག་ཏུ་རློན་པ་ནག་པོ་ཞེས་བདག་གི་བླ་མ་བཞེད་པ་ལ་གསུམ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེ་ནག་པོ་རྩེ་ལྔ་པ་ནི་རྫོགས་པ་གྱེན་དུ་འགྲེང་བ་སྟེ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་དག་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༧༥༨ ཕྲེང་། ༡༨

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 217

དང་། ཀོང་ཀ་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་དེའི་ཕྱེད་དུ་བཤད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་བོད་དག་ཕྱེད་པར་འདོད་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང་། བླ་མ་དག་མར་རྩེར་ཡང་རྡོ་རྗེ་
ཕྱེད་པ་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མངོན་བརྗོད་ལས། འོག་ཏུ་རྡོ་རྗེ་རྩེ་གཅིག་པ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེས་དངོས་སུ་བཀག་གོ །སྟེང་གི་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་པའི་རྭ་དབུས་མ་རིང་བས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་པ་ནི་འོག་ལ་སྟེང་དང་རྩེ་ལྔ་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་འབྲུ་སྣོན་ཡ་མཚན་ནོ། །ཐོད་པ་སྐམ་པོ་སུམ་བརྩེགས་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ལས་དྲིལ་བུ་འཕྱང་བར་གསུང་བ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། དྲངས་མ་ཐག་པའི་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། །དེས་ན་དྲིལ་ཆུང་སོགས་བུམ་པ་ལས་འཕྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཡུ་བའི་སྟེང་དུ་ཐོག་མར་བུམ་པ་བྱེད་པས་དེའི་རྩ་བ་དང་ཡུ་བའི་མགོའ་ིམཚམས་ལས་འཕྱང་བར་གསུངས་པ་འདིས་བུམ་པ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་འོག་ཏུ་བྱེད་པར་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་ལས་འཕྱང་བ་ཞེས་གསུངས་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཡུ་བ་རིང་ཐུང་གི་ཚད་ལ། བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིང་བའི་ཚད་རང་རང་གི་ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་མཚོན་པས་རང་རང་གི་ལུས་ཚད་དང་མཉམ་པ་འདོམ་གང་ཡིན་ལ། ཤིན་ཏུ་ཐུང་བའི་ཚད་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དག་པས་ཡུ་བ་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ལ་སོར་བཅུ་གཉིས་དང་། བུམ་པ་ལ་སོར་བཞི་སྟེ་དྲུག་གིས་ལུས་ཀྱི་མགྲིན་པ་སོར་དྲུག་མཚོན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚོན་དོན་དང་བཤད་པ་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་བཟོའ་ཕུང་ ིཔོ་སྟེ་ཤེས་བྱེད་ལུང་རིགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ཡུ་བ་ལུས་ཚད་དང་མཉམ་པ་སོགས་རིང་ཆེས་ན་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཞལ་སྦྱོར་གྱི་ཡབ་
ཡུམ་གང་རུང་གྱི་མཆན་ཁུང་ན་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་འཆང་བར་གསུངས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་མཉམ་སྦྱོར་མཚམས་ནས་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཟུག་པ་དགོས་པ་སོགས་མི་འཚམ་པ་དུ་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་བསམས་པའོ། །དེས་ན་འདི་ལ་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་ཚད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས། ཁྲུ་གང་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་འཚམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་སོ། །འདི་ཡང་སློབ་མ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཚེ་བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ཧེ་རུ་ཀའི་ངོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང་།

218 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་བདེ་དགྱེས་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེའི་སྙིང་པོའ་སྔགས་ལན་གསུམ་བཟླས་ནས་ ིསྦྱིན་པར་ཕྲེང་བ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཚུལ་མ་བཤད་པས། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་འཆང་བའི་གོ་དོན་ནི་འདི་ལྟར་རོ། །ཁ་ཊྭཱཾ་ག་ལྷའི་སྐུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་རང་ ིབཞིན་དུ་སེམས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བདེ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བལྟ་བ་ནི་དག་པ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་མགོ་གསུམ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྣམ་པར་དག་པར་བཤད་པ་དང་། སྟེང་གི་རྡོ་རྗེའི་དག་པ་སྔར་བཤད་པ་དང་འདྲ་ཞིང་ཁ་ཊྭཱཾ་གས་མཚོན་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་དྲིལ་བུས་མཚོན་པ་དང་། བུམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་བ་དང་། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ནི་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་ལ་མཚན་པའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་མཚོན་པར་རྒྱ་གཞུང་མང་པོ་ལས་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་བཤད་དུ་རུང་བར་སེམས་ཤིང་། གཞན་མཚོན་དོན་དང་དག་པ་ཞིབ་མོ་གཞུང་ཁུངས་མ་དག་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་ཁ་ཊྭཱཾ་གའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
ད་ནི་དོན་ཚན་དྲུག་པ་བཏུང་བའི་སྣོད་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བླ་མ་
དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་དཔའ་བོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་དག་ལ་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། དཔའ་བོའ་སྟོན་མོ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་ཅིང་མཆོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སོགས་པ་དུས་ཁྱད་པར་ ིབ་དང་། དུས་ནར་མ་བའི་ཚེ་བདག་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བདུད་རྩིའི་མཆོད་པས་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་བཏུང་བའི་སྣོད་དང་། ལྷ་དང་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་དང་འབྱུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཏོར་མས་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་སྣོད་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཐོད་པ་ཡིན་པས་འདིར་དེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྡོམ་འབྱུང་གི་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས། འཇིམ་པའི་རང་བཞིན་རུས་སྦལ་སྐྱེས། །དེ་བཞིན་འཁར་བ་ཟངས་ལྕགས་སྐྱེས། །གསེར་སྐྱེས་དངུལ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་། །དུང་སྐྱེས་དེ་བཞིན་ཉ་ཕྱིས་སྐྱེས། །ན་རེ་ཀེ་ལ་གཙོ་བོ་མཆོག །དེ་བཞིན་གཞན་ལས་གང་བྱུང་བ། །རྭ་ལ་བྱུང་དང་ཤིང་སྣོད་སོགས། །གཞན་ཡང་རྡོ་སྣོད་ཁྱད་པར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༨༡༧ ཕྲེང་། ༡༦

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 219

སྡོམ་འབྱུང་འགྲེལ་པར། འཇིམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་པདྨའི་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་པདྨའི་སྣོད་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཐོད་པ་དངོས་མེད་ན་རྒྱུ་དེ་དག་ལས་ཐོད་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱ་བ་ལ་འཆད་ལ། གཞན་དག་ནི་ཐོད་པ་མེད་ན་དེ་དག་ལས་བྱས་པའི་སྣོད་གང་ཡང་རུང་བ་ཞེས་འཆད་དོ། །ན་རེ་ཀེ་ལ་དང་ཉ་ཕྱིས་དང་རུས་སྦལ་གྱི་ཁོག་པ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཐོད་པ་དང་དབྱིབས་མཐུན་དུ་འབྱུང་ལ། གཞན་རྣམས་འགྲེལ་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་ཤིང་། ན་རེ་ཀེ་ལའི་དོད་ལ་འགྱུར་རྙིང་ལས། བལ་པོ་སེའུ་ཞེས་པ་བྱུང་བ་འགྱུར་མ་ལེགས་སོ། །ཐོད་པའི་སྒྲ་དོན་ཅང་ཏེའུ་ཡི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་བདུད་རྩི་གང་དུ་འདུ་འཕྲོད་བྱས་པའི་བདེ་ཆེན་སྐྱོང་བའི་གནས་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་པདྨ་ཡིན་པས། དེ་ཕྱིར་ཐོད་པ་ལ་པདྨའི་སྣོད་ཅེས་བྱའོ།།
འདིའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཐོག་མར་བརྟག་པའི་ཐབས་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། མ་བྲེགས་པའི་གོང་
གི་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་ལས་བརྟག་པ། བྲེགས་ཟིན་ནས་དུམ་1

གྲངས་ལ་བརྟག་པ། ཁ་དོག་ལ་བརྟག་
པ། དབྱིབས་ལ་བརྟག་པ། སོ་ལ་བརྟག་པ། བུ་ག་ལ་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡོམ་འབྱུང་ལས། ས་གཞི་ལེགས་མཉམ་ཡུལ་དང་ནི། །ཐམས་ཅད་བྱེ་མའི་བཤོང་དག་ཏུ། །སྔགས་པས་བསྒྲུབ་པ་བྱའོ་དེར། །དེ་ཡིས་འགྱེལ་བ་བརྟག་པར་བྱ། །ལྷོ་རུ་ཁ་བལྟས་བྲམ་ཟེ་འཇོམས། །བདེན་བྲལ་དུ་འགྱེལ་བ་གླང་འཇོམས། །ཆུ་རུ་བལྟས་པས་སྔགས་པས་དམན། །རླུང་བལྟས་སྔགས་ནི་འཇིག་པར་བྱེད། །བྱང་དུ་ཁ་བལྟས་དབང་ཕྱུག་འགྱུར། །དབང་ལྡན་སྔགསཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེ། །མ་ཉམས་པ་ཡི་བརྟུལ་ཞུགས་རྒྱུན། །མེ་དང་ལྡན་པ་ཉེ་བར་འཕྲོག །དེ་བཞིན་འོག་བལྟས་ཆོམ་རྐུན་ནོ། །སྟེང་དུ་ཁ་བལྟས་བུད་མེད་འཇོམས། །ལོགས་སུ་འགྱེལ་བ་གཏུམ་མོ་སྟེ། །སྣོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤོང་བློའ་འགྱུར་དུ་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱུད་ཀྱི་འགྱུར་རྙིང་དུ། སྔགས་པས་དེར་ནི་བསྒྲུབ་བྱས་ ིལ། །དེའི་ལྟུང་བ་བརྟག་པར་བྱ།2

།ཞེས་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་རྒྱུན་ནི་ཉམས་པ་མེད། །མེར་བལྟས་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༥༡ བ ༦ བྲེགས་ཟིན་ནས་དུ་མ་གྲངས་ལ་བརྟག་པར་ཁ་དོག་ལ་བརྟག་པ།
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༨༡༨ ཕྲེང་། ༨

220 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཉེ་བར་འཕྲོག་པ་སྟེ།1

།ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།
དེ་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག །འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དུམ་བུར་བཞེད་ཅིང་། ཕྱིས་
ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཡིད་བརྟན་དཀའ་བར་བཞེད་པའི་ལྷ་མོ་གནས་མཁར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བ་ཨ་ཀ་ར་ཙནྟྲས་བྱས་ཟེར་བའི་ཐོད་པའི་མཚན་ཉིད་བརྟག་ལ་སོགས་གནས་མཁར་ཇི་ལྟ་བར་བྲིས་པ་སོགས་ལྟར་ན། དང་པོར་རོ་གནས་པའི་སར་སོང་སྟེ། རང་བདུད་རྩི་འཁྱིལ་བའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྔགས་བཟླས་པའི་ཉུང་དཀར་གྱིས་བྲབས་ཏེ། མགོ་རིལ་པོ་བྲེགས་ཏེ་ཁྲུ་གང་ཙམ་ནམ་མཁར་བསྐྱུར་བས་ས་ལ་བབས་པ་ན་ཁ་གང་བལྟས་པ་དེ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་ཟེར་རོ། །སྡོམ་འབྱུང་འགྱུར་རྙིང་ལྟར་ན། དེ་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་ཞིང་འགྱུར་གསར་ལྟར་ན། རོ་གནས་པའི་སར་སླེབ་པ་ན། རོ་འགྱེལ་བའི་ཁ་གང་ལ་བལྟས་པ་ལ་བརྟག་པར་མངོན་ཞིང་། བརྟུལ་ཞུགས་ཞེས་པ་གཉིས་ནི་འགྱུར་རྙིང་ལེགས་སོ། །འགྲེལ་པར། འཁྲུག་པའི་སར་གཡུལ་སྤྲད་དེ་ཤི་བའམ། ཡང་ན་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་བོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོད་པའི་མཚན་ཉིད་བརྟག་ནས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། དེ་འདྲ་བའི་རོ་གནས་པའི་སར་ཕྱིན་ནས་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་ལ་བརྟག་པ་ན། ལྷོར་ཁ་བལྟས་ན་བྲམ་ཟེ་འཇིག་པ་དང་། བདེན་བྲལ་དུ་ཁ་བལྟས་ན་བ་གླང་འཇོམས་པར་བཤད་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་པར། བྲམ་ཟེ་འཇོམས་ཞེས་པ་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་འཇིགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བ་གླང་འཇོམས་པའོ། །ཞེས་རྣལ་འབྱོར་པས་ཕར་དེ་དག་འཇོམས་པ་ལ་འཆད་ཅིང་། གཞན་དག་ཚུར་འཇོམས་པ་ལ་འཆད་དེ། འགྲེལ་པ་ལྟར་བྱའོ།།
ནུབ་ཏུ་བལྟས་ན་སྔགས་པ་དམན་པའི་དོན། འགྲེལ་པར་གྲགས་པ་མེད་པར་བྱེད་
པའོ། །ཞེས་བཤད་ལ། གནས་མཁར་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རིགས་ངན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འཆད་དེ། འགྲེལ་པ་ལྟར་རོ། །སྔགས་འཇིག་པའམ་འགྲེལ་པར། སྔགས་ནི་འཇིགས་ཅེས་པ་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་འཇིག་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དང་། གཞུང་ལྷག་མ་དག་གི་དོན་ནི། བྱང་དུ་ཁ་བལྟས་ན་དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ2

། །དབང་ལྡན་དུ་ཁ་བལྟས་ན་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༨༡༨ ཕྲེང་། ༡༣
2 ཞོལ། ཤོག ༢༥༢ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༡༩༢ ན ༢ ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་ལྡན་

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 221

ཞིང་། འགྲེལ་པར། མ་ཉམས་པའི་ཞེས་པ་ཉེ་བར་ཉམས་པ་མེད་པའོ། །བརྟུལ་ཞུགས་རྒྱུན་ཞེས་པ་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞེས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཉམས་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མེར་བལྟས་ན་ཉེ་བར་འཕྲོག་པའི་དོན་འགྲེལ་པར། ཉེ་བར་འཕྲོག་པ་ལ་བཤད་པ་མ་བྱས་པ་ནི་སྔ་མ་དངོས་གྲུབ་སྟེར་ཞེས་སྟོན་པ་ལས་བཟློག་ནས་དངོས་གྲུབ་ཉེ་བར་འཕྲོག་ཅེས་པའི་དོན་དུ་གོ་སླ་བའི་དོན་ཏེ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །གནས་མཁར་བ་དག་ནི་དངོས་གྲུབ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྲུབ་ཅེས་རྒྱུད་འདི་ལས་བཟློག་པར་འདོད་དོ། །འགྲེལ་པར། ཆོམ་རྐུན་ཞེས་པ་རྐུན་པོ་འགུགས་པར་བྱེད་པའོ། །བུད་མེད་འཇོམས་ཞེས་པ་འཆད་པ་པོའ་བུད་མེད་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ། །གཏུམ་པོ་ཞེས་པ་བྲན་ལ་སོགས་པ་ ིའཇོམས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་འོག་དང་སྟེང་དང་ལོགས་སུ་འགྱེལ་བ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་པའོ། །ཕྱོགས་བཅུ་གང་ཡང་མིན་པའི་ལོགས་སུ་ཁ་བལྟས་པ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་གཞན་དགུ་བཤད་ནས། ཤར་ལ་བལྟས་པའི་འབྲས་བུ་འདི་ལས་གཞན་མ་བཤད་པས། ལོགས་སུ་ཞེས་པ་ནི་ཤར་ལོགས་སུ་ཁ་བལྟས་པ་ལ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གནས་མཁར་བ་དག་ཤར་དུ་བལྟས་ན་རང་ཉིད་གསོད་པར་འདོད་དོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་དཔྲལ་བའི་སྨིན་མཚམས་ནས་ལྟག་པའི་མདུད་མགོའ་བར་ ིདུ་ཐིག་སྒོར་མོར་བཏབ་སྟེ། མ་ཉམས་པར་བྲེགས་ཤིང་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་པའི་དུམ་གྲངས་སོགས་ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྡོམ་འབྱུང་ལས། དུམ་བུ་གཅིག་པས་གནས་སུ་འགྱུར། །དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ཕྱུག་དུམ་བུ་གཉིས། །དུམ་གསུམ་བསྒྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་སྟེ། །སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཆ་བཞི་པ། །སྔ་པ་ལ་ནི་ཞི་དང་རྒྱས། །དུམ་དྲུག་སློང་མོ་བར་ཞེས་བྱ། །དབང་བྱད་དུམ་བུ་བདུན་པ་སྟེ། །དུམ་བརྒྱད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་སྤང་། །དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་མེད།1

།ཅེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་དག་ཏུ་དུམ་བུ་བརྒྱད་པ་ལས་མང་བའི་རྣམ་གཞག་
དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཏེ། བརྒྱད་པ་ལ་གསུངས་པས་སྤང་བྱར་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །འགྱུར་རྙིང་ལས། དུམ་དྲུག་སློང་མོ་རྙེད་པར་ཤེས། །ཞེས་འབྱུང་བ་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །གནས་སུ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༨༡༨ ཕྲེང་། ༡༦

222 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འགྱུར་ཞེས་པ་ལ་འགྲེལ་པར། གནས་ལ་སོགས་པར་འགྲོ་བ་ལ་མི་སྐྱོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པའི་གནས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་དུའང་སེམས་ལ། སྨོན་འགྲོའ་མར་ ིཔ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་ཙྖ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་ཉི་ཤ་རྩ་བཞིར་འགྲོ་བ་ལ་དབང་པོའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།གཉིས་པ་ལ་འགྲེལ་པར། དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་མང་པོའ་མཆོད་པར་ ིབྱའོ། །ཞེས་འཆད་ཅིང་། ལོ་ཙྪ་བ་དེ་དག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ལ་དབང་བར་འགྱུར་བ་ལ་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་འགྲེལ་པར། སྒྲུབ་པ་པོའ་འདོད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དངོས་གྲུབ་ ིགང་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དགོངས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པས་སྔགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ། ལྔ་པས་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་ལས་འགྲུབ་ལ། དྲུག་པ་ལ་འགྲེལ་པར། སློང་མོ་རྙེད་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། ལོ་ཙྪ་བ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཆད་དོ། །བདུན་པས་དབང་གི་ལས་འགྲུབ་ལ། བརྒྱད་པ་ལ་འགྲེལ་པར། ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་དེ། དྲག་པོ་ལ་ནི་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་དགོངས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། དུམ་བུ་དང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་མཚན་ངན་ཐམས་ཅད་དྲག་ལས་ལ་ཅི་རིགས་བར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དུམ་བུ་གཅིག་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཆིག་རྫོགས་ཀྱི་དུམ་བུ་གཅིག་པ་བསྲུབས་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་བསྲུབས་ཕན་ཚུན་རྣམས་ནས་གང་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འབྲེལ་བའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གནས་མཁར་ལས། ཡི་དྭགས་དུམ་དྲུག་སློང་བར་འགྱུར། །དུད་འགྲོ་དུམ་བདུན་གཏི་མུག་འཕེལ། །ནར་ཀ་དུམ་བརྒྱད་དམྱལ་བར་སྐྱེ།1

།ཞེས་སྡོམ་གཉིས་སྡོམ་འབྱུང་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བར་
བཤད་དེ། དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ནི། སྡོམ་འབྱུང་ལས། བྲམ་ཟེ་རྒྱལ་རིགས་རྗེ་འུ་རིགས། །དམངས་རིགས་བུད་
མེད་རིགས་མཐར་སྐྱེས། །དཀར་པོ་དམར་པོ་དཀར་ལྗང་དང་། །སེར་པོ་དམར་སེར་ཉིད་རྐྱང་སྟེ། །ཐལ་བའི་མདོག་དང་མདོག་ངན་དང་། །ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་དག་ཏུ་གྲགས།2

།ཞེས་གསུངས་པ་
ལ། འགྲེལ་པར། བྲམ་ཟེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མིའི་རིགས་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཐོད་པའི་རིགས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༨༡༨ ཕྲེང་། ༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༨༡༨ ཕྲེང་། ༡

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 223

ཉིད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། བྲམ་ཟེ་ཁ་དོག་དཀར། རྒྱལ་རིགས་དམར། ཞེས་སོགས་ཐ་སྙད་དང་མཐུན་པར་ཐོད་པ་དཀར་ལ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་ཐོད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཙམ་སྟེ། དེ་ཡང་དཀར་པོ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཀྱི་ཐོད་པ་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་འདྲེས་པའི་དཀར་དམར་རྒྱལ་རིགས། སེར་པོ་དང་དམར་སེར་རྗེའུ་རིགས། ལྗང་ཁུ་དམངས་རིགས། ཞེས་སྦྱར་ཞིང་གཞུང་དུ་དེ་ལས་གོ་རིམས་འཁྲུགས་པ་ནི་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། ཐལ་མདོག་སོགས་ནི་དམན་པ་སྟེ། གདོལ་བའི་རིགས་ཀྱི་ཐོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ལྟར་བྱ་ལ། ཁ་དོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་གཉིས་རབ། རྗེ་རིགས་འབྲིང་། ལྷག་མ་དག་ཐ་མ་སྟེ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་ལས་གང་ལ་གང་བསྔགས་པ་ནི། དུང་དང་ཀུན་ད་ཟླ་མདོག་མཚུངས། །སྣུམ་ཞིང་མཛེས་པ་དགེ་བར་བལྟ། །སྔགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར། །སྒྲུབ་པོ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱེད། །ཁ་དོག་སེར་པོ་གཟུགས་ཆེན་པོ། །པདྨ་ལྟ་བུ་པདྨས་མཚན། །རྒྱས་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་གསུངས། །ནོར་གྱི་ཕུན་ཚོགས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །སྣོད་གང་ཁ་དོག་དམར་བ་འམ། །ཡང་ན་ཐིག་ལེ་དམར་པོས་མཚན། །དབང་དང་དགུག་པའི་དུས་དག་ཏུ། །དངོས་གྲུབ་གཏོར་སྣོད་མཚན་ཉིད་དོ། །བ་ལང་ཁ་ཡི་རྣམ་པར་འགྱུར། །ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་མུ་ཏིག་བཅས། །བསད་དང་བསྐྲད་དང་དབྱེ་བ་ལ། །ཁྱད་པར་དུ་ནི་རབ་ཏུ་བསྔགས། །རབ་བསྔགས་སྣོད་ནི་ཡང་དག་ཐོབ། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་ཀུན་རབ་སྟེར།1

།ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཏོར་སྣོད་ལ་ཡང་ལས་དང་མཐུན་པའི་ཐོད་པ་མཆོག་
ཏུ་བསྔགས་སོ། །འགྲེལ་པར། པདྨ་ལྟ་བུ་པདྨས་མཚན། །ཞེས་པདྨ་རྒྱས་པ་ལྟར། དབྱིབས་ཤིན་ཏུ་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་། དེའི་ཁ་དོག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་པ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུའི་ཐིག་ལེ་དཀར་པོའ་ིཕྲེང་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལས་སོ། །ཞེས་བཤད་ལ་ལྷག་མ་གོ་སླའོ། །དེ་ཡང་དཀར་སྣུམ་སོགས་དང་མཁྲིགས་ལྗིད་པ་བཅང་བར་བྱའོ། །སྐྱ་གོག་དམར་གོག་སེར་གོག་སོགས་སྣུམ་མདངས་མེད་པ་དང་སྔོ་སྐྱ་དང་། ས་འོག་ཏུ་སོང་བ་དང་། གསོབ་ཅིང་ཡང་བ་སྤང་བྱའོ།།
བཞི་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དམན་པ་ལྷག་པ་གཤེར་བ་དང། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༨༡༩ ཕྲེང་། ༨

224 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གཟུགས། །གཤོང་གཉིས་གླང་པོའ་རྒྱབ་ལྟ་བུ། །དེ་བཞིན་རྡོ་རྗེ་བྱ་རོག་རྐང། ི 1

།ཞེས་འགྱུར་གསར་
ལས་འབྱུང་བ་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ལ་དམན་པ་ནི་སྲབ་ཅིང་དབྱིབས་ངན་པ་སོགས་དང། འགྲེལ་པར། གཤེར་བ་ནི་སྣུམ་པའོ་ཞེས་པ་མདོག་སྣུམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་པ་ཆེས་པའོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས། །ཞེས་པ་ནི། དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་སོ་སོར་དབྱེ་ནས་བླང་བྱ་དང་སྤང་བྱར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་མཚོན་པ་ཙམ་སྨོས་པ་ནི། རྐང་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཤོང་གཉིས་ཞེས་པ་རྒྱབ་ལྟག་པའི་ཕྱིན་གཤོང་བུ་གཉིས་ཡོད་པ་དང། གླང་པོའ་རྒྱབ་ལྟ་བུ་ནི་ཐོད་པའི་ཕྱིའི་དབུས་དམའི་ཞིང། དེའི་མཐའ་གཉིས་མཐོ་བའོ། །རྡོ་རྗེ་བྱ་རོག་རྐང་ཞེས་པ་འགྲེལ་པར་མ་བཤད་ཅིང་། སྨོན་འགྲོ་བ་སོགས་ན་རེ། ནང་ན་དེ་འདྲའི་རི་མོ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྤང་བྱའོ། །དེ་དག་བཅངས་ན་ཉེས་དམིགས་གང་འབྱུང་བ་ནི། རྩོད་པ་བྱ་རོག་རྐང་པ་ཡིས། །གཤོང་བུ་གཉིས་ལས་འཚེ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་གླང་པོའ་རྒྱབ་ཀྱིས་ ིནི། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཅད་པར་བྱ་བའི་དབྱིབས་ཀྱི་མཚན་མ་ནི། སྡོམ་འབྱུང་འགྱུར་རྙིང་ལས། དབུས་ཀྱི་གནས་སུ་གཤོང་བུ་བཞི། །འདོད་འཇོའ་བར་ནི་བལྟ་བར་བྱ། །མདུན་ཕྱོགས་སུ་ནི་ ིགཤོང་བུ་གཉིས། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཞེས་བྱར་བཤད། །ཅེས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ལ། དབུས་ཞེས་པ་ཁ་ཅིག་ཐོད་པའི་ནང་གི་ཚངས་བུག་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུས་ལ་འདོད་ལ། སྨོན་འགྲོ་བ་སོགས་དཔྲལ་བའི་ནང་གི་དབུས་ལ་འདོད་དོ།།
དེ་ནི་སྔ་མ་ལེགས་ལ། དཔྲལ་བའི་ནང་གི་དབུས་ཀྱི་གཤོང་བུ་གཉིས་ནི་མདུན་གྱི་གཤོང་
བུ་གཉིས་སོ། །ལྷ་མོ་གནས་མཁར་སོགས་དང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་གིས། རྣ་ལྷན་གྱི་ཐད་གཡས་གཡོན་ནི། རྩེ་མོ་ཡལ་ག་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཚངས་བུག་གི་ཐད་དུ་འཐོན་པ་འདྲ་བའི་རྩེ་རིས་ནི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཞེས་བྱ་ཞིང། དེ་ཉིད་ལ་ཡིག་འབྲུ། ཕྱག་མཚན། བཀྲ་ཤིས་རྟགས་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་མ་སོགས་གང་རུང་འབྲས་བུ་ཆགས་པ་ལྟར་འདུག་ན་མཆོག་ཏུ་བཟང་བ་དང། ལྟག་པའི་མདུད་མགོ་ནས་དབུས་བར་ལ་ཁུང་བུ་ཟབ་པའི་རི་མོ་ནང་ལ་ཐལ་མར་འདུག་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཟ་ལུང་། ནང་གི་གདོང་ལ་སོག་སྣ་ཞེས་ཟེར་ཏེ་དེ་ཉིད་མཛུབ་མོ་ལ་བཀལ་ནས་འཕྱང་ཐུབ་པ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༨༡༨ ཕྲེང་། ༤

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 225

ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྲོག་ཤིང་སྟེ་ངན་པ་དགུ་ཐུབ་ཅེས་ཟེར་ཞིང་། ངན་པ་དགུ་ནི་ཐོད་པ་ལ་རང་ས་དང། ལྷ་ས་དང། སློབ་དཔོན་གྱི་ས་ལ་སོགས་པ་དགུར་བགོས་པའི་ས་དེ་དག་གི་ངན་པ་ཐམས་ཅད་སོག་སྣས་ཐུབ་པར་འདོད་པའོ། །སོག་སྣའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཐད་ཀར་སོར་བཞི་རེ་བཅལ་བའི་སར་གླང་པོའ་མཆེ་བ་ལྟ་བུའི་རི་མོ་ཕྱི་ན་ཡོད་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་ཕྱུག་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ ིདང་། རང་སར་ཐིག་ལེ་ཟླུམ་པོ་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུའི་རི་མོ་འདུག་ན་སྐྱིད་ཀྱི་ཉི་མ། རང་སར་རི་མོ་སྨུག་པོ་སྣུམ་ལ་འཁྱིལ་བ་འདུག་ན་ཞག་གི་ཆུ་མིག །ནང་དུ་རི་མོ་དཀར་པོ་ཕྲ་མོ་ནི་ཚེ་ལམ། ཞེས་སོགས་དུ་མ་ཞིག་འཆད་ཅིང་ཐོད་པའི་རྣ་ལྷན་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐད་ཀྱི་ཁ་ལ་ཤིང་བུ་ཐད་ཀར་བཞག་ནས་དེའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱང་ཤིང་བུ་ཁ་ལ་དྲང་པོར་བཞག་ནས་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་བགོས་པའི་རེ་རེ་ལའང་གཡས་གཡོན་གྱི་ཆ་སོ་སོར་ཕྱེ་བའི་ཐིག་གིས་ས་དགུར་འབྱེད་པ་སོགས་ནི་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྣ་ཚོགས་པ་བསྲེས་པའི་རྟོག་བཏགས་ཀྱང་མང་བར་སྣང་བས། འདིར་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་མ་བྱས་སོ།།
ལྔ་པ་ནི། སོ་ནི་ལྗང་ཁུ་སེར་པོ་དང། །ལོགས་སྐྱེས་སྲིན་བུས་ཟོས་དྲེ་བཞིན། །འདི་དག་
ཐམས་ཅད་བལྟ་བྱ་ཞིང་། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ།1

།ཞེས་པ་ལ། འགྱུར་རྙིང་དུ། ལོགས་
སྐྱེས་ཀྱི་དོད་ལ་སྔོ་བའམ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་དག་བརྟགས་ནས་སྤང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སོ་མེད་པའམ་སོ་ཉམས་པ། །དགེ་བ་སྤྲོ་བས་གཟུང་མི་བྱ། །ལྗང་ཁུའི་སོ་ནི་ཉོན་མོངས་མང།2

།ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མགོ་བོ་ཚང་བ་ལ་བརྟགས་ནས་སོ་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་འདུག་པའི་མགོ་བོའ་ིཐོད་པ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།
དྲུག་པ་ནི། བུ་ག་གཅིག་པ་བྲམ་ཟེར་འགྱུར། །བུ་ག་གཉིས་པ་རྒྱལ་རིགས་
འགྱུར། །རྗེ་རིགས་ཞེས་བྱ་བུ་ག་གསུམ། །དམངས་རིགས་དག་ནི་བུ་ག་བཞི། །བུ་ག་མང་པོའམ་བུ་ག་མེད། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་སྤང་བར་བྱ། །བུད་མེད་ཐོད་པའམ་མི་བཟུང་སྟེ།3

།ཞེས་གསུངས་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༨༡༨ ཕྲེང་། ༦
2 མ་རྙེད་དོ།།
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༨༡༨ ཕྲེང་། ༢༠

226 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སོ། །དེ་ལ་བུ་ག་གཅིག་ནི་ཚངས་བུག་ཡིན་ལ། དེ་ལས་མང་བའི་བུ་ག་ནི་རྩའི་སྣ་མོས་ཐོད་པ་ཕུག་ནས་ཕྱིར་འཐོན་པའམ་འཐོན་ལ་ཁད་པའི་བུག་པའོ། །བྲམ་ཟེ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ནི་སྔར་དང་འདྲའོ། །བུད་མེད་ཐོད་པ་ལ་ཚངས་བུག་མི་འོང་ཞིང་། ནལ་བུའི་ཐོད་པ་ནི་ཐོད་སྲུབས་སོགས་སྣའི་ཐད་ནས་དཔྲལ་བའི་གཞུང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན། བུད་མེད་ཀྱི་ཐོད་པ་སོགས་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྤང་བྱར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ལས་སྦྱོར་ལ་ངེས་པར་དགོས་པ་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་མོ་ལས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས། དུམ་བུ། ཁ་དོག །དབྱིབས། བུག་པ་སོགས་ལ་ཡོན་ཏན་གང་བཤད་པ་ཚང་ཞིང། དེའི་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་མེད་པ་ནི་རབ་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་ཤས་ཆེ་བ་འབྲིང་། སྐྱོན་ཤས་ཆེ་བ་ནི་སྤང་བྱར་ངེས་སོ། །དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཀ་པཱ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཅངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡོངས་རྫོགས་པས། །བཅང་བྱ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར།1

།ཞེས་གསུངས་ཏེ།
བཅངས་པའི་དགོས་པ་དེ་དག་གིས་ཤེས་སོ། །རྒྱུད་སྡེ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་གཞུང་ཁུངས་མ་རྣམས་ལས། བདུད་རྩི་དང་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པའི་སྐབས་ལ་སོགས་པར་རང་རང་གི་ཐོད་པའི་བསྐྱེད་ཆོག་གསུངས་པ་རྣམས་དང། བདེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྦྱིན་པའི་ཚེ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྔགས་ལན་གསུམ་གསུམ་བཟླས་ནས་སྦྱིན་པ་དང། དེའི་ཚེ་ཐོད་པ་བདུད་རྩིས་བཀང་བས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་མཚོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དྲན་པར་བྱས་ཏེ་འཆང་བ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི་དེ་ལས་བཅང་ཚུལ་གཞན་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པས། བཟང་པོ་ལ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་བཅང་ཐབས། འབྲིང་པོ་ལ་འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་པའི་བཅང་ཐབས། ངན་པ་ལ་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་བཅང་ཐབས་སོགས་མང་དུ་སྨྲ་བ་དག་འདིར་མ་བྲིས་ལ། བམ་རིལ་ཐོད་མཁར། རྐང་གཉིས་བྱ་འཕུར། དཀར་མོ་སྤྱན་གཅིག་གིས་ཞུས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་རྫུས་མ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་བའི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།
དོན་ཚན་བདུན་པ་བགོ་བའི་གོས་དང་སྟན་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་བཤད་པར་
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༨༡༩ ཕྲེང་། ༡༧

རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན། 227

བྱའོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་ཕོ་མོ་རྣམས་གང་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་འཆད་ ིཔ་ནི། བརྟག་གཉིས་ལས། རོ་ཡི་གཟུགས་ཅན་དགུ་དང་ནི། །ཡང་ན་སྟག་གི་པགས་པ་ཉིད། །དུར་ཁྲོད་རས་ནི་དེ་བཞིན་དུ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རོ་གདན་དང། སྟག་ལྤགས་དང། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་
རས་ཀྱི་གདན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རོ་དངོས་མ་ཉམས་པ་སྨན་ལ་སོགས་པའི་བྱུག་པས་པགས་པ་མ་རུལ་བར་བྱས་ནས་ལེགས་པར་བསྐམས་ཏེ། དེ་ཉིད་སླར་ཡང་བྱེ་མ་རློན་པ་སོགས་ལ་ཅུང་ཟད་སྦངས་ནས། དབྱུག་པའི་ཐོ་བ་འཇམ་པོས་རུས་མགོ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་ནས་རིམ་པ་བཞིན་བརྡུངས་པས། ནང་གི་རུས་པ་སོགས་ཕྱེ་མར་གྱུར་པ་འོག་གི་ལམ་ནས་འཐོན་པར་འགྱུར་ལ། ཐམས་ཅད་འཐོན་ཟིན་ནས་ལེགས་པར་འཇམ་པོར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བྱི་དོར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་གདན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟག་ལྤགས་ཡན་ལག་མ་ཉམས་པ་མཉེན་པོར་བྱས་པ་དང། རོ་རས་ལ་ནི་མི་རོ་བྲིས་པའོ་ཞེས་བླ་མ་དག་འཆད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་མགོ་བོ་གཡས་སུ་བསྟན་པའོ།།
ལྷའི་ན་བཟར་མ་ཟད་ཀྱི། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་སྤྱོད་པ་དང་བགེགས་
ལ་བཀའ་བསྒོ་བའི་ཆས་འཇུག་སོགས་ཀྱི་ཚེའང་། བརྟག་གཉིས་ལས། བགོ་བ་སྟག་གི་ལྤགས་པ་ཉིད།2

།ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་སྟག་པགས་བགོ་བར་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། དེ་ནི་མགོ་གཡས་སུ་བསྟན་ནས་སྨད་དཀྲིས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་སྤྱོད་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མའི། །པགས་པའི་གོས་ནི་འཛིན་པ་མཆོག3

།ཅེས་པ་ལྟར། ཕག་མོའ་ཉེ་སྙིང་ལན་གསུམ་བཟླས་པས་ ིབྱིན་གྱིས་བརླབས་ཤིང། སྔགས་དེའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པར་མོས་ནས་བགོ་བར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱཻ་རྡོར་སོགས་གཞན་ལའང་རིགས་སྦྱར་བར་ཁ་ཅིག་འཆད་དོ། །རོ་གདན་གྱི་དག་པ་ནི་ཁོ་བོས་བརྟག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ལ། སྟག་ལྤགས་ཀྱི་སྨད་གཡོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་མཚོན་པར་གཞུང་དུ་མ་ལས་བཤད་དོ། །དུས་འཁོར་ལས་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་དུས་ཀྱི་གདན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བཤད་པ་སོགས་ནི་གཞན་དུ་འཆད་པར་ ི

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༦༦ ཕྲེང་། ༡༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༡༦ ཕྲེང་། ༤
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༡༡༤ ཕྲེང་། ༡༧

228 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བྲིས། སོགས་ཁོངས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དགང་བླུགས་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་ཆེན་མོ་དང། རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ལམ་རིམ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ཡི་གེ་ཧ་ཅང་མངས་པས་འཇིགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མ་བྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་དམ་བཅས་པ་དག་རྒྱ་ཆེར་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཁས་པའི་གཞུང་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་སྨྲས་ཟིན་ཏོ།།
བློ་གྲོས་གཏིང་མཐའ་བལྟ་བར་མི་མངོན་ཞིང། །གཞུང་བཟང་ཆུ་བོ་མ་ལུས་འདུ་བའི་
གཞི། །གྲངས་མེད་རིགས་པའི་རླབས་ཕྲེང་གཡོ་བ་ཅན། །ཐུབ་བསྟན་ནོར་འཛིན་འཆིང་བ་གཞན་ཡོད་མིན། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་བྱེ་བས་གང་བ་ཡི། །ཆུ་གཏེར་ཆེ་ལས་བརྩེ་བའི་དེད་དཔོན་གྱིས། །རབ་ཏུ་བླངས་པའི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་མཛེས་འདི། །རིག་པ་འཛིན་པའི་ཡིད་འཕྲོག་མགུལ་རྒྱན་ཡིན། །དབང་ཁྲིད་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་བཀླགས་པའི་ལུང་གིས་མང་དུ་ཐོས་པར་རློམ། །ཡིད་བརྟན་མེད་པར་གཡོ་སྒྱུའི་ཚིག་གིས་བླུན་པོའ་ཚོགས་མང་འབྲིད་པར་བྱེད། །དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་ ིརྩ་ལྟར་དོར་ནས་ལོག་པའི་འཚོ་བ་ལྷུར་ལེན་དག །གསང་སྔགས་འཆད་པའི་ཁེངས་པ་ཐོངས་ལ་ཐུབ་བསྟན་ཉམས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །བདག་གིས་འདིར་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན། །གྲུབ་ཆེན་གཞུང་བཞིན་མཁས་པའི་ལུགས་བཟང་བཞིན། །ལེགས་པར་བཤད་པས་དགེ་བ་གང་ཐོབ་དེས། །འགྲོ་ཀུན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་མི་འབྲལ་བ་དང་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་གི་རྫས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང། ཇི་ལྟར་བཅང་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། རིགས་སྔགས་འཆང་གི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་ལ་འདོད་དགུར་སྤྱོད་པའི་སྐལ་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པ། ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་བལྟ་བའི་རིགས་པའི་མིག་ཅན། དགེ་སློང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། གྲུབ་པའི་གནས་མཆོག་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དག་ལ་ཕན་གདགས་པའི་སླད་དུ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའོ།། །།འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག།།སརྦ་མངྒ་ལཾ།

༄༅། །མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་ཐོར་བུ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོའ་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་པར་བསྔགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དད་པའི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་ ིབ། བཀའ་དྲིན་མཉམ་མེད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཕུན་ཚོགས་དགའ་ལྡན་ལྷ་བརྒྱའི་ཅོད་པན་གྱིས། །གང་གི་ཞབས་མཐིལ་པདྨོ་ལ་རེག་པ། །མི་ཕམ་ཆོས་ཀྱི་མདུན་ས་མཛེས་པའི་རྒྱན། །འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོས་བདག་ལ་དགེ་ལེགས་མཛོད། །བློ་བཟང་མཁྱེན་པའི་གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང༌། །གྲགས་པའི་རླབས་ཕྲེང་རོལ་པའི་འཇུག་ངོགས་ལས། །དཔལ་ལྡན་ཡོན་ཏན་ཆུ་ཡི་ཐིགས་པ་ཞིག །བཟུང་ཕྱིར་འདི་ནི་དད་པའི་འབབ་སྟེགས་ལགས། །ཐུབ་བསྟན་ནུབ་ཀྱི་རི་རྩེར་ནི། །ཐུན་མཚམས་གོས་དམར་འཛིན་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤར་རིའི་རྩེར། །ལེགས་བཤད་འོད་བརྒྱའི་ཕྲེང་བ་འཛིན། །དེ་ཕྱིར་རྨོངས་པའི་ཚ་གདུང་གིས། །དུས་མཐར་ཉེན་པའི་འགྲོ་འདི་ལ། །རྒྱལ་བའི་ལེགས་བཤད་འཇུག་ངོགས་ལས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་དཀར་བསིལ། །རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་མཉེན་གཤིན་ཅིང༌། །ཀུན་ལ་སྙོམས་པར་ཆེས་བསིལ་བ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཟླ་བ་ནི། །ཨེ་མ་སྙིང་ལ་ཤིན་ཏུ་སྨན། །ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐབས་གསུམ་པའི། །བདེ་བའང་མེ་འོབས་ལྟར་གཟིགས་ཀྱང༌། །རང་གི་གནས་བཞིན་འཁོར་བ་ནི། །གཞན་ཕྱིར་ཉིད་ཀྱིས་བཏང་མ་ལགས། །བློ་གྲོས་མིག་ལྡོངས་འགྲོ་འདི་ལ། །ཁྱོད་ཐུགས་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གཏེར། །ད་ལྟ་སྤོ་བའི་ཐབས་གང་ཞེས། །ཨེ་མ་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་དགོངས། །ཐུབ་པའི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། །འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གྱི་བུམ་པ་ལས། །ལེགས་འོངས་ཐོས་པའི་སྙིམ་པ་ཡིས། །ལུས་པ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གསོལ། །དེ་ལྟའི་བདེ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས། །རངས་པ་ལས་ཀྱང་བདེ་བ་དེ། །ཀུན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་མ་གྱུར་པ། །དེ་ཡིས་ཁྱོད་ཐུགས་ལྷག་པར་གདུངས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ངང་ཚུལ་འདི། །མཐོང་བས་ཡིད་གམ་གྱུར་པ་དག །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡང༌། །ཇི་འདྲ་སྙམ་དུ་ཁྱོགས་ལ་འཕྱང༌། །རང་དོན་རྩྭ་ལྟར་

230 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དགོངས་ཁྱོད་ཀྱིས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དམ་པའི་ཆོས། །འཛིན་པའི་སྨོན་ལམ་ལུས་ཅན་གྱི། །དཔུང་གཉེན་གྱུར་པ་རིང་ནས་མཛད། །དེ་ཕྱིར་འགྲོ་འདི་དབུགས་འབྱིན་ཅིང༌། །བདུད་སྡེའི་སྙིང་ལ་འཇིགས་སྐྱེད་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཡིས། །མ་བསླབས་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་དེ་གང༌། །མི་བཟད་དུས་མཐའ་འདི་འོངས་ཚེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་མ་བཟུངས་དམ་ཆོས་ཀུན། །ཆུ་དང་བྲལ་བའི་པདྨོ་ནི། །བ་མོས་རེག་པ་ལྟ་བུར་གྱུར། །དམ་ཆོས་གཟུང་སླད་ཉིད་ཀྱི་ནི། །སྐུ་སྲོག་ལ་ཡང་ལྟོས་མེད་པར། །དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གིས་ཀྱང༌། །ཞི་བའི་བདེ་བ་ལྟ་བུར་དགྱེས། །སྙིགས་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྙིགས་པའི། །འཇིགས་པ་མི་བཟད་འཇིག་རྟེན་འདིར། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་གཞན། །མཐའ་དག་མཐོང་བའི་ལམ་ལས་འདས། །དེ་ཚེ་ཐུགས་རྗེ་ལྡན་པ་ཁྱོད། །སོ་གའི་ཉི་མས་འགྲམ་པའི་ཆང། །ཟགས་ལྡན་གཉིས་འཐུང་པདྨོའ་མཚོས། །རིང་ནས་བོས་ལྟར་འཇིག་ ིརྟེན་གཟིགས། །གདུག་པའི་སེམས་ཅན་ཉེས་པ་ཡི། །མེ་ལྕེ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་བ། །དམ་པའི་སྙིང་ལ་བརྣག་དཀའ་བའི། །ཟུག་རྔུ་རྣོན་པོ་སྦྱིན་པ་ཡང༌། །ཁྱོད་ཐུགས་སྙིང་རྗེའི་ཆུ་འཛིན་ནི། །ལེགས་བཤད་དབྱར་སྐྱེས་སྤྲིན་གྱི་སྒྲ། །སྒྲོགས་ལྡན་ཆུ་ཆར་གཟེགས་མ་དག །ཕོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཞི་བར་བགྱིད། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི། །བསྟན་ལ་བཏང་སྙོམས་མཛད་གྱུར་པ། །གནས་སྐབས་འདིར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །རྒྱལ་བ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་སྤེལ། །རྒྱལ་སྲས་དག་པའི་ཞིང་གཞན་ན། །དགྱེས་དགུར་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་ལས། །སྙིང་སྟོབས་རྨད་བྱུང་མགོན་པོ་ཁྱོད། །མཆོག་ཏུ་དཀའ་བ་བགྱིད་པ་ལགས། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ན་མགོན་ཁྱོད་དང༌། །ཕྱོགས་གཅིག་མཚུངས་པའང་རྙེད་དཀའ་ནས། །དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེར། །རྒྱལ་བ་ཁོ་ན་ཡང་ཡང་སྒྲིན། །དེ་ཚེ་དེ་ཉིད་འབྱེད་པ་ལ། །རྒྱལ་དང་ཁྱོད་དབྱེར་མ་མཆིས་ཀྱང༌། །ཐུགས་རྗེས་རྒྱལ་བའང་སྐྱེངས་མཛད་པ། །དེ་ནས་བདག་ཅག་དཔེ་ཡིས་དབུལ། །རྒྱལ་སྲས་རྒྱུ་སྐར་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །ཡོངས་བསྐོར་རྒྱལ་བའི་ཟླ་བ་ནི། །མཐའ་ཡས་མངོན་སུམ་མཛད་པ་ཡིས། །རབ་དགྱེས་ཀུ་མུད་རྒོད་པར་མཛད། །འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བས་རང་གི་སྲས། །ལུང་བསྟན་དབུགས་དབྱུང་མཛད་པ་གང༌། །དེ་ཡི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡིན་གྱིས། །སུ་ཞིག་ལྷག་པར་མཚར་དུ་བརྩི། །སྡུག་པའི་བུ་ལ་བརྩེ་བའི་མས། །འཛུམ་པའི་བཞིན་རས་བསྟན་པ་ནི། །ཀྭ་ཡེ་རབ་ཏུ་ཡ་མཚན་པར། །འཛིན་པ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 231

བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་གཞོན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས། །གླགས་སྐབས་ནམ་ཡང་རྙེད་མིན་པ། །འདི་ལའང་བདག་ནི་དེ་ཙམ་དུ། །ཡ་མཚན་གྱུར་པ་ཅང་མ་མཆིས། །མཐའ་དག་ནོར་འཛིན་མུན་པའི་གོས། །འཕྲོག་བྱེད་ཉི་མའི་འོད་སྟོང་གིས། །སྐྱེད་ཚལ་མུན་པ་བསལ་བ་ལའང༌། །སྐྱེ་བོ་སུ་ཞིག་མཚར་དུ་བརྩི། །ཕྱོགས་འདིར་ཐུབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ལེགས་སྦྱངས་བློ་གྲོས་ལྡན་རྣམས་དང༌། །རྒྱུད་ལྡན་རྣལ་འབྱོར་བརྩོན་པ་གང༌། །སུས་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་གྱུར་པ། །རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་གཅེས་པའི་མཛོད། །མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས། །ལོག་པའི་གཡང་ས་ཀུན་ལས་བསྒྲལ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན། །གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་མཛད། །བྱང་ཆུབ་དམ་པའི་ཚུལ་ཡང་བསྟན། །ཚུལ་འདི་གཞན་དུ་མ་མཐོང་བས། །བདག་ཡིད་གཉིས་འཐུང་དད་པ་ཡི། །ལྕགས་ཀྱུས་ལན་ཅིག་མིན་པར་དྲངས། །ངོ་མཚར་གྱུར་ནས་སྤོབས་པ་སྐྱེས། །གང་གི་ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་གི །དོག་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛེས་མའི་རྒྱན། །རབ་དཀར་གྲགས་པའི་དྲི་བཞོན་ནི། །ནོར་འཛིན་བུ་མོའ་ཡིད་སྲུབས་རྒྱལ། །མི་མཉམ་མཁྱེན་བརྩེའི་རྐང་སྟེགས་ཀྱིས། །མཁས་མཆོག་ཀུན་གྱི་མ་གོ་ ིབས། །ཞབས་སྐྱེས་རྡུལ་ཚོགས་འཛེགས་པ་གང༌། །ཟླ་མེད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་བགྱིད་དོ། །དཔལ་ལྡན་ས་ཡི་མགོན་པོ་བཤེས་གཉེན་གྱི། །ཡོན་ཏན་དྲི་བཞོན་མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང༌། །སྙིང་ལ་རེག་པས་དང་
1

བའི་ཡིད་གཡོས་ཏེ། །མདོར་བསྡུས་བསྟོད་པའི་ཚིག་འདི་གཏམ་དུ་བྱས། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །ཁྱོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འཐུང་བ་ལ། །ངོམས་པ་མེད་པར་རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མཐའ་དག་འཛིན་གྱུར་ཅིག།རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བརྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ངོ་2

བོ་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་ཡོན་ཏན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ལ་མདོར་བསྡུས་པར་བསྟོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་ ིཔ་དད་པའི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མའི་རྒྱན་གྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་ཤིང༌། འགྲོ་བ་དུ་མའི་འདྲེན་པར་གྱུར་པའི་ཤར་རྒྱལ་མོ་རོང་པ་བླ་མ་ཚ་གོ་བ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་

1 ཞོལ། ཤོག ༣ བ ༤ སྙིང་ལ་རེག་པས་དད་པའི་ཡིད་གཡོས་ཏེ།
2 ཞོལ། ཤོག ༣ བ ༦ གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཇོ་བོ་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་

232 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པའི་གསུང་གིས་བསྐུལ་ནས། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ལྷན་བྱེ་གླིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱར་བའོ།། །།

༈ ན་མོ་གུ་རུ་བུདྡྷ་བོ་དྷི་སཏྭ་བྷྱོ་ན་མོ་ན་མ། རྒྱལ་བ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་
དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ལོ།།
དཔལ་ལྡན་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མིག་གཅིག་པུ། །ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པའི་
མགོན། །རྒྱལ་བ་ཀུན་ལས་ལྷག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། །ཟླ་མེད་བླ་མ་མཆོག་ལ་བདག་གསོལ་འདེབས། །རྒྱལ་བའི་སྤྱན་སྔར་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་བླངས། །དགའ་ལྡན་གནས་སུ་འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོར་གྲགས། །ཁ་བ་ཅན་འདིར་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། །རྒྱལ་སྲས་ཐུ་བོ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱ་ཆེན་བསོད་ནམས་སྨིན་པའི་མཐུ་ལྡན་པས། །གསུང་རབ་ཀློག་དང་ལེགས་སྦྱར་སྒྲ་ལ་སོགས། །བརྡ་སྤྲོད་གཙུག་ལག་མ་བསླབས་ཐུགས་སུ་ཆུད། །ཡོན་ཏན་ལྷུན་རྫོགས་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཁྱོད་སྐུའི་ཉིན་བྱེད་ཡུམ་གྱི་ཆུ་འཛིན་ལས། །གསལ་བར་བྱོན་ཚེ་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ། །ཀུན་ནས་སྲེད་པའི་གློག་གི་རོལ་རྩེད་དང༌། །ནམ་ཡང་འགྲོགས་པ་སྤངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་རྒྱལ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀུན། །མ་སྨད་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་གིས་ལེགས་བསྡམས་ཤིང༌། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་གཅིག་ཏུ་བག་ཡོད་ལ། །གོམས་པའི་མཐུ་ལྡན་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་ཚིག་དོན་ལ། །ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས། །རྟག་ཏུ་ལེགས་བཤད་ཚོལ་བ་ལྷུར་བླངས་པས། །རྒྱ་ཆེན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཚིག་ཕྲེང་ལྦུ་བས་ངོམས་པ་མི་མངའ་ཞིང༌། །མཁས་མཆོག་བྱེ་བས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས། །ཞིབ་ཅིང་ཆེས་ཕྲ་དྲི་མེད་རིགས་པ་ཡིས། །མ་ལུས་ཆོས་ཀུན་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྟོག་གེ་ལ་སྦྱངས་རྒོལ་བ་མཐའ་དག་གིས། །ལན་བརྒྱར་དཔྱད་ཀྱང་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གསུང༌། །ཆ་ཙམ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གཡོ་བ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 233

སྤངས། །དག་པའི་ཐུགས་མངའ་ཁྱོད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཕགས་ཡུལ་ཤིང་རྟ་ཆེ་རྣམས་བཞེད་པའི་གཞུང༌། །ཇི་བཞིན་གཟིགས་པ་ཁྱོད་ལས་གཞན་ན་གང༌། །གསུང་རབ་ཀུན་ཀྱང་ཁྱོད་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ། །གདམས་པའི་མཆོག་ཏུ་ཤར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེ་ཕྱིར་མཁས་མཆོག་ཀུན་གྱི་ཅོད་པན་ལ། །རྟག་ཏུ་ངལ་བསོ་མཛད་པའི་ཞབས་པད་ཀྱིས། །རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་གང་ལ་བྲིས་པའི་རྡུལ། །འགྲོ་བའི་མཆོད་རྟེན་གྱུར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་པས་ཇི་ཙམ་ལེགས་དཔྱད་ཀྱང༌། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་རྣམ་དག་བསླབ་པའི་ཁྲིམས། །ལྷོད་པར་བགྱིས་པའི་ཉེས་པ་ཕྲ་མོ་ནི། །ཆ་ཙམ་གཟིགས་པ་སྤངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་བཞིན། །ཁྱོད་ཐུགས་སྙིང་རྗེའི་གཏིང་མཐའ་ཇི་ཙམ་ཞེས། །ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ལྡན་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས། །རྗེ་བཙུན་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཁྱོད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་ཁྱོགས་ལ་མ་བླངས་པའི། །ལུས་ཅན་ཕན་བདེའི་ཁུར་ནི་ཅང་མ་མཆིས། །རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཀུན་གྱི་མཐར་སོན་པའི། །སྙིང་སྟོབས་རྨད་དུ་བྱུང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་དབུགས་ཙམ་ཡང༌། །མཐའ་དག་འགྲོ་ལ་སྨན་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན། །ཚོགས་གཉིས་སྤྱོད་པ་གཞན་ལྟ་སྨོས་ཅི་འཚལ། །ས་གསུམ་སྐྱེ་དགུའི་གཉེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ། །ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་བསྡུས་པ། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐུབ་བསྟན་པདྨོའ་ཚལ་ལ་འཇིག་རྟེན་འདིར། །ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་ཇི་བཞིན་ཞེས། །མི་ཕམ་མགོན་ ིཔོས་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ། །དབུགས་དབྱུང་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གྲངས་མེད་རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཡི་རྒྱལ་མཚན་གཟིགས། །ས་ར་ཧ་དང་ལཱུ་ཨི་པ་ལ་སོགས། །གྲུབ་ཆེན་དུ་མས་མངོན་སུམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས། །ཡོངས་དག་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཀླུ་སྒྲུབ་འཕགས་པ་ལྷ་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། །ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་གང་ཚེ་བྱིན་བརླབས་པ། །དེ་ཡི་མོད་ལ་ཟབ་མོའ་ཆོས་ཉིད་ལ། །འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་སྤངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ ིཉིད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ། །མཉམ་གཞག་ཏིང་འཛིན་མཆོག་གིས་ལེགས་གོམས་པས། །རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཐུགས། །སྐད་ཅིག་གཡོ་བ་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐུབ་པའི་

234 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལེགས་བཤད་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ། །རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་དེ་ཉིད་འབྱེད་པ་ལ། །རྒྱལ་བ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་དང༌། །དབྱེར་མེད་བླ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཕྱོགས་འདིར་སྔོན་ཆད་གཞན་གྱིས་མ་མྱངས་པའི། །ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའ་གནད། །ཇི་བཞིན་ ིགཟིགས་ནས་དེ་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ། །ཉམས་ལེན་སྙིང་པོར་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཕྲ་རགས་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པས། །ཐ་མལ་སྣང་ཞེན་ཀུན་རྟོག་རྒྱངས་བསྲིངས་ཤིང༌། །གང་ཤར་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོའ་རྣམ་རོལ་ལས། །ཁྱོད་ཐུགས་གཡོ་བ་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཀུན་ ིརྟོག་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་དྷཱུ་ཏཱིར་དྭངས། །འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་དེ་ཉིད་གཟིགས། །གང་ཤར་བདེ་ཆེན་མཆོག་གི་རྣམ་རོལ་ཅན། །རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་དང་ལྡན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཐའ་ཡས་སྨོན་ལམ་སྟོབས་མངའ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས། །འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་མཐའ་ཡས་གདུལ་བྱའི་ཚོགས། །རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་ལ་འཁྲིད་མཛད་པ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཚིག་སྤྱིའི་བཤད་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོང་གིས། །ཐུབ་བསྟན་མིང་ཙམ་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་དུས། །བསླབ་གསུམ་ལུང་རྟོགས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཀུན། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིན་མོར་མཛད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །བསམས་བཞིན་ཞིང་འདིར་སྐུ་ཡི་བཀོད་པ་ནི། །ཉེ་བར་སྡུད་ལ་ཁྱོད་ཐུགས་གཞོལ་བའི་ཚེ། །དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའ་ལྷ་ཚོགས་མཆོད་པ་ཡིས། །བསམ་ཡས་ནམ་ ིམཁའ་གང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་ཁྱོད་སྐུ་འོད་ཀྱི་གོང་བུར་གྱུར། །བར་དོར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་སྒྱུ་མའི་སྐུ། །མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །ཁྱོད་ཞབས་པདྨོ་གུས་པས་མཆོད་པ་དང༌། །ཁྱོད་གསུང་ཉན་ཅིང་སྒོ་གསུམ་བྱ་བ་ཀུན། །ཁྱོད་མཉེས་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །རྙེད་བཀུར་དོན་གཉེར་ཚེ་འདིའི་སྣང་བ་དང༌། །རང་བདེ་འདོད་པའི་ཞི་བའི་སེམས་སྤངས་ནས། །འགྲོ་བའི་དོན་སེམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་དང༌། །ནམ་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཕྲ་ཞིང་མཛངས་ལ་ཞིབ་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དོན། །མ་ལུས་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་འགྲོ་བ་ཡི། །རྨོངས་པའི་མུན་ཆེན་སེལ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །རྣམ་མང་རྒྱུད་སྡེའི་དོན་ལ་ངེས་རྙེད་ནས། །ལམ་བཟང་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 235

མཐར་ཐུག་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའ་དོན། །ཕྱི་ནང་འགལ་རྐྱེན་ཀུན་གྱིས་གཡོ་མེད་པར། །རྩེ་གཅིག་ ིཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །མདོར་ན་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མཐའ་དག་དང༌། །ཁྱད་པར་དུ་ཡང་བླ་མེད་རྡོ་རྗེ་ཐེག །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ལེགས་བཟུངས་ནས། །འགྲོ་བའི་འདྲེན་པ་བགྱིད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །འདྲེན་མཆོག་བླ་མ་ཁྱོད་དང་མི་འབྲལ་ཞིང༌། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ཕྱུང་བ། །ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་རོ་ཡིས་འཚོ་བར་ཤོག །གཞན་ཡང་བདག་གིས་བགྱིས་དང་བགྱིད་འགྱུར་བའི། །ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཇི་སྙེད་མཆིས་པ་ཀུན། །ཁྱོད་ཀྱིས་དགྱེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང༌། །བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག།
ཅེས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་བརྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ངོ་བོ། ལྔ་བརྒྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི། སྔ་གོང་ནས་དགེ་སྦྱོང་སྡོམ་བརྩོན་མཆོག་བཟང་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནན་ཆེར་བསྐུལ་ཞིང༌། ཕྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཉི་མ་སྙིང་པོས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་ཏེ། རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྙན་དངགས་ཀྱི་བརྡས་མ་བཅིངས་པའི་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་པ་ཞིག་གྱིས་ཞེས་གསུང་བ་དང༌། བདག་ཉིད་མཆོག་ཏུ་དད་པས་ཀྱང་ཉེ་བར་བསྐུལ་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་ཉེ་བར་གཏུགས་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་འཚོ་བ། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་སྦྱར་བ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

༈ ན་མོ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། རྣམ་དག་གངས་རིའི་ཕྲེང་བས་ཡོངས་བསྐོར་བའི། །ཕྱོགས་འདིར་
བདག་ཅག་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན། །བློ་དམན་བསམ་པའི་ངོ་དང་འཚམ་པའི་སྐུ། །སྟོན་མཛད་བླ་མ་མཆོག་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ། །ཁྱོད་ནི་སྐུ་ཚེ་དུ་མའི་སྔ་རོལ་ཏུ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་གྱུར། །གཟུངས་སྤོབས་མངོན་ཤེས་ཏིང་འཛིན་དུ་མ་ལ། །དབང་འབྱོར་ཆོས་ཀུན་རྣམ་དཔྱོད་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས། །ནམ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོའ་ཏོག །རྣམ་ ི

236 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

མང་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་ཐེག་པ་མཆོག །སྟོན་མཛད་མདུན་ས་ཆེ་དེར་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་སྲས་རྒྱ་མཚོའི་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་གཤེགས། །དེ་ཚེ་རྒྱལ་བ་དེ་ཡི་ཚངས་དབྱངས་ཀྱིས། །རྒྱལ་སྲས་དཔའ་བོ་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཡང་། །ལྟོས་པ་མེད་པར་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་བཟང་འདབ་བརྒྱ་པ། །སྟོང་ཉིད་གཏམ་གྱི་དྲི་བཟང་རྫོགས་པ་ཡིས། །ཡོངས་སུ་འགེངས་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཀུན་གྱི། །རབ་དང་ཕུལ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་བསྔགས་པ་ལས། །བདག་ཉིད་ཆེ་ཁྱོད་སྙིང་སྟོབས་འོ་མའི་མཚོ། །ཆེས་ཆེར་བསྐྱོད་པའི་རླབས་ཕྲེང་གཡོས་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བའི་འཁོར་མང་དབུས་ནས་མྱུར་བར་ལངས། །མ་ཞུམ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས། །བདག་ནི་གྲངས་མེད་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྟོང་ཉིད་ལྟ་དང་ཉེར་འབྲེལ་སྔགས་ཀྱི་ལམ། །ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་འདོམས་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་བཟང་རྒྱས་བྱ་ཞེས། །དམ་བཅས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་མོད་ཉིད་ལ། །རྒྱལ་བ་དབང་པོའ་ཏོག་དང་ཕྱོགས་ ིབཅུ་ཡི། །རྒྱལ་བ་མ་ལུས་དབྱངས་དང་མགྲིན་གཅིག་ཏུ། །ལེགས་སོ་ཁྱོད་ནི་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཞེས། །ཆེས་ཆེར་བསྔགས་ཤིང་ངོ་མཚར་ལྟས་མང་བསྟན། །དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་ཏུ། །དེ་ཡི་མཚན་ནི་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཞེས། །རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀུན་ལ་མཐུན་པར་གྲགས། །དེ་ནས་དེར་ནི་བདེ་གཤེགས་དབང་པོའ་ཏོག །སྐུ་ལས་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་འབུམ་འགྱེད་ ིཅིང༌། །འཛུམ་ལྡན་ཞལ་གྱིས་བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས། །སྙིང་སྟོབས་ཆེ་དེ་འདི་ལྟར་ལུང་བསྟན་མཛད། །ཁྱོད་ནི་དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་མ་དག་པའི། །གྲངས་མེད་ཞིང་དུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ། །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བས་ཡོངས་བཟུངས་པ། །རྒྱས་བྱེད་རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་རྫོགས་བྱས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཞིང་མང་བརྒལ་བའི་བྱང་ཤར་མཚམས། །ངོ་མཚར་རྨད་བྱུང་བཀོད་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེང་གེའི་ང་རོ་ཞེས། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་མྱུར་དུ་འཚང་རྒྱ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་དེ་ལྟར་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི། །རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོའ་སྐུ་ཚེ་ནི། །བསྐལ་པ་དཔག་ ིམེད་ཐ་མལ་སྐུ་ཡི་ཚད། །དཔག་ཚད་གཅིག་པ་མརྒད་མདོག་ལྟ་བུ། །དཔག་ཚད་དུ་མའི་འོད་ལྡན་ཕྱག་གཡས་ནི། །ཆོས་འཆད་གཡོན་པ་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པ། །བདུད་རྩིས་གང་བའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་དབུས་ནས། །བདུད་རྩིའི་འོད་ལྡན་མཆོད་སྡོང་ཆེར་འཕགས་ཤིང༌། །གྲངས་མེད་འོད་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 237

ཟེར་འགྱེད་པ་ལྷག་གེར་གསལ། །ཞིང་དེའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། །མཆོད་སྡོང་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་མོད་ཙམ་ལ། །ཐེག་མཆོག་ལམ་བཟང་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་བྱེད། །འབྲིང་དང་ཐ་མའི་གདུལ་བྱའང་རྒྱལ་བ་དེས། །སྔགས་ཚུལ་སྟོང་ཉིད་གཏམ་དང་ཉེར་འབྲེལ་བ། །འདོམས་པའི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་འཐུངས་ཙམ་ལས། །དེ་ཡི་མོད་ལ་ལམ་བཟང་མངོན་དུ་བྱེད། །ཞིང་དེའི་གདུལ་བྱ་ཀུན་ཀྱང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ། །ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་དང་ཉེར་འབྲེལ་བ། །ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་མཐུ་ལས་སྲིད་པ་གཞན། །ཉིང་མཚམས་མི་སྦྱོར་རྒྱལ་སྲས་ཤ་སྟག་གོ །དེ་ལྟར་འཚང་རྒྱ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །འདྲེན་མཆོག་དེ་ཡི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ཕྱུང་བ། །རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་དེ་ཉིད་ལེགས་རྟོགས་ནས། །བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་དང༌། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཡང༌། །མི་བལྟ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཀུན་བཟུངས་ནས། །རྒྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོར་སངས་རྒྱས་པ། །དེ་ཡི་འཁོར་གྱི་དང་པོར་བདག་གྱུར་ཅིག།
ཅེས་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་
རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་བཀོད་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་གི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་མདོར་བསྡུས་པར་བརྗོད་ནས། སྨོན་ལམ་དུ་བྱ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གོ་བདེ་བར་སྦྱར་བ་འདི་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་ཉེ་བར་བརྒྱན་པ་དྲུང་ནམ་མཁའ་དཔལ་འབྱོར་བའི་གསུང་གིས་ཉེ་བར་བསྐུལ་ཏེ་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་སྦྱར་བའོ།། །།

༈ མི་མཇེད་ཞིང་འདིར་ཐུབ་བསྟན་པདྨོའ་ཚལ། །ཀུན་ནས་རྒྱས་བྱེད་མཁྱེན་བརྩེའི་ ིཚ་ཟེར་ཅན། །བརྟུལ་ཞུགས་དྲི་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་པའི། །བཤེས་གཉེན་ཉིན་བྱེད་དབང་པོས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །ཆུ་སྐྱེས་གཞོན་ནུ་དག་ལ་ཉི་འོད་བཞིན། །གང་གི་བློ་གྲོས་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །ཐོགས་མེད་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་ཀུན་བྲལ་བ། །རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །གཞོན་ནུའི་སར་གནས་ལས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང༌། །བློ་གྲོས་མཆོག་ལ་བསྒྲིན་པར་མི་ནུས་ཤིང༌། །བསྙེངས་བྲལ་ཆོས་ཀུན་གཟིགས་པ་རྣམ་དག་པ། །སྐྱེ་དགུའི་སྒྲོན་མ་

238 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

མཆོག་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །ཆུ་གཏེར་དབུས་ན་རྐང་འཐུང་གཞོན་ནུ་བཞིན། །སྲིད་མཚོར་བྱིང་བའི་འགྲོ་རྣམས་བློ་གྲོས་ཀྱིས། །ལེགས་པར་འདྲེན་མཛད་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཞབས་པད་སྤྱི་བོས་འདུད། །དྲི་མེད་བློ་གྲོས་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་ཅིང༌། །འཕྲིན་ལས་བཟང་པོའ་རི་བོང་མཚན་མས་མཛེས། །རྨད་བྱུང་གྲགས་པའི་འོད་དཀར་ལྷམ་མེ་བ། །དཔལ་ལྡན་ ིབླ་མ་བདུད་རྩིའི་འོད་ཅན་རྒྱལ། །ཟབ་ཡངས་བློ་གྲོས་ཆུ་གཏེར་ལས་འོངས་ཤིང༌། །ལྷག་བསམ་བཟང་པོའ་སྦྲང་རྩིས་ཉེར་གཏམས་པའི། །རྣམ་དཀར་གྲགས་པའི་དྲི་བསུང་ཆེར་གཡོ་བ། །དཔལ་ ིལྡན་བླ་མ་འདབ་སྟོང་ལྡན་པ་རྒྱལ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མགྱོགས་འགྲོའ་རྟ་ལྗང་ཅན། །ལེགས་ ིབཤད་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱེད་ཅིང༌། །རྒྱ་ཆེན་ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་རྣམ་རོལ་པའི། །ཀུན་མཁྱེན་པདྨའི་གཉེན་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ། །རྒྱལ་སྲས་འཆི་མེད་དབང་པོའ་དཔལ་ལྡན་པ། །མཁས་མང་ ིལག་འགྲོའ་འབྱོར་བ་ལ་དགོངས་ཤིང༌། །ཇི་བཞིན་གཟིགས་པའི་ཤེས་རབ་མིག་སྟོང་ལྡན། །ཡོངས་ ིའཛིན་སྐབས་གསུམ་དབང་པོས་དགེ་ལེགས་མཛོད། །ཉི་མའི་གཉེན་པའི་དགོངས་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར། །སྔོན་སྦྱངས་བསོད་ནམས་གླིང་ལས་ལེགས་འོངས་པའི། །རྣམ་དཔྱོད་རྒྱལ་མཚན་རྩེ་ལ་རབ་བཀོད་དེ། །འགྲོ་བློའ་རྒུད་པ་ཀུན་སེལ་དེ་ལ་འདུད། །བསླབ་གསུམ་ཡོངས་འདུའི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་ ིཞིང༌། །ཐོས་བསམ་ཡལ་གའི་ཏིང་འཛིན་གྲིབ་བསིལ་ཅན། །ཀུན་དགའི་དགོས་འདོད་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་དཔལ། །བཤེས་གཉེན་དཔག་བསམ་ལྗོན་པས་དགེ་ལེགས་མཛོད། །དར་རྒུད་བར་མའི་གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང༌། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བདུན་ལ་དབང་། །རྣམ་དག་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད། །ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞིའི་བདག་པོ་དེ་ལ་འདུད། །བསོད་ནམས་གསེར་གྱི་དྲ་བས་གདོང་མཛེས་ཤིང༌། །ཤེས་རབ་ཡོངས་མཛེས་མཆེ་བ་ཆེས་དཀར་བའི། །ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་མེད་སྤྱི་གཙུག་རབ་མཐོ་བ། །མཁས་མཆོག་ལག་ལྡན་དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །དེ་ལྟར་དགོངས་པ་དག་པའི་ཐུགས་མངའ་བ། །རྗེ་བཙུན་འགྲོ་བའི་མགོན་དང་དེ་ཉིད་ཀྱི། །སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་རང་གིས་ཞལ་བཞེས་པའི། །བཤེས་གཉེན་བདུན་ལ་བསྟོད་པའི་རབ་བྱེད་འདི། །སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་བློ་གྲོས་མི་དམན་ཞིང༌། །མང་དུ་ཐོས་དང་རིགས་པའི་ཚུལ་མཁས་པ། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་མཐར་སོན་དགེ་ལེགས་དཔལ། །བཟང་པོ་ཞེས་བྱས་གུས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བསྡེབས།། །།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 239

༈ དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་ལ་བསྟོད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཚངས་པའི་དབྱངས་
ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དཔལ་ལྡན་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཡིས། །མི་འཇིགས་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་དབང་བསྐུར་བ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །མི་ཕམ་བླ་མ་གཉིས་པ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིང༌། །ཁྱོད་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ལུས་མཛེས་ཤིང༌། །དར་དིར་ལེགས་བཤད་མགྲིན་པའི་དབྱངས། །མ་ལུས་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་པ། །རིན་ཆེན་རིགས་པའི་དོ་ཤལ་འཕྱང། །མཁས་པ་ཀུན་གྱི་ཟུར་ཕུད་ལ། །བཀའ་ཡིས་རྩེ་དགའ་བགྱིས་པ་ཁྱོད། །དཔལ་ལྡན་ཕྱོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན། །རིགས་པའི་ཉིན་བྱེད་ཁྱོད་དྲིན་ལས། །གངས་ཅན་བློ་གསལ་བུང་བའི་ཚོགས། །མཐའ་དག་བསྟན་པའི་པད་ཚལ་དུ། །གསུང་རབ་སྦྲང་རྩིའི་དགའ་སྟོན་མྱོང༌། །ད་ལྟ་ཐུབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ལོག་པར་འཁུ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང༌། །ཁྱོད་གསུང་རིགས་པའི་རི་བོ་ནི། །ཤིན་ཏུ་ལྕི་བས་ཅི་ཡང་ནོན། །བརྩོན་པ་དམ་པའི་དཔུང་གི་ཚོགས། །ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད། །ལེ་ལོའ་དགྲ་སྡེ་དྲུངས་ཕྱུང་ནས། །ཉམས་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་འཛིན། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཚུལ་ཆུ་བོའི་ིརྒྱུན། །བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཉིན་བཞིན་དུ། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབབ་པ་ལས། །ཁྱོད་ཐུགས་ཆུ་གཏེར་རྣམ་པར་འཕེལ། །ཁྱོད་ནི་དམ་པའི་མགོན་གྱིས་བཟུངས། །རྒྱལ་བའི་ཐུགས་བཅུད་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། །ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས་འོངས་པ། །དད་པའི་སྙིམ་པས་རྫོགས་པར་གསོལ། །དེ་སླད་ཆོས་ཀུན་ཐུགས་སུ་ཆུད། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའ་ཕ་རོལ་སོན། །སྨྲ་མཁས་རི་དྭགས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི། །དབུས་སུ་སེང་གེའི་སྒྲ་ཡང་བསྒྲགས། །སྟོང་ཉིད་སྡེར་ཕྲེང་ཆེར་གཡོ་བ། །རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའ་ང་རོ་ཡིས། །དངོས་འཛིན་གླང་ཆེན་མྱོས་པ་དག །སྙིང་ལ་འཆི་བའི་འཇིགས་པ་ ིབྱིན། །བདེན་གསུང་བདེན་པར་གསུང་བ་གང1

༌། །དེ་ཡང་བཅད་བརྡར་བསྲེགས་པ་ཡི། །གསེར་
བཞིན་ཚད་མས་ལེགས་སྦྱངས་པའི། །གསུང་ལ་སུ་ཞིག་གླགས་ཐོབ་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་རྟོག་གེ་རྣོ་ལྡན་པ། །ལེགས་སྦྱངས་རྒོལ་བ་སྟོང་དག་ནི། །ཁྱོད་དྲུང་ལྕེ་རྩེ་མགྲིན་པ་ན། །སྙིང་དང་ལྷན་ཅིག་འདར་བ་བསྟེན། །ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་རབ་རྒྱས་ཤིང༌། །ལྷག་བསམ་ཆ་ཤས་ཡོངས་
1 ཞོལ། ཤོག ༩ བ ༣ གཙང་། ཤོག ༧ བ ༡ བདེན་གསུང་བདེན་པར་གསུང་བ་དང་།

240 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

རྫོགས་པ། །གྱ་གྱུའི་རི་བོང་མཚན་མ་དང༌། །བྲལ་བའི་ཟླ་བ་ཁྱོད་ཤར་ཚེ། །ལོག་སྨྲ་འབྱུང་པོའ་ིབྱ་ཡི་ཚོགས། །མཚན་མོ་རྒྱུ་བའང་མཚན་མོ་ནི། །ལོང་བས་སྡུག་བསྔལ་ཐོབ་པ་དག །མུན་པའི་ཁུང་བུ་སྐྱབས་སུ་འཛིན། །ཁྱོད་ནི་དབྱངས་ཅན་མགྲིན་པར་བྱས། །ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་ཞལ་ལ་ཆགས། །ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་མ་ལུས་ཀྱི། །ཁ་ལ་སྨྲ་བཅད་རྒྱ་ཡང་བྱིན། །མཁས་པ་གསེར་རིའི་ཕྲེང་བ་ནི། །གཟི་བརྗིད་རབ་རྒྱས་ཉི་མ་ཡི། །དྲུང་ན་མར་མེའི་རྩེ་མོ་དང༌། །མཚུངས་པའི་གནས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀོད། །རྟག་ཏུ་ལེགས་བཤད་ཚོགས་ཀྱིས་གང༌། །དུལ་བའི་དཔལ་གྱིས་རྣམ་པར་བརྗིད། །རིགས་པའི་སྣང་བ་བྱེ་བས་བརྒྱན། །བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གཅེས་པར་དགོངས། །དེ་ཕྱིར་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་མཆོག །བློ་ལྡན་ཐར་ལམ་སྟོན་པའི་མིག །འགྲོ་བའི་མཛའ་བཤེས་དམ་པའི་ཕུལ། །ཁྱོད་ལྟའི་མགོན་བཅས་སྐལ་བ་བཟང༌། །བག་ཡོད་ཆུ་ལོན་བརྟན་པོ་ཡིས། །ཉེས་པའི་ཆུ་ཀླུང་རྒྱུན་བཅད་ནས། །བརྟུལ་ཞུགས་རྫོགས་པའི་དྲང་སྲོང་མཆོག །ཀུན་གྱི་རལ་པའི་ཅོད་པན་འཛིན། །རང་གི་དོན་དུ་འཆི་མེད་ཀྱི། །བདེ་བའང་རྩྭ་ལྟར་དགོངས་པ་ཁྱོད། །ཐུགས་རྗེ་ཁོ་ནས་གཞན་དོན་ཕྱིར། །དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གིས་དགྱེས། །རི་རབ་ལྟ་བུར་བརྟན་པའི་ཐུགས། །བྱམས་པའི་རླུང་ཤགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པས། །ཤིང་བལ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་འདིར། །འགྲོ་བའི་དོན་དུ་གཡོ་བ་ལགས། །རིམ་གཉིས་ནོར་བུའི་ཅོད་པན་གྱིས། །བསླབ་གསུམ་གདེངས་ཀ་རབ་ཏུ་མཛེས། །ཟབ་ཡངས་རྒྱུད་སྡེའི་རྒྱ་མཚོ་ལ། །དབང་བསྒྱུར་གདེངས་ཅན་དབང་པོ་ཁྱོད། །ཏིང་འཛིན་མཆོག་གི་བདེ་བ་ལ། །འདོད་དགུར་སྤྱོད་པའི་མཐུ་ལྡན་ཡང༌། །འགྲོ་བའི་མུན་སེལ་ངལ་བ་ལ། །ལྷག་པར་གཞོལ་འདི་རྨད་དུ་བྱུང༌། །མདོར་ན་ཡབ་རྗེ་དམ་པའི་བཀའ། །རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་ཡོངས་རྫོགས་པ། །ཉམས་པ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་མཛད། །ཕན་མཛད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྐྱེ་བོ་ཡོན་ཏན་མེད་ལ་ཡང༌། །ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས། །གཅམ་བུ་ཁོ་ནའི་ངག་གིས་ནི། །མགུ་བ་ལྷུར་ལེན་ཚིག་ཏུ་སྨྲ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆུ་གཏེར་ལས། །སྐྲ་རྩེས་བཟུངས་པའི་ཐིགས་པ་ལྟར། །བསྔགས་པའི་འདབ་བརྒྱ་དགོད་པ་འདི། །ཚད་མའི་ཉིན་བྱེད་འོད་ཀྱིས་ཕྱེ། །དེ་ལྟར་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི། །མེ་ཏོག་ཕྲེང་མཛེས་ཅུང་ཟད་སྤེལ་བ་ལས། །ཐོབ་པའི་དགེ་བས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ཐེག་པ་མཆོག་གི་མགོན་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག །རབ་བྱེད་འདི་ཡང་གངས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 241

རིའི་ཁྲོད་འདི་ན། །སྙན་དངགས་དབང་པོ་ཀུན་གྱི་མགོ་བོ་ལ། །ཚིག་གི་གོམ་པ་འགོད་མཁས་དགེ་ལེགས་དཔལ། །བཟང་པོས་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་སྤངས་ཏེ་སྨྲས། །
དཔལ་ལྡན་མཁས་པ་མ་ལུས་པའི་ཅོད་པན་འཛིན་པའི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོས་ས་ཆེན་པོ་ལ་
དབུགས་འབྱིན་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་བསྔགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མགོན་པོ་དེའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཉེ་བར་འཚོ་བ། སྡེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེའི་ནོར་གྱིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་བང་མཛོད་རབ་ཏུ་ཁེངས་པ་འཛིན་པ་དུ་མས། ཚིག་གི་སྦྱོར་བའི་འཆིང་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་གོ་བདེ་བར་རྗོད་ཅིག་ཅེས་ཉེ་བར་བསྐུལ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་བའི་བྱེད་པ་ལས། རིགས་པའི་གནས་ཀྱི་འབྱོར་པ་དམ་པའི་དཔལ་ལ་འདོད་དགུར་སྤྱོད་པའི་སྐལ་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་ལྷུར་ལེན་པའི་མགྲིན་པ་ཅུང་ཟད་གཟེངས་བསྟོད་དེ་སྨྲས་པའོ།། །།

༈ དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་ལ་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བྱིན་
རླབས་ཀྱི་འདོད་འཇོ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བསླབ་གསུམ་ཡོངས་འདུའི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་ཞིང༌། །རྨད་བྱུང་མཁྱེན་བརྩེའི་ཡལ་ག་ཁྱོན་ཡངས་ལ། །འཕྲིན་ལས་འབྲས་བུས་བརྗིད་པ་ཀུན་དགའི་ཤིང༌། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དཔག་བསམ་ལྗོན་པ་རྒྱལ། །ཤེས་རབ་པིར་གྱིས་ཁྱོད་ཐུགས་མེ་ལོང་ལ། །དཔལ་ལྡན་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀུན་བྲིས་པ་བཞིན། །བཟང་པོའ་འཕྲིན་ལས་ས་གསུམ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན། །ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ལ་ཕྱག་ ིའཚལ་ལོ། །གང་ལ་བརྟེན་ན་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་ཀུན། །མ་ལུས་མིང་གི་ལྷག་མ་ཉིད་འགྱུར་བ། །ཟླ་མེད་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པ་དགེ་བའི་བཤེས། །ཐར་པའི་ལམ་སྟོན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རིང་ལུགས་བླ་ན་མེད། །མ་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཁུར་བསྣམས་པས། །དམ་ཆོས་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང་བའི་ཐུ་བོ་མཆོག །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བླ་མའི་ཞབས་ལ་འདུད། །སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་གཡོ་བ་གློག་གི་གར། །བསྐྱོད་པའི་རོལ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པ་ཁྱོད། །གཅིག་ཏུ་དམ་པའི་ལམ་ལ་རབ་གཞོལ་བའི། །ཞི་བའི་ཐུགས་ཅན་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བག་ཡོད་འོ་མའི་ཆུ་གཏེར་

242 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལས་འོངས་ཤིང༌། །དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཕྱེ་བས། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་པོའ་ིངད་ལྡང་བ། །བསླབ་གསུམ་སྦྲང་རྩིའི་རྒྱལ་མཚན་དེ་ལ་འདུད། །འགྲོ་འདི་ཉམ་ཐག་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བཅིངས་བཞིན། །དེ་བས་ཁྱོད་ཐུགས་སྙིང་རྗེས་དམ་དུ་བཅིངས། །དེ་སླད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས། །མི་ལྡོག་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འགྲོ་བ་འདི་ལ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་དགེ་ཀུན། །ལན་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་བཏང་བར་མཛད་ན་ཡང༌། །ད་དུང་ཚིམ་པ་མེད་པའི་ཐུགས་མངའ་བ། །རྒྱལ་སྲས་དཔའ་བོ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྔོན་ཚེ་རྒྱལ་སྲས་དཔའ་བོ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཁྱོད་བཞིན་ཏེ། །ཁྱོད་ཀྱི་རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པའང་དེ་དག་བཞིན། །མི་མཉམ་མེད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཉིད་ཀྱིས་རིང་དུ་བསྐྲད་པས་ཁྲོས་པ་བཞིན། །དངོས་འཛིན་གདོན་གྱིས་འགྲོ་འདི་ཡུན་དུ་གཙེས། །འོན་ཀྱང་འགྲོ་བའི་བདག་འཛིན་ལྕགས་སྒྲོག་ནི། །གཅོད་མཛད་དཔའ་བོ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྤྲོས་པའི་ཆུ་འཛིན་དང་བྲལ་ཁྱོད་ཐུགས་མཁར། །མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །རྨོངས་པའི་མུན་འཐུག་མ་ལུས་དྲུངས་ཕྱུང་བ། །དག་པའི་ཐུགས་མངའ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཆོས་ཀུན་གཟིགས་པའི་འདྲེན་བྱེད་སྟོང་ལྡན་ཞིང༌། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཡིས། །དངོས་འཛིན་ལྷ་མིན་དབང་པོའ་སྲོག་འཕྲོག་པ། །ཐུབ་བསྟན་སྐབས་གསུམ་ ིབདག་པོ་དེ་ལ་འདུད། །སྨིན་ལེགས་པདྨོའ་ཚལ་ན་འདབ་སྟོང་ཅན། །དག་པའི་རྒྱུ་སྐར་དབུས་ན་ཟླ་ ིབ་བཞིན། །མཁས་མང་རི་བོའ་དབུས་ན་ལྷུན་པོ་ཁྱོད། །ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་མཐོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ ིལོ། །ཚོགས་གཉིས་ཤར་རིའི་བ་གམ་ལ་འཛེགས་ཤིང༌། །ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་ཤེལ་གྱི་དྲ་བས་བསྡམས། །ཕན་བདེའི་ཀུ་མུད་བཞད་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་བདུད་རྩིའི་འོད་ཅན་རྒྱལ། །མཁྱེན་བརྩེ་མགྱོགས་འགྲོའ་རྟ་བདུན་ལ་གནས་ཤིང༌། །འཕྲིན་ལས་འོད་སྟོང་གདུལ་བྱའི་ ིའཛིན་མར་འབབ། །ཐུབ་བསྟན་སྦྲང་རྩི་འཛིན་པའི་གཉེན་གཅིག་པུ། །བཤེས་གཉེན་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་དེ་ལ་འདུད། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གངས་རི་ལས་འོངས་པའི། །ལེགས་བཤད་དབུ་བའི་འཛུམ་དཀར་རོལ་པ་ཅན། །གསུང་རབ་དལ་འགྲོའ་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱོད་ཐུགས་ཀྱི། །བུམ་བཟང་ཡོངས་ ིསུ་གཏམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྣམ་དག་དབང་བཞིའི་རིན་ཆེན་ཁམས་ལས་གྲུབ། །རྒྱུད་སྡེ་རྣམ་བཞིའི་བང་རིམ་སྐ་རགས་ཅན། །རིམ་གཉིས་ཉི་ཟླའི་འོད་ཀྱིས་རབ་མཛེས་པའི། །དཔལ་ལྡན་བླ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 243

མ་ས་འཛིན་དབང་པོ་རྒྱལ། །རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་ཁྱོན་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞིང༌། །དངོས་གྲུབ་ནོར་བུ་མཆོག་གི་ཅོད་པན་ཅན། །སྐལ་བཟང་ལག་འགྲོ་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཚོའི་གཞི། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་གདེངས་ཅན་དབང་པོ་རྒྱལ། །དཔལ་ལྡན་ཆུ་གཏེར་བཞི་ཡི་སྐ་རགས་ཅན། །རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་འདི་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དཔལ། །ཁོར་ཡུག་རི་བོའ་གནས་ལ་ངལ་བསོ་བ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བ་ ིཁྱོད་ལ་འདུད། །ཁྱོད་ཀྱི་རབ་དཀར་གྲགས་པའི་མེ་ཏོག་ཕྲེང༌། །ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་མོའ་རྣ་ལུང་ལ་འཕོས་ ིཔ། །དེ་ཡི་དྲི་ལེན་བློ་གསལ་བུང་བ་ཡི། །ཡིད་ཀྱི་ལྕགས་ཀྱུར་མཛད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ས་ཡི་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །ཡལ་འདབ་ངོས་ལས་ཟག་པའི་ག་བུར་རྒྱུན། །གདུལ་བྱའི་གཉིས་འཐུང་ཉོན་མོངས་གདུང་བ་དག །ལན་ཅིག་མིན་པར་འཕྲོག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་དགེ་ལེགས་ཀུན། །གང་གི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩིར་རག་ལས་པ། །ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ། །གུས་པས་སྤྱི་བོར་ལེན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །རྙེད་དཀའ་འཇིག་པར་སླ་བའི་དལ་འབྱོར་འདི། །དགོས་མེད་ཚེ་འདིའི་བྱ་བས་མི་གཡེང་བར། །མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བཟློག་ལྟའི་བརྩོན་པ་ཡིས། །དོན་ཆེན་སྙིང་པོ་ལེན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །མེ་འོབས་ལྟ་བུར་བཟོད་དཀའི་འཁོར་བ་འདི། །པདྨོའ་ཚལ་ལྟར་མཐོང་བའི་བློ་སྤངས་ནས། །རྣམ་གྲོལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ ིལེན་པ་ལ། །ཤུགས་དྲག་དོན་གཉེར་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཡུན་རིང་དུས་ནས་གྲངས་མེད་ཕན་བཏགས་པའི། །དྲིན་ཅན་མར་གྱུར་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་ཚོགས། །མགོན་མེད་ཉམ་ཐག་གནས་སུ་ལྷུང་བ་ལ། །བཅོས་མིན་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །དེ་དག་སྲིད་པའི་གཙོན་ར་བཟོད་དཀའ་ལས། །བསྒྲལ་ཕྱིར་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གིས་ཀྱང༌། །སྐྱོ་མེད་བཟོད་པའི་གོ་ཆ་ཆེར་བགོས་ནས། །རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་ཀུན་རྫོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །རྟོགས་དཀའ་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ལེགས་རྟོགས་ནས། །ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས། །གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པ་སེལ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། །རྣམ་མང་རྒྱུད་སྡེའི་དོན་ལ་ངེས་རྙེད་ནས། །ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་རིམ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་ལ། །སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །མདོར་ན་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཚོབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །མཐའ་ཡས་གདུལ་བྱའི་དཔལ་དུ་ཞབས་བརྟན་ཞིང༌། །རྣམ་མང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་

244 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལ། །མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།
ཞེས་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་མི་འཕྲོགས་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ་ཀུན་
མཁྱེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའ་ཞལ་སྔ་ནས་ལ་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ ིའདོད་འཇོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གནས་བརྟན་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དཔལ་དང༌། མི་ཉག་དགེ་བཤེས་ཚུལ་བཟང་དང༌། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཉེ་གནས་དགེ་སྦྱོང་དཔལ་མགོན་ལ་སོགས་པ་ཆེས་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་གདབ་པ་སྙན་དངགས་ཀྱི་བརྡས་མ་བཅིངས་པའི་གོ་བདེ་བ་ཞིག་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ནན་ཆེར་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། ཤངས་མདོ་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱར་བའོ།། །།

༈ ཨོཾ་སྭ་སྟི། ཚོགས་གཉིས་ཀུན་དགའ་རྒྱས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང༌། །རབ་དཀར་བཀྲ་ཤིས་
བ་གམ་མཐོན་པོའ་རྩེར། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེང་ལ་ཟླ་མེད་པ། །དཔལ་ལྡན་འཕྲིན་ལས་ ིབཟང་པོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཁྱོད་ཀྱིས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་རིགས། །དཀར་པོ་མཛད་པའི་དཔལ་བྱིན་པས། །སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི །ཕན་བདེའི་དུས་སྟོན་ཅི་ཡང་རྒྱས། །གང་གི་ཞབས་སྐྱེས་རྡུལ་ཚོགས་ཀྱིས། །ཕྱོགས་ཀུན་སེར་པོར་མཛད་གྱུར་པ། །དྲང་སྲོང་ཆེ་དེའི་གདུང་འཚོབ་ཅིང༌། །མ་ཉམས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་སྐྱོང༌། །སྤྱན་ནི་བྱམས་པའི་ཆུ་ཡིས་བརླན། །ཐུགས་ལ་ཞི་བའི་བདུད་རྩིས་བྲན། །དུལ་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡོངས་སྨིན་པས། །ཐུབ་པ་ཀུན་གྱི་ཅོད་པན་འཛིན། །སྐྱེ་དགུའི་ལེགས་བྱས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །འབྲས་བུ་མངོན་དུ་སྟོན་པ་བཞིན། །འགྲོ་བའི་རྒུད་པ་མཐར་མཛད་པ། །རིན་ཆེན་ཀུན་གྱི་དམ་པ་ལགས། །ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་པ་ལྟར་དཀར་བའི། །འཕྲིན་ལས་ཟླ་ཟེར་རེག་པ་ལས། །ཕྱོགས་ཀུན་མཛེས་མ་སྟོན་དུས་ཀྱི། །སྤྲིན་དཀར་ལྟ་བུའི་སྟོད་གཡོགས་འཛིན། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་འཕྲོག་པ་ལ། །ཡོངས་སུ་ངལ་བ་ཁེངས་པ་བཞིན། །སྲེད་པ་བཞིན་དང་རྨོངས་པ་བཞིན། །འཛིན་པ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་བཏང༌། །མཁྱེན་པའི་སྣང་བས་ཉིན་བྱེད་དང༌། །རབ་བསིལ་བརྩེ་བས་རི་བོང་ཅན། །འདོད་དགུ་སྦྱིན་པའི་དཔག་བསམ་ཤིང༌། །ལན་བརྒྱར་ཕམ་མཛད་འགྲོ་བའི་གཉེན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རབ་བསྔགས་པའི། །རོ་ལྡན་ཚིག་གི་བདུད་རྩི་ནི། །མཁས་རྣམས་ཁ་ཡི་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 245

པདྨོ་ལ། །སྦྲང་རྩི་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་བགྱིད། །ཁེངས་ལྡན་གཉིས་འཐུང་མཐའ་དག་གི །སྤྱི་བོ་རྣམ་པར་གནོན་པ་ཁྱོད། །ས་སྐྱོང་ཀུན་གྱི་ཅོད་པན་ལ། །བཀའ་ཡི་ཕྲེང་བ་ངལ་བསོ་བགྱིད། །ཉིན་བཞིན་སྙན་པའི་ཕོ་ཉ་ནི། །ཁོར་ཡུག་རི་བོའ་བར་དུ་འགྲོ །ནོར་འཛིན་བུ་མོའི་མཛེས་སྡུག་ལ། །བཀའི་ཡི་སྤྲིང་ཡིག་ཀློག་པ་བཞིན། །དམ་པ་ཀུན་གྱི་ལྟ་བྱེད་ཀྱི། །བཅུད་ལེན་སྤྲོ་བའི་མདངས་གསལ་བ། །འཛུམ་དཀར་ཞལ་གྱི་ཟླ་བ་ཡིས། །ས་ལ་བདུད་རྩིའི་ཐིག་ལེ་བཞིན། །རིག་སྔགས་འཆང་གི་གཞུང་ལུགས་ཆེ། །མ་ལུས་ཐུགས་ཀྱི་བང་མཛོད་ན། །དོག་པ་མེད་པར་ངལ་བསོ་བ། །ཁྱོད་ཀྱིས་གསང་བའི་མཛོད་ཀུན་འཛིན། །རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །གསོལ་བས་ཏིང་འཛིན་ལུས་རྒྱས་པ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་པོ་བྱེ་བ་ཡི། །དབུས་ན་རྒྱུ་སྐར་བདག་པོ་བཞིན། །དབང་བཞིའི་རིན་ཆེན་ཁམས་ལས་གྲུབ། །རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་སྐེ་རགས་ཅན། །རིམ་གཉིས་ཉི་ཟླའི་འོད་ཀྱིས་འཁྱུད། །ཁྱོད་གཞན་ལྷུན་པོའ་ིདབང་པོ་གང༌། །མཐུ་སྟོབས་དབང་ཕྱུག་སྙིང་པོའ་རྩེ། །རྒྱལ་མཚན་གསུམ་མཐར་དེ་དག་གི །མཁྱེན་ ིབརྩེ་མ་ལུས་གཟུགས་ཅན་བཞིན། །མཚམས་སྤྲིན་ལྟ་བུའི་བླ་གོས་འཛིན། །གང་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡི། །སྤྱན་རས་ཟུར་གྱིས་རེག་གྱུར་པ། །དེ་ལ་ཕུན་ཚོགས་མཐའ་དག་ནི། །མ་བོས་པར་ཡང་རང་ཉིད་ལྷུང༌། །དེ་ལྟའི་ངོ་མཚར་གྱིས་དྲངས་ཏེ། །དད་པས་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་ཉམས། །བསྟོད་དབྱངས་སྒྲོགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས། །གསོལ་བ་འདེབས་པ་བདག་ཅག་སྐྱོངས། །སྡུག་བསྔལ་རྦ་རླབས་མང་འཁྲུགས་པའི། །འཁོར་བ་ཆུ་སྲིན་འབྱུང་གནས་ལས། །ཐུགས་རྗེའི་ཕྱག་གིས་ཉེར་བཟུངས་ཏེ། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་བདག་གྲུབ་མཛོད། །དེ་སྐད་སྨྲས་འདི་དགེ་སློང་དགེ་ལེགས་དཔལ། །བཟང་པོ་དེ་ལ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར། །གཞོན་ནུ་བློ་དང་ལྡན་པའི་དཔལ་ལྡན་ལེགས། །གུས་པའི་ཚིག་གིས་བསྐུལ་བའི་ཆེད་དུའོ། །ཅེས་དཔལ་རི་བོ་མདངས་ཅན་གྱི་དགོན་པར་བྲིས་པའོ།། །།

༈ ན་མོ་མཉྫུ་གྷོ་ཥ་ཡ། དཔལ་ལྡན་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་གྲགས་པ། །བསླབ་གསུམ་
རྣམ་དག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན། །འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་ཤཱཀྱའི་སྲས་ཀྱི་གཙོ། །མཚུངས་མེད་བླ་མ་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་ངོ་ཚ་ཤེས། །ཁྲེལ་ཡོད་མ་ཆགས་བརྩེ་དང་རྣམ་དཔྱོད་གྲོགས། །རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱོད་ཐུགས་ཟླ་བ་ལ། །བདུད་རྩིའི་འོད་

246 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལྟར་ཆགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཀུན་ལ་བྱ་དང་བྱ་མིན་རྣམ་དཔྱད་ནས། །འཇུག་དང་ལྡོག་པའི་བླང་དོར་མཐའ་དག་ལ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ནོངས་པ་གཏན་སྤངས་པ། །བརྟུལ་ཞུགས་གྲུབ་པའི་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐུབ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་རྫོགས་པའི་དྲང་སྲོང་མཆོག །མཐོ་རིས་མགོན་པོ་ཀུན་གྱི་མཆོད་བྱ་བ། །རྒྱལ་བ་མཐའ་དག་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྲས། །མ་ལུས་འགྲོ་བའི་གཉེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདོད་པའི་དབང་གྱུར་བག་མེད་རང་དགར་སྤྱོད། །གླང་ཆེན་མྱོས་ལྟར་མ་བསྡམས་གདུལ་དཀའ་བ། །དེ་དག་ཁྱོད་གསུང་ལྕགས་ཀྱུས་བཟུངས་ཙམ་གྱིས། །རྒྱགས་བྲལ་རྣལ་དུ་འགོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་གདུལ་བྱའི་སྙིང་ལ་འབབ། །ལེགས་འདོམས་དུས་སུ་འདོམས་ཤིང་གསལ་བའི་གསུང༌། །སྤེལ་ལེགས་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། །མགྲིན་པ་ཡོངས་སུ་བཟུངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་བའི་མྱུ་གུ་སྙིང་སྟོབས་ཆེ་ལྡན་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས། །ཚིག་ཏུ་བརྗོད་འདི་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཉིད་ལ། །ཀུན་ནས་དོན་ལྡན་གྱུར་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གཞི་ལ་ཐེག་མཆོག་ས་བོན་ནི། །སྙིང་རྗེའི་ཆུ་ཡིས་ཡང་དག་བྲན་པ་ལས། །ལྷག་བསམ་མེ་ཏོག་དཀར་པོ་རབ་རྒྱས་པ། །ཕན་བདེའི་ལྗོན་ཤིང་རྫོགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང༌། །མཁྱེན་བརྩེའི་འོད་ཟེར་སྟོང་གི་དྲ་བ་ཅན། །ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞི་ཀུན་ནས་གསལ་མཛད་པ། །དགེ་ལེགས་པདྨོའ་གཉེན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཚད་མེད་བཞི་ཡི་དཔུང་ཚོགས་རབ་རྒྱས་ཤིང༌། །བཟོད་པའི་ ིགོ་བགོས་ཤེས་རབ་མཚོན་རྣོན་གྱིས། །ཉོན་མོངས་དགྲ་སྡེ་མ་ལུས་ཕམ་མཛད་པ། །རྒྱལ་སྲས་དཔའ་བོ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཁྱོད་ནི་གཏོང་བ་དམ་པའི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས། །རང་གི་བདེ་ལ་ཆགས་པ་རྩྭ་ལྟར་བཏང༌། །དོན་དུ་མི་འགྱུར་མཛད་པ་ཡོད་མི་མངའ། །ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་གྱུར་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དངོས་གྲུབ་རིན་ཆེན་བྱེ་བའི་གཏེར་གྱུར་པ། །རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་ཁྱོན་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞིང༌། །རིམ་གཉིས་ནོར་བུའི་ཅོད་པན་འཛིན་པ་ཡིས། །གདེངས་ཀ་མཆོག་ཏུ་མཛེས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཁྱོད་ཐུགས་དག་པའི་ཤེལ་ལྟར་དྲི་མ་མེད། །ཉོན་མོངས་གདུངས་ལ་ཙནྡན་མཆོག་ལྟར་བསིལ། །འགྲོ་བའི་དོན་ལ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟ་བུ། །ཁྱོད་ལ་རྟག་ཏུ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་གྱིས། །སྡུག་བསྔལ་གཡང་སར་ལྷུང་བའི་འགྲོ་བ་འདི། །ཟག་མེད་བདེ་བ་མཆོག་གི་དཔལ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 247

ལྡན་པ། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དམ་པ་དེར། །ཐུགས་རྗེའི་ལྕགས་ཀྱུས་མྱུར་བར་དྲང་དུ་གསོལ། །དེ་ལྟར་བླ་མའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལས། །ཆུ་ཐིགས་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་ལས་དགེ་བའི་ཚོགས། །རབ་ཏུ་དཀར་བ་ཇི་སྙེད་ཐོབ་པ་དེས། །འགྲོ་ཀུན་ཐེག་མཆོག་མགོན་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིག།ཡང་ན་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཞེས་པ་སྦྱར་ཏེ་ཇི་
ལྟར་འདོད་པར་རོ། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པའི་མཚན་ཅན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་སྤངས་ཏེ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་པ་འདི་ནི། བླ་མ་ཚ་གོ་པ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྒྱལ་མོ་རོང་ནས་སྔོན་དུ་བསྐུལ་བ་དང༌། དེ་ལས་ཕྱིས་བླ་མ་དཀའ་བཞི་པ་བྱང་སེང་པའི་གསུང་གིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་ཕྲག་ལྷག་པ་ཙམ་ཞིག་སྦྱར་བར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བསྐུལ་བས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ། བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་དཔལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའོ།། །།

༈ ཨོཾ་སྭ་སྟི། ཚོགས་གཉིས་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཅན། །ངག་གི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་
སྲས་ཟླ་བ་ནི། །གྲགས་པའི་འོད་དཀར་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་པ་ཡི། །ཕན་བདེ་ཀུན་དའི་གཉེན་དེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་བའི་གསུང་དབྱངས་ཀུན་གྱི་ཐོག་མར་ནི། །མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པ་དད་པ་འཕགས་པའི་ནོར། །དཔག་ཡས་ཡོན་ཏན་འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་གནས། །ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གིར་མཛད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མ་སྨད་བརྟུལ་ཞུགས་འདབ་སྟོང་རབ་རྒྱས་ཤིང༌། །རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་སྦྲང་རྩིས་ཉེར་གཏམས་པ། །སྐལ་བཟང་རྐང་དྲུག་ལྡན་པའི་ཉེར་འཚོའི་གཞི། །བཤེས་གཉེན་རྐང་འཐུང་དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །ཐུབ་པའི་ནང་མཛོད་འདུལ་བ་འབུམ་སྡེའི་དོན། །ཇི་བཞིན་གཟིགས་ནས་དེ་དོན་བསྒྲུབ་མཛད་པ། །ཐར་འདོད་ངུར་སྨྲིག་འཆང་བ་དུ་མའི་རྗེ། །གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྣམ་དཔྱོད་བློ་གྲོས་སྤྱན་སྟོང་རབ་གསལ་ཞིང༌། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་བདུད་རྩིའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད། །སྟོབས་ལྡན་ཉེ་དབང་ཚོགས་ཀྱིས་གུས་བཏུད་པའི། །སྔོན་མེད་སྐབས་གསུམ་དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །ཐུབ་བསྟན་གངས་རིའི་གནས་ལ་མངོན་དགའ་ཞིང༌། །བསླབ་གསུམ་རལ་པའི་ཁུར་གྱིས་རབ་ཏུ་བརྗིད། །སྙིང་རྗེའི་མིག་དམར་གཡོ་བའི་གད་རྒྱངས་ཅན། །དཔལ་ལྡན་

248 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གདོང་ལྔའི་དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་རི་བོའ་ཁུར། །མ་ལུས་འཛིན་ ིལ་ངལ་བ་མི་མངའ་ཞིང༌། །དགེ་ལེགས་ལོ་ཐོག་མཐའ་དག་བསྐྲུན་པའི་གཞི། །མཚུངས་མེད་བླ་མ་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་རྒྱལ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འདབ་མ་ལེགས་བསྐྱོད་ནས། །རྒྱ་ཆེན་ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་རྣམ་རོལ་ཞིང༌། །ཐུབ་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིད་བཞིན་མཚོར་འཇུག་པའི། །དཔལ་ལྡན་མཁའ་འགྲོའ་དབང་པོ་དེ་ལ་འདུད། །བསླབ་གསུམ་ཡོངས་འདུའི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་ཞིང༌། །མཁྱེན་ ིབརྩེའི་གྲིབ་བསིལ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་འགྲོ་བ། །ཡོན་ཏན་ཡལ་འདབ་འཕྲིན་ལས་འབྲས་བུས་བརྗིད། །ཕན་བདེའི་དཔག་བསམ་ལྗོན་པ་དེ་ལ་འདུད། །མི་མཉམ་བཤེས་གཉེན་མཆོག་གིས་ལེགས་བཟུངས་ཤིང༌། །ལྷག་བསམ་རྒྱ་ཆེན་བརྩོན་པའི་མཐུ་ལྡན་པས། །གདུལ་དཀའི་འགྲོ་བ་འདུལ་ལ་ཐོགས་མེད་པ། །རྒྱལ་སྲས་སྨོན་ལམ་སྟོབས་ལྡན་དེ་ལ་འདུད། །དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་རྨད་བྱུང་མཛད་པ་ཡིས། །མཁས་མཆོག་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་འཕྲོག །རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་པ། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་རྒྱལ། །རིན་ཆེན་རི་བོའ་དབུས་ན་ ིལྷུན་པོ་དང༌། །འདབ་སྟོང་རྒྱས་པའི་ཚལ་ན་པད་དཀར་བཞིན། །བསྟན་འཛིན་རྒྱུ་སྐར་ཁྲོད་ན་ལྷམ་མེ་བ། །བཤེས་གཉེན་མཚན་མོའ་མགོན་པོ་དེ་ལ་འདུད། །ཚོགས་གཉིས་མགྱོགས་འགྲོའི་རྟ་ལྗང་ ིལ་གནས་ཤིང༌། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་ལྷ་ཡི་ལམ་ལ་བགྲོད། །རྣམ་དག་འཕྲིན་ལས་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྡན་པས། །གདུལ་བྱ་པདྨོའ་གཉེན་གྱུར་དེ་ལ་འདུད། །མང་ཐོས་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོའི་འཇིང་ལ་ ིགནས། །བརྩེ་བའི་གདེངས་ཀ་བསླབ་གསུམ་ནོར་བུས་བརྗིད། །བདུད་སྡེ་འདབ་བཟང་དགྲ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་བའི། །མཚུངས་མེད་ལག་འགྲོའ་དབང་པོ་ཁྱོད་ལ་འདུད། །བྱམས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་འགྲོ་ ིལ་བུ་ལྟར་དགོངས། །བརྩེ་བས་རྟག་ཏུ་གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་བརྩོན། །རིམ་གཉིས་ཏིང་འཛིན་བདེ་བས་རྣམ་རོལ་པ། །ཡོངས་རྫོགས་བཤེས་གཉེན་ཁྱོད་ལ་བདག་ཕྱག་འཚལ། །དེ་ལྟར་མཁས་པས་རབ་ཏུ་བསྔགས་པའི་གནས། །བཤེས་གཉེན་མཆོག་ལ་ཅུང་ཟད་བསྟོད་པ་ཡི། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཉམ་ཐག་འགྲོ་བ་ཀུན། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པས་རྟག་ཏུ་སྐྱོང་བར་ཤོག །བདག་ཀྱང་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ལེགས་བཟུངས་ནས། །རྟག་ཏུ་བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ཆེན་ལ། །མི་མཉམ་ཁུར་ཆེན་འཁྱེར་ལ་བརྩོན་པར་ཤོག།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 249

ཅེས་མཐའ་ཡས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་ཉེ་བར་མཛེས་པའི་མཁན་ཆེན་ཚ་གོ་པ་
ངག་དབང་གྲགས་པ་ལ་བསྟོད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔོན་པོ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ། བླ་མ་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གསུང་གིས་བསྐུལ་ནས། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་སྦྱར་བའོ།། །།

༈ ཚོགས་གཉིས་རིན་ཆེན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་གྱུར་ཅིང༌། །ཐུགས་རྗེའི་རྒྱལ་བ་འཕྲིན་ལས་
འོད་དཀར་ཅན། །འགྲོ་ཀུན་ཕན་བདེའི་ཀུ་མུད་གཉེན་གཅིག་པུ། །རྗེ་བཙུན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འཕགས་པས་རྗེས་བཟུངས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས། །གནས་ལུགས་དོན་གཟིགས་སྐྱེ་འཆིའི་སྡུག་བསྔལ་སྤངས། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་རིག་པ་འཛིན་པའི་རྗེ། །གྲུབ་ཆེན་མི་ཏྲའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་འཛིན་སྙིང་སྟོབས་ཕུལ་དུ་ཕྱིན། །རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་མཆོག །རིག་པའི་གནས་ལྔ་མཐར་སོན་བྱམས་པའི་དཔལ། །སྒྲ་སྒྱུར་ཆེན་པོའX། །རྨད་བྱུང་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ཉེར་བསྟེན་ཅིང༌། །བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བའི་ལམ་ ིཞུགས་པའི། །ལུང་རྟོགས་མན་ངག་ཀུན་གྱི་མཛོད་འཛིན་པ། །བླ་ཆེན་བསོད་དབང་ཞབསX། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཐུགས་ནི་དྲངས་གྱུར་པས། །རྟག་ཏུ་གཞན་ལ་ཕན་པ་ལྷུར་ལེན་ཅིང༌། །འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་པའི་རིན་པོ་ཆེ། །བསོད་ནམས་སེང་གེའི་ཞབས་ལX། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མ་ལུས་ཐུགས་ཆུད་ནས། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཀུན་གྱི་མཐར་སོན་པ། །སྙིགས་དུས་བསྟན་པའི་སྲོག་ཤིང་བུ་སྟོན་ཞབས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞབས་ལX། །བསླབ་གསུམ་རིན་ཆེན་ཉེས་པའི་དྲི་མ་སྤངས། །མང་དུ་ཐོས་པའི་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་རྫོགས། །ཚུལ་བཞིན་གྲུབ་པའི་དམ་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས། །གཞོན་ནུ་བསོད་ནམས་ཞབསX། །བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གདུང་འཚོབ་མཆོག །གྲགས་པའི་བ་དན་ས་གསུམ་གཡོ་བ་ཅན། །དཔལ་ལྡན་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མིག་གཅིག་པུ། །རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁའི་ཞབསX། །མ་ལུས་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་དེ་ཉིད་ནི། །རྒྱལ་བས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་བཞིན་ཐུགས་སུ་ཆུད། །དེ་ཕྱིར་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་ཀུན་སྤངས་པ། །ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལX། །འོག་མ་རྣམས་ལའང་འགྲེ། ཉམ་ཐག་འགྲོ་འདི་བུ་སྡུག་ལྟར་དགོངས་ནས། །བདག་པས་གཞན་ལ་བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་

250 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཡིས། །རྟག་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་མི་གཡེལ་བའི། །ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལX། །རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་འདི་སྒྱུ་མའི་རྣམ་འཕྲུལ་ལྟར། །སྣང་ཡང་བདེན་པ་མེད་པའི་དོན་གཟིགས་པས། །དངོས་འཛིན་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མས་མ་གོས་པའི། །ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལX། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་འཛིན་པ་ལ། །ཟླ་མེད་རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་རྨད་བྱུང་གིས། །བསྟན་འཛིན་ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་གྱུར་པའི། །ཆོས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལX། །རྙེད་དཀའ་གློག་ལྟར་གཡོ་བའི་དལ་འབྱོར་འདི། །ངེས་མེད་མྱུར་དུ་འཇིག་པར་རྟོགས་པ་ཡིས། །དོན་མེད་ཚེ་འདི་ལྷུར་ལེན་བསམ་སྦྱོར་ཀུན། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །མེ་འོབས་ལྟ་བུར་བཟོད་དཀའི་འཁོར་བ་འདི། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ལེགས་རྟོགས་ནས། །སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་སྒྱུ་མའི་སླུ་བྲིད་ལ། །ཡིད་འབྱུང་གཏིང་ནས་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་ལན་མང་ཕན་བཏགས་པའི། །འགྲོ་འདི་དྲིན་ཅན་ཕ་མར་ཐག་ཆོད་ནས། །བཟོད་དཀའི་སྡུག་བསྔལ་འདམ་དུ་བྱིང་བ་ལ། །བཅོས་མིན་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །བདག་ཉིད་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅོང་ནད་འདིས། །སྔོན་ཆད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་ལ་སྦྱར། །ཕྱིན་ཆད་སྙིང་སྟོབས་ཆེན་པོའ་སྟོབས་རྒྱས་ཏེ། །བདག་པས་གཞན་གཅེས་འབྱོངས་ ིཔར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །མ་རིག་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །བློས་བཏགས་བདེན་པར་བཟུངས་པས་ཉེས་ཀུན་བསྐྱེད། །ཕྱིན་ཆད་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའ་དོན་རིག་ནས། །སེམས་ཀྱི་གནས་ ིལུགས་རྟོགས་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས།།
ཞེས་པ་སྙིང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་འཁྲིད་ཀྱི་བླ་མ་བརྒྱུད་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བཙུན་པ་
དགེ་ལེགས་ཀྱིས་སྨྲས་པའོ།། །།

༈ བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལྷ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་མདོར་བསྡུས་པའི་བསྟོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། རྒྱལ་བ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཁྱབ་བདག་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང༌། །དབྱེར་མེད་བླ་མ་སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིད་བཞིན་ནོར། །བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 251

ཕྱག་འཚལ། །གཉིས་སྣང་སྤྲོས་པའི་ཀུན་རྟོག་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། །སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་བཅད། །ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བའི་མཆོག །བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྲོག་འཛིན་ཆེས་ཕྲ་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ནི། །རྣམ་དག་འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་ལམ་ནས་འོངས། །རབ་དཀར་ཟླ་ཟེར་བྱེ་བས་འཁྱུད་པའི་སྐུ། །ཟུང་འཇུག་དང་པོའ་མགོན་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །མགོན་དེས་ ིསྤྲུལ་པའི་གར་མཛད་རྡོ་རྗེ་འཛིན། །ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་ལྷུན་པོ་དབང་པོའ་གཞུས། །ཀུན་ནས་ཀླུབས་ ིཔ་ཇི་བཞིན་ཡིད་འཕྲོག་པ། །ཞི་ཞིང་འཛུམ་ལྡན་མི་བསྐྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ། །རང་རིགས་ཕྱག་རྒྱ་མཆོག་གི་མཛེས་མ་དང༌། །སྙོམས་འཇུག་ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བའི་རོལ་པ་ལས། །ཉིད་སྐུའི་ཆ་ཤས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི། །འཁོར་ལོ་མཆོག་ཏུ་སྤྲུལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཆེ་བ་རབ་དཀར་ཁྲོ་ཆགས་བརྗིད་པའི་ཞལ། །མིག་སྨན་མདོག་ཅན་ཉི་མ་འབུམ་གྱི་འོད། །མཚན་དཔེ་ལ་འགྲན་རིན་ཆེན་རྒྱན་མང་མཛེས། །དཔལ་ལྡན་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །དེ་ཉིད་ཐུགས་ལ་དགའ་སྐྱེད་ཡིད་འཕྲོག་མ། །ནུ་མ་མངོན་དགའ་རིན་ཆེན་དོ་ཤལ་དགོད། །རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་ནམ་མཁའི་མཛེས་པ་འཕྲོག །མཛེས་སྡུག་ལྷ་མོ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཟུགས་ཕུང་རྣམ་དག་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དངོས། །རྣམ་བཀྲ་འཇའ་ཆོན་གོས་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་ཡི། །ཟླ་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའི་སྐུ་མངའ་བའི། །རྒྱལ་བ་རྣམ་སྣང་མཛད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཚོར་བ་རྣམ་དག་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དངོས། །ཉིན་བྱེད་བྱེ་བའི་མདངས་ལྡན་གསེར་གྱི་རི། །རྣམ་མང་རྒྱུ་སྐར་དོ་ཤལ་འཕྱང་བ་བཞིན། །རབ་མཛེས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ལ་ཕྱག་འཚལ། །འདུ་ཤེས་རྣམ་དག་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དངོས། །ལི་ཁྲིའི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་འོད་མངའ་བ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མིག་གི་དགའ་སྟོན་མཆོག །མཐའ་ཡས་འོད་དཔག་མེད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདུ་བྱེད་རྣམ་དག་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དངོས། །མརྒད་ཕུང་པོ་ཉི་འོད་དང་འགྲོགས་པས། །ཐུབ་ཀུན་ཡིད་ནི་ཆགས་པར་བྱེད་པ་བཞིན། །རབ་གསལ་དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཁམས་བཞི་རྣམ་དག་ཚད་མེད་བཞི་ཡི་དངོས། །ཨུཏྤལ་མིག་ཅན་བིམ་པའི་མཆུ་སྒྲོས་ཅན། །ཟུར་གྱིས་བལྟ་ཞིང་བདེ་སྟེར་བཅོམ་ལྡན་མ། །འཇོ་སྒེག་ལྷ་མོ་བཞི་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་སྲས་དགའ་མ་གཟུགས་སོགས་རྣམ་དག་ཅིང༌། །དབང་པོའ་བདེ་སྟེར་ཆགས་པའི་ ིཉམས་ལྡན་མ། །རོལ་རྩེད་གར་གྱིས་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེ་ནི། །དགའ་སྐྱེད་ལྷ་མོ་བཞི་ལ་ཕྱག་འཚལ་

252 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལོ། །སྐྱེ་མཆེད་ཚིགས་དང་རྩ་རྒྱུས་རྣམ་དག་ཅིང༌། །ཕྱོགས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་འོད་ཀྱིས་འཁྱུད་པའི་སྐུ། །ལྷ་ཡི་གོས་དང་རིན་ཆེན་རྒྱན་མང་འཆང༌། །བློ་ཆེན་རྒྱལ་སྲས་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བཞད་པའི་གད་རྒྱངས་འབར་བའི་མཆེ་བ་ཅན། །ལྟོས་འགྲོའ་དོ་ཤལ་སྤྱན་རྩ་གློག་ལྟར་ ིའཁྱུག །ཡན་ལག་རྣམ་དག་དུས་མཐའི་མེ་དཔུང་འོད། །སྟོབས་ཆེན་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྒྱལ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བའི་རོལ་པ་ལས། །དུ་མར་སྤྲོ་ཞིང་ཅིག་ཅར་སྡུད་པ་དང༌། །གཉིས་མེད་གཉིས་བྲལ་བདེ་སྟོང་ལྷ་ཡི་སྐུ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པར་ཤར་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་རབ་དཀར་དགེ་བའི་ཚོགས། །ཇི་སྙེད་ཐོབ་དེས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི། །སྙིང་གི་བུམ་པ་བདེ་ཆེན་བདུད་རྩིའི་ཆུས། །བདེ་བླག་ཉིད་དུ་གང་བ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག།
ཅེས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལྷ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་
མདོར་བསྡུས་པའི་བསྟོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ནི། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཤངས་མདོ་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྦྱར་བའོ།། །།

༈ བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་པའི་རབ་ཏུ་
བྱེད་པ། བླ་མ་དང་དཔལ་ཧེ་རུ་ཀ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་གང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཆུ་གཏེར་ནི། །དྲག་ཅིང་ཆགས་ལ་སྒེག་ཅིང་མི་སྡུག་དུ་མའི་ ིཉམས་ཀྱི་རླབས་ཕྲེང་ཆལ་ཆིལ་རྣམ་པར་གཡོ། །རྡོ་རྗེ་ཕག་མོའ་རེག་པ་ལས་སྐྱེས་སྤུ་ལོང་རྒྱས་ ིཔའི་དབུ་བའི་འཛུམ་དཀར་རོལ་པ་ཅན། །དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་བྱེ་བའི་ཆུ་ཀླུང་སྤྲོ་དང་སྡུད་མཛད་ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ནམ་མཁའི་མདངས་དང་འདྲེས་པའི་མིག་སྨན་མདོག །འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་སྟོན་པའི་འོད་མངའ་བ། །དྲག་པོ་ཆུང་མ་དང་བཅས་བདུད་ཀྱི་མགོར། །སྲིད་གསུམ་གཡོ་བའི་གར་གྱིས་རྣམ་པར་མཛེས། །བཅུ་དྲུག་ཕྱེད་ཕྱེད་ཞལ་དང་ཉི་མའི་སྤྱན། །གློག་ཕྲེང་འཁྱུག་ལྟའི་སྨིན་མ་རབ་གཡོ་ཞིང༌། །བྱུ་རུའི་ཡལ་འདབ་བསྐྱོད་པའི་སྒྲོས་པར་ན། །དྲི་མེད་ཆུ་ཤེལ་ཟླ་བའི་མྱུ་གུ་གཙིགས། །གདུག་པའི་ཁྲག་དྲོན་བཏུང་བས་རབ་མྱོས་པ། །རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཞལ་ནི་ལྗགས་འདྲིལ་ཞིང༌། །ཤེས་རབ་ཕག་མོའ་མ་མཆུའི་སྦྲང་རྩི་ལ། །མངོན་པར་དགྱེས་པའི་འཛུམ་ ི

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 253

པ་ལྷག་པར་སྟོན། །དམར་སེར་རལ་པའི་ཐོར་ཅོག་བསྒྲེངས་པ་ཡིས། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པ་ལྷུར་ལེན་ཅིང༌། །གཡས་བརྐྱངས་ཞབས་གཉིས་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་ལ། །བརྡབས་པས་ངན་སོང་གནས་ནས་སྐྲོད་པ་བཞིན། །བཅུ་གཉིས་ཕྱག་གིས་རབ་བཟུང་མཚོན་ཆའི་ཚོགས། །མ་བཏབ་པར་ཡང་ཉོན་མོངས་དཔུང་བཅོམ་པས། །མེ་ཏོག་མདའ་ཅན་ངོ་ཚས་རབ་ཁྲོས་ཏེ། །ལུས་མེད་བདག་པོ་རང་གི་ལུས་ལ་བསྣུན། །ཁྱོད་སྐུ་ཐལ་ཆེན་བྱུག་པས་ལེགས་བྲིས་ཤིང༌། །མི་རུས་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་སྒེག་ན་ཡང༌། །ལྷ་ཡི་རིན་ཆེན་རྒྱན་མང་མཛེས་པ་དག །ཕམ་བྱས་གདུང་བའི་མེ་ཡིས་སྙིང་ལ་བསྲེག །གླང་ཆེན་པགས་པའི་སྟོད་གཡོགས་ཆུ་འཛིན་གཡོ། །སྡེར་ཕྲེང་འཁྲིགས་པའི་ཤམ་ཐབས་གྲོལ་བ་འཕྱང༌། །ཁྲག་འཛག་མི་མགོའ་དོ་ཤལ་རིང་པོ་འཛིན། །འཇིགས་བྱེད་ ིཆེན་པོ་དཔའ་བོའ་རོལ་པས་མཛེས། །མི་སྡུག་གཟུགས་ཀྱིས་ཀུན་གྱི་ཡིད་རབ་འཕྲོག །དམན་པའི་ ིརྒྱན་གྱིས་མཛེས་པ་ཅི་ཡང་སྟོན། །ཆགས་པའི་སྦྱོར་བས་ལྷག་པར་ཆགས་བྲལ་བ། །ཡ་མཚན་མ་ལུས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞིན། །མི་བཟད་མུན་པས་བྱུགས་པའི་ལྷུན་པོའ་རི། །སྟོང་ཕྲག་ཉི་མའི་ ིའོད་ཟེར་གོས་གྱོན་ནས། །ཐུན་མཚམས་ཆུ་འཛིན་མཛེས་མ་བསྟེན་བྱས་ན། །གཟི་བརྗིད་ཕུང་པོ་ཁྱོད་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱི་དྲི་འཛིན་སྒོ་ལས་འོངས་པ་ཡི། །ཚ་བའི་རླུང་ཤགས་དྲག་པོའ་འཐོར་རླུང་གིས། །ས་ཆེན་མིང་ཙམ་ལྷག་མར་གྱུར་དོགས་ཏེ། །ནོར་འཛིན་བུ་མོ་སྐྲག་ནས་ ིའདར་བ་བཞིན། །དགའ་མའི་བདག་པོ་བདེ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཧཱུཾ་ཧཱུཾ་དྲག་པོའ་དབྱངས་དང་ ིའདྲེས་པ་ཡི། །ཧ་ཧའི་གད་རྒྱངས་དབྱར་སྐྱེས་སྤྲིན་གྱི་སྒྲ། །ཀི་ལི་ཀི་ལིའི་སྒྲ་སྒྲོགས་ནམ་མཁའི་རྔ༌། །བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཆུ་འཛིན་ཕུང་པོ་ལ། །སྲེད་པའི་མིག་ཡངས་གྱེན་དུ་གཡོ་བ་ཅན། །མཁའི་འགྲོ་གཙུག་ཕུད་ཅན་དག་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི། །རྣ་བའི་བཅུད་ལེན་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད། །འདབ་སྟོང་རྒྱས་པའི་ཚལ་དུ་བུང་བ་དང༌། །འོ་མའི་ཆུ་གཏེར་ཆེ་ལ་ངང་མོ་བཞིན། །བདེ་སྟེར་པདྨོའ་ིདབུས་ན་སྦྲང་རྩིའི་རོ། །ལྷན་སྐྱེས་རྐང་དྲུག་ལྡན་པའི་དགའ་བས་རོལ། །ཁྱོད་ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཉིན་བྱེད་འོད། །མཁའི་དབྱིངས་སྟོང་ཉིད་མཛེས་མའི་ལང་ཚོ་ལ། །རྟག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྩེ་དགའ་མི་གཏོང་ཡང༌། །སྲིད་ཞིའི་དངོས་ཀུན་མ་འདྲེས་ས་ལེར་འབྱེད། །ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་ཤེས་རབ་མཚོན་རྣོན་གྱིས། །འཁོར་བའི་མཚམས་སྦྱོར་འཁྲུལ་འཁོར་རྒྱུན་བཅད་ཀྱང༌། །བརྩེ་ཆེན་

254 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལྡན་ཁྱོད་བརྩེ་བའི་ཞགས་པ་ཡིས། །སྲིད་མཐའི་བར་དུ་སྲིད་ན་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད། །དེ་ཉིད་ཐུགས་ལ་དགའ་སྐྱེད་བཅོམ་ལྡན་མ། །རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ། །སྤྲོས་པའི་དྲི་མ་ཀུན་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཡང༌། །སྒྱུ་མའི་སྤྲོས་པ་སྣ་ཚོགས་གར་གྱིས་དགྱེས། །ཕྱོགས་ཀུན་ལི་ཁྲིའི་འོད་ཀྱིས་བྱུགས་པ་བཞིན། །ཀུན་གྱི་མཛེས་སྡུག་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞིན། །བྱི་རུའི་འཁྲི་ཤིང་བསྐྱོད་པའི་ཟློས་གར་བཞིན། །དཔའ་བོའ་བརྟན་པ་ཅིག་ཅར་ཕྲོགས་པ་བཞིན། །ཁྲོ་འཛུམ་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་རང་ ིགི་ཡབ། །དགྱེས་པའི་ཚེམས་དཀར་ཀུ་མུད་དགོད་བྱེད་ཅིང༌། །ཆགས་པས་དམར་བའི་རབ་རྒྱས་པདྨོའ་སྤྱན། །གཡོ་ལྡན་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་ཀུན་དགའི་གཉེན། །ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་ངོས་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ ིསྐུ། །ཀུན་རྟོག་པིར་གྱིས་ཅུང་ཟད་བྲིས་ན་ཡང༌། །དེ་ཡི་མོད་ལ་བདེ་ཆེན་དགའ་བའི་རོས། །ཆིམ་མཛད་མཁའ་འགྲོའ་གཙོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཀླད་པ་སེར་སྐྱ་ལུག་པའི་སྐྲ་ཡི་ཚོགས། །ཁྲག་ ིགིས་སྦགས་པའི་མགོ་ཟླུམ་གར་བྱེད་ཅིང༌། །འུག་པའི་ཧཱུཾ་སྒྲ་ཆེན་པོས་ས་འོག་གཡོ། །ཅེ་སྤྱང་ཁ་གདངས་ཕཊ་ཀྱི་སྒྲ་ཆེན་སྒྲོགས། །མཁའ་འགྲོ་འབྱུང་པོ་ཤ་ཟ་བྱེ་བ་ཡིས། །ཡོངས་གང་དུར་ཁྲོད་དབུས་ན་རྣམ་རོལ་ཞིང༌། །དམ་ཚིག་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དང་བདེ་ཆེན་གྱིས། །བརྟན་དང་གཡོ་བའི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ། །གཉིས་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་སྡོམ་པའི་མཆོག །འཁོར་ལོའ་བདག་པོ་ ིབཅོམ་ལྡན་ཡབ་ཡུམ་ལ། །ལག་པའི་པདྨོ་སྤྱི་བོར་རབ་བཀོད་ནས། །གཡོ་མེད་དད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་ཡབ་ཡུམ་ལ། །བསྟོད་པའི་ཚིག་གི་མེ་ཏོག་གིས་མཆོད་པས། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་གྱིས། །རྗེས་བཟུངས་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་ཐོབ་ཤོག།བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་པའི་རབ་
ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ནི། རིགས་དང་རུས་དང་ཆོ་འབྲང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང༌། དད་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་པ། གུ་གེའི་བདག་མོ་ཁྲི་ལྕམ་རྒྱལ་མོའ་གསུང་གིས་མེ་ཏོག་དང་བཅས་ཏེ་ ིབསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་གཙང་ཉང་སྟོད་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སའི་ཆ་དཔལ་རི་བོ་མདངས་ཅན་གྱི་དགོན་པར་སྦྱར་བའོ།། །།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 255

༈ ན་མོ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་
ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཚན་དཔེས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ་གཞོན་ནུའི་སྐུ། །ཚངས་དབྱངས་ལྡན་པ་ཆོས་རབ་སྟོན་པའི་གསུང༌། །ཤེས་བྱ་མ་ལུས་ཅིག་ཅར་མཁྱེན་པའི་ཐུགས། །མངའ་བ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མ་ལུས་སྐྱེ་དགུའི་མགོན་གྱུར་བཅོམ་ལྡན་འདས། །མ་རིག་མུན་སེལ་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་ལ། །མ་གཡེངས་སེམས་ཀྱིས་གུས་པས་གསོལ་འདེབས་ཀྱིས། །མ་དག་བློ་ཅན་བདག་ཅག་རབ་ཏུ་སྐྱོངས། །རི་དྭགས་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་བསྒྱིངས་པའི་སྟེང༌། །ཆུ་སྐྱེས་གཞོན་ནུ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་དང༌། །བདུད་རྩིའི་འོད་ཅན་ཀུན་ནས་གང་བ་ཡི། །གདན་ལ་རོལ་པས་བཞུགས་པ་ཞི་བའི་སྐུ། །པདྨ་རཱ་གའི་མདོག་འདྲ་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འཛུམ་པའི་མདངས་ལྡན་ཞིང༌། །ཨུཏྤལ་ཟུང་གི་རྩ་བ་ཉེར་བསྟེན་པའི། །ཆོས་འཆད་ཕྱག་གིས་ཐུགས་ཀར་རྣམ་པར་བརྒྱན། །སྙན་གྱི་ཐད་དུ་ཆུ་འཕྲོག་འདབ་རྒྱས་པའི། །གེ་སར་སྙིང་པོ་གཡས་སུ་རལ་གྲི་དང༌། །གཡོན་པ་གླེགས་བམ་མཆོག་གིས་ཉེར་མཛེས་ཤིང༌། །ཤིན་ཏུ་འགྱིང་བ་འགྲོ་བའི་མགོན་གཅིག་པུ། །མཐོན་མཐིང་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་རབ་འཁྱིལ་བར། །ཉིད་ཀྱི་རིགས་མཚོན་མི་འཁྲུགས་རྒྱན་ལྡན་ཞིང༌། །སྙན་ཆ་གདུབ་སྐོར་དར་གྱི་ཅོད་པན་གྱིས། །མཆོག་ཏུ་མཛེས་ཀྱང་བལྟ་བས་ངོམས་པ་མིན། །ཐུན་མཚམས་ཕམ་བྱེད་མཛེས་པའི་སྐུ་དེ་ལ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་འོད་ཀྱི་དྲ་བ་ཅན། །ཟླ་བའི་དུམ་བུ་ལྟར་དཀར་དོ་ཤལ་གྱིས། །མཆོག་ཏུ་མཛེས་པའི་བློ་ལྡན་ཡིད་འཕྲོག་བྱེད། །གང་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཁྱེད་ལ་བརྟེན་པས་ཀྱང༌། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་སྙིལ་བྱེད་ན། །ཁྱོད་ཉིད་ཁོ་ན་མགོན་དུ་བྱེད་པ་ཡི། །བློ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ག་ལ་རིང༌། །དེས་ན་རྒྱལ་སྲས་ཐུ་བོ་ཡོན་ཏན་གཏེར། །མཚུངས་མེད་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཞབས་པད་ལ། །རྟག་ཏུ་གུས་པས་མགོ་བོ་འདུད་པར་བགྱི། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་བསྒྲིམས་ཏེ་བསྟོད་མོད་ཀྱི། །བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཙམ་ཡང༌། །བརྗོད་པར་མ་ནུས་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་ངལ། །ད་ནི་ཐོགས་མེད་སྨྲ་བའི་མཆོག་གྱུར་ཅིག །བདག་གིས་འདི་ལྟར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཅུང་ཟད་བསྟོད་ལས་དགེ་བ་གང་བསགས་པ། །རབ་དཀར་དྲི་མེད་ཡིད་ཀྱི་མཁར་ཤར་བས། །འགྲོ་བློའ་མུན་པ་མ་ལུས་མཐར་བྱེད་ཤོགི །

256 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་ལ་བསྟོད་པ་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་
དཔལ་བཟང་པོས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ལོན་པའི་ཚེ་གཙང་བུ་ལུང་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པར་ཁ་ཏོན་དུ་སྨྲས་པའོ།། །།

༈ རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་
མདོར་བསྡུས་པར་བསྟོད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དཔལ་ལྡན་མཆོག་ཏུ་ཞི་བའི་ལུས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་མདའ་ཡབ་རིན་ཆེན་རྩེ་དགའ་དགོད་བྱེད་གཡེར་ཁའི་སྒྲ་སྙན་ཕྱོགས་རྣམས་འབོད་པའི་ཟོལ་གྱི་གནས། །གསེར་གྱི་བ་གམ་རྔ་ཡབ་འཕུར་ལྡན་འོད་ཟེར་བཞད་ཅིང་ལྦུ་བའི་ཕྲེང་འཛིན་ཁྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་མེ་ཏོག་རྣམས་ནི་ལྗོན་ཤིང་གསར་པའི་སྐྱོ་ར་འགེངས། །གངས་རིའི་ཕུང་པོར་དོགས་པ་དང་ལྡན་ཙནྡན་ལྗོན་པའི་ངོས་ལ་བརྡར་བའི་ཐང་ཆུ་དཀར་པོས་འགྲམ་པ་རབ་མཛེས་གླང་པོ་བརྒྱས་གང་གཞལ་ཡས་ཁང༌། །ནོར་འཛིན་ཟ་བྱེད་རྟ་གདོང་མེ་དང་རབ་འབར་དམྱལ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟར་དགོངས་འཇམ་དབྱངས་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་རྙོག་བྲལ་མགོ་ལ་དྲི་བཟང་འཛིན་གྱུར་ཅིག །ལི་ཁྲིའི་རྡུལ་དང་བྱུ་རུའི་ཕུང་པོས་དགེ་ལེགས་བྱིན་པའི་རབ་རྒྱས་པདྨ་གསར་པའི་ངོས་ལ་བཅུ་གཉིས་ཉི་མ་བཞུ་བའི་ཁུ་བས་བྲན་གྱུར་པ། །བསོད་ནམས་ལེགས་བྱས་མིག་གི་དགའ་སྟོན་ཟླ་བའི་ཕྲེང་བས་ཀུན་ནས་དཀྲིགས་པའི་གེ་སར་འཛུམ་ཞིང་རྒྱུ་སྐར་རྣམས་ཀྱང་འོད་ཟེར་རྩེ་ལ་འཛིན་པར་རྩོམ། །མཐོན་མཐིང་ཨུཏྤལ་སྡེ་དཔོན་མཆོག་གི་འབྱོར་པ་ཡིད་འོང་བང་མཛོད་དག་ལས་ཕྲོགས་པས་སྐྲག་པའི་རི་དྭགས་མ་ལུས་ནགས་མཐར་འབྲོས་པ་ལྷུར་ལེན་པ། །སྐལ་བཟང་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་འདི་ཡིས་ཡིད་ཀྱི་བུང་བ་དཔྱང་ཐག་འཛིན་པ་རབ་ཏུ་སྟེར་བྱེད་བདག་ནི་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གྱི་པདྨོར་བསམ་གཏན་བགྱིད། །ཐུན་མཚམས་སྨུག་རྩི་གསར་པའི་ཚོན་གྱིས་མཁུར་ཚོས་དམར་བའི་སྔོ་སངས་ན་ཆུང་རྒྱུ་སྐར་ཕྲེང་ལྡན་འཇོ་སྒེག་ཟོལ་གྱིས་ཕྱོགས་ཀྱི་དུལ་བ་འཕྲོག་པ་ན། །ལི་ཁྲིའི་ལུས་ཅན་ཉི་མ་སྟོང་གི་འོད་ཟེར་འཐུངས་པས་རབ་ཏུ་མྱོས་ཤིང་ག་བུར་དོ་ཤལ་རྩེ་དགའ་དགོད་པ་འདི་ཡིས་ནམ་མཁའི་མཛེས་མ་ཡི། །བརྟན་པ་འགོག་ཅིང་ཕྱོགས་ལ་རྒྱན་དག་སྦྱིན་པའི་སླད་དུ་ཉེ་བར་འོངས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 257

པའི་ཡ་མཚན་དགའ་སྟོན་ཅི་ཡང་བལྟ་ཕྱིར་རིངས་པར་འོངས་པའི་གཞོན་ནུ་ནི། །ཤར་གྱི་རི་བོའ་ིབ་གམ་ལ་འཛེགས་རབ་དཀར་བདུད་རྩི་འཛག་པའི་བཞིན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་འཛུམ་པ་སྟོན་པའི་འོད་ཟེར་བཞད་པ་ལྟ་བུ་ལགས། །གང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆུ་མཐོངས་འགོག་ཅིང་སྦར་མོ་གཡོ་བས་རིན་ཆེན་རྡུལ་བརྩེགས་ཕྱེ་མར་འགྱུར་ཞེས་ལྷ་རྣམས་རབ་དོགས་ས་སྲུངས་བུ་ཡང་འདར་བྱེད་པ། །དཔལ་ལྡན་ནམ་མཁའི་འོད་ཟེར་གོས་ཅན་རི་དྭགས་དབང་པོ་ཁྱོད་ཞབས་ཅོད་པན་ལུས་ལ་བཀོད་ནས་ཉི་མའི་བུ་ལའང་ཕྲག་དོག་མིག་གིས་ལྟ་བར་བྱེད། །ཉིན་མོར་བྱེད་པའང་ཚ་ཟེར་བྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཚོགས་དག་ས་ལ་རྣམ་པར་འགོད་པའི་སྦྱོར་བས་སྟེང་དུ་བླངས་ཏེ་གང་གི་དབུ་ལ་བཀོད་པ་ཡི། །མེ་ཏོག་ཕྲེང་མཛེས་དྲི་བཞོན་གྱིས་བོས་བུང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་བསིལ་ཡབ་འཕུར་ལྡིང་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་སྙན་གོང་ཨུཏྤལ་གཡོ་བ་དེ་ཡིས་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག །དཔལ་ལྡན་ཐུབ་པ་ཀུན་གྱི་མཛེས་སྡུག་དགའ་མ་ཁྱོད་ནི་ཛཱ་ཏིའི་མེ་ཏོག་རྒྱས་ཕྲེང་དང་ལྡན་ཕྱོགས་ཀུན་སྤུ་ལོང་གོས་ཀྱིས་སྒྲིབ་བྱེད་དེ་ལྟ་ནའང༌། །གང་ཞིག་མ་ལ་ཡ་ཡི་ངོས་ལ་རྐང་མཐིལ་ཚོན་གྱིས་ཐིག་ལེ་འགོད་ཅིང་དོ་ཤལ་ཁུར་འཛིན་ནུ་མ་མངོན་དགའ་གྲུབ་བདག་བུ་མོ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། །མཛེས་པ་འགོག་ལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བའི་ངལ་བ་འདི་ནི་ཅི་སླད་མཛད་ཅེས་བུང་བའི་ཚོགས་རྣམས་སྒྲོགས་པ་མིན་ནམ་མཁའ་ཡང་ཨུཏྤལ་ཟུང་གཅིག་གི །མིག་དང་ལྡན་པ་མཛེས་སྡུག་ཟོལ་གྱིས་ལྟ་བར་བྱེད་ན་དབྱངས་ཅན་དཔལ་མོའ་ཞལ་གྱི་པདྨ་འགྲན་ཟླར་འགྱུར་ཞེས་བདག་ནི་ཤིས་པ་ ིབརྗོད་ལ་བརྩོན། །སྒྲོལ་མ་མཁའ་འགྲོ་དཀར་པོའ་ལུས་ཅན་ལང་ཚོ་རབ་རྒྱས་ལན་བུ་བརྒྱན་པའི་ ིམེ་ཏོག་ཚོགས་ལ་གདུབ་སྐོར་སྒྲ་ཡིས་འོངས་སམ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་བཞིན། །འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཞབས་སེན་ལས་འོངས་མཐོ་རིས་དབུ་བའི་ཕྲེང་བ་འཛག་པས་སེམས་དམྱལ་འཇིགས་པ་མི་བཟད་འཕྲོག་བྱེད་བདུད་ཀྱི་བཞིན་རས་ཟུམ་པ་སྙམ། །སླར་ཡང་མཚམས་སྤྲིན་འོད་ཀྱིས་འཁྱུད་པའི་དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཏམ་བུ་ར་ལ་གུས་པ་ཡོངས་བཏང་འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གྱི་པདྨོ་ལ་ཆགས་ཟུར་གྱིས་བལྟ། །བརྡ་སྤྲོད་བྱེད་གཞུང་རོ་འཛིན་གཟུགས་ཀྱིས་གང་གི་ཁ་ལ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྷ་ཡི་དྲང་སྲོང་ཚིག་གི་གཏེར་དེས་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་སྦྱིན་གྱུར་ཅིག།།དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་དག །དད་པའི་སྙིམ་པས་རབ་བླངས་ཏེ། །སྙན་དངགས་ཕྲེང་བ་སྤེལ་བ་ལས། །བློ་གྲོས་མགུལ་

258 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

རྒྱན་གྲུབ་པ་འདིས། །འཇམ་དབྱངས་ཞལ་གྱི་པདྨོ་ལ། །མིག་གི་བུང་བ་རབ་བཀོད་ཅིང༌། །ཤེས་བྱ་ཀུན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་ངོས། །རི་མོར་བྲིས་པ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །འདི་ལྟའི་སྙན་དངགས་མུ་ཏིག་དོ་ཤལ་གང་གི་ཁ་ལས་རབ་འཕྱང་བ། །བདེ་གཤེགས་གསུང་གི་ལེགས་བཤད་ཕྲེང་བས་ལྕེ་རྩེ་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་ནི། །བློ་གྲོས་ཤེས་བྱའི་ཕ་མཐའ་ལ་འགྲན་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་དགེ་ལེགས་དཔལ། །བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཞབས་པད་བསྟེན་ལ་མངོན་དགའ་ཡིན། །ཅེས་ཉང་སྟོད་རིན་ཆེན་སྒང་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པར་སྨྲས་པའོ།། །།

༈ ན་མོ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་བླ་མ་ལྷ་ཡི་ལྷ། །རྒྱལ་སྲས་ཐུ་བོའ་ཚུལ་ ིའཛིན་མཛེས་པའི་སྐུ། །རྨད་བྱུང་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱི་གཏེར་གྱུར་པའི། །འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །རང་གཞན་འཁོར་བ་ཆུ་སྲིན་འབྱུང་གནས་ལས། །ལེགས་པར་བསྒྲལ་ནས་སྐུ་གསུམ་ནོར་བུའི་ཚོགས། །ཐབས་མཁས་གྲུ་གཟིངས་མཆོག་གི་ལེན་པ་ལ། །བརྩོན་པའི་དེད་དཔོན་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །སྤྲིན་བྲལ་སྟོན་དུས་མཁའ་ལ་པདྨོའ་ིགཉེན། །ཇི་བཞིན་གསལ་བར་མཁྱེན་པའི་འོད་སྟོང་གིས། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ལ་མུན་བྲལ་བ། །འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྡུག་བསྔལ་རྩ་བ་རྨོངས་པའི་ལྗོན་ཤིང་འདི། །གང་ལ་འཕེལ་བ་སྤྲོས་པའི་ས་བོན་ཀུན། །ཚད་མ་ལས་འོངས་ཡེ་ཤེས་མེ་ལྕེ་ཡིས། །མ་ལུས་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །གང་གིས་མཚན་ཙམ་འཛིན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལའང༌། །གསུང་རབ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི། །མཆོག་སྦྱིན་མཛད་པའི་ཟླ་མེད་སྐྱབས་ཀྱི་ཕུལ། །འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྲིད་པ་ཀུན་ཏུ་ཁྱོད་མཉེས་བགྱིད་པ་དང༌། །ཟབ་ཡངས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ཐོགས་མེད་ཅིང༌། །རང་གཞན་སོམ་ཉི་དྲ་བ་ཀུན་གཅོད་པའི། །རྣམ་དཔྱོད་མཐུ་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །ཞིང་རྣམས་ཀུན་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ལ། །མ་བཞག་རྒྱལ་བ་མ་གཟིགས་དེ་སྲིད་དུ། །སྤྱོད་པའི་ཁུར་འཛིན་ཐུགས་རྗེ་ཟླ་དང་བྲལ། །འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གྲངས་མེད་བསྐལ་པར་ལུས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར། །མནར་མེད་མེ་ཡང་གངྒཱ་ལྟར་མཐོང་བའི། །ཤུགས་དྲག་སྙིང་རྗེས་འགྲོ་བ་སྒྲོལ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 259

བ་ལ། །སྙིང་སྟོབས་མཆོག་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བ་ལས་ལྷག་མཛད་པ་ཅན། །འདབ་སྟོང་རྒྱས་པའི་ཚལ་ན་པད་དཀར་བཞིན། །འཕགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་ན་རབ་གསལ་བ། །འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་ཀུན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང༌། །སྤྱོད་ཚུལ་ཇི་སྙེད་ཀུན་ལ་ཕུལ་ཕྱིན་པའི། །སྨོན་ལམ་རྒྱ་མཚོས་རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པ་ལ། །མི་ཞུམ་ཁུར་ཆེན་འཁྱེར་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །གྲངས་མེད་རྒྱལ་བའི་མཚན་ལས་ཁྱོད་ཀྱི་མཚན། །ལན་ཅིག་འཛིན་པའང་བསོད་ནམས་ཆེར་བསྐྱེད་ཅིང༌། །ཀུན་གཟིགས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་གཤེགས་གྱུར་པའི། །འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཇི་སྲིད་རྒྱལ་བ་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་པའི་དཔལ། །དེ་ལྟའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར། །དེ་སྲིད་ཁྱོད་ལྟའི་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་ཚུལ་གྱིས། །འགྲོ་བའི་ཉེར་འཚོར་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་རློབས། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བདག །རྗེ་བཙུན་ཁྱོད་ཞབས་ཅོད་པན་གུས་བསྟེན་ཅིང༌། །ཁྱོད་ཞལ་བལྟ་དང་ཁྱོད་གསུང་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། །ངོམས་མེད་ཆུ་བོའ་རྒྱུན་བཞིན་བསྟེན་པར་ཤོགི །
རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་འདི། འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལ་
འདུན་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་བསྐུལ་ཞིང༌། རང་ཉིད་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་སྤྲོ་བའི་སྒོ་ནས། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། ཉང་སྟོང་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སའི་ཆ་དབེན་གནས་རྡོ་རྗེ་གདན་ཞེས་བྱ་བར་ཡི་གེར་བྲིས་པའོ།། །།

༈ ན་མོཉྫུ་གྷོ་ཥ་ཡ། གང་ལ་ཉེས་པ་མི་མངའ་ཞིང༌། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཏེར་གྱུར་
པ། །སྐྱབས་གནས་ཀུན་གྱི་ཕུལ་ཕྱིན་པའི། །རྗེ་བཙུན་དཔལ་ལྡན་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་གྱི་མེ་ཏོག་གིས། །གང་གི་རྣ་བ་བརྒྱན་པ་ཡང༌། །རྒྱལ་བས་རྒྱལ་བ་ལྟར་བསྔགས་པ། །དེ་ལས་སྤོབས་པ་སྐྱེས་པ་བདག །ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་གིས། །དད་པའི་སྙིམ་པ་རབ་བཀང་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ལྗོན་ཤིང་ཡོངས་འདུའི་ཚལ། །མགོན་ཁྱོད་རང་ཉིད་མཆོད་པར་བགྱི། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་པ་དག །ཁྱོད་ཐུགས་གཅིག་པུས་བསྡུས་པ་ལས། །ད་དུང་རྒྱལ་བ་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །འདི་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསམ་པར་བགྱི། །ཁྱོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེའི་རིན་ཆེན་དག །འགྲོ་

260 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བའི་ཆུ་གཏེར་ངོགས་སུ་སོང༌། །ད་དུང་ཁྱོད་ཐུགས་བརྩེ་བའི་གཏེར། །ཚུལ་འདིས་བདག་ཉིད་སོམ་ཉིར་བགྱིས། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཆུ་སྐྱེས་དག །ཉིན་བྱེད་འོད་ཀྱིས་མགོན་དང་བཅས། །ཁྱོད་ཞལ་པདྨོས་ཉི་མ་ནི། །གསལ་བ་མིན་པ་ལྟ་བུར་བགྱིས། །པདྨོས་རི་བོང་འཛིན་པ་དང༌། །དེ་ཡིས་ཁྱོད་ཞབས་པདྨོ་ཡང༌། །དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་གདོང་ལྔ་ཡི། །གཙུག་ན་ཕན་ཚུན་འགྲན་པ་བཞིན། །སྙིང་རྗེའི་ཨུཏྤལ་གྱིས་བསྟེན་པའི། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རལ་གྲི་ནི། །བདག་ལྟའི་རི་བོ་འཇོམས་པའི་སླད། །རྡོ་རྗེ་ལས་ཀྱང་མཚོན་ཆ་ལགས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྙན་ཤལ་ངོས་དག་ན། །ཨུཏྤལ་གེ་སར་ལ་ཆགས་པའི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསུང་གི་མཛོད། །དེ་ཉིད་སྨྲ་བར་བགྱིད་པ་ལགས། །དག་པའི་མཁའ་ལ་ཐུན་མཚམས་སྤྲིན། །ཉི་འོད་གོས་སུ་གྱོན་པ་ཡིས། །རྒྱུ་སྐར་དོ་ཤལ་འཕྱང་བ་བཞིན། །ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ། །ག་བུར་དོ་ཤལ་དགོད་པ་ཡིས། །ཡངས་པའི་བྲང་ལ་མཛེས་པ་ནི། །མཁའ་འགྲོ་དཀར་པོའ་ཕྲེང་བ་ཡིས། །ལི་ཁྲིའི་ཆུ་གཏེར་བརྒྱན་པ་ལྟར། །གང་གི་ ིཕན་བདེའི་དྲི་བཟང་ནི། །ནམ་མཁའི་ཕ་རོལ་ཚོལ་བ་དང༌། །ནམ་མཁའ་ཡིས་ཀྱང་གང་ཞིག་གི །ཡོན་ཏན་ཚད་ཀྱིས་འཇལ་བ་བཞིན། །དེ་ལྟའི་མགོན་པོ་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བའི་རྒྱན། །གང་གི་དད་པའི་སྤྱི་བོ་ལ། །ཅོད་པན་ལྟ་བུར་བླངས་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་སྙིང་ལ་མུན་པ་དག །སླར་ཡང་འོང་བ་མིན་པར་བགྱིད། །དེ་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས། །བསྟོད་པའི་ཕྲེང་བས་མཆོད་པ་ཡང༌། །རྣམ་ཀུན་དོན་ཡོད་འགྱུར་རོ་ཞེས། །འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་ལ་གུས་པ། །དེ་ཡི་ཚིག་གི་དྲི་བཞོན་གྱིས། །དགེ་ལེགས་བློ་གྲོས་ཆུ་གཏེར་ཆེ། །ལེགས་པར་བསྐུལ་བའི་བསྟོད་ཚིག་གི །རླབས་ཕྲེང་ཆ་ཤས་འདི་ལྟར་གཡོས། །དེ་ཡིས་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་ལ། །ཉོན་མོངས་རྡུལ་གྱི་གོ་སྐབས་དག །འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཚ་གདུང་དང༌། །ལྷན་ཅིག་སེལ་བ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག། །།

༈ ན་མོ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བླ་མ་མཁྱེན་པའི་གཏེར། །རྒྱལ་སྲས་ཐུ་བོའ་ཚུལ་ ིའཛིན་གཞོན་ནུའི་སྐུ། །རྒྱལ་བ་དུ་མས་བསྒྲུན་པར་མི་སྤྱོད་པའི། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཟླ་མེད་བསྟོད་པར་བགྱི། །དྲི་མེད་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའི་1

ལམ། །ཆུ་གཏེར་ནོར་བུའི་འོད་ལྡན་པའམ། །བཻ་ཌཱུརྱ་ལྟར་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༥ ན ༡ གཙང་། ཤོག ༡༩ ན ༥ དྲི་མེད་སྟོན་གྱི་ནམཁའམ།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 261

ཡིད་འཕྲོག་པའི། །རི་དྭགས་དབང་པོས་ཞབས་པད་བསྟེན། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དབང་པོ་དང༌། །བདེ་བྱེད་དབྱིག་གི་སྙིང་པོ་སོགས། །འཇིག་རྟེན་ཁེངས་ལྡན་ལྷ་བརྒྱ་ཡི། །ཅོད་པན་རིན་ཆེན་འོད་འཕྲོ་བ། །ལག་པད་རིན་ཆེན་གདུབ་སྐོར་དང༌། །ལྷན་ཅིག་ཁྱོད་ཞབས་པདྨོ་ཡི། །ནོར་འཛིན་གཞི་ལ་ལྟུང་མཛད་པ། །ལྷ་ཡི་བླ་མ་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ། །མཚམས་སྤྲིན་གསར་པའི་ཕུང་པོ་འམ། །ལི་ཁྲིའི་ལྷུན་པོ་ལྟར་བརྗིད་ཅིང༌། །ཉིན་བྱེད་སྟོང་གི་ཟེར་འཕྲོ་བ། །ཡིད་འཕྲོག་གཟི་བྱིན་ལྡན་པའི་སྐུ། །པདྨ་རྒྱས་པ་ཟིལ་གནོན་པའི། །ཁྱོད་ཞལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཨུཏྤལ་སྤྱན། །མཛོད་སྤུ་ཀུན་དའི་ཕོན་པོས་མཛེས། །བལྟ་བས་མི་ངོམས་ཁྱེད་ཕྱག་འཚལ། །མཁྱེན་པ་མཁའ་ལྟར་ཕ་མཐའ་ཡས། །བརྩེ་བའང་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ། །མཛད་པས་དེ་ཉིད་ཕུལ་བྱུང་བ། །རྣམ་འཕྲུལ་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཅན། །ཁྱོད་ཐུགས་མཁའ་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི། །ཆུ་འཛིན་གོས་དང་བྲལ་ན་ཡང༌། །མཐའ་དག་འགྲོ་ལ་སྨན་པའི་ཆར། །རྒྱུན་མི་འཆད་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །བདག་ལུས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དེར། །ཐལ་སྦྱར་པདྨོ་ཁ་འབུས་པའི། །གུས་པ་མངོན་དུ་སྟོན་པ་དང༌། །ཡན་ལག་མཆོག་གིས་ཕྱག་བགྱིའོ། །དེ་ལྟའི་བསོད་ནམས་ཟླ་འོད་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་བློ་ཡི་མུན་པ་དང༌། །ཉོན་མོངས་གདུང་བ་མཉམ་དུ་བསལ། །ཁྱོད་ཞབས་པདྨོའ་དགའི་སྟོན་དང༌། །ཁྱོད་གསུང་བདུད་རྩི་མཉམ་དུ་ཐོབ། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས། །འབྲལ་བ་མེད་པར་བསྟེན་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དཔལ། །ཅུང་ཟད་བསྟོད་འདི་གང་ཞིག་དོན་ཡོད་པ། །འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་ལ་གུས་དེས་བསྐུལ་ནས། །དགེ་ལེགས་སྨྲ་བའི་ཉི་མས་དབྱངས་སུ་བསྒྲགས།། །།

༈ ན་མོ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། རིན་ཆེན་རི་བོའ་ངོས་ལ་ཐུན་མཚམས་སྤྲིན། །རབ་དམར་པདྨའི་ ིཚལ་ན་ཉི་མའི་འོད། །དྲི་མེད་ཞལ་རས་རྒྱས་པའི་འོད་དམར་བཞིན། །རབ་མཛེས་འཇམ་པའི་དཔལ་ཁྱོད་བདག་ལ་དགོངས། །ལྷག་བསམ་གངས་ཀྱི་རི་བོ་ལས་འོངས་པའི། །རྙོག་བྲལ་དགེ་ལེགས་གངྒཱའི་ཆུ་རྒྱུན་འདི། །སྔོན་བསགས་ལེགས་སྦྱངས་སྟོང་གི་ཆུ་ཀླུང་དང༌། །ལྷན་ཅིག་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པར་ཤོག །ཇི་སྲིད་འཁོར་བའི་ཁྲོན་པ་ཟབ་མོའ་ནང༌། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྲིད་ ིཔའི་ཟོ་ཆུན་རྒྱུད། །ཡོངས་སུ་འཇུག་པའི་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ལྡན་

262 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལུས་ཐོབ་ཤོག །རིགས་བཟང་དབང་ཕྱུག་ཆེ་ཞིང་གཏོང་བ་ཡང༌། །ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་བློ་གྲོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །མི་དམན་གྲགས་པའི་བ་དན་རབ་དཀར་བ། །ཀུན་གྱིས་བལྟ་བའི་འོས་སུ་བདག་གྱུར་ཅིག །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་སྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་དག །གཤིན་རྗེའི་སྒྱུ་ཐབས་ལྟ་བུར་ལེགས་རྟོགས་ནས། །སྙིང་པོ་མེད་པ་ཁྱིམ་གྱི་གཟེབ་སྤངས་ཏེ། །མི་འཁྲུགས་དགེ་སློང་མཆོག་ལྟར་བདག་གྱུར་ཅིག །སྲིད་དང་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྙེད་པ། །ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས། །ཚུལ་ལྡན་ལུང་རྟོགས་ནོར་བུས་རྒྱུད་གཏམས་ཤིང༌། །སྙིང་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་ཕྱག་གིས་འཛིན་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལེགས་བཤད་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་ཉི་འོད་ཀྱིས་ཕྱེ་ནས། །མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་བུང་བའི་ཚོགས་རྣམས་ལ། །དམ་ཆོས་སྦྲང་རྩིའི་དགའ་སྟོན་འགྱེད་གྱུར་ཅིག །སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མེ་འོབས་ལྟར་མཐོང་ཞིང༌། །རང་ཉིད་ཞི་བདེ་ངན་སྐྱུགས་བཞིན་སྤངས་ནས། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་དོན་གཉེར་བ། །མི་འཕྲོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་འབྱོར་པར་ཤོག །ཐོག་མེད་དུས་ནས་ལན་མང་ཕན་བཏགས་ཤིང༌། །ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའི་སྡུག་བསྔལ་དབང་གྱུར་པ། །འགྲོ་འདི་གཏིང་ཟབ་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། །ལེགས་འདོན་དེད་དཔོན་མཆོག་ཏུ་བདག་གྱུར་ཅིག །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་དགའ་བདེས་རོལ་གྱུར་པ། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཡིས། །དངོས་འཛིན་རི་བོ་སྟུག་པོའ་ཚོགས་བཅོམ་ནས། །གཡོ་མེད་ནམ་མཁའི་ལྟ་བུའི་སྐུ་ཐོབ་ཤོག །རྒྱལ་བ་གང་གིས་གྲངས་མེད་བསྐལ་མང་དུ། །སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་རྫུན་གྱི་ཚིག་སྤངས་ནས། །ལེགས་གསུང་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བདེན་པ་དེས། །བདག་གི་སྨོན་པ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་གྱུར་ཅིག །འདི་ལྟར་སྨོན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག །འདི་ལྟའི་ཚུལ་ལ་འདུན་པའི་ཐུགས་ལྡན་པ། །དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེས་ལེགས་པར་བསྐུལ་བའི་གསུང༌། །དོན་ཡོད་བྱ་ཕྱིར་དགེ་ལེགས་དཔལ་གྱིས་སྦྱར།། །།

༈ ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །དགེ་ལེགས་རིན་ཆེན་རི་བོ་ལས་འོངས་ཤིང༌། །ཕན་བདེའི་
གྲིབ་བསིལ་ཡངས་པའི་ཡལ་ག་ཅན། །ཕུན་ཚོགས་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་རབ་བརྗིད་པའི། །འཇམ་དབྱངས་དཔག་བསམ་ལྗོན་པས་ཤིས་པ་མཛོད། །བདེ་སོགས་བདག་པོའ་གཞུ་ཡི་འཁྲི་ཤིང་མཁའི་ལ་ཡང་དག་རྒྱུ་བ་ན། །ཐུན་མཚམས་ཆུ་འཛིན་གཞོན་ནུ་ལ་ཆགས་དགའ་བས་ཡང་དག་གནས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 263

པ་འཛིན། །པདྨ་རཱ་གའི་ཡལ་འདབ་ལ་ཡང་ཟེའུ་འབྲུའི་ཕྲེང་དཀར་འཛུམ་བག་ལྡན། །ཟུར་ཕུད་ལྔ་ལྡན་གཞོན་ནུ་དེ་ཡིས་ཤིས་པ་ལྷག་པར་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག །མི་མཉམ་ཚོགས་གཉིས་མགྱོགས་འགྲོ་ལ་བཞོན་འོད་ཟེར་སྟོང་ཕྲག་བཞད་པའི་དཔལ། །བདེ་ལེགས་ཀུ་མུད་ལེགས་བཤད་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱས་པར་བྱེད། །བདུད་ཚོགས་དགྲ་ཅན་གདོང་ཡང་སྲེག་བྱེད་འོན་ཀྱང་ཟླ་བ་སྟོང་ལྟར་བསིལ། །སྔོན་མེད་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་དེ་ཡིས་ཤིས་པ་ལྷག་པར་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག །བསམ་གཏན་ལ་ཆགས་མྱོས་པའི་སྤྱན་ནི་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཨུཏྤལ་དང༌། །སྙན་ཤལ་རྒྱན་ལྡན་དཔག་བསམ་ཡལ་གའི་ཞགས་པ་དག་ལ་འགྲན་པར་བྱེད། །ཕྱག་གཉིས་འགྲོ་བ་དབུགས་འབྱིན་མཛད་པའི་བསོད་ནམས་མ་ལུས་གཟུགས་ཅན་བཞིན། །མངོན་དགའ་བསྐྱེད་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན་དེས་ཤིས་པ་ལྷག་པར་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག །རྣམ་གྲོལ་བདེ་བའི་གྲོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏིང་འཛིན་དགའ་བས་ཡིད་ལ་ཉལ། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མ་འདྲིས་མཛའ་བཤེས་བྱམས་པ་མཆོག་གིས་ཡང་དག་འཁྱུད། །དྲི་མེད་ཤེལ་གྱི་བ་གམ་མངོན་དགའ་རྐང་སྟེགས་ནོར་བུ་ལྡན་པ་ལའང༌། །ཆགས་པ་ཡོངས་བཏང་ལྷ་ཡི་བླ་མས་ཤིས་པ་ལྷག་པར་སྐྱོང་གྱུར་ཅིག །དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་དེ་ཡི་མཛད་པ་ཡིས། །དོན་ཡོད་རྡོ་རྗེ་ཤིས་པ་བགྱིད་པའི་སླད། །དོན་ལྡན་ཚིག་འདི་དགེ་སློང་དགེ་ལེགས་ཀྱིས། །དོན་ཀུན་འགྲུབ་པའི་ཤིས་བརྗོད་དབྱངས་སུ་བསྒྲགས།། །།

༈ ཨོཾ་སྭ་སྟི། ཁྲོ་བོའ་རྒྱལ་པོ་རྗེ་བཙུན་མི་གཡོ་བ་ལ་བསྟོད་པ། གཏུམ་ཆེན་ཁྲོས་པའི་ ིརྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ཞིག་ས་གསུམ་མུན་པའི་གོས་བྲལ་བློ་གྲོས་ཀུ་མུད་བཞད་པའི་དཔལ། །ཚོགས་གཉིས་ཤར་རིའི་བ་གམ་ལ་འཛེགས་བདུད་རྩིས་མྱོས་པའི་ཞལ་ལྡན་པ། །ཐུབ་དབང་ཟླ་བ་སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དྲི་མེད་ཆུ་ཤེལ་ལས་འོངས་པའི། །མཆོག་གི་དཔའ་བོ་རབ་གསལ་སྣང་བ་འོད་དཀར་རྒྱ་ཆེན་བསྟོད་པར་བགྱི། །དཔལ་ལྡན་དགེ་ལེགས་ཆུ་རྒྱུན་འབྱུང་བའི་གནས། །རབ་དཀར་འོ་མའི་ཆུ་གཏེར་ལུད་པ་བཞིན། །ཟླ་ཟེར་གོས་གྱོན་ལྷུན་པོའ་དཔལ་འཕྲོག་ ིཔ། །ཁྱོད་སྐུ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བའི་ལྷུན་པོ་ལགས། །འོད་ཟེར་སྟོང་ལྡན་སྲིད་ཞིའི་མུན་པ་སེལ། །ནག་པོའ་ཕྱོགས་བྲལ་ཆ་ཤས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད། །རྒྱུ་སྐར་སྤེལ་ལེགས་དོ་ཤལ་རབ་འཕྱང་བ། །ཁྱོད་ ི

264 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སྐུ་ཟླ་བ་ལས་ཀྱང་ཟླ་བ་ལགས། །རྣོ་དཀར་མཆེ་བ་མི་བཟད་འཇིགས་པའི་ཞལ། །བིམ་པ་ལྟར་དམར་གཡོ་བའི་ཆུ་སྒྲོས་ཅན། །གློག་དམར་འཁྱུག་པའི་ཞགས་པས་རབ་བཅིངས་པའི། །གངས་རི་བརྩེགས་པ་ལྟ་བུར་དོགས་པ་སྐྱེད། །འཁྱོག་འདར་1

ཕུང་པོའ་དཔལ་འཛིན་སྤྱན་གྱི་ཟུར། །ཅུང་ཟད་ ིབསྐྱོད་པས་ལུས་མེད་བདག་པོའ་གྲོང༌། །དུས་མཐའི་མེ་དང་ཕྲད་པའི་བུད་ཤིང་བཞིན། །ནག་པོའི་ིརྩ་ལག་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བ་ལགས། །རབ་དཀར་གངས་རིའི་ཕྲེང་བ་བཞི་བཅུའི་ཚེམས། །མཚམས་སྤྲིན་འབྱུང་པོའ་ཁྲག་གི་གོས་གྱོན་ཅིང༌། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀུན་འགེངས་པའི་དུ་བ་བཞིན། །ཚ་ ིབའི་དབུགས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོའང་སྐེམས་པར་བགྱིད། །མིའུ་ཐུང་སྲིན་པོ་ཁྲོས་པའི་ཉམས་ལྡན་པ། །ཤ་རྒྱས་ལྟོ་བ་འཕྱང་ཞིང་རྔམ་པའི་ཞལ། །ལོག་འདྲེན་ཁྲག་གི་ཞུ་2

བ་རབ་འཆིལ་བའི། །ལྗགས་ཀྱི་
དབང་པོ་འཇིག་རྟེན་ཟ་བ་བཞིན། །གདེངས་ཀའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་ཀྱི་དྲ་བ་ཅན། །གློག་ལྟར་འཁྱུག་པའི་ལྕེ་གཉིས་རབ་གཡོ་ཞིང༌། །མི་སྡུག་གཟུགས་ཅན་དུ་བའི་མདོག་ལྡན་པ། །དུག་ཅན་ལྟོས་འགྲོའ་དོ་ཤལ་བྲང་ལ་འཕྱང༌། །མི་བཟད་གནམ་ལྕགས་འབེབས་པའི་ཆུ་འཛིན་བཞིན། །རལ་པ་ ིསེར་སྐྱ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པར་བསྐྱོད། །གསུང་གི་ང་རོ་ཧཱུཾ་གི་གད་རྒྱངས་ཅན། །ནམ་མཁའི་ཕྱོགས་ཀུན་རྒོད་པའི་འབྲུག་སྒྲ་བཞིན། །བཻ་ཌཱུརྱ་ལྟར་སྔོ་བའི་རལ་གྲི་ནི། །གསེར་བཟང་བཞུས་པ་འཐོར་འདྲའི་འོད་ཟེར་ཅན། །ཕྱག་གཡས་མཁའ་ལ་བསྐྱོད་པས་གཟས་པ་གང༌། །བདག་ལྟའི་ལྗོན་ཤིང་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བ་ལགས། །ཉིན་བྱེད་འོད་ཟེར་བསྔོགས་པའི་ཆུན་པོ་བཞིན། །དམར་སེར་ཞགས་པས་འཁྱུད་པའི་ཕྱག་གཡོན་ནི། །རབ་ཡངས་ཐུགས་ཀའི་ངོས་སུ་རབ་བཀོད་ནས། །བདུད་སྡེ་ཀུན་ལ་བསྡིགས་པར་མཛད་པ་ལགས། །ཆུ་སྐྱེས་རྒྱས་པའི་ཚལ་ན་མངོན་དགའ་བའི། །ཚ་ཟེར་སྟོང་ལྡན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །དཔའ་ཆེན་གཡུལ་ངོར་ཆས་པའི་འདུག་སྟངས་ཀྱིས། །ནོར་འཛིན་གནོན་པ་ལྟ་བུར་བཞུགས་པ་ལགས། །ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་སྟོད་གཡོགས་བགོས་པ་ཡི། །ཁ་བའི་རྡུལ་བརྩེགས་བརྗིད་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། །ཆུ་ཡི་འོད་ཟེར་སྨད་གཡོགས་འཕྱང་བ་ལྟར། །རྣམ་བཀྲ་ལྷ་ཡི་གོས་ཀྱི་ཤམ་ཐབས་མཛེས། །དཔལ་ལྡན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁྲོས་པའི་སྐུ། །རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་པ་མ་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༧ ན ༤ གཙང་། ཤོག ༢༡ ན ༢ འཁྱོག་འབར་ཕུང་པོའ་ི
2 ཞོལ། ཤོག ༢༧ ན ༦ གཙང་། ཤོག ༢༡ ན ༤ ཁྲག་གི་ལྦུ་བ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 265

ལུས་གཅིག་བསྡུས་པ། །སྒྲིབ་གཉིས་རླུང་གིས་མི་གཡོ་སྐྱེ་དགུའི་མགོན། །ཁྱོད་ཞབས་པདྨོར་དང་བས་ཕྱག་བགྱིའོ། །ལྷག་པའི་ལྷ་ཁྱེད་འཕྲིན་ལས་ཉི་མའི་འོད། །གདུལ་བྱའི་གླིང་དུ་འོས་པར་འབབ་པ་ཡིས། །རྩེ་གཅིག་དང་བའི་ཆུ་གཏེར་ལས་འོངས་པའི། །བདག་བློའ་ཆུ་སྐྱེས་ཟེའུ་འབྲུ་གསལ་ ིབར་མཛོད། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀུན་དའི་ཚལ། །མ་ལུས་ཇི་བཞིན་འབྱེད་པའི་འོད་དཀར་ཅན། །རྣམ་དཔྱོད་རི་བོང་འཛིན་པའི་དགའ་སྟོན་གྱིས། །བདག་རྒྱུད་བྱ་ལམ་མཛེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །མགྲིན་པའི་ལམ་ལས་འོངས་པའི་ངག་གི་ཟེར། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་གང་རྒྱངས་གཅིག་གིས་ཀྱང༌། །ཕྱོགས་ཀུན་རྒོལ་བའི་བློ་གྲོས་འདར་བྱེད་པའི། །འཇིགས་མེད་སྨྲ་བའི་སྤོབས་པ་མཆོག་སྩོལ་མཛོད། །གང་གི་ལྕེ་རྩེ་བརྒྱན་པའི་སྙན་དངགས་ཀྱིས། །འགྲོ་ཀུན་རྣ་བའི་བཅུད་ལེན་སྤྲོ་བ་དང༌། །རབ་དཀར་གྲགས་པའི་བ་དན་བཙུགས་པ་བཞིན། །བློ་གསལ་དགའ་བའི་དབང་པོར་བདག་གྲུབ་མཛོད། །དེང་ནས་ཇི་སྲིད་སྲིད་པའི་ཆུ་ཀླུང་དུ། །སྐྱེ་བའི་ཆུ་རྒྱུན་ཇི་སྙེད་འཇུག་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་འདག་ནི་དཔལ་ལྡན་ཁྲོ་བོའ་རྒྱལ། །ཁྱོད་མཉེས་བགྱིད་ལ་ལྷོད་པར་མ་གྱུར་ ིཅིག །དེ་ལྟར་མི་འཁྲུགས་ཁྲོ་བོའ་བསྟོད་པ་ཡི། །རབ་བྱེད་འདི་ནི་སྡེ་སྣོད་ཀུན་འཛིན་པ། །སྡོམ་ ིབརྩོན་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་དགེ་ལེགས་དཔལ། །བཟང་པོ་བློ་གྲོས་འཇིགས་མེད་གང་དེ་ལ། །སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དོན་གྲུབ་འོད་ཟེར་གྱིས། །དད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ལན་མང་བསྐུལ་གྱུར་ནས། །ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་གཟིགས་པའི་གོ་འཕང་ལ། །རེ་བ་བཀོད་དེ་བསྟོད་ཚིག་འདི་དག་སྦྱར།། །།

༈ ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་བྱ་དཀའ་
བའི་མཛེས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ས་དང་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་བརྒལ། །སྤང་བྱ་བག་ཆགས་བཅས་པ་ཟད། །མཛད་པ་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཅན། །བླ་མ་རྣམས་ལ་བདག་ཅག་དད། །རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་བསམས་ནས། །མཁས་པས་ལན་མང་བསྔགས་པ་དང༌། །བཀའ་དང་ཚད་མས་གཞལ་བ་གང༌། །ཡང་དག་ལམ་བཟང་བཤད་པར་བྱ། །བདག་ཅག་མ་སྦྱངས་བསམ་པ་དམན། །སྐལ་བ་ངན་རྣམས་རང་དགའ་བར། །ལམ་དང་ལམ་ངན་གང་ལས་དཔྱད། །འབད་པས་བླ་མ་དམ་པ་བཙལ། །དད་དང་ཐམས་ཅད་བཏང་བ་

266 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལས། །ཡང་དག་བླ་མ་རངས་པར་བྱ། །ཕན་པ་མཛད་པས་བཀའ་སྩལ་པ། །རབ་ཟབ་གདམས་པ་འབད་པས་མཉན། །དལ་བ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་དང༌། །སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་ཕྲད་པ་དཀའ། །བདག་ཅག་ཐམས་ཅད་ཆ་ཙམ་ཡང༌། །གནས་པ་མ་ལགས་བརྟན་མ་ལགས། །མཛའ་བ་རྣམས་དང་གནས་དང་བྲན། །ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་ཆ་བ་ལགས། །སླར་ཡང་ལས་ལ་རག་ལས་ནས། །ལན་བརྒྱར་གནས་གཞན་འཁྱམ་པ་དང༌། །ངན་པར་སྤྱད་པ་གང་དག་རྣམས། །གཡང་སར་ཉམ་ཐག་བརྣག་དཀའ་བས། །བསྐལ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་མནར། །རང་ལ་ཕན་པར་མཛད་ལགས་ན། །ལས་འབྲས་ཕྲ་བ་ཡང་ཡང་བསམ། །སྔོན་ཆད་ངན་པར་སྤྱད་རྣམས་ལ། །རང་ལ་སྨད་པར་བྱ་བ་དང༌། །སླན་ཆད་བསྡམ་པར་དམ་བཅས་ནས། །འབད་པས་ཡང་ཡང་བཤགས་པར་བྱ། །བླ་མ་སྐྱབས་གནས་ལས་འབྲས་ལ། །དད་པ་ལམ་རྣམས་རྩ་བ་ལགས། །རང་ཉམས་ཐམས་ཅད་རབ་བཏང་ནས། །བསམ་པ་ཐག་པས་སྐྱབས་གནས་ལ། །དད་པས་སྐྱབས་བཅས་གང་ལགས་པ། །ཉམ་ཐག་གནས་ལས་ཐར་པ་ལགས། །རབ་དཀར་ཟག་བཅས་ལས་དག་ལས། །གནས་སྐབས་ཐང་འགའ་ཐར་ན་ཡང༌། །རྣམ་མང་ཐ་བས་རྣམ་པར་བསྡམས། །མཐར་ཡང་ཉམ་ཐག་ལས་མ་འདས། །དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་བརྩམས་ནས་ཀྱང༌། །ཐར་པ་དམ་པ་བཙལ་བར་བྱ། །ཡང་དག་ལམ་ལ་ལྟར་སྣང་དང༌། །ལྟར་སྣང་ལ་ཡང་ཡང་དག་པར། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཚད་མ་དང༌། །འཐད་པ་ལྡན་པས་རྣམ་པར་བཅད། །རྟག་དང་ཆད་པ་རྣམ་སྤངས་པ། །ཡང་དག་ལྟ་བ་གཏན་ལ་དབབ། །ཟག་པ་མཐའ་དག་རྩ་བ་གང༌། །བདག་ལྟ་སྤངས་ལ་འབད་པར་བྱ། །བསླབ་པ་རྣམས་ལ་བཅས་པ་དང༌། །འགལ་བ་དྲན་པས་རྣམ་པར་བསྡམ། །བསམ་གཏན་ཡང་དག་ལྟ་བ་དང༌། །ལྡན་ན་ཐར་པ་ག་ལ་དཀའ། །བདག་ཅག་ཐར་པ་ཙམ་ལ་ཡང༌། །མཁས་པས་དགའ་བ་རྣམ་པར་སྤང༌། །གང་ཟག་གཞན་གང་ལན་བརྒྱར་ཡང༌། །བདག་ལ་ཕན་བཏགས་ཕ་དང་མ། །ལགས་པ་ཡང་ཡང་བསམ་པ་དང༌། །ཕན་པ་བྱས་པ་དྲན་པར་བྱ། །གཞན་ལ་ཚངས་གནས་བྱམས་པ་གང༌། །ཟླ་དང་བཅས་པ་རབ་སྦྱངས་ནས། །ཐམས་ཅད་གཡང་ས་ལས་བསྒྲལ་བ། །བདག་ལ་རག་ལས་ལྷག་བསམ་བྱ། །རང་གཞན་བསྒྲལ་སླད་སངས་རྒྱས་ལ། །བསམ་པ་ཡང་དག་བརྟན་བྱས་ནས། །རྒྱལ་སྲས་བསླབ་པ་མཐའ་དག་ལ། །རྣམ་དག་བསམ་པས་སྦྱང་བར་བྱ། །དཔག་ཡས་ཐབས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 267

མཁས་ལྡན་པ་དང༌། །བསམ་གཏན་ཡན་ལག་མ་ཉམས་པར། །ཡང་དག་མཐའ་ལ་མཉམ་བཞག་ནས། །ཟག་པ་བག་ཆགས་བཅས་པ་སྤང༌། །སྤང་བྱ་མཐའ་དག་ཟད་པ་ན། །ན་རྒ་ཟླ་དང་བཅས་

པ་བརྒལ། །བརྒལ་དཀའ་ཉམ་ཐག་གནས་ལས་ཐར། །ཐར་པ་དག་ལས་དམ་པ་ལགས། །བདེ་གཤེགས་མཁྱེན་བརྩེ་ཆེ་བརྙེས་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་མེ་ལྕེས་བདེན་ཞེན་བསྲེགས། །སྲེད་མེད་ཆེས་ཆེར་བདེ་ཆེན་བསྐྱེད། །དཔེ་མེད་དགེ་ལེགས་གཏེར་ཆེན་དེས། །སྡུག་ཀུན་དྲུངས་ཕྱུང་བདུད་དཔུང་བཏུལ། །དུས་གསུམ་ཡུལ་ཀུན་ཐུགས་སུ་ཆུད། །ཕུལ་བྱུང་གཟུགས་སྐུས་དུས་ཀུན་ཏུ། །རྫུ་འཕྲུལ་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང༌། །ཉིད་ཀྱིས་གཞི་གཉིས་ཇི་བཞིན་གཟིགས། །སྒྲིབ་གཉིས་སྤྲིན་གྱིས་མི་སྒྲིབ་པའི། །ཉི་མའི་གཟི་བྱིན་འདི་ཡིས་ནི། །སྲིད་འདིར་ཡིད་གཉིས་དཔྱིས་འབྱིན་བགྱིད། །གྲོང་འཇོམས་གཙོ་བོས་མཆོག་ཁྱོད་བསྟོད། །སྟོབས་སོགས་ཡོངས་རྫོགས་དངོས་དོན་སྟོན། །ཉོན་མོངས་འཇོམས་དོན་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། །མགོན་པོས་བློ་གྲོས་མཆོག་སྩོལ་མཛོད། །འདི་སྐད་སྨྲ་བ་འདི་ལྟའི་རིག་པ་ལ། །སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་སྐྱེས་ཐོབ་ཐོགས་མེད་ཅིང༌། །མཁས་བྱའི་གནས་ལ་མཁས་པའི་ཟླ་བྲལ་བ། །དགེ་ལེགས་བདག་གིས་དགེ་བའི་རྩེད་འཇོ་བྱས། །རྩོམ་ན་བླུན་པོའ་གྲོང་ ིཚིག་བརྒྱུད་མར་རྩོམ། །འཆད་ན་འབྲེལ་མེད་འགལ་དུའི་ཕུང་པོ་འཆད། །ཡིད་ནི་རྟག་ཏུ་འདོད་པ་ཚོལ་བའི་ཡིད། །བཤེས་གཉེན་ཕལ་ཆེར་དིང་སང་སྡིག་པའི་བཤེས། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་ལམ་བཟང་བསྟན་ལས་བདག །བདག་གཞན་སྒྲོལ་བའི་དེད་དཔོན་མཆོག་གི་བདག །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལུང་རྟོགས་ནོར་བུའི་བདག །བདག་མེད་དོན་གཟིགས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་བདག།
སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམ་པར་ངེས་པ། བྱ་དཀའ་བའི་མཛེས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་
བྱེད་པ་འདི་ནི། གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྙན་དངགས་མཁན་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། སྙན་དངགས་མཁན་གསར་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱ་དཀའི་དཔེ་ཙམ་གསལ་བར་བྱ་བའི་སླད་དུ། དཔལ་རི་བོ་མདངས་ཅན་གྱི་དགོན་པར་སྨྲས་པའོ།། །།༈ ཨོཾ་སྭ་སྟི། སྒྲའི་རྒྱན་གྱི་དཔེ་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ། ཚིག་གི་འདོད་འཇོ་ཞེས་བྱ་བ་
སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཐོ་རིས་མེས་པོའ་ཞལ་གྱི་ཆུ་སྐྱེས་པདྨོ་ ིརྒྱས་པའི་དགའ་ཚལ་མིན་ནམ་དེ་ལས་ཟླ་བ་ཇི་ལྟར་འཁྲུངས། །ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའ་ནགས་ཚལ་ལྟར་ ི

268 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འཁྲུལ་རི་དྭགས་མིག་གི་རོལ་རྩེད་མིན་ནམ་རི་བོང་མཚན་མར་ཇི་ལྟར་བརྟག །མཁྲང་ཞིང་རབ་རྒྱས་ནུ་མའི་ཁུར་འཛིན་ལུས་ཕྲ་ཡིད་ཀྱི་སྲུབ་ཤིང་མིན་ནམ་སྲེད་ལྡན་བློ་མུན་ཇི་ལྟར་སེལ། །འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་མཆེ་བ་ལས་འོངས་ངག་གི་ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་མིན་ནམ་སྦྲ་མའི་ཆུང་མར་ཇི་ལྟར་གཟུང༌། །བློ་གྲོས་ཉི་མས་བློ་གསལ་བུང་བ་ལ། །སྒྲ་ཅན་ཡིད་འཕྲོག་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོགས་སླད་དུ། །ཚིག་སྙན་སྦྲང་རྩིས་ཚིག་གི་དགའ་སྟོན་བྱ། །སྙན་དངགས་དོ་རར་སྙན་པའི་ཟློས་གར་བྱོས།། །།

༈ ཨོཾ་སྭ་སྟི། སྨྲ་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་རབ་དཀའི་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོ་
དབྱངས་ཅན་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཟླ་བའི་བཞིན་རས་འཛུམ་པའི་འོད་དཀར་ཅན། །ཨུཏྤལ་མིག་གི་ཟུར་མིག་འཕེན་ལ་མཁས། །དོ་ཤལ་ཁུར་གྱིས་ངལ་བའི་ནུ་འབུར་མཛེས། །ཚངས་པའི་བུ་མོས་ངག་གི་མཆོག་སྦྱིན་མཛོད། །འདི་ན་ཐ་སྙད་ཚིག་གི་རྣམ་དབྱེ་ལ། །བ་ལང་རྫི་དང་ཁྱད་པར་མ་མཆིས་ཀྱང༌། །གསུང་རབ་ཐ་སྙད་གཙུག་ལག་གཞུང་ལུགས་ལ། །མཁས་པར་སྨྲ་བ་གྱི་ནར་མ་ཡིན་ནམ། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ལ། །བདག་གིས་བླུན་དང་མཁས་པ་ཡི། །ཐ་སྙད་རྣམ་དབྱེ་མདོ་ཙམ་བསྟན། །མ་ལུས་སུ་ཡིས་བརྗོད་པར་ནུས། །གཞུང་ལུགས་ལེགས་བཤད་འདོམས་པ་སོགས། །ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་དག་ལ། །སློབ་དཔོན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ནི། །བསྟན་བཅོས་དག་དང་མཁས་ལ་གྲགས། །གློ་དཔོན་སློ་བོན་ཟློ་དཔོན་ཞེས། །ཟེར་བ་བླུན་པོའ་ཡུལ་ ིསྐད་ཡིན། །བླ་རེ་ཡོལ་བ་ལྷག་མ་ཞེས། །མཁས་པ་དག་གིས་བརྗོད་བྱ་སྟེ། །བླབ་རི་ཡོལ་ལ་ལྡང་མ་ཞེས། །སྨྲ་བ་བླུན་པོའ་ཡུལ་སྐད་ཡིན། །མཆོད་རྟེན་ཐང་ཀ་རས་རིས་དང༌། །རྡོ་རྗེ་དྲིལ་ ིབུ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། །འབུམ་པ་ཐངས་སྐུ་རྡར་ཤེ་དང༌། །དྲིལ་ལུ་བླུན་པོའ་ཡུལ་སྐད་ཡིན། །དགེ་ ིའདུན་དགེ་བ་དགེ་ལེགས་ཞེས། །བརྗོད་བྱ་དགྱེ་འདུན་དགྱེ་བ་དང༌། །དགྱེ་ལེགས་བླུན་པོའ་ཡུལ་ ིསྐད་ཡིན། །འོང་བ་ཡོད་ཅེས་མཁས་པས་བརྗོད། །ཡོང་བ་འོང་ཅེས་ཟེར་བ་ནི། །བླུན་པོ་དག་གི་ཡུལ་སྐད་ཡིན། །སྔོན་པོ་སེར་པོ་དམར་པོ་དང༌། །དཀར་པོ་ནག་པོ་ལྗང་ཁུ་ཞེས། །བརྗོད་བྱ་སྔོ་ནུ་སེར་རུ་དང༌། །དམའ་རུ་དཀར་རུ་ན་གུ་དང༌། །ལྗང་ངུ་ཞེས་པ་བླུན་ཚིག་ཡིན། །ཁམས་བདེ་བ་དང་མདངས་བཟང་ཞེས། །བརྗོད་བྱ་འཁམས་བཟང་འདངས་ལྡན་ཞེས། །ཟེར་བ་བླུན་པོའ་ི

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 269

གྲོང་ཚིག་ཡིན། །མར་མེ་སྒྲོན་མེ་སྣང་གསལ་ཞེས། །བརྗོད་བྱ་ལྷ་ཞུགས་ཨུད་དུ་དང༌། །ཞུ་མར་དང་ནི་མེ་མར་ཞེས། །ཟེར་བ་བླུན་པོའ་ཐ་སྙད་ཡིན། །གོང་པ་མཆིལ་ལྷམ་ཆགས་དང་ནི། །ཞྭ་ ིམོ་གྱོན་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཡི། །གོང་ང་རྐང་རྫ་ཞ་པོ་དང༌། །ཞྭ་ཅོ་གོན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། །ཡུལ་སྐད་མཁས་པའི་བཞད་གད་གནས། །གང་དུ་འགྲོ་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། །ཁང་སྟེང་1

འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་
ཡི། །གན་དུ་འགྲོ་ཞེས་འདྲི་བྱེད་ཅིང༌། །ཁ་དོག་འགྲོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། །བླུན་པོའ་ཡུལ་སྐད་བཞད་ ིགད་གཞི། །དངོས་པོ་ཆུང་ངུ་ཉུང་ངུ་ལ། །ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཡི། །སེན་ཙམ་རང་ཙམ་དུམ་པ་ཞེས། །ཟེར་བ་སོ་སོའ་ཡུལ་སྐད་ཡིན། །ཀུན་དང་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་ཞེས། །མཁས་པ་ ིརྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས། །ཨམ་རངས་ཨོཾ་རིལ་དགང་ཅན་སོགས། །བླུན་པོ་སོ་སོའ་ཡུལ་སྐད་ ིཡིན། །ལག་པ་རྐང་པ་སོར་མོ་དང༌། །མཛུབ་མོ་ཞེས་པ་མཁས་ལ་གྲགས། །རྐང་ཡེ་རྐ་པ་ལ་པ་དང། །རྟི་པ་མཛུ་གུ་ཡུལ་སྐད་ཡིན། །མིག་དང་རྣ་བ་མགྲིན་པ་ཞེས། །བརྗོད་བྱ་དམིག་དང་རྣམ་མཆོག་དང༌། །ཨོལ་ལེ་ཞེས་པ་བླུན་སྐད་ཡིན། །ཕྲག་པ་རྐེད་པ་བྱིན་པ་ཞེས། །བརྗོད་བྱ་འཕྲག་པ་སྐྱེད་པ་དང༌། །ཉ་ལྡིར་ཞེས་པ་བླུན་པོའ་ཚིག །རྫི་མ་མིག་འབྲས་ལོང་བུ་དང༌། །སྐ་རགས་སྐས་ ིཞེས་བརྗོད་བྱ་སྟེ། །གཟེ་མ་དམིག་རིལ་རློང་མོར་དང༌། །སྐྱེ་རགས་དང་ནི་སྐྲས་པ་དང། །རྐན་ཙ་ཞེས་པ་བླུན་པོའ་བརྡ། །ཡིན་པའི་ཟླ་བོ་མིན་པ་ཞེས། །བརྗོད་བྱ་མེན་དང་མན་ཞེས་པ། །ཡུལ་སྐད་ ིགྲོང་པའི་བླུན་ཚིག་ཡིན། །བུད་མེད་བུ་མོ་བོང་བུ་དང༌། །བྱ་རོག་ཕུག་རོན་བྱེའུ་དང། །ས་དང་ཟླ་བ་ཤ་དང་གསེར། །སྒྲེ་མོང་ཡང་ན་ནེའུ་ལེ། །ཁྱིམ་བྱ་ཁྱི་དང་བུ་རམ་བྱས2

། །བསྟན་བཅོས་དག་དང་
མཁས་རྣམས་བརྗོད། །བདེ་མེད་བྱེས་མེད་བོ་མོ་དང༌། །བུ་དུ་ཕོ་རོག་ཨོ་རོག་དང༌། །གོ་རོག་བུག་རོན་ཨུ་འགུ་དང༌། །བྱེ་འི3

་གསའ་དང་ལྔ་བ་དང༌། །གཤའ་དང་སེར་དང་བསྲེ་མོ་དང༌། །གཟེར་མོ་
བྱ་ཕོ་ཀྱི་དང་ནི། །གུ་རེམ་བླུན་པོའ་ཡུལ་སྐད་ཡིན། །ཙམ་པ་ཕྱེ་དང་ཐུག་པ་དང༌། །འདམ་དང་ཚོད་ ིམ་སྐྱོ་མ་དང༌། །ལྡག་པ་ཞེས་ནི་མདོ་ལས་གྲགས། །ཕེ་དང་ཆུ་དུ་ཉོད་པ་དང༌། །ཧཱུབ་དང་སྐྱོ་བོ་སྐྱོ་

1 ཞོལ། ཤོག ༣༠ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༢༣ བ ༥ ཁང་སྟོང་འགྲོ་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཡི།
2 ཞོལ། ཤོག ༣༡ ན ༤ གཙང་། ཤོག ༢༤ ན ༢ ཁྱིམ་བྱ་ཁྱི་དང་བུ་རམ་ཞེས།
3 ཞོལ། ཤོག ༣༡ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༢༤ ན ༣ བྱེའི་གསའ་དང་ལྔ་པ་དང་།

270 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལྡོག་དང༌། །ཨ་ལྡོག་ལ་སོགས་ཡུལ་སྐད་ཡིན། །ཡོད་མེད་མཆིས་དང་མ་མཆིས་ཞེས། །བརྗོད་བྱ་འོད་དང་མོད་པ་ཞེས། །སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་བླུན་པ་ཡིན། །འུ་བུ་ཅག་དང་རང་ཅག་དང༌། །ཟླ་བོ་དང་ནི་གྲོགས་པོ་དང༌། །མཛའ་བཤེས་གཉེན་དང་ཉེ་དུ་ཞེས། །བསྟན་བཅོས་དག་དང་མཁས་ལ་གྲགས། །འམ་ཅག་འ་ཅག་འུ་རང་དང༌། །ཡ་བོ་རོག་པོ་ཤག་པོ་དང༌། །ཉེ་ཚན་བླུན་པོའ་ཡུལ་སྐད་ ིཡིན། །བདག་དང་ང་དང་བདག་ཅག་དང༌། །ངེད་དང་ངེད་ཅག་ཁྱོད་དང་ནི། །ཁྱེད་དང་ཁྱེད་ཅག་དངོས་ཅག་དང༌། །གཡར་ངོ་ཞེས་པ་མདོ་ལས་གྲགས། །ཉེ་རང་འན་བུ་འབངས་ཅག་དང༌། །ཉིད་དང་ཉི་ཅག་ཁྱོ་ཅག་དང༌། །ཁུ་གུན་ཞེས་པ་ཡུལ་སྐད་ཡིན། །རྒྱལ་པོ་རྗེ་བོ་ས་བདག་དང༌། །མི་དབང་མི་བདག་ས་འཛིན་དབང༌། །དམག་དཔོན་བློན་པོ་ཉུག་རུམ་པ། །ཞམ་རིང་མདུན་ན་འདོན་དང་ནི། །གྲོང་དཔོན་གཙོ་བོ་རུས་སྣ་བ། །བཙུན་མོ་དག་དང་བཙུན་མོའ་འཁོར། །འཁོར་གཡོག་ ིབྲན་ཕོ་བྲན་མོ་དང༌། །ཁོལ་དང་འབངས་དང་ལས་བྱེད་ཅེས། །བསྟན་བཅོས་དག་དང་མཁས་ལ་གྲགས། །རྒྱལ་ལ་ཆེ་ས་བདག་པོ་དང༌། །ཞམ་རིང་བ་ལ་དྲུང་སྐོར་དང༌། །གཉེར་པ་དཔོན་ཆེན་རྫོང་ཕྱི་སོགས། །འཇིག་རྟེན་ཕལ་པའི་གྲོང་ཚིག་ཡིན། །གནས་དེར་ཕྱིན་དང་སླེབས་པ་དང༌། །མཆོངས་དང་བརྒྱུགས་དང་བྲོས་པ་དང༌། །རིངས་པར་ཕྱིན་དང་ཕྱི་བཞིན་སྙེགས། །ཕ་རོལ་དང་ནི་ཚུ་རོལ་དང༌། །འོ་ནིར་ཞོག་དང་ཚུར་ལ་ཐོང༌། །གྲལ་1

དང་སྒྲེགས་པ་མིད་པ་ཞེས། །བརྗོད་བྱ་ཏོལ་དང་
ཏེལ་དང་ནི། །འཕུར་དང་བང་དང་དཀྱུས་པ་དང༌། །དད་དང་བྲུལ་དང་ཧ་རོལ་དང༌། །ཧ་གི་ཆུ་གི་ཞེས་བྱ་དང༌། །ཧ་གིར་ཞོག་དང་ཚུར་ལ་ཨོང༌། །གཡལ་དང་སྐྱེགས་པ་ཨོལ་གོ་དང༌། །ཞེས་པ་ཡུལ་ཕྱོགས་སོ་སོ་ཡི། །ཡུལ་སྐད་བླུན་པོའ་ཐ་སྙད་ཡིན། །འདས་དུས་སྔོན་ཚེ་སྔོན་རབས་ ིདང༌། །སྔོན་དུས་རིང་མོ་ཞིག་གི་དུས། །དགུང་ཟླ་ཡར་ངོ་མར་ངོ་དང༌། །ཁ་ནིང་དགུང་བདུན་འདས་ཚེ་སོགས། །ད་ལྟ་དེང་དུས་དིང་སང་དང༌། །སང་ཉིན་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་དང༌། །འབྱུང་འགྱུར་ཕྱི་དུས་མ་འོངས་པ། །ཕྱི་དེ་ལོ་དང་ཕྱེམ་རེད་དང༌། །ད་གདོང་སླད་མ་ནང་དང་ཕྱི། །ནང་རོལ་ཕྱི་རོལ་བྱས་དང་བྱེད། །བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་མཁས་རྣམས་བརྗོད། །ན་ནིང་ཁ་སིང་ཁར་ཙང་དང༌། །ཟླ་ཕེད་དེ་རག་ད་འདའ་དང། །ཞོགས་པ་ཞོགས་སྐད་དོ་ར་དང༌། །འཕྱི་མོ་ད་གཟོད་གཟོ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༣༡ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༢༤ བ ༡ གླལ་དང་སྒྲེགས་པ་མེད་པ་ཞེས།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 271

དེ་དང༌། །ནང་མོ་དང་ནི་ཕྱི་སྟ་དང༌། །གྱས་དང་གྱེད་དང་གྱེད་འགྱུར་སོགས། །སོ་སོའ་ཡུལ་སྐད་ ིབླུན་པོའ་བརྡ། །མར་མེའི་སྣང་བ་ཆོས་གནང་བ། །གསང་བ་གདིང་བ་འོང་བ་དང༌། །ཕྲེང་བ་འཆིང་ ིབ་མཐོང་བ་དང༌། །བྱོན་པ་བཞུང་པ་མཆོད་པ་ལ། །སྣང་ང་གནང་ང་གསང་ང་དང༌། །གདིང་ང་འོང་ང་ཕྲེང་ང་དང༌། །འཆིང་ང་མཐོང་ང་སྣང་པ་དང༌། །གནང་བ་བྱིན་དང་གསང་པ་དང༌། །གདིང་པ་འོང་པ་ཕྲེང་པ་དང༌། །འཆིང་པ་མཐོང་པ་བྱོན་ཏ་དང༌། །གཞུང་ཏ་མཆོད་ཏ་ལ་སོགས་སུ། །བརྗོད་པ་བླུན་པོའ་ཡུལ་སྐད་ཡིན། །ཆེན་པོ་ལ་ནི་ཆེད་པོ་དང༌། །ཕུ་དུང་མ་ཡང་ཕུ་རུང་དང༌། །ལ་གོར་ ིཤོག་ལ་ལ་འུར་ཤོག །རིངས་པར་ཤོག་ལ་ཤང་ཤོག་ཅེས། །ཟེར་བ་བླུན་པོའ་ཡུལ་སྐད་ཡིན། །འདི་ ིདག་འདི་རྣམས་དེ་རྣམས་དང༌། །དེ་དག་ཅེས་པ་མཁས་ལ་གྲགས། །འདི་དེའི་རེའུ་དེ་རྒྱགས་དང༌། །འདི་རྒྱགས་ཞེས་པ་བླུན་པོའ་ཚིག །དབྱུག་པ་ལ་ཡང་རྒྱུག་པ་དང༌། །གྲུམ་ཟེའམ་དྲེའུ་ ིརྡོག་ལ་ཡང༌། །བྲུམ་ཚེ་ཞེས་ནི་ཟེར་བ་དང༌། །ཕྱམ་ཆེ་ལ་ནི་ཙམ་སེ་དང༌། །བླ་གོས་ལ་ཡང་ཐང་ང་དང༌། །ཤམ་ཐབས་ལ་ནི་ཤན་ཐབས་དང༌། །སྤྲིན་ལ་སྲིན་དང་སྦྱིན་ལ་བཤིན། །སྲང་ལ་གསང་དང་ཉ་ག་དང༌། །ཕོར་བུ་ལ་ནི་ཕོར་པ་དང༌། །དེ་བཞིན་ཕོ་རུ་ཞེས་བརྗོད་དང༌། །སྟེར་བ་ཟེར་བ་གཉེར་བ་དང༌། །སྟོར་བ་འཐོར་བ་བོར་བ་སོགས། །རིམ་བཞིན་སྟེར་ར་ཟེར་ར་དང༌། །ཉ་ར་ཏོར་ར་འཐོར་ར་དང༌། །བོར་ར་ཞེས་སུ་སྨྲ་བ་བླུན། །འོང་བ་མིན་ལ་མོང་ང་དང༌། །གཟུང་ལ་གཟུན་ཞེས་སྨྲ་བ་དང༌། །ཡིད་ལ་ཞོག་ལ་དུན་ལ་ཟུང༌། །འདུག་མི་འདུག་ལ་ནུག་མི་ནུག །མོ་ནོག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང༌། །འདུག་ཟེར་མི་འདུག་ཟེར་བ་ལ། །ནུག་ཟུག་མི་ནུག་ཟུག་ཅེས་དང༌། །དཔྱིད་ལ་བཤིད་དང་སྤིད་ཀ་དང༌། །འཕྲིན་སྐྱེལ་བ་ལ་ཐར་སྐྱེལ་དང༌། །བྱིང་ལ་སྦིང་དང་ལ་མ་ལ། །ཆུ་རྟེན་ཞེས་བརྗོད་འོག་རླུང་ལ། །གཡག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ། །གྲོང་ཆིག་ལས་ཀྱང་གྲོང་ཆིག་སྟེ། །མཁས་པས་འདི་ལྟའི་ཐ་སྙད་དག །བླངས་ན་རང་ཉིད་ཕྱུགས་སུ་བྱེད། །དེ་འདྲ་འདི་འདྲ་འདི་རང་ལ། །དེ་འབྲུ་འདི་འབྲུ་འདི་རག་སོགས། །བག་ཙམ་ལ་ནི་བེག་ཙམ་དང༌། །ཕྲེང་བ་ལ་ཡང་འཕེང་བ་དང༌། །བྲག་ལ་བག་དང་བེག་དང་ནི། །དགེ་སློང་དགེ་བཤེས་དགེ་སྦྱོང་ལ། །དགྲེ་སློང་དགྲེ་བཤེས་དགྲེ་སྦྱོང་དང༌། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བཅོམ་ལན་ལས། །སྦྲ་ལ་སྦ་དང་ཁྲི་ལ་ཁྱི། །རལ་གྲི་ལ་ཡང་རལ་གྱི་དང༌། །འགྲོ་ལ་འགྱོ་དང་དེ་ལས་གཞན། །ཆེ་ཁྱད་ཞུགས་ལ་ཧ་ལོག་

272 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གེ །མཐོང་མ་མཐོང་ལ་ཐོང་མ་ཐོང༌། །མ་མཆིས་ལགས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ། །མ་ཆིས་ལས་ཞེས་ཟེར་བ་དང༌། །ཤེས་བྱ་ལ་ནི་ཤེས་ཡ་སོགས། །རང་རང་ཡུལ་གྱི་ངག་གི་སྐྱོན། །ཟུར་ཆག་པ་དང་སྨྲ་ལེགས་པ། །ཐམས་ཅད་མཁས་པས་ལེགས་བརྟགས་ནས། །གསུང་རབ་དག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན། །ཐ་སྙད་སྐྱོན་བྲལ་སྨྲ་བར་བྱ། །སྐྱེས་བུའི་ལུས་ངག་བྱ་བའི་འཇུག་པ་ཡིས། །ནང་གི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་གོ་བར་བྱེད། །བླུན་པོའ་གྲོང་ཚིག་སྨྲ་བ་ལྷུར་བླངས་པས། །གསུང་རབ་བརྡ་ ིལ་རྨོངས་པ་གསལ་བར་སྟོན། །རང་ཡུལ་སྲེད་པས་དམ་དུ་བཅིངས་པའི་མཐུས། །བླུན་པོའ་གྲོང་ ིཚིག་འབའ་ཞིག་གོམས་ཆེ་བས། །བློ་གསལ་མཁས་མང་ཚོགས་པའི་དབུས་སུ་ཡང༌། །འཆད་པོ་དག་གི་རྣམ་པར་མ་དག་བྱེད། །རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལུགས་དགོངས་དོན་འགྲེལ་པ་ཡི། །ཡི་གེའི་རྩོམ་པ་མང་དུ་སྦྱར་ན་ཡང༌། །གྲོང་ཚིག་བླུན་པོའ་ཐ་སྙད་ཁྱུ་འཁྲིགས་པས། །འཇིག་རྟེན་ལོང་གཏམ་ ིབྲིས་པའི་རྣམ་པ་མཚོན། །སྡེབ་ལེགས་ཚིག་སྦྱོར་སྙན་དངགས་ལུས་མཛེས་ལ། །རྒྱན་མངས་མདངས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཀྲ་ན་ཡང༌། །གྲོང་ཚིག་གཅིག་གིས་སྙན་དངགས་སྐལ་ངན་བྱེད། །རྒྱན་མང་ན་ཆུང་སྣ་བཅད་ཇི་བཞིན་ནོ། །དེ་སྐད་སྨྲ་བ་རབ་དགའི་འཇུག་པ་འདི། །བརྡ་དང་ཐ་སྙད་མིང་གི་རྣམ་དབྱེ་དང༌། །སྡེབ་སྦྱོར་སྙན་དངགས་མངོན་བརྗོད་གཙུག་ལག་གཞུང༌། །ཤེས་བྱའི་གནས་ཀུན་རིག་པའི་དགེ་ལེགས་དཔལ། །བཟང་པོ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་གཅིག་པུ་སྟེ། །དགེ་འདིས་འགྲོ་ཀུན་སྨྲ་བའི་དབང་པོར་ཤོག། །།

༈ ཨོཾ་སྭ་སྟི། གང་གི་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛེས་མའི་རྣ་རྒྱན་དག་དང་མཚུངས་པར་རབ་
བཀོད་གསེར་གྱི་པདྨོ་རྒྱས་པའི་ཞལ། །སྙན་ཤལ་གློག་ཕྲན་ཞགས་པ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་རྩེ་དགའ་ལ་ཆགས་ཨུཏྤལ་ནགས་ཚལ་འཕོས་པའི་སྤྱན། །ལྷུན་པོའ་དབང་པོ་མཐའི་དག་ནམ་མཁའ་བརྒྱན་པའི་སླད་དུ་ཉེ་བར་འོངས་ལ་མཚམས་སྤྲིན་གཞོན་ནུས་འཁྱུད་པ་བཞིན། །བླ་གོས་མཛེས་ལྡན་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལྷ་བརྒྱའི་ཅོད་པན་ངལ་བསོའ་གནས་ལ་བདག་ཀྱང་དད་པས་ཕྱག་ ིབགྱིའོ། །གང་ཞིག་མཐོ་རིས་ས་དང་དམྱལ་བའི་གྲོང༌། །ཀུན་ཏུ་འཇུག་པ་དྲག་པོའ་རླབས་ཕྲེང་ ིཅན། །མི་བཟད་ཆུ་གཏེར་གནོད་པའི་འབྱུང་གནས་འདི། །འདོད་ལ་ཆགས་པ་དག་གིས་ཤེས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 273

མ་ཡིན། །ལང་ཚོས་དྲེགས་ཤིང་སྲེད་པའི་ཆང་གིས་མྱོས། །ཡུལ་གྱི་མངོན་འདོད་གསར་པ་ལ་ཆགས་པ། །བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་འཁོར་བའི་ནགས་ཚལ་ན། །འདོད་པའི་འཁྲི་ཤིང་བསྟེན་ཅིང་ཉེ་བར་བརྒྱུ། །དེ་ནས་དེ་ནི་དགའ་མགུར་སྤྱོད་བཞིན་དུ། །དེ་ཡི་མོད་ལ་གསོད་རྟགས་མཚན་མ་ནི། །རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ཕྲེང་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན། །འཆི་བདག་དབྱུག་པས་དཔྲལ་བར་བྲིས་པ་བཞིན། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང༌། །འདོད་པ་ཚོལ་བ་མི་གཏོང་དེ་ཡི་མགོར། །ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་སྐྲ་དཀར་ཟོལ་གྱིས་ནི། །གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་འོངས་པའི་གད་མོ་བཞིན། །དུས་ཀྱི་ཟླ་ཟེར་ཕོག་པས་ཟུམ་གྱུར་པའི། །མིག་གི་པདྨོ་འདབ་མའི་གོས་གྱོན་ཅིང༌། །མིག་འབྲས་པགས་པའི་སྦུབས་ན་གཡོ་བ་ནི། །ཆུ་སྐྱེས་འདབ་མས་བསྡམས་པའི་བུང་བ་བཞིན། །སོ་ཕྲེང་གེ་སར་ལྷུངས་པས་མདོག་ཉམས་པའི། །མཆུ་ཡི་ཡལ་འདབ་ཅུང་ཟད་བསྐྱོད་པ་ན། །ལྡབ་ལྡིབ་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བས་ཁ་ཆུ་དག །ས་ལ་ཆག་ཆག་འགྲེམས་པར་བྱེད་པ་བཞིན། །མགོ་སྐྱེས་ཟེགས་ཤིང་བཞིན་གྱི་དགའ་ཚལ་ཉམས། །རྣ་བའི་སྒོ་མ་གཏམ་གྱི་འགྲོ་འོངས་བགག །མགོ་ཡང་འཕྲལ་ལ་ཞིག་པར་དོགས་པ་ཡིས། །གཏོལ་མེད་གྱུར་ཏེ་སྐྲག་ནས་འདར་བ་བཞིན། །ལུས་ནི་ཐལ་བས་བྱུགས་རིས་བྱས་པ་ལྟར། །མི་སྡུག་མདོག་ཅན་ཡན་ལག་འཁྱོག་ཅིང་འདར། །ཤིན་ཏུ་རིད་ཅིང་པགས་པ་ལྷབ་ལྷབ་འཕྱང༌། །འཁྱོར་བའི་འགྲོས་ལྡན་སྡིགས་པར་བྱེད་པ་བཞིན། །གང་ཞིག་ཁྱིམ་གྱི་གོ་སྐབས་བཅོམ་གྱུར་ཀྱང༌། །ད་དུང་ནགས་ཚལ་ཡིད་ལ་མི་སེམས་པ། །རྒན་པོའ་བློ་ནི་ལུས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ཕན་ཚུན་འགྲན་ ིཔ་ལྟ་བུར་འཁུམས་སམ་ཅི། །གང་གི་གཉེན་བཤེས་བྲན་གཡོག་ཆུང་མས་ཀྱང༌། །རབ་བརྙས་ཚིག་གི་མེ་ཏོག་འཐོར་བྱེད་ཅིང༌། །མེད་ན་བདེ་བའི་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ནས། །བཟོད་དཀའི་དཀའ་ཐུབ་དག་ལ་འགོད་པར་བྱེད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྔོན་གོམས་བག་ཆགས་ཀྱི། །འཆིང་བས་དམ་དུ་བཅིངས་པའི་རྒན་པོ་དག །ལུས་ནི་འབད་པས་འཁར་བ་ལ་བརྟེན་ཀྱང༌། །བློ་ནི་དེ་ལྟར་ཆོས་ལ་བརྟེན་མ་ཡིན། །གྲོང་གི་གནས་སུ་དུས་ཀྱི་ཆོམ་རྐུན་གྱིས། །ལང་ཚོའི་ནོར་བུ་འཕྲོགས་ཏེ་བཅོམ་གྱུར་ཀྱང༌། །ད་དུང་ཁྱིམ་གྱི་གནས་ལ་མངོན་དགའ་བ། །ཨེ་མ་རྨོངས་པའི་ཁོལ་པོ་ཤིན་ཏུ་མཚར། །ཡིད་ལ་དེ་ལྟའི་གཟུགས་བརྙན་བྲིས་པ་དང༌། །དེ་ཡི་གཟུགས་ལ་མིག་དག་བཀོད་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་རང་གི་ལུས་ལའང་རྒུད་པ་འདི། །རང་བཞིན་ལྟ་བུར་ངེས་པར་གྱུར་པ་བདག །ལུས་ནི་

274 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སྤུ་ལོང་རྒྱས་པའི་གོས་གྱོན་ཅིང༌། །མིག་ནི་བཞིན་ལ་ཆུ་ཐིགས་འགོད་པ་བཞིན། །སྙིང་ཡང་འབྲོས་པ་ལྟ་བུར་རབ་གཡོས་ནས། །ཡིད་འདི་ལང་ཚོའི་དཔལ་དང་མཛའ་བ་ཉམས། །དེ་ལྟ་བས་ན་འདི་སྙམ་དུ། །གང་གི་ཚེ། དུས་ཀྱི་ཕོ་ཉས་བརྡ་སྤྲོད་པ་མེད་པར་གློ་བུར་ཉིད་དུ་ཆད་པ་ཕབ་སྟེ་ལང་ཚོའི་དཔལ་ལས་ཉམས་པར་བྱས་ནས། རྒན་པོའ་ལུས་འཇིགས་སུ་རུང་བ། རུས་པའི་གཟེབ་རྒྱུས་ ིཔས་དཀྲིས་པ་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་གནས་ལ་བཀོད་པ་ན། ན་ཚོད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཞགས་པ་མགྲིན་པ་ལ་བཅིངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་ནི། སེམས་དང་བཅས་བཞིན་དུ་ཡང༌། ཅུང་ཟད་བསྐྱོད་པར་འདོད་པའི་དགོས་པ་བསྒྲུབ་པ་ཡང་སེམས་མེད་པར་འཁར་བའི་སྐྱབས་ཙམ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་ན། དབེན་པའི་ནགས་ཚལ་དག་ཏུ་ཕྱིན་ནས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་གདུང་བ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་བསྲུན་ཅིང་འགྲོགས་པར་མི་བཟོད་པ། ལང་ཚོ་ཉམས་པའི་ལུས་ཅན་ཡིན་ན་ལུས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕ་དང་མ་དག་ལའང༌། མི་སྡུག་པ་ངང་གིས་སྐྱེ་བས། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གདོང་ཡུལ་ཡུལ་བོར་བྱས་ཏེ། སྣ་ལ་གོས་ཀྱིས་གཡོག་པར་འདོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དག་གི་ཁྲོད་དུ། དམྱལ་བ་མངོན་དུ་འོངས་པ་ལྟ་བུར་མི་བཟད་པའི་ཚོར་བ་དག་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་མྱོང་བར་བྱས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་བཞིན་དུ་ཚེའི་དུས་བྱས་ནས། སླར་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་མཐའ་མངོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན། གང་གི་ཚེ། དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་བཟོད་པའི་ལུས་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཚེ། གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་འདྲིད་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཅན་དགའ་བ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་བསླུ་བ་དང་མཚུངས་པ། འདོད་པའི་བདེ་བ་དག་ལ་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ། བྱིས་པའི་གྲོགས་ལ་དགའ་བ་ཕྱིར་བཟློག་ནས། ནགས་ཀྱི་སྨན་ལྗོངས། མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ཀུན་དགའ་སྐྱེད་པའི་འཇོ་སྒེག་ཅན། སྦྲང་རྩིའི་དོག་པ་ལག་པ་དག་ལ་རྣམ་པར་འགོད་ཅིང༌། དྲི་ཟའི་རྒྱུད་མངས་ཧ་ཅང་སྒྲ་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པར་སྦྲེངས་པ་དང་མཚུངས་པའི་གླུ་དབྱངས་སྙན་པོས་རྣ་བའི་བཅུད་ལེན་སྤྲོ་བར་བྱེད་པའི་བུང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་རོལ་རྩེད་དང་འགྲོགས་པས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ། རབ་ཏུ་ལྗང་ཞིང་ཅུང་ཟད་སེར་བའི་ཡལ་འདབ་ཅན་གྱི་ལྗོན་པ་དག་ནི་མགོ་དུད་དེ། འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་དགའ་སྟོན་ནགས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་པ་དག་ལ་སྟེར་བར་བརྩོན་ཞིང༌། མཇུག་སྒྲོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་རྨ་བྱ་དག་གར་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 275

གྱི་རྩེད་འཇོ་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བ། མུ་ཏིག་གི་དོག་པས་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་བཞུས་པའི་ཁུ་བ་འབབ་པ་ལ་བརྒྱན་པ་དང་འགྲན་པར་ནུས་པའི་ཆུ་རབ་ཏུ་དང་བ་དལ་བུས་འབབ་པ། ནགས་ཚལ་མཆོག་ཏུ་སྟུག་པོས་འདུ་འཛིའི་ཆོམ་རྐུན་ལ་བསྒྲིབ་པའི་དཀའ་ཐུབ་བླངས་པ་ལྟ་བུའི་བས་མཐའ་དག་ཏུ། འཁྲི་ཤིང་རྒྱས་པའི་གྲིབ་བསིལ་ལ། འཇམ་ཤིང་སྲེད་པ་འགོག་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྩྭའི་གདན་ལ། སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་གིས་འདུག་སྟེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་ནས། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས། བསམ་གཏན་གྱིས་རབ་ཏུ་མྱོས་པའི་མིག་ནི་ཕྱེད་ཡོངས་སུ་ཟུམ་ཞིང༌། འཕགས་པའི་མི་སྨྲ་བ་ལ་གནས་པའི། མཆུ་སྒྲོས་དག་ནི་གཡོ་བ་མེད་པས་རི་མོར་བྲིས་པ་དག་ཏུ་དོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། ཡིད་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལང་ཚོ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པས་ལུས་ཀྱི་ན་ཚོད་ཡོངས་སུ་ཡོལ་བར་གྱུར་ཀྱང༌། དེའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་མིང་ཙམ་ཞིག་ལྷག་མར་གྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྦྲུལ་གྱི་ཤན་པ་ཡོངས་སུ་འདོར་བ་ལྟར། རྙིང་པའི་ཕུང་པོ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བོར་ནས། ཕ་རོལ་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་ལ་རིངས་རིངས་ལྟར་དུ་ཡོངས་སུ་ཆས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་སློབ་པར་མི་བྱེད་ཅེས་ཁོ་བོ་ཅག་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། བདག་དང་གཞན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བགྱིད་དོ། །བརྟུལ་ཞུགས་དྲི་མེད་གཡང་གཞི་འཆང་ཞིང་ལྷག་བསམ་དག་པའི་ཐོར་ཚུགས་ཅན། །མང་དུ་ཐོས་པའི་བཟླས་བརྗོད་མཐར་སོན་བསམ་གཏན་མཆོག་གི་མེ་ཐབ་ཏུ། །ཉོན་མོངས་བུད་ཤིང་བསྲེག་པའི་སྦྱོར་བས་ཉིན་དང་མཚན་མོ་འདའ་བྱེད་པ། །དབེན་པའི་ནགས་སུ་ལུས་འདི་ཡོངས་གཏོང་དྲང་སྲོང་དེ་ལ་གློ་བ་དགའ། །ཞེས་རྒན་པོའ་སྡུག་བསྔལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་དབེན་པའི་གནས་ལ་མངོན་པར་དགའི་བ་བསྟན་པ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་པདྨོའ་ཕྲེང་བ་མགུལ་བར་བཅིངས་པའི་སྙན་དངགས་མཁན། ིཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་གཉིས་པའོ།། །།

༈ ཨོཾ་སྭ་སྟི། གང་གི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པས་བདག་གི་ཡིད། །ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཉམས་པའི་
དད་པ་ཡིས། །ཟླ་མེད་བླ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་ཏེ། །རང་གི་ཡིད་ལ་གཅགས་པའི་གཏམ་འདི་གླེང༌། །སྨྲས་པ། འདི་ན་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དམ་པའི་ཆོས། །དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་དཔག་བསམ་

276 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལྗོན་པ་ཡང༌། །ཁ་ཟས་དོན་གཉེར་བླུན་པོའ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །བུད་ཤིང་ཆེད་དུ་ཆུད་གཟོན་བྱེད་ ིཔར་ཟད། །མདོ་རྒྱུད་གསུང་རབ་མཁའ་ལ་ཐོགས་མེད་པའི། །ལེགས་བཤད་འོད་སྟོང་ལྡན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱང༌། །དུས་མཐར་ལས་ཀྱིས་ས་ལ་ལྟུང་བ་ན། །རྩྭ་སྒྲོན་ཙམ་གྱི་བྱ་བའང་བྱེད་མ་ཡིན། །སྐྱོན་ཡོན་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་མིག་ལོང་ནས། །བླུན་པོའ་ཚིག་རྗེས་འབྲང་ལས་གཞན་མེད་པས། །རང་ ིགི་ལག་ཐོགས་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ཡང༌། །ཕྱག་དར་ཕུང་པོའ་རྡོ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང༌། །སེམས་ ིརྟ་དམུ་རྒོད་འཕྲལ་དུ་དུལ་བྱེད་པ། །ཕུལ་བྱུང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཡང༌། །ངན་སྐྱུགས་དོན་གཉེར་ཁྭ་ཏའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། །པདྨོའ་རྩ་ལག་བཞིན་དུ་འབད་པས་སྤོངས། །སངས་རྒྱས་ ིལས་ཀྱང་དཀོན་པའི་གདམས་པ་མཆོག །ཚང་ལ་མ་ནོར་སྔོན་མེད་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། །དཀའ་སྤྱད་ལྟོས་མེད་བརྩེ་བས་བྱིན་ན་ཡང༌། །སྐལ་ངན་སྐྱེ་བོ་དུག་ལྟར་འགལ་བར་འཛིན། །རླབས་ཆེན་ལུང་རིགས་བཤད་པའི་གྲུ་སྦྱར་ནས། །གཞུང་ལུགས་ཆུ་གཏེར་ཆེ་ལ་ལེགས་ཁྲིད་ན། །བློ་ཆུང་བྱིས་པ་ལྟ་བུ་འདི་དག་ནི། །སྒྱིད་ལུག་ཞུམ་དང་འཇིགས་དང་གཏོལ་མེད་འགྱུར། །གཞུང་ལུགས་བཤད་པ་རྩ་ལྟར་དོར་བྱས་ནས། །བསྡུས་པའི་ཐལ་ཕྲེང་མཛུབ་ཁྲིད་ཁོ་ན་ཡང༌། །དོན་ཆུང་ལས་ལ་ཚེ་ཟད་འགྱུར་མཐོང་ནས། །བདག་ནི་འདི་ལ་འཇུག་པ་ལྷོད་པར་གྱུར། །ཐུན་མོང་སྟོང་ཉིད་གཏམ་ཡང་སྣོད་མིན་ལ། །འཆད་པ་བཀག་ན་བླ་མེད་ཐེག་པའི་ལམ། །མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་སྨོས་ཅི་དགོས། །དེ་ཕྱིར་ཁོ་བོ་འདི་ལ་འང་སྒྱིད་ལུག་འགྱུར། །ལྟ་བའི་མཐར་ཐུག་དབུ་མའང་དེ་ཉིད་དོན། །བདེན་འཛིན་གཉེན་པོར་བསྒོམ་ཕྱིར་མི་སློབ་པར། །གྲངས་འཛིན་ཕྱིར་དང་གང་ཤེས་ཚོགས་ནང་དུ། །སྨྲ་ཕྱིར་འབད་པ་བདག་འཛིན་གསོས་འདེབས་ཡིན། །བླང་ངོར་གནས་དང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཀུན། །ཚད་མས་གཏན་ལ་དབབ་ཕྱིར་མ་ཡིན་པའི། །མང་པོའ་དབུས་སུ་འགྲན་ཟླ་ཟིལ་མནན་ནས། །གཞན་ངོར་གྲུབ་ཕྱིར་ ིའབད་པའང་ཆོས་མིན་ཡིན། །གཞུང་ལུགས་དོན་ལ་ཆ་ཙམ་མ་རེག་པའི། །རྫས་ལྡོག་ནས་བཟུངས་ཆོས་ཅན་ཟོལ་འཇོག་སོགས། །འབད་ནས་སློབ་པ་ཀུན་སློང་སྐྱོན་མེད་ན། །ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་སུ་འགྱུར་བ་ཙམ། །ཆགས་སྡང་ཕྲག་དོག་འགྲན་སེམས་དྲག་པོ་དང༌། །མི་གཟུགས་ཚོལ་ཕྱིར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ། །ཇི་ཙམ་འབད་ཀྱང་ཆོས་མིན་དུ་མའི་སྒོ། །ནད་པ་བསད་ཕྱིར་ཟས་མཆོག་སྦྱིན་པ་བཞིན། །ལྟོ་རྒྱབ་ཙམ་ཕྱིར་འདུས་པའི་འཁོར་ནང་དུ། །ཆགས་སྡང་གཡོ་སྒྱུ་འཐབ་རྩོད་ལྷུར་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 277

བླངས་ནས། །ཞར་ལ་སྦྱོར་ངག་ཚིག་གསུམ་བཟླས་བརྗོད་ཀྱིས། །རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འདི་ཕྱིར་ཕུང་བར་བྱེད། །མཁན་སློབ་མཆེད་གྲོགས་ཆོས་དང་དམ་ཚིག་ནི། །མདའ་ལྟར་འཕངས་ནས་འདུ་བའི་སྒོ་འཕྲོག་ཅིང༌། །དད་རྫས་ཕྱིར་རྩོད་ཡུལ་འཁོར་འཇོམས་པའི་དཔུང༌། །ཇི་ཙམ་འཚོགས་ཀྱང་དམྱལ་བའི་འདུན་ཁང་ཡིན། །དམན་པའི་གཞུང་དང་མཆོག་ཏུ་རྙེད་དཀའི་ལམ། །འཆད་དང་འདོམས་པ་བཟློག་སྟེ་དོན་གཉེར་བ། །སྐལ་བ་མེད་པའམ་ཤིན་ཏུ་བླུན་པའམ། །སྣང་ཤས་གདོན་ཆེན་སྙིང་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཚེ་འདིའམ་བར་དོ་སྐྱེ་བ་བདུན་ཙམ་གྱིས། །སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་ལམ་བཟང་ཐོས་ནས་ཀྱང༌། །སངས་རྒྱས་མི་འདོད་སྨྲ་བ་ངོ་ཚ་ནས། །དེ་ལའང་འདི་ཉིད་དགོས་པའི་ཟོལ་སྦྱོར་གྱིས། །བགྲོས་ངན་ཚིག་གསུམ་གཤགས་སྦྱོར་ཅུང་ཟད་ཅིག །ཤེས་ནས་ལོང་བས་ལོང་བ་འཁྲིད་པའམ། །ཟས་ནོར་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཕྱི་མ་བློས་གཏོང་བ། །འདི་དག་མི་ཡི་གཟུགས་བརྙན་དུད་འགྲོའ་ིཕུལ། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་འདི་བློས་བཏང་ནས། །ཟབ་མོའ་མན་ངག་རྩེ་གཅིག་ཉམས་བླངས་ ིཔས། །དོན་གཉིས་ཕུལ་ཕྱིན་མཐའ་ཡས་རྣམ་ཐར་ལ། །ཡིད་གཡོས་འདུན་པ་ཆ་ཙམ་མི་སྐྱེ་བར། །ད་ལྟའི་སྟོན་པ་འགའ་ཡི་རྙེད་གྲགས་དང༌། །སློབ་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་འདུ་འགོད་མང་པོའ་གཏམ། །ཐོས་པ་ ིཙམ་གྱིས་འགྲམ་ཆུ་ལྡང་བ་འདི། །གཞི་རྩ་གཏིང་ནས་ཉེས་པའི་རྟགས་ངན་ཡིན། །སྣུམ་ཟད་མར་མེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་པ་འདི། །ཁོ་བོའ་ལེགས་བཤད་གོ་ཆ་བློ་གྲོས་ཀྱིས། །རྫོགས་ལྡན་བཞིན་དུ་བྱ་ ིབར་ནུས་ན་ཡང༌། །སྐལ་ངན་རྣམས་ཀྱིས་ས་འོག་གཏེར་བཞིན་སྦས། །ད་ནི་དུས་ལ་སྡོད་པ་མེད་པ་དང༌། །ལང་ཚོའི་དཔལ་ཡང་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་ལྟར་གཡོ། །སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་སྐལ་བ་མེད་མཐོང་ནས། །མང་ཐོས་བདག་ནི་གཅིག་པུར་ཆོས་དོན་སེམས། །ཚེ་འདི་འབའ་ཞིག་དོན་གཉེར་འཁོར་ནང་དུ། །ཆགས་སྡང་འདུ་འཛིས་འདའ་བའི་གོ་སྐབས་ནས། །རྩོད་པ་ལྷུར་ལེན་ཚིག་འགའི་བཤད་པ་ལ། །མཁས་པ་ང་ནི་སྐྱུགས་པ་བཞིན་དུ་བལྟ། །རང་ཡུལ་ཉེ་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཀུན་བོར་ནས། །རྩེ་གཅིག་དམ་ཆོས་བསྒྲུབ་པར་དམ་བཅས་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཡུལ་དུ་རྣམ་གཡེང་འདུ་འཛི་ཡིས། །དལ་འབྱོར་དོན་མེད་བྱེད་པ་སྨྱོན་པ་ཡིན། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་རྣམ་དབྱེ་ལེགས་རྟོགས་ནས། །ད་དུང་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ། །ཆགས་ཤིང་བག་མེད་རྣམ་གཡེང་ལྷུར་ལེན་ན། །བདག་ལ་སེམས་མེད་གྱུར་པ་གདོན་མི་ཟ། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བ་དང༌། །མཚུངས་

278 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པའི་བླ་མའི་མན་ངག་ལེགས་རྟོགས་ནས། །དེ་དོན་རྩེ་གཅིག་བསྒྲུབས་ན་རང་གཞན་གྱི། །གཏན་གྱི་འདུན་མ་འགྲུབ་པར་ཤེས་བཞིན་དུ། །ད་དུང་གཞན་ཟེར་སྙན་དང་མི་སྙན་དང༌། །དོན་ཆུང་ཚེ་འདིའི་ཁེ་ཉེན་བརྩི་བརྩི་ནས། །ཕྱི་བཤོལ་ངང་ལ་དོན་མེད་དུས་འདའ་ན། །ཆོས་བརྒྱད་གདོན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྙིང་རུལ་ཡིན། །གཏིང་ནས་ངེས་པ་མ་རྙེད་བླུན་པོ་དག །ཟབ་མོ་བསྒྲུབ་ལ་མི་གུས་མཚར་ཅི་ཡོད། །གཏིང་ནས་ཟབ་མོའ་ལམ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས། །དེ་དོན་མི་བསྒྲུབ་དེ་ལས་ཁྲེལ་བོར་སུ། །ཅིའང་ ིམི་ཤེས་ཁ་ཅིག་ཚེ་འདི་ལ། །ལྟོས་མེད་བསྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པ་མཐོང་བའི་ཚེ། །ཉམས་ལེན་གནད་ལ་ཆེས་མཁས་རྣམ་གཡེང་གི །རྒྱར་ཆུད་གྱུར་པ་ཤིན་ཏུ་ངོ་ཡང་ཚ། །དེ་ཕྱིར་མདོ་རྒྱུད་བླ་མའི་མན་ངག་དོན། །ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཡིད་དྲངས་ནས། །ནམ་ཞིག་འདི་དོན་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར་སྙམ་དུ། །མཁས་པ་ང་ནི་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་སེམས། །མི་དབང་དུ་མའི་ཅོད་པན་ནོར་བུའི་འོད། །རྐང་མཐིལ་རྡུལ་ལ་རྩེ་བ་ཐོབ་པ་དང༌། །རྩྭ་རྩེའི་ཟིལ་པས་སེན་མོ་ཉེར་མཆོད་པ། །མཁས་པ་བདག་ལ་ཕན་པར་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཟང་ཟིང་ལོངས་སྤྱོད་རྨི་ལམ་དཔལ་འབྱོར་དང༌། །མཚུངས་པར་རིག་ཅིང་རྒྱལ་བས་སྨད་མཐོང་ནས། །མཁས་པ་བདག་ནི་བ་ཚྭའི་མཆོད་ཡོན་ལྟར། །རྙེད་བཀུར་གནས་ལ་མཐུན་པར་འཛིན་མ་ཡིན། །བྲག་ཅའི་དབྱངས་ཀྱིས་བདག་རྒྱུད་ཁེངས་མི་འགྱུར། །དུས་མིན་སྙན་གྲགས་བདུད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ནི། །དེ་ལྟ་མིན་ཞེས་ཚིག་གི་མཆོད་སྦྱིན་ལ། །མཁས་པ་བདག་ནི་རེ་བ་ལྷུར་མི་བྱེད། །མཆེ་བ་མི་བཟད་སྦར་མོའ་ཤིགས་འཆང་བ། །གངས་རི་འཛིན་པའི་གདོང་ལྔའི་དབང་པོ་ནི། །ལྕགས་ཀྱིས་བཅིངས་ནས་བཙོག་ཆུས་འཚོ་བ་ཡི། །སྒོ་ཁྱིར་བྱེད་འདོད་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཡིན། །དེ་ལྟར་སྨྲས་འདི་དམ་པའི་མཛད་པ་ལ། །བལྟ་བར་འདོད་པའི་དགེ་སློང་དགེ་ལེགས་དཔལ། །བཟང་པོས་མདངས་ཅན་རི་བོའ་ངོས་ལ་ནི། །རང་གི་རྟོགས་པ་གཏམ་དུ་བསྙད་པ་ཡིན།། །། ི

༈ ན་མོ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་བརྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ། རྗེ་བཙུན་བླ་
མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར། །མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་བསྡུས་པ། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་དེ་ཉིད་གཉིས་པའི་རྗེ། །ཟླ་མེད་བླ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 279

མ་མཆོག་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ།།
དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་བསླབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་གཅེས་
པར་འཛིན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་མཐུན་པར་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱ་བར་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། བདག་ཉིད་དྲན་པ་གསོ་བའི་ཕྱིར། ཐུན་དྲུག་གི་རྣལ་འབྱོར་འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་བྱས་པའི་ཆ་རེ་རེའི་ནང་དུ་འཆག་མེད་དུ་བྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དང་པོར་ཡིད་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མ་ཡེངས་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྐབས་དང་བསྟུན་པ་རེ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བྱ་བ་ནི། སྐྱབས་འགྲོའ་བསླབ་བྱ་ལས་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ ིབ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སྡུག་བསྔལ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་པ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །སྙམ་དུ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་ཡིད་ལ་བྱ་ཞིང་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྒོམ་མོ། །དེ་ཡང་རིགས་ལྔ་སོ་སོའ་དམ་ཚིག་ཁས་བླངས་པའི་སྐབས་སུ། ིརིན་འབྱུང་གི་དམ་ཚིག་ལ། སྦྱིན་པ་རྣམ་བཞི་རྟག་ཏུ་སྦྱིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ། སྦྱིན་པ་བཞི་ནི། ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་ཆོས་དང་བྱམས། །ཞེས་པ་བཞི་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ལ་ཚད་མེད་པ་བཞིའི་ནང་ནས། བྱམས་པ་བསྒོམ་པ་ནི་བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ་དང༌། གཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་པ་ནི་མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ཡིན་པས། ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་དུས་དྲུག་ཏུ། །སྦྱིན་པ་བཞི་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་བསྲུང་བ་དང༌། སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་འགྲོར་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྒོམ་པའོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སེམས་འདི་དག་གིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བཏང་བར་མི་བྱའོ། །སྙམ་དུ་དམ་བཅའ་ཞིང་ཡིད་ལ་བརྣག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྨོན་སེམས་ཆོ་གས་བཟུངས་ཕྱིན་ཆད་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པའི་བསླབ་བྱ་དེ་བསྲུང་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།།
དེ་ནས་འཇུག་པའི་སེམས་གཟུང་བར་འདོད་ནའང༌། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་

280 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཅད་མངོན་སུམ་ལྟ་བུར་དམིགས་ལ། ཇི་ལྟར་སྔོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང༌། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །བདག་ཀྱང་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང༌། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ལའང༌། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བགྱི། །ཞེས་ལན་གསུམ་ཡིད་ལ་བརྗོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསླབ་པར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །དེ་ནས། དེང་དུས་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད། །མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་སྲས་སུ་ད་གྱུར་ཏོ། །ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང༌། །རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བརྩམས་ཏེ། །སྐྱོན་མེད་བཙུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། །རྙོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ། །ལོང་བས་ཕྱག་དར་ཕུང་པོ་ལས། །ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་རྙེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཇི་ཞིག་ལྟར་སྟེས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འདི་བདག་ལ་སྐྱེས། །འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཇོམས་བྱེད་པའི། །བདུད་རྩིའི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་སེལ་བ་ཡི། །མི་ཟད་གཏེར་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་ནད་རབ་ཞི་བྱེད་པའི། །སྨན་གྱི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །སྲིད་ལམ་འཁྱམ་ཞིང་དུབ་པ་ཡི། །འགྲོ་བ་ངལ་བསོའ་ིལྗོན་ཤིང་ཡིན། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ངན་འགྲོ་ལས། །སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་སྟེགས་ཡིན། །འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་གདུང་སེལ་བའི། །སེམས་ཀྱི་ཟླ་བ་ཤར་བ་ཡིན། །འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་རབ་རིབ་དག །དཔྱིས་འབྱིན་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཡིན། །དམ་ཆོས་འོ་མ་བསྲུབས་པ་ལས། །མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་འབྱུང་བ་བཞིན། །འགྲོ་བའི་མགྲོན་པོ་སྲིད་པའི་ལམ་རྒྱུ་ཞིང༌། །བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་པར་འདོད་པ་ལ། །འདི་ནི་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་ཉེར་གནས་ཏེ། །སེམས་ཅན་མགྲོན་ཆེན་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །བདག་གིས་དེ་རིང་སྐྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱན་སྔར་འགྲོ་བ་བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་ནི། །བར་དུ་བདེ་ལ་མགྲོན་དུ་བོས་ཟིན་གྱིས། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ལ་སོགས་དགའ་བར་གྱིས།1

།ཞེས་
དོན་ཡིད་ལ་དྲན་བཞིན་པས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སེམས་སྐྱེད་ཀྱི་མཇུག་གི་ཆོ་ག་དགའ་བ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ། སེམས་སྐྱེད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསམ་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་འདིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༦༤ ཕྲེང་། ༨

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 281

དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་ནས། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་
སྟེང་དུ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་ཐ་མི་དད་པར་སྤྱན་དྲངས་ནས་བཞུགས་པའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་གཏུགས་པའི་ཕྱག་བྱས་པར་མོས། །གང་གི་དྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་ཉིད། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་བ། །བླ་མ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་ཡི། །རྡོ་རྗེ་ཅན་ཞབས་པད་ལ་འདུད། །ཅེས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ནས་གླིང་བཞི་རི་རབ་ཉི་ཟླ་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན། བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དགེ་རྩ་དང་བཅས་པ་ཕུལ་ནས། བདག་གཞན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་ཚོགས་བཅས། །རིན་ཆེན་མཎྜལ་བཟང་པོ་ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་ཚོགས་བཅས་པ། །བློ་ཡིས་བསླངས་ནས་བླ་མ་ཡི་དམ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འབུལ། །ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་བཞེས་ནས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། །ཞེས་བརྗོད་ཅིང་མཎྜལ་ཕུལ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་རིགས་དྲུག་ཀའི་སོ་སོའ་དམ་ཚིག་རྣམས་ཉིན་མཚན་ལན་དྲུག་བསྐྱང་བར་གསུངས་པའི་ནང་ནས་མཆོད་ ིཔའི་ལས་ཀྱང་ཅི་ནུས་བྱ་བའི་དམ་ཚིག་བསྐྱང་བའང་ཡིན་ནོ།།
དེ་ནས་བླ་མའི་སྐྱོན་ལ་བརྟགས་པའི་ཉེས་དམིགས། ཡོན་ཏན་གྱི་ངོས་ནས་དད་པ་
བསྒོམས་ཤིང༌། བླ་མ་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་བློ་ནུས་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམས་ལ། ཕྱིན་ཆད་བླ་མའི་སྐྱོན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོག་པའི་སྡོམ་སེམས་དྲག་པོ་བྱ་ཞིང༌། ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་དད་པ་དྲག་པོས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་སྣ་མཐའ་དག་འགག་པ་དང༌། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློ་སྣ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བར་གསོལ་བ་གདབ། དེ་ནས། རྡོ་རྗེ་བསྡུ་བའི་ཕྱག་རྒྱས་སྤྱི་བོར་བླ་མ་སྤྱན་དྲངས། བདག་ཉིད་ལ་དགྱེས་བཞིན་དུ་ཐིམས་པས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་མོས་པར་བྱ་ཞིང༌། འདི་ནི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་དྲུག་ཏུ་བསྒོམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་དག་ཀྱང་གཟུང་བར་བགྱི། །ཞེས་པའི་དམ་ཚིག་ཐུན་དྲུག་ཏུ་བསྐྱང་བའང་ཡིན་ཞིང༌། མཆོག་ཏུ་དད་པས་དུས་གསུམ་དུ། །དཀྱིལ་འཁོར་མེ་ཏོག་བཅས་ཐལ་མོས། །སློབ་མས་བླ་མ་བསྙེན་བཀུར་ཞིང༌། །ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་ཕྱག་བྱའོ། །ཞེས་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་པ་དེའི་བསླབ་བྱ་བསྲུང་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡིན་ནོ།།
དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་ཅི་ལྟར་

282 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཡོད་པ་ལྟར་གསལ་གདབ་ལ། ཅུང་ཟད་རེ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཕན་ཡོན་མཐའ་ཡས་མོད་ཀྱི། ཁྱད་པར་དུ། མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །དེར་རྟོག་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ། །ཞེས་པའི་ལྟུང་བས་མ་གོས་པ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་རང་ལྷག་པའི་ལྷ་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྐྱང་པའམ། ཡུམ་ལ་རང་གི་ལག་པ་རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་བཟུངས་པས་འཁྱུད་པར་མོས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་དྲན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཕྱག་རྒྱ་འཛིན་པའི་དམ་ཚིག་དུས་དྲུག་ཏུ་བསྐྱང་བའོ། །བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ན། ཐུན་བཞི་པོ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལས་ལོགས་སུ་འདི་མི་དགོས་སོ།།དེ་ནས་དང་པོར་འདུལ་བའི་གཞིས་བསྡུས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རགས་པ་དང༌། ལྟུང་བ་འབྱུང་ཉེ་
བ་རྣམས་དང༌། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྡོམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལྟུང་བ་རྣམས་སྡོམས་ཚིག་ཙམ་ཡང་ཡིད་ལ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས། འདི་རྣམས་རྒྱུད་ལ་མི་གོས་པ་དང༌། བསླབ་བྱའི་གནས་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་བསླབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དྲན་ཤེས་དང་སྡོམ་སེམས་དྲག་པོ་བསྒོམ། དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང༌། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གི་ཉེར་གནས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་རྣམས་དང༌། ཕམ་པ་དང་ཉེས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་རྐང་གྲངས་ཙམ་རེའང་མ་མཐའ་ཡིད་ལ་བསམས་ནས། དེ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་གོས་མ་གོས་ལེགས་པར་བརྟག་དཔྱད་བྱ་ཞིང༌། མ་གོས་འདུག་ན་དགའ་བ་བསྒོམ། གོས་འདུག་ན་འགྱོད་པ་དྲག་པོ་བྱ་ཞིང་མྱུར་དུ་ཕྱིར་འཆོས་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱ། སྔར་གོས་མ་གོས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིན་ཆད་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སྡོམ་སེམས་དྲག་པོ་བསྒོམ།
དེའི་རྗེས་སུ། སྡོམ་པ་བསྒྲག་གཟུང་གི་སྐབས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་དང༌། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་
པ་དང༌། རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི། སྦོམ་པོ་རྣམས་དང་བཅས་པ་མ་མཐའ་རྐང་གྲངས་ཙམ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དྲན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་དང༌། ལྟུང་བ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་གོས་མ་གོས་བརྟག་དཔྱད་བྱ་ཞིང༌། མ་གོས་འདུག་ན་དགའ་བ་བསྒོམ། གོས་འདུག་ན་འགྱོད་པ་དྲག་པོས་མྱུར་དུ་ཕྱིར་འཆོས་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་བྱ། སྔར་གོས་མ་གོས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིན་ཆད་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་གོས་པར་བྱའོ། །སྙམ་དུ་སྡོམ་སེམས་དྲག་པོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 283

བསླབ་པ་མི་ཉམས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཉིན་རེ་ཞིང་ནི་བཟླ་བར་བྱ། །གང་ཚེ་ཉམས་གྱུར་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་སྦོམ་པོར་འགྱུར།1

།ཞེས་སྔགས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་
ལན་དྲུག་དྲུག་ཏུ་བཟླ་བ་སྟེ་བསྔོ་བགྲང་བྱེད་ཅིང་དྲན་ཤེས་བསྟེན་དགོས་པར་གསུངས་པའི་བསླབ་བྱ་བསྲུང་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྡོམ་པ་གཞན་གཉིས་ལའང་གྲུབ་ན་བསླབ་པ་བསྲུང་བའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ནས་བདག་ཉིད་བསླབ་བྱ་ལས་མི་འདའ་བར་མ་ཟད། གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ཕྱི་ནང་གི་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཟུང་བར་བྱའོ། །སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་བརྣགས་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལན་དྲུག་ཏུ་བསྐྱང་པའང་ཡིན་ལ། ཆོས་སྤོང་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དུ་མ་བསྲབས་པར་འགྱུར་བ་དང༌། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་སྡུད་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བས་མཚོན་པ་བདག་གི་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་
དུ་བསགས་པའི་དགེ་བ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་བཏང་བའི་བསམ་པས་བསྔོ་བ་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འདི་དག་ཀུན་བྱས་ཏེ། །དགེ་བ་བདག་གིས་བསགས་པ་གང། །དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་ཤོག །འགྲོ་བ་ནད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །ནད་གསོས་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ནི། །སྨན་དང་སྨན་པ་ཉིད་དག་དང༌། །དེ་ཡི་ནད་གཡོག་བྱེད་པར་ཤོག །ཟས་དང་སྐོམ་གྱི་ཆར་ཕབ་སྟེ། །བཀྲེས་དང་སྐོམ་པའི་སྡུག་བསྔལ་བསེལ། །མུ་གེའི་བསྐལ་པ་བར་མ་ལ། །བདག་ནི་ཟས་དང་སྐོམ་དུ་གྱུར། །སེམས་ཅན་ཕོངས་ཤིང་དབུལ་བ་ལ། །བདག་ནི་མི་ཟད་གཏེར་གྱུར་ཏེ། །ཡོ་བྱད་མཁོ་དགུ་སྣ་ཚོགས་སུ། །མདུན་དུ་ཉེ་བར་གནས་གྱུར་ཅིག །བདག་གི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང༌། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཕངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། །ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མྱ་ངན་འདའ། །བདག་བློ་མྱ་ངན་འདས་པ་བསྒྲུབ། །ཐམས་ཅད་བཏང་བར་ཆབས་གཅིག་ལ། །སེམས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༥༣༡ ཕྲེང་། ༤

284 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཅན་རྣམས་ལ་གཏང་བ་མཆོག །བདག་གིས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ལུས་འདི་ཅི་བདེར་བྱིན་ཟིན་གྱིས། །རྟག་ཏུ་གསོད་དང་སྨོད་པའམ། །བརྡེག་སོགས་ཅི་དགར་བྱེད་ལ་རག །བདག་གི་ལུས་ལ་གཙེ་བྱེད་དམ། །ཅོ་འདྲི་ག་ཞའི་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱང༌། །བདག་གི་ལུས་འདི་བྱིན་ཟིན་གྱིས། །འདི་འདྲའི་ཁ་ཏས་ཅི་ཞིག་བྱ། །དེ་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བའི། །ལས་གང་ཡིན་པ་བྱེད་དུ་ཆུག །བདག་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་དུ་ཡང༌། །འགའ་ཡང་དོན་མེད་མ་གྱུར་ཅིག །བདག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་དག་གིས། །ཁྲོ་བའམ་དད་པའི་སེམས་བྱུང་བ། །དེ་ཉིད་རྟག་ཏུ་དེ་དག་གི །དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །གང་དག་བདག་ལ་ཁ་ཟེར་རམ། །གཞན་དག་གནོད་པ་བྱེད་པའམ། །དེ་བཞིན་འཆར་ཁ་གཏོང་ཡང་རུང༌། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སྐལ་ལྡན་གྱུར། །བདག་ནི་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན། །ལམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང༌། །བརྒལ་འདོད་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་དང་ནི། །གཟིངས་དང་ཟམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། །གླིང་དོན་གཉེར་ལ་གླིང་དང་ནི། །གནས་མལ་འདོད་ལ་གནས་མལ་དང༌། །མར་མེ་འདོད་ལ་མར་མེ་དང༌། །བདག་ནི་ལུས་ཅན་བྲན་འདོད་པ། །ཀུན་གྱི་བྲན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བུམ་པ་བཟང༌། །རིག་སྔགས་གྲུབ་དང་སྨན་ཆེན་དང༌། །དཔག་བསམ་གྱི་ནི་ཤིང་ཆེན་དང༌། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་འདོད་འཇོར་གྱུར། །ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང༌། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་ཡང༌། །སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི། །རྣམ་མང་ཉེར་འཚོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག །དེ་བཞིན་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདས་བར་དུ། །བདག་ནི་ཉེར་འཚོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག1

།ཅེས་དོན་ཡིད་ལ་དྲན་བཞིན་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་
སྟེ། འདི་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་དང༌། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་བསྔོ་བ་རྣམ་པར་དག་པའང་ཡིན་ལ། ིརིགས་ལྔའི་སྡོམ་པ་འཛིན་པའི་ཚེ་ཉིན་མཚན་ལན་དྲུག་ཏུ་སྦྱིན་པ་རྣམ་བཞི་སྟེར་བར་ཁས་བླངས་པའི་སྦྱིན་པ་གཉིས་གོང་དུ་སོང་ཚར་ཞིང༌། འདིར་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བས། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་དང༌། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གཉིས་གཏོང་བའི་བསླབ་བྱའང་ལེགས་པར་བསྲུང་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
ཐུན་རེ་རེའི་མགོར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལྟུང་བཤགས་ཚར་རེ་རེ་སྦྱར་ན། ཉིན་དང་མཚན་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༦༢ ཕྲེང་། ༡༢

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 285

མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཕུང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་བྱ་ཞིང༌། །རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བརྟེན་པས། །ལྟུང་བའི་ལྷག་མ་དེས་ཞི་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ཉམས་སུ་བླངས་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགྲོ་ནས་བསྔོ་བའི་བར་འདི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་བགོས་པའི་ཆ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ལན་རེ་ཚང་བར་ཉམས་སུ་བླངས་པས། ཞག་གཅིག་ལ་ལན་དྲུག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པའི་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་ཚང་བར་འགྱུར་ཞིང༌། ཟབ་ཆོས་རྨད་དུ་བྱུང་བར་གྲགས་པའི་ཉམས་ལེན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཆ་ཙམ་དུ་ཡང་བསྒྲུན་པར་མི་ནུས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྡོམས་ཆེན་པོ་སྔོན་མེད་པའི་བཀའ་སྲོལ། རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པས། རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་ཟུངས་ཤིག །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། །དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་དམ་ཚིག་ཅེས། །རྒྱལ་བས་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ལས་ལན་མང་དུ། །ནན་ཏན་ཆེན་པོས་ཡང་ཡང་གསུངས་མོད་ཀྱི། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་གཏམ་འདི་རིང་ནས་ནུབ། །རྩ་བ་རུལ་བའི་ཆུ་ཤིང་ལོ་མ་ལས། །དཔག་བསམ་འབྲས་བུ་རེ་བས་ཕྱོགས་ཀུན་གང༌། །ཐུབ་བསྟན་མིང་ཙམ་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་དུས། །རྒྱལ་བའི་གདུང་འཚོབ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ། །སྨོན་ལམ་དབང་གིས་བྱང་གི་ཕྱོགས་འདིར་བྱོན། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན། །སྔོན་མེད་གཞི་ནས་བཙུགས་པའི་བཀའ་སྲོལ་གྱིས། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་བློ་གྲོས་མིག་ཕྱེ་ཞིང༌། །གསུང་རབ་མ་ལུས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། །རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་བཟང་གསལ་མཛད་ནས། །བདག་ཅག་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་དོན་པོ་མཛད། །ཚུལ་འདི་ད་དུང་སྐལ་ལྡན་གདུལ་བྱ་ལ། །ཕན་བདེ་སྩོལ་བའི་ལམ་བཟང་ཡུན་རིང་དུ། །ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་རབ་བསམས་ནས། །ཐུན་དྲུག་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡི། །ཕྱག་ལེན་འདི་ཡང་བདག་གིས་ཡི་གེར་བྲིས། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་བདག་དང་འགྲོ་བ་ཀུན། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་བླ་མས་རྗེས་བཟུངས་ནས། །རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ཉམས་ལེན་དྲི་མེད་ཀྱིས། །དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་མྱུར་དུ་གྲུབ་གྱུར་ཅིག།
ཐུན་དྲུག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྲངས་དང་གོ་རིམས་སུ་བསྒྲིགས་པ་
འདི་ནི། སྔོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་འདི་འདྲ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་མ་གྲགས་ཤིང༌། 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༩༧༨ ཕྲེང་། ༢༡

286 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བདག་གི་བླ་མ་འབའ་ཞིག་གིས་མདོ་རྒྱུད་མ་ལུས་པའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གཞི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པར་དགོངས་ནས། དེ་ཉིད་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་ཐུན་དྲུག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འཆག་མེད་དུ་བྱེད་པ་སྡོམ་པ་གསུམ་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་ལ་མ་བཞག་པར་ཉམས་འོག་ཏུ་ཚུད་པར་བྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བཀའ་སྲོལ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་བཙུགས་པ་ལག་ཏུ་བླང་བདེ་བའི་ཐབས་སུ། རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དང་མི་འགལ་བར། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་ིབཀའ་དྲིན་གྱིས་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་སྦྱར་བའོ། །འདི་ནི་བཀའ་རྒྱུད་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག །བོད་ལ་གསེར་ཆོས་སུ་གྲགས་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་འགྲན་ཟླ་མ་ཡིན་པས། སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་སྦ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། །།

༈ ན་མོ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ། གཟུགས་བརྙན་གསལ་
བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པར་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ཞིག་ཆོས་ཀུན་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་གཟིགས་ཀྱང༌། །ལམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐའ་དག་རྒྱང་བསྲིངས་ནས། །ཡང་དག་ལམ་བཟང་རིགས་པས་གསལ་མཛད་པ། །བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་དེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །འདི་ན་ཡང་དག་པ་དང་ལྟར་སྣང་གི །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་འབྱེད་ལ་མི་མཁས་པ། །དེ་དག་རྣམས་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག །གཏམ་དུ་བྱ་བའི་མེ་ལོང་འདིར་གསལ་བྱ། །གང་དག་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ། །སྐྱེས་བུར་འཁྲུལ་བའི་བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་ལྟར། །ཆོས་མིན་ཆོས་སུ་བཅོས་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱིས། །བསླུས་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ཚིག་འདི་ཉོན། །ཁྲིམས་འཆལ་ཐོས་པས་དབེན་ཞིང་སྒྲུབ་ལ་གཡེལ། །རིགས་རུས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་དྲེགས་འགྱིང་བག་ཅན། །འདོད་པས་གདུངས་པས་ལྟོ་ཕྱིར་ཆོས་འཚོང་བ། །འདི་དག་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །ལོ་རྒྱུས་རྫུན་གྱི་ཕྲེང་བས་ཡིད་བསྒྱུར་ནས། །གསེར་སོགས་ཕངས་མེད་ཡོན་གྱིས་བསླུ་དགོས་པའི། །རིགས་བྲལ་ཟབ་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྲགས་པ་དག །ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ལམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །ཚད་ལྡན་མཁས་པའི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་ཞིང༌། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་འདོར་དགོས་ཀྱང༌། །རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཚིག་ལ་འཇུག་འགྱུར་བ། །བླུན་པོའ་ཡིད་ ི

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 287

ཆེས་དད་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །ཚུལ་འཆལ་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་མཁན་སློབ་ལས། །ནོར་འཁྲུལ་ཆོ་ག་ཉམས་པའི་ལག་ལེན་གྱིས། །སྐྲ་བྲེགས་ལུས་བསྒྱུར་ཙམ་གྱི་རབ་བྱུང་ལ། །སྡོམ་པ་ཐོབ་པར་འཛིན་པ་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །ཚུལ་འཆལ་གྲལ་དུ་འདུས་པའི་དགེ་འདུན་དང༌། །སྔགས་ཚིག་ནོར་འཁྲུལ་བཀླགས་དང་བརྡ་མ་འཕྲོད། །ངེས་པ་ལྔ་བྲལ་མེད་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ། །བསྙེན་རྫོགས་བྱེད་པ་དགེ་སློང་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །འགྲོ་ཀུན་ཕ་མར་ངེས་པའི་སྙིང་རྗེས་དབེན། །མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་བསལ་འདོད་ལྷག་བསམ་བྲལ། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་གྱི། །ལད་མོ་བཟླས་པ་སེམས་སྐྱེད་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །བླ་མ་ཆོ་ག་རྒྱུད་བཞིན་མི་ཤེས་ཤིང༌། །དམ་ཚིག་སྡོམ་ལ་མི་གནས་རྣལ་འབྱོར་བྲལ། །བསྙེན་སོགས་མ་དག་གང་བྱུང་ལག་ལེན་གྱིས། །སློབ་མ་རྗེས་འཛིན་དབང་གི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །མོ་དང་རྩིས་ལུང་སྨན་པའི་ངག་ཉན་ནས། །དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་སྤངས་པའི་སློབ་མ་ལ། །བརྒྱ་ཕྲག་དབང་བསྐུར་འབུལ་བའི་རྗེ་ཚོང་ཅན། །དམྱལ་བའི་སྒྲུབ་ཐབས་དབང་གི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །སྒོ་གསུམ་སྤྱོད་པ་བག་མེད་རང་དགར་སྤྱོད། །ཚོང་དང་ཞིང་ལས་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བས་བྲེལ། །ཁྲེལ་མེད་ལྟོ་གོས་འབའ་ཞིག་དོན་གཉེར་བའི། །མགོ་རེག་ཕལ་ཆེར་བཙུན་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །རྣམ་དག་བསླབ་པས་བསྡམས་པའི་དགེ་སློང་ནི། །གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་རྟགས་ཙམ་བསྒྱུར་བ་ཡི། །བཟའ་བཏུང་དོན་གཉེར་ཁྱིམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། །བརྒྱ་སྟོང་ཚོགས་ཀྱང་དགེ་འདུན་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་རྒྱུད་མ་སྦྱངས་ཤིང༌། །རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པའི་མིང་ཙམ་མ་ཐོས་ཀྱང༌། །ཁ་འཇམ་ལུས་དུལ་བྱི་ལའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི། །ཕྱི་ཚུལ་འཆོས་པ་བྱང་སེམས་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་དང༌། །བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མེད་པར། །ཟབ་ཆོས་ཅི་ཙམ་མཁས་དང་བསྒོམ་ན་ཡང༌། །དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །རྙེད་བཀུར་འཁོར་དང་གྲགས་པ་དོན་གཉེར་བས། །འགྲན་སེམས་ ིཕྲག་དོག་བདག་བསྟོད་གཞན་སྨོད་ཀྱིས། །ངས་ཤེས་གྲངས་དང་བཤགས་སྦྱོང་ལྷུར་ལེན་པ། །ཉོན་མོངས་སོ་ནམ་ཐོས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་བཅས་པ་མཐའ་དག་གི །དགོངས་དོན་རིགས་པས་འབྱེད་པའི་མཐུ་མེད་ཅིང༌། །དེ་དོན་ཉམས་ལེན་གནད་ལ་མི་མཁས་པའི། །བཤེས་གཉེན་ཕལ་ཆེར་མཁས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྲས་ཚད་ལྡན་

288 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

མཁས་པའི་གཞུང༌། །ཀུན་གྱིས་བཤད་པའི་ཏིང་འཛིན་བསྒྲུབ་ཚུལ་གྱི། །མིང་ཙམ་མ་ཐོས་བླུན་པོའ་ིལོག་ཆོས་ལ། །འབད་ནས་བསྒོམ་པ་བསམ་གཏན་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་འདུ་བྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱད། །ལེགས་པར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པར། །ཧར་སྒོམ་བྱིང་བ་ལྟེངས་པོའ་ིརྟོག་མེད་ལ། །སྒོམ་དུ་འཁྲུལ་པ་ཞི་གནས་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་གང་དུའང་མི་སེམས་པར། །མ་བཅོས་གསལ་ལ་མི་རྟོག་ངོས་གཟུང་མེད། །བོན་དང་རྫོགས་ཆེན་ཧྭ་ཤང་ཏིང་འཛིན་ལ། །མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྷག་མཐོང་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང༌། །དངོས་སུ་འགལ་བའི་བདག་མེད་མི་བསྒོམ་པར། །དུས་གསུམ་ཡིད་བྱེད་འགོག་པ་ལྷུར་ལེན་པ། །དུད་འགྲོའ་སྒྲུབ་ཐབས་སྒོམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །རླུང་སྔགས་ལྷ་ཡི་དེ་ཉིད་མི་ ིཤེས་ཤིང༌། །རྒྱུད་དོན་རིགས་པས་འབྱེད་པའི་མཐུ་མེད་ལ། །དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་རྩྭ་ལྟར་འདོར་བྱེད་པའི། །དབང་སྒྲུབ་ཁྲིད་ལུང་སྔགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །དབང་གིས་མ་སྨིན་སྐྱེ་བོའ་ཚོགས་ ིནང་དུ། །རྐང་སྟབས་ཕྱག་རྒྱ་སྔགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས། །གསང་བ་བསྒྲགས་པས་རྙེད་བཀུར་དོན་གཉེར་བ། །གསང་སྔགས་ཆོམ་རྐུན་ཆོ་གའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་འཕྲོད་པའི་གནད་ཀྱིས་དབེན། །ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས། །རྫོགས་རིམ་སྨིན་བྱེད་སྤངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །བརྒྱ་ཕྲག་བསྒོམས་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །བདེ་སྟོང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང༌། །མུ་སྟེགས་སྲོག་རྩོལ་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཡང༌། །ཁྱད་པར་མི་ཕྱེད་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སོགས། །ཇི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་རྫོགས་རིམ་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་རྣམ་པ་བཞི། །ཀུན་དང་མི་མཐུན་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བའི། །བླུན་པོའ་ཟོག་ ིཆོས་ཡུན་དུ་ཉམས་བླངས་ཀྱང༌། །དོན་མེད་དོན་ལོག་སྒྲུབ་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཆ་ཙམ་མ་བྲི་ཡང༌། །ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཅུང་ཟད་སྙོམས་པ་དང༌། །ཉམས་ལེན་མི་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་བན་བུན་གྱིས། །བླུན་པོའ་མགོ་བསྐོར་གྲུབ་རྟགས་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །དབང་ཁྲིད་ ིལུང་གིས་ཟས་ནོར་ཚོལ་བ་དང༌། །ལྟོ་ཕྱིར་རྫུན་གྱི་ཆོ་ག་བྱུང་རྒྱལ་གྱིས། །ཕན་སེམས་མེད་པར་གྲོང་ཆོག་བརྩོན་པ་ནི། །བདག་གཞན་བསླུ་བའི་གཞན་དོན་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །བདག་འཛིན་མ་ཞིག་ཚུལ་ཁྲིམས་རང་སར་ཞིག །འདོད་པ་མ་སྤངས་ངོ་ཚ་གཏིང་ནས་སྤངས། །ཁྲེལ་མེད་ཐོ་ཆོའ་ི

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 289

སྤྱོད་པས་གཞན་བསླུ་བ། །རྟོགས་ལྡན་ཞེས་གྲགས་ཞིག་པོའ་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །མདོར་ན་ ིབཤེས་གཉེན་དམ་པས་མ་ཟིན་ཅིང༌། །སྣང་ཤས་དབང་གྱུར་ཆོས་བརྒྱད་རྗེས་འབྲངས་པའི། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་དང་བསྟན་པའི་བྱ་བ་སོགས། །ཇི་ཙམ་འབད་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་གཟུགས་བརྙན་ཡིན། །དང་བའི་མཚོ་ནང་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ལ། །ཟླ་བར་འཁྲུལ་ནས་འཛིན་པར་འདོད་པ་ནི། །ཆུ་ནང་ལྷུང་བས་སྲོག་དང་འབྲལ་བ་ལྟར། །གཟུགས་བརྙན་ཆོས་ཀྱིས་བསླུས་པའང་ཤེས་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་ལམ་བཟང་རྟོགས་པའི་གེགས། །གཟུགས་བརྙན་གཟུགས་སུ་འཁྲུལ་བ་བསལ་སླད་དུ། །བརྩེ་བའི་བསམ་པས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་འདི། །བློ་ལྡན་འགའ་ལ་དོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར།།རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ། གཟུགས་བརྙན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མེ་ལོང་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཅན་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་དཔལ་རི་བོ་མདངས་ཅན་གྱི་དགོན་པར་སྨྲས་པའོ།། །།
༈ ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །བློ་བཟང་གསུང་གི་ལེགས་བཤད་མེ་ཏོག་ཕྲེང༌། །གྲགས་
པའི་མདངས་ལྡན་རིགས་པའི་དྲི་བསུང་ཅན། །དཔལ་ལྡན་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་མགོ་བོ་ལ། །ངལ་བསོ་བགྱིས་པས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཐེག་མཆོག་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་མི་དམན་ཚོགས་གཉིས་རིན་ཆེན་ཁམས་ལས་གྲུབ། །རྣམ་དཔྱོད་མགྱོགས་འགྲོའ་རྟ་ལྗང་གིས་དྲངས་ཤེས་བྱའི་མཁའི་ལ་ཐོགས་མེད་ཅིང༌། །གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་མ་ལུས་རིགས་པའི་ཟེར་གྱིས་སྣང་བྱེད་པ། །སྔོན་མེད་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་དེ་དང་མེ་ཁྱེར་ལྷན་ཅིག་ཇི་ལྟར་བགྲོད། །འོན་ཀྱང་རོང་སྐྱེས་ཤཱཀྱ་ཡི། །བསྟན་ལ་སྡང་བའི་ཡིད་ལྡན་ཞིང༌། །གཤེན་རབ་གཞུང་ལུགས་རྒྱལ་མཚན་འཛིན། །བྱིས་པ་མཁས་པར་རློམ་པ་གང༌། །རིང་ན་གནས་ཚེ་ཁོ་བོ་དང༌། །ལྷན་ཅིག་བརྒལ་ལན་བྱའོ་ཞེས། །གྱ་གྱུའི་ཡིད་ལྡན་དྲང་སྲོང་གི །སྨོད་པའི་ཚིག་བཞིན་ཡང་ཡང་བསྒྲགས། །དེ་ནས་ནམ་ཞིག་འདིར་ཕྱིན་ཚེ། །ཞུམ་པ་བཞིན་དང་སྐྲག་པ་བཞིན། །གནོང་བ་བཞིན་དང་འགྱོད་པ་བཞིན། །སྐྱབས་མེད་བཞིན་དུ་སྐྱབས་འཚོལ་བྱེད། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་འོད་དཀར་ལ། །གླགས་ཚོལ་འདོད་པའི་མུན་ཅན་དེ། །ཁོ་བོའ་རིགས་ཚུལ་རྡོ་རྗེ་ཡིས། །གཞོམ་པར་བྱ་ཞེས་མངོན་དུ་སྨྲས། །བླ་མའི་ལེགས་བཤད་ཉིན་བྱེད་ ིཟེར། །སྒྲིབ་བྱེད་ཕྲག་དོག་རྐང་འཐུང་རྒྱས། །ཉེས་བཤད་ནགས་ཚལ་འཁྲིགས་པ་ཁྱོད། །ད་ལྟ་ཐལ་

290 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བར་བྱ་ཞེས་སྨྲས། །དེ་ཚེ་སྐྲག་པའི་ཡིད་ལྡན་དེས། །དེ་དག་བདག་གིས་མ་བཀག་ཅེས། །གཏོལ་མེད་གྱུར་པའི་ཚིག་སྨྲ་ཞིང༌། །རྫུན་གྱི་ཁུང་བུར་ཡང་ཡང་བྲོས། །ཁྲེལ་ཡོད་ངོ་ཚའི་གོས་དང་བྲལ། །སྡོམ་པའི་སྐ་རགས་ལྷོད་པ་ཅན། །བླུན་རྨོངས་སློབ་མའི་ཚིག་ངན་གྱི། །ཡོལ་བས་བསྒྲིབས་པའི་ཕག་ཏུ་འཆེལ། །ཕྱོགས་འདིར་མཁས་པའི་བཀའ་མཆིད་དག །བྱ་བར་འོས་པ་མིན་ཞེས་པའི། །སྦྱིན་བདག་ཚིག་ལ་སྐྱབས་བཅས་ནས། །བདག་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་སྨྲས། །ལུང་རིགས་རླབས་ཕྲེང་རོལ་པ་ཅན། །སྡེ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་སོ་སོ་ནས། །མཁས་པ་གདེངས་ཅན་དུ་མ་དག །གནས་འདིར་དཔང་
1

པོར་ལྷགས་པ་ཡང༌། །དེ་ཡིས་གང་ལ་མགོན་བཅས་པ། །དེ་ཉིད་ཚིག་གི་རང་རང་གི །ཆུ་གཏེར་གནས་སུ་བསྐྲད་བྱས་ནས། །རྒོལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་མ་གྱུར། །འདི་ལྟར་མངོན་དུ་མ་ནུས་པའི། །ཞུམ་ཚིག་སྨྲས་པ་དྲན་བྱོས་ལ། །ཕྱི་ནས་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ། །ལྐོག་ཏུ་ངན་སྨྲས་མ་བྱེད་ཅེས། །བདག་གིས་གདམས་ཤིང་ཚར་བཅད་ནས། །བདེན་མིན་སྨྲ་བ་ལྷུར་ལེན་ཅིང༌། །ངོ་ཚས་གཏོལ་མེད་གྱུར་དེ་དག །ལུག་བོང་བཞིན་དུ་མཁས་རྣམས་སྒྲོགས། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་གངས་རིའི་སུལ་ན་གནས། །གཞུང་ལུགས་འབུམ་ཕྲག་རལ་པའི་ཁུར་གྱིས་བརྗིད། །རིགས་པའི་མཆེ་སྡེར་མི་བཟད་སྟོབས་ལྡན་པ། །མཁས་མཆོག་གདོང་ལྔའི་དབང་པོ་ཁོ་བོ་ཙམ། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་གད་རྒྱངས་གཅིག་གིས་ཀྱང༌། །དྲེགས་ལྡན་ཕས་རྒོལ་གླང་པོ་སྟོང་གི་སྙིང༌། །ལྐོག་མར་འབྱིན་པའི་འཇིགས་སྟེར་དགེ་ལེགས་དཔལ། །བཟང་པོ་ལས་གཞན་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་གང༌། །ཞེས་ལུག་གི་ལོ་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་བཅུ་ལ་གཙང་ཉང་སྟོད་ཀྱི་སའི་ཆར་སྨྲས་པའོ།། །།

༈ དྲིས་ལན་ལེགས་བཤད་གཟེགས་མའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་དང་ལྡན་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདིར་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྒོམ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་དད་པ་ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་ལ་ཐུན་བཞིར་བསྒོམ་པ་དེས་བཟླས་པ་དང་། གཏོར་མ་སོགས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གང་ལ་གནས་ནས་བྱ་བ་དང༌། སྦྱོར་བ་དང་མཇུག་གི་བྱ་བ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་ཆོ་གས་ཚང་བར་བྱེད་མི་བྱེད་སོགས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༤༦ ན ༤ གནས་འདིར་དབང་པོར་ལྷགས་པ་ཡང་།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 291

ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཞིབ་པར་སྨྲོས་ཤིག །ཅེས་གསུང་བ་ལ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། ཀྱེ་རྡོར། བདེ་མཆོག །གསང་འདུས་སོགས་ལྷ་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་རེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ལན་བཞིར་བསྒོམ་པའི་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་པ་ནི། ཀྱེ་རྡོ་རྗེ་དང་མངོན་བརྗོད་བླ་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དུ་མ་དང༌། མདོ་བསྲེ་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ནས་བཤད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་པ་ཆེ་བར་མཛད་ལ། ཐུན་བཞི་བསྒོམ་པའི་དུས་ནི། གྲུབ་ཆེན་ཛ་ལན་དྷ་རི་པས། ཀྱེ་རྡོར་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། ཐུན་བཞིར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རིམ་པ་ནི། ཐོ་རངས་དང་ཉི་མ་གུང་དང་ཕྱི་དྲོ་དང་མཚན་མོ་སྟེ་བསྒོམ་པའི་རིམ་པའོ། །ཞེས་བཤད་ལ་སློབ་དཔོན་སྨན་པའི་ཞབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ།།
ཐུན་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་མི་འདྲ་བ་རེ་བསྒོམ་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་
ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ལགས་ཤིང༌། བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་དུ་མས་ཕྱག་བཞེས་སུ་གདའ་བ་ལ། ལྷག་པའི་ལྷ་དུ་མས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་འདྲ་ལགས། དེ་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱས་བསྡུས་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ཡང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ལ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་པའི་ཚེ་ན། བདེ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ཐུན་དང་པོ་ལ་སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་སྦྱོར་བ་ཚོགས་བསག་ནས་བཟུངས་ཏེ། མཇུག་ཆོག་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། ཐུན་གཞན་གསུམ་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་བསྒོམ་པའི་ཚེ། སྔོན་འགྲོ་ནས་བསྲུང་འཁོར་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས་བཞག་ནས། དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྷ་ཡང་རེ་རེ་ནས་ངག་ཏུ་མི་བརྗོད་པར། རང་ཉིད་འོད་དུ་ཞུ་བ་ཧཱུཾ་ཡིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྷ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསམས་ནས། དབང་བསྐུར་མན་ཆད་སྒྲུབ་ཐབས་དང་པོའ་སྐབས་བཞིན་རེ་རེ་ནས་རིམ་ཅན་ ིབསྒོམ་པར་གྲུབ་ཆེན་དྲིལ་བུ་པ་དང་ལྭ་བ་པས་བཤད་ཅིང༌། ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་འགྲེལ་པ་མུ་ཏིག་ཕྲེང་བར་བླ་མ་ཤཱནྟི་པས་བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐུན་བཞིར་བསྒོམ་པ་ན། ཐུན་དང་པོ་ལ་ཆོ་ག་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱས་ནས། ཐ་ན་ཐུན་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ཚེ་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་གཞན་རྣམས་བཞག་ནས། རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བདག་མེད་མར་གསལ་བཏབ་སྟེ་ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོ་བཅུ་བཞི་ཅིག་ཅར་སྤྲོས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རང་གནས་

292 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སུ་འཁོད་པར་མོས་ཏེ། རྣམ་དག་དང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརླབས་དབང་བསྐུར་སོགས་མན་ཆོད་ཆོ་ག་རེ་རེ་ནས་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང༌། སློབ་དཔོན་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་བདེ་མཆོག་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱ་བར་བཞེད། གསང་འདུས་ལ་རྡོ་རྗེ་བཞིས་བསྐྱེད་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ། བདག་གིས་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཟིན་པ་དེ་ལགས། མན་སྙེར་བྲེལ་བའི་ཚེ་ཐུན་དང་པོ་ལའང་སྒྲུབ་ཐབས་བསྒོམ་ཚུལ་བསྡུས་པ་བྱེད་པ་དང༌། ངལ་བའི་ཚེ་ཐུན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་རྒྱས་པར་བསྒོམ་པ་དང༌། བར་བ་གཉིས་ལ་བསྡུས་པར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་དང༌། དང་པོ་རྒྱས་ཤིང་ཐ་མ་གསུམ་བསྡུས་པའི་ཚུལ་བཤད་དེ། དེ་དག་ནི་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པའོ།།ཉིན་ཞག་ཕྲུགས་གཅིག་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཐ་དད་པ་ཞིག་བསྒོམ་པའི་ཚེ། ཆོ་གའི་རྒྱས་
བསྡུས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྔ་དྲོའ་དུས་སུ་བསྒོམ་པའི་མངོན་རྟོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཚོགས་ཞིང་ ིམཆོད་ཅིང་སྡོམ་པ་གཟུང་བ། བདེ་མཆོག་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་རླབས། བསྲུང་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བའི་བར་ཚང་མར་བྱས་ནས། རྒྱུད་སྡེ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཆོ་ག་ལ་རང་བཟོའ་ལྷད་མ་ཞུགས་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་ ིཔར་དག་ཅིང༌། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཚོགས་གསོག་པ་དང༌། སྡིག་པ་བཤགས་པ་སོགས་ཇི་ཙམ་མང་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་ཞིང་སྡིག་པ་འདག་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ་བ་དང༌། ད་ལྟའི་དུས་སུ་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་བསྲུང་འཁོར་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་ཡང་བསྒོམ་པ་ནི་བར་ཆད་བཟློག་པ་ལ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
སྔོན་འགྲོ་གཏོར་མ་ནི། ཆོ་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། ཅིས་ཀྱང་མེད་མི་
རུང་དུ་མ་བཤད་པས། ཆོ་ག་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་མ་གཏོགས། རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནར་མ་ལ་གྲུབ་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་མོད་ཀྱི་མ་གྲུབ་ན་སྔ་དྲོ་ལྟ་བུའི་མངོན་རྟོགས་དང་པོར་བསྒོམ་པ་ལའང་མ་བྱས་པས་མ་ཚང་བའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལགས། མངོན་རྟོགས་དང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ལ། གལ་ཏེ་བྲེལ་ཆེས་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ནའང༌། ཚོགས་ཞིང་མཆོད་པ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 293

སོགས་དང༌། བསྲུང་འཁོར་རྒྱས་པ་རེ་རེ་ནས་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང༌། ཁྲོ་བཅུའི་བཟླས་པ་སོགས་མི་བྱེད་བར། ཤཱུ་ནྱ་ཏཱ་ལྟ་བུའི་སྔགས་ཀྱིས། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་སྔ་མ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་སྟོང་པར་བསྒོམ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྐད་ཅིག་གིས་མངོན་རྟོགས་ཕྱི་མ་གང་བསྒོམ་པ་དེའི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེའི་བསྲུང་འཁོར་གསལ་བཏབ། བསྲུང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱུང་དང་འབྱུང་བ་རིམ་རྩེག་མན་ཆད་ནས། མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་ཡན་ཆད་རང་རང་གི་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ནས་བཤར་བསྒོམ་ཚང་མར་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱེད་པར་འཚལ་གྱི། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་བདེ་མཆོག་ལྟ་བུ་སྔ་དྲོ་བསྒོམས་ནས། ཚ་རྗེས་ལྟ་བུ་ཀྱེ་རྡོར་དུ་ལམ་གྱིས་བསྒྱུར་བའམ། བདེ་མཆོག་གི་ཐུགས་ཀར་ཀྱེ་རྡོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ཀྱང༌། ཀྱེ་རྡོར་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་ཚང་དགོས་པར་གུར་ལ་སོགས་པ་ནས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བསྒོམ་པ་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་གཅིག་ཀྱང་མ་ཚང་ཞིང༌། དེ་འདྲའི་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་ཚུལ་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པས་རང་བཟོ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང༌། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བའི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་ལ། སྟོང་པར་སྦྱངས་ནས་ཆོས་འབྱུང་དང་འབྱུང་བ་རིམ་རྩེག་བསྒོམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆོ་ག་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བའི་གནད་རྣམས་མི་ཚང་བས། བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་སྐབས་དོན་སྟོར་བར་འགྱུར་ཏེ། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་ནི། རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའ་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་ ིའཕགས་པས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། ལྷག་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་དང༌། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་འཕྲིན་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པ་ཙམ་ནི། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ཡང་མངོན་རྟོགས་དང་པོ་བསྒོམ་པ་ན། ཆོ་ག་ཚང་མར་བསྒོམས་ནས་རང་རང་གི་
ཆོ་གའི་སྐབས་གང་དུ་བཟླས་པ་བྱེད་པར་བཤད་པའི་ཐད་དུ། ཕྲེང་བ་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རྡོ་རྗེར་བསྐྱེད། དབང་བསྐུར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་བཏབ་ཞུ་བ་ལས། ཕྲེང་བའི་རྣམ་པར་བསྒྱུར་བའམ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལྟ་བུ་ལ་ཕྲེང་རྡོག་རྣམས་ཁྲག་འཛག་པའི་མགོ་བོར་གྱུར་པ་

294 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སོགས་སུ་བསྒོམས་ནས་རང་རང་གི་སྔགས་ཕྲེང་གི་དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ། ཚིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བཟླས། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་བཟླས་པ་རྣམས་བསྙེན་པའི་གྲངས་འཛིན་ལ་བགྲང1

་གི །ཐུན་མཚམས་དང༌། བཟའ་བཏུང་དང༌། གཏམ་གླེང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་བཟླས་པ་རྣམས་གྲངས་སུ་མི་བགྲང་བར་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་རྣམ་དག་དུ་མ་ནས་བཤད་ཅིང༌། འོན་ཀྱང་བར་ཆད་བསྲུང་བ་དང༌། ངག་ནུས་པ་ཅན་དུ་བྱ་བ་དང༌། ལྷའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་དུ། བཤང་གཅི་འདོར་བའི་སྐབས་ཚུན་ཆད་དུ་སྔགས་བཟླས་པར་བདེ་མཆོག་རྩ་རྒྱུད་ལས་བཤད་ཅིང༌། དེ་ཡང་རང་རང་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་རང་རང་གི་བཟླས་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། བདེ་མཆོག་གི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་བཟླས་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་དུ། ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྣང་ཞེན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། གསུང་གི་སྣང་ཞེན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྔགས་བཟླས་པ་ཡིན་ལ། བདེ་མཆོག་གི་སྐུ་དང༌། ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་གསུང་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་འདྲའི་བཟླས་པ་བྱེད་ལུགས་ཚད་ལྡན་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་པས། རང་བཟོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་བསྟོད་བདུད་རྩི་མྱང་བ་བཟླས་པ་དང་བཅས་པ་རྫོགས་ནས། རང་རང་གི་མངོན་རྟོགས་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་སྡུད་རིམ་གྱིས་ཉེར་བསྡུ་བྱས་ནས། འོད་གསལ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་མངོན་རྟོགས་སྔ་མ་དེའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་རྐྱང་པའམ་དཔའ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་ལངས་ཏེ། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་དེའི་ང་རྒྱལ་དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས་འཇུག།
དེ་ནས་མངོན་རྟོགས་རྟིང་མ་བསྒོམ་པ་ན། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་པར་སྦྱང་བའམ། ཚོགས་
ཞིང་ནས་བཟུང་སྟེ་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག །རིམ་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས། གཏོར་མ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། མངོན་རྟོགས་ཐུན་བཞིར་བསྒོམ་པའི་ཚེ། གྲུབ་ན་ཐུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་བྱ་ཞིང༌། མ་གྲུབ་ན་ཐུན་ཐ་མའི་མཐར་བྱའོ་ཞེས་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་དུ་མ་ནས་གསུངས་ལ། མངོན་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བཞི་བསྒོམ་པ་ལའང༌། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏོར་མ་ནི། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐབས་སྐབས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༧༨ ན ༤ བསྙེན་པའི་གྲངས་འཛིན་ལ་བགྲོད་གི །གཙང་། ཤོག ༥༩ ན ༣ བསྙེན་པའི་གྲངས་འཛིན་ལ་བགྲོང་གི །

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 295

སུ་མ་བྱས་པར། ཐུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་བྱས་པས་ཆོག་ལ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས། ཀྱཻ་རྡོར་བདེ་མཆོག་སོགས་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུའང་བྱར་རུང་སྟེ། འོད་སྙེ་ལས། རང་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས། ཀྱཻ་རྡོར་བདེ་མཆོག་སོགས་ལ་ཐབ་ཀྱི་ནང་དུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་རང་གང་དུ་བསྒོམས་བའི་ལྷ་དེ་ལས་གཞན་པ་བསྐྱེད་དེ་སྲེག་རྫས་འབུལ་བའི་སྦྱིན་སྲེག་རུང་བར་བཤད་པས། གཏོར་མ་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཏོར་མ་བྱིན་རླབས་མདུན་བསྐྱེད་དང་བཅས་པ་རང་རང་གི་ཆོ་ག་བཞིན་བྱེད་དགོས་ཀྱི། རང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དུ་བསྒོམས་ཡོད་ཀྱང༌། གཏོར་མ་བྱིན་རླབས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ནས། ཀྱཻ་རྡོར་བདེ་མཆོག་ལ་འབུལ་བ་ལྟ་བུ་བྱར་མི་རུངསྟེ། ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔ་དང༌། དབྱངས་གསལ་སོགས་ཀྱི་དག་པ་སྦྱོར་ལུགས་ཕ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་རྣམས་འཆོལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོ་ག་གྲོགས་གཞན་མང་པོ་དང་བསྟུན་ནས་བྱེད་དགོས་པ་མིན་པའི་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ནི་ཆོ་ག་ཚིག་ཏུ་མ་བརྗོད་པར། ཆོ་གའི་གོ་རིམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བཤར་བསྒོམ་བྱ་སྟེ། ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཐད་སོ་ཐད་སོའ་རྣམ་པ་ཡིད་ཡུལ་དུ་ལམ་ལམ་ཤར་བ་རེ་བྱས་ནས། ིབཟླས་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་གོང་དུ། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང༌། རང་ཉིད་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདེ་མཆོག་ལྟ་བུ་དེ། དངོས་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤགས་དྲག་པོ་རེ་རྒྱུན་ཅི་རིང་དུ་བསྒོམས་ནས་དེ་ལ་སེམས་འཛིན། དེ་ནས་དེ་འདྲའི་རྣམ་པར་གསལ་ཞིང་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་དེ་དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས་
བཟླས་པ་སོགས་ལ་འཇུག །ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་གོམས་པ་ན། ཚིག་རྒྱུགས་1

ལ་ཆོ་ག་ན་ར་ར་སོང་
ནས། ཡིད་འཕྲོས་པ་མི་ཚོར་ཞིང་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅི་ཡང་མ་ཤར་བ་ལ་ཆོ་ག་རྫོགས་པར་ཐོན་ཚར་བ་ཞིག་འོང༌། ཡིད་ལ་བཤར་སྒོམ་བྱེད་པ་ལ་གོམས་ན་ལྷའི་རྣམ་པ་ཇེ་གསལ་ཇེ་གསལ་དུ་འགྲོ་ཞིང༌། མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་རིང་ལ་ཡིད་གཡེང་2

པའི་སྐབས་མེད་པ་ཞིག་འོང་བས། དེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༧༩ བ ༡ ཚིག་སྐྱུགས་ལ་ གཙང་། ཤོག ༦༠ ན ༢ ཆིག་སྐྱུགས་ལ།
2 ཞོལ། ཤོག ༧༩ བ ༢ གཙང་། ཤོག ༦༠ ན ༣ ཡིད་ཡེངས་

296 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལེགས་པར་གོམས་པ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་ལགས། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ནི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཐོག་མར་བཟླས་པ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལགས་ཤིང༌། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེས་སུ་གདའ་ནའང༌། ཤིན་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་འདྲ་ལགས། ཐུན་བཞི་པོ་རེ་རེའི་མཐར་ཡང་ཡིག་བརྒྱ་མང་དུ་བཟླ་བར་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་ནས་བཤད་གདའ་ལགས། སྔོན་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་གིས་ཐོ་ལིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཐོག་རིམ་པ་བཞི་ལ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྲིས་པ1

་ནམ་གྱི་ཆ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། །ལོ་
ཆེན་གྱིས། རྒྱུད་སྡེ་དེ་དང་དེའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་བཞེས་པས། སྔ་དྲོ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་རྗེའི་གསུང་ནས། ལོཙྪ་བ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གདའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་གདན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་ན་ཇི་ལྟར་མཛད་གསུང་བ་ལ། རང་རང་གི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་ཞུས་པས། འོ་ན་ལོཙྪ་བ་རུལ། ང་བོད་དུ་འོང་དགོས་པར་འདུག་གསུང༌། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བགྱི་ཞུས་པས། རང་ལྷག་པའི་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ནས། ལྷ་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དྲངས་པ་དེ་ལ་བསྟིམ་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན། དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་བླངས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུང་བ་ཡིན་བྱ་བ། ཇོ་བོའ་ལམ་ཡིག་ཏུ་བྱས་པ་ཁ་རེ་ནས་འབྱུང༌། ིདེ་ལ་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་གིས། དེ་བདེན་ན་ལོཙྪ་བ་མ་རུལ་ཇོ་བོ་རུལ་འདུག་གསུང་བྱ་བ་གདའ་ནའང༌། ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལ་བལྟས་ན། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བདེན་པར་གསལ་ཞིང༌། གལ་ཏེ་བདེན་ན། ལྷ་བླ་མས། བདག་ཡི་དམ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་མོས། རྒྱུད་གསང་འདུས་ལ་མོས་པས། དེ་ལུགས་ཀྱི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཐུགས་ལ་གདགས་འཚལ་ཞུས་པ་ལ། རང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་པར་བསྒོམས། དེ་ལ་གསང་འདུས་བསྟིམས་2

མ་ཎི་ཟློས་གསུང་རྒྱུར་འདུག་པ་ལ། གསང་འདུས་
ནས་བཤད་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་དམར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཡུམ་ཅན་དེ། གསང་འདུས་ནས་བཤད་པའི་གཙོ་བོ་འཕོ་བའི་མན་ངག་ཇི་ལྟ་བར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས། ཆོ་

1 ཞོལ། ཤོག ༧༩ བ ༤ གཙང་། ཤོག ༦༠ ན ༦ བྲིས་པ་ལ་ནམ་གྱི་
2 ཞོལ། ཤོག ༨༠ ན ༣ གཙང་། ཤོག ༦༠ བ ༤ བསྟིམས་ལ་མ་ནི་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 297

ག་ཐམས་ཅད་གསང་འདུས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ཚང་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་གསུངས་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཤིན་ཏུ་མང་བར་མཆིས། དེས་ན་དེ་འདྲའི་གཏམ་རྒྱུད་མ་དག་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་བཅས་ནས་ཆོ་ག་སྣ་ཚོགས་བྱས་ན། ཆོས་ལ་རང་བཟོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལོག་ཆོས་ཆེན་པོར་འགྲོ་བར་གོ་ལགས། ཚུལ་འདི་མངོན་མཐོའ་དཔལ་གྱིས་རབ་ ིཏུ་འབྱོར། །གཅིག་ཏུ་བསྟན་ལ་དད་པའི་ཐུགས་མངའ་ཞིང༌། །རྣམ་དཔྱོད་བཟང་པོས་ཆོས་བཞིན་ས་སྐྱོང་བ། །མི་དབང་གང་དེའི་གསུང་གིས་འདི་སྐད་དུ། །ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མའི་ཉམས་ལེན་ལ། །རབ་ཏུ་གཞོལ་བ་ཁོ་བོའ་ཐེ་ཚོམ་དག །བསལ་ཕྱིར་བྲིས་པ་འདི་ཡི་ལན་ཐོབ་ཅེས། །བསྐུལ་ ིབས་གཏམ་འདི་བརྗོད་ལ་སྤྲོ་བར་གྱུར། །གང་གིས་མགྲིན་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱིས། །གང་བ་དེ་ལ་བླང་དོར་གནས། །འདྲི་བ་དེ་ཡང་བློ་གྲོས་ཀྱི། །དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་གསལ་བར་འཁུམས། །ལྕགས་ཕྱེ་གསེར་གྱིས་གཡོགས་པ་དང༌། །གཅམ་བུའི་ངག་གིས་སླུ་བྲིད་ལ། །རྒྱན་དང་ལེགས་བཤད་དོན་གཉེར་བ། །བླུན་པོ་ཞེས་སུ་མཁས་རྣམས་གླེང༌། །རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་ས་སྐྱོང་ཁྱེད། །ལེགས་བཤད་གཟེགས་མའི་ཕྲེང་བ་འདིས། །མགུལ་རྒྱན་མཛོད་ཅེས་དགེ་ལེགས་དཔལ། །བཟང་པོ་དང་1

བའི་བསམ་པས་འབུལ། །མངྒལཾ་བྷ་ཝནྟུ།། །།

༈ ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །མཐོ་རིས་མགོན་པོའ་ཅོད་པན་ནོར་བུའི་འོད། །བྱེ་བ་ ིཕྲག་བརྒྱས་གང་གི་ཞབས་སྐྱེས་ལ། །ཉིན་རེ་ཞིང་ཡང་རིམ་གྲོ་བསྐྱེད་གྱུར་པ། །འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ཞབས་དེར་བདག་ཀྱང་དད། །འདི་ལྟར་ཐོས་སོ་བདག་གིས་ནི། །གངས་རི་འཛིན་པའི་ས་ཡི་ཕྱོགས། །དགྲ་བཅོམ་བཅུ་དྲུག་བསྟི་གནས་ཀྱི། །བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་བཞིན་དུ་མཛེས། །གང་དེའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལ། །དབང་བསྒྱུར་དམ་པའི་དཔལ་ཡོན་ཅན། །རབ་དཀར་མཁྱེན་བརྩེའི་མེ་ཏོག་ནི། །སྐལ་བཟང་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོའ་རྒྱན། །ཤར་གྱི་རི་བོའི་གཙུག་ཕུད་ལས། །འོངས་པའི་ཉི་མ་ ིགཞོན་ནུ་བཞིན། །ངུར་སྨྲིག་འཛིན་པ་སྦྲང་རྩིའི་གཏེར། །ཀུན་གྱི་གཉེན་ཁྱོད་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་ཅུང་ཟད་རབ་བསྔགས་པ། །ཤིས་པ་བརྗོད་པས་སྐབས་ཕྱེ་ནས། །ལེགས་བཤད་མ་ལུས་འཇུག་
1 ཞོལ། ཤོག ༨༠ བ ༣ གཙང་། ཤོག ༦༡ ན ༢ བཟང་པོའ་དད་པའི་ ི

298 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པའི་སྒོ། །ཐོས་པའི་བང་མཛོད་སྙན་ཤལ་ལ། །འཁྱུད་པར་འོས་པ་སྙན་ཚིག་གི །དོག་པ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་མཛེས་འདི། །ཡི་གེའི་སྲད་བུ་ཉུང་ངུ་ལ། །ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་སྤེལ་བར་བགྱི། །ཁྱོད་ཐུགས་ཡངས་པའི་ནམ་མཁའ་ལས། །ལེགས་འོངས་ཕྲིན་ཡིག་ངང་མོ་དཀར། །བདག་ཅག་ལག་པའི་མཚོ་སྐྱེས་ལ། །ངལ་བསོ་བགྱིས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར། །དེ་ཚེ་དགའ་བ་རྒྱས་པའི་མིག །ཕྲིན་ཡིག་ངོས་ལ་རབ་བཀོད་ནས། །རིང་ན་གནས་ཀྱང་མངོན་སུམ་བཞིན། །ཡིད་ལ་ཁྱོད་སྐུ་ཡང་ཡང་བྲིས། །དེ་ལྟར་སྤྲོ་བའི་ཟློས་གར་ལ། །ཤིན་ཏུ་ཆེས་པའི་གཙུག་ཕུད་ཅན། །ཁྱེད་སྐུ་ཆུ་འཛིན་ཕུང་པོའ་ཕྱོགས། །ལྟ་བའི་ ིདབྱངས་སྙན་འདི་ལྟར་སྒྲོགས། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡི་ཁྲི། །ལེགས་བཤད་སྨྲ་བའི་དཔལ་གྱིས་མཐོ། །འཇིག་རྟེན་ཕུན་ཚོགས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས། །ཁྱིམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཐོན་པོར་བགྱིད། །ཁྱེད་ནི་དུལ་བའི་དཔལ་གྱིས་མཐོ། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་འདོམས་པས་མཛེས། །བསླབ་གསུམ་རྒྱན་གྱིས་བརྗིད་པ་དང༌། །ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་མཛོད། །སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་བདེ་ནི། །མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལས་བྱུང༌། །བསྟན་པའི་ཆུ་བོ་འཕེལ་བའི་གཞི། །དགེ་འདུན་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོ་སྟེ། །གང་གི་དྲིན་ལས་དགེ་འདུན་གྱི། །ཆུ་མཚོ་ཡོངས་སུ་གང་གྱུར་པ། །ལུང་རྟོགས་ནོར་བུའི་གདེངས་ཀ་ཅན། །བཤེས་གཉེན་ལག་འགྲོའ་དབང་པོ་ལགས། །དེ་ཕྱིར་མཐའི་ཡས་དགེ་འདུན་གྱི། །ཅོད་པན་འཛིན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས། །རྣམ་དག་བསྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ། །ལྷོད་པ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་མཛོད། །ངུར་སྨྲིག་ཆོས་གོས་ཟུང་དག་གིས། །རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ལུས་མཛེས་ཀྱི། །རབ་བྱུང་ཁྱིམ་པའི་རྟགས་འཆང་བ། །བསྟན་པ་འཇིག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལགས། །བསླབ་གསུམ་སྦྲང་རྩིས་གང་བ་ཡི། །པདྨས་བསྟན་པའི་ཆུ་མཚོ་མཛེས། །ཁྲིམས་འཆལ་ངུར་སྨྲིག་གོས་འཆང་བ། །བདུད་རྣམས་མཆོག་ཏུ་ཡིད་དགར་བགྱིད། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང༌། །བདུད་ཀྱི་གཉེན་གྱུར་གང་ལགས་པ། །རྗེས་སུ་བཟུང་དང་ཚར་བཅད་པའི། །འཕྲིན་ལས་ཐབས་མཁས་ལྡན་པ་མཛོད། །གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི། །དགོངས་དོན་སྨྲ་ལ་ནུས་མེད་པ། །ལོངས་སྤྱོད་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་ནི། །མང་ཡང་བསྟན་ལ་དགོས་ནུས་མེད། །ལེགས་བཤད་འོད་བརྒྱའི་སྣང་བ་ཅན། །བཤེས་གཉེན་ཉི་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང༌། །ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞི་མ་ལུས་པ། །ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་གསལ་བར་ནུས། །དེ་ལྟའི་མཁས་མཆོག་ནོར་བུ་ནི། །གང་ན་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་ཡི། །རྦ་རླབས་ཆེར་གཡོ་མཚོ་ཆེན་ལས། །འབྱུང་གི་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 299

མྱ་ངམ་ཐང་ལས་མིན། །དེ་ཕྱིར་རང་ངམ་གཞན་གྱིའང་རུང༌། །གང་ལ་ལེགས་བཤད་སྨྲ་བ་ཡི། །མཐུ་ལྡན་གནས་དེར་ལྷགས་པ་ཀུན། །ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟེན་ཅིང་ཡིད་དགར་མཛོད། །གང་ལ་འཛིན་དང་སེམས་པ་ཡི། །བློ་དང་ལྡན་པ་གཞོན་ནུ་དག །ཡོངས་འཛིན་མཁས་པའི་མདུན་ས་རུ། །སྐབས་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བ་དང༌། །ཕོངས་ལ་ཟས་དང་གོས་དག་དང༌། །འབྱོར་ལྡན་སྲེད་པ་བཅད་པ་དང༌། །གཉིས་ཀའང་ཚིག་གིས་སྤྲོ་བསྐྱེད་ནས། །མང་དུ་ཐོས་ལ་སྦྱར་བར་འཚལ། །མདོར་ན་མར་མེ་མཛད་དཔལ་གྱི། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་པའི་སྲོལ། །ཉམས་པ་མེད་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ནི། །ཡབ་རྗེ་དམ་པའི་བཀའ་བསྒྲུབ་འཚལ། །དེ་ལྟའི་མཛད་པ་རྨད་བྱུང་གི །གྲགས་པ་རྒྱ་ཆེན་སྤྲིན་གྱི་དབྱངས། །མཁས་པ་རྨ་བྱའི་ཚོགས་ཀུན་གྱི། །རྣ་བའི་བཅུད་ལེན་སྤྲོ་བར་མཛོད། །བདག་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་དུ། །བཤད་དང་སྒྲུབ་ལས་མི་ངལ་ཞིང༌། །ཁྱེད་སྐུའི་མདུན་སར་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །སྐྱེས་བཅས་མྱུར་དུ་མཇལ་བར་སྨོན།།
ཞེས་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་དཔལ་སྣར་ཐང་གི་གཟིམས་ཁང་དུ། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་
དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཉེར་བརྒྱད་ལ་གཙང་ཉང་སྟོད་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་ནས་ཕུལ་བའི་ཞུ་ཡིག་གཟིགས་པའི་རྟེན་མཚོན་པར། གོས་བཙོ་མ་ཁ་གང་འབུལ་བར་མཆིས། དགེ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

༈ ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །མང་ཐོས་ཤར་གྱི་རི་བོའ་རྩེར་སོན་ནས། །ཐུབ་བསྟན་ ིཀུ་མུད་རྒྱས་པའི་དཔལ་སྟེར་ཞིང༌། །མཁས་མང་རྒྱུ་སྐར་ཁྲོད་ན་ལྷམ་མེ་བ། །ངག་གི་དབང་ཕྱུག་སྨྲ་བའི་ཟླ་བ་རྒྱལ། །ཁྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་རྨད་བྱུང་ཟེར་ཕྲེང་གིས། །ལེགས་བཤད་པདྨོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་བྱེད་ཀྱང༌། །འགྲོ་བློའ་གདུང་བ་རིང་དུ་བགྱིད་པ་འདི། །སྣང་བ་ཟླ་བྲལ་ལགས་པར་བདག་ ིགིས་འཁུམས། །ཤེས་བྱ་གང་ལའང་ཐོགས་མེད་མཐའ་དང་བྲལ། །ཕུན་ཚོགས་ཀུན་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་འདི། །ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ནམ་ཁྱོད་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཞེས། །ཁོ་བོའ་ཡིད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་དཔྱད་ཐག་ ིའཛིན། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ལྗོན་པའི་ཤིང༌། །རྒྱ་ཆེན་མཁྱེན་པའི་ཡལ་ག་ཁྱོན་ཡངས་ཤིང༌། །ཚུལ་བཞིན་སེམས་པའི་མེ་ཏོག་མདངས་བཀྲ་བ། །ཏིང་འཛིན་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱིས་བརྗིད་

300 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པ་ཁྱོད། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་ཚལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་ཉེར་འཚོར་ཞབས་བརྟན་ཤོག །ཁྱེད་ཀྱི་བློ་གྲོས་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ལས། །ལེགས་པར་འོངས་པའི་སྙན་ཚིག་འོད་དཀར་ཕྲེང༌། །བདག་ཡིད་ཀུ་མུད་ཚལ་དུ་ལྷུང་བ་ཡིས། །དགའ་བའི་ཟེའུ་འབྲུ་གསལ་བར་གྱུར་ལགས་གྲང༌། །ཆུ་གཏེར་ལས་ནི་ཆུ་འཛིན་དང༌། །ཆུ་འཛིན་ངོགས་ལས་ཆུ་བོའ་རྒྱུན། །ཆུ་རྒྱུན་ལས་ནི་ཆུ་ ིགཏེར་གྱི། །ཆུ་མཚོ་དབྱར་གྱི་ཆུ་བཞིན་འཕེལ། །དམ་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཁྱེད། །དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུལ་ཕྱིན་ཀྱང༌། །དམ་པ་ཡོན་ཏན་མཆོག་ལས་སླར། །དམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྤེལ་བགྱིས་ནས། །སླར་ཡང་བཤེས་གཉེན་ཉི་མའི་འོད་སྟོང་གིས། །གཞན་ལ་ཕན་བདེའི་སྣང་བ་བགྱིད་སླད་དུ། །ཡུལ་གཞན་བྱ་ལམ་གང་དུ་རྒྱུ་བ་ཡི། །ཕྱོགས་དེར་བདག་ཡིད་པདྨོའང་གུས་པ་སྟོན། །འོན་ཀྱང༌། སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཁྱེད་ཉིད་ཕྱོགས་གཞན་དུ་འབྱོན་པར་ཉེ་བ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་སྤྱན་ལམ་དུ་བབ་པར་ལུས་ཀྱིས་སླེབ་པར་བགྱིས་ཏེ། བཀུར་སྟི་དང༌། རྙེད་པ་སྟོབ་པ་དང༌། རི་མོར་བགྱི་བ་དག་གིས་བསོད་ནམས་སྤེལ་ནས། མཁས་པ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་ཡི་རང་བར་བགྱི་བའི་ཤ་ཆགས་པ་ལགས་ནའང༌། བདག་སྤྱིར་རྣམ་གཡེང་ཆེ་བ་ལགས་པར་མ་ཟད་ཀྱི། ལྷག་པར་དོ་ནུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དག་གིས་ཆེས་ཆེར་གཡེངས་ནས། ཡི་གེ་འབུལ་བའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་འཕྲོག་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། སྐུ་མདུན་དུ་སླེབ་པའི་རྔོ་མ་ཐོགས་ལགས། ཕྱིན་ཆད་ཅི་མྱུར་གྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྐྱེས་འབུལ་ཞིང་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱི་རྩེ་དགའ་ལ་ཀུན་ཏུ་རོལ་པར་སྨོན་པ་ལགས། དམ་པ་ཁྱེད་ཀྱང་སྐུ་ཁམས་སྙོམས་པ་བརྟན་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་ལྷོད་པ་མི་མངའ་བ་ཞུ་ཞིང༌། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བདེ་སྐྱིད་བསྟན་པའི་དར་རྒྱས་ལ་རག་ལས། དེ་ཉིད་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ལ་རག་ལས་གདའ་ནའང༌། དིང་སང་གི་དུས་ན་བསྟན་པ་ལ་ཆེད་ཆེར་མཛད་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའང་མཆོག་ཏུ་དཀོན་པར་གདའ་ཞིང༌། བསྟན་པ་འཛིན་པར་བསྒོམ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དང་མཐུན་པའི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས། རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཆགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་བཟུང་ན་ཕན་བདེའི་རྩ་བ་མྱུར་དུ་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་པའི་སྐབས་ལ་བབ་སྟེ་མཆིས་པས་མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་དོན་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པ་ཁྱེད་ལྟ་བུས། གང་གི་དོན་དུ་སྐྲ་དང་ཁ་སྦུ་བྲེགས་པ་དང༌། གང་གི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང༌། གང་གི་དོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 301

ཤིང༌དབང་བསྐུར་མནོས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་ཁྱེད་རང་གི་ཐུགས་ལ་མངའ་བ་དེ་ལགས་པས། མདོ་རྒྱུད་དང་མཐུན་པའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་ཐུགས་ཁུར་ཆེས་ཆེར་བཞེས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐུགས་ལ་གདགས་པར་ཞུ་འཚལ། ཞིབ་ཀྱི་ཞུ་བ་དོན་ཆེ་ཞིང་དགོས་པ་ཆེ་བ་རྒྱ་ཆེར་གསོལ་བ་བགྱི་བར་མཆིས་ནའང༌། ད་ལན་སྐབས་མ་མཆིས། ཞེས་པའི་ཡི་གེ་གཟིགས་པ་འབུལ་བའི་རྟེན་མཚོན་པར། འདི་ཡི་མདངས་བཟང་མ་བཟོད་ནམ་མཁའ་ཡང༌། །སྟེང་དུ་འཕགས་ཤིང་རྒྱ་མཚོ་ཕ་མཐར་བྲོས། །ཨིནྡྲ་རྙིལ་ཀྱི་མདངས་འཕྲོག་གོས་ཁ་འདི། །མི་འགྱུར་ཆོས་དབྱིངས་མཚོན་ཕྱིར་དབུལ་བར་བགྱི། །ཡང་དག་པ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྡོམ་བརྩོན་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་བླ་མ་ནམ་མཁའ་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཕྱག་ཏུ་ཕུལ་བ། སྔ་སོར་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་དཔལ་གྱིས་ཡི་གེ་དང༌། ད་རེས་འཇམ་དཔལ་བཟང་པོས་ཡི་གེ་འཕྲོད། ཁྱེད་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མ་ཉམས་པར་བཞུགས་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། བདག་ཀྱང་སྔོན་ཆད་ཕུང་པོའ་ཚོགས་པ་མ་གྱེས། ཚེ་ ིའདིའི་འདུན་གྲབས་མ་ཆོད། རྣམ་གཡེང་གི་དྲ་བ་མ་བྲལ། སྙོམ་ལས་ཀྱི་གནས་མལ་མ་སྤོངས། དོན་ཆུང་གི་ཁྱེ་ཉེན་བརྩི་བརྩི་ནས། དོན་ཆེན་ཡིད་སྨོན་ལ་འཇོག་པའི་ངང་ལ། དབང་མེད་ཀྱི་སྐྱས་ཆེན་མ་བྱུང་གི་བར་དུ། ཉིན་མཚན་གར་སོང་ཆ་མེད་དང་དོན་མེད་ལ་གཏོང་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པར་བདོག །སྐབས་ཀྱི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། ཁྱེད་ཀྱི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་འཆིང་བ་ལ་མིང་གྲྭ་པར་བསྙད་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཡུན་རིང་དུ་བཅིངས་མོད་ཀྱི། འཆིང་བྱེད་དེ་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་ལ་སོང་བ་ནི་རྙེད་པ་ལེགས་པར་རྙེད་པ་སྟེ། མ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་མཆོག་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་གནད་རིག་པ་དག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །ཕན་གདགས་ཞིང་གི་མཆོག་གྱུར་དྲིན་ཅན་མ། །སྡིག་སྤོང་དགེ་ལ་སྦྱོར་བའི་བླང་དོར་གྱིས། །གཏན་དུ་ཕན་པའི་ལམ་ལ་ལེགས་བཀོད་ན། །ཕན་འདོགས་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་དེ་ཉིད་འགྱུར། །དངོས་སུ་ཚུལ་དེ་བསྒྲུབ་པར་མ་ནུས་ན། །དྲིན་ཅན་ཕ་མའི་ཐོག་མའི་སྡིག་པའི་ཚོགས། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྔགས་དང་ཏིང་འཛིན་སོགས། །ཐབས་མཁས་ཚུལ་ལ་འབད་པ་རྒྱལ་བས་བསྔགས། །རང་གི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་དང་ཀློག་པ་དང༌། །བསམ་གཏན་རིམ་པ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ན། །ཁ་ཟས་སྨན་དང་རིམ་གྲོས་ཕན་འདོགས་ཤིང༌། །མཆོད་པ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་ཡལ་བོར་ནས། །མ་མའི་

302 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བསྙེན་བཀུར་ཙམ་ལ་ཆགས་པ་ནི། །རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་དེ་ཉིད་མ་རིག་པའི། །འཇིག་རྟེན་རྒན་པོའ་ིསྤྱོད་ཚུལ་ལགས་པར་འཁུམས། །ཞེས་པ་ནི་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པའོ། །དེ་བས་ན་དལ་བའི་རྟེན་འདི་སྔར་ཡང་སྣང་ཤས་ཀྱི་དབང་དུ་ཐལ་བས་དོན་མེད་དུ་འདས། ད་ནི་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉས་མ་བཟུངས་ཀྱང༌། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་རྒས་པའི་ཁུར་གྱིས་ཉིན་རེ་བཞིན་ནོན་ནས་ཅི་ཡང་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཡོངས་སུ་ཐུག་པར་འགྱུར་བ་ལ་ཚེགས་མེད། ད་ལྟ་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བླང་དོར་འབྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད། ལང་ཚོས་མ་བསླུས། སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་དཀོན་པའི་ལམ་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཙལ་ན་རྙེད་པའི་གནས་སྐབས་ལན་ཅིག་ཙམ་དུ་ཟད་པ་འདི་འདྲ་བའི་དུས་སུ། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་བཟང་བཙལ་ནས་རྒྱུད་ལ་བག་ཆགས་གཞོག་ངེས་པ་དང༌། ཕྱི་མ་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ས་དེར་ཡང་བག་ཆགས་དེ་དག་སད་ངེས་པའི་རྐྱེན་གྱི་གཙོ་བོར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་འཕྲད་ངེས་པའི་རྒྱུར་ཚོགས་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ནས་གསོག་ཅིང༌། དེ་དག་དེ་འདྲ་བའི་རྐྱེན་དུ་འདུན་པ་དྲག་པོའ་སྨོན་ལམ་ ིགྱིས་ཁ་བསྒྱུར། དེ་འདྲ་བའི་གེགས་ཀྱི་སྡིག་ལྟུང་སྦྱོང༌། བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལྟར་ནུས་པའི་གསོལ་བ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འདེབས་པའི་སྒོ་ནས་ད་ལྟ་འདི་ཙམ་ཞིག་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་དུ་འདུག་སྙམ་པའི་ཚེ་འདིའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད། ཁྱེ་ཉེན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཁྱད་དུ་བསད་ནས། སྙིང་ཚ་ཧང་བའི་བྱ་བ་བཙན་ཆོད་ལ་གཏོང་བའི་སྙིང་ཁམས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཤིག་མ་བྱུང་ན། ད་ལྟ་བསྒྲུབ་དགོས་པར་ནི་ཤེས། ཤེས་ཀྱང་མ་བསྒྲུབ་པར་ཕྱི་བཤོལ་དུ་ལུས་པའི་སོས་དལ་གྱི་སྐབས་སུ། གློ་བུར་གྱི་སྐྱས་འདེགས་ཤིག་བབ་པའི་དུས་ན། འགྱོད་ཀྱང་ནི་འཕྱིས། ཚེ་འདིའི་སྙན་གྲགས་ནོར་རྫས་གྲྭ་པ་འཁོར་གཡོག་གཉེན་མཛའ་བཤེས་སྟོན་བཟང་གི་གྲགས་པ། ཚིག་སྐམ་གྱི་ཁ་བཤད། ཁོ་འདི་ཟེར་ན་ང་འདི་ཟེར་གྱི་གཤགས་ཡིག་ལ་མིང་རྩོད་པ་བཟང་བར་གྲགས་པ་དང་རང་ཡུལ་གྱི་གྲྭ་སའི་མི་མཐོང་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་བསླུས། ཕྱི་མའི་གྲབས་ད་ལྟ་བྱས་པར་བསྒོམ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟར་སྣང་དུ་སོང་ནས་དེ་དུས་མི་ཕན། ཕྱི་མ་གར་འགྲོའ་གཏོལ་ནི་མེད། བརྒྱ་ལ་མིར་སྐྱེས་བསྟན་པ་དང་ ིམཇལ་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་དཀོན་པའི་ལམ་བཟང་པོ་འདི་འདྲ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་ཀ་དང་ཕྲད་མི་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་སོང༌། མདོར་ན་སྐྱེ་བ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་ཐམས་ཅད་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 303

ལོ་གཅིག་གཉིས་མ་ཤི་ན་དེ་ཙམ་གྱི་བར་ལ་རྐང་ཚུགས་པ་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་འདིར། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་དོན་ཆུང་གི་ཁྱེ་ཉེན་བརྩི་ཡིན་སོས་དལ་དང་རྣམ་གཡེང་ལྷུར་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་འདི་ཅུང་ཟད་བློ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་བསམས་པ་ན་ཡིད་ལ་གདུང་བ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་སྣང་བས། དོན་ཆེན་བསྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་དྲག་པོ་མཛད་འཚལ། ངེད་ཀྱང༌། དད་མེད་ཀྱི་སློབ་འཁོར་མང་པོ་ནི་སྙིང་ནས་ཀྱི་དགྲར་མཐོང༌། དགོས་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་མང་པོས་ནི་སྐྱོ་སུན་གཏིང་ནས་སྐྱེས། སུ་ལ་ཡང་ངོ་བསྲུང་དང་ཁྱེ་ཉེན་བརྩི་བ་དང་གྲོས་འདྲི་བའི་བསམ་པ་ནི་རྩ་བ་ནས་ཟད། སྙིང་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ནི་སྐོམ་པ་ཆུས་གདུངས་པ་ལྟ་བུར་འདོད། ཕ་རྒན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་མི་བཞུགས་པས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་བས། གར་འགྲོ་དང་འདི་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་འཕྲལ་
ལ་1
ལག་ལེན་ལ་བཀལ་གྱིན་གཏད་མེད་ལ་གཏོང་བ་ཞིག་ལས་མི་བདོག་པས་དེང་སང་ཅི་མྱུར་ལ་མཇལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཨེ་འགྲིག་གཟིགས་པར་ཞུ། ཞིབ་པར་དགེ་བཤེས་སངས་རྒྱས་བཟང་པོ་ལ་གསལ། ཡི་གེ་གཟིགས་པའི་རྟེན་དུ་རྣམ་ཐར་ཆེ་ཆུང་གཉིས་འབུལ།། །།

ཨོཾ་སྭ་སྟི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་བདེ་བར་འདོད་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་
ཏེ། ཁོ་བོ་ལ་ཕྲིན་ཡིག་དགོས་པ་ཆེན་པོའ་གཏམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མས་བསྙད་པ་དང་བཅས་པ་བསྐུར་ ིབ་དང༌། གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་བགྲེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བསྙད་པའི་ཡི་གེ་དར་ཡུག་བདུན་གྱི་རྟེན་དང་བཅས་པ་མངགས་པའི་དགེ་བཤེས་གཉིས་ཀྱིས་འཕྲོད་པས་ཡིད་སིམ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། ཡབ་རྗེ་དམ་པའི་བཀའ་སྲོལ་ཟླ་མེད་པ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསྟན་པའི་ཁུར་ཆེན་ནི། །ཤིན་ཏུ་ལྕི་བས་བདག་སྙིང་ཅི་ཡང་ནོན། །འོན་ཀྱང་ངལ་བའི་འདུ་ཤེས་མཆིས་མ་ལགས། །དེ་ཕྱིར་སྔོན་ཆད་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མའི་འོད། །གང་དུ་བྲལ་བའི་མཐའ་འཁོབ་མུན་གླིང་དུ། །དྲི་མེད་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་འཛུགས་པ་ལའང༌། །བདག་ནི་ནམ་ཡང་ཞུམ་པ་མ་མཆིས་མོད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གངས་ཅན་བསྟན་པའི་གཞི། །སྐྱེས་མཆོག་དུ་མས་གང་དུ་བཙུགས་པའི་གནས། །ད་ལྟའང་དམ་ཆོས་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་ཁུངས། །དབུས་གཙང་དག་པའི་ཞིང་ཞེས་གྲགས་མོད་ཀྱི། །ལེགས་པར་བརྟགས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༨༥ ན ༡ གཙང་། ཤོག ༦༤ བ ༡ བྱ་བ་འཕྲལ་ལ་དྲན་པ་འཕྲལ་ལ་ལག་ལེན་

304 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ན་བསྟན་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ། །འདི་ཡང་སྣུམ་ཟད་མར་མེ་ཇི་བཞིན་གྱུར། །ཐུབ་པའི་གཅེས་མཛོད་གང་ཡིན་རྩྭ་ལྟར་འདོར། །བློ་ངན་ལོག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཉིན་བཞིན་འཕེལ། །རང་དགར་སྤྱོད་པ་བདུད་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ནི། །མང་པོས་བཀུར་བའི་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་འཛིན་པ། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་བསྙིལ་ལ་ཆེར་བརྩོན་པའི། །དཔུང་ཚོགས་དུ་མས་ཐ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ། །ཚུལ་འདིར་གྱུར་ཀྱང་བློ་གྲོས་མིག་ལྡན་པ། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་འབྱེད་ལ་མ་ཞུམ་པའི། །བསྟན་པའི་ཁུར་འཛིན་བཤེས་གཉེན་ཆེས་ཆེར་དཀོན། །དེ་བས་དེ་རྗེས་འཇུག་པའང་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །ཚུལ་འདི་ཡིད་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྣག་དཀའ་ནས། །བདག་ཀྱང་འབད་པ་དུ་མས་བསྟན་པའི་ཁུར། །ཡབ་རྗེ་དམ་པའི་རིང་ལུགས་ཡོངས་རྫོགས་པ། །ཕྱོགས་འདིར་འཛིན་ལ་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་འཆེལ། །ཕྱོགས་འདིར་བསྟན་པའི་ལྗོན་ཤིང་རྩ་བ་ནས། །ཆོས་མིན་ཉེས་བཤད་སྟ་རེས་བཅད་པ་ན། །ལན་ཅིག་ཡལ་ག་ཅུང་ཟད་ཕྱོགས་གཞན་དུ། །འཕེལ་ཡང་དགོས་པ་ཆུང་བར་བདག་གིས་མཐོང༌། །ད་ལྟ་ཕྱོགས་འདིར་ཆོས་མིན་དཔུང་ཚོགས་དགྲ། །ལེགས་བཤད་བསྟན་པའི་རུ་མཚོན་ཁོ་བོས་འཛིན། །དེ་ཕྱིར་ཁོ་བོས་ཕྱོགས་འདི་བཏང་བ་ན། །ཐུབ་པའི་གཅེས་མཛོད་སུ་ཡིས་འཛིན་པ་སྨྲོས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་ལྷག་བསམ་དགེ་མོད་ཀྱི། །བདག་གིས་ཁྱེད་ཀྱི་ཇི་ལྟར་བཞེད་པའི་དོན། །ཁས་བླང་བགྱི་བའི་དམ་བཅའ་རྔོ་མི་ཐོགས། །དོན་འདི་དགོངས་ནས་རིང་འོངས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །རྣམ་དག་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་བཤེས་གཉེན་མཆོག །ལྟ་སྤྱོད་བཟང་ལྡན་གཞན་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ། །བདག་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་བཟོད་པའི་བཀའ་དྲིན་མཛོད། །འདི་ཡི་གནས་ལུགས་དགེ་བཤེས་རྣམས་ལ་གསལ། །ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་བཀྲ་ཤིས་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བུ་འབོར་སྒང་དུ་ཆོས་བར་ལ་འོང་བར་རིགས་སོ་ཞེས་བསྐུལ་བའི་ལན་དུ་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་སྨྲས་པའོ།། །།

༈ ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་དཀར་ཅན། །འཇིག་
རྟེན་དབང་ཕྱུག་ས་བཅུའི་ཟླ་བ་དེས། །བོད་ཡུལ་མུན་པ་བསལ་སླད་མི་དབང་གི །རྣམ་རོལ་སྤྲུལ་པའི་ཟློས་གར་མང་ཞིག་མཛད། །དེ་དག་རིགས་ལ་དུས་ཀྱི་ཐ་མར་ཡང༌། །གྲགས་པའི་འོད་དཀར་ཉམས་པ་མེད་པ་ཅན། །གངས་ཅན་སྟོད་ཀྱི་ས་འཛིན་གདུགས་གཅིག་པུ། །ཁྱེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 305

དོན་ཀུན་འབྱོར་གྱུར་ཅིག །དཔལ་ལྡན་ས་ཡི་བརྒྱ་བྱིན་སྙན་ཤལ་ལ། །འཁྱུད་པར་འོས་པའི་ཚིག་གི་མེ་ཏོག་ཕྲེང༌། །རྙོག་བྲལ་དང་བའི་ཡིད་མཚོ་ལས་འཁྲུངས་པ། །དོན་བཟང་དྲི་བསུང་རྫོགས་འདི་བདག་གིས་འབུལ། །ཁེངས་ལྡན་སྐྱེ་བོ་དུ་མའི་ཅོད་པན་གྱིས། །ཞབས་མཐིལ་པདྨོའ་ངོས་ ིལ་ངལ་བསོ་བ། །ཁྱོད་ཀྱི་གཙུག་ཕུད་དཀོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གྱི། །ཞབས་སྐྱེས་མཆོད་ལ་བསྙེལ་བར་མ་གྱུར་ཏམ། །བདག་ཀྱང་བླ་མའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་འཚོ་ཞིང༌། །སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཡི་དོན། །བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་མ་དོར་ཙམ། །མ་རུངས་སྐྱེ་བོའ་ཁྲོད་ན་སྤྱོད་ཅིང་ ིམཆིས། །ཞེས་གསོལ་ནས། སླར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། གུར་ཀུམ་མེ་ཏོག་དྲི་ལ་སྲེད་ལྡན་པའི། །བཀའ་ཡིག་བུང་བའི་ཕྲེང་བ་རིང་འོངས་ནས། །ཁྱོད་ཐུགས་དགེ་བ་སྒྲོགས་པ་ལྷུར་བླངས་ཏེ། །སོར་མོའ་འདབ་ཕྲེང་རྩེ་ལ་ལྡིང་ཞིང་ཆགས། །དེ་ཚེ་མིག་དང་རྣ་བའི་དགའི་སྟོན་མྱོང༌། །ཡིད་ལ་ཁྱོད་སྐུ་མངོན་སུམ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཡང་ཡང་བྲིས་ནས་དེ་དོན་བསམས་པ་ན། །བདག་ཡིད་ཁྱོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་འཕྱང་བར་གྱུར། །ཅི་སླད་ཅེ་ན་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་མོར་བྱེད། །ནུབ་རིའི་མལ་སྟན་ངོས་ལ་དགོས་1

དམར་འཛིན། །སྐྱེ་དགུ་ཕན་བདེའི་པད་ཚལ་ལྷག་མ་ཙམ། །སྡིག་སྤྱོད་བ་མོས་
ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་འཇོམས། །གངས་ཅན་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ལེགས་ཉེས་ཀྱི། །བླང་དོར་འབྱེད་ལ་ཤིན་ཏུ་འཐོམས་གྱུར་པས། །ཁ་གསག་དཔུང་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར་འབྲང་གི །ཐུབ་པའི་གསུང་བཞིན་བསྒྲུབ་རྣམས་རྩྭ་ལྟར་འདོར། །དེ་ཕྱིར་རིགས་པའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་མཁས་པ། །བཤེས་གཉེན་དེད་དཔོན་མཆོག་ཀྱང་མ་རུངས་པའི། །རླུང་ཆེན་ནང་དུ་ཡང་ཡང་གྲུ་སྦྱར་བས། །ཡང་ཡང་སྒྱིད་ལུག་འགྱུར་བར་གདོན་མི་འཚལ། །འོན་ཀྱང་བོད་འབངས་སྐྱེ་དགུ་མཐའ་དག་གི །དགེ་ལེགས་སྲོག་ནི་ཡང་ཡང་གསོས་གྱུར་པ། །བསྟན་པའི་རྩ་བ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མིག །སྔོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་ཕན་བདེའི་ཁུར། །ད་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཟུར་ཕུད་ངོས་དག་ལ། །མེ་ཏོག་ཕོན་པོ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་འཛིན། །དགུན་གྱི་པད་དཀར་ཡ་མཚན་ཅི་ཡང་བསྐྱེད། །དེ་ཡི་དྲི་བཟང་ཕྱོགས་ཀུན་དྲི་ལེན་གྱིས། །ནོར་འཛིན་བུ་མོའ་འགྲམ་པའི་ངོས་ ིདག་ལ། །ལན་ཅིག་མིན་པར་བསྒོས་པ་ལ་སྲེད་པའི། །མཁས་རྣམས་ཡིད་ནི་ཞགས་པ་མེད་པར་ 1 ཞོལ། ཤོག ༨༦ བ ༡ གོས་དམར་འཛིན། གཙང་། ཤོག ༦༥ བ ༥ གེས་དམར་འཛིན།

306 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འཛིན། །དེ་སླད་ཁྱོད་ཐུགས་དགེ་བའི1

་ལྕགས་ཀྱུ་ཡིས། །བདག་གི་སྙིང་ནི་ཀུན་ཏུ་དྲངས་མོད་
ཀྱི། །ད་དུང་བྱ་བ་དུ་མས་གཡེངས་གྱུར་ཅིང༌། །བདག་ཡིད་ལྷག་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་བསྟེན། །སྐྱེ་བོ་འཇུངས་པ་ནོར་གྱིས་ལྷག་པར་ཚིམ། །ང་རྒྱལ་འཛིན་རྣམས་གཅམ་བུའི་ངག་གིས་མགུ། །དམ་པ་ལེགས་བཤད་རོ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས། །དེ་ཕྱིར་སླར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་འདི་འབུལ། །བདེ་ལེགས་རྩ་བ་ཐུབ་བསྟན་ལོ་ཐོག་ནི། །བཤེས་གཉེན་ཆུ་འཛིན་དབང་པོའ་ལེགས་ ིབཤད་ཀྱི། །ཆུ་ཆར་དུས་སུ་འབེབས་ལ་རག་ལས་པས། །མི་དབང་མདུན་ས་མཁས་པས་བརྒྱན་པར་མཛོད། །ཆིག་གི་ཡལ་འདབ་མང་དུ་རྒྱས་ན་ཡང༌། །རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་སྙིང་པོ་མ་མཆིས་ན། །བླུན་པོའ་བྱ་ཚོགས་འདྲིད་པ་ལྷུར་ལེན་པའི། །ཁོང་རུལ་ལྗོན་ཤིང་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པར་ ིམཛོད། །སྐྱེ་དགུའི་བདེ་སྐྱིད་བསྟན་ལ་རག་ལས་ཤིང༌། །དེ་ཡང་ལུང་རྟོགས་དམ་ཆོས་རྒྱས་པ་ལ། །རག་ལས་དེ་ཡི་སླད་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །རྟག་ཏུ་ལྷོད་པ་མེད་པའི་བློ་གྲོས་མཛོད། །ཚོང་འདུས་ཁ་དོག་བསྒྱུར་བའི་ཟས་བཞིན་དུ། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་མང༌། །དེ་ཕྱིར་ཡངས་པའི་བློ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས། །ལེགས་པའི་ལམ་བཟང་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པར་འཚལ། །རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱན་གྱིས་རབ་མཛེས་ཤིང༌། །ས་ཕྱོགས་སྐྱེ་བོའ་བསོད་ནམས་ཚོགས་ཀྱི་གཞི། །བག་ ིཡོད་དུལ་བའི་གོས་འཆང་རབ་བྱུང་གིས། །ས་ཡི་ཁྱོན་རྣམས་ཀུན་ཏུ་གང་བར་མཛོད། །འབངས་རྣམས་སྐྱེ་བོའ་བདེ་ལེགས་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་ཀུན་ས་སྐྱོང་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག །དེ་ཕྱིར་ཉིད་ ིཀྱི་སྲས་ལ་ཇི་ལྟ་བར། །བྱམས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་མཛོད། །ཕན་ཚུན་གནོད་པའི་ལས་ལས་རབ་བཟློག་ནས། །ཀུན་ཀྱང་འཚེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན། །དགེ་བའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཉིད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ནི། །རྫོགས་ལྡན་དུས་བཞིན་ཀུན་ཏུ་དགའ་བར་མཛོད། །རྐང་དྲུག་ལྡན་པ་ཁོ་བོའང་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །འཕུར་ལྡིང་སྙན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལྷུར་ལེན་ཅིང༌། །དད་པ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་ཀྱིས་ཡོངས་གཏམས་པའི། །འདབ་བརྒྱའི་ཚལ་དེར་འཇུག་པའི་སྨོན་ལམ་བགྱིད། །ཁྱོད་ཐུགས་དགེ་བ་རྒྱས་པའི་འོད་དཀར་ཅན། །བདུད་སྡེ་མུན་ཅན་གཟའ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ནས། །ཁོར་ཡུག་རི་བོའ་ཁོངས་ཀྱི་ནོར་འཛིན་གཞི། །ཐུབ་བསྟན་ཀུ་མུད་དགོད་པའི་གཉེན་གྱུར་ ི 1 ཞོལ། ཤོག ༨༦ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༦༦ ན ༢ དེ་སླད་ཁྱོད་ཐུགས་དག་པའི་ལྕགས་ཀྱུ་ཡིས།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 307

ཅིག །ཅེས་པའི་ཞུ་ཡིག་གཟིགས་པའི་རྟེན་མཚོན་པར། །ལྷག་བསམ་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་དཀར་བའི་ཁ་བཏགས་གཅིག་མཆིས། ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཉེར་བདུན་ལ་རི་བོ་མདངས་ཅན་ནས་ཕུལ་བ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག།
ཅེས་པ་འདི་ནི་གུ་གེའི་མངའ་བདག་ཁྲི་ནམ་མཁའི་དབང་པོ་ཕུན་ཚོགས་སྡེ་དཔལ་བཟང་
པོས་འབུལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་གདན་འདྲེན་པའི་ཞུ་ཡིག་ནན་ཆེན་པོས་ཕུལ་བའི་ལན་དུ། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་སྨྲས་པའོ།། །།

༈ ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །རིགས་དང་རུས་དང་ཆོ་འབྲང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང༌།
དད་པ་དང་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡ་རབས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་པ་དྲུང་བདག་མོ་པའི་སྤྱན་སྔ་ནས། གསུང་ཤོག་གུར་གུམ་གྱི་རྟེན་བཅས་གནང་བ་དགེ་བཤེས་སང་བློ་བས་ཚང་བར་འཕྲོད་པས་ཐུགས་ལ་བཏགས། སྔ་སོར་ཡང་སྤོས་ཤེལ་བཟང་པོའ་རྟེན་ཅན་གྱི་གསུང་ཤོག་འཕྲོད་ ིནས། དེའི་ལན་གྱི་ཡི་གེ །རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དཀར་པོའ་རིལ་བུའི་ ི 1

རྟེན་དང་བཅས་འཕྲིན་ལས་པ་འདེགས་པའི་སྔོན་ཙམ་དུ། དབུས་ནས་གནས་རྙིང་
དུ་བྱོན་པའི་པུ་ཧྲངས་པའི་དགེ་བཤེས་གཅིག་ལ་ཕུལ་བ་ལགས་ནའང་མ་འཕྲོད་པར་གདའ། ཁྱེད་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་དད། ཁྱད་པར། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་ཚད་མེད་པ་མངའ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོས་ནས། བདག་གི་ཡིད་ལ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དབྱར་གྱི་ཆུ་བོ་བཞིན་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ལགས། ཞལ་ཏ་གནང་བའི་དོན་རྣམས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བསྟོད་པ་བགྱིས་ནས་ཕུལ་ཡོད་ལགས། མགོན་པོ་ཕྱག་གཞི་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་ལ་ཤོག་བུ་མང་རབ་དགོས་པ་དང༌། ད་ལྟ་ཆོས་མང་པོ་འཆད་དགོས་པ་དང༌། ཁོང་རྣམས་ཀྱང་འགྲོ་བར་རིངས་པས་མ་འགྲུབ་ལགས། ཕྱིས་མགྱོགས་པར་བགྱིས་ནས་བསྐུར་བར་ཞུ། བདག་འོང་དགོས་གསུང་བའི་དོན་ལ། སྔོན་གྱི། ཆོས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དཀའ་བ་ཆེས་ཆེར་ཆེ་བས་ལེགས་པར་བཙུགས། བར་དུ་ཉམས་སུ་ཟིན་ཀྱང༌། ད་དུང་གསོ་བར་བཞེད་པའི་ 1 ཞོལ། ཤོག ༨༧ བ ༦ གཙང་། ཤོག ༦༦ བ ༧ རིལ་ལུའི་རྟེན་དང་བཅས་པ།

308 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རླབས་ཆེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་མངའ་བ་དེ་འདྲ་བས། རྗེའི་བཀའ་སྲོལ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་འཛུགས་པའི་བཀའ་གནང༌། བདག་ལྟ་བུས་དང་དུ་ལེན་པར་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་རིགས་མོད་ཀྱིས། འོན་ཀྱང་ཐོན་དཀའ་ཞིང༌། ཐོན་ཀྱང་བཞེད་པ་བཞིན་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མང་དུ་མཆིས་པ། དྲུང་གི་ཞུ་ཡིག་དང༌། ཁོང་གི་ངག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་དགོངས་པ་ཞུ། སླར་ཡང་གསོལ་བ་ནི། དམ་པ་རྣམས་ལ་དད་པ་རྒྱན། །བག་ཡོད་གོས་ཀྱི་མཆོག་ལགས་ཀྱི། །ཀ་ཤིའི་རས་དང་གསེར་གྱི་རྒྱན། །ཡིད་བརྟན་མི་རུང་སླུ་བྲིད་ལགས། །ལོངས་སྤྱོད་མངའ་ཐང་མཐོ་བའི་དཔལ། །སྐབས་གསུམ་བདག་པོ་དང་མཚུངས་ཀྱང༌། །སྟོན་དུས་མཛེས་པའི་སྤྲིན་དཀར་བཞིན། །སྐད་ཅིག་མི་བརྟན་གཡོ་བ་ལགས། །ལྦུ་བ་དང་མཚུངས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི། །སྙིང་པོ་ཆོས་ཀྱིས་བླང་ལགས་ན། །འཇིགས་པ་མེད་པའི་གོ་འཕང་མཆོག །བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་རྙེད་པར་འགྱུར། །རྙེད་དཀའི་དལ་འབྱོར་རིན་ཆེན་ལ། །གཙང་བའི་སྙིང་པོ་མ་མཆིས་ཀྱང༌། །ལེགས་སྤྱད་དམ་པའི་བྱ་བ་ལ། །གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བས་དོན་ལྡན་མཛོད། །ཁྱོད་ཐུགས་དད་པའི་གྲོགས་མཆོག་དང༌། །མཛའ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་ཞིང༌། །གཏོང་པའི་དཔལ་གྱིས་མཛེས་གྱུར་པ། །ཕྱག་གིས་འགྲོ་བའི་དབུགས་འབྱིན་མཛོད། །འཁོར་བ་ན་ནི་དཀར་ནག་གི །ལས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་མཆོག་ཏུ་བཀྲ། །བློ་གྲོས་སྤྱན་གྱི་འདི་ཉིད་ལ། །རྟག་ཏུ་གཟིགས་པ་ལྷུར་མཛོད་ཅིག །ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་མ་ལྟ་བུར། །བྱམས་པ་ཐུགས་ལ་གཏེར་བཟུང་ནས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་ཁྱོད་ཉིད་ལ། །བདག་གི་སྲས་སུ་དགོངས་པར་འགྱུར། །སྐྱེ་དགུ་ལེགས་པའི་རྟེན་གཅིག་པུ། །བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་སླད་དུ་ཁྱོད། །སྔར་ལྟར་བརྩོན་པ་མཛད་པ་ནི། །མཛད་པ་ཀུན་གྱི་རབ་དང་ཕུལ། །མདོར་ན་མང་དུ་སྨོས་ཅི་འཚལ། །ཁྱོད་ཐུགས་རབ་དཀར་ཟླ་ཚེས་ནི། །བསོད་ནམས་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ། །ཡར་ངོ་བཞིན་དུ་སྤེལ་བར་འཚལ།།ཞེས་པའི་རྟེན་མཚོན་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་སྐྲ་ཞིག་དང༌། སྔགས་མདུད་གཅིག་མཆིས།
ཅེས་པ་འདི་ནི་གུ་གེའི་བདག་མོ་ཁྲི་ལྕམ་པས། ཞོ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་འབུལ་བ་གསུང་ཤོག་དང་བཅས་པ་གནང་བའི་ལན་དུ། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཕུལ་བའོ།། །།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 309

༈ ཨོཾ་སྭ་སྟི། རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ལ། །དབང་བསྒྱུར་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཀུན་གྱི་རྗེ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཡི། །ཞབས་ཀྱི་པདྨོར་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ནས། །མགོན་པོ་དེ་ཡི་གསུང་རབ་པད་ཚལ་ལ། །རོལ་འདོད་བླང་བའི་དགའ་སྟོན་བསྒྲུབ་སླད་དུ། །ཤེས་ལྡན་འོས་པ་འདྲི་བའི་རླུང་ཤགས་ཀྱིས། །བསྐྱོད་པའི་ཉིན་བྱེད་དབང་པོས་ཟེར་འདི་སྤྲོས། །རྫུན་ཚིག་འདབ་མའི་གཟུགས་བརྙན་ཆེར་རྒྱས་ཀྱང༌། །བརྗོད་བྱ་སྦྲང་རྩིའི་བཅུད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡི། །བཅོས་མའི་མེ་ཏོག་དགའ་བར་མ་འཛིན་པར། །བློ་གྲོས་རྣལ་དུ་གནས་རྣམས་བསྒྲིམས་ཏེ་ཉོན། །དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་རབ་སྒྲུབ་ཐབས་དཀྱིལ་ ིཆོག་འཁྲིད་ཡིག་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སོ་སོ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སོམ་ཉི་བསལ་བར་བྱ་བའི་གནས་མང་པོ་ཞིག་ཤེས་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་གིས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཇི་ལྟར་དྲིས་པའི་ཡི་གེའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བའི་གཏམ་དུ་བྱ་བས་ལན་གདབ་པ་ལ་ཉེ་བར་ཞུགས་ཀྱིས། དོན་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་དག་འཁྱོག་པོར་བགྲོད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ལོག་པའི་མུན་ནག་ཐིབ་པོར་རྒྱུ་བ་ལྷུར་ལེན་པ་ཐོབ་ལ་རྣ་བ་བླགས་ཏེ་མཉན་པར་བྱོས་ཤིག །དེ་ལ་རེ་ཤིག་དང་པོར་ཁྱེད་ཀྱིས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཆིངས་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུར་མཛད་པ་ལ། སྒྲུབ་ཐབས་ན་དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་དངོས་སུ་སྨོས་པ་ཞེ་དགུ་ལས་ལྷག་འདུག་པའི་ནང་ནས་གང་མ་དག་པ་ཡིན་ཞེས་དཔྱོད་པ་ན། ཁ་ཅིག་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མ་ཐེ་བར་སྨྲ་བ་དང༌། ཁ་ཅིག་རིག་མ་འདུ་བྱས་རྗེས་ཆགས་བྱས་པའི་མཇུག་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་མ་དག་པར་སྨྲ་བར་འདུག་ན་འདི་དག་ལ་ཇི་ལྟར་བསམ་པར་བྱ་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་ནི། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་རྣམ་གཞག་ནི་རྗེའི་གསུང་རབ་ཏུ་མི་གསལ་ཞིང་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་གལ་ཆེ་བར་ཡོད་པས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་ཐབས་ན་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྨོས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མ་བགྲང་བའམ། མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་མ་དག་པར་སྨྲ་བའི་སྒོ་ནས་ལན་འདེབས་པ་གཉིས་ཀའང་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྩིང་བས་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཙམ་ཡང་ཞིབ་པར་མ་བཀླགས་པར་ཚོད་འཇོག་གི་མུན་སྤྲུལ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲ་བ་སྟེ། སྒྲུབ་ཐབས་ན་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྨོས་

310 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པ་ང་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་ལྔ་བཅུ་ལས་མེད་པར་བཟུང་ནས་ཞེ་དགུའི་གྲངས་ལས་གཅིག་ལྷག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མི་བགྲང་བར་སྨྲ་བ་དག་ལའང་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ད་དུང་དེ་ཉིད་གཅིག་ལྷག་པོར་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་དགོས་ལ། མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་མ་དག་པར་སྨྲ་བ་དག་གིས་ཀྱང་ད་དུང་དེ་ཉིད་ལྷག་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྨྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དངོས་སུ་སྨོས་པར་གཅིག་ཇི་ལྟར་ཡོད་ན། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བའི་
དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའི་མཇུག་ཏུ། དེ་ཉིད་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གཞིའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཡན་ལ་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་བཅས་པས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དེ་ཉིད་ཡན་ཆད་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་བཞི་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དངོས་གཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཉིད་བཞི་ཡོད་ཅིང༌། དེ་ལྟར་ན་བཅོ་ལྔར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ལ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྨོས་པ་བཅུ་དགུ་ཡོད་པས་སོ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང༌། ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང༌། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང༌། སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་དེ་ཉིད་བཞི། ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་པ་དང༌། ཕུང་པོ་གཤེགས་པར་བསྒོམ་པ་དང༌། ཁམས་གཤེགས་མར་བསྒོམ་པ་དང༌། མིག་སོགས་སེམས་དཔར་བསྒོམ་པ་དང༌། གཟུགས་སོགས་སེམས་མར་བསྒོམ་པ་དང༌། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་དང་དྲུག་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་བཅུ། སྒོ་གསུམ་བྱིན་རླབས་ལ་སོ་སོ་བ་གསུམ་དང༌། ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་རླབས་ཏེ་བཞི། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་དེ་དྲུག །རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་དེ་ཉིད། རྗེས་ཆགས་ཀྱི་དེ་ཉིད། མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་སྨོས་པ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་བཅུ་དགུ་ཡོད་ལ། སྔར་སྨོས་པ་སོ་བཞིའི་སྟེང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་དེ་ཉིད་ལྔ་བསྣན་པས་སོ་དགུ། དེའི་སྟེང་དུ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་གཉིས་བསྣན་པས་ང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་ཞེ་དགུ་ལས་གཅིག་ལྷག་འདུག་པ་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པས་རིག་མ་འདུ་
བྱ་བའི་དེ་ཉིད་ཅེས་མ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་རྫུན་ཡིན་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 311

པར་མངོན་སུམ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཚུལ་འདི་ལ་ཁོ་བོ་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྨོས་པ་ང་གཅིག་བྱུང་བ་དང༌། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་གྲངས་མཛད་པ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་སྨྲའི། སྒྲུབ་ཐབས་ལ་མ་དག་པ་ཡོད་པར་མི་སྨྲའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཞེ་དགུའི་ཆིངས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་དགོས་ཀྱི། རྒྱུད་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་དག་གི་རྒྱུས་ཅིའང་མེད་པར་བོད་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གཞན་དག་གིས་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱེད་པ་ལྟར་རྗེ་འདིའི་གསུང་རབ་ལ་རང་དགར་དགོངས་པ་ཚོལ་བའི་མོས་མནོས་བྱར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་ལུགས་འདི་ལ་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་པའི་དོན་འདི་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་ཆིངས་འདི་གང་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ནི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང༌། །ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། །རྣལ་འབྱོར་དབྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་དང༌། །བཅུ་བདུན་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་སོགས། །དང་པོ་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་པར་བྱ། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག །རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ལ་དབྱེ་བ་ལྔ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་ལས་རྒྱལ་མཆོག །རྣལ་འབྱོར་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་བཞི་བཅུ་དགུ །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བསྡུས་པའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་ནི། དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བཞིར་
བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དེ་ཉིད་བཅོ་ལྔ། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་དང་སོགས་ཁོང་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ་ལ་དེ་ཉིད་བཅུ་བདུན། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དེ་ཉིད་ལྔ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དེ་ཉིད་བཅུ་གཉིས་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་དྲུག་ལ་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུར་ཕྱེ་བའོ། །དེ་ཉིད་བཅོ་ལྔ་དང་བཅུ་བདུན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་འབྱེད་ཚུལ་དང་མཚན་གཞི་འཛིན་ཚུལ་སོགས་ནི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་འགྲེལ་པས་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་འདིར་མདོར་བྱས་མདོ་བསྲེ་ནཱ་རོ་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་རྣམས་དང་བསྟུན་ནས་མཛད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་ལ་དེ་ཉིད་བཅོ་ལྔར་བཤད་པ་ལ་ཨ་ལཾ་ཀ་ཀ་ལ་ཤས་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཉིད་བཅུ། ལུས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་ཉིད་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་རྣམ་ཐར་བཞི། མཆོད་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༨༤༡ ཕྲེང་། ༣

312 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པ། ཚད་མེད། སྒྲུབ་གནས། བགེགས་བསྐྲད། སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམ་པ། ལྷག་མོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པའོ།།
གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ། དེ་སྔགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ།
སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ལས་ལྡང་བ། གདན་གྱི་དབྱེ་བས་བར་སྲིད་དག་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ། སྔགས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱ་བ་སྟེ་བཅོ་ལྔར་འཆད་ཀྱང༌། དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་མགོ་རང་གི་སེམས་ལ་རྟོག་པ་ནས་འཛིན་པ་མདོ་བསྲེ་ལས་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་མཛད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། བསྲུང་འཁོར་གྱི་མཇུག་གི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་སོ་སོར་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་ལ། ཆོས་རྗེ་བུས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུས་པའི་བར་བཅུ་གསུམ་དུ་བྱེད་ཅིང༌།
གཉིས་པ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་ཟླ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་
བཅོ་ལྔར་བཞེད་ཀྱང༌། མདོ་བསྲེ་ལས། ལྷག་མོས་དོན་དམ་དུ་བཅུག་པ་དང༌། ལྡང་བ་དང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་པ་དང༌། མཐར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་པ་དང༌། ཞེས་གསུམ་པོ་དེ་དེ་ཉིད་སོ་སོར་བགྲངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་མི་ལེགས་སོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྡུ་བའི་བར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་ལ་དེ་ཉིད་བཅུ་གཅིག་དང༌། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང༌། ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལྡང་བའི་དེ་ཉིད། མཐར་ཟླ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད། ཅེས་མདོ་བསྲེ་ལས་དངོས་སུ་སྨོས་པ་གསུམ་པོ་དང༌། སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རླུང་སེམས་ཙམ་ཟླ་བར་སྣང་བ་དེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུང་པ་དེ་དེ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་དེ་ཉིད་བཞིར་མཛད་དེ་དེ་ལྟར་བཅོ་ལྔའོ། །གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མ་བྱས་ན་རྒྱུད་ལས་རྣལ་འབྱོར་ལ་དེ་ཉིད་བཅོ་ལྔར་བཤད་པ་མི་ཚང་ཞིང༌། མདོ་བསྲེ་ལས། དེ་ལ་ཐོག་མར་གནས་ཀྱི་ངེས་པ་དང༌། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང༌།1

ཞེས་དང༌། ནཱ་རོ་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༣༨ ཕྲེང་། ༧

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 313

པས་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་ཡང༌། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཐོག་མར་གནས་ཀྱི་ངེས་པ་དང༌། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པ་དག་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གནས་ཀྱི་ངེས་པ་དེ་ཉིད་དང་པོ་ཡིན་ནོ།།
རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་དེ་ཉིད་བཅུ་གཅིག་ལ་མདོ་བསྲེར་དངོས་སུ་སྨོས་པ་ཚན་པ་
བདུན་ལས་མ་བྱུང་ཡང༌། བཀའི་འཁོར་ལོ་བསམ་པ་དང༌། ཞེས་པ་དེས་བཀའི་འཁོར་ལོའ་གཙོ་བོ་ ིབསྐྱེད་པ། འཁོར་བསྐྱེད་པ། བགེགས་ལ་ཕུར་བུས་གདབ་པ། ར་བ་སོགས་ཀྱི་བསྲུང་བའི་དེ་ཉིད་བཞི་བསྡུས་ཤིང༌། དཀྱིལ་འཁོར་འགོད་པ་དང་། ཞེས་པས་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པ་དང༌། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་པ་གཉིས་ཀ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་སོགས་གསུམ་ལ་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བར་དེ་ཉིད་བཅུ་བདུན་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཨ་ལཾ་ཀ་ཀ་ལ་ཤས། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་དབྱེ་བ་མ་བྱས་པར་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལ་དེ་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བས་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་སོགས་གསུམ་ལ་དེ་ཉིད་བཅུ་བདུན་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུད་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལ། ཕྱག་རྒྱའི་དབྱེ་བ་དེ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཆོས་རྗེ་བུས། རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་དང་སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་ལ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བ་དང༌། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དེ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལ་སྒོ་གསུམ་སོ་སོ་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་བཞི། སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་ཏེ་བདུན། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱ་བ། རྡོ་རྗེ་པདྨ་འདུ་བྱ་བ། རྗེས་ཆགས། ལས་ལ་གནས་པ། མཆོད་པ་སྟེ་ལྔ་བསྡོམས་པས་བཅུ་བདུན་དུ་བྱས་ན་བདེ་སྟེ་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་དེ་དག་དོན་ཚན་རེ་རེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུང་ངོ༌། །འོན་ཀྱང་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་མ་བསངས་སྦྱངས་རེག་བྱ་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་ཅིང༌། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འདུ་བྱས་པ་ཉིད་ལ་རིག་མ་འདུ་བྱས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་རིག་མ་འདུ་བྱས་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འདུ་བྱ་བ་དེ་ཉིད་སོ་སོར་བྱེད་པ་མི་ལེགས་ཤིང༌། གཞན་དུ་ན་རིག་མའི་ལུས་ལ་ལྷ་དགོད་པའང་དེ་ཉིད་ལོགས་པར་བྱེད་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་དེ་ཉིད་དོན་ཚན་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་སོ། །སྤྲུལ་

314 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སྐུར་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་ཟུར་པར་འདྲེན་རྒྱུ་མེད་དོ།།
འོ་ན་རང་ལུགས་ལའང་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་སོགས་གསུམ་ལ་དེ་ཉིད་བཅུ་བདུན་དུ་རྒྱུད་
ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ལ་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྨོས་པ་བཅུ་དགུ་བྱུང་ཞིང༌། དེ་དག་སོར་བཞག་བྱས་ན་དེ་ཉིད་ང་གཅིག་ཏུ་སོང་བས་ཞེ་དགུའི་གྲངས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འདྲེན་དགོས་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་སྔགས་དང་མཆོད་པའི་སྔགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སོ་སོར་གསུངས་ཤིང༌། རྗེས་འཇུག་གིས་ཀྱང་རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་གྱིས་རྗེས་ཆགས་བྱེད་པ་དང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མཆོད་པ་བྱེད་པ་གཉིས་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་གཙོ་ཕལ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང༌། མཆོད་པ་རྗེས་ཆགས་སུ་འདུ་ལ་རྗེས་ཆགས་མཆོད་པར་མི་འདུ་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་དབྱེ་མི་ནུས་པས་རྗེས་ཆགས་དེ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ཞིང་མཆོད་པ་དེ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མི་བགྲང་བའི་ཁྱད་པར་ཤེས་རིག་ལྡན་པ་སུས་ཀྱང་སྨྲ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་འཆད་པ་ན་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང༌། མཆོད་པའི་སྔགས་དང་ཞེས་སོ་སོར་བགྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་དེ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནོར་བར་སྨྲ་བ་ནི། མདོ་བསྲེ་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གྲངས་འདྲེན་པའི་སྐབས་སུ། ལྷ་མོ་འདུ་བྱས་པ་དང་ཞེས་དང༌། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་ཡང༌། རྡོ་རྗེ་དང་པདྨ་འདུ་བྱ་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་རྒྱུད་དོན་ཅིའང་མི་ཤེས་པའི་ཁ་ཅོལ་ལོ།།
དེས་ན་ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ན་མདོ་བསྲེ་ལས། མཐར་ཟླ་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང༌། སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དགང་བ་དང༌།1

ཞེས་དང༌། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་ཡང༌། མཐར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་དམིགས་པ་དང༌། རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་པ་དང༌། སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་དང༌། ཞེས་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ། དེས་མངོན་བྱང་ཐ་མ་གསུམ་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་རྣལ་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༣༨ ཕྲེང་། ༡༡

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 315

འབྱོར་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད། ཕྱག་མཚན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད། སྐུ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད་གསུམ་དུ་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། སྒྲུབ་ཐབས་སུ་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྨོས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་གྲངས་འདྲེན་པ་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་རྗེས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དེ་ཉིད་ཅེས་དེ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པ་ཡིན་པས་ཞེ་དགུའི་གྲངས་དེས་ཉམས་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། གཅིག་པོ་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་དེ་ཉིད་སོགས་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་དོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྨོས་པ་དགུ་ལས་ལྷག་པོ་བྱུང་ཡང་སྐྱོན་མེད་དོ།།དེ་ལྟར་ན་མདོ་བསྲེ་དང༌། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པ་དང་ཡང་ལེགས་པར་འགྲིག་པར་འགྱུར་
རོ། །མདོ་བསྲེར་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཞེས་པ་སྤྲུལ་སྐུར་བསྒྱུར་བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་པ་སྟོན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དགོང་ཞེས་པའི་སོགས་ཁོངས་ནས་ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞིར་བསྐྱེད་པ། མིག་སོགས་སེམས་དཔར་བསྒོམ་པ། གཟུགས་སོགས་སེམས་མར་བསྒོམ་པ། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒོམ་པ། ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་རྣམས་སྟོན་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་ཞེས་པས་དེ་ཉིད་བཞི་སྟོན་ཅིང༌། མདོ་བསྲེར་མ་བྱུང་ཡང་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར། སེམས་དཔའ་སུམ་རྩེགས་བསྒོམ་པ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་སྟོན་ནོ། །མདོ་བསྲེར། དཀྱིལ་འཁོར་དབྱུང་བ་དང་ཞེས་པས། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་དེ་ཉིད་ལྔ་བསྡུས་ལ། ཕྲ་མོའ་སྦྱོར་བ་དང་ཞེས་པས་ཕྱག་མཚན་ཕྲ་ ིམོ་བསྒོམ་པ་དང༌། ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་པའི་དེ་ཉིད་གཉིས་སྟོན་ཅིང༌། མདོ་བསྲེར་རྡོ་རྗེ་བཟླས་པ་དང༌། ངག་གི་བཟླས་པ་དང༌། དོན་དམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་དང༌། ཡང་བསླང་བ་དང༌། བསྟོད་པ་བྱེད་པ་དང༌། ཉེ་བར་བསྡུ་བ་དང༌། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་རེ་རེར་བྱས་པས་བརྒྱད། མདོ་བསྲེར། ལས་ཀྱི་བར་དུ་དབྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཤིང༌། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་སྔགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བའི་ལས་དང༌། ནང་ལ་མཆོག་ཏུ་གཞོལ་བའི་ལས་དང༌། ཁ་ཟས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང༌། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་རྣམས་ནི་

316 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དང་པོ་གཉིས་དངོས་གྲུབ་ཆུང་ངུ་བསྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད། ཅེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས། ཁ་ཟས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དེ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བཞག །ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་རྩ་རྒྱུད་དང་སྒྲོན་གསལ་ལས་དོན་ཚན་ལོགས་པར་འབྱུང་བ་ལྟར་མདོར་བྱས་སུ་ཡང་དེ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དོན་ཚན་གཅིག་ཏུ་མཛད་པས་དེ་ལ་དེ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མཛད་དེ་ཁ་བསྐངས། དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་བསྒྲུབ་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་འབྲིང་བསྒྲུབ་པའི་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་ན་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྒྲིགས་ཤིང་། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཁ་འགེངས་དགོས་པ་རྣམས་བསྐངས་ཏེ་དེ་ཉིད་ཞེ་དགུའི་གྲངས་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།
ཡང་དྲི་བ་གཉིས་པ་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ལ་རིགས་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད། ཅེས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། འདིར་གཙོ་བོ་ལ་སྐུ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཆོག་རྫོགས་པ་དགོས་པས། དེ་མ་རྫོགས་བར་དུ་དམ་ཚིག་པ་བསྐྱེད་པ་མི་རྫོགས་པ་ཡིན། གཙོ་བོ་དམ་ཚིག་པའི་བསྐྱེད་ཆོག་མ་རྫོགས་པར་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་མི་འཇུག །ཡེ་ཤེས་པ་མ་བཅུག་པར་དབང་བསྐུར་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་བསྡུས་ནས་ཤཱུ་ནྱ་ཏཱའི་སྔགས་དོན་བསྒོམ་པ་ཆོས་སྐུ། མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་དང་པོའ་མགོན་པོར་ ིབཞེངས་པ་ལོངས་སྐུ། དེ་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒྱུར་ལ་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་པས་གཙོ་བོ་དམ་ཚིག་པ་སྐུ་གསུམ་དང༌། རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་རྫོགས་ནས་གཙོ་བོ་དམ་ཚིག་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་ང་རྒྱལ་བཞག་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པར་བསྒྲུབས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད། དེ་ལྟར་གཙོ་བོ་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་པའི་གཞི་ལུས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་སྐུ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལོངས་སྐུ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་པའི་སྒོ་ནས་སྐུ་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིགས་བདག་རྡོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐུར་གྱི། དེའི་བར་དུ་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་མ་རྫོགས་ཤིང༌། གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་མ་རྫོགས་པ་ནས་གཙོ་བོ་ལ་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་མི་བྱེད་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 317

པས་ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་རྒྱས་གདབ་མི་བྱེད་དེ། ཡུམ་དང་འཁོར་གཞན་རྣམས་ལ་གཙོ་བོའ་ིབསྐྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པས་དང་པོ་ནས་རིགས་བདག་ཡོད་པ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ།།
ཡང་ས་ཆོག་གི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ། ཚིག་རྐང་པ་གསུམ་པའི་མཚམས་སུ། ང་ནི་
སྟོབས་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཅན། །ཞེས་པ་སྔགས་རིམ་དུ་བྱུང་ཡང་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་དཔེའི་ཕྱི་མོ་མ་དག་པར་རིམ་པ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་མ་ཟད། སློབ་དཔོན་ཀླུ་བྱང་གིས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤ་པར་ཡང༌། ང་ནི་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཅན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་རང་ཉིད། །ང་ནི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །རྡོ་རྗེ་ཅན་དག་སྟོབས་པོ་ཆེ། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་བདག1

།ཅེས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཆུ་དབང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྔགས། ཏྲི་ཙཀྲ་བཱི་ར་སྟྭཾ་ཞེས་པའི་ཏྲི་དེ་ཐོག་མའི་དཔེ་ལ་ཆད་པ་ཡིན་ནམ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་རྗེ་བུས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ལ་ཏྲི་ཞེས་པ་འབྱུང༌། དེ་ཡང་ཏྲི་ཞེས་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཙཀྲ་འཁོར་ལོ་ལ་འཇུག་པས་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་དགོངས་པར་སྣང༌། རྒྱ་གཞུང་འགའ་རེ་ནའང་ཏྲི་ཟེར་བ་འདུག་མོད་ཀྱི། རྗེའི་ཕྱག་དཔེ་ངོ་བོའ་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཏྲི་མེད་ཅིང༌། མགར་ཆས་ཀྱང་ ིཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་འགྱུར་རྙིང་གི་རྒྱ་གཞུང་མང་པོ་ལ་ཏྲི་མེད། གྲུབ་ཆེན་དྲིལ་བུ་པས་མཛད་པའི་དབང་ཆོག་གི་ཊཱིཀྐ་རྗེ་བཙུན་བསོད་རྩེས་མཛད་པའི་རྩ་བ་དང་ཊཱིཀྐའི་ཚིག་ལའང་ཏྲི་མེད་པས་འཕགས་པས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་དེའི་རྗེས་འབྲང་ཕལ་ཆེ་བར་ཏྲི་མི་འབྱུང༌། རང་རེའི་འདིའང་དེ་དག་དང་མཐུན་པས་དཔེ་མ་དག་པ་མ་ཡིན། དེ་ཡང་ཙཀྲ་ནི་འཁོར་ལོ། བཱི་ར་ནི་དཔའ་བོ། སྟྭཾ་ནི་ཁྱོད། ཨ་བྷི་ཥིཉྩ་ནི་དབང་བསྐུར་བ་སྟེ། དཔའ་བོའ་འཁོར་ལོས་ཁྱོད་དབང་བསྐུར། །ཞེས་པར་ ིའགྱུར་ལ། དཔའ་བོ་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་ཉེར་བཞི་ལ་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱི། དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཧེ་རུ་ཀ་ལ་བཤད་ན་སྐབས་དང་འབྱོར་ཏེ། དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་ཧེ་རུ་ཀའི་འཁོར་ལོ་ལ་དབང་གི་ལྷ་ཚང་བར་ཡོད་ཀྱི། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་ཉེར་བཞི་ཙམ་ལ་དབང་གི་ལྷ་གཙོ་བོ་དག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདི་ལཱུ་ཨི་པའི་སྐབས་སུའང་འདྲའོ།།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༣༧༤ ཕྲེང་། ༢

318 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཡེ་ཐིག་ལས་ཐིག་ལ་བསྟིམ་པའི་སྐབས་སུ། ལམ་རིམ་ལས་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་སྲད་
བུ་ཁ་དོག་ལྔར་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་སྐུད་རེ་ཆད་ནས་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་པ་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་མ་བྱུང་ཞིང་ད་ལྟ་ངག་ཏུའང་མི་བརྗོད་པ་ལ་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་སྲད་བུ་ཁ་དོག་ལྔར་སྣང་བ་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་སྐུད་དུ་བསྟན་ཟིན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་པ་མ་བརྗོད་པ་ལ་ཆད་པའི་སྐྱོན་འོང་དོན་མེད་ལགས། ཡང་ཡེ་ཐིག་གི་སྐབས་སུ་ལམ་རིམ་དུ། སེམས་ཅན་དོན་དུ་ཞེས་སོགས་ཐིག་གི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བསམ་གྱི། རང་གི་ངག་ཏུ་བརྗོད་མི་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ད་ལྟ་བརྗོད་ཀྱིན་འདུག་པ་འདི་ལ་འགལ་བ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་པ་དང་དངོས་སུ་རང་གིས་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་བདག་འཇུག་གི་ཚེ་དམ་བཞག་སོགས་ཀྱི་ཚིག་མང་པོ་ཞིག་སྒོམ་དོན་ལ་བླ་མས་གསུངས་པར་སེམས་པ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་སུ་རང་གིས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།།
མེ་ཏོག་འདོར་བའི་སྔགས་ལ། ལམ་རིམ་དུ། མགོར་ཨོཾ་དང་ཧྲི་ད་ཡཾ་མེའི་མཇུག་ཏུ་ཤ་ཤྭ་ཏོ་
མེ་བྷ་བ་ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་ཆད་པ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པ་ལ། ཆད་པ་མ་ཡིན། ལམ་རིམ་གྱི་ཆོ་གའི་ཚིག་ཕལ་ཆེ་བ་གཙོ་ཆེར་ཕྲེང་བ་སོར་བཞག་ཅིང༌། ཕྲེང་བར་སྔགས་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ནི་གཙོ་བོར་ཀླུ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤ་པ་སོགས་གཞིར་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང༌། དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤ་པར། ཏིཥྛ་བཛྲ་ཞེས་པ་ནས་ནཱ་ཐ་ཧོའ་བར་དཀྱིལ་ཆོག་ན་ ིདཀོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པས་དེའི་ཁྱད་ལགས། སྤྱིར་ཡང་ལམ་རིམ་ནི་ཕྲེང་བའི་ཆོ་ག་ཁྲིགས་དང་ཚིག་རིས་ཤས་ཆེར་གཞིར་བཞག་ནས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆོ་ག་སྤྱི་འགྲོ་དང་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ཀྱི་གོ་དོན་རྒྱས་པར་གསུངས་ཀྱི། དཀྱིལ་འཁོར་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཞིབ་པར་མ་གསུངས། འདུས་པ་བདེ་མཆོག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་མཛད་པ་འདི་དག་ནི་རང་རང་གི་སྒོས་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་གཞིར་བཞག་པའི་སྟེང་དུ་ཕྲེང་བ་ནས་ཀྱང་ངེས་པར་ཁ་འགེངས་དགོས་པ་འགའ་རེ་ཁ་བསྐངས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཚིག་རིས་མི་འདྲ་བ་དང་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་འབྱུང་བས་དེ་དག་ཚིག་རིས་བསྒྲིག་མི་དགོས་ཤིང༌། བསྒྲིག་ཏུ་མི་རུང་བ་མང་ལགས། བུམ་ཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་བ་ཚན་པ་མང་དུ་འདུག་པའི་དྲི་བ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 319

རྣམས་འདིར་བཀོད་ན་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་ལན་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།དེ་ལ་གསང་འདུས་མི་བསྐྱོད་པའི་ལྷ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་བྱེད་པ་དང༌། རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་
གཅིག་ལས་བུམ་དང་གཉིས་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་བུམ་མཚན་གྱི་བྲི་ཚུལ་སླ་ན་ཡང༌། ལས་བུམ་མ་གཏོགས་པའི་བུམ་པ་དགུ་འམ་ལྔ་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་ལྷ་བུམ་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་ཅུང་ཟད་དཀའ་ལ། དེ་ཡང་དགུ་བྱེད་པའི་ཚེ་དབུས་ཀྱི་བུམ་པའི་ནང་དུ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཤར་གཟིགས། དེ་ལ་མཚན་མའང་གཙོ་བོ་འབའ་ཞིག་གི་མཚན་མ་བྲི་བའམ་འདོགས། ཤར་གྱི་བུམ་པའི་ནང་གི་དབུས་སུ་རྣམ་སྣང་ཞལ་ནུབ་ལ་གཟིགས་པ། དེའི་ཤར་དུ་གཡས་སུ་བྱམས་པ་དང༌། གཡོན་དུ་ས་སྙིང༌། དེའི་རྒྱབ་ཀྱི་ཤར་དུ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། དེའི་སྟེང་དུ་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་རྣམས་ཞལ་ནུབ་ལ་གཟིགས་པ། དེ་ལ་ལྷ་མཚན་ནི་རྣམ་སྣང་གི་ཕྱག་མཚན་འཁོར་ལོ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་ནང་དུ་བསྒོམ་ཚུལ་ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་ལའང་རིགས་འགྲེ། ཞལ་བྱང་དང་ཤར་དང་ལྷོ་ལ་བལྟས་པ་དང༌། མཚན་མ་རིན་པོ་ཆེ་པདྨ་རལ་གྲིའོ། །ཤར་ལྷོའ་བུམ་པར་སྤྱན་མ་ཞལ་རླུང་ ིམཚམས་ལ་ཕྱོགས་པས། དེའི་རྒྱབ་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་པར་གཟུགས་རྡོ་རྗེ་མ། དེའི་རྒྱབ་ཀྱི་རིམ་པ་གསུམ་པར་མི་གཡོ་བ། དེ་ལ་བུམ་མཚན་སྤྱན་མའི་ཨུཏྤ་ལ་དཀར་པོ་གཅིག་པུ། དེས་མཚམས་ཀྱི་བུམ་པ་གཞན་གསུམ་ཡང་རིགས་འགྲེ །བུམ་མཚན་རྣམས་ནི་བུམ་པ་དེའི་ནང་གི་དབུས་ཀྱི་ལྷ་ཞལ་གང་ལ་གཟིགས་པའི་ཕྱོགས་དེ་བུམ་པ་དེའི་མདུན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་འབྲི་བའམ་འདོགས། འདི་ལྟར་བྱས་ན་སྟ་གོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གཙོ་བུམ། དེའི་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་དུ་བུམ་པ་བརྒྱད་འགོད་པར་གསུངས་པ་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ཟིན་ནས་འོད་ཕྲེང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབང་ལྡན་གྱི་ཕྱོགས་ལྟ་བུར་དྲིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཀུ་ཤའི་གདན་ལ་དབུས་སུ་གཙོ་བུམ་དེའི་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་དུ་བུམ་པ་བརྒྱད་བཀོད་ནས་བུམ་པ་བསྒྲུབ་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ཚེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་བཞུགས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འོང་བ་ལགས་གཤེགས་པ་གཤེགས་མའི་བུམ་པ་སོགས་ལྔར་བསྡུས་པའི་ཚེ། གཤེགས་པའི་བུམ་པའི་དབུས་སུ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དེའི་ཕྱོགས་བཞིར་གཤེགས་པ་བཞི། བུམ་མཚན་བུམ་པ་གཉིས་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་རྒྱལ་དང་འདྲ། གཤེགས་མའི་བུམ་པའི་ནང་གི་དབུས་སུ་ལྷ་བཞུགས་པ་མེད་པར་མཚམས་བཞིར་སྤྱན་སོགས་བཞི་ཞལ་དབུས་

320 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སུ་གཟིགས་པ་དང༌། བུམ་པའི་ཕྱིའི་མཚམས་བཞིར་ཡུམ་བཞིའི་མཚན་མ། སེམས་མའི་བུམ་པར་ནང་གི་མཚམས་བཞིར་རྡོ་རྗེ་མ་བཞིའི་མཚན་མ། སེམས་དཔའི་བུམ་པའི་ནང་གི་ཤར་དུ་བྱམས་པ་དང་ས་སྙིང༌། ལྷོར་ཕྱག་རྡོར་ནམ་སྙིང་སོགས་ཞལ་དབུས་སུ་གཟིགས་པ། ཕྱིའི་ཕྱོགས་རེར་མཚན་མ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད། ཁྲོ་བོའ་བུམ་པའི་ནང་གི་ཕྱོགས་བཅུར་ཁྲོ་བོ་བཅུ་སྟེ་མཚན་མའང་བཅུ། ིསྟེང་འོག་གི་མཚན་མ་ཤར་གྱི་ཤར་དང་ནུབ་ཀྱི་ནུབ་ཏུའོ།།
གཤེགས་མ་བཞིའི་ནང་ནས་འདི་གཙོ་མོ་ཡིན། རྡོ་རྗེ་མ་བཞིའི་ནང་ནས་འདི་གཙོ་མོ་ཡིན་
ཞེས་སོགས་བྱར་མེད་ཅིང༌། རིགས་བདག་ཀྱང་མི་མཚུངས་པས་མཚན་མ་རེ་རེས་མི་ཆོག་སྙམ་པ་ལགས། བུམ་མཚན་གྱི་དགོས་པ་ནི། བུམ་པ་དེ་དང་དེ་ལྷ་འདི་དང་འདིའི་བུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་མ་ཡིན་པས་བུམ་མཚན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་དགོས་པ་དེས་ཤེས། མཚན་མ་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། བུམ་པ་བྱིན་གྱིས་རློབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་སུ་ཅུང་ཟད་བཤད་དུ་རུང་མོད་ཀྱི། སྐབས་དོན་ནི། མ་དག་པའི་བཅུད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡང་མ་དག་པའི་སྣོད་ཡིན་པ་ལྟར། དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱང་དག་པ་རིགས་མཐུན་པ་མ་གཏོགས། མ་དག་པའི་སྣོད་དང་དག་པའི་བཅུད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་སོང་བ་མི་སྲིད་པས་ནང་དུ་བརྟེན་པ་དག་པའི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྣོད་བུམ་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་བུམ་པར་ཤར་བའམ་ཕྱི་བུམ་པ་ལ་ནང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་ཤར་བ་སྒོམ་དགོས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དང་པོར་མ་དག་པའི་བུམ་པའི་སྣང་བ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་དེའི་ངང་ལས་དག་པའི་བུམ་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བུམ་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེའི་ལོགས་ལ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་ཤར་བར་སྒོམ་པའི་མཚན་མའང་ཐ་མལ་པའི་ཚོན་གྱིས་བྲིས་པའི་རི་མོའ་རྣམ་པ་བློ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་བས། ངོ་བོ་ལྷ་ལ་རྣམ་པ་ཕྱག་མཚན་ ིདུ་སྣང་བར་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་དགོས་པས། ཐོག་མར་ལྷར་བསྐྱེད་དེ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་བལྟ་བ་ལགས། མཚན་མའི་ལྷ་ཞལ་ནང་དུ་གཟིགས་སམ་སྙམ་པ་དག་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། ཞལ་ནང་དུ་གཟིགས་པའི་ལྷ་རྣམས་གང་ལས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་མ་ནི་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འབྲི་བ་དང༌། རས་རིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་རྣམས་ལྟར་མཚན་མའི་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 321

དབུ་ཕྱིར་བལྟས་ནས་འབྲི་བ་ཡིན་པས་བུམ་པའི་ལོགས་ལ་མཚན་མ་རྣམས་མགོ་མཇུག་བཟློག་ནས་འབྲི་བའམ་འདོགས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ།།
མཚན་མ་ཁ་ནང་དུ་བསྟན་ནས་བཏགས་ན་དེ་ལས་བུམ་པ་འདི་ལྷ་འདིའི་བུམ་པའོ། །ཞེས་
མི་ཤེས་པས། ལྷ་གང་གི་བུམ་པ་ཕྱོགས་གང་དུ་འགོད་པ་སོགས་མི་ཤེས་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བུམ་པའི་ལོགས་ལ་ཡང་འབྲི་བར་ཡང་མི་ནུས་སོ། །ས་སྐྱ་པའི་ཕྱག་ལེན་ལ་བུམ་མཚན་ལྷར་མི་བསྐྱེད། ཆོས་རྗེ་བུའི་ཕྱག་ལེན་ལ་ལྷར་བསྐྱེད། འདིར་ཡང་དེ་དང་མཐུན། རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོའ་རྒྱན་གྱི་ ིརྒྱུད་ལས། ཕྱག་རྒྱ་གང་དང་གང་བཀོད་པ། །དེ་ནི་དེ་དང་དེ་བརྟག་བྱ། །དེ་རྣམས་ཕྱག་རྒྱ་དམ་པར་བཤད། །དབང་བསྐུར་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས། །ལྷ་དེ་རྣམས་ནི་ཡིད་དུ་འོང༌།1

།ཞེས་བུམ་
པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པས་ལྷ་གང་དང་གང་གི་མཚན་མའི་ཕྱག་རྒྱ་བུམ་པ་ལ་བྲིས་པ་དེ་དང་དེ་ལྷ་དེ་དང་དེར་བརྟག་ཅིང་བསྒོམ་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བུམ་པའི་ནང་གི་ལྷ་ཆུ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ཆུས་མ་གང་བའི་སྟོང་པའི་ཆ་ནང་གི་ནམ་མཁའི་གནས་ལ་བཞུགས་པར་བསྒོམ་ཞིང༌། ལྷག་པར་ཡོ་ག་སོགས་ཀྱི་བུམ་ལྷ་ཞུ་བ་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ལྷ་དེ་དག་གི་སྐུ་ལས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་བབས་པ་འོག་གི་ཆུ་དང་འདྲེས་པར་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན། བླ་མེད་ལ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་བཞུ་བ་དང་ལས་བུམ་གྱི་ལྷ་མི་བཞུ་བའི་ཁྱད་པར་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་གཞན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱུང༌། དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་སྔགས་རིམ་དུ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་གྲངས་ལ་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན། དེ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ལག་ལེན་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་བྱེད་དགོས་ན་། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་བཅུ་གསུམ་མ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་མཆན་བུ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པར། དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས་ས་ལྷའི་ཆོ་ག་གོ་རིམས་ཅུང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བཤད་ཅེས་འབྱུང་བས་གོ་རིམས་མི་འདྲ་བ་དེ་ངེས་པར་ལག་ལེན་ལ་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། ཚུལ་དེ་ཕྱག་ལེན་ལ་བྱེད་དགོས་པ་རྗེའི་བཞེད་པ་ཡིན་ན། དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་ལ་སྒོས་སུ་སྔགས་འདི་བཟླ་དང་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལ་སྔགས་འདི་བཟླ་སོ་སོར་གསུངས་པའི་མཇུག་ཏུ། ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དམིགས་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང༌། ཡི་གེ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༦ ཤོག ༡༩༠ ཕྲེང་། ༡༢

322 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བརྒྱ་པ་ལན་བདུན་བརྗོད་པས་ལྷ་རྣམས་ཆགས་པ་ཆེན་པོའ་མེས་ཞུ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ ིངོ་བོར་བུམ་པའི་ཆུ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྔར་རྣམ་རྒྱལ་དང་ལས་བུམ་གྱི་བཟླས་པ་སོ་སོར་བསྟན་པའི་མཚམས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཞེས་གསུངས་པས་རྣམ་རྒྱལ་དང་ལས་བུམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཞེས་པ་ལ་སུ་བླུན་ཡང་གོ་ནུས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལྷ་རྣམས་ཞེས་པའང་རྣམ་རྒྱལ་དང་ལས་བུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཞེས་པ་ལས་འོས་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་གསུང་འདི་དག་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །སྡོམས་སུ་བཟླས་བཞུ་མཆོད་ཡོན་མེ་ཏོག་དབུལ། ཞེས་གསུངས་པའང་ལས་བུམ་ལ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བས་ལས་བུམ་གྱི་ཆོ་ག་བུམ་ཆོག་གི་སྡོམས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པར་འགྱུར་རོ།།
དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པར་བཞེད་ན་འདུས་པ་བདེ་མཆོག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་
དཀྱིལ་ཆོག་འདི་ཙམ་ཞིག་མཛད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་ཟུར་ཙམ་ཞིག་གསུང་དགོས་རྒྱུར་སྣང་བ་ལ་མ་གསུངས་པར་ལྷ་རྣམས་ཆགས་པ་ཆེན་པོའ་མེས་བཞུ་ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་པ་ཤ་སྟག་འབྱུང་ ིཞིང༌། ལས་བུམ་གྱི་ལྷ་བཞུར་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་གཞན་གང་ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ནི་ཚུལ་དེ་མི་འདོད་དོ། །ཇི་སྲིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་མ་རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བགེགས་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག་ཅེས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡུལ་ལས་བུམ་གྱི་ལྷ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བ་བཟང་པོ་ཛ་ཡ་སེ་ན་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་བཤད་ཀྱང༌། བགེགས་བཟློག་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་ཡུལ་ལྷའི་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འོང་མི་དགོས། གལ་ཏེ་དགོས་ན་གཏོར་མ་འབུལ་ཡུལ་ལྷའི་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འོང་དགོས་པར་བསྐལ་པའི་བར་དུ་མཚུངས་པས། ལྷ་ཞུ་བའི་འོག་ཏུ་གཏོར་མ་འབུལ་བར་གསུངས་པའི་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་རང་གི་བླ་མའི་གསུང་རབ་དང་བཅས་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་དགག་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་པའང་ལྷ་བཞུས་པ་དང་མ་བཞུས་པ་གང་གི་སྐབས་སུ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ་གཏོར་མ་འབུལ་བ་དེ་གཉིས་གང་གི་སྐབས་སུ་བྱས་ཀྱང་རུང་བ་བཞིན་ནོ།།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་བགེགས་བཟློག་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་པ་ལྷ་ཞལ་
ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཞུགས་དགོས་ཀྱི་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆུས་མཛད་མི་ནུས་ན། སློབ་མ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 323

དབང་བསྐུར་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡང་ལྷ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཞུགས་པས་མཛད་དགོས་ཀྱི་དེའི་ངོ་བོར་ཞུ་བའི་ཆུས་མཛད་མི་ནུས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ལྷའང་བཞུ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ལ། ལས་ཐམས་ཅད་པ་བཞུ་བའི་ངོ་བོར་བསྒྲུབ་པའི་ཆུས་བགེགས་བཟློག་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་མི་ནུས་ན། བགེགས་སེལ་བ་ལ་ལས་བུམ་གྱི་ཆུ་ཁ་རྒྱན་གྱིས་འཐོར་བ་ལ་དགོས་ནུས་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་ལས་བུམ་གྱི་ལྷ་མི་བཞུ་ན་མཇུག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་བ་རྫོགས་ནས་ལས་བུམ་གྱི་ལྷ་ལ་གཤེགས་གསོལ་དགོས་ཀྱི། དེ་མི་བྱེད་པར་རང་དགར་སྡུད་པ་འདི་དག་ནི་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབས་ནས་མཐར་གཤེགས་གསོལ་མ་བྱས་པར་བསྡུས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལག་ལེན་ནོ།།
རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལའང༌། རྡོར་དབྱིངས་དཔལ་མཆོག་རྩེ་མོ་ཀུན་རིག་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ལ་
ནི་བུམ་ལྷ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པས་ཕྱག་རྒྱ་མ་དཀྲོལ་གྱི་བར་དུ་བཞུར་མི་རུང་ལ། ཕྱག་རྒྱ་དཀྲོལ་ནས་གཤེགས་གསོལ་ཚར་བ་ན་བཞུ་རྒྱུ་མེད་པས་མི་བཞུ་བ་ཡིན། རྒྱས་གདབ་མི་བྱེད་པ་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱིའང་འཇམ་དཔལ་གསང་ལྡན་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་ལས། རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་བཞུ་བར་བཤད་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་རྒྱུད་སོགས་ལའང་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བུམ་ལྷ་མི་བཞུ་བའི་ངེས་པ་བྱར་མི་རུང༌། འདིར་ཇི་སྲིད་ཅེས་པའི་འདིར་གྱི་ཚིག་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་ཅིའང་མེད། དཀྱིལ་ཆོག་གི་ཚིག་རིས་དེ་ཀས་ཆོག་ལགས། དཀྱིལ་ཆོག་ན་བུམ་མཚན་གྱི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་རལ་གྲི་འབྲི་བར་དངོས་སུ་གསུངས་བཞིན་དུ། ལྷན་ཐབས་དང་ངག་འདོན་སུས་བྱས་ཀྱི་ངེས་མེད་རྣམས་སུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ཞེས་ནོར་བ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྗེའི་གསུང་རབ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་རྩི་བ་ཤས་ཆེ་བ་འདུག་པ་འདི་འདྲའི་རིགས་ཆོ་ག་ལ་མང་བར་འདུག་པས་གཏད་པ་ཆེར་མི་འདུག །སྤྱིར་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལྷ་བཞུས་ནས་བཟླས་པ་བྱས་པས་ཆོག་མོད་ཀྱང༌། བཟླས་བཞུ་ཞེས་པའི་སྡོམ་ཆིག་གོ་རིམས་ལྟར་རང་རེའི་དཀྱིལ་ཆོག་གཞན་རྣམས་ལའང་ཁྱེར་བས་ཆོག་ལགས། བུམ་ཆུ་ལ་ཨུ་ད་ཀ་བཟླ་བའི་ཚེ་ཆུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིར་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སེམས་པར་རྩེ་མོ་ནས་གསུངས་ཤིང་སེམས་དགོས་པ་ལགས། དྲིལ་

324 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཚེ་འཁོར་ལོ་བཞི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་མཚན་མ་འབྲི་བ་གསུངས་པ་དང༌། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་མ་ཙམ་འགོད་པ་བསྡུས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་གི་དགོངས་པ་ལགས།
བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའ་མཚན་མ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན། ལོ་དྲིལ་ནག་གསུམ་ལྟ་བུ་ ིབདེ་མཆོག་གི་རིགས་བསྡུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་དག་ལ། དམ་ཚིག་འཁོར་ལོ་ལས་ཀྱི་རིགས། སྐུ་འཁོར་འཁོར་ལོའ་རིགས། གསུང་འཁོར་པདྨའི་རིགས། ཐུགས་འཁོར་རྡོ་རྗེའི་རིགས། བདེ་ ིཆེན་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་སུ་བཤད་པས་དེའི་དོན་གྱིས་བུམ་མཚན་རིན་པོ་ཆེར་བྱེད་པ་ལགས། ཡང་དྲིལ་བུ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་དུང་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་བསྒྲུབ་པ་བྱུང་ལ་བུམ་པའི་ཆུ་སྒྲུབ་པའི་ཨུ་ད་ཀ་མ་བྱུང༌། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་དེ་ལས་བཟློག་པར་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་བྱས་ན་རང་བཟོར་ཨེ་འགྲོ་ཅེས་པ་ནི། བཅུ་གསུམ་མ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ན་དྲི་བཟང་དང་བདུད་རྩི་ལྔ་དང་བཅས་པའི་དུང་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ལ། ཨོཾ་བཛྲ་ཨ་མྲི་ཏ་ཨུ་ད་ཀ་ཋ་ཧཱུཾ། ཞེས་ལན་བདུན་བཟླས་པས་རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩིའི་ཆུར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ལ། ཞེས་དངོས་སུ་ཡོད་པས་དེ་ལས་བཟློག་པར་འབྱུང་བ་མེད་ཅིང༌། དྲིལ་བུ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་དེའང་དཀྱིལ་ཆོག་རང་སོར་བཞག་བྱས་ན་ལེགས་ཏེ་རྒྱ་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱང་དེ་མེད་པ་འགའ་རེ་ཡོད་པས་དེ་དག་ཏུའང་ངེས་པར་ཁ་འགེངས་མི་འཚལ། ཡང་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ། དེའི་དུས་སུ་ནི་ལུགས་འདི་ལ་བདག་མདུན་བསྲེ་བ་མིན་ལ། ལུགས་གཞན་ལས་ནི་དེའི་དུས་སུ་བསྲེ་བའང་ཡོད་དོ།།ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་འགྲེལ་པ་དང་མན་ངག་གི་ལུགས་ཀྱི་བདག་མདུན་བསྲེ་བའི་གོ་དོན་གསལ་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་པ་ལ། འགྲེལ་པ་དང་མན་ངག་ལུགས་ཞེས་པ་ནི་ས་སྐྱ་པའི་ཀྱཻ་རྡོར་ལ་དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་བརྡ་ཆད་ཡིན། འདིར་གསང་འདུས་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མིན། དེ་ཡང་ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་བདག་སྐྱེད་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པ་ཉེར་བསྡུ་བྱས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསང་སྦྱངས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་བསྐྱེད་ཟིན་པ་ན་རང་ཉིད་གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་མངལ་ནས་གདན་སོ་སོའ་སྟེང་དུ་སྤྲོས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་འགྲེལ་པ་ ིལུགས། རང་ཉིད་ཀྱཻའི་རྡོ་རྗེའི་བདག་སྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྒོམས་ནས་མ་བསྡུས་པ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 325

ལ་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ནས་བདག་མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པ་དེ་གཉིས་ཆུ་ལ་ཆུ་འདྲེས་པ་བཞིན་བསྲེ་བ་མན་ངག་ལུགས་སུ་བཞེད་པར་གདའ། འདིར་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་འདི་ལ་བདག་བསྐྱེད་བསྒོམ་པའི་དུས་སུ་བདག་མདུན་བསྲེ་བ་མིན་ལ།
རྒྱ་གར་བའི་ལུགས་གཞན་ལས་ནི་དེའི་དུས་སུ་བསྲེ་བའང་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡང་ལུགས་གཞན་ལ་དེའི་དུས་སུ་བསྲེ་བའི་ཚུལ་ནི་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པ་དང་མདུན་བསྐྱེད་བསྒྲུབ་པ་འཇུག་པ་གཅིག་གིས་བྱེད་ཀྱི། མདུན་བསྐྱེད་བསྒྲུབ་པ་ལས་ལོགས་སུ་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པ་ལ་མི་བྱེད། འཇིགས་བྱེད་སོགས་ལའང་ཚུལ་དེ་རུང་བར་བཞེད་པ་ལགས། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ་ནི་ཚུལ་དེ་གཏན་མི་རུང་སྟེ། ལེའུ་བརྒྱད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནུ་མའི་དབུས་པར་ཞེས་པ་ནས། མཁས་པས་མཆོད་པའི་སྤྲིན་རྣམས་སྤྲོ། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་བུམ་དབང་དང་བཅས་པའི་གསང་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་བདག་བསྐྱེད་ཇི་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་དགོས་པ་སྟོན་པ་ན། དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་ཀ་སྒོམ་པར་སྟོན་པ་བཞིན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། དེའི་མཐའ་གཅོད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་མཆོད་བསྟོད་བཟླས་པ་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་བསྒོམས་ནས་དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འདི་འདྲའི་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ནི། བདག་སྐྱེད་རྒྱས་པ་རྫོགས་པར་བསྒོམས་ཉེར་བསྡུ་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་འདུག་པར་མོས་ནས་བསངས་རང་དང་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱངས་ཏེ་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུའི་ངང་ལས་བསྲུང་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསྒོམས་ནས་རྟེན་བསྐྱེད་པའི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་སྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་བསྲེས་པས་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་འདིར་མི་བརྗོད་ཀྱི། བདག་ཉིད་ལ་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྒྲུབས་པས་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ཏེ་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་

326 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཟེར། བསྒྲུབས་ཟིན་ནས་མཆོད་པ་དང་བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱི་ཚེ་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཕྱེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མདུན་དུ་གནས་པར་མོས་ཏེ། བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ནས་མཆོད་པ་དང་བདག་འཇུག་སོགས་བྱེད་པ་ལགས། བཅུ་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ། རང་ཉིད་མི་འཇུག་པ་ནི་སྔར་བཞིན་གཙོ་བོ་ལས་ཕྱེ་བ་དེས་ཤར་སྒོ་ནས་འཐོན་པར་མོས་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་དེ། བླ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་ཕྱེ་ནས་ཤར་སྒོ་ནས་འཐོན་ཏེ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་ཟིན་པའི་སྐབས་དེར་རང་ཉིད་འཇུག་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི་བདག་འཇུག་གི་གོང་དེར་སྔར་ལས་ཟུར་པའི་མཆོད་པ་བྱ་བར་གསུང་དེས་སྟོན་པ་མིན། ཡིན་ན་སྐབས་དེར་སྔར་ལས་གཞན་པའི་གཙོ་བོ་ལས་ཕྱེ་ཐབས་དང་ཤར་སྒོ་ནས་འཐོན་ཐབས་ཟུར་པ་གཅིག་ཀྱང་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ།།
བདག་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱག་བསྐོར་བྱས། བཀའ་དྲིན་ནོད་པའི་རྗེས་
སུ་བསྒོམ་བཟླས་བྱའོ། །གསུང་བ་སྔགས་རིམ་དང་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་བསྒོམ་བཟླས་གང་ཡིན་ཅེས་པ་ནི། ཚིག་དེ་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བའི་ཚིག་སོར་བཞག་ཡིན། དེ་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ། རབ་གནས་བདག་འཇུག་སོགས་གང་བྱེད་པ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་བསྒོམ་བཟླས་ལ་བསྙེགས་ནའང་རུང་བར་མངོན་ལ། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་མཛད་པའི་སླད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་བསྒོམ་པ་དང༌། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚིག་ངག་ཏུ་བཟླས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་རུང་བར་མངོན་ནོ། །ཡང་སྔགས་རིམ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་རྣམས་ལས་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་གཟུང་བ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྔོན་དུ་བྱེད་པ་དང༌། སྒྲུབ་ཐབས་བསྒོམས་ཚར་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་བྱེད་པའི་ལག་ལེན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འདུག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། ལམ་རིམ་གྱིས་གཟུང་བའི་སྐབས་སུ། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་ཇི་ལྟར་གཟུང་བའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བཟུངས་ཤིང༌། འབྲི་བར་འགྱུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་བསྒོམས་པས། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཐབས་བསྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་རྡོར་དྲིལ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 327

འཛིན་པར་གསུངས་ལ། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཇི་ལྟར་གཟུང་བའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཞེས་པ་ནི། རྡོར་དྲིལ་གང་དུ་འཛིན་པའི་སྐབས་གཞན་ལ་མི་ཟེར་གྱི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཆོ་ག་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གཟུང་ཞེས་པའོ།།
ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུའང་ལམ་རིམ་ལས། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་བཟུང་སྟེ་
ཤར་སྒོ་དང་ཉེ་བར་ནུབ་ཏུ་ཁ་བལྟས་ཏེ་འདུག་ལ། ཞེས་པས་སྔོན་དུ་རྡོར་དྲིལ་འཛིན་པ་བསྟན་ཅིང༌། དེའི་རྗེས་སུ་གང་བྱེད་པ་ནི་གཙོ་བོའ་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདག་ ིབསྐྱེད་གཙོ་བོའ་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་ཨ་བྷ་ཡཱ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ ིབཞེད་པ་དང༌། ས་ར་ཧ་དང༌། དཱ་རི་ཀ་པས་སྒྲུབ་ཐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྒོམས་པའི་འོག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་བོ། །ཞེས་པས་བདག་བསྐྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་བསྒོམ་དགོས་པའི་ལུགས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་ཀྱང༌། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྔོན་དུ་རྡོར་དྲིལ་འཛིན་པ་སྟོན་ནོ། །འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། རྡོར་དྲིལ་གཟུང་ལ་ཤར་སྒོ་དང་ཉེ་བར་ཁ་ནུབ་ཏུ་བལྟས་ཏེ་འདུག་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་མཆོད་བསྟོད་དང་བཅས་པ་བྱ་སྟེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལུས་ལ་བསྡུས་ནས། ཤཱུནྱ་ཏཱས་སྟོང་པར་སྦྱངས་ཞེས་པ་ནས། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྔོན་དུ་རྡོར་དྲིལ་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ལ་བསྙོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིན་སྲེག་ཏུ་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྡོར་དྲིལ་འཛིན་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ནི་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཚེ་རྡོར་དྲིལ་འཛིན་པ་ནས་སྨྲ་བ་བཅད་དེ་ཆོ་ག་མ་ཚར་གྱི་བར་ལག་པ་རྡོར་དྲིལ་དང་མ་བྲལ་བ་དགོས་པས་སྒྲུབ་ཐབས་བསྒོམ་པའི་སྔོན་དུ་མ་མཛད་པར་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོ་གའི་མགོར་འཛིན་པ་མཛད་པ་ཡིན། དེས་ན་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཚེ་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཆོ་ག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ལ། སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱི་ཚེ་བསམ་གཏན་དང་བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡིན་ཀྱང་ལམ་རིམ་དང་དཀྱིལ་ཆོག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ།།
གསང་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་སེམས་པ་འདི་ལ་བདག་མདུན་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ལ་བདེ་བ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་གོ་དོན་དམིགས་ཕྱེད་པ་དགོས་པ་ཞེས་པ་ནི།

328 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ་ནི། གསང་མཆོད་ཀྱི་ཚེ་སླར་ཡང་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་དུ་མོས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་མཱ་མ་ཀཱིར་བྱས་པ་དང༌། སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་རང་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱིས་བདེ་ཆེན་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ན་གཙོ་བོ་དང་རྒྱུད་ཐ་མི་དད་དུ་མོས་པའི་སྟེང་ནས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་བདེ་ཆེན་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཞིང༌། དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ལས་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ཟིན་ནས་བསྒྲུབས་པ་ལ་གསང་མཆོད་བྱ་བའི་ཚུལ་འཆད་པ་ན། ཡོན་ཏན་སྐ་རགས་མཱ་མ་ཀཱིར། །ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་བྱིན་བརླབས་ནས། །དེ་ཡི་དབུས་སུ་འདོད་པར་བྱ།1

།ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་བསྟན་པ་ཡིན། བདག་མདུན་ཐ་དད་དུ་བསྒྲུབ་
པ་དཱ་རི་ཀ་པས་དྲིལ་བུ་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་རང་ཡབ་ཡུམ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལའང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བསྒོམ་པ་ལགས། བདེ་ཆེན་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་མ་རྒྱུད་ན་མང་ཡང་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པས་ཚུལ་དེ་ཙམ་ལ་ཟུང་འཇུག་གི་མཆོད་པར་བྱ་མི་དགོས་ལགས། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ། ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ན་རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པ་ཞེས་སོགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་སྦྱོར་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད་ཅེས་པ་ནི། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་དང་པོར་རྒྱུད་ཉན་པའི་འཁོར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་དབང་བསྐུར་ནས་རྒྱུད་སྟོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཚེ། དབང་བསྐུར་བར་བཞེད་ནས་གང་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་པ་ན། གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ཉིད་མཱ་མ་ཀཱིའི་གཟུགས་འཛིན་པར་གྱུར་ནས་བདེན་བྲལ་གྱི་གྲྭར་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྔོན་བྱུང་གི་རྣམ་འཕྲུལ་དེ་ཉིད་རྗེས་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་བ་ན། སློབ་མ་དབང་བསྐུར་བར་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་པའི་ཚེ་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ང་རྒྱལ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་འཁོར་གྱི་ལྷ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པར་མོས་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་མངལ་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་རེ་རེ་ནས་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་སྦྱར་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་དུ་དབང་བསྐུར་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༣༨༡ ཕྲེང་། ༡༠

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 329

བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་པ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང༌། དེ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སྤྲུལ་པ་ལའང་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པར་དགོངས་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེའང༌། རང་ཉིད་ཅེས་སྨོས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟ་མིན་ན་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ལེགས་པར་ཚོལ་ལ་སྨྲོས་ཤིག །མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚེ་གཙོ་བོ་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ན་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཉམས་སོ།།
གཙོ་བོ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པས་རང་ཉིད་སྦྱོར། འཁོར་ལ་ང་རྒྱལ་མི་འཇོག་པས་རང་ཉིད་མི་
སྦྱོར་ན་གཙོ་བོ་ལ་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དུ་བསྒྲུབ་ཀྱི་འཁོར་ལ་མི་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་ལ་ང་རྒྱལ་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདོད་ན་གཙོ་བོ་གཅིག་པུ་ལ་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དུ་བསྒྲུབ་ཀྱི་འཁོར་ལ་མི་སྒྲུབ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །གཙོ་བོ་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་འཇོག་ཀྱང་འཁོར་ལ་འཇོག་མི་རིགས་ན་གཙོ་འཁོར་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་མོས་དགོས་པར་འགྱུར་བས་གསང་སྔགས་ཀྱི་བརྡ་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པ་གསལ་བར་བྱས་ལ། སྒོམ་དོན་ལ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་འཇོག་ཀྱང་ངག་ཏུ་རང་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བར་སྨྲ་ན་ནི་ཆེས་ཡ་མཚན་ཏེ། དོན་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས་ཉེས་པ་ལྷག་པོ་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་སོམས་ཤིག །རྒྱུད་དང་བསྟུན་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རྗེའི་ཕྱག་ལེན་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བར་བཞེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་དང་འགལ་ཡང་བླ་མའི་མན་ངག་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་པར་སྨྲ་བ་གཞན་དག་གི་ལུགས་ངན་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་རྒྱ་གཞུང་དག་དང་འགལ་ཞིང་རིགས་པས་གནོད་པ་མན་ངག་གི་སྐྱོན་བླ་ན་མེད་པར་བཞེད་པའི་རྗེའི་བཞེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྨྲ་ན་ནི་མི་བཟད་པའི་གདོན་ནོ། །དཀྱིལ་ཆོག་ལས་ནི་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བ་ཡུམ་གྱི་པདྨར་ཕབ་པ་ལས་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་དང༌། མཚན་སྔགས་ཀྱིས་ཕྱུང་ནས་རང་རང་གི་མཛད་པ་དང་སྤྲུལ་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་བར་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་བདག་མདུན་གཉིས་ཀྱི་མངལ་དུ་རྟེན་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང༌། ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་

330 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པར་སྨྲ་བ་ནི་གསུང་འདི་དང་རྒྱབ་འགལ་ལོ།།
རྗེའི་སྔགས་ཀྱི་གསུང་རབ་འདི་དག་གི་ཚིག་དོན་ཕྲ་མོ་རེ་ཡང་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་རྒྱ་
གཞུང་ཚད་ལྡན་དང་བསྒྲིགས་ནས་འཆད་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པ། རྒྱུད་དོན་སོགས་ཅིའང་མི་ཤེས་པས་ཐོམ་རྒྱག་གི་རྣམ་གཞག་རེ་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཏེ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་ཅི་མཐོང་ཡང་མི་བཟློགས་པ་ནི་བླུན་པོ་གཟུ་བོར་མི་གནས་པ་དག་གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟེ་ཚུལ་དེ་འདྲ་མངས་ན་བསྟན་པ་དང་རྗེའི་གསུང་རབ་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ་མཆིས། འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་སྐབས་སུ་དྲངས་པའི་ཀྱེ་རྡོ་རྗེའི་ལུང༌། ཤེས་རབ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ངག་འདོན་ལ་བརྗོད་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཞེས་པ་ནི་སློབ་མ་དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ་བརྗོད་ནས་དོན་ལེགས་པར་བརྡ་སྤྲོད་དགོས་ཀྱི། བདག་འཇུག་གི་ཚེ་དེ་དག་ཏུ་བརྗོད་དགོས་ན་དབང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་ཞལ་ལུང་དང་གསང་བ་གྲུབ་པ་དང་སམྦུ་ཊ་སོགས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བརྗོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་འཇུག་གི་ཚེ་དཀྱིལ་ཆོག་གི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱེད་བཀོད་པ་རྣམས་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི། ངག་འདོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དོན་འགངས་ཅན་འཕྱུགས་པའི་ནོར་བ་མིན། དེ་འདྲ་ལས་ནོར་བའི་1

སྐྱོན་ཆེས་ཆེར་ཆེ་བ་མེད་པར་གདའ། རྡུལ་ཚོན་གྱིས་བྲི་བ་དང་
སྒྲུབ་ཐབས་བསྒོམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱན་མ་ལ་སྤྱན་དང་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ལ་ཐོ་བ་འགོད་པ་སོགས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དང༌། ཁྲོ་བོ་བཅུའི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དཀར་པོ་དང་རྟ་མགྲིན་དམར་པོར་བཤད་པ་སོགས་རྒྱུད་ལས་བཤད་པ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཚད་མས་ངེས་པ་ད་ལྟ་བཀོད་རྒྱུ་མ་མཆིས། འགའ་ཞིག་ལྟར་སྙིང་ཁམས་བསྐྱེད་ནས་བྱེད་ན་བླུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་འགྲིག་འགྲིག་འདྲ་མང་དུ་བཤད་རྒྱུ་འོང་བར་སྣང་ནའང་ལས་འབྲས་འདི་ཕྲ་བས་ཁོ་བོ་ལ་དེ་འདྲའི་སྙིང་ཁམས་མ་མཆིས། ཡང་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་གནས་གཅིག་ཏུ་ལྷ་དུ་མ་བསྒོམ་པ་འདི་དག་ལ་ཡིད་ལ་ལེགས་པར་འཆར་བ་ལྟ་ཞོག །སྒོམ་ཚུལ་ཤེས་པའང་དཀའ་བར་འདུག་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པའི་མན་ངག་གང་ཡིན། ཅེས་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་བདེན་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། ཉམས་སུ་ལེན་པ་དག་ལ་མི་ཤེས་པའི་ཐབས་མེད་དོ།། 1 ཞོལ། ཤོག ༡༠༤ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༨༠ ན ༢ དེ་འདྲ་ལས་ནོར་པའི་སྐྱོན་ཆེས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 331

རང་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་བསྒོམས་པའི་ལུས་ནི་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ལྟར་ཐོགས་བཅས་
མ་ཡིན་གྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གཟུང་རྣམ་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྒོམས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གོ་ས་མི་འགོགས་པའི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྐུར་སྣང་བ། མེ་ལོང་ཆུང་ངུ་གཅིག་གི་ནང་དུའང་སྣོད་བཅུད་དུ་མའི་གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བ་ལ་མི་ཤོང་བ་དང་དོག་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལ་རྡུལ་ཕྲ་མོ་གཅིག་གི་གོ་སར་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་གྱི་རྡུལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་སྐུ་བཞུགས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གོ་མི་འགོགས་པར་བཞུགས་ནུས་པ་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་གོ་དགོས་པ་ལ། འོན་ཀྱང་འཇམ་རྡོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ། ཐུགས་རྡོ་རྗེ་དང་གསུང་རྡོ་རྗེའི་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་དམིགས་ཕྱེ་ནས་ཞིབ་ཏུ་ཁྲིད་ན་ལས་དང་པོ་པ་ལ་འཆར་སླ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་ཉམས་ཁྲིད་དུ་བྱས་ནས་ཞིབ་པར་འཁྲིད་པ་ལ་ཤེས་དགོས་པ་ལགས། འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ་རིག་མ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་པའི་ཚེ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་དང་ཆོས་མཐུན་ཇི་ལྟར་ཅེས་པ་ནི། དོན་འདི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་གཅོད་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ལས་ཚིག་དོན་གང་གིའང་ཁྱད་པར་འདིར་བརྗོད་རྒྱུ་མ་མཆིས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དང་པོའ་མགོན་པོ་དང་ ིསྤྲུལ་སྐུ་རྡོར་སེམས་ལ་ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་ཁམས་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་གི་སྒོ་ནས་འཇོག །ཅེས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་ལ་ཁམས་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད། རང་གི་མོས་པས་དང་པོའ་མགོན་པོ་ཐ་མལ་གྱི་ཤའི་མིག་གིས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་ ིརླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་མོས་ནས། དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཁམས་རགས་པར་མོས་པ་ལ་ཕར་ཞུགས་པ་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་བར་མོས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཡིད་ངོ་ན་ཁམས་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསྒོམས་པའི་སྒོ་ནས་ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་ཁྱད་པར་འཇོག་པ་ལགས། ཡང་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཞི་བ་དཀར་པོ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ཞུགས་པས་ཞེ་

332 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སྡང་རྡོ་རྗེར་འགྱུར་བ་དང༌། དང་པོའ་མགོན་པོ་དཀར་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པས་སྤྲུལ་སྐུ་རྡོ་རྗེ་ ིའཆང་སྔོན་པོ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་དང༌། དེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་ཞུགས་པས་ཞེ་སྡང་རྡོ་རྗེར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐུ་མདོག་གང་ལས་གང་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཞི་དྲག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། ཞི་དྲག་གང་དུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་ནི་ཁྲོ་བོ་དབྱུང་བ་དང་ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་དྲག་པོའ་སྐུར་སྤྲུལ་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང༌། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཁམས་ ིརགས་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་བཟུང་བའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་དེ་ལྟ་བུར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་སོགས་ཀྱི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན། དང་པོའ་མགོན་པོ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་དཀར་པོར་ཡོད་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་པ་དང་འདྲེས་པའི་ ིདབང་གིས་སྔོན་པོའམ་མཐིང་གར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་སྟོན་མི་འཚལ། ཡང་བསམ་གཏན་སྒྲུབ་མཆོད་དང༌།
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སེམས་དཔའ་སུམ་བརྩེགས་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་དང་པོ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེར་བྱས་ནས་དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང༌། དེའི་དབུས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྒོམ་པ་སོགས་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡོད། ཁ་ཅིག་སྒྲོན་གསལ་ལས་བཤད་ཟེར་བ་ལའང་ཡིད་བརྟན་མེད་པ་འདྲ་ཞེས་པ་ནི། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་དང་པོར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཕྱག་མཚན་དང་པོ་རལ་གྲི་ཡིན་ཀྱང༌། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ལས་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གསུམ་པར་རིགས་སོ་སོའ་མངོན་བྱང་ལྔ་ ིབསྐྱེད་སྟོན་པའི་ཚེ། སྦྱོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་བྱུང་བ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། སྦྱོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་སྟེ། དེ་ལས་བྱུང་བ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།།ཞེས་གསུངས་པ་དང༌། ཀླུ་བྱང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤ་པ་ལས་རིགས་སོ་སོའ་ཕྱག་མཚན་གྱི་དབང་ ིབསྐུར་བའི་སྐབས་སུ། འཁོར་ལོ་དེ་བཞིན་རིན་ཆེན་དང༌། །པདྨ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་ཉིད། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་བརྗོད་དེ། །མཚན་མའི་དབང་བསྐུར་རབ་ཏུ་སྦྱིན།1

།ཞེས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་
སྦྱིན་དབང་བསྐུར་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།།
ཡང་བདེ་མཆོག་ལཱུ་ཨི་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་སྐབས་སུ་བྱིན་རླབས་དྲུག་སྐོར་བྱེད་པ་གང་
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༨ ཤོག ༣༩༤ ཕྲེང་། ༨

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 333

ནས་བཤད། མ་བྱས་ན་ཆོ་ག་ཆད་པའི་སྐྱོན་དུ་ཨེ་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི། བྷུ་བ་བློ་ལྡན་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། གང་ཡང་གཞན་པའི་འཁོར་ལོ་གནས། །གཉིས་མེད་གཉིས་སུ་མེད་སྔགས་ཀྱིས། །མངོན་པར་བསྔགས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབ། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་གསང་སྔགས་དང༌། །སྒོ་དང་སྒོ་རུ་བྱིན་གྱིས་བརླབ། །བརྒྱ་པ་མཆོག་ཏུ་བཟླས་པ་ནི། །མཉམ་གཞག་སྔགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ། །ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་བཟླས་ནས་ནི། །ཕྱི་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བྱིན་གྱིས་བརླབ།1

།ཅེས་བཤད་པའི་རྐང་པ་དང་པོ་གསུམ་
གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རང་རང་གི་སྔགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ། རྐང་པ་བཞི་པས་སངས་རྒྱས་མཁའ་འགྲོ་མའི་སྔགས་ཀྱིས་དང༌། རྐང་པ་ལྔ་པས་སྒོ་མ་བཞི་ཡི་སྔགས་ཀྱིས་དང༌། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལིས་བྱིན་གྱིས་རློབ་པ་སྟོན་ཅིང༌། བི་བྷུ་ཏིའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་ཀྱང་བདག་པོའ་སྔགས་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ ིསྔགས་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་ཏུ་བཟླས་ནས་ཨཱ་ལི་ཀཱ་ལི་དང་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཟླས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བཤད། ཡིག་བརྒྱ་ལ་ལྷ་སོ་སོར་མིང་གི་སྔགས་དང་སྤེལ་ཏེ་བཟླ་དགོས་པ་ནི། བཤད་རྒྱུད་མངོན་བརྗོད་བླ་མའི་ལེའུ་གསུམ་པར། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །གསང་སྔགས་བརྟན་པར་བསྒོམས་ནས་སུ། །རང་གི་མིང་བཞིན་ལྡན་པར་ནི། །གཅིག་ཏུ་སྤེལ་ནས་བཟླས་པར་བྱ།2

།ཞེས་གསུངས། འདི་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་ལམ་ཀ་རྒྱལ་བཟང་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་མ་བཤད་པ་ལྟར་ཆོ་ག་ཆད་པའི་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་བར་མངོན་ཞེས་གསུང༌།
ཡང་བདེ་མཆོག་པའི་ལུགས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དེ་སྒོ་གང་ནས་འཇུག །འདིས་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱག་དང་པོ་ཕྱོགས་གང་གི་ལྷ་ལ་བྱེད་པ་ངོས་ཟིན་པ་འདྲ། ཞེས་པ་ནི། ཕྱག་དང་པོ་གང་ནས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས། ལམ་ཀ་རྒྱལ་བཟང་གིས། ཤར་སྒོར་ཐོག་མར་རེ་ཤིག་ནི། །ཐལ་མོ་ཡང་དག་སྦྱར་བྱས་ཏེ། །དེ་ནས་བརྐྱང་བར་བྱས་ནས་སུ། །གུས་པས་འདི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་ཕྱག་དང་པོའ་སྔགས་གསུངས་པའི་མཇུག་ཏུ། ཞེས་བྱ་བརྗོད་ལ་དེ་ ིལས་ནི། །ལུས་ཀུན་གྱིས་ནི་ཕྱག་བྱའོ། །སྙིང་ཁར་བཅོམ་ལྡན་ཞུགས་པ་རུ། །ཡིད་ཀྱིས་ཡོངས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༢ ཤོག ༤༡༡ ཕྲེང་། ༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༧༢༣ ཕྲེང་། ༧

334 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སུ་བརྟག་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་ལྷོ་ཡི་སྒོ་ཉིད་དུ། །ཐལ་མོ་དེ་ཉིད་སྙིང་ཁ་རུ། །དེ་བཞིན་བཅས་ནས་སྔགས་འདི་ཡིས། །རིན་ཆེན་སྔགས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།1

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤར་ནས་བརྩམས་ཏེ་
ཕྱག་གཡས་སྐོར་གྱིས་བྱེད་པ་དང༌། ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་སེམས་པའང་སྐབས་འདིར་མཁའ་འགྲོ་མ་སོགས་བཞིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་སེམས་པ་ལ་བྱེད་པར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱག་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ། དེ་ལྟར་འོན་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ནས། །རིག་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡང་ནི། །མཁའ་འགྲོ་མ་སོགས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། །མངོན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་བསམ་བྱ།2

།ཞེས་དང༌། གཞན་ལས་ཛ་ཡ་སེ་ན་སོགས་དུ་མ་ཞིག་གིས་ཕྱག་དང་པོ་དེ་ལྟར་བྱེད་
པར་བཤད་ཅིང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒོ་གང་ནས་འཇུག་པ་ཡང་ལམ་ཀ་རྒྱལ་བཟང་གིས། མེ་ཏོག་ལག་བཟུང་དེ་ཡིས་ནི། །བླ་མ་ལ་ནི་ཕྱག་བྱས་ཏེ། །ཤར་སྒོར་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་ཡིས། །གུས་པས་འདི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ། །དམ་ཚིག་དེ་ནི་བདག་ལ་གསོལ། །སྡོམ་པ་ཡང་ནི་བདག་ལ་གསོལ།3

།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤར་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་གསལ་བར་བསྟན། ལྷོ་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་
བཤད་པའི་བྷུ་བ་བློ་ལྡན་དང༌། དེའི་རྗེས་འབྲང་བི་བྷུ་ཏིས་ཀྱང་ཕྱག་གི་སྔགས་ལ་དང་པོར་མཁའ་འགྲོ་མ་དེ་ནས་ལཱ་མ། དེ་ནས་དུམ་སྐྱེས་མ། གཟུགས་ཅན་མའི་ཕྱག་མཇུག་ཏུ་བྱས་ནས་གཡོན་སྐོར་དུ་གསལ་བར་བཤད་པས། སྒོ་གང་ལས་འཇུག་ཀྱང༌། ཕྱག་དང་པོ་ཤར་ནས་འཚལ་བ་མ་གཏོགས་དང་པོ་ལྷོ་སྒོ་ནས་འཚལ་བར་བཤད་པའི་རྒྱ་གཞུང་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ།།
འཇིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་གཙོ་བོ་ལ་སྣ་ཚོགས་པདྨ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་གདན་སུམ་
བརྩེག་བྱེད་པ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཨེ་ཡིན། ཞེས4

་པ་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་ལས། ཡཾ་ལས་རླུང་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནག་ལ་ཅུང་ཟད་དམར་བའི་མདོག་ཅན་གྱི་སྟེང་དང༌། ནང་གི་ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་དང༌། སྒོ་བཞིར་སྣ་ཚོགས་པདྨ་དང་ཉི་མའི་གདན། ནང་གི་ཤར་དང་གྲྭ་བཞི་དང་ཕྱིའི་གྲྭ་བཞིར་སྣ་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༡ ཤོག ༡༢༩༩ ཕྲེང་། ༡༤
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༢ ཤོག ༡༦༢ ཕྲེང་། ༢
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༡ ཤོག ༡༢༩༩ ཕྲེང་། ༡༨
4 ཞོལ། ཤོག ༡༠༧ བ ༦ གཙང་། ཤོག ༨༢ ན ༤ ཅེས་པ་ནི།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 335

ཚོགས་པདྨ་དང་ཟླ་བའི་གདན་ཟུང་རེ་བསྒོམ།1

ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དཔའ་གཅིག་གི་མངོན་
རྟོགས་སུ་གདན་པདྨ་དང་ཟླ་བ་ཉི་མ་གསུམ། གཙོ་བོ་དང་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ཐམས་ཅད་ལ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། ལཱ་ལི་ཏའི་རོ་ལངས་བརྒྱད་བསྐོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་བསྟུན་པ་ཡིན་ལ། བཅུ་གསུམ་མ་ནི་དགྲ་ནག་གི་རྒྱུད་དང་དཔལ་འཛིན་ལ་སོགས་པས་མཛད་པའི་དགྲ་ནག་གི་གཞུང་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་མཛད་ཅིང་གཞུང་དེ་དག་ཏུ་གདན་བཅུ་གསུམ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་ཉིས་བརྩེག་ལས་མི་འབྱུང་བས། དེས་ན་དཔའ་གཅིག་གི་མངོན་རྟོགས་སུ་གདན་སུམ་བརྩེག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་འདིར་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདན་ཉིས་བརྩེག་ཏུ་ངེས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཟུར་རེ་ཞེས་པའི་ཚིག་འབུར་དོད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་གདན་ལ་ཟླ་བ་སྟེང་དུ་བྱས་ན་ནོར་བ་ཆེན་པོའོ།།
ཡར་དྲིལ་བུ་ལྷ་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ། ལཾ་མཾ་པཾ་ཏཾ། བ་གླང་ཁྱི་དང་གླང་པོ་ཆེ། །རྟ་སྒྲོན་
ཀུན་ལ་ས་བོན་ལྡན། །ཞེས་ཤ་བཞི་ལས་མ་བྱུང་བ་ལྟར། དྲིལ་བུ་ལུས་དཀྱིལ་དུའང་མ་བྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས2

་པ་ནི། ཁ་སྦྱོར་གྱི་དོན་མན་སྙེས་བཤད་པ་ལ་ཤ་ཆེན་ཤ་དང་བདུད་རྩི་གཉིས་ཀ་
ལ་འདྲེན་པས་རྫས་ངོ་བོ་དགུ་ལས་མེད་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་ཡང་དགུ་ལས་མ་གསུངས་པ་དང༌། དྲིལ་བུ་ལྷ་ལྔའི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་དྲིལ་བུ་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་ལམ་རིམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས། ཡང་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རྭ་ཐིག་གི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། བཅུ་གསུམ་མ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་སྲིད་ལ་སྒོ་ཚད་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་སུམ་ཆ་གཡོན་དུ་བཞག་པའི་མཚམས་ནས་རྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གསུམ་མའི་རྭའི་ནང་ཐིག་འཐོན་པར་བཤད་པས། སྔགས་རིམ་དུ་མཚམས་དེ་ནས་རྟ་བབས་དཔངས་སུ་སྒོ་ཚད་གསུམ་མའི་རྭའི་ཕྱི་ཐིག་འཐོན་པར་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་འགལ་སྤོང་ལ་ཁ་ཅིག་བཅུ་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཡི་གེ་མ་དག་པ་འདྲ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་འདོད་དམ། སྒོམ་དོན་དང་བྲི་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དགོངས་པ་འཚོལ་བ་གང་འཐད་ཅེས་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ཉིད་བཅུ་གསུམ་མའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་ཚིག་དེ་ཡི་གེ་མ་དག་

1 མ་རྙེད་དོ།།
2 ཞོལ། ཤོག ༡༠༨ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༨༢ བ ༡ ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེས་པ་ནི།

336 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་པར་འདོད་དེ། དཀྱིལ་ཆོག་གི་སྐབས་དེར་རྟ་བབས་དཔངས་སུ་སྒོ་ཚད་གསུམ་མའི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ལ་ཆ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་སུམ་ཆ་གཡས་དང་སུམ་ཆ་གཡོན་དུ་བཞག་པའི་མཚམས་ནས། རྭ་ཐིག་འཐོན་ཚུལ་དེ་ལ་དཔག་ནས་དམར་ནག་གི་ནང་གི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རྭ་ལྟེ་བའི་ཇི་ཙམ་ནས་འཐོན་པའང་རིགས་པ་སྦྱར་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ལ། དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་མཛད་པའི་ནང་གི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་རྭའི་ཐིག་རྩ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐིག་བཏབ་པ་ན། ནང་གི་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཆ་ཆེན་བཞི་ཆ་ཕྲན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེའི་སུམ་ཆ་ཆ་ཕྲན་ལྔ་དང་སུམ་ཆ་རེ་གཡས་གཡོན་དུ་བཞག་པའི་མཚམས་ནས་རྭའི་ཕྱི་ཐིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང༌། རྟ་བབས་དཔངས་སུ་སྒོ་ཚད་གསུམ་མའི་ར་བ་བསྐོར་བའི་ཐིག་རྩ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་དེས་བསྐོར་བ་ན་མཚམས་དེ་ནས་རྭའི་ནང་ཐིག་འོང་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེར་མ་ཟད་མཚམས་དེ་ནས་ནང་ཐིག་འབྱུང་བ་བྱས་ན་ནང་ཐིག་སྟེང་ནས་བཙལ་བ་ན་རྭའི་སྲིད་ཆ་ཕྲན་བཅུ་དྲུག་ལས་རིང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་རང་ལུགས་ལ་མི་འགྲིག་པ་མང་ཞིང༌། སྒོམ་དོན་དང་བྲིས་དོན་གྱིས་དེའི་ཁྱད་པར་དབྱེ་ནུས་པའི་དོན་མེད་དེ་ཤེས་སླའོ།།
འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་མ་ཟད། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ས་གཅད་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་
ལ་མཆན་ཐག་འདོགས་པ་འཕྱུགས་པ་མང་དུ་སྣང་བས་དོན་ལ་བརྟེན་པར་བྱའི་ཡི་གེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། །འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པར་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་མཆན་དང་བཅས་པར་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྔགས། ཧཱུཾ་ཧཿཨཿཛྷཻཾ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་བཞི་རང་གི་ལྷའི་སྔགས་ལ་བཏགས་པ་འབུམ་བཟླ་ཞིང་དེའི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་ལྷ་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་པ་སྦྱར་དུ་རུང་ངམ་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་གཞན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྔགས་ཡི་གེ་བཞི་པོ་དེ་མེད་པའང་འགའ་རེ་ཡོད་པས་རང་རང་གི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱས་ན་ལེགས་ཤིང༌། གྲངས་ནི་འདུས་པ་ལ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་འབུམ་དང༌། གཞན་དམིགས་བསལ་མེད་པ་རྣམས་ཁྲི་ཕྲག་རེ་བཟླ་བར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བར་རུང་ལགས། ཡང་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་གི་ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་འཕོ་བའི་སྐབས་སུ། རྒྱུད་འགྲེལ་པ་ཁུངས་ཐུབ་ནས་བཤད་པའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཁྲིད་ཡིག་ཏུ་བཀོད་པ་དེ་ཆོས་དྲུག་གི་ཡིག་ཆ་མཛད་པའི་བླ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་ཤས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 337

ཆེར་གཞིར་བཞག་པ་ཙམ་དགོས་པའི་དབང་གིས་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་པ་གཅིག་བྱེད་ན་རྒྱུད་དང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཞིབ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱངས་ན་ལེགས་གསུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཁྲིད་ཡིག་དེ་གཞིར་བཞག་ལ་ཞལ་ཤེས་མང་པོ་བསྣན་རྒྱུ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མིན། ཆོས་རྗེ་ཤཱཀ་ཡེ་པ་ལ་བསྲེ་འཕོའ་ཡིག་ཆུང་གནང་ནས་ལོ་འགའི་འདས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱུད་དོན་ལ་ཐུགས་ཀྱི་དཔྱད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒོ་ནས་འཕོ་བའི་ཊཱིཀ1

་རྒྱས་

པར་མཛད་ཅིང་དེ་ཕྱིན་ཆད་འཕོ་བའི་ཁྲིད་གནང་བ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གནང་བ་ཡིན་པས། ཊཱི2

་ཀའི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྐབས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྙིང་ཁའི་ཡི་གེ་ལྔ་ག་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་མགོ་འཐུར་དུ་བལྟ་བ་བྱ་དགོས་ཤིང་འབྱུང་འཇུག་དང་བསྟུན་ནས་སྦྱོང་བ་ནའང་གྱེན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ཡི་གེ་ལྔ་ག་མགོ་གྱེན་ལྟ་དང༌། འོག་ཏུ་འབེབས་པའི་ཚེ་ཡི་གེ་ལྔ་ག་མགོ་ཐུར་ལྟ་དགོས་ཤིང༌། ཧིག་དཀར་པོ་དང་ཡི་གེ་གཉིས་མགོ་གྱེན་བསྟན། གསུམ་ཐུར་བསྟན་བྱར་མི་རུང་ལགས། ཡང་སྒྱུ་ལུས་ལུགས་བཟློག་གི་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ། ལུགས་བཟློག་གི་སྟོང་པའི་སེམས་གསུམ་བཞོན་པ་རླུང་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་ལས་འགྲུབ་པར་སྔགས་རིམ་ལ་སོགས་གསུང་རབ་སྔ་མ་དག་ཏུ་བཀོད་པ་ནི་བླ་མ་སྔ་མའི་འཆད་ཚུལ་ལྟར་དེ་དག་ཏུ་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིས་གསལ་སྒྲོན་དུ་འགོས་དང་ལག་སྨི་སོགས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཚུལ་བཀོད་ནས། བདག་གིས་ཀྱང་གཞུང་གཞན་དུ་ཚུལ་དེ་བཀོད་དོ། །འོན་ཀྱང་དཀའ་བའི་གནས་འདི་ཞིབ་ཏུ་མཐའ་དཔྱད་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྔགས་རིམ་སོགས་སུ་བཀོད་པ་དེ་བླ་མ་སྔ་མའི་འཆད་ཚུལ་ལྟར་བཀོད་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་རང་ལུགས་ཞིབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ལུགས་བཟློག་ཏུ་ལྡང་བའི་མགོ་རྩོམ་པ་དང་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་དུས་མཉམ་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་བར་དོ་འགྲུབ་པའི་བར་དུའང་ལུགས་བཟློག་གི་སྣང་བ་གསུམ་གྱིས་ཆོད་པར་འདོད་དགོས་པས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་དག་གིས་དེ་གཉིས་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པར་འབྱུང་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༠༩ བ ༢ གཙང་། ཤོག ༨༣ ན ༧ འཕོ་བའི་ཊཱིཀ་ཀ་རྒྱས་པར་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༠༩ བ ༢ གཙང་། ཤོག ༨༣ ན ༧ ཊཱིཀ་ཀའི་ཉམས་སུ་ལེན་

338 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སོགས་གནོད་པ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་ངོ༌།།
ཡང་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཚེ་རྒྱུན་འཆད་པས་ཡིད་ངོ་ཙམ་གྱི་སྐུ་ཡིན་གྱི་དངོས་གནས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་པ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་དགོངས་པ་ཨེ་ཡིན་ཞེས་པ་དང༌། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པའི་ཚེ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང་ལས་དབང་གིས་བཞག་པའི་འབྲེལ་བ་འཆད་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི། བློ་རྩིང་པོས་དེ་ཀའི་ཐད་དེ་ལ་བལྟས་ནས་གོང་འོག་སྐབས་གཞན་དང་མ་བསྒྲིགས་ན་གསལ་སྒྲོན་གྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་པའི་སྐབས་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་གསལ་སྒྲོན་ལས། སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་ནས་དེའི་རིགས་འདྲ་མི་འཆད་པས་དངོས་པོ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཚང་ངོ༌། །རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དག་ནས་འགྲོ་བས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བས་སྔ་མ་ལྟར་མི་གནས་པ་ལ་བསམས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པའི་བསམ་ངོ་ན་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་ན་འགལ་བ་མེད་དོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྔ་མ་ལྟར་མི་གནས་པ་ཞེས་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་
སྒྱུ་མའི་སྐུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རིགས་འདྲ་མི་འཆད་པར་གནས་པ་དེ་ལྟར་མི་གནས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེའི་བསམ་ངོ་ན་རང་གིས་ཐོབ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་དངོས་ལྟར་སྣང་ཡང༌། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་བསམ་ངོ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྡོ་རྗེའི་སྐུ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོག་མ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་རྒྱུན་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་བསམ་ངོ་ལ་བལྟོས་པ་ཙམ་གྱི་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་མ་གཏོགས་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་དངོས་མིན་གསུང་བ་ཡིན་གྱི། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་དེ་ཡིད་ངོར་ལྷའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལྷའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་དངོས་གནས་ལ་མ་གྲུབ་པ་གསུང་དེའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་ལྟར་འདོད་ན་ནི་སྒྱུ་ལུས་ཞེས་བྱ་བའི་ཟབ་མོའ་གནད་འདི་རྟོགས་པའི་གེགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལུགས་ ིའདི་ལ་སྐྱེར་མི་རུང་བའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་གྱི་ཚིག་དེ་ཉིད་རང་གི་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ། འདི་ནི་མོས་བློ་ཙམ་མིན་པར་རླུང་སེམས་ཉིད་ལྷའི་སྐུར་སྐྱེས་པས་བསྒོམས་པ་ན་སེམས་དེའི་ 1 རྗེའི་གསུང་དཔེ་བསྡུར་མ། ཇ༽ ཤོག ༣༡༥

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 339

རྣམ་པར་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་ལྷ་སྐུ་དང་མི་འདྲའོ།1

།ཞེས་དང༌། མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུའང༌། ཡིད་ངོ་རྐྱང་
པར་ལུས་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེད་པར་སྣང་བའི་ལྷ་སྐུ་ནི་བདག་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྒྱུ་ལུས་དངོས་ཡིན་པར་མི་གཟུང་ངོ༌།2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བསམ་དགོས་པ་ཡིན། རིམ་པ་གསུམ་པའི་
སྒྱུ་ལུས་ཡིད་ངོའ་ལྷ་སྐུ་མ་གཏོགས་དངོས་གནས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ཡིད་མཉམ་པར་བཞག་ ིཔའི་ཚེ་ན་ཡོད་ཅིང་ཡིད་ཡུལ་གཞན་ལ་ཞུགས་པ་ན་སྐུའི་སྣང་བ་དེ་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལ། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ནི་ཐོག་མར་ཐོབ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མ་བྱས་བར་དུ་མཉམ་རྗེས་གང་ཡིན་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་མི་འཆད་དེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། སྒྱུ་ལུས་པ་ཡིན་ན། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་དུ་སྟོང་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ཡང་སྒྱུ་ལུས་དག་ནས་མི་འགྲོ་ལ། ལྡང་བ་ན་སེམས་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་བ་ཡིན་གྱི་ལུས་གསར་དུ་ལྡང་བ་མ་ཡིན་ནོ།3

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
དེ་ལྟ་མིན་ན་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པ་སྤྱོད་པ་ལ་རག་ལས་པ་དོན་མེད་དེ། གཉུག་མའི་ལུས་དེ་
དངོས་གནས་ལ་ལྷའི་སྐུར་ལྡང་ན་སྤྱོད་པ་ལ་རག་ལས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ངོར་ལུས་རགས་པ་ལས་བྱེ་བའི་ལྷ་སྐུའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ཙམ་སྤྱོད་པ་ལ་རག་ལས་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྱུ་ལུས་ལུས་དབེན་ནས་ཐོབ་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ལུས་དབེན་གྱི་འོག་སྒོའ་ཕྲ་ཐིག་བསྒོམས་པས་རླུང་དྷཱུ་ ིཏཱིར་བསྡུས་པའི་སྟོང་པ་གསུམ་འདྲེན་ནུས་པའི་མཚམས་ནས་འཕེན་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་ངོ་ཙམ་དུ་ལུས་རགས་པ་ལས་བྱེ་བའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་ཡིད་ངོར་ལྡང་ནུས་ཤིང༌། སྒྱུ་ལུས་ལའང་ཚུལ་དེ་ལས་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྱུ་ལུས་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བཞག་མི་ནུས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་པ་གསུམ་མམ་བཞིའི་མཐར་ཡིད་ངོར་ལུས་རགས་པ་ལས་བྱེ་བའི་རླུང་སེམས་ཙམ་གྱི་ལྷའི་སྐུར་རང་གི་བསམ་ངོ་ན་སྣང་བ་ཙམ་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད། དངོས་གནས་ཀྱི་སྐུར་མ་སོང་བར་ཁྱད་པར་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

1 རྗེའི་གསུང་དཔེ་བསྡུར་མ། ཇ༽ ཤོག ༣༡༥
2 རྗེའི་གསུང་དཔེ་བསྡུར་མ། ཇ༽ ཤོག ༣༡༦
3 རྗེའི་གསུང་དཔེ་བསྡུར་མ། ཇ༽ ཤོག ༤༤༥ སྒྱུ་ལུས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་གསལ་

340 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ད་ལྟ་སྟོང་པ་བཞི་ཡི་མཐར་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པ་དེ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་
ཅན་གྱི་སྐུར་དངོས་གནས་ལ་མ་གྲུབ་ན། ཚེ་འདིར་སེམས་དབེན་ཐོབ་ཀྱང་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བ་དེས་གཞིའི་འཆི་བའི་སྟོང་པ་བཞི་དང་ལམ་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་བསྲེས་པས་སྤྱོད་པའི་དོད་ཐུབ་ནས། ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོ་རང་དགའ་བ་འོང་བའི་དོད་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བར་དོ་དངོས་མེད་པར་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་གྲུབ་པ་དེའང་བསམ་ངོ་ཙམ་མིན་པ་དངོས་གནས་ཀྱི་སྐུ་མིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལུས་དངོས་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་སྒྱུ་ལུས་ནི་དེ་འདྲའི་ལུས་དངོས་མིན། དེ་ལ་བར་དོ་མཚན་ཉིད་པའི་ལུས་ནི་མེད། དེ་གཉིས་མིན་པའི་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལུས་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་གསུམ་པར། མཆོད་པ་རྣམ་པ་ལྔས་བརྒྱན་པ།1

།ཞེས་པའི་འགྲེལ་
པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། མཆོད་པ་ནི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པས་ན་མཆོད་པ་སྟེ་དབང་པོ་ལྔ་རྣམས་སོ།2

།ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་དེའི་མཆན་དུའང་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དངོས་ནི་དབང་པོ་ཀུན་
ཚང་བར་བསྟན་པས་ཞལ་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཀྱིས་བསྒོམས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། རླུང་སེམས་ལས་སྐུ་དེར་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི་འདིའི་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། སྐུ་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་སྦྱོང་བར། མདོར་ན་དེ་ལྟར་བསྒོམས་ནས་སུ། །གཟུགས་ནི་དབུས་སུ་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པ། ངེས་དོན་དུ་བཤད་པས་བསྟན་པ་འགྲེལ་པས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་སུ་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་གནས་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཡིད་ངོར་ལུས་རགས་པ་ལས་བྱེ་བའི་སྐུར་སྣང་བ་ཙམ་ལ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཤེས་རིག་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་ཁས་ལེན། དེ་ལ་མི་འཐད་པ་མེད་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ལུས་ལོགས་སུ་བྱེ་བར་སྣང་བའང་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་དུ་ཁས་ལེན་པ་དགག་ཏུ་མེད་པས་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དུ་དེ་ལ་དབང་ཤེས་མེད་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དགག་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྩ་རྒྱུད་དུ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡི་ཁྱོན་ཙམ་དུ། །རྡོ་རྗེ་འབར་བའི་འོད་དག་གིས། །རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡི། །དག་པའི་བདག་ཉིད་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༣༠༢ ཕྲེང་། ༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༥ ཤོག ༨༩༣ ཕྲེང་། ༨

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 341

སྣང་བར་འགྱུར། །ཚངས་པ་དྲག་པོ་ལ་སོགས་ལྷས། །ནམ་ཡང་མཐོང་བར་མི་ནུས་སོ།1

།ཞེས་པའི་
འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་དུ། ཚད་དང་གྲངས་མེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་སྐུའི་འོད་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང༌། མཚན་སོ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པར་གསུངས་ནས། དེ་གཉིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་སྦྱོང་བར་གསུངས་ལ། དངོས་གནས་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཡིད་ངོ་ཙམ་གྱི་སྐུའི་འོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འགེངས་པར་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་ཁས་ལེན། འདི་འདྲའི་ལོག་རྟོག་སྐྱེས་ན་ལམ་གྱི་གནད་ཆེས་རང་ལ་བསྒྲིབས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅུང་ཟད་ཙམ་སྨྲས་ཀྱི། གནས་འདི་ནི་འདི་ཙམ་གྱི་ཡི་གེས་ཤེས་པར་ག་ལ་ནུས་ཏེ། ཡུན་རིང་དུ་བླ་མ་དམ་པ་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་བསག་སྦྱང་དང་རྗེའི་གསུང་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དང་བཅས་པའི་ཚིག་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འབད་པ་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་དགོས་སོ།།
སྤྱིར་གནས་སྐབས་པ་དང་གཉུག་མའི་ལུས་ཕྲ་རགས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་པར་
འཕོ་བ་ལའང་ཡོད་མོད་ཀྱང་འདིར་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་གཞིའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་དུས་སུ་རླུང་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཇི་ཙམ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐིམ་པའི་སྒོ་ནས་དཔེའི་འོད་གསལ་ཤར་ཏེ། བར་དོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རླུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དངོས་སུ་ལྡང་བ་ལ་སེམས་དབེན་ཐོབ་ནས་སྤྱོད་པ་བྱས་པ་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཕྲ་རགས་ཕྱེ་ནས་སྒྱུ་མའི་སྐུ་དངོས་གྲུབ་པ་ན་རགས་པའི་ལུས་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་རེ་ཤིག་གནས་པར་ནུས་པ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། ལུས་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་འཇོག་པའི་
ལས2
་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་ནུས་པ་གཉེན་པོའ་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་གཉེན་པོ་ ིདོན་གྱི་འོད་གསལ་སྐྱེས་པ་ལ་རག་ལས་པར་འདོད་པ་ལགས། འདི་འདྲའི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་གྱིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ཤེས་ན་རྟོགས་སླ་ཞིང༌། མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པས་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་སྲིད་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༡ ཤོག ༤༨༦ ཕྲེང་། ༡༤
2 ཞོལ། ཤོག ༡༡༢ བ ༣ འཇོག་པའི་རིགས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་

342 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ས་བོན་གྱི་ནུས་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་ཐོབ་པར་སྤོང་མི་ནུས་པ་ལགས།
ཡང་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབྱུང་འཇུག་གཉིས་མིན་པའི་གནས་པ་རེ་ཆེད་དུ་བཟོས་
ན་འབྱུང་འཇུག་གཉིས་མིན་པའི་གནས་པ་མེད་པས། ལྡང་འཇུག་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ལ་གནས་པ་བཟོས་པའི་གོ་བསྣོར་བར་འགྱུར་བསམ་པ་བློ་ལ་ཚངས་པ་འདི་བློ་སྐྱོན་དོན་སྐྱོན་ཇི་ལྟར་ལགས་སམ་ཞེས་པ་ནི། བློ་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ད་ལྟ་རླུང་འཇུག་པ་ཨོཾ་དང་སྦྱར། འབྱུང་བ་ཧཱུཾ་དང་སྦྱར། དེ་གཉིས་མིན་པའི་གནས་པ་ཨཱཿདང་སྦྱར་རྒྱུ་མེད། ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་གནས་པ་རེ་བྱས་པ་ཨཱཿདང་སྦྱོར་བའང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་རྡོར་བཟླས་གཏན་ནས་བྱར་མི་རུང་བར་འགྱུར་བར་རྩ་རྒྱུད་བཤད་རྒྱུད་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དགག་རིགས་པར་འགྱུར་ཞིང༌། འཇུག་པའི་མཇུག་ཨཱཿདང་སྦྱར་བ་དང་འབྱུང་བའི་མགོ་ཨཱཿདང་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་བྱེད་ན། རླུང་འབྱུང་འཇུག་གང་རུང་གཅིག་གི་གདངས་ལ་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་གདངས་བཟོས་པར་སོང་ནས་གོ་བསྣོར་ཚབས་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་ཞིང༌། བཤད་རྒྱུད་རིམ་ལྔ་སྤྱོད་བསྡུས་རྣམས་ལས་རྡོར་བཟླས་ཀྱི་སྔོན་དུ་རླུང་གི་དེ་ཉིད་དང་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པའི་རླུང་གི་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་དང་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་གསུམ་སྦྱོར་བ་ལ་བཤད་པ་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟའི་ཉམས་ལེན་ལ་མཁོ་རྒྱུ་གཏན་མེད་པའམ། རི་བོང་རྭའི་གཉེར་མ་བགྲང་བ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ལགས་མོད།
གཞི་དུས་ལ་འཇུག་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལྡང་བ་འབྱུང་བ་དེའི་དོད་ལ་བར་སྐབས་དེར་
རླུང་ཅུང་ཟད་ཙམ་བཟུངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ལྡང་བར་བྱས་པས་ལྡང་བ་ལ་གནས་པ་བཟོས་པར་སོང་བ་མིན། གོམ་པ་དང་པོ་དོར་བའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གོམ་པ་གཉིས་པ་མ་དོར་བར། བར་སྐབས་དེར་ཅུང་ཟད་གཅིག་བསྡད་ནས་གོམ་པ་གཉིས་པ་བོར་བ་ན་གོམ་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གང་རུང་གཅིག་ལ་བསྡད་པ་བཟོས་པ་ག་ལ་ཡིན། གོ་བསྣོར་བའི་སྐྱོན་འོང་སྙམ་པ་འདི་ནི་ཕུགས་དེད་ན་ཞག་གཅིག་གི་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱའི་གྲངས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མ་ཚང་བར་བྱས་པར་སོང་སྙམ་ནས་མ་བདེ་ཞིང༌། བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུང་བ་འདུག་ནའང༌། ལས་རླུང་གྲངས་མ་ཚང་བ་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་ཐུགས་མི་བདེ་མི་འཚལ། དགོས་པ་འདི་ལྟར་ན་གཞི་དུས་ཀྱི་འབྱུང་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 343

འཇུག་དུ་མ་ཞིག་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཆེད་དུ་བཟོས་ནས་རླུང་གི་རྒྱུ་བ་འཕྱུགས་ཆེན་པོ་འོང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པས་ད་ལྟ་བུམ་པ་ཅན་གཏན་ནས་བྱར་མི་རུང་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཡང་མཚན་ཉིད་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་གི་སྐབས་སུ། སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གོང་མ་བཞི་ལ་སྐྱོན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་རེ་གསུངས་ལ།
ལྔ་པ་ལ་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་ཉེས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ལས་དེ་
ཉེས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། དེའི་གོང་ཙམ་དུ། གཉིས་པ་བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བྱིང་རྒོད་ཕྲ་མོ་ཡང་བཅད་དེ་བསྒོམས་པས་ཡང་ན་བྱིང་བ་དང༌། ཡང་ན་རྒོད་པར་འགྱུར་བའི་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ་འདུ་བྱེད་པའམ། རྩོལ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་བཏང་སྙོམས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། དེ་སྐྱོན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། སྒོམ་རིམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས། གལ་ཏེ་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་རྩོལ་བ་བྱས་ན་དེའི་ཚེ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དྲངས་ནས་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་གསུངས་ཟིན་མ་ཐག་གི་རྗེས་ཡིན་པས་སྐབས་དེར་རྒྱུ་མཚན་ཟུར་པ་མ་གསུངས་པ་ལགས། དེ་ལྟ་ན་ཇི་ལྟར་དྲིས་པའི་ལན་གདབ་པ་གསལ་བར་སྨྲས་ཟིན་གྱིས། འདྲི་བ་པོའམ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ་ཕྱོགས་འདིར་བློ་གྲོས་གཞོལ་བའི་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་འདི་ཙམ་གྱི་གཏམ་དུ་བྱ་བའི་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་གནས་མང་པོ་ཞིག་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ཞིབ་ཏུ་འཇུག་པས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་རོལ་པ་ལྷུར་བྱོས་ཤིག།
དེ་ཡང་ཉན་པ་པོ་དག་ལ་འདི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞིང་འདི་ལྟར་གདམས་པར་བྱ་སྟེ།
རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཤེས་པར་འདོད་ན་ནི། སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་བརྩམས་པའི་གསུང་རབ་ཆེ་ཆུང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་ཕྲ་མོ་གཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ་དབུ་མ་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་རྣམས་དང༌། འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་མོ་རྣམས་གང་གི་སྐབས་སུའང༌། ཁོ་བོའམ་གཞན་ཡང་རུང༌། མཁས་པའམ་མི་མཁས་པ་ཡང་རུང་

344 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སྟེ་རྗེས་འཇུག་དག་གིས་ཡི་གེར་བྱས་པའི་ལྷན་ཐབས་སམ། ཟིན་བྲིས་སམ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའམ། དཀའ་གནས་སམ་ཚིག་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡི་གེ་རྒྱས་པར་བཀོད་པའམ། སྦྱོར་སྒྲིག1

་ཐལ་ཕྲེང་ཆོ་ག་ངག་འདོན་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྦྱར་བ་དེ་དག་གི་ནང་ན་འདུག་པ་ཙམ་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། བདག་ཅག་རང་གིས་དང་པོར་རྗེའི་དགོངས་པར་སོན་ཏོ་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་བསམས་ནས་ཡི་གེར་བྲིས་པ་དག་ལའང་ཞག་རེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་དབྱར་གྱི་ཆུ་བོར་ལྟར་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་དག་ཏུ་ཕྱིས་བརྟགས་པ་ན་བླ་མ་དང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པར་མ་སོན་པ་ཅི་རིགས་པར་རང་གི་ཡི་གེ་སྔ་མ་དག་ལ་འོང་བ་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང༌། གཞན་དག་གིས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་དག་ལའང་བརྟགས་པ་ན་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་ཆེས་མང་བ་དང༌། འགའ་ཞིག་ལ་ཅི་རིགས་པར་ཁོ་བོས་གདོན་མི་ཟ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང༌། རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཉི་ཟླ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པའང་ཁོ་བོ་ཅག་གི་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་འཇུག་པ་ཐོགས་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་བྱེ་མའི་ཆང་བུ་ལྟར་འགྱུར་བ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་ན། ད་ལྟའི་གང་ཟག་ཉན་པ་པོ་བྲག་ཅའི་སྒྲ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཁ་ཡར་ཙམ་གྱི་ཚིག་འབའ་ཞིག་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དག་གང་ཡང་རུང་བའི་སྨྲ་བ་ཙམ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་བས་ན་ལན་རེ་ལན་གཉིས་ཀྱིས་གོ་བར་རློམས་པ་ཙམ་ལ་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་རྗེ་རང་
ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་གོང་འོག་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་སྦྱར་ཞིང་གསུང་གི་ཟུར་རེས་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་དུ་མ་སྟོན་ནུས་པ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པ་དང༌། ཁོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་འཇུག་དག་གིས་ཡི་གེར་བྱས་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང༌། རྗེའི་གསུང་རབ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའམ་ཤགས་ཀྱིས་འགལ་བར་གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་མེད་གཟུ་བོའ་བློས་ཚིག་སྤྱི་ ིཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་པར་དཔྱད་པ་ན་གང་འགལ་བ་དེ་དག་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་ལྟར་དོར་བར་བྱ་ཞིང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེའི་དགོངས་དོན་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པ་ལའང་ངེས་པ་ཁྱད་པར་དུ་སྟེར་བ་དང༌། དགོས་པའི་མཐའ་ཆོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་འདུག་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༡༤ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༨༦ བ ༥ སྦྱོར་ཞིག་ཐལ་ཕྲེང་ཆོ་ག་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 345

ན་གང་ཟག་ལ་རྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་ལ་རྟོན་པའི་སྒོ་ནས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་མ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང༌། དམ་པའི་སྐྱེ་བོའ་གྲངས་སུ་བགྲང་བར་ ིབྱ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཇི་འདྲ་བའི་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། དང་པོར་རང་རང་གི་འདོད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་སར་བསྒྲགས་སམ་ཡི་གེར་བྲིས་ཀྱང་རུང༌། ཇི་སྲིད་ཚད་མའི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་མཐའ་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་པའི་དོགས་པ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཆོད་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བསྟན་པ་སྙིང་1

གཅེས་པར་བཟུངས་ཤིང་གདུལ་བྱ་རང་ལ་རེ་བ་བཅས་པ་དག་
བསླུས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་སྙམ་པའི་བསམ་པས་ལུང་རིགས་རྣམ་པར་དག་པས་ད་དུང་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་ཞིང༌། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་ལུང་དང་རིགས་པས་གནོད་པ་འབབ་པར་ངེས་པ་དེའི་ཚེ་ལུགས་དེ་ཁས་ལེན་པ་བཏང་ནས། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཁས་བླང་བར་བྱའི། རང་གིས་ཉན་པ་པོ་འགའ་ཞིག་གི་མདུན་སར་ཁས་འཆེས་པའམ། སྔར་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིས་དེ་ཉིད་ལ་གནོད་པ་ཅི་མཐོང་ཡང་འདོར་བ་ལ་ངོ་ཚ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་བསྒྱུར་ཏེ། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་སུ་སྟོན་པས་རང་གཞན་བསླུ་བར་མི་བྱའོ།།
བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའི་ལེགས་བཤད་ཉིན་བྱེད་ནི། །ལུང་རིགས་འོད་སྟོང་རྩེ་དགས་རོལ་པའི་
གནས། །རབ་ཡངས་བློ་གྲོས་ནམ་མཁའ་དོ་ར་ལས། །རྣམ་དཔྱོད་པདྨོའ་གཉེན་གྱུར་ཟེར་འདི་ ིསྤྲོས། །ཤེས་པར་འདོད་པས་མཁས་ལ་འདྲི་བ་དང༌། །གཟུ་བོས་ལེགས་བཤད་མཐོང་བ་ལེན་པ་ནི། །དམ་པའི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་གྱི་གཏམ་འདི་ལ། །ཞིབ་ཏུ་བསམས་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མཛོད། །ཅེས་པ་འདི་ལྟར་གཏམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྲེང་བ་ཡི་གེར་བསྙད་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་མཉམ་མེད་རེད་མདའ་པ་ཆེན་པོའ་ཞབས་ལ་གུས་པས་བསྙེན་བཀུར་བའི་སྲི་ཞུ་ཡུན་རིང་ ིདུ་ལྷུར་བླངས་ཤིང༌། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་རབ་ལ་ ིདད་པ་ཐོབ་པའི་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་དཔལ་པས་ནན་ཏན་གྱིས་ཆེད་ཆེར་དྲིས་པ་དག་གི་ལན་དུ་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་མཆོག་རི་བོ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའོ།། །།
1 ཞོལ། ཤོག ༡༡༥ ན ༣ གཙང་། ཤོག ༨༧ ན ༦ སྙིང་ལ་གཅེས་པར་བཟུངས་ཤིང་

346 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

༈ ཨོཾ་སྭ་སྟི། ལམ་བཟང་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབ་པའི་གཟི་བྱིན་གྱིས། །དབེན་པའི་ནགས་ཚལ་
དཔལ་དང་ལྡན་བྱས་པ། །བསླབ་གསུམ་ཐར་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པ་ཡི། །བཤེས་གཉེན་ཁྱོད་ནི་ཡུན་དུ་ཤིས་གྱུར་ཅིག །གང་དེས་སྡེབས་ལེགས་དོན་བཟང་སྙན་པའི་ཚིག །རིན་ཆེན་སྐྱེས་བཟང་དང་འགྲོགས་འཕྲིན་ཡིག་ནི། །ཉིད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་རབ་བླངས་པ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་གནས་འདིར་ཕྱིན་པར་བགྱིས། །བུ་ཁྱོད་རྣམ་གཡེང་འདུ་འཛི་རྙེད་བཀུར་ལ། །དགའ་བར་འཛིན་པ་ཆོམ་རྐུན་ལྟར་མཐོང་ནས། །དབེན་པར་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་ལྷུར་བྱས་པའི། །གཏམ་འདིས་ཁོ་བོའ་སྙིང་ནི་ཅི་ཡང་དྲངས། །དེང་དུས་བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་ཀྱང༌། །གཟུགས་བརྙན་ ིཆོས་དང་ལོག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །ཆུ་འཛིན་གོས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ཏེ་ནུབ་རི་ལ། །ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་གནས་སྐབས་མ་ལུས་ཐོབ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་བཟང་ལ། །སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའང་ཆེས་ཆེར་དཀོན། །དེ་ལྟ་གང་མཆིས་ཟབ་མོའ་གདམས་པ་བྲལ། །དམན་པའི་རྟོག་ཆོས་ ིཡིན་ཞེས་སྒྲོགས་པས་གང༌། །དེས་ན་ངན་སྐྱུགས་ཟས་ཀྱིས་ལྟོ་ཁེངས་པའི། །ཁྭ་ཏའི་ཚོགས་ཀྱིས་གཙུག་ཕུད་ཅན་ལ་བཞིན། །བླུན་པོའ་ཟོག་ཆོས་ཟོང་གིས་ཁེ་ཚོལ་བ། །དེ་དག་ཁྱོད་ལ་གཞོགས་ ིའཕྱས་ཅིས་མི་བགྱིད། །འོན་ཀྱང་མང་ཐོས་གསང་སྔགས་ལྷུར་ལེན་པ། །རྟོགས་ལྡན་འཁྲུལ་པ་ཞིག་པར་ཁས་འཆེ་ཞིང༌། །ཁས་བླངས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྩྭ་ལྟར་དོར་ནས་ནི། །སྣང་ཤས་གདོན་ཆེན་སྙིང་ལ་ཞུགས་པ་ཡིས། །ལས་འབྲས་ཚུལ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་སེམས་ཤིང༌། །ཤེས་ཀྱི་ཁེ་ཚོལ་རྙེད་བཀུར་ལྷུར་ལེན་པས། །བླུན་པོའ་འཁོར་མང་ནང་ན་གཟེངས་མཐོ་ཀུན། །ཐར་པ་ལྟ་ཞོག་མཐོ་རིས་ ིཤིན་ཏུ་རིང༌། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྔོན་ཆད་ལེགས་པར་བསླབས་པ་ལས། །ལྷག་པའི་གདམས་པར་བགྱི་བ་མ་མཆིས་མོད། །སྨིན་ལེགས་ན་ཆུང་གཟུགས་ཀྱིས་འདོད་ལྡན་བཞིན། །སྙིང་ནི་ལེགས་བཤད་ལ་ཆགས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས། །རབ་དགའ་རྒྱས་པའི་སླད་དུ་རྒྱ་ཆེའི་གཏམ། །གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་ཡོངས་རྫོགས་པ། །གསལ་བར་བརྗོད་ལ་མཆོག་ཏུ་སྤྲོ་ལྡན་ཡང༌། །རྣམ་མང་བྱ་བའི་རྒྱར་ཚུད་གོ་སྐབས་ཕྲོགས། །དེ་ལྟ་བས་ན་མང་དུ་བརྗོད་པའི་སྐབས་མ་བྱུང༌།།
ཁྱེད་ཀྱི་བཞེད་པ་བསྒྲུབ་པའི་སླད་དུ་ཉུང་ངུའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། འུ་བུ་ཅག་གིས་
རྙེད་དཀའ་ལ་དོན་ཆེ་བའི་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་འདི་ཡང༌། མྱུར་དུ་ནི་འཆི། ནམ་འཆི་ནི་ཆ་མེད། ཤི་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 347

བའི་འོག་ཏུ་ཡང་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་དཀར་པོའ་ལས་བསགས་ནས་རྒྱུད་ལ་གནས་པ་ནི་ ིཤིན་ཏུ་ཤས་ཆུང༌། བཅས་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཤགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བར་བསགས་པ་རྣམས་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱིས་དག་ངེས་སུ་མ་སྦྱངས་པར་འབྲས་བུ་འབྱིན་ངེས་སུ་གནས་པས་ནི་རྒྱུད་གང༌། ནག་པོའ་ལས་ཆུང་ངུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ངན་སོང་གི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ནི་འབྱིན། འདི་ལྟ་བུའི་གནས་ ིསྐབས་ལས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་བདག་ཇི་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཞིག་གུ་སྙམ་པའི་འཇིགས་པ་དང་སྐྱོ་ཤས་ཁ་བཤད་ཀྱི་འགྲིག་འགྲིག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡིད་གཏིང་ནས་འགྱུར་བའི་མྱོང་བ་ཐོན་ངེས་གཅིག་སྦྱངས་ནས་དེ་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་ལྡན་དུ་ནར་མར་སྐྱོང་བ་ཞིག་མེད་ན་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ཀྱིས་རང་དབང་ཕྲོགས་ནས་གང་བྱས་ཆོས་སུ་མ་སོང་བ་གཅིག་ལས་མ་འདས།
དེའི་རྗེས་སུ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སེམས་པའི་སྒོ་མཐའ་ཡས་ཀྱང༌། གཙོ་བོར་ཁྱབ་
པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་གནས་སྲིད་རྩེ་ནས་དམྱལ་བའི་བར་གང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་ཙམ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་རྙེད་ཀྱི་བར་དུ་དཔྱད་ནས། ངེས་པ་རྙེད་པ་ན་དཔྱད་སྒོམ་ལ་ལེགས་པར་འབད་པས་ཕུང་པོ་འདི་ལ་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྔུ་ལྟར་མཐོང་ནས། ལྷའི་ལུས་ལ་ཡང་འདོད་པ་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་བློ་གོ་ཡུལ་ཙམ་དུ་མ་ལས་པ་ཞིག་མ་སྐྱེས་ན། ངེས་འབྱུང་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་དོན་མེད་ཅིང༌། བློ་དེ་འདྲ་གཅིག་མ་སྐྱེས་བར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཚིག་ཙམ་ཡིན། བློ་དེས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པའི་ཉམས་ལེན་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་གཞི་རྩ་ལགས། དེ་ལྟར་བསླབས་ཀྱང་གང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཙམ་ནས་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོར་འཇོག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མྱོང་བ་རྣལ་མ་གཅིག་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པའི་དོན་མེད་ཅིང༌། ཆོས་གང་བྱས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་མེད་པས། སངས་རྒྱས་འདོད་ན་སེམས་འདི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོང་བ་དང༌། མྱོང་བ་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་འཚལ་ཏེ། བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་

348 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

མྱོང་བ་སྐྱེས་ནས་དེས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་གང་བྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ངེས་པ་དང༌། དགེ་སྦྱོར་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་ཤགས་ཀྱིས་བོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལགས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་བཟུང་ནས་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ཡིན།
དེས་ན་ཉམས་ལེན་འདི་དག་རྩྭ་ལྟར་དོར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཞེས་
པའི་ཚིག་ཙམ་རེ་སྔོན་འགྲོར་བྱས་ནས། དངོས་གཞི་ལ་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་ཕྲ་མོ་རེའམ་གཞན་དུ་ན་མུ་སྟེགས་དང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་ཙམ་མམ། དེ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་སླེབ་པའི་བླུན་སྒོམ་རེ་ལ་ཚེ་ཧྲིལ་པོ་འབད་ལོ་བྱེད་པ་མང་བར་སྣང༌། དེ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་རྙེད་ཀྱི་བར་དུ་བཙལ་ནས་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པ་མེད་ན་ཆོས་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཇི་ཙམ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་བྱས་ཀྱང་བདག་འཛིན་གྱི་གྲྭ་ཟུར་མ་ཉམས་པ་གང་བྱས་ཀྱང་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ཤས་ཆེ་བ་ཞིག་འོང་བས་འདི་ལ་འབད་འཚལ། དེ་ནས་བློ་ནུས་དང་བསྟུན་ཏེ་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་དགོས་མོད་ཀྱི། ད་ལན་འདི་ཙམ་ལས་ལོངས་སྐབས་མ་བྱུང་ལགས། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་གྱི་ལུས་རྫོགས་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པས་ཀྱང་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བློ་ལ་བཤར་བསྒོམ་བྱས་ནས་འདུན་པ་སྦྱངས་ཤིང་སྨོན་ལམ་བཏབ། དེ་ལྟ་བུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སླད་དུ་བསག་སྦྱང་ལ་འབད་ན། ཞག་རེ་བཞིན་སེམས་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བག་ཆགས་འཇོག །བག་ཆགས་མ་འོངས་པ་ན་མྱུར་དུ་སད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་མཐུ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་འདི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང༌། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྙིང་པོ་བླངས་ཏེ་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་ཚུལ་འདིས་སྨིན་པར་བགྱི་འཚལ། ཞེས་པ་འདི་ནི་རང་གི་སློབ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཐར་པ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བས་ཚ་བ་རོང་གི་སྨད་ནས། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལས་བརྩམས་ཏེ་འདྲི་བ་སོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དངུལ་བཟང་པོ་སྤོ་རེ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་བསྐུར་བའི་ལན་དུ་མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། གྲུབ་པའི་གནས་མཆོག་རི་བོ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ནས་འཕྲིན་ཡིག་ཏུ་གདམས་པའོ།། །།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 349

༈ ཨོཾ་སྭ་སྟི། ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་འཛིན་པའི་
ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བླ་མ་ཐར་པ་རྒྱལ་མཚན་པ་སྐུ་ཁམས་བཟང་ཞིང་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ལྷོད་པ་མི་མངའ་བའི་ཐད་ནས། ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་མི་དམན་པའི་འཕྲིན་ཡིག་དོན་བཟང་ཞིང་ཚིག་འབྲུ་བཟང་བ། དངུལ་སྤོ་རེ་སུམ་བརྒྱ་ཐམ་པའི་འབུལ་བ་དང་བཅས་པ། དབོན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱལ་མཚན་པས་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འཕྲོད་པས། ཡིད་ལ་དགའ་བ་དབྱར་གྱི་ཆུ་བོ་ལྟར་འཕེལ་བར་གྱུར། འདིར་ཡང་ད་ལྟ་བཤད་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པའི་ལུགས་སུ་མཆིས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ལ་ཡི་གེ་ཉུང་ངུ་བསྐུར་བ་དང༌། དབུ་མའི་མཐའ་གཅོད་ཀྱི་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕན་ཆེ་བར་བྱུང་གསུང་བ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ། ད་དུང་སྔགས་ལ་ཞུགས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་གདམས་པ་ཉུང་ངུ་ཙམ་བསྐུར་བ་བྱུང་ན་ཕན་ཆེ་བར་ཡོད་པས་བསྐུར་གསུང་བ་འདུག་པ་ལ། ཡི་གེ་ཉུང་ངུ་ཙམ་གྱིས་རགས་པ་ཙམ་ཡང་རྟོགས་པར་དཀའ་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་བཞེད་པ་བསྒྲུབ་པའི་སླད་དུ་མཚོན་པ་ཙམ་བརྗོད་པར་བགྱི་བ་ལ། སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་གི་བསམ་པ་མྱོང་བ་ཐོན་ངེས་སུ་སྦྱངས་པ་ཞིག་གིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ལ་མན་ངག་ལྟར་ལེགས་པར་སྦྱངས་པས་དྲངས་པའི་བདག་པས་གཞན་གཅེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤགས་དྲག་ལ་བརྟན་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་བསམ་སྦྱོར་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་འདོན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རིངས་པར་ཆས་པ་ཞིག་གིས། རང་གི་ངོས་ནས་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་དུ་བསྐལ་པ་དུ་མ་དམྱལ་བར་གནས་པ་ཡང་དང་དུ་ལེན་ནུས་ཀྱང༌། སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྐད་ཅིག་ཙམ་རེས་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་པ་མྱུར་ན་ཡང་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤགས་དྲག་ཆེས་བས། སྐད་ཅིག་རེས་སངས་རྒྱ་བ་ལ་ཡང་རིངས་པའི་བློས་སྔགས་ཀྱི་མྱུར་ལམ་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། བསྐལ་པ་མང་པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་དཀའ་བ་དུ་མ་ལ་བསླབ་དགོས་པའི་ཚུལ་བསམས་པ་ན་སྒྱིད་ལུག་ནས། དེ་བས་ན་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཚེགས་ཆུང་ལ་སླ་བ་དང༌། ཡུན་ཐུང་ངུས་ཆོག་པར་མཐོང་སྟེ་སྔགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཆེད་དུ་བྱ་ ི

350 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བའི་གདུལ་བྱར་ཡང་མི་འོས་ན། ཐེག་པ་དེའི་གདུལ་བྱ་ལས་ཆེས་དབང་པོ་རྣོ་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པའི་ ིཐེག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་པོར་རུང་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་བསམ་པས་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ཁ་བྲི་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ལྟོ་ཚོལ་བ་ཙམ་དང༌། ཆོས་བཙོངས་ནས་རྙེད་བཀུར་བསྒྲུབ་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དུ། དབང་ཁྲིད་ལུང་གསུམ་ལྷུར་ལེན་པ་ནི་ངན་སོང་གི་སྒོ་འབྱེད་པའི་མྱུར་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ།།
རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུས་སྔགས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དབྱེ་བས་
བཞིར་ཡོད་ཀྱང་བླ་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐོག་མར་བླ་མ་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཁྱད་པར་འཕགས་པས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལས་ཆོ་ག་གང་བྱུང་བྱུང་གིས་བསྐུར་བའི་དབང་གི་གྲངས་མང་པོ་ལྷུར་ལེན་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཆོ་ག་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པར་སླ་ཆོས་སུ་མ་སོང་བའི་སྒོ་ནས། དབང་བསྐུར་བ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ། དབང་གི་དུས་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྣོད་རུང་དུ་སོང་ངེས་པས། སྐུ་བཞིའི་ནུས་པ་རྒྱུད་ལ་གཞོག་ཐུབ་ངེས་ཤེས་པའི་དབང་ཐོབ་པ་གཅིག་དང༌། དེའི་དུས་སུ་ཐོབ་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་གཅེས་པར་བཟུངས་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐིལ་དུ་འཛིན་ཞིང༌། ཁྱད་པར་རྩ་ལྟུང་ལ་སྲོག་བསྡོས་བྱས་ནས་བསྲུང་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལམ་གྱི་རྨང་རྡོ་རང་ཡིན་པས་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་དགོས་ཏེ། འདི་དག་ཡོད་ན་ཚེ་འདིར་ལམ་ཆེར་བསྒོམ་པ་མ་བྱུང་ཡང་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཚུན་ཆད་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་ཤིང༌། འདི་དག་མེད་པར་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སྐད་བྱས་ཀྱང་ངན་སོང་གི་མྱུར་ལམ་དུ་འགྲོ་ཉེན་ཆེ། དེ་གཞིར་བཞག་པའི་སྟེང་དུ་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བླང་རྒྱུ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐུ་གསུམ་དུ་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་གནད་དང༌། སྣང་ཕྱོགས་དང་སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་གནད་མ་ལུས་པ་ཚང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐུན་བཞི་ལ་སོགས་པར་བསྒོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ལེགས་པར་བསླབས་པས་རྒྱུད་སྨིན་པར་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 351

མ་བྱས་པར་རྫོགས་རིམ་བསྒོམས་ཀྱང་རྒྱུད་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྫོགས་རིམ་མི་སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སློབ་པ་ཐོག་མར་གལ་ཆེ།
དེ་འདྲ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་ནི་གཙོ་བོར་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་
ལྟར་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷག་པའི་ལྷས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཅིང་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང༌། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་དང༌། དེའི་ངང་ནས་ལུས་ངག་གི་ལས་གང་ཟག་གཞན་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་མི་དགེ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་སྔགས་བཟླས་པ་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཅིང་བ་སོགས་དང་འདྲ་བའི་ཚོགས་སྡུད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་མང༌། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་རྟོག་སྒོམ་ཡིན་པས་སྙིང་པོ་མེད། སངས་རྒྱས་འདོད་ན་དེ་བཞག་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་དགོས། དེ་ཡང་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སོགས་བསྒོམ་པ་མི་ཟབ་པ་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པས་གཙོ་བོར་མི་བཟུང༌། ཟབ་མོ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས། དེའི་བསྒོམ་ཚུལ་ནི་ཅིར་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་མ་བཅོས་ལྷུག་པའི་ངང་ལ་བཟོ་མེད་དུ་གློད་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ཞེས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་ཧྭ་ཤང་གི་སྒོམ་ལ་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བྱུང་འདུག།
བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་དུས་
གཅིག་ཏུ་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་གསལ་སྣང་ཡིད་ལ་ཤར་བ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་རྩོལ་མེད་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་ནུས་པ་དང༌། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བས་ལེགས་པར་ཟིན་པའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་དུ་གྱུར་པ་དང༌། གསལ་སྣང་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ལྷའི་ང་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པོ་གོམས་པའི་དབང་གིས། ལྷའི་སྣང་ཞེན་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་ཡིད་གཏད་པ་ཙམ་གྱིས་འགོག་ནུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱུང་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྲ་མོའ་རྣལ་འབྱོར་ལ་ ིརེག་མཐོང་གི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྙེད་ཀྱི་བར་དུ་སློབ་དགོས། དེའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང༌། སྐབས་འདིར་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དངོས་སུ་འདྲེན་ནུས་པའི་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གྲུབ་འོང་བས། ཐེག་པ་འདིར་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམ་

352 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པ་ལས་ལོགས་པའི་ཞི་གནས་བསྒྲུབ་ཚུལ་ལ་བསླབ་མི་དགོས།
དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ཕྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་
སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་རླབས་ཆེ་བ་རྣམས་བསྒྲུབ་ན། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་གསུམ་གང་རུང་བ་སྤྱོད་ནས་བསྒྲུབས་པས་ཞག་བདུན་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པ་དུས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བ་ལ་འགྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་མིན་ན་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པ་གྲུབ་ཆེན་སོ་སོའ་མན་ངག་གིས་ལུས་ལ་གནད་དུ་ ིབསྣུན་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང༌། རོ་རྐྱང་ལ་རྒྱུ་བའི་རླུང་ཨ་བ་དྷཱུ་ཏཱིར་བསྡུས་ནས་ཐིམ་པས་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་ཏེ། ཁམས་དཀར་པོ་ཞུ་ནས་བབས་པའི་སྒོ་
ནས་ཁམས་1

དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་དྷཱུ་ཏཱིའི་ནང་དུ་བྱས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་
པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་མཐུན། དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་གོ་བ་ལ་ནི་སེམས་གནས་རང་དགའ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང༌། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་དགའ་བདེ་དང༌། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དང༌། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དག་ནས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་སྲོག་རྩོལ་སྡོམ་པའི་རླུང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་དྲོད་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་བདེ་བ་དང༌། བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྒོམས་པའི་ལྷ་མོ་ལ་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་དང་འདྲ་བའི་གསལ་སྣང་ཐོན་པ་ན་དེ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དམིགས་པ་བྱས་པ་ལས་ཁམས་ཞུ་ནས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུའི་རྩེར་བབས་པས་ཕཊ་ཡིག་གིས་ཕྱིར་འཕོ་བ་བཀག་པའི་བདེ་བ་སོགས་བདེ་བ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་དང༌། རྫོགས་རིམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བའི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་པ་དང༌། དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་དང༌། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ནང་རྩ་འཁོར་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་དང༌། ཕྱི་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྲོག་རྩོལ་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་གནད་ལ་མཁས་པ་དགོས། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡང་བདེ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༢༠ ན ༤ གཙང་། ཤོག ༩༡ ན ༢ ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 353

དགྱེས་སོགས་མ་རྒྱུད་ནས་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང༌། འདུས་པ་སོགས་ནས་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་སྟོང་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོར་སྟོན། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན། གཟུགས་སྐུའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་སྒྱུ་མའི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ། རྫོགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཡིན།
དེ་ལ་ཡང་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་དང༌། དངོས་ལ་ཡང་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་
སྒྱུ་ལུས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་དང༌། སྐུ་དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རླུང་འོད་ཟེར་ལྔ་ལས་གྲུབ་པའི་འཇའ་ལུས་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐུའི་རྣམ་པར་བློས་བསྒོམས་པ་ཙམ་གྱི་ཡིད་ངོ་རྐྱང་པའི་སྐུ་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོ་ལ་རང་གི་གཉུག་མའི་ལུས་ལྷའི་སྐུར་ལངས་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཟབ་གནས་མཐར་ཐུག་པ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྩ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་བླ་མའི་མན་ངག་གིས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ལས་རྟོགས་དགོས་ཤིང༌། འདི་ནས་ཚུལ་དེ་བཤད་པ་མི་གསལ་བའི་རྒྱུད་གཞན་ལ་ཡང་འཁྱེར་ཤེས་དགོས་པ་ལགས། དེ་འདྲ་བའི་མ་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པ་ཡང་ཉེ་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང༌། དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་འགྲུབ་པའི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པས་ཀྱང་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་སྔོན་དུ་བྱེད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་རག་ལས། དེ་ལྟར་དབང་དམ་ཚིག་རིམ་གཉིས་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་གོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཆགས་ཀྱི་བར་དུ་བླ་མ་རྒྱུད་དོན་ལ་མཁས་པའི་དྲུང་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་མཐའ་ཆོད་པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་ལམ་གྱི་གོ་རིམས་མ་འཕྱུགས་པར་ཐོག་མར་གང་ལ་བསླབ་དགོས་པ་དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཞིང་དེའི་ཚེ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཞག་རེ་བཞིན་མངོན་རྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་འདུན་པ་ཤགས་དྲག་པོས་སྦྱངས་ཏེ། སེམས་རྒྱུད་ལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་དང་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་མཐུག་པོ་ནུབ་རེ་བཞིན་འཇོག་པ་དང་། ལམ་དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བསག་སྦྱང་དང་སྨོན་ལམ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འབད་ན་ད་ལྟ་ནས་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉམས་སུ་

354 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལེན་པ་ལ་མཁས་པར་འགྲོ་བ་ལགས་པས་དེ་ལྟར་མཛད་པར་ཞུ།
སྨྲས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་རྒྱུད་ལེགས་སྦྱངས་ཤིང༌། །རྣམ་དག་དབང་ཐོབ་
དམ་ཚིག་སྡོམ་ལ་གནས། །རིམ་གཉིས་ལམ་གྱིས་གྲངས་དང་གོ་རིམས་དང༌། །མཚན་ཉིད་མ་འཆོལ་ཡན་ལག་ཡོངས་རྫོགས་པའི། །ཉམས་ལེན་གནད་ཀུན་རྒྱུད་དོན་ཇི་ལྟ་བར། །གྲུབ་ཆེན་གཞུང་དང་བླ་མའི་མན་ངག་གིས། །ལེགས་པར་ཤེས་ནས་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། །གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་མཁས་རྣམས་གསང་སྔགས་པ་ཞེས་སྨྲ། །དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་རྩྭ་ལྟར་དོར་ནས་ནི། །ལྟོ་ཕྱིར་རྫུན་གྱི་ཆོ་ག་བྱུང་རྒྱལ་གྱིས། །བག་མེད་རང་དགར་སྤྱོད་པ་སྔགས་པའི་གཟུགས། །དེ་ཀུན་དམྱལ་བའི་བུད་ཤིང་ལགས་མཁྱེན་མཛོད། །སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་དཀོན་པའི་རྡོ་རྗེ་ཐེག །ལམ་འདིར་ཁྱོད་ཀྱི་བློ་གྲོས་གཞོལ་ལགས་ན། །གང་བྱུང་གཏམ་གྱིས་ཆོག་པར་མ་འཛིན་པར། །དམ་པའི་གསུང་ལ་ཞིབ་པར་དཔྱོད་ཅིག་གུ །ཞེས་པ་འདི་ནི། རང་གི་སློབ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཐར་པ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་བྱ་བས་ཚ་བ་རོང་གི་སྨད་ནས། དངུལ་སྤོ་རེ་སུམ་བརྒྱའི་འབུལ་བ་དང༌། སླར་ཡང་སྔགས་ལ་ཞུགས་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་གདམས་པ་ཉུང་ངུ་ཙམ་བསྐུར་བ་བྱུང་ན་ཕན་ཆེ་བར་ཡོད་ཅེས་གསུང་པའི་ལན་དུ། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་གྲུབ་པའི་གནས་མཆོག་རི་བོ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ནས་འཕྲིན་ཡིག་ཏུ་གདམས་པའོ།། །།

༈ ན་མཿཤྲཱི་ཀཱ་ལ་ཙཀྲ་ཡ། ཕྲ་རབ་རྡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་འདས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་ཀུན་
རྫོབ་སྒྱུ་མའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །མཁའ་དབྱིངས་ཤར་བའི་དབང་པོའ་གཞུ་ལྟར་ཀུན་ནས་དང་བའི་དུས་ ིཀྱི་གཟུགས་ཅན་སྐུ་ལ་འཁྱུད། །མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བདེ་ཆེན་ཐུགས་ནི་དོན་དམ་རྣམ་མེད་ཆོས་དབྱིངས་མཛེས་མས་ཡང་དག་སྦྱོར། །དཔལ་ལྡན་མཆོག་གི་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ ིལོ་སྲིད་གསུམ་བླ་མ་དེ་ལ་འདུད། །འཆི་མེད་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རིན་ཆེན་ཁྲི། །མཛེས་པའི་གྲགས་པ་རབ་རྒྱས་དབང་པོའ་གཟུགས། །ཕོ་བྲང་རི་བོའི་རྩེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི། །མེ་ལོང་དྲི་མེད་ནང་ ིདུ་འཕོས་པ་ཁྱོད། །རྒྱ་ཆེན་རྣམ་དཀར་མཛད་པའི་འོད་ཆགས་པ། །དམ་པའི་ཡིད་འཕྲོག་སྙན་པའི་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 355

མུ་ཏིག་གིས། །དོ་ཤལ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་མོའ་མགྲིན་པ་ལ། །འཁྱུད་པའི་རྩེ་དགའི་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིག །གསུང་རབ་ཀུན་གསལ་མཛེས་མའི་ལང་ཚོ་ལ། །རིང་ནས་འགྲོགས་པའི་མི་དབང་གསུང་ཟེར་གྱིས། །བློ་གྲོས་འདབ་སྟོང་ལྡན་པ་བསྐུལ་བ་ལས། །སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་སྦྲང་རྩིའི་དགའ་སྟོན་བྱ། །བདག་བློ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱི། །གཏིང་མཐའ་ཚོལ་བ་ལྷུར་ལེན་གང༌། །ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ལ་སོར་ཕྱེད་ཀྱིས། །འཇལ་བ་ཟད་བྱེད་དཀའ་ཐུབ་ལགས། །ལྷག་བསམ་དག་པའི་གྲུ་ཞོན་ཏེ། །གང་ལས་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་ལེན། །དེ་དག་རང་གཞན་བློ་གྲོས་ཀྱི། །རྒུད་པ་མིང་གི་ལྷག་མར་བགྱིད། །དེ་སླད་རྣམ་དཔྱོད་སྤྱན་ཡངས་ཤིང༌། །ལྷག་བསམ་འཛུམ་དཀར་བདུད་རྩིའི་ཞལ། །མི་དབང་སྙན་ཞལ་ཞགས་པ་ལ། །འཁྱུད་པར་འོས་པ་འདི་འབུལ་ལོ།།
དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དཔལ་ལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མཐའ་
ཀླས་པས་མཁས་པ་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ་དུ་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱི་འོད་སྟོང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་འགྱེད་པ་ལ་མི་མཉམ་པའི་བློ་ཅན་མིའི་དབང་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་དྲིས་པའི་བཀའི་སྩལ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྐྱེས་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། དངོས་སུ་གསུངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་འདི་ཞི་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ ིལས་གང་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་སྐུ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་བརྗོད་པར་བགྱི་བ་ནི། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཕལ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ ིདངོས་གྲུབ་དང༌། མཆོག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་བོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ན་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། འདིར་ཞི་བ་ལ་བསམ་གཏན་ཞི་བ་དང་རི་བོང་འཛིན་པ་ལྟར་དཀར་བའི་ལྷ་ཞི་བའི་གཟུགས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དྲག་པོ་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསམ་གཏན་དྲག་པོ་དང་ལྷ་ཁ་དོག་ནག་པོའོ་ཞེས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་དབང་ལ་ལྷ་དམར་པོ་ཆགས་པའི་གཟུགས་ཅན། རེངས་པ་ལ་སེར་པོ་རེངས་པའི་གཟུགས་ཅན། རྒྱས་པ་དང་རིམས་ཞི་བ་དང་དུག་གཞིལ་བ་རྣམས་ལྷའི་ཁ་དོག་ཞི་བ་དང་མཚུངས་པ་དང༌། བསྐྲད་དབྱེ་རིམས་

356 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གཞུག་པ་གསུམ་བསད་པ་དང་མཚུངས་པ་དང༌། དགུག་པ་དང་བསྐྱོད་པ་དང་རིམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལྷའི་ཁ་དོག་དབང་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཁྱད་པར་སྐབས་གཞན་དུའང་གསུངས་ཤིང༌། ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མིའི་བདག་པོ་གཞན་ལྷ་དང་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སོ་སོར་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་ནི་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་རྒྱལ་བའི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཏེ། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང་
ལྷན་སྐྱེས་རྐྱང་པ་བསྒོམ་པ་སོགས་ནི་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར། ཞི་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལས་སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ལྷ་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་སོགས་དང་ལྷ་ལྔ་མ་དང་ལྷ་དགུ་མ་སོགས་བསྒོམས་པས་ཀྱང་བདེ་བླག་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་ནུས་ཀྱི་ཐུགས་དཀྱིལ་དང༌། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་སོ།།
དེས་ན་དཔལ་ལྡན་རྒྱུ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང། ནང་ལེར་གསུངས་པའི་པདྨ་གདན་ཅན་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་དྲུག་བཀོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང། དབང་ལེ་དང་བསྒྲུབ་ལེར་གསུངས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་སོགས་ནི་གཙོ་བོར་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་དང༌། གཙོ་བོར་ཞི་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ། སྦྱང་གཞི་མ་དག་པའི་ཕྱི་ནང་གི་སྣོད་བཅུད་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་སྦྱོང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་མཐར་ཕྱུང་བས་རྒྱུད་སྨིན་པར་མ་བྱས་པར། སྦྱང་གཞི་དེ་དག་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ལ། ལྷ་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དང༌། ལྷན་སྐྱེས་ཙམ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པ་ལ་སྦྱང་གཞི་དེ་དག་སྦྱོང་བའི་གནད་རགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་ཚང་བས། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་པ་དེ་དག་བསྒོམ་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རྒྱུད་སྡེ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་གཙོ་བོར་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་ཤིང༌། ཐུགས་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༥༦༥ ཕྲེང་། ༡༨

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 357

སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བའི་གནད་རགས་པ་རྣམས་ཚང་ཡང༌། དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་ཙམ་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཆ་རྒྱས་པར་འདིར་གསུངས་པས་ཡོངས་རྫོགས་བསྒོམ་པ་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ།།
དེའི་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་གི་གཙོ་བོ་ནི་ཞི་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ལས་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྷའི་སྐུ་མདོག་བཤད་པ་དེ་དག་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུར་སྔོན་པོ་དང༌། ཐིག་ལེ་བཞི་སྒྲིབ་བྲལ་དུ་བྱེད་པའི་རྫོགས་རིམ་སྐྱེ་བའི་སྨིན་བྱེད་དུ་ཞལ་བཞི་པ་དང༌། འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རླུང་འགོག་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྨིན་བྱེད་དུ་དཔུང་པ་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བསྒོམ་པ་ལགས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ལེར་ཡང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པའི་ཕྲ་ཐིག་གི་སྐབས་སུ་རྫོགས་རིམ་སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་བསྒོམ་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང༌། ཞི་རྒྱས་སོགས་ལས་སྣ་ཚོགས་བསྒྲུབ་པའི་ལྷའི་སྒྲུབ་ཐབས་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ལོགས་པར་མཛད་ནས་སྔ་མ་དང་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ལགས། འོན་ཀྱང་ཞར་བྱུང་གི་ཕལ་པའི་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་གྱི་རེ་རེ་ལ་རིས་སུ་མ་ཆད་པས་གཙོ་བོའ་པདྨ་ལྗང་ཁུར་གསུངས་ ིཏེ། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། འདིར་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གཙོ་བོའ་པདྨ་འདབ་བརྒྱད་ ིལྗང་ཁུའོ། །ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐུན་མོང་གིས་ལྗང་ཁུའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པས་སོ།།
འདིར་ནི་ཟུར་ཙམ་ཞིག་སྨོས་པ་སྟེ། འདི་དག་གི་གནད་མཐའ་དག་པར་རྟོགས་ན་བསྐྱེད་
རིམ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང༌། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྔོན་དུ་ལྷ་བསྒོམ་ནའང་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཙམ་དང༌། ལྷན་སྐྱེས་ཙམ་བསྒོམས་པས་ཆོག་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་རྟོག་གི་སྨག་རུམ་ཤིན་ཏུ་འཐིབས་པ་དེ་དག་སྤྲིན་དེངས་པ་ལྟར་འགྱུར་བ་ལགས། ཡང་ལུས་ངག་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་སྦྱོང་བའི་སྐབས་སུ། སྔ་རབས་པ་ཕལ་ཆེ་བས། གཙུག་ཏོར་དུ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་མཛད་ཡོད་པ་འདི་བཞིན་ཀ་ཨེ་འཐད། འཐད་ན་དེའི་བསྒྲུབ་བྱེད་དང༌། མི་འཐད་ན་དེ་ལ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༧༧ ཕྲེང་། ༡༥

358 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གནོད་བྱེད་དང༌། དེ་ལས་གཞན་པ་འདི་འཐད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་དགོས་ཤིང༌། ཞེས་པ་ལ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཨོཾ་ཨཱཿཧཱུཾ་ཧོཿཧཾ་ཀྵཿཔྲཛྙོ་པཱ་ཡཱ་ད་མ་ཀ།།ཀཱ་ཡ་པཱཀ།།ཙིཏྟ། ཛྙ་ནཱ་དྷི་པ་ཏ། མ་མ་ཀཱ་ཡ་བཱ་ཀ་ཙིཏྟ་ཛྙ་ན་བཛྲཾ། བཛྲཱ་མྲཾ་ཏ་སྭ་བྷཱ་བཾ། ཀུ་རུ་ཀུ་རུ། སྐན་དྷ་དྷཱ་ཏྭཱ་ཡ་ཏ་ནཾ་ནིཿསྭ་བྷཱ་ཝཾ་སྭཱཧཱ། ཞེས་པའི་སྔགས་འདི་བརྗོད་ནས་གཙུག་ཏོར་གྱི་སྟེང་དུ་བཾ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་བཅུ་དྲུག་རྫོགས་པ་སྔགས་པས་བསྒོམ་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་པའི་ལུང་གསལ་ཁ་ཅན་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་བཞིན་དུའང༌། དེའི་ཚེ་གཙུག་ཏོར་དུ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོམ་དུ་མི་རུང་ངམ་སྙམ་དུ་ཕྱོགས་འདི་ལ་སྦྱངས་པ་སུ་ཞིག་དོགས་པར་འགྱུར། བསྲུང་འཁོར་གྱི་ར་བ་གསུམ་དང་ལྔའི་ཁ་དོག་ཇི་ལྟར་འཐོབ། ར་བ་རྣམས་རྩིག་པའི་རྣམ་པ་དང་སྒོ་ང་ལྟ་བུ་གང་འཐད། ཁང་བརྩེགས་ནང་གི་སྟེང་འོག་ཏུ་འགོད་རྒྱུའི་ཁྲོ་བོ་ཁང་པ་སུམ་རྩེག་ཐོག་རྩེག་མར་བྱས་པའི་སྟེང་འོག་ཏུ་འགོད་པ་དང༌། ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུར་བྱས་པའི་རྩིབས་སྟེང་འོག་ཏུ་འགོད་པ་གང་ལེགས།
རྡོ་རྗེའི་ས་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཁང་བརྩེགས་བསྒོམ་པ་ཡིན་པ་ལ། འོག་གི་ཟད་པར་གར་
བཞུགས། དེ་བཞིན་དུ་ར་བ་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་སྟེང་འོག་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་གཟའ་ཀླུ་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་པ་རྣམས་སྟེང་གི་བར་སྣང་ཁོ་ན་ལ་བཞུགས་སམ་གར་འགོད། དེ་བཞིན་དུ་འོག་པ་རྣམས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞིའི་འོག་གམ། རྡོ་རྗེའི་ས་གཞིའི་དཀྱིལ་སོགས་གང་ལ་གནས། ར་བ་ཀུན་ཟླུམ་པོ་སྒོ་ངའི་ནང་ན་སྒོ་ང་བཅུག་པ་ལྟ་བུར་འདོད་ན་འདི་ལ་ར་བའི་དོན་མེད་དེ། ར་བ་ནི་རྩིག་པ་དང་མིང་ཐ་དད་ཀྱི་དོན་གཅིག །དེ་བས་ན་རྩིག་པ་སྟེང་འོག་ཀུན་ཟླུམ་པོ་ནི་ལུང་གིས་མི་འཐོབ། རིགས་པས་མི་འགྲུབ། ཕྱིར་སྦྱང་བྱ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཁང་ཁྱིམ་དང་ཆ་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་མཐུན་སྟོན་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཕྱོགས་ཀུན་ཟླུམ་པོའ་ར་བ་ས་གཞི་ལ་མ་བརྟེན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ ིགྱི་རྩིག་པ་གང་ལའང་མེད་པས་མི་འཐད། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁང་བརྩེགས་དང་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་འབྱར་བའི་བར་དུ་གནོད་མཛེས་འགོད་ས་མེད་པས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཁང་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༤༦ ཕྲེང་། ༡༧

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 359

བརྩེགས་ཞེས་པ་སྟེང་དུ་མཐོན་པོར་བརྩེགས་པ་ལ་ཟེར་གྱི་ཐོག་བརྩེགས་པ་ལ་མི་ཟེར་ཀྱང༌། ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་ནང་གི་སྟེང་འོག་གི་རྒྱ་ཚད་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཚད་ཀྱི་སུམ་ཆ་དབུས་མའི་གནས་ཀྱི་བར་སྣང་ལ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པའམ་པདྨ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་བསྒོམས་པའི་དབུས་ཀྱི་ལྟེ་བ་ལ་གཙོ་བོ་དང༌། རྩིབས་བརྒྱད་ལ་ཁྲོ་བོ་བརྒྱད། གཙོ་བོའ་འོག་གི་ཁང་ ིབརྩེགས་ཀྱི་གཞི་དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་ཡིན་པས་དེར་ཉི་མ་ལ་གནོད་མཛེས། གཙོ་བོའ་སྟེང་གི་ ིཁང་བརྩེགས་ཀྱི་ནང་གི་བར་སྣང་ལ་གཙུག་ཏོར་འགོད་པ་ཡིན་ཞིང༌། ཁང་བརྩེགས་ཐོག་བརྩེགས་གསུམ་པར་འདོད་པ་ནི་ལྷ་བསྒོམ་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་པའི་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་མ་ཤེས་པར་ད་ལྟའི་མི་དང་ལྡེར་སོ་སོགས་བཞིན་དུ་ལྷ་བར་སྣང་ལ་སྡོད་མི་ཉན་པའི་རྣམ་པ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་ནས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་གང་ཡང་མེད་པའི་བླུན་པོའ་གོ་ཚུལ་དུ་འདུག་སྙམ་ལགས། ིཁང་བརྩེགས་ནང་དུ་བསྒོམ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པར་བྱེད་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
དེ་ནས་ཁང་པ་བརྩེགས་པའི་དབུས་སུ་ཆུ་སྐྱེས་སམ་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བརྒྱད་པ་ཁྲུ་བཅུ་གཉིས་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང༌། རྩིབས་འོག་མའི་རྩིབས་ནང་དུ་གནོད་
མཛེས་བསྐྱེད་པ་ཡང་གནོད་མཛེས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་ལ་བཞག་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གནོད་མཛེས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞིའི་འོག་གམ། དེའི་དཀྱིལ་གྱི་ཁོང་གསེང་ངམ། ཁང་བརྩེགས་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་ལ་མ་རེག་པར་བར་སྣང་ལ་ཡོད་པའི་ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་འོག་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞིའི་སྟེང་ན་ཡོད་པ་རྣམས་གང་འདོད་ཀྱང་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ག་ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་ནང་བསྲུང་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང༌། ཕྱིར་བཀོད་ཀྱང་ནང་བསྲུང་བ་ཡིན་ན་རབ་གཏུམ་མ་རྣམས་ར་བ་ལྔའི་ནང་བསྲུང་བར་ཁས་བླངས་ན་དགག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ར་བ་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩིག་ཟླུམ་འདྲ་བ་མཐའ་སྐོར་མ་གཏོགས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་བའི་སྟེང་གི་བླ་ཁེབ་གང་ཡང་མེད་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡུལ་འཁོར་གྱི་མཚམས་སུ་ར་བ་ལྔ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་འོག་ཏུ་མདུང་རྣམས་དང་སྟེང་དུ་མདའི་དྲ་བ་རྣོན་པོའོ། །དབུས་སུ་རྡོ་རྗེའི་ས་ལ་ཡུལ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༣༣ ཕྲེང་། ༡

360 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འཁོར་གྱི་མཚམས་ཀྱི་མཐའ་རུ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པས། འོག་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི། སྟེང་
རྡོ་རྗེའི་གུར། ལོགས་རྡོ་རྗེའི་ར་བ་ལ། ཕྱོགས་མཚམས་སྟེང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་མདུང་དང་མདའི་དྲ་བ་རྣོན་པོས་ཁྱབ་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨ་བྷ་ཡཱས་ཀྱང་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྡོ་རྗེའི་གུར་གྱི་ནང་དུ་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་རྩིབས་བཅུ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ ིལ། སྟེང་ན་བླ་ཁབ་མེད་པ་ལ་མདུང་དང་མདའི་དྲ་བ་འགོད་པ་རྣམ་པར་འཁྱམས་པའི་ཕྱིར་དང༌། ར་བའི་སྔགས་ལས་བཛྲ་པྲ་ཀ་ར་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྔགས་དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་རྡོ་རྗེའི་ར་བ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩིག་པ་དང་དོན་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང༌། སྟེང་དུ་ཕུབ་པའི་ཟླུམ་པོ་ནི་རྡོ་རྗེའི་གུར་དུ་འདོད་ཀྱི་ར་བར་མི་འདོད་པས་ར་བ་སྟེང་ན་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྒྱ་ཕྲག་བརྗོད་ཀྱང་རེག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང༌། ར་བ་དང་བར་མ་ཆད་དུ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུན་ཡིན་པས་ར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ན་འོག་གི་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་ར་བ་དང་བར་མ་ཆད་དུ་འབྲེལ་བར་བཞེད་པ་ལ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་ར་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་རྣམས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གཞི་བསྒོམ་པ་ན། ལས་དང་པོ་པ་དག་ལ་
བགེགས་ཀྱིས་བར་དུ་གཅོད་པ་སོགས་བསྲུང་བའི་དོན་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞི་བསྲུང་བ་དང༌། ཡུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་བསྲུང་བའི་དོན་དུ་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ་ལགས་ཀྱི། བསྲུང་འཁོར་དང་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་སྦྱོར་བ་མི་འདོད་ལགས། བསྲུང་འཁོར་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་རྒྱུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ཙམ་གྱིས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱང༌། ཆོས་མཐུན་ཡོད་པ་ལ་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་བཞིན་ནོ། །སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་སྦྱོར་བ་ན་ཡང༌། སྦྱང་གཞི་ཕྱི་ལ་སྦྱར་བའི་ཚེ་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྱིའི་ཚད་རགས་པ་ཙམ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བས་སྐུའི་རྩ་ཐིག་ཁྲུ་བཞི་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཐད་ཀའི་རྒྱ་ཚད་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཞི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པ་ལགས།
1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༣༢ ཕྲེང་། ༢༠

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 361

བསྐྱེད་རྫོགས་བསྒོམས་པས་དེ་སྦྱངས་པའི་གོ་དོན་ཡང༌། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་མ་དག་
པའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ལས་དབང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་དགོས་པའི་ནུས་པ་སྦྱངས་ནས་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་གྲུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ནུས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བྱའི། ད་ལྟའི་མ་དག་པའི་སྣོད་འདི་སྒྲུབ་པ་པོས་ལམ་བསྒོམས་ནས་དག་པར་བསྒྱུར་ན་ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པ་དང༌། སེམས་ཅན་ཕལ་ཆེ་བ་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང༌། དེས་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྒོམས་པས་གྲོང་པ་སོ་སོ་རྣམས་ཀྱི་ཁང་ཁྱིམ་སྦྱང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་དག་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང༌། ཕྱོགས་དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་དང༌། ཐུག་པ་མེད་པ་དང༌། སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའི་ལམ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལགས། རྡོ་རྗེ་ཤགས་ལ་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་མཚོན་ཆ་འགོད་པ་ཨེ་འཐད། མི་འཐད་ན་གནོད་བྱེད་དང༌། འཐད་ན་དེའི་ཚད་མ་ཅི། དེ་བཞིན་དུ་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་རྐང་པ་བཅུ་དྲུག་པ་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པ་འདོན་པ་ལ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་པ་ལ། ར་བ་གསུམ་དང་ལྔའི་ཁ་དོག་ནི་འདིར་རྡོ་རྗེའི་ར་བའི་ཁ་དོག་དང༌། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩིག་པའི་ཁ་དོག་གཉིས་1

ཀ་ལ།

བཀྱེ་རིམ་ནི་ནང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱིར་བཀྱེ་བ་དང༌། སྡུད་རིམ་ནི་ཕྱི་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ནང་དུ་སྡུད་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་ཞིང་འཆི་བ་རྣམས་དང༌། ལྗོན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྣོད་ཀྱི་ཆོས་བཀྱེ་བ་དང་སྡུད་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ།།
དེའི་ཕྱིར་རིམ་པ་གསུམ་པ་ལ་ནང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་དམར་ནག་པ་དང༌། ལྔ་པ་ལ་
ནང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ལྗང་ནག་དམར་དཀར་སེར་གྱི་རིམ་པས་འགོད་དགོས་ཀྱི། འདི་ལས་བཟློག་སྟེ་ནང་ནས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་རིམ་པས་འགོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་སྡུད་རིམ་དུ་སོང་བས་མི་ཤིས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གསུངས་འདུག་ལགས། ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་ཕྱི་བསྲུང་བའི་ཟད་པར་བཅུ་ལ། འོག་གི་ཟད་པར་ནི་གནོད་མཛེས་ཀྱི་འོག་ཐད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་ལས་འདས་པ་ཙམ་གྱི་བར་སྣང་ལ་འགོད་དེ། གནས་དེ་ནས་ད་དུང་འོག་ཏུ་ར་བ་ནང་མའི་ཐད་ཀའི་ཁྱོན་གྱི་ཕྱེད་ཀྱི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢༦ བ ༤ ཁ་དོག་གཉིས་ལ། གཙང་། ཤོག ༩༦ ན ༡ ཁ་དོག་གཉི་ག་ལ།

362 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཚད་འོག་ཏུ་བཅལ་1

བའི་མཚམས་སུ་སླེབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ཡོད་དོ།།
དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་གི་ཟད་པར་ཡང་ཁང་བརྩེགས་ཀྱི་སྟེང་གི་བར་སྣང་ཁང་བརྩེགས་ལས་
ཧ་ཅང་རིང་པོ་མ་ཡིན་པར་འགོད་ཅིང༌། ནང་གི་ར་བའི་ཐད་ཀའི་རྒྱ་ཚད་ཀྱི་ཕྱེད་དབུས་ནས་འོག་ཏུ་བཅལ་ཞིང་ཕྱེད་དབུས་ནས་སྟེང་དུ་བཅལ་བ་ན་འོག་གི་མཚམས་ཇི་ཙམ་དུ་བྱུང་བ་དེའི་ནང་རོལ་འོག་གི་ཟད་པར་གྱི་ཡང་འོག་གི་བར་སྣང་དང༌། སྟེང་གི་ཟད་པར་གྱི་ཡང་སྟེང་ར་བ་ནང་མའི་ཐོག་གི་རྡོ་རྗེའི་གུར་གྱི་ནང་རོལ་ཏུ་རིམ་པ་བཞིན་ར་བའི་ནང་བསྲུང་བའི་འོག་དང་སྟེང་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་འགོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྔར་ལྟར་བཅལ་བའི་འོག་གི་མཚམས་ཀྱི་ཟླུམ་པོའ་ཕྱི་ཉེ་བ་དང༌། སྟེང་ ིགི་ར་བ་ནང་མའི་གུར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཉེ་བར་ར་བ་ནང་མའི་ཕྱི་བསྲུང་བའི་སྟེང་འོག་གི་གཟའ་གཉིས་འགོད་པ་དང༌། ར་བ་ཕྱི་མའི་ཐད་ཀའི་རྒྱ་ཚད་ཀྱི་ཕྱེད་ཕྱེད་དབུས་ནས་སྟེང་འོག་ཏུ་བཅལ་བའི་སྟེང་གི་ར་བ་ཕྱི་མའི་གུར་གྱི་ནང་ར་བ་ནང་མའི་ཕྱི་བསྲུང་བའི་སྟེང་གི་གཟའི་ཡང་སྟེང་དང༌། འོག་ཏུ་བཅལ་བའི་ཟླུམ་པོའ་མཚམས་དེའི་ནང་རོལ་འོག་གི་གཟའི་ཡང་ཆེས་འོག་ཏུ་ར་བ་ཕྱི་མའི་ནང་ ིབསྲུང་བའི་སྟེང་འོག་གི་ཀླུ་གཉིས་འགོད་ཅིང༌། ར་བ་ཕྱི་མའི་ཕྱི་རོལ་བསྲུང་བའི་སྟེང་འོག་གི་ར་བ་གཏུམ་མ་གཉིས་ནི་མདུང་དང་མདའི་དྲ་བ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་བར་སྣང་ལ་འགོད་པ་བགྱིད་ལགས། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། ར་བའི་ཁྱོན་གྱི་ཚད་ཀྱིས་སྟེང་དུ་ཚངས་པ་
དང་འོག་ཏུ་ཁྱབ་འཇུག་ཅེས་དང༌། སྒྲ་གཅན་དང་དུས་མེ་དག་ནི་ར་བ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱོན་གྱི་ཚད་ཀྱིས་སྟེང་དང་འོག་ཏུ་སྟོང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།2

།ཞེས་སོགས་
ར་བའི་ཁྱོན་གྱི་ཚད་ཀྱིས། ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་སྟེང་འོག་གཉིས་ལ་ལྷག་པར་སྨོས་ཏེ་གསུངས་སོ། །རྡོ་རྗེ་ཤགས་ལ་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་མཚོན་ཆ་འགོད་པ་ཨེ་འཐད། མི་འཐད་ན་དེའི་གནོད་བྱེད་དང་འཐད་ན་དེའི་ཚད་མ་ཅི། དེ་བཞིན་དུ་བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་རྐང་པ་བཅུ་དྲུག་པ་དང་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པ་འདོད་པ་ལ་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་པ་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་བསྲུང་འཁོར་དང་ས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༢༧ ན ༢ འོག་ཏུ་བཙལ་ ཞོལ་པར་ནང་བཙལ་དང་གཙང་པར་ནང་བཅལ་ཞེས་པ་འོག་ཏུ་ཡང་མང་བས་ཚང་མར་མཆན་བཀོད་མེད།
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༣༦ ཕྲེང་། ༡

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 363

ཆོག་གི་སྐབས་སུ་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཤགས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་འཆད་པ་ན། དེ་ནས་གཡས་དང་གཡོན་གྱི་ཕྱག་རྣམས་སུ་མཚོན་ཆ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ནི་མཚོན་ཆའི་ས་བོན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཨོཾ་ཀྵཿཀྲོ་དྷ་བཛྲ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་སོགས་དང༌། ཨོཾ་ཀྵཿབཛྲ་པ་ར་ཤ་ཧཱུཾ་ཕཊ། ཅེས་པ་ནི་གཡས་ཀྱི་མཚོན་ཆ་དགོད་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་གཡོན་ལའང་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ནས་གླང་པོ་ཆེའི་པགས་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་ནི་ཨོཾ་ཀྵ་ཀྵ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐར། པགས་པ་བགོ་བའི་ཆོ་གའོ། །ཞེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་པས་མཚོན་ཆ་རྣམས་སྔགས་ཀྱིས་འགོད་དགོས་པ་ལགས། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ད་ནི་ཕན་ཚུན་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་པ་ན་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ཏེ། འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་གཡོན་པ་དང་ ིགཡས་པའི་ཕྱག་གི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་བཞིན་ནི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་སོ།།
དེ་ལས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་དང་དྲིལ་བུ་དག་གོ །རལ་
གྲི་དང་ཕུབ་དག་གོ 1

།ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཞིང་སྐྱོང་གི་རྣལ་འབྱོར་མ་ནུས་
པ་ཅན་རྣམས་དང་སྒྲུབ་པ་པོ་ནུས་པ་ཐོབ་པ་ཕན་ཚུན་རིགས་ངོ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱག་རྒྱ་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ལན་གྱི་བརྡ་སྟོན་པ་ན། གཙོ་བོའ་ིཕྱག་གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཕན་ཚུན་ཐབས་ཤེས་སུ་སྦྱར་ནས། རྣལ་འབྱོར་མས་དྲིལ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་ན། སྒྲུབ་པ་པོས་རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་རྒྱ་དེའི་ལན་དུ་སྟོན་པ་སོགས་བྱེད་དགོས་པས། དེའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྲུང་འཁོར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལས་སྐབས་གཞན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཚུལ་དེ་དག་གསུངས་ཀྱི། སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་བསྒོམ་པའི་ཚེ་ཕྱག་མཚན་འགོད་པ་ལ་དེ་དག་འཆིང་བར་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་ཤིང༌། དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཀྱང་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྲོས་པ་ལ་དགའ་བ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པར་འདུག་ལགས། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་བསྲུང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་ཤགས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ཕྱག་མཚན་གྱི་མཚོན་ཆ་དང་ཀླུ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་སྔགས་ཀྱི་འགོད་པ་བཤད་ཟིན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ལྟར་སྔགས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༨༠༥ ཕྲེང་། ༢

364 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལོའ་རྐང་པ་བཅུ་དྲུག་པ་མཁའི་འགྲོ་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་གདུག་པ་ཚར་བཅད་པའི་སྔགས་བདུད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཚར་བཅད་པའི་དོན་དུ་སྔགས་པས་བཟླས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་ངེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་རྐང་པ་བཅུ་དྲུག་པའི་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་རྣམས་གསུངས་ཤིང༌། དེ་དང་ཆོ་གའི་སྐབས་གཅིག་པའི་རྒྱུན་ལ། རྐང་པ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པའི་སྔགས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་དེ་ཉིད་བཟླས་པས་བདུད་ཚར་བཅད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་བདུད་ཚར་བཅད་ནས་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་རྨི་ལམ་བརྟག་པ་སོགས་བྱ་བར་གསུངས་པས། བསྲུང་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་སྔགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཟླས་པ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཀྱི་མི་བྱེད་པར་བཞེད་པ་མི་ལེགས་ལགས།
རྡོ་རྗེ་ཤགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ལས་བསྲུང་མ་དྲུག་ཅུ་སྤྲོ་བ་ཡིན་པ་ལ། བུ་དོལ་སོགས་སྔ་
རབས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཕལ་ཆེར་དུ། ཧ་ཡ་ར་བ་ལ་སོགས་བརྩེགས་པ་བསྒོམ་པར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་སྒྲ་དྲང་ཐད་དུ་ཨེ་འདོད། འདོད་ན་ཡི་གེ་སྒོམ་པའི་དུས་ཧ་ལས་མེད་པ་ལ་སྤྲོ་བའི་དུས་སུ་གཙུག་ཏོར་དང་གནོད་མཛེས་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། མ་ཡིན་ན་ས་བོན་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འདི་ལས་གཞན་པའི་ཡི་གེ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ། ཞེས་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་ཤགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཡི་གེ་ལྔ་བརྩེགས་པ་ལས་བསྲུང་མ་དྲུག་ཅུ་སྤྲོ་བ་ནི་བུ་དོལ་སོགས་སུ་མ་ཟད་རྒྱུད་འགྲེལ་གཉིས་ལས། འདིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དང་པོར་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཤགས་སུ་བསྒོམས་ཏེ། དེ་ནས་སྙིང་གར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཧ་ཡ་ར་བ་ལ་རྣམས་བརྩེགས་པའི་རང་བཞིན་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། ཧ་གཅིག་དང་ཡ་གཅིག་དང་ར་གཅིག་དང་ཝ་གཅིག་དང་ལ་གཅིག་སྟེ་ལྔ་པོ་གཅིག་སྟེང་དུ་གཅིག་བརྩེགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡི་གེ་ལྔ་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་བའང་བསྒོམས་པ་མ་ཡིན་པར་བརྩེགས་མ་ལྔ་བསྒོམས་པས་ཡི་གེ་རེ་རེ་བ་བཅུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཧ་རིང་པོ་དང་ཧ་ཐུང་ངུ་བརྩེགས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཡ་རིང་པོ་དང་ཐུང་ངུ་བརྩེགས་པ་སོགས་བསྒོམས་ནས། སྟེང་འོག་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཧ་ཐུང་ངུ་ལས་གཙུག་ཏོར་དང༌། ཧ་རིང་པོ་ལས་གནོད་མཛེས་བསྐྱེད་པ་བྱུང་སྟེ་སྟེང་འོག་ཏུ་འགོད་པ་སོགས་བགྱིད། དོན་འདི་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ནས་སྙིང་ཁར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཧ་ཡ་ར་ཝ་ལ་རྣམས་བརྩེགས་པའི་རང་བཞིན་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཧ་ཡིག་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 365

ལས་གྲུབ་པའི་ཁ་དོག་ལྗང་ཁུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱག་དང་མཚོན་ཆ་དང་ཞལ་དང་ལྡན་པ་གཙོ་བོའ་ཞལ་གྱི་རྣ་བ་གཡོན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱུང་སྟེ། སྟེང་དུ་བརྩེགས་པའི་ནང་དུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ ིརམ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཙུག་ཏོར་གཡས་བརྐྱང་དུ་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ཧཱ་ཡིག་རིང་པོ་ལས་གྲུབ་པའི་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ནི་རྣ་བ་གཡས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞིར་ཉི་མ་ལ་བཞག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་འདི་ལས་གཞན་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
ལྷའི་སྐབས་སུ་ཟད་པར་དང་གཟའ་ལ་ཞལ་ཕྱག་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པས་མི་མཐུན་པ་
མང་པོ་བྱུང་འདུག་པ་འདི་རྣམས་ཁོ་བོས་ཚད་མར་མ་མཐོང་གི་ཁྱེད་འདི་རྣམས་ལས་གང་འདོད། དེ་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་ཁྱད་པར་འདོད་པ་ཅི་ཡོད་གཞན་ཕྱོགས་མི་འཐད་པའི་ཆ་རྣམས་སུན་འབྱིན་པ་དང༌། རང་ཕྱོགས་ལ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་རིགས་སྨྲ་བར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པ་ལ། རྭ་ཆོས་རབ་ཀྱིས་ཟད་པར་རྣམས་ལ་ཚངས་མ་ཁྱབ་འཇུག་མ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་ཕྱག་མཚན་རྣམས་བྱེད་པ་དང༌། རོང་པ་འགའ་ཞིག་ཁྲོ་མོ་བཅུའི་ཕྱག་མཚན་བྱེད་པ་དང༌། འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱི་ལྷ་མོའ་ཕྱག་ ིམཚན་འཛིན་པར་འདོད་པ་སོགས་ལ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལྟ་ཅི་སྨོས། ལྟར་སྣང་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་དམ་བཅའ་རྐྱང་པར་འདུག་པས་ཡིད་བརྟན་པར་ག་ལ་འོས། གཟའ་དང་ཟད་པར་རྣམས་དོན་གྱིས་ཐབས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡབ་ཡུམ་འཐོབ་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཐབས་ཤེས་སུ་བྱས་པས་ཡབ་ཡུམ་དུ་འགྲོ་ན་གཙུག་ཏོར་དང་གནོད་མཛེས་གཉིས་ཀྱང་ཡབ་ཡུམ་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་ཟད་པར་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ཞིང༌། དོན་གྱིས་ཅེས་པ་ཤགས་ཀྱིས་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། འདི་འདྲ་ཞིག་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤགས་ཀྱིས་འདི་འཐོབ་ཅེས་སྨྲ་རྒྱུ་དགོས་པ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།།
ཁ་ཅིག་གཟུགས་མེད་རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱག་
རྒྱ་ཅན་དུ་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཟད་པར་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་ཀྱང་ཁམས་

366 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གོང་གི་ལྷ་དངོས་མ་ཡིན་པས་ཁམས་གོང་གི་ལྷ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པས་འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ཕན་པ་ཅི་འང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བླ་མ་བསོད་ནམས་འོད་ཟེར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རྒྱུད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་སོ་དྲུག་པ་དང༌། དེའི་འགྲེལ་པར། ཚངས་པའི་ཡུལ་སར་དཔལ་ལྡན་བཞི་སྟེ་ཚངས་རིས་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་ཤིང༌། ཕོ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལྷ་ཕོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕོ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ནི་འགལ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མེད་དགོས་པས་ཕོ་མོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཞན་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་སྲིད་པ་ནི་གསུང་རབ་གོང་
འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་ཞིང༌། ཟད་པར་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་སྨྲ་ན་ནི། སྦྱང་གཞི་ལ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་དང༌། སྦྱོང་བྱེད་དང་སྦྱངས་འབྲས་ལ་སྦྱང་གཞིའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ཅིག་རྒྱུད་སྡེ་འདི་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ལས་གསུངས་པས་མ་ངེས་སོ། །གཟུགས་མེད་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དང༌། སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དུ་མ་ཞིག་སྨྲ་བ་ནི་རང་ཚིག་འགལ་བའོ། །རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པ་དེ་དག་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་མ་སོ་བདུན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ས་འོག་ན་སྤྱོད་པའི་རིགས་དང༌། ས་སྟེང་མི་ཡུལ་ན་སྤྱོད་པའི་རིགས་དང༌། ས་བླ་ན་སྤྱོད་པའི་རིགས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་རིགས་དང༌། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་རིགས་དང༌། གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་རིགས་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་འཇོག་པའི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ན། ཡུམ་བཞི་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་མེད་བཞིན་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཡིན་ཞིང༌། ཡུམ་གཅིག་ཤེར་ཕྱིན་མ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས། ཟད་པར་ཡུམ་ལྔར་བཤད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཡུམ་བཞི་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་རིགས་སུ་བཤད་པ་འདྲེན་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཆེན་པོའོ། །གཟའ་བཅུའི་ཕྱག་མཚན་ལ། མེ་ལྷ་གཟར་དག་གི་སྐབས་ནས། མེ་ལྷ་དེ་དང་དེ་གཟའ་དེ་དང་དེ་དག་པར་གསུངས་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱས་ནས། གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་མེ་ལྷ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་ཟླ་བ་ནག་པོ་གཡས་ན་གྲི་གུག་དང་རྩེ་གསུམ། གཡོན་ན་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཊྭཱཾ་ག་འཛིན་པ་ཞེས་སོགས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །མེ་ལྷ་གཟར་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 367

དག་གི་སྐབས་སུ་ནི། ཞི་བའི་མེ་ལྷ་གཟའ་ཟླ་བ་དག་པར་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ཤེས་བྱེད་དུ་བཀོད་ནས། ཟླ་བའི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་དྲག་པོའ་མེ་ལྷ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པར་སྨྲ་བ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་ ིགནས་ཡིན་ཏེ། ཞི་བ་ལ་ཟླ་བའི་ལྕེའོ། །ཅེས་པ་དང༌། ཞི་བ་ལ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་གོས་དང་བཅས་པ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་པ་སྟེ། གཡས་པ་ན་པདྨ་དང་ཤེལ་གྱི་བགྲང་ཕྲེང་འཛིན་ཞིང༌། གཡོན་པ་ན་རིལ་བ་དང་དུང་འཛིན་པའོ། །ཞེས་དང༌། བསད་པ་ལ་ཁ་དོག་ནག་པོ་གོས་དང་བཅས་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པས་དབུ་བརྒྱན་པ་སྟེ། ཕྱག་གཡས་པ་ན་གྲི་གུག་དང་རྩེ་གསུམ་པ། ཕྱག་གཡོན་པ་ན་ཐོད་པ་དང་ཁ་ཊྭཱཾ་གའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།
དེ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ནས་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིག་པར་སྣང་ལ། མེ་ལྷ་ལ་གཟའི་དག་པ་སྦྱོར་
ཚུལ་ཡང༌། མེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་རེ་རེ་བར་བྱེད་པ་ནི། མེ་ལྷ་རེ་རེ་གཟའ་རེ་རེ་དག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་དུ་གཟའ་སོ་སོ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་སོ་སོ་རེ་རེ་ལ་ཞལ་གཅིག་པའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་གཟའི་ཕྱག་མཚན་མེ་
ལྷ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ན། དུས་འཁོར་གྱི་ཞལ་བཞི་པོ་དེ་ཟླ་ཉི་སྒྲ་གཅན་དུས་མེ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པར་གསུངས་པས། གཟའ་བཞི་པོ་དེའི་ཕྱག་མཚན་དུས་འཁོར་བཞིན་བྱེད་རིགས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། འདིར་དུས་མེ་དང་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྒྲ་གཅན་ནི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བཞིའོ། །ས་སྐྱེས་དང་ཟླ་སྐྱེས་དང་སྔགས་པ་དང་པ་སངས་དང་སྤེན་པ་དང་གདེངས་ཅན་ཞེས་པ་མཇུག་རིངས་ཏེ། འདི་རྣམས་ནི་ཞིང་གི་དབྱེ་བས་གཟུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཚིག་རྣམས་སོ།2

།ཞེས་གསུངས་པས། གཟའ་རྣམས་
སྤྱན་མ་སོགས་དེ་དག་དང་ཕྱག་མཚན་འདྲ་བར་ཡང་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་གཟའ་རྣམས་ཟླུམ་པོའ་རྣམ་པར་འདོད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་ལུང་གཅིག་གི་ཚིག་ཟུར་ཅུང་ཟད་ཙམ་ ིགྱི་དོན་ལོག་པར་གཟུང་བ་དང༌། ད་ལྟ་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྐར་མའི་གནས་ཀྱི་གཟུགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཉི་ཟླ་དང་པ་སངས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པས་འཁྲུལ་ཞིང༌།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༧༡༤ ཕྲེང་། ༡༡
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༧༨༦ ཕྲེང་། ༡༢

368 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཅིའང་དགོད་རྒྱུ་མི་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་སྐར་ལ་ཡང་མཚུངས་པས། རྒྱུ་སྐར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་བསྒོམ་པ་ན་ཟླུམ་པོའ་རྣམ་པར་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། མེ་རླུང་དབུས་ཀྱི་དུར་ ིཁྲོད་དུ་འདི་དག་གི་ས་བོན་ནམ་ཕྱག་མཚན་གྱི་མཚན་མ་གང་ཡང་རུང་བ་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཕྱག་མེད་པའི་ཕྱག་མཚན་སུ་ཞིག་ཁས་ལེན། གཟའ་རྣམས་ལ་གཏོར་མ་འབུལ་བའི་ཚེ་དང་དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་བྱེད་པའི་ཚེའང་བསྒོམ་དོན་ཇི་ལྟར་བྱེད། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དགག་སྒྲུབ་རྒྱ་ཆེར་བྱར་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདིར་ཡི་གེ་ཧ་ཅང་མངས་པས་འཇིགས་ཏེ་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་སྨོས་སོ།།
འོ་ན་འཐད་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་
འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་གི་ལེའུ་ལས་ཡི་གེ་རྣམས་ཁམས་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་ན། ང་ཉ་ཎ་མ་ནའི་ཡི་གེ་རྣམས་ནམ་མཁའི་དང༌། ག་ཛ་ཌ་བ་ད་ཐུང་རིང་རྣམས་མེར་བཤད་པས། འདིར་རིམ་པ་བཞིན་ཡི་གེ་དེ་དང་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཟད་པར་རྣམས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང༌། གཟའ་རྣམས་མེའི་ལྷར་གྲུབ་ལ། གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་ཚེ་ཡང་ཟད་པར་རྣམས་གཙུག་ཏོར་གྱི་ཨཾ་ལ་འཇུག་ཅིང༌། གཟའ་རྣམས་མགྲིན་པའི་རི་ལ་འཇུག་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གྲུབ་སྟེ། གཙུག་ཏོར་ནམ་མཁའ་དང་མགྲིན་པ་མེའི་གནས་ཡིན་ཞིང༌། ཡི་གེ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དང་མེའི་ཁམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལས་ཀྱི་ལྷ་ཕྱག་མཚན་སྒོས་སུ་དམིགས་ཕུག་ནས་མ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱིར་གསུངས་པ་ནི། སྒྲུབ་ལེའི་མཚན་མའི་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཨཱི་རཱི་ཨཱུ་ལཱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཨཱི་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རལ་གྲི་སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷའམ་ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་རལ་གྲིར་འགྱུར་རོ།།
དེ་བཞིན་དུ་རཱི་ཡིག་ལས་ནོར་བུའམ་མདའ་སྟེ། དེ་ལས་མེའི་ལྷ་ཕྱག་ན་ནོར་བུའམ་མདར་
འགྱུར་རོ། །ཨཱུ་ཡིག་ལས་པདྨ་སྟེ་དེ་ལས་ཆུའི་ལྷ་ཕྱག་ན་པདྨར་འགྱུར་རོ། །ལཱི་ཡིག་ལས་འཁོར་ལོ་སྟེ། དེ་ལས་སའི་ལྷ་ཕྱག་ན་འཁོར་ལོའོ། །ཞེས། ཕྱག་མཚན་དམིགས་བསལ་མེད་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ། ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རླུང་གི་ལྷ་ཡིན་ན་ཕྱག་མཚན་རལ་གྲི་དང༌། མེའི་ལྷ་ཡིན་ན་ཕྱག་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 369

མཚན་ནོར་བུ་འམ་མདའ། ཆུའི་ལྷ་ཡིན་ན་ཕྱག་མཚན་པདྨ། སའི་ལྷ་ཡིན་ན་ཕྱག་མཚན་འཁོར་ལོ་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང༌། དེའི་ཤགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱག་མཚན་གྲི་གུག་བྱ་བར་གྲུབ་ལ། གཟའ་རྣམས་མེ་དང༌། ཟད་པར་རྣམས་ཁམས་དྲུག་གི་ནང་ནས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་ཅིང༌། དེ་དག་ལ་སྒོས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་དམིགས་བསལ་གཞན་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ནོར་བུའམ་མདའ་གང་ཡང་རུང་བ་དང༌། ཟད་པར་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་གྲི་གུག་ཡིན་པ་བསྙོན་དུ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། བི་བྷུ་ཙནྟྲས་མཛད་པའི་རྒྱུད་འགྲེལ་རྒྱ་དཔེའི་མཚན་ལས་ཀྱང༌། ཟད་པར་རྣམས་ལྷའི་བུ་ཕྱག་ན་གྲི་གུག་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ།།
དེ་བས་ན་གཞན་གྱི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་ཟེར་གྱིས་རེག་པས་ཀྱང་ཡིད་ལ་ཟུག་རྔུ་
ལྷག་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་འཛངས་པའི་བློ་ཅན་དག་གིས་སླན་ཆད་ལམ་འདི་ལ་འཇུག་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཀའ་སྩལ་སྦྱིན་པ་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ང་རྒྱལ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་བརྗོད་པ་དང༌། རྗེས་ཐོགས་སུ་སྨྲ་བ་1

གང་དག །ཕུར་བུས་གདབ་པ་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ཆ་ལག་ཏུ་བྱས་
ནས། བདུད་གཞོམ་པའི་རྗེས་སུ་འདེབས་པ་དང༌། ང་རྒྱལ་བཟུངས་ཚར་ནས་འདེབས་པ་ལུང་རིགས་དང་གང་མཐུན། ཕུར་བུའི་ལྷ་ས་བོན་གང་ལས་བསྐྱེད། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚད་མ་ཅི། ཐུགས་ཀ་ལས་སྤྲོའམ་མདུན་དུ་བསྐྱེད། ཅེས་པ་ལ། རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་ཤགས་སུ་བསྐྱེད་ཅིང་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཚོན་ཆ་དགོད་པ་ཟིན་པ་ན། ཨོཾ་ཧཱུཾ་ཀྲོ་དྷེ་ན་ཏྲོ་ཧཾ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྲོ་བོའ་དབང་པོའི་ང་རྒྱལ་བཟུངས་ཏེ། དེ་ནས་ ིསྙིང་ཁར་ཡི་གེ་ལྔ་བརྩེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཧ་ཡིག་ཐུང་ངུ་ལས་གཙུག་ཏོར་བསྐྱེད་པ་ལ། ཨོཾ་ཧཾ་བཛྲ་ཀྲོ་དྷ་རཱ་ཛཱ་མ་ཧཱ་ཨུཥྞཱི་ཥ་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒོས་ཏེ་རྣ་བ་གཡོན་པ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་སྟེང་དུ་དགོད། དེ་བཞིན་དུ་ཧ་ཡིག་རིང་པོ་ལས་གནོད་མཛེས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྔགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒོས་ཏེ་རྩ་ཞལ་གྱི་རྣ་བ་གཡས་པ་ནས་ཕྱུང་སྟེ་འོག་ཏུ་འགོད་པ་སོགས་བྱེད། དེ་ལྟར་བསྲུང་མ་སྤྲོས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་སྟེ་དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་བཟླས་པ་དང་བཅས་པ་ཚར་ནས། སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཀྵཱ་ཙཀྲ་སོགས་ཀྱི་སྔགས་ཀྱིས་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། དེ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པས་བདག་ཉིད་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༣༢ ན ༥ རྗས་ཐོགས་སུ་སྨྲ་གང་དག།།

370 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཁྲོ་བོའ་དབང་པོར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཨོཾ་ཧཱུཾ་ཀྲོ་དྷེན་ཏྲོ་ཧཾ་ཀྲོ་དྷ་ནཱཾ་ཨ་ཛཱ་དཱ་ཡ་ཀ་སྭཱཧཱ། དེ་ནས་རང་ ིརང་གི་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་གིས་ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྒོ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནས་སརྦ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཀྵ་ཙཀྲ་སྭ་བྷ་ཝ་ཨཱདྨ་ཀོ྅ཧཾ་ཞེས་པ་བརྗོད་དེ། ང་རྒྱལ་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་སོགས་གོང་དུ་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་གསུངས་པའི་མ་ཚང་བ་འོག་ཏུ་གསུངས་པས་ཁ་འགེངས་པ་དང༌། གོང་དུ་མདོར་བསྡུས་པར་གསུངས་པ་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང༌། གོང་དུ་མི་གསལ་བ་འོག་ཏུ་གསལ་བར་འཆད་པའི་རིམ་པ་རྣམས་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པའི་གོང་འོག་ལེགས་པར་ཤན་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ན་བསྙོན་མི་ནུས་པར་གསལ་བར་འགྱུར་བ་ལགས། དབང་ལེར་ཕུར་གདབ་ནི་ས་ཆོག་ཁོ་ནའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་ཀྱི་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་གསུངས་ལ། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིམ་པས་བདུད་དང་བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་རྣམས་ཕུར་བུས་གདབ་པའི་དོན་དང༌། གནས་བསྲུང་བའི་དོན་དུ་སྔགས་པས་བསྲུང་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒོམ་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པས་ནི། ས་ཆོག་གི་སྐབས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བགེགས་ལ་ཕུར་གདབ་བྱེད་པ་ལ། འདེབས་པ་པོ་རང་ཉིད་ཁྲོ་བོའ་དབང་པོར་བསྐྱེད་པ་སོགས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་ ིཕུར་གདབ་སོགས་ཀྱི་ས་ཆོག་གི་ཡན་ལག་དེ་དག་གི་སྔོན་དུ་རང་ཉིད་ཁྲོ་བོའ་དབང་པོར་བསྐྱེད་ ིཔ་སོགས་ཀྱི་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕུར་གདབ་ཀྱི་སྔོན་དུ་བསྲུང་འཁོར་བསྒོམ་པའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཕུར་གདབ་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
ས་ཆོག་གི་སྐབས་སུ་ནི་བདུད་གཞོམ་པ་སྔོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་མཇུག་ཏུ་ཕུར་གདབ་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། དེ་ནས་སྔར་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་དང་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་འདི་དག་གིས་བདུད་གཞོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། བདུད་གཞོམ་པའི་ཆོ་གའོ། །དེ་ནས་བགེགས་དང་ལོག་འདྲེན་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་རྡོ་རྗེ་ལྕགས་ཀྱུས་བཀུག་ཅིང་རྡོ་རྗེ་ཞགས་པས་བཅིངས་ནས་རྡོ་རྗེ་ཕུར་པ་ཁྲོ་བོའ་རྒྱལ་པོ། ི 2

ཞེས་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ནས་ཞེས་པ་དེ་
དག་གོ་རིམས་སྟོན་པའི་ཚིག་གི་ཕྲད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཕུར་བུ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་ནི་རྒྱུད་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༣༡ ཕྲེང་། ༡༥
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༦༥༣ ཕྲེང་། ༥

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 371

འགྲེལ་ལས། ཡི་གེ་ལྔ་ལས་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ནས་ཡི་གེ་ལྔ་གང་ཡིན་འདིར་མ་གསུངས་པས་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་པ་མང་དུ་བྱུང་སྣང་ནའང་ཡི་གེ་ལྔ་ནི་དེ་ཉིད་ལྔའི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་བ་ཧ་ཡ་ར་ཝ་ལ་ལྔ་ལ་ཟེར། དེ་ཉིད་རིང་ཐུང་བརྩེགས་པ་བཅུ་ཁྲོ་བོ་བཅུའི་ས་བོན་དུ་གོང་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། འདིའི་ཕུར་བུ་བཅུ་ཡང་ཁྲོ་བོ་བཅུ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཡི་གེ་ལྔ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་པ་ལགས། དེས་ན་ཧ་ཡ་ར་ཝ་ལ་ཐུང་ངུ་ལྔ་ལས་སྟེང་དང་ཕྱོགས་བཞིའི་ཕུར་པ་བསྐྱེད་ཅིང་རིང་པོ་ལྔ་ལས་འོག་དང་མཚམས་བཞིའི་ཕུར་པ་བསྐྱེད་པ་ལགས། འོན་ཀྱང་བསྲུང་འཁོར་གྱི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་འགོད་པ་ན་ཕྱི་རོལ་ན་ཁྲོ་བཅུར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བསྒྲུབ་གཞི་ལ་གཞན་མེད་ཅིང༌། ཕུར་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཕུར་པ་དམ་ཚིག་པ་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་སེང་ལྡེང་ལ་སོགས་པའི་ཕུར་བུ་ཤིང་ལས་བྱས་པ་དེ་དག་ཡིན་པས་དེ་དག་ཕུར་བུ་དམ་ཚིག་པར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྲོ་བོ་བཅུ་དམ་ཚིག་པ་ཐུགས་ཀ་ནས་འབྱིན་ཅིང་ཕུར་བུ་བཅུ་དམ་ཚིག་པ་སྙིང་ཁ་ནས་མི་འབྱིན་པར་མདུན་ན་བཞག་པའི་སེང་ལྡེང་ལ་སོགས་པའི་ཕུར་བུ་དེ་དག་ཕུར་བུ་དམ་ཚིག་པ་བཅུར་བསྐྱེད་པ་འཐད་ལགས། བསྲུང་འཁོར་ལས་བརྩམས་ཏེ་དྲིས་པ་དག་ལ་ལན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།
སླར་ཡང་འདི་སྐད་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་
དུ་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལ། རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་སོགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཞེས་པ་ལ་བརྗོད་པར་བགྱི་བ་ནི། འདིར་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་དང༌། བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་སྦྱང་གཞི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོང་ཞིང་སྦྱོང་བྱེད་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོའ་ིསྨིན་བྱེད་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དག་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་ལ། སྦྱང་གཞི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལས། ནང་ལ་སྦྱར་བའི་ཚེ། ནམ་མཁའ་ནི་གང་གི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་མའི་གསང་བའི་ཆོས་འབྱུང་བྷ་ག་དང་ཆོས་མཐུན། མའི་སྤྱི་བོ་ནས་དཔྲལ་བའི་བར་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར། དེ་ནས་སྙིང་ཁའི་བར་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེ་ནས་ལྟེ་བའི་བར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེ་ནས་གསང་བའི་པདྨའི་བར་ལྷུན་པོ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང༌། ལྷུན་པོའ་སྟེང་གི་པདྨ་ནི་མའི་གསང་བའི་པདྨའི་མིང་ ིཅན་གསང་གནས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་རྩ་འདབ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པདྨའི་ལྟེ་བར་ཟླ་ཉི་

372 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དུས་མེ་གསུམ་བསྒོམ་པ་ནི་གསང་བའི་པདྨའི་རྩ་འཁོར་དེའི་དབུས་སུ་མའི་བཤང་གཅི་ཁུ་བའི་རྩ་གསུམ་འཛོམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ལྟ་བུའི་པདྨའི་སྟེང་ནས་རྡོ་རྗེའི་གུར་བསྒོམ་པ་ནི་མའི་གསང་བའི་པདྨའི་སྒོར་ཕའི་རྡོ་རྗེ་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནི་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་མའི་མངལ་དང་ཆོས་མཐུན། དེར་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་རྣམས་མངལ་དུ་བར་དོ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཕན་ཆད་དང་རིམ་པ་བཞིན་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ལགས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་པདྨའི་སྟེང་དུ་རྡོ་རྗེའི་གུར་དང་ས་གཞི་བསྒོམ་པར་བྱའི་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞི་བསྒོམ་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ལ་འོང་དོན་མེད་ཅིང་བཤད་པ་ཡང་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་ལགས། ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། ཧཱུཾ་ཡིག་ལས་སྐྱེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་གུར་ཏེ། ཡུམ་གྱི་སྐྱེ་གནས་སུ་ནི་རྡོ་རྗེ་དང་བཅས་པདྨ་ཞེས་པའི་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཡང་ན་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་གུར་དེའི་དབུས་སུ་རྡོ་རྗེའི་ས་ལ་བྷྲུཾ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའམ། ཨོཾ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ནོར་བུའི་འོད་ཟེར་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་སྟེ།1

ཞེས་གསུངས་སོ།།
སྐུ་གསུང་ཐུགས་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཁང་པའི་ཐོག་ལྟར་བརྩེགས་མར་བསྒོམ་
པའམ། ཇི་ལྟར་འདོད། མི་བརྩེག་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ། བརྩེགས་མར་བསྒོམ་ན་ཐུགས་གསུང་སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཀ་བ་དང་གདུང་ཇི་ལྟར་བྱ། ཞེས་པ་ལ། ཁང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་བསླང་བ་དང་བསྒོམ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང༌། རྣམ་གཞག་སྐྱོན་མེད་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་ཡོད་པ་ལ། ཁང་པའི་ཐོག་ལྟར་བརྩེགས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་ལེགས་ཤིང་གནོད་བྱེད་ཆེས་མང་པོ་ཡོད། མ་ལ་ཡའི་ཚལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང༌། སྐུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་དབུས་སུ་གྲུ་བཞི་པ་ནི་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་གསུམ་པོ་ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱི། མཆོད་རྟེན་གྱི་བང་རིམ་ལྟར་བརྩེགས་པ་དང༌། གཙུག་ལག་ཁང་བྱ་འདབ་སུམ་བརྩེག་གི་རྣམ་པ་སོགས་སུ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་སོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ག་འོག་གཞི་མཉམ་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་མ་ལས་ནང་མ་ནང་མ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་ཀྱིས་དམའ་ཞིང༌། ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་སྣམ་གྱི་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༤༧༣ ཕྲེང་། ༡༦

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 373

ཐོག་ལས་བདེ་གཤེགས་འཕར་མའི་ཐོག་དམའ་བ་དང༌། དེ་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོའ་གནས་ཀྱི་ཐོག་ ིདམའ་བར་འགྱུར་བས། གཙོ་བོ་ཁྲོན་གཏིང་ན་གནས་ཤིང༌། འཁོར་རྣམས་ཁྲོན་པའི་ཁ་ལ་སོགས་པ་ན་ཇེ་མཐོར་གནས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་བས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པ་ཕྱི་མའི་དབུས་སུ་ཚོན་སའམ་བར་ས་ཞེས་གྲགས་པའི་ས་སྟོང་ཐོག་ཕིབས་མེད་པ་དེའི་གཞི་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མའི་སྟེགས་བུའི་རྒྱ་ཚད་དང་མཉམ་པའི་འོག་གཞི་གར་བུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་མའི་དོ་ཤལ་གྱི་སྟེང་གི་ཐད་སོ་ཙམ་པའི་དཔངས་དང་ལྡན་པའི་སྟེང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་མའི་སྟེགས་བུ་ཁ་ད་ཆད་དུ་བཞག་པ་ལྟར་ཡོད་ཅིང༌། དཀྱིལ་འཁོར་ཕྱི་མ་དོ་ཤལ་གྱི་སྟེང་གི་གསེར་གྱི་སྐེ་རགས་ལ་ཅམ་སྣ་བཀལ་བའི་ཐོག་གིས་ནང་དུ་ལྷ་སྣམ་ཁེབས་པ་ཙམ་ལ་ཅམ་སྣ་རྣམས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་སོང་བའི་གདུང་ལ་བཀལ་ཞིང༌། གདུང་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འཚམ་པའི་གྲངས་དང་ལྡན་པའི་ཀ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཏེག་པའོ།།དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་དེའི་ས་གཞི་ལས་མཐོ་ཁྱད་སོགས་སྔར་
དང་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་འོག་གཞི་གར་བུ་སྔར་ལྟར་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་བདེ་གཤེགས་འཕར་མ་དང༌། དེ་ལས་ཀྱང་འོག་གཞི་ཅུང་ཟད་མཐོ་བར་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་བྱེད་ལགས་ཤིང༌། གཞལ་ཡས་ཁང་བསླང་པ་དང་སྒོམ་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དཀའ་བའི་གནས་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དུ་མ་ཞིག་བསྟན་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདིར་ཞིབ་པར་བཤད་ན་འདི་འབའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཤོག་བུ་མང་པོ་ཞིག་མ་བྲིས་པར་མཐའ་ཆོད་ས་མེད་ལགས་པས་ཡི་གེ་ཧ་ཅང་མངས་པས་འཇིགས་ཏེ་འདིར་མ་བཀོད་ལགས། ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་ར་བའི་ཁ་དོག་ནང་ནས་མདོག་གི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་དག །ཅེས་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་པོའ་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུ་ ིདང་གསུང་དང་ཐུགས་དག་པས་ར་བ་རྣམས་ནི་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་ནག་པོའ་རེ་ཁར་འགྱུར་ ིརོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་ནང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དཀར་དམར་ནག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་ཏེ། རྣམ་པ་ལྔས་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་གང་ཡིན། བསྒོམ་པའི་ཚེ་ཚིག་མཚམས་གང་ཡིན་གྱིས་རྣམ་པ་ལྔས་བྱང་ཆུབ་པར་གྲུབ། རྣམ་པ་ཉི་ཤས་བྱང་ཆུབ་པའི་རྣམ་པ་ཉི་ཤ་པོ་གང་ཡིན། དེས་བྱང་ཆུབ་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ཚིག་མཚམས་གང་ཡན་ཆད་ལ་ཆད། ཅེས་པ་ནི། དྲི་བ་ལྷག་མ་ཅན་ཏེ། འདི་ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཚར་གཅིག་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་

374 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པ་བཞི་སོ་སོའ་མཚམས་དམིགས་ཕྱེད་པར་འཇོག་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་དྲིས་ན་དྲི་བ་ཡོངས་ ིསུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང༌། རྣམ་པ་ལྔས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང༌། རྣམ་པ་ཉི་ཤས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང༌། སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །དེ་ལྟར་བདེ་བས་བརྒྱལ་བ་ལས་མཐར་ཟླ་བ་ལྔ་ཇི་སྲིད་པར་རིམ་པ་བཞིན་ཤེས་པ་ལྔ་པོ་དེ་ཉིད་རེ་རེ་ཡང་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཞིའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉི་ཤར་གྱུར་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང༌། ལུས་ཀྱང་སོར་མོ་ཉི་ཤའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །དེ་ནས་མངལ་གྱི་སྒོར་བྱུང་སྟེ་མཐའ་ཡས་པའི་དངོས་པོ་རིག་པ་ཕན་ཆད་ནི་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ།།
སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྣམ་
པར་ཐར་པ་བཞིའི་སྔགས་བརྗོད་དེ། སྔགས་དོན་བསྒོམ་ན་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པ་ནི། སྐད་ཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ ིཆུབ་པའོ། །ལྷ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་དཀྲོངས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་འདོད་པ་ནི། སྦྱངས་གཞི་དང་སྦྱངས་འབྲས་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་ཏེ། སྦྱང་གཞི་ལ་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མེད་པར་མངལ་དུ་བདེ་བས་བརྒྱལ་བ་དང༌། འབྲས་བུའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྐད་ ིཅིག་གཅིག་གིས་བྱང་ཆུབ་པར་གསུངས་ཀྱི། སྦྱང་གཞི་རྫུས་སྐྱེས་སོགས་ལ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མངལ་ནས་ལྷ་སྤྲོ་བ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྔས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔ་ནི་མངོན་བྱང་ལྔ་ཡིན་ལ། ཐབས་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ལྔས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་གསུང་རྫོགས་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཐོག་མ་ནས་བརྩམས་ཏེ། དག་པ་དྲན་པ་རྫོགས་པའི་བར་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཉི་ཤས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། དེ་ལས་རྣམ་པ་ཉི་ཤ་གང་ཞེ་ན། མངལ་དུ་སྲོག་ལ་སོགས་པའི་རླུང་ལྔ་སྐྱེས་པས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 375

བྱིས་པ་མངལ་ནས་སྐུལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་རྣམས་ཞུ་བ་ལ། ལྷ་མོ་བཞི་དང་སྤྱི་ཁྱབ་གཅིག་སྟེ་ལྔས་སྐུལ་བར་བྱེད་པའི་བསྐུལ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་དང༌། དེ་ལྟར་རླུང་གིས་བསྐུལ་བའི་བྱིས་པ་མངལ་དུ་ཕྲུ་མའི་ཆོས་གོས་འཛིན་པ་ཕྱིར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐིག་ལེ་དང༌། ས་བོན་དང་ཕྱག་མཚན་དང་སྐུ་རྫོགས་པ་དང་ཡུམ་གྱིས་འཁྱུད་པ་སྟེ་ལྔ་ལྡན་ལས་དམ་ཚིག་གི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པ་དང༌། དེ་ནས་བྱིས་པའི་དབང་པོ་རབ་ཏུ་སད་ནས་ལས་དབང་ལྔ་བྱ་བ་ལྔ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། ལས་དབང་གི་ངོ་བོ་ཁྲོ་བོ་ལྔས་དགུག་གཞུག་བཅིང་མཉེས་རོ་མཉམ་གྱི་བྱ་བ་ལྔ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྔ་བཞི་ཉི་ཤའོ། །དབང་བསྐུར་རྒྱས་གདབ་ལ་སོགས་པ་དང་དག་པ་དྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཉི་ཤས་བྱང་ཆུབ་པའི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་པའོ།།
འདི་དག་ལ་བཤད་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་རེ་ཤིག་ལ་བཞག་གོ །ཕྲ་ཐིག་གི་
རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་སྒྱུ་འཕྲུལ་དྲ་བས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །འདི་དག་རྫོགས་རིམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་བ་སོགས་ནི། བཤད་པར་བྱ་བ་ཆེས་མང་ཞིང་ཇི་ལྟར་དྲིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །འདི་དག་ལ་དཀྱིལ་ཆོག་གི་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱི་དྲི་བའོ། །ཞེས་གསུང་བ་མཛད་གདའ་བ། སྒྲུབ་ཐབས་ལ་དཀྱིལ་ཆོག་གི་བརྡ་ཆད་སུ་ཡང་མི་བྱེད་མོད་ཀྱི། ཡིག་མཁན་གྱིས་ཡི་གེ་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ་མཆི་ལགས། ཞི་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལས་སོ་སོ་བའི་སྦྱིན་སྲེག་དང༌། ཞི་བ་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྦྱིན་སྲེག་གི་སྐབས་1

མེ་ལྷ་རང་ལ་བལྟོས་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཇི་ལྟར་དག །མེ་ལྷ་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱོགས་གང་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་གདན་འགོད། མེ་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རེ་ཁ་ཇི་ལྟར་འདོད། ཅེས་པ་ལ། ཐབ་ནང་གི་མེ་ལྷ་ཞལ་གང་ལ་གཟིགས་པའི་མདུན་ལ་མེ་ལྷ་ལ་བལྟོས་པའི་ཐབ་ཀྱི་ཤར་ལ་སོགས་པ་ལུགས་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱར་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར། རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཕྲེང་གི་མཐའ་ནས་ཁྲུ་དོ་སྤངས་པའི་ས་རྣམས་སུ་ལས་སོ་སོ་བའི་ཐབ་བརྒྱད་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ནང་ནས། ཞི་བའི་ཐབ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་ལྡན་གྱི་ཟུར་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལ། ཐབ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༣༦ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༡༠༣ བ ༡ སྐབས་སུ་མེ་ལྷ་རང་ལ་

376 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དེའི་སྒོའ་རྟ་བབས་བྱང་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་གདན་ལྷོར་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ལ་དབུས་ཀྱི་ ིདཀྱིལ་འཁོར་ལ་བལྟོས་པའི་ལྷོ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྲུ་བཅུ་གཉིས་པའི་མཐའི་འོད་ཕྲེང་ལས་ཁྲུ་དོ་སྤངས་པའི་དབང་ལྡན་ན་ཡོད་པའི་ཐབ་ཀྱི་དབུས་སུ་སློབ་དཔོན་དབུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ན་གནས་པས་ལག་པས་དགང་གཟར་བཟུངས་ཏེ་སྲེག་བླུགས་སྦྱིན་པར་ཇི་ལྟར་ནུས། དེའི་ཕྱིར་ཐབ་ཀྱི་ལྷོ་ཡིན་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ཡང་ཐབ་ཐམས་ཅད་ལ་ར་བའི་ནང་ཐབ་ཀྱི་ཁ་ཁྱེར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཁྲུ་དོའ་ས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་གདན་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཞི་བའི་ཐབ་དེ་ ིཉིད་ཀྱི་ཁ་ཁྱེར་གྱི་ཟླུམ་སྐོར་དབུས་སུ་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྷོར་སློབ་དཔོན་གྱི་གདན་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཐབ་དེའི་ར་བ་ལྷོ་ཕྱོགས་མའི་ནང་དུ་སློབ་དཔོན་གྱི་གདན་དཀོད་དེ་སློབ་དཔོན་ཁ་བྱང་ལ་བལྟ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཐབ་ཀྱི་ནང་གི་མེ་ལྷ་སློབ་དཔོན་ལ་ཞལ་བལྟ་དགོས་པས། ཐབ་ནང་གི་མེ་ལྷ་དབུས་སུ་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་མདུན་ཐབ་དེའི་དབུས་ལ་ལྟོས་པའི་ཤར་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་གདན་ཤར་དུ་བྱས་པ་དང་ཁ་ནུབ་ལ་བལྟས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚེ་མེ་ལྷ་རང་ཉིད་དབུས་སུ་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞལ་ལྷོ་ལ་གཟིགས་ཤིང༌། སློབ་དཔོན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ལྷོར་གནས་ནས་ཁ་བྱང་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མེ་ལྷ་ནི་རྟ་བབས་བྱས་པའི་སྒོ་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རྟ་བབས་བྱང་གི་སྒོ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྲེག་བླུགས་མེ་ལྷའི་རྒྱབ་ནས་འབུལ་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མེ་ལྷ་ཕྱོགས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཤར་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སློབ་དཔོན་ལྷོ་ན་གནས་པ་དེས་རང་ཉིད་ལ་ཟུར་བསྟན་ཏེ་གནས་པའི་མེ་ལྷ་ལ་སྲེག་རྫས་འབུལ་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་འདིས་ཐབ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།།
སྤྱིར་འདི་དག་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ན་ཐབ་སོ་སོའ་ཐིག་ཇི་ལྟར་འདེབས་པ་དང་ ིདཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་དང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དབུས་ལ་སོགས་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་མ་བྱས་ན། ཁྱད་གཞི་མ་ངེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་འདུག་ལགས་ན། སྔར་ནས་ཁྱད་གཞི་ལེགས་པར་ངེས་ཟིན་པ་དག་ལ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྨོས་པས་སྨྲ་བ་པོའ་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ནུས་པའི་ ི

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 377

ཕྱིར་འདིར་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །ར་བའི་ཁ་དོག་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། འདིར་ཐབ་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཁྲུ་གཉིས་དོར་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་ནག་པོའ་རྡུལ་ཚོན་གྱིས་ར་བ་ ིགསུམ་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང༌། དེ་ལྟར་ཐབ་ཆེ་བ་དང་ཆུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུ་གཉིས་དོར་ནས་ར་བ་གསུམ་ནི་ངེས་པའོ།1

།ཞེས་གསུངས་པས། ཐབ་ཐམས་ཅད་ལ་ར་བ་དཀར་དམར་ནག་པའི་རིམ་པ་
གསུམ་དུ་ངེས་པར་སྨྲ་ལགས།
སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་ལེའུའི་འགྲེལ་པར། ད་ནི་ཚོགས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཞི་བ་ལ་སོགས་
པ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ། ཞི་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ལས་སོ་སོ་བ་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ། དཔྲལ་བར་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་དང་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་བཅུ་དྲུག་བཀོད་པ་ལས་ཞི་རྒྱས་དང་དུག་གཞིལ་བ་རིམས་འཕྲོག་པ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ལ་ཇི་ལྟར་འགོད། དཀྱིལ་དུ་གང་སྒོམ། དབྱེ་བ་དང་བསད་སྐྲད་དུག་གཞིལ་བ་རྣམས་ལ་སྙིང་ཁར་ཁྲོ་བོ་དང་ཁྲོ་མོ་རྣམས་བསྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལ་དབུས་སུ་གང་འགོད། སྟེང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་གང་ལ་གནས། དབང་དགུག་དང་རིམས་བསྐྱེད་པ་ལ་མགྲིན་པར་ཙརྩི་ཀ་སོགས་བརྒྱད་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དཀྱིལ་འཁོར་དང་མཐུན་པར་འགོད་མོད། ལྟེ་བར་སུ་གནས། དེ་བཞིན་དུ་རྨོངས་རེངས་དང་ཕུར་བུས་གདབ་པ་ལ་ལྟེ་བར་ཁྱི་གདོང་མ་སོགས་བརྒྱད་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དཀྱིལ་ཆོག་ལྟར་རིགས་ཀྱི་ལྟེ་བར་གང་བཞུགས། འདི་རྣམས་ཀྱི་ལས་སོ་སོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཟླས་པ་དང༌། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད། ཅེས་པ་ལ། ཞི་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ལྷ་འདི་དག་སྒོམ་ཚུལ། དཔྲལ་བར་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་རྣམས་བསྒོམ་པ་སོགས་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན། གོང་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་གི་ཚེ་ཞི་བ་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པས་སྐུའི་ཞལ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དཔྲལ་བར་གནས་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་དབུས་སུ་བཞུགས་པའི་མཐའ་སྐོར་ལ་ཕྱི་ནང་གི་རིམ་པས་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་དང་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་པ་ལྟར་བཀོད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་གོང་དུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གསུང་གི་ཞལ་གཙོ་བོ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༧༠༧ ཕྲེང་། ༨

378 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འཁོར་ལ་མགྲིན་པར་གནས་པ་ཡིད་ལ་བསྒོམས་པར་གྱུར་ན་དམར་པོ་ཡིས་ནི་དགུག་པ་དང་དབང་དུ་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་མགྲིན་པར་དབུས་སུ་བཀོད་ནས། ཙརྩི་ཀ་སོགས་བརྒྱད་དེའི་འཁོར་དུ་བྱེད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ལྟེ་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་གཙོ་བོ་དུས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པ་དབུས་དང༌། སྙིང་ཁར་ཐུགས་ཀྱི་ཞལ་གཙོ་བོ་སྒྲ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པ་དབུས་སུ་འགོད་པར་བྱས་པས་ཆོག་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྷ་དེ་དག་དཔྲལ་བ་ལ་སོགས་པར་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་འགོད་པ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ད་ནི་ཚོགས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ། ཞི་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདིར་ཞེ་དང་རྒྱས་པ་དག་ཀྱང་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་རིགས་དང་ཞེས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། རིགས་འདི་རྣམས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དཔྲལ་བར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་པདྨའི་གདན་གྱིས་གནས་པ་ཐབས་རྣམས་པདྨ་དཀར་པོ་དང་མཆོག་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང༌། ཤེས་རབ་རྣམས་ཨུཏྤལ་དཀར་པོ་དང༌། མི་འཇིགས་པའི་ཕྱག་ཏུ་བསྒོམས་པ་སོ་སོ་རེ་རེས་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་དག་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སོ་སོ་རེ་རེས་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་དེ་དག་གང་རུང་རེ་རེ་དཔྲལ་བར་སྐུ་མདོག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཞི་རྒྱས་ཀྱི་ལས་འགྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་དུ་ཆེས་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང༌། ཆུ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་དང་སྔར་བརྗོད་པའི་མཚན་མ་སོ་སོ་རེ་རེས་བསད་པ་དང་གསོ་བ་ཡང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ལས་འདི་རྣམས་བཤད་པ་བཞིན་འགྲུབ་པ་ལ། ཐོག་མར་དབང་བསྐུར་བ་མཚན་ཉིད་དང་
ལྡན་པས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ཏེ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་གཅེས་པར་བསྲུང་བ་གཅིག་གཞིར་བཞག་ནས། རྒྱུད་ལས། དང་པོར་དཔལ་ལྡན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་ནི་སྲིད་གསུམ་བསྐྱེད་ལ་འབད་པ་ཡིས་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །དེ་ནས་ས་གཞི་གནས་བདག་ཏུ་ནི་གང་ཞིག་ཞི་བ་ལ་སོགས་ལས་རྣམས་དག་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །ཕ་དང་མ་ཡིས་རྣམ་པར་དམན་པའི་བུ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པར་དུས་ཀུན་ཏུ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས། །དེ་ཕྱིར་བདེ་མཉམ་འབྲས་སྟེར་གཉིས་པོ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་སྟེ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 379

རྣམ་པ་གཞན་དུ་ལས་ནི་འགྲུབ་པ་མིན།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡབ་
ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལེགས་པར་བསླབས་པས་སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ་ཐོབ་ཅིང༌། བཟླས་པ་དང་སྦྱིན་སྲེག་གིས་ལྷའི་ཐུགས་རྒྱུད་བསྐུལ་བ་དང་ལྷ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་མཚན་མ་ལེགས་པར་རྙེད་ནས་རང་འདོད་ཀྱི་འཁྲི་བའི་དྲི་མས་གཏན་ནས་མ་གོས་པ་དང༌། ལྟ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་རྒྱས་ལེགས་པར་ཐེབས་པའི་ངང་ནས། ཟླ་བ་དང་ཁྱིམ་དང༌། གཟའ་དང་སྐར་མ་དང་སྦྱོར་བ་དང་བྱེད་པ་དང༌། དུས་སྦྱོར་དང༌། ཐུན་མཚམས་དང༌། ནང་གི་རླུང་གི་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང༌། འདུག་སྟངས་དང་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ལས་གང་ལ་གང་དགོས་པ་དང༌། ལས་རྣམས་བསམ་གཏན་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་དང༌། བསམ་གཏན་དང་བཟླས་པ་གཉིས་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་དང༌། དེ་གཉིས་དང་བཅས་པའི་རྫས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་དང༌། སྦྱིན་སྲེག་གིས་བསྒྲུབ་པ་དང༌། འཁྲུལ་འཁོར་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དང༌། དེ་དག་ལ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ཇི་ཙམ་དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་ལེགས་པར་འབད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམས་ཚོགས་པར་བྱས་པ་ཞིག་གིས་བསྒྲུབས་ན་ལས་རྣམས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱིས། གཞན་དུ་ན་ངལ་བ་ཙམ་ཞིག་སྙིང་པོར་ཟད་ལ། རྒྱུད་སྡེ་ལས་གསུངས་པའི་ལས་སྦྱོར་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་དང༌། ད་ལྟ་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་ཉམས་ལེན་གཞིར་བཞག་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་དང་ཡ་མ་བྲལ་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་སློབ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མ་ཆགས་ཀྱང༌། ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་སྤྱི་དྲན་ཙམ་རེ་དང་སྔགས་བཟླས་ཀྱི་གྲངས་གསོག་པ་ཙམ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འབད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་ལ་སྦྱར་བ་ན། ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཕལ་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་དཀའ་དཀའ་ལྟར་ལ་འགྲུབ་པ་དག་གི་ལས་སྦྱོར་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་རི་རབ་དང་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་མོ།།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྒྱུ་ཚོགས་དེ་དག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་གནད་མཐའ་དག་པར་ནི་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་དོན་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡུན་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༢༢༣ ཕྲེང་། ༨

380 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

རིང་དུ་མཉེས་པར་བྱས་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ལགས། མདོ་སྔགས་སོགས་མི་མཐུན་པའི་ཆ་གོང་མ་གོང་མས་འོག་མ་འོག་མའི་དོན་ལ་མི་གནོད། གནོད་ན་ཚད་མས་གནོད་དགོས་ཤིང༌། ཚད་མས་གནོད་ན་གཞི་མ་གྲུབ་དགོས་སོ་ཞེས་པ་ཁྱེད་རང་གི་སྔར་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པ་ལ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་གསུངས་པ་དང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་སོགས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་འགལ་བ་ཇི་ལྟར་སྤོང༌། ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པ་ནི་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་ཀྱི་མཛོད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཛོད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རང་ལུགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་དགོས་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བདེ་མཆོག་སྡོམ་འབྱུང་གི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པར་ཡང་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་གསུངས་པ་དག་ཀྱང་མཛོད་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ཤིང༌། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས་པའི་གྲུབ་ཆེན་ཀླུ་བྱང་གིས་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་ཇི་ལྟ་བར་བཀོད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་གཞུང་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་མཛོད་ནས་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
འོན་ཀྱང་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། མཛོད་ནས་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟག་1

ཆོད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་དུ་མ་ག་དྷ་འདི་ནས་འོག་ཏུ་དཔག་
ཚད་ཁྲི་ཕྲག་གཉིས་ཕྱིན་པའི་མཚམས་ན་མནར་མེད་ཀྱི་དམྱལ་བའི་གནས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ། སའི་དངོས་གཞི་ལས། འདི་ནས་འོག་ཏུ་དཔག་ཚད་ཁྲི་ཕྲག་དྲུག་ཕྱིན་པའི་མཚམས་ན་མནར་མེད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས། མཛོད་དང་སའི་དངོས་གཞི་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། ས་སྡེ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ། མཛོད་ནས་བཤད་པ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟ་བར་བརྗོད་ན་ལན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོད་ནས་བཤད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཟློག་སྟེ་བརྗོད་ན་ཅི་ཞིག་སྨྲ། དུས་འཁོར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ 1 གཙང་། ཤོག ༡༠༦ ན ༣ ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་ཆོད་ཡིན་ཏེ།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 381

རྒྱུད་རྣམ་དག་ཡིན་མིན་རྩོད་པའི་གཞི་ཡིན་ལ། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རྩོད་མེད་དུ་གཉིས་1

ཀས་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་པས་མི་འདྲའོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཁོ་བོ་ཅག་ཤིན་ཏུ་སྨྲ་མོད་ཀྱི། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ན་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱང་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་ཞིག་སྨྲ། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ནི་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཚད་ལྡན་དག་གིས་བཀར་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འདྲའོ་ཞེ་ན། དེ་བས་ཀྱང་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་སེང་གེའི་ཁྲི་ཞེས་པས་བསྟན་པའི་དོན་ནི་རྒྱུད་གཞན་དུ་ཨེ་ཝཾ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཨེ་ཡིག་གི་མཚོན་པའི་དོན་དང་ཁྱད་མེད་པ་དང༌། རྒྱུད་གཞན་དུ་གསུངས་པའི་ཝཾ་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་དོན་ནི་རྒྱུད་འདིར་དང་པོའ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་དང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་དག་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ ིདཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང༌། གྲུབ་ཆེན་ཤ་ཝ་རི་དབང་ཕྱུག་དང་དཔལ་ལྡན་ནཱ་རོ་པ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་དང་པཎ་ཆེན་དུ་མ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ།།
གཞན་ཡང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཚད་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དགོངས་
པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་དང་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་སོགས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པར། ཆོས་མངོན་པའི་མདོའ་ིདགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འདི་དག་གིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གྲངས་མང་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་མཛད་པའི་ནང་དུ་ལན་ཅིག་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པར་རིགས་པ་ལས། དེ་དག་གང་དུའང་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་དག་གིས་མ་བཤད་ཀྱང་དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་དང་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་སོགས་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་རང་གི་བློས་རྣམ་པར་འཇོག་ན་ནི། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་སོགས་རང་གི་བློས་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་ན་མི་མཚུངས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅི་སྟེ་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང༌། ཉི་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༤༠ བ ༣ གཙང་། ཤོག ༡༠༦ ན ༥ རྩོད་མེད་དུ་གཉི་ཀས་མཐུན་པར་

382 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང༌། མན་ངག་སྙེ་མ་ལས་ཀྱང་དྲང་སྲོང་ཉི་མའི་ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་ངོར་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པར་བཤད་པས་དུས་འཁོར་གྱི་དེ་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་བས་མི་འདོད་པ་འཕངས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་ན། དེ་ལྟར་ན་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་སྦྱང་གཞི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པས། དེ་དག་དང་རྣམ་པ་མཐུན་1

པར་སྒོམ་པའི་ལམ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྭའི་རྣམ་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་
དང་མཚུངས་པའི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།
དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་བཤད་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
གཞི་མ་གྲུབ་པའི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ན། རྒྱུད་སྡོམ་འབྱུང་ལས་སྦྱང་གཞི་དེ་དག་མངོན་པ་ལྟར་གསུངས་ནས། དེ་དག་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་སྦྱོང་བྱེད་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲུབ་ཐབས་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ཚུལ་གསུངས་པ་དང༌། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྭ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པའི་ལམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང༌། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྱིའི་ཚད་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་ད་ལྟ་རང་ཅག་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤགས་ཀྱི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་མི་སླུ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་ལུང་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་དང༌། ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་དུས་འཁོར་གྱི་མདོར་བསྡུས་བརྒྱད་པའི་གཞུང་ཚིག་འདི་དག་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་མི་སླུ་སྟེ། དེ་ལྟའི་དོན་ལ་ལྟོས་ནས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་སྟོན་པའི་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༤༡ བ ༢ གཙང་། ཤོག ༡༠༦ བ ༧ མཐུན་པ་རེ་སྒོམ་པའི་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 383

ལུང་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་བསྒྲུབ་པར་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་དེ་གཉིས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གིས་བསྒྲུབ་པར་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཅིའང་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཞག་མི་ཐུབ་འདོར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཉི་ཟླ་གཟས་འཛིན་སོགས་ཀྱི་གསལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་འབེབས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པ་མི་འགྲུབ་བོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མངོན་པ་ལས་རེ་ཤིག་རགས་རྩིས་ཙམ་ཞིག་གི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་ཟླ་བའི་ཤོལ་དོར་བ་དང་རྒྱུ་སྐར་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་པར་སྐར་རྩིས་མཁན་པོའ་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་གསུངས་ ིསོ། །རགས་རྩིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ་ཞིབ་རྩིས་ཀྱིས་གསལ་བ་འབེབས་པའི་རིམ་པ་ཕྲ་རགས་དུ་མ་ཞིག་དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་པའི་རྩིས་ལ་ཡང་ཡོད་དོ།།
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་ལ་སོགས་པ་ཆེས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་གསུང་
བ་པོ་གཅིག་གི་ཚིག་ཡིན་ཞིང༌། གཉིས་པོ་གང་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཚིག་འགལ་བའི་ཉེས་པས་རེག་པས་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པ་གཉིས་བསྟན་ཀྱང་མངོན་པ་ནས་ཚད་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞིར་སོང་བའི་འཇིག་རྟེན་དང༌། དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་ཚད་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་བཞག་པའི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་མ་ཡིན་ཞིང༌། ཁྱད་གཞི་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཚད་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་བཤད་པས་རང་ཚིག་འགལ་བར་འགྱུར་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
ཅི་སྟེ་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་ཚད་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང༌། དེ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐ་དད་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་གཉིས་ཕྱོགས་ཐ་དད་ན་ཕན་ཚུན་ཐད་ཀར་བསྒྲིགས་པའམ་སྟེང་འོག་ཏུ་གནས་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡོད། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དོན་གཞན་གཉིས་གནས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཐོགས་

384 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་སའམ་བྲག་གི་ཕུག་ཕྱོགས་བཞིའི་ངོས་སུ་ཁྲུ་རེ་རེ་སྟེང་དུ་དཔངས་ཀྱང་ཁྲུ་གང་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་པའམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་གནས་པ་དེར་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དཔུང་གི་སྡེ་དང་བཅས་པ་འོངས་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེའི་མཐུས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྡེ་དང་བཅས་པ་ཕུག་པ་དེའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེའི་མདུན་དུ་འཁོད་པས་ན། ཕུག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཁྱོན་ཆེར་མ་སོང་ཞིང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྡེ་དང་བཅས་པ་དོག་པ་ཡང་མེད་པར་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ། མི་གཅིག་གི་གོ་སར་མི་གྲངས་དེ་སྙེད་ཅིག་དོག་པ་མེད་ཅིང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་མི་དེ་དག་ཐོགས་མེད་ཡིན་ནམ་ཅི། དེ་དག་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྟོབས་ལས་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་དེ་དག་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་གཞིའི་གནས་ཚོད་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་གཉིས་ནུས་པ་བསམ་གྱིས་ཁྱབ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱེ་བར་ག་ལ་ནུས། དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གི་གོ་སར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ཅི་ནས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ།།
དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུས་ཇི་ལྟར་བྱ་བར་ནུས་པ་བཞིན་ལས་
ཀྱིས་བྱ་བར་མི་ནུས་ན་འོག་གི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའ་སྟེང་དུ་ས་ཆེན་པོ་རི་བོ་དག་དང་བཅས་པ་འདི་ ིཙམ་ཞིག་བཞག་པ་དག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཆུ་ནང་དུ་བྱིང་བར་1

མི་འགྱུར་ཞིང་གྲུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་
གཡོ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་གང་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ལས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ནུས་པ་སྟོབས་མི་མཚུངས་ན། མནར་མེད་པའི་མེ་ཆེས་ཆེར་ཚ་བ་དེ་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་དེར་སྐྱེས་པ་དག་བསྐལ་པར་བསྲེགས་ཀྱང་འཆི་བར་མི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འགའ་ཞིག་བར་སྣང་ལ་སྤྱི་བོ་ཚུགས་སུ་གནས་པར་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༤༣ ན ༦ གཙང་། ཤོག ༡༠༨ ན ༦ ཆུ་ནང་དུ་བྱིང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 385

གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ལས་ཀྱི་ནུས་པས་མ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་སྲིད་པར་འགྱུར། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཚད་དང་དཔངས་མེད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་སྡིག་པའི་དབང་གིས་སོ། །འདིར་ཕུག་ཁྲུ་ལྔ་པའི་ཚད་གང་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་པའི་ཕུག་དེར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་བསྟེན་པའི་དེའི་མཐུ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་སྡེ་དང་བཅས་པ་འོངས་ཤིང་རབ་ཏུ་འཇུག་སྟེ། དེ་སུས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་ཅིང་ཕུག་དེར་ཞུགས་པའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་སྡེ་ཡང་དོག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ལ་སྐབས་འདིར་
མི་བྱེད་ཀྱི། དངོས་པོའ་གནས་ཚོད་ལ་ཟེར་ཏེ། དུས་འཁོར་རྩ་འགྲེལ་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཤིན་ ིཏུ་མང་ངོ༌། །དེ་བས་ན་དོན་དམ་པར་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཚད་དང་དཔངས་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང༌། དངོས་པོའ་གནས་ཚོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་སེམས་ཅན་རྣམས་ ིལ་གསུངས་ཤིང་རབ་ཏུ་སྣང་ངོ༌། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ལྟ་བུར་མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་ཚད་སོགས་མི་མཐུན་པའི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་གནས་ཀྱང༌། ལས་རིགས་མཐུན་བསགས་པ་རྣམས་ལ་ལས་ཇི་ལྟར་བསགས་པ་དང་མཐུན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེའི་ཆ་ཤས་དག་སྣང་གི་ཅིག་ཤོས་དེ་མི་སྣང་སྟེ། དཔེར་ན་རླན་ཤིང་གཤེར་བ་ཕོར་པ་གང་གི་གོ་སར། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡི་དྭགས་ལ་རྣག་ཁྲག་སྣང་གི་ཆུ་མི་སྣང་ལ། མི་ལ་ཆུ་སྣང་གི་རྣག་ཁྲག་མི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ།།
རྣལ་འབྱོར་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་གཉིས་ཀ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་མཚུངས་
པའི་དོན་འདི་ནི་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང༌། ཕྱིའི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོགས་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །ནོར་བུ་དང་སྔགས་དང་སྨན་དང་མཁྱུད་སྤྱད་དང་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༡༣༦ ཕྲེང་། ༨

386 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལྡན་པའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུའི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་གི་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གཉིས་པོ་དེ་གང་དུ་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཞེ་ན། གཉིས་
1

ཀ་རུ་བསྐོར་ཏེ། རྒྱལ་བ་ཐུབ་པས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་ཚད་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པ་སུའི་ཡང་བློའ་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ།། ིའདི་དག་ལ་ད་དུང་ལུང་དང་རིགས་པས་དོགས་པ་མཐའ་ཆོད་པར་བཅད་དེ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཆེས་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་གནས་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདིར་ཡི་གེ་མངས་པས་འཇིགས་ཏེ་མ་བཀོད་ལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་འཛག་བདེ་ཡོད་པར་གང་གིས་སྒྲུབ། ཅེས་པ་ནི། དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ཁས་མི་ལེན་པས་དེ་སྒྲུབ་པའི་ངལ་བ་མི་འཚལ་ལགས། གཟུགས་མེད་ཁམས་པ་རྣམས་འཛག་བདེ་ལ་སྲེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་རྒྱུད་ལས། ིགཟུགས་མེད་དག་ནི་ཨ་སོགས་བཞི་པོ་ཧ་འཁྲིག་བྲལ་བ་རྣམས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གོང་འོག་རྣམས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་ཤིང༌། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི་ཁ་ཟས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ།།རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁུ་བ་འཕོ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་པའི་སྲིད་པ་འཛག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འཛག་བདེ་ལ་སྲེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ན་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ནས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་པའི་སྐབས་སུ་ལེའུ་ལྔ་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མ་རིག་པ་ནི་འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་སོ། །ཞེས་གསུང་རབ་གཞན་ནས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་རྒྱུད་འདིར་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ཀྱང༌། འདོད་ཆགས་ལ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༤༤ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༡༠༩ ན ༢ གཉིས་ཀར་དུ་བསྐོར་ཏེ།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 387

སོགས་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆར་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་བཞེད་དེ་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་དག་གི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུའང་ཡིན་ཏེ་མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
འདིར་ཡང་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་པ་དེ་དང་འདྲ་བ་རྒྱུད་དང་འགྲེལ་པའི་
དགོངས་པ་ལགས་པས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སྲེད་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆ་ལ་བཞེད་ཅིང༌། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པར་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ལ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་དགོས་ཀྱང་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པ་ལགས། དུད་འགྲོའ་ིསྐྱེ་གནས་བཞི་འཆད་པའི་སྐབས་ན། རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་ནི་ལྗོན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སའི་སྐྱེ་གནས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བྱེད། ཅེས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བརྟན་པའི་སྐྱེ་གནས་དང་གཡོ་བའི་སྐྱེ་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཤིང་ལྗོན་པ་དང་ལྷུན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་དག་ཀྱང་རྫུས་སྐྱེས་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་འདིར་དེ་དག་རྫུས་སྐྱེས་སུ་བཤད་པ་ནི་ཞར་བྱུང་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྩ་བའི་དོན་འཆད་པ་མིན་ནོ། །གཡོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་རྫུས་སྐྱེས་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་པ་གཞུང་གཞན་ནས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྫུས་སྐྱེས་རྣམས་སོ། །ཞེས་འཆད་དོ།།
ཤིང་ལྗོན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་སོགས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
པར་མ་སྐྱེ་བར། དྲོད་གཤེར་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བལྟོས་ནས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་དགོས་པར་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཡང་རྫུས་སྐྱེས་སུ་སྨྲ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་སྨྱོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་རྫུས་སྐྱེས་མ་ཡིན་པར་བུད། ཅེས་སྨྲ་ན་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད། རྫུས་སྐྱེས་ཡིན་ན་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་ཡན་ལག་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༨༩༥ ཕྲེང་། ༡༤

388 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་དགོས་པར་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བརྡ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མིའམ་ཅིའི་རྒྱལ་པོ་ལྗོན་པ་ལ་འདོད་པ་དང༌། རྒྱ་དཔེ་ལ་འདིའི་ཐད་ན་ཤིང་གི་སྐད་དོད་ཡོད་པ་འཐད་ལྡན་དུ་སྨྲ་བ་ནི་ནང་འགལ་བ་སྟེ། མིའམ་ཅིའི་རྒྱལ་པོ་ཤིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། མིའམ་ཅིའི་བུ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མ་རྒྱལ་པོ་ནོར་བཟང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པའི་བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པར་འདུལ་བ་ལུང་དང་མདོ་སྡེ་དང་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་སོགས་ལས་གསུངས་ལ། དུད་འགྲོ་མིའི་བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེ་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་ཁས་ལེན་པར་བྱེད། མིའམ་ཅི་རྣམས་རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པར་ཡང་ལུང་རིགས་གང་གིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་སོ།།ཡང་ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་ནས་སེམས་ཅན་ཡིན་ཡང་རྣམ་པ་ཤིང་དུ་ཡོད་པའི་དམྱལ་བར་བཤད་
འདུག་པའི་ཕྱིར་ཤིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དུད་འགྲོ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བས། དེ་འདྲའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་སྨྲའོ། །འདིར་དེ་འདྲའི་དབང་དུ་བྱས་པར་འགྲུབ་པ་ལ། སྤྱིར་དེ་འདྲ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པར་འགྲུབ་དགོས་ནའང༌། ཤེས་བྱ་ལ་དེ་འདྲ་ཡོད་མེད་གང་ཡང་ལུང་རིགས་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཞིག་སྙིང་པོར་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་བརྟན་དུ་མེད་དོ། །དམྱལ་བ་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་པས་ཀྱང་དུད་འགྲོ་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་པ་དམྱལ་བ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུད་འགྲོ་ལ་འབྱུང་བ་ལ་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འདི་ཇི་ལྟར་གྲང་སྙམ་ན། རྩ་མིའི་འགྱུར་ལས། ཤིག་ལ་སོགས་པ་རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་ས་ལས་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་པ་དང༌། རྭ་འགྱུར་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཞིང༌། འགྱུར་རྙིང་ཁ་ཅིག་ལས་ལྟོས་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བསྒྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཤིག་ཐམས་ཅད་དང་ལྟོས་འགྲོ་ཐམས་ཅད་རྫུས་སྐྱེས་སུ་ཁས་བླང་མི་དགོས་ཀྱི། ཤིག་རྫུས་སྐྱེས་རྣམས་དང་ལྟོས་འགྲོ་རྫུས་སྐྱེས་རྣམས་དུད་འགྲོ་སྐྱེ་གནས་རྣམ་པ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་གྱི་རྫུས་སྐྱེས་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།
འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཤིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་དཔེ་ན་འདིའི་ཐད་ན་ཤིང་གི་སྐད་དོད་
འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། རྒྱ་དཔེ་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་འོང་བ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པས། རྒྱ་དཔེ་གཅིག་ན་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ན་མེད་པར་བསྒྲུབ་མི་ནུས་ཤིང༌། རྩ་མིའི་འགྱུར་གྱི་རྒྱ་དཔེ་ན་འདིའི་ཐད་ན་ཤིག་གི་སྐད་དོད་རི་ཏ་ཞེས་པ་འདུག་ཟེར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དཔེ་ཁ་ཅིག་ན་ལྟོས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 389

འགྲོའ་སྐད་དོད་ཀྱང་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །དེ་གཉིས་གང་སྐབས་འདིར་ཁས་བླངས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་ ིལ། ཤིག་དང་ཀླུ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ག་ཡོད་པར་མདོ་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ས་དང་མེ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་གནས་སུ་བཤད་པའི་དོན་ནི། འབྱུང་བ་ལྔའི་ཁམས་ཀྱི་ནང་ནས་སའི་ཁམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་ལུས་སྨིན་པའམ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ།།
གཟའ་འདས་ད་ལྟར་གཉིས་གང་འཐད། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཡོད། ཅེས་
པ་ནི། ལུགས་དེ་གཉིས་ལས་ད་ལྟར་བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། རྒྱལ་ཀའི་ལོའ་ནག་པའི་ཟླ་བའི་ཚེས་ ིགཅིག་གི་རྐང་རྩིས་བྱས་པ་ལ་མིག་དམར་ཡོད་པར་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང༌། དེའི་རྩིས་ལ་རི་མོ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་གཟའ་གཉིས་དང་ཆུ་ཚོད་གསུམ་པའི་ངེས་པ་ལ་གཟའ་ལ་ཚེས་བྱིན་དབྱུག་གུ་སྦྱངས་པས་གཟའ་གསུམ་འབྱུང་ངོ༌། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། ངེས་པ་འདི་ནི་མིག་དམར་དང་པོར་སྤྱོད་པ་ནུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་འོངས་པ་སྟེ། འདི་ནས་ཉི་མ་དང་པོར་འཆར་བར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་སྟེང་གི་ཕུང་པོར་གཟའ་གཉིས་ནོར་བུར་འགྱུར་རོ། །འོག་གི་ཕུང་པོར་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་ནོར་དུ་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ། རྩིས་གཞི་
འདིའི་གོང་གི་ཤིང་མོ་བྱའི་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་གནམ་སྟོང་གི་གཟའི་དྷྲུ་བ་ཀ་ན་གཉིས་དང་ཆུ་ཚོད་ནི་སུམ་ཅུ་ཡོད་པ་དེ་མ་བྱིན་ན་གནམ་སྟོང་ལ་རྒྱུ་ཞིང་ཡོད་པའི་2

མིག་དམར་ནུབ་ནས། མེད་པའི་
ཉི་མ་འཆར་དུ་འོང་པས་དེ་བསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྦྱིན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལུང་དེའི་དགོངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ནུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་འོངས་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ཚིག་ནུབ་པར་བྱེད་པ་བསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོངས་པ་སྟེ། ཞེས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ན་གཟའ་འདས་པ་འཐད་པར་མི་འགྲུབ་ཅིང༌། གཟའ་འདས་པ་འཐད་པར་མི་འགྲུབ་ན་ཡང་གཞུང་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བསྐྱོགས་ཏེ་འཆད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་འཐད་པར་མི་འགྲུབ་པས་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་རྟ་བདག་དང་སྒ་བདག་གི་དཔེ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུད་འགྲེལ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་འཕོའ་སྐབས་སུ། མིག་དམར་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ་ལས་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ ི

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༡༦༡ ཕྲེང་། ༢༡
2 ཞོལ། ཤོག ༡༤༦ བ ༥ རྒྱུ་ཞིང་ཡོད་པའི་གཟའ་མིག་དམར་ནུབ་ནས།

390 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པའི་དོན་ནོ1

།

2

།ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་བྱེད་པའི་གཟའི་དང་
པོ་མིག་དམར་ཡིན་ཀྱང༌། དེ་མི་སྣང་བར་བྱས་ནས། དེའི་ནག་པའི་ཚེས་གཅིག་ནས་གཟའ་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཚུལ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ས་སྐྱོང་གི་ལོའ་དབོ་ཟླ་བའི་ཉེར་དགུ་དང་གནམ་སྟོང་ལ་འདས་ ིཔའི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་བསྲེས་པའོ། །ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་ནི་ཚེས་ཀྱི་དོན་ཡིན་གྱི་གཟའི་དོན་དུ་བྱིན་པ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཨ་བྷ་ཡཱས་དུས་འཁོར་ལོ་3

ལ་འཇུག་པ་ལས། གཅིག་ལ་སོགས་པས་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་གཟའ་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ།4

།ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཕྱོགས་འདིར་གནས་ལ།
དུས་བཞིའི་མཐར་གཟའ་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཉིན་རྩིས་ལ་གཟའ་གཅིག་འབྱུང་ཞིང༌། དེ་ཉི་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་གསལ་བར་གྲུབ་བོ།།
རབ་བྱུང་ལོའ་ཐོག་མ་དང་ནག་པ་ཟླ་བའི་ཐོག་མར་འཛིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན། ཞེས་ ི

5

པ་ནི། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གྲུབ་མཐའི་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་མོ་མ་ཡིན་པར། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་བྱེད་རྩིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་རེ་ཤིག་གནས་ནས་གཟའ་རྣམས་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་བསྟུན་པ་ན། དུས་བཞིའི་མཐར། ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལོ་དཔྱིད་ཟླ་ར་བའི་གནམ་སྟོང་ལ་གཟའ་ཐམས་ཅད་སྐར་མ་ནམ་གྲུའི་སྟེང་དུ་སྟོང་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོངས་པར་གྱུར་ཅིང༌། སླར་ཡང་ནང་པར་ནས་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོ་རྩོམ་པ་ན། ལོ་རབ་བྱུང༌། ཟླ་བ་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་པོ་ནག་པའི་ཉ་བ། གཟའ་ཉི་མ། སྐར་མ་ཐ་སྐར། སྦྱོར་བ་རྣམ་སེལ། བྱེད་པ་བྷ་ཝཾ་རྣམས་ཤར་ནས་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ལོའ་དང་ ིཔོ་རབ་བྱུང༌། ཟླ་བའི་དང་པོ་ནག་ཟླ། རྒྱུ་སྐར་དང་པོ་ཐ་སྐར། གཟའི་དང་པོ་ཉི་མ། སྦྱོར་བའི་དང་པོ་རྣམ་སེལ། བྱེད་པའི་དང་པོ་བྷ་ཝཾ་དུ་བྱས་པ་ལགས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས། དུས་བཞིའི་མཐར་གཟའ་ཚོགས་རྒྱུ་བ་ནམ་གྲུའི་མཐར་ཁྱིམ་ནི་སྟོང་པ་དག་ལ་གནས་སོ། །སླར་ཡང་ཐ་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༤༧ ན ༢ གཙང་། ཤོག ༡༡༡ ན ༤ བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། ཞོལ་གཙང་གཉིས་སུ་དོན་ཏོ་ཞེས་པ་མང་ངོ་།
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༡༧༤ ཕྲེང་། ༣
3 ཞོལ། ཤོག ༡༤༧ ན ༤ གཙང་། ཤོག ༡༡༡ ན ༥ དུས་འཁོར་ལ་འཇུག་པ་ལས།
4 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༡༥༦༣ ཕྲེང་། ༤
5 ཞོལ། ཤོག ༡༤༧ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༡༡༡ ན ༦ ཅེས་པ་ནི།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 391

སྐར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་སྐར་དག་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་རོ། །རབ་བྱུང་ཞེས་པར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནག་པའི་ཟླ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཟའ་དང་སྦྱོར་བ་ཚེས་དང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དང་པོ་དག་སྟེ་དེའི་དུས་སུ་ནི་གཟའ་ཉི་མ་དང། སྦྱོར་བ་སེལ་བ་དང༌། ཚེས་དཀར་པོའ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་གཅིག་དང༌། བྱེད་པ་བྷ་ཝཾ་ཞེས་པ་དང་པོ་དག་སྟེི 1

ཞེས་གསུངས་སོ།།
ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པས་སངས་རྒྱས་པར་
གསུངས་པ་དེའི་དུས་ཀྱི་ཚད་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང༌། འགྲེལ་ཆེན་དུ་དམིགས་བསལ། དམྱལ་བ་པའི་ཚེའི་ཚད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། བསྐལ་པའི་ཚད་གསུངས་པ། དཔག་ཚད་གཅིག་པའི་དོད་ཀུན་ནས་གྲུ་བཞི་པ། སྐྲའི་རྩེ་མོ་ཟླུམ་པོས་ཡོངས་སུ་བཀང་སྟེ། མིའི་ལོ་བརྒྱ་འདས་པ་ན་སྐྲའི་རྩེ་མོ་རེ་རེ་ཕྱུང་ཞིང༌། དེ་དག་ཟད་པ་ནི་བསྐལ་པ་ཆུང་ངུའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་བརྒྱ་ལ་བསྐལ་ཆུང་ཞེས་བརྗོད་ཅིང༌། དེ་རྣམས་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་བརྒྱ་ནི་བསྐལ་འབྲིང་ཡིན་ལ། དེའང་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་བརྒྱ་ནི་བསྐལ་ཆེན་དུ་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་བརྩིས་ན་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་མིའི་ལོ་གྲངས་ཇི་ཙམ་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་པའི་སྐབས་སུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱ་བར་གསུངས་པའི་བསྐལ་པའི་ཚད་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་རང་གི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསལ་ཞིང༌། རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་སོར་བཞག་པ་སྐབས་དེར་མཛེས་ཀྱི། རྣམ་གཞག་ཆེས་མི་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ན་ལེགས་པར་མི་འགྱུར་ལགས། བསྐལ་པ་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ལྟར་བསྐལ་པ་ཆུང་ངུ་དང༌། བསྐལ་པ་བར་མ་དང༌། བསྐལ་པ་མཆོག་དང༌། བསྐལ་པ་ཆེན་པོའོ།།དེ་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་སྡེ་ནི་བསྐལ་པ་བར་མ་སྟེ་བསྐལ་པ་བར་མའི་སྡེས་མཆོག་གི་བསྐལ་པའོ།2

།ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བསྐལ་པ་ཆུང་ངུ་རངས་པོ་ཉིན་
ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ལོ་བརྒྱ་ལ་བསྐལ་པ་བར་མར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་མ་ལགས་ཀྱི། སྡེའི་རྩིས་ཞེས་པ་བསྒྱུར་བྱ་གང་ཡིན་བཀོད་ནས་བསྒྱུར་བྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༩༩ ཤོག ༢༢༧ ཕྲེང་། ༥
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦ ཤོག ༣༩༩ ཕྲེང་། ༡༡

392 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཚིགས་བཅད་བརྒྱ་ཞེ་བཞི་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་གཅིག་གི་སྡེ་ཚན་ནི་གཅིག་སྟེ། ཞེས་པ་དང༌། གཉིས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ནི་བཞི་སྟེ། ཞེས་པ་དང༌། གསུམ་གྱི་སྡེ་ཚན་ནི་དགུའོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅུའི་ནི་བརྒྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་བསྒྱུར་བའི་བཞི་དང༌། གསུམ་གྱིས་གསུམ་བསྒྱུར་བས་དགུ་ལ་སོགས་པ་ནས། བཅུ་བཅུས་བསྒྱུར་བས་བརྒྱར་འགྱུར་བའི་བར་གྱི་དོན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདིར་ཡང་ལོ་ཇི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ལ་བསྐལ་ཆུང་དུ་འཇོག་པའི་ལོ་བརྒྱ་པོ་དེ་ཉིད་བསྒྱུར་བྱར་བཀོད་པ་བརྒྱས་བསྒྱུར་བས་སྔ་མ་དང་འདྲ་བའི་ལོ་ཁྲི་བྱུང་བ་དེ་བསྐལ་པ་བར་མའི་ཚད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བསྒྱུར་བྱར་བཀོད་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བས་ལོ་དུང་ཕྱུར་གཅིག་བྱུང་བ་དེ་མཆོག་གི་བསྐལ་པའོ། །ལོ་དུང་ཕྱུར་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་བསྒྱུར་བྱར་བཀོད་ནས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བས་ལོ་སྔ་མ་འདྲ་བ་གཏམས་ཆེན་པོ་གཅིག་འབྱུང་བ་དེ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོའ་ཚད་དོ།། ིདེ་ལ་དམྱལ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་བསྐལ་ཆུང་གི་ཚེ་ཚད། དམྱལ་བ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་
པ་བསྐལ་པ་བར་མའི་ཚེ། དམྱལ་བ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་བསྐལ་པ་མཆོག་གི་ཚེ། དམྱལ་བ་དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོའ་ཚེ། དམྱལ་བ་བརྒྱད་པ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་འདས་ནས། ིབརྒྱད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཉེ་བར་སྡུད་པའི་ཚེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དཔག་ཚད་གཅིག་ཀུན་ནས་གྲུ་བཞི་པའི་དོང་སྐྲའི་རྩེ་མོ་ཟླུམ་པོས་བཀང་བའི་སྐྲའི་རྩེ་མོ་ཟླུམ་པོའ་གྲངས་བརྩི་ ིབར་འདོད་ན། ཐོག་མར་ཤིག་བརྒྱད་བསྒྲིགས་པ་དང་ཚད་མཉམ་པའི་ནས་འབྲུ་ཆེ་ཆུང་ཚད་མཉམ་པས་མཐོ་གང་ཀུན་ནས་གྲུ་བཞི་པའི་ཁུང་བུ་ཞིག་བཀང་བ་ལ་ནས་འབྲུ་གྲངས་ཇི་སྙེད་ཅིག་སོང་བའི་གྲངས་ངེས་པར་བཟུངས་པ་དེ་ཉིད་བསྒྱུར་གཞིར་བཀོད་ནས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ན་ཤིག་གི་ཚད་ཀྱི་ཕུང་པོར་འགྱུར་རོ།།
དེ་ཉིད་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ན་སྐེ་ཚེའི་ཚད་ཀྱི་ཕུང་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་བརྒྱད་ཀྱིས་
བསྒྱུར་བ་ན་སྐྲའི་རྩེ་མོ་ཟླུམ་པོའ་ཚད་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཡོད་པའི་ཕུང་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་བརྒྱད་ ིཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ན། ཁྲུ་གང་ཀུན་ནས་གྲུ་བཞི་པའི་ཁུང་བུ་བཀང་བའི་སྐྲའི་རྩེ་མོ་ཟླུམ་པོའ་གྲངས་སུ་ ིའགྱུར་ཏེ། ཁྲུ་གང་ཀུན་ནས་གྲུ་བཞི་པ་གཅིག་ལ་མཐོ་གང་ཀུན་ནས་གྲུ་བཞི་པ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིས་བསྒྱུར་བ་ན་འདོམ་གང་ཀུན་ནས་གྲུ་བཞི་པའི་དོང་སྐྲའི་རྩེ་མོ་ཟླུམ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 393

པོས་བཀང་བའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདོམ་གང་ཀུན་ནས་གྲུ་བཞི་པ་གཅིག་ལ་ཁྲུ་གང་ཀུན་ནས་གྲུ་བཞི་པ་བཅུ་དྲུག་ཕྲག་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲངས་དེ་ཉིད་བསྒྱུར་བྱར་བཀོད་པ་ལ་སྒྱུར་བྱེད་ཐེར་འབུམ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྒྱུར་ན་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་ཀུན་ནས་གྲུ་བཞི་པའི་དོང་སྐྲའི་རྩེ་མོ་ཟླུམ་པོས་བཀང་བའི་སྐྲ་རྩེའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདོམ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གི་ཚད་ཡིན་པས། འདོམ་གང་གྲུ་བཞི་པ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་གྲལ་གཅིག་ཏུ་ཚར་དུ་དངར་བའི་གྲལ་ཉིས་སྟོང་རྒྱང་གྲགས་གྲུ་བཞི་པ་དེའི་རྒྱ་ཚད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདོམ་གང་གྲུ་བཞི་པའི་གྲངས་ཉིས་སྟོང་སླར་ཡང་ཉིས་སྟོང་གིས་བསྒྱུར་དགོས་པས་ས་ཡ་བཞི་འབྱུང་ལ། རྒྱ་ཚད་དེ་ཉིད་ཉིས་སྟོང་བརྩེགས་པའི་དཔངས་ཡོད་པས་ས་ཡ་བཞི་པོ་དེ་ཉིས་སྟོང་གིས་བསྒྱུར་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་བསྒྱུར་བའི་གྲངས་ལ་ཐེར་འབུམ་བརྒྱད་བྱུང་བ་དེ་རྒྱང་གྲགས་གྲུ་བཞི་པ་གཅིག་ལ་འདོམ་གང་གྲུ་བཞི་པ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པའི་གྲངས་ཡིན་ཞིང༌། འདོམ་གང་གྲུ་བཞི་པ་ཐེར་འབུམ་བརྒྱད་རྒྱང་གྲགས་གྲུ་བཞི་པ་གཅིག་གི་རྒྱ་དཔངས་ཀྱི་ཚད་རྫོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར། འདོམ་གང་གྲུ་བཞི་པ་ཐེར་འབུམ་བརྒྱད་བཀང་བའི་སྐྲའི་རྩེའི་གྲངས་དེ་ཉིད་རྒྱང་གྲགས་གྲུ་བཞི་པ་བཀང་བའི་སྐྲ་རྩེའི་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་ལྟར་ཐེར་འབུམ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྒྱང་གྲགས་ཀུན་ནས་གྲུ་བཞི་པ་གཅིག་གི་ཁྱོན་གྱི་ཚད་
ཡིན་པས་སྔར་གྱི་ཐེར་འབུམ་བརྒྱད་པོ་དེ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིས་བསྒྱུར་བ་ནི་དཔག་ཚད་གཅིག་ཀུན་ནས་གྲུ་བཞི་པའི་དོང་སྐྲ་རྩེས་བཀང་བའི་སྐྲ་རྩེའི་གྲངས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱང་གྲགས་བཞི་དཔག་ཚད་ཡིན་པས་དཔག་ཚད་གཅིག་ཀུན་ནས་གྲུ་བཞི་པའི་རྒྱ་ཚད་ལ་རྒྱང་གྲགས་བཞི་གྲལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་གྲལ་བཞི་སྒྲིགས་ཡོད་པས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ལ། རྒྱ་ཚད་དེ་ཉིད་དཔངས་སུ་བཞི་བརྩེགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་ཚུལ་དེས་ཀུན་ནས་དཔག་ཚད་གཅིག་གྲུ་བཞི་པའི་དོང་ཡོངས་སུ་བཀང་བའི་སྐྲའི་རྩེ་མོའ་གྲངས་ཀྱི་ཚད་གཟུང་ནུས་སུ་ཆུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང༌། དེ་ ིལྟ་བུའི་སྐྲའི་རྩེ་མོ་རེ་རེ་མིའི་ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ན་ཕྱུང་ནས་ཟད་པར་གྱུར་པ་ལ་ཞག་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་འདྲ་བའི་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་ལོར་བྱས་པའི་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཡང་མི་ལོ་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི། གྲངས་ཀྱི་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སོན་པའི་གྲངས་མེད་དེ་ཉིད་དེ་འདྲ་བའི་གྲངས་མེད་ཀྱི་གནས་གཞན་དུ་ལོངས་པ་གྲངས་དུ་འབྱུང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུང་པར་མི་སྤྱོད་ན་གཞན་

394 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དག་གིས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ལོའ་གྲངས་ཀྱིས་མ་ ིགསུངས་པར་སྐྲའི་རྩེ་མོས་བཀང་བའི་དཔག་ཚད་གཅིག་པའི་དོང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇལ་བའི་ཚད་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུངས་སོ།།
དེ་བས་ན་འདི་ལ་མི་ལོའ་གྲངས་འདི་སྙེད་ཅིག་གོ་ཞེས་རྣམ་པར་དག་པར་བརྩི་བར་ནུས་ ིན་ནི། གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་བཅུ་བརྒྱ་སྟོང་ཞེས་བརྩིས་པའི་གྲངས་འདི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀུན་ཏུ་བརྩི་བ་གོར་མ་ཆག་གོ །ཚེས་དགུ་ལ་སྲེག་ཚེས་འོང་བ་ཨེ་སྲིད། ཅེས་པ་ནི། ད་ལྟ་ཕྱིས་ཀྱི་རྩིས་མཁན་ཁ་ཅིག་གིས་ཚེས་དགུ་ལ་སྲེག་ཚེས་འོང་བའི་སྐབས་བཟོ་བའི་བསམ་སྣོམ་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ་མཆི། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཁས་པས་ཞིབ་ཏུ་བརྒལ་ཞིང་བརྟགས་པ་ན་སྲེག་ཚེས་འོང་བ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཚེས་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་གདོན་མི་ཟ་བ་འདུག་ལགས། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་སྲེག་ཚེས་བདུན་པོ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་སྲེག་ཚེས་འོང་མི་སྲིད་པར་འདོད་ལགས། གླིང་བཞི་པོའ་གླིང་གཉིས་སུ་ཉིན་མཚན་མཉམ་ཞིང༌། གཅིག་ཏུ་ཉི་མ་རིང་ཚད་དང་ ིགཅིག་ཏུ་ཉི་མ་ཐུང་ཚད་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། གླིང་བཞི་སོ་སོའ་ཉི་མ་ཕྱེད་པའི་ཚད་རང་རང་དུ་ཆུ་ཚོད་ ིདུ་འདས་པ་ལ་བྱེད། ཅེས་པ་ནི། དོན་འདི་ཉིད་ཆ་བདུན་ཐུར་མའི་རྒྱུ་མཚན་རྩིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་མཚོན་པ་ཙམ་སྨོས་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆུ་ཟླ་ནི་ཉི་མ་གླིང་1

དང་བུ་མོའ་ཁྱིམ་ ིདུ་ཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྔ་དྲོ་དང་པོ་ནས་ཉི་མ་གུང་ཐིག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་རྣམས་ཀྱི་དགུ་ཆའི་ཕུང་པོའ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ཉིད་ལ་དགུས་ཐོབ་པའི་ནོར་ཆུ་ཚོད་བཅུ་དྲུག་འབྱུང༌། ིདེ་ཉིད་དེའི་ཉི་མའི་སྔ་དྲོ་དང་པོ་ནས་ཕྱེད་ཐིག་པ་ཡན་ཆད་ལ་འདས་པའི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གྲངས་རི་མོར་ཤར་བ་ཡིན་པས། དེའི་དུས་ཉིན་མོ་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས། མཚན་མོ་ཆུ་ཚོད་ཉེར་བརྒྱད་འབྱུང༌། དེ་ལྟར་དགུ་ཆའི་ཕུང་པོ་ལ་དགུས་འགོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང༌། ཉི་མ་གཞུའི་མཐར་ཐུག་པའི་ལྷོར་བགྲོད་མཐར་ཐུག་གི་དུས་ཀྱི་ཉི་མ་གུང་ཐིག་པ་ལ་ཐུར་མ་སོར་བདུན་པའི་གྲིབ་མ་སོར་དྲུག་འབྱུང༌། དེ་ནས་ཁྱིམ་ཟླ་རེ་རེ་འདས་པ་དང་གྲིབ་མ་སོར་རེ་རེ་འབྲི་སྟེ། དེས་ན་གླང་གི་དུས་སུ་ཉི་མ་གུང་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༥༠ ན ༦ གཙང་། ཤོག ༡༡༣ བ ༤ ཉི་མ་གླང་དང་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 395

ལ་གྲིབ་མ་སོར་གཉིས། ཐུར་མ་སོར་བདུན་པའི་གྲིབ་མ་སོར་དྲུག་འབྱུང༌། དེ་ནས་ཁྱིམ་ཟླ་རེ་རེ་འདས་པ་དང་གྲིབ་མ་སོར་རེ་རེ་འབྲི་སྟེ། དེས་ན་གླང་གི་དུས་སུ་ཉི་མ་གུང་ལ་གྲིབ་མ་སོར་གཉིས། ཐུར་མ་སོར་བདུན་དང་སྡོམ་པའི་དགུས་འགོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཉི་མ་གཞུའི་མཐར་ཐུག་པ་ལྷོར་བགྲོད་མཐར་ཐུག་གི་ཚེ་ཉི་མ་གུང་ཐིག་པ་ལ་གྲིབ་མ་སོར་དྲུག་འབྱུང་བ་དེ་དང་ཐུར་མ་སོར་བདུན་བསྡོམས་པས་རྒྱ་མཚོ་ཆུ་ཟླ་ལ་བགོས་པའི་ཐོབ་ནོར་བཅུ་གཅིག་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལྷོར་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ཀྱི་སྔ་དྲོ་དང་པོ་ནས་ཉི་མ་ཕྱེད་ཐིག་པ་ཡན་ཆད་ལ་འདས་པའི་ཆུ་ཚོད་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་གྲངས་ཡིན་ཞིང༌། གླིང་གང་དུ་ཡིན་ཡང་རང་གི་གླིང་དེར་1

ཉི་
མ་ལྷོར་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་སྔ་དྲོ་དང་པོ་ནས་ཉི་མ་ཕྱེད་ཡན་ཆད་ལ་དེ་ཙམ་ཞིག་འདས་པར་ཁྱད་པར་མེད། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚོ་ཆུ་ཟླ་ལ་དྲུག་བྱིན་པའི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ནི་ཉི་མ་ལུག་གི་ཁྱིམ་ན་ཡོད་པའི་དུས་ཀྱི་སྔ་དྲོ་དང་པོ་ནས་ཉི་མ་ཕྱེད་ཡན་ཆད་ལ་འདས་པའི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་བཅུ་ཆའི་གྲངས་ཡིན། དེའི་ཚེ་གུང་ཐིག་པ་ལ་གྲིབ་མ་སོར་གསུམ་འབྱུང་བ་དང༌། ཐུར་མའི་སོར་བདུན་བསྡོམས་ནས་བཅུས་བགོས་པས་ཐོབ་ནོར་བཅོ་ལྔ་འབྱུང་བ་དེ་སྔ་རྐང་2

ཀྱི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གྲངས་ཡིན་པས། གླིང་བཅུ་
གཉིས་པོ་གང་དུ་ཡིན་ཀྱང༌། གླིང་དེར་ཉིན་མཚན་མཉམ་པའི་ཉིན་མོ་སྔ་དྲོ་དང་པོ་ནས་ཉི་མ་ཕྱེད་ཡན་ལ་ཆུ་ཚོད་བཅོ་ལྔ་འདས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང༌། དེའི་ཚེ་ཉིན་མོ་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུ་དང་མཚན་མོ་ཆུ་ཚོད་སུམ་ཅུར་ངེས་ལ། སྟོན་མཉམ་དང་དཔྱིད་མཉམ་གཉིས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་འདྲའོ།།དེ་བཞིན་དུ་ཉི་མ་ཀརྐ་ཊའི་ཁྱིམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་གི་དུས་སུ་རྒྱ་མཚོ་ཆུ་ཟླ་3

བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཕྲི་བའི་ལྷག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤ་རྩ་དྲུག་ནི་དེའི་ཚེ་སྔ་དྲོ་དང་པོ་ནས་ཉི་མ་
ཕྱེད་བར་གྱི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་བདུན་ཆའི་གྲངས་ཏེ། དེ་དུས་ཉི་མ་གུང་ལ་ཐུར་མའི་གྲིབ་མ་རང་ལ་ཐིམ། དེས་ན་གྲིབ་མ་དང་སྡོམ་རྒྱུ་མེད་པས། ཐུར་མའི་སོར་བདུན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་4

བརྒྱ་ཉི་ཤ་རྩ་དྲུག་ལ་
བགོས་པས་ཐོབ་ནོར་བཅོ་བརྒྱད་བྱུང་བ་དེ་སྔ་དྲོ་དང་པོ་ནས་ཉི་མ་ཕྱེད་ཡན་ཆད་གྱི་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༥༠ བ ༦ གླིང་དེ་ན་ཉི་མ་ལྷོར་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༥༡ ན ༢ གཙང་། ཤོག ༡༡༤ ན ༤ སྔ་སྐད་ཀྱི་ཆུ་ཚོད་
3 ཞོལ། ཤོག ༡༥༡ ན ༤ གཙང་། ཤོག ༡༡༤ ན ༥ རྒྱ་མཚོ་ཆུ་ཟླ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་
4 ཞོལ། ཤོག ༡༥༡ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༡༡༤ ན ༦ དེ་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱ་

396 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གྲངས་ཡིན་པས། བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཚེ་སྔ་དྲོ་དང་པོ་ནས་ཉི་མ་ཕྱེད་ཡན་ཆད་ལ་ཆུ་ཚོད་དེ་ཙམ་ཞིག་འདས་པ་ལ་གླིང་གང་དུ་ཡིན་ཡང་རང་རང་གི་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །ས་དུམ་བུ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཁྱིམ་གང་གིས་བྱང་བགྲོད་མཐར་ཐུག་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་མི་འདྲ་ཡང་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་གྲངས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ལགས། དེ་ལྟར་ན་ཇི་ལྟར་དྲིས་པ་དག་གི་ལན་མཐའ་དག་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།
སླར་ཡང་གསོལ་བ་ནི། རིགས་ལྡན་གྲགས་པ་སླར་ཡང་དུས་ཀྱི་མཐར། །ངུར་སྨྲིག་འཛིན་
པའི་ཟློས་གར་ཅི་ཡང་མཛད། །དེ་ཡི་རིགས་ལ་པད་དཀར་འཛིན་པའི་དཔལ། །གཉིས་པ་གཞན་བཞིན་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སྣང༌། །དེ་ཡིས་རྣམ་དཔྱོད་གཟི་བྱིན་རབ་རྒྱས་ཤིང༌། །རྟག་ཏུ་རིག་གནས་དམ་པའི་དཔལ་ལ་ཆགས། །བརྒྱ་བྱིན་མཛེས་པ་ཕམ་བྱེད་མི་དབང་ལ། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་ཕྲེང་མཛེས་འདི་འབུལ་ལོ། །ལྷ་ཁྱོད་སྐྱེ་དགུའི་དགེ་ལེགས་སྲོག་འཛིན་ཅིང༌། །འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་གང་བྱེད་པ། །སྔོན་རབས་ས་འཛིན་དབང་པོའ་གཞུང་ལུགས་མཆོག །མ་ཉམས་ས་ ིསྐྱོང་ཀུན་གྱི་ཅོད་པན་མཛོད། །དེ་ལྟའི་མདུན་སར་སྤྲོ་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཡང༌། །ལེགས་བཤད་མགྲིན་པའི་རྒྱུད་མངས་སྦྲེང་བྱེད་ཅིང༌། །ཀུན་དགའ་རྒྱས་པའི་དཔལ་གྱི་རྩེ་དགའ་ལ། །ཀུན་ནས་སྲེད་པའི་སྨོན་ལམ་ལྷག་པར་བགྱིད། །ཡང་འདི་སྐད་ཅེས། ལོག་པའི་ཆུ་ཡིས་ཁེངས་ལྡན་པ། །ཆར་སྤྲིན་ནག་པོའ་ཕྲེང་བ་དག །ཁྱོད་ཐུགས་ཕྱོགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཡི། །འགྲམ་པ་འཛིན་པ་རིང་ནས་སྤངས། །དེ་ ིསླད་སྔོན་མེད་ལུང་རིགས་ཀྱི། །འོད་ཆགས་ཉི་ཟླའི་རྣ་ཆ་འདིས། །རྣམ་དཔྱོད་པདྨོའ་སྤྱན་ཟུར་ ིལ། །འགྲོགས་པའི་རྩེ་དགའ་ཅིས་མི་མཛད། །མ་ལ་ཡ་ཡི་རླུང་བཞོན་ལས། །ཙནྡན་དྲི་བསུང་བླང་བྱ་ཡི། །བྱེ་མ་བཅིར་བའི་འཁྲུལ་འཁོར་ལས། །ཏིལ་མར་མཁས་པ་སུ་ཞིག་ལེན། །གང་གི་རྐང་པ་ལྟོ་བ་ལ། །རེག་པས་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ། །སྐལ་བཟང་བྱེད་པའི་མཁས་པ་ཞིག །དམུས་ལོང་ཁྲོད་ན་ཉི་མ་བཞིན། །འོན་ཀྱང་སྙིང་སྟོབས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །རྨོངས་པས་གདུང་བས་ཉེན་རྣམས་ལ། །བརྩེ་བའི་རླབས་ཕྲེང་གཡོས་པ་ཡིས། །ལེགས་བཤད་བསིལ་བའི་མཆོད་ཡོན་གཏེར། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ལེགས་བཤད་དཀོན། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་ལེགས་བཤད་ལ། །ལེགས་བཤད་ཤེས་པའི་བློ་ལྡན་པ། །གཟུར་གནས་དམ་པའི་སྐྱེ་བོ་དཀོན། །མ་བསླབས་པ་ལས་མཁས་པར་རློམ། །སངས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 397

རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྙས་མི་བཟོད། །ཁྱིམ་པ་ཀུན་ལའང་གུས་ལྡན་པ། །བཅོས་མིན་རིན་ཆེན་འཚོང་བས་གང༌། །དཔལ་འབྱོར་ཚོན་གྱིས་བཀྲ་བ་ཡི། །བཤེས་གཉེན་གཟུགས་ཀྱི་རི་མོ་ནི། །མང་ཡང་ལེགས་བཤད་མི་སྨྲ་ཡིས། །གྲོགས་དག་ཀུན་ཏུ་མ་མྱུལ་ཞིག །མདངས་ཅན་རི་བོའ་རྩེ་ལས་དེ་ ིསྐད་ཅེས། །གངས་ཅན་བློ་གསལ་ཚོགས་ལ་དབུགས་འབྱིན་པ། །རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་དགེ་ལེགས་དཔལ། །བཟང་པོའ་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་རིང་ནས་འབུལ། །ཞེས་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ ིཉེར་བདུན་ལ་དཔལ་རི་བོ་མདངས་ཅན་དགོན་པ་ནས་ཕུལ་བའོ།། །།

༈ ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །གང་གི་ཞབས་སྐྱེས་འཕྲོག་བྱེད་རལ་པའི་རྒྱན། །འཇིག་
རྟེན་མེས་པོའ་ཐོད་ལ་ངལ་བསོ་བ། །དགེ་ལེགས་གཏེར་ཆེན་དེ་ཡིས་ཁྱེད་ཀྱི་ནི། །ཕུན་ཚོགས་ ིཁོར་ཡུག་རྐང་རྟེན་འཛིན་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟའི་ཤིས་བརྗོད་དབྱར་སྐྱེས་མགྲིན་པའི་སྒྲ། །རོ་འཛིན་གློག་གི་ཞགས་པ་འཁྱུག་པ་ཅན། །དགེ་སྦྱོང་དེ་ཡིས་ནོར་བུ་བཟང་པོའ་དཔལ། །ས་ཡི་བརྒྱ་བྱིན་ ིདྲུང་དུ་མཆིད་འདི་ཞུས། །མི་དབང་ཕང་པར་དཔལ་ཀུན་གནས་ན་ཡང༌། །གྲགས་པ་ཁོ་ན་རིང་དུ་སྤྲང་ངོ་ཞེས། །མི་བཟོད་སྙན་པའི་དཔུང་གི་ཅ་ཅོ་ཅན། །ཁྱོད་ཐུགས་དགེ་བ་སྒྲོགས་པར་རླུང་བཞིན་གཡོ། །རབ་དཀར་མཛད་པ་ལྦུ་བའི་དོ་ཤལ་ཅན། །དད་པའི་གཏིང་ཡངས་རོལ་མཚོའི་དབང་པོ་ཁྱོད། །སྙིང་རྗེའི་རླབས་ཕྲེང་གཡོ་བའི་སྒྲ་ཙམ་ཞིག །རྣ་བས་འཐུངས་པ་ཡིས་ཀྱང་བདག་རྒྱུད་ཚིམ། །རྣམ་དག་དགེ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་འོད་མངའ་བ། །སྔོན་དུས་ས་བདག་ཉི་མ་ཕལ་ཆེར་ནི། །ཕན་བདེ་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ་ལ་དཔལ་བྱིན་ཏེ། །ནུབ་རིའི་མལ་སྟན་བཟུངས་ནས་རིང་ཞིག་ཐལ། །གང་ལ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པའི་མངའ་རིས་ཀྱི། །བདེ་སྐྱིད་ཏིལ་མར་བཞིན་དུ་ལེན་པའི་རྗེ། །རེག་འཇོམས་སྲེག་ཟ་ལྟ་བུ་ས་སྟེང་ན། །ལས་ཀྱི་དམོད་པ་བཞིན་དུ་འབངས་ལ་ལྷུང༌། །དུས་མཐའ་འདིར་ཡང་དགུན་ཟླའི་པད་དཀར་ཁྱོད། །རྫོགས་ལྡན་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་སྐྱོངས་བྱེད་པ། །ཕན་བདེ་མཇུག་སྒྲོ་རྒྱས་པའི་རྨ་བྱ་ནི། །རབ་དགའི་སྐྱེ་བོ་ཟློས་གར་ཅི་ཡང་བྱེད། །མི་བསྲུན་རླུང་ཆེན་ནག་པོའ་རྩ་ལག་ ིགིས། །ད་དུང་ཁྱོད་ཀྱི་སྙིང་བརྩེའི་ཡལ་འདབ་ནི། །རྙིང་པ་མེད་པར་འཛིན་མའི་དགའ་ཚལ་དུ། །བསྟན་འཛིན་བུང་བའི་རོལ་རྩེད་ལྷུར་མཛོད་ཅིག །ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་ལུས་མེད་སྲོག་གི་དཔལ། །ནོར་བྲལ་

398 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སྙིང་ལའང་གཅེས་པའི་ནོར་དུ་འཛིན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཉིད་འཕྲོག་པ་རྩུབ་མོའ་ལས། །མི་བཞེད་མི་དབང་ ིཁྱོད་ཀྱིས་སྔར་བཞིན་མཛོད། །གང་གི་ཆུ་ལ་སྙན་ཚིག་མེ་ཏོག་ཕྲེང༌། །ཡི་གེའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆགས་པའི་ངང་མོ་ནི། །འདབ་གཤོག་རབ་དཀར་བཀྲ་ཤིས་རི་མོ་ཅན། །མི་དབང་ཨུཏྤལ་སྤྱན་གྱི་རོལ་པར་འབུལ། །ཞེས་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་1

པའི་ཚེས་གཉིས་ལ་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་ནས་ཕུལ་བ་དགེ་ལེགས་སུ་
གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། རིན་སྤུངས་སུ་དྲུང་ནོར་བཟང་པ་ལ་ཕུལ་པའོ།། །།

༈ ཨོཾ་སྭ་ཏི། དགེ་ལེགས་བློ་གྲོས་དབྱར་སྐྱེས་ཁང་བཟང་ནས། །ལུང་རིགས་ནམ་མཁའི་
རྔ་ཆེན་སྒྲོགས་པ་ཅན། །དགག་སྒྲུབ་གནམ་ལྕགས་བྱེ་བ་འབེབས་མཁས་པ། །གང་དེའི་གདུང་སེལ་ཆུ་ཆར་འདི་འཐུངས་ཤིག །གདན་ས་ཆེན་པོའ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ ིཀོན་ཏིང་གུ་ཤྲི་པས། བདག་གི་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་བཤད་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ་བྲིས་པའི་ཚིག་འགའ་ཞིག་ཟུར་དུ་བཀོལ་བ་ལ་ལན་བཏབ་པའི་རྩོམ་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ནས་རྒྱལ་མཁར་རྩེར་བསྐུར་བ་ཁོ་བོའ་མིག་ལམ་དུ་བབ་པར་བགྱིས། དེ་ལ་ལན་བསྐུར་གསུང་ ིབ་མཛད་གདའ་བ་ལ། མདོར་བསྡུས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་གདའ་བས། ཉུང་ངུའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁོ་བོས་ལམ་འབྲས་བཀག་གོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་སུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས། ཁོ་བོས་ལམ་འབྲས་གང་དུ་བཀག །གང་གི་ཚེ་བཀག །ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་བཀག །སུ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་བཀག །ཡི་གེར་བྲིས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བཀག །ཅེས་ཞིབ་ཏུ་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས། མཐར་གཏུགས་པ་ན་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་གཟུང་བ་ལྟར་མི་འགྱུར་བའི་ཁུངས་བཙལ་བར་གྱིས་ཤིག།
ལམ་འབྲས་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྐང་རྒྱུད་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་
ཁོ་བོས་རྐང་ཚུགས་པ་ཉིད་དུ་སྔོན་ཆད་ཀྱང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་དབྱངས་སུ་བསྒྲགས་ཤིང༌། ད་དུང་དེ་ལ་གཞན་སུས་ཀྱང་བསྒྲུབ་དགོས་པ་མི་བདོག་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་དང༌། ཆོས་རྗེ་པཎ་ཆེན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མདོ་རྒྱུད་མཐའ་དག་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༥༢ བ ༦ གཙང་། ཤོག ༡༡༥ བ ༢ ཞེས་ཟླ་བ་བཅུ་པའི་ཚེས་གཉིས་ལ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 399

དུ་རྒྱས་ཤིང༌། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཡང་མངའ་བརྙེས་པ། ལྷག་པའི་ལྷ་དང་གྲུབ་ཆེན་བིར་ཝ་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཡིན་པར། ཁོ་བོས་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་མོའ་གོང་ནས་ལེགས་ ིཔར་གྲུབ་ནས་ཚིག་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་ཟིན་པས། ད་ཁོ་བོ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཚིག་ཙམ་གྱིས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་མི་བདོག །ད་ལན་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དགག་སྒྲུབ་ཟུར་ཙམ་འདི་ལམ་འབྲས་དང་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་བཀག་པ་ཡིན་སྙམ་པའི་གོ་བ་ནོར་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། རང་གི་ཉེས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ཅིག་སྨྲས་པ་ལ། གཞན་གྱིས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་བྱས་པ་ན་ལན་གདབ་པར་མ་ནུས་པའི་རྒྱབ་ཚོལ་བ་ལ་ཕྲག་དོག་འབའ་ཞིག་གིས་རྫུན་གྱི་ཅོལ་སྒྲོགས་འབད་ནས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དག་རི་བོང་གི་ཆལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་རང་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ལྷུར་མ་མཛོད་ཅིག།
ཁྱེད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་ལན་འདི་ལ། གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཆེས་ནོར་བ་
འབའ་ཞིག་བཀོད་པའི་འབྲེལ་མེད་དུ་མ་ཞིག་བྲིས། སྔགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་དབང་དང་དམ་ཚིག་དགོས་པ་སོགས་གྲུབ་ཟིན་དུ་མ་ཞིག་བསྒྲུབས། སྐབས་དོན་ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕོངས་ཤིང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཆེས་གསལ་བར་སྒྲོགས་པ་ལྷུར་བྱེད་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་མཁས་པ་མཐའ་དག་གིས་གོ་བར་ནུས་པ་ཞིག་བཀོད་གདའ་ནའང༌། ཁྱེད་ལ་གསུང་རབ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་རེ་བ་ཤས་ཆུང་བས་དེའི་ཆ་ནས་མཚང་ཆུང་མཆི་མོད། དཀྱིལ་ཆོག་གི་ས་གཅོད་ཞིབ་ཏུ་བྲིས་གདའ་ནའང༌། ཁྱེད་ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་ལག་ལེན་ལ་གཙོ་བོར་སྦྱངས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོར་གདའ་བས། དཀྱིལ་ཆོག་གི་ས་གཅོད་ཙམ་ཡང་མེད་སྙམ་པ་མི་བདོག་ཅིང༌། སྐབས་དོན་གྱི་ལན་ལ་དེ་ཚོ་དགོས་དོན་མི་གདའ་ན། སྣག་ཤོག་གི་གྲོན་དང་ཚེགས་1

ལ་མ་གཟིགས་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལགས། ཁྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྩོམ་འདི་ན། གྲུབ་
མཐའ་ལ་ཞུགས་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ། ཐོབ་བྱ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་གཅིག་པུ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥༤ ན ༢ གཙང་། ཤོག ༡༡༦ ན ༧ གྲོན་དང་ཚོགས་ལ་མ་

400 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཉིད་དེ་རྒྱུད་ལས། ཐར་པ་སངས་རྒྱས་གཅིག་པོ་ཉིད། །མང་པོར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་
གསུང་བྱ་བ་གདའ་ནའང༌། སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་བྱར་མི་འཛིན་པར། རང་དོན་དུ་དམན་པའི་མྱང་འདས་ཙམ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་དགོས་མཆི། རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་དེ་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ལགས། ཁྱེད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོར་འཇུག་ཚུལ་མཛད་པའི་སྐབས་ན། ལམ་སྤྱིར་བདེན་པ་བཞི། ལྟ་སྤྱོད་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་བྱེད་པ་བྱེ་བྲག་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས། རང་སངས་རྒྱས་ཡང་ངོ༌། །ཞེས་བྲིས་གདའ་སྟེ། བདེན་བཞི་ལམ་ཡིན་པར་སྨྲ་བའི་སངས་རྒྱས་པ་སུ་ཡོད། སྡུག་བསྔལ་ལམ་ཡིན་ན་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལམ་ཞུགས་སུ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པར་གདའ་སྡེ་ཤིན་ཏུ་ཡ་ཆ། བྱེ་བྲག་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་སྤྱོད་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སངས་རྒྱས་པར་སྨྲ་བ་འདི་འདྲ་ལས་ངོ་ཚ་བའི་གནས་གང་ཞིག་ཡོད། བྱེ་བྲག་པ་ནི་མུ་སྟེགས་རྟག་སྨྲ་བའི་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་བཙུན་ཆུང་གསར་བུ་ཡན་ཆད་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་རླུང་ལྟར་གྲགས་ཟིན། བསྟན་བཅོས་དང་གོང་མའི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་ལན་བརྒྱ་ཕྲག་ཅིག་བཤད་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས།
ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་པ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་དེ་ངེས་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་
པའང་བྲིས་གདའ་སྟེ། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་པ་དང༌། ཉན་ཐོས་གྲངས་ཅན་པ་དང༌། ཉན་ཐོས་རྒྱང་འཕེན་པ་སོགས་གང་ན་ཡོད་ལགས་སམ། སྔོན་ཆད་དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་རྣ་བས་ཚོར་བའི་མཁས་པ་སུའང་མི་གདའ། མུ་སྟེགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་མིང་གི་ཐ་སྙད་རགས་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་འཛེམ་མེད་དུ་སྨྲ་བ་ནི། རང་ཕྱོགས་སྨ་དབབ་པར་འདོད་པའི་སྒྱུ་ཐབས་བྱེད་པ་མིན་གྲང༌། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་ས་དགུ་ཡིན་པར་དམིགས་ཀྱང༌། ཞེས་ཟེར་བ་བྲིས་གདའ་ནའང༌། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་གང་ནའང་སངས་རྒྱས་ས་དགུ་ཟེར་བའི་བརྡ་ཆད་མི་གདའ་བས་གང་ལ་ཟེར་མ་གོ་ལགས། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་རྩིས་མི་འཐད་ཅེས་ཟུར་ཟ་བའི་བསྟན་རྩིས་ཀྱི་ལབ་ལབ་འདྲའང་གདའ་ནའང༌། འདིར་དེ་ཚོའི་དགག་བསྒྲུབ་བྱས་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་འགྲོ་བ་ལས་མི་གདའ་བས་མ་བྲིས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༢༣༡ ཕྲེང་། ༡༧

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 401

ལགས། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་བཞེད་པའི་བསྟན་རྩིས་མི་འཐད་ཅིང༌། ཁྱེད་རང་དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་སུ་བསྒོམ་པའི་བསྟན་རྩིས་དེ་འཐད་པའི་ཤེས་བྱེད་ལ་ཇི་འདྲ་བ་བདོག་གམ། ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་འཆད་པ་ན། སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྡོམ་པ་ཉི་ཤ་དང་རྩ་བཞི་སོགས། ཟེར་བ་གདའ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་དགོངས་སམ། སྡོམ་པ་ཉི་ཤ་པ། ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྟོན་པ་ཤླཽ་ཀ་ཉི་ཤ་ཡོད་པའི་བསྟན་བཅོས་གཅིག་ལ་ཟེར་བ་ལགས།
ལམ་འབྲས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་འབྲིང་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི། འབྲིང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་
པ་ཉི་ཤའི་ལམ། ཞེས་པ་དེ་ནི་འདིར་འོང་དོན་མི་གདའ། རྩ་བཞི་སྤོང་བའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྡན་སྡོམ་པར་འགྱུར་བ་ལགས་མོད། རྩ་བཞི་སྡོམ་པར་འོང་དོན་ཅི་བདོག །རྩ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ། རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བཞི་ལ་ཟེར་བ་ལགས་མོད། སྡོམ་པ་དང་ལྟུང་བ་གཅིག་ཏུ་གོ་བ་ཡ་ཆ། ཡང་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྷག་མཐོང་གཙོ་ཆེ་བ་དང༌། ཤེས་རབ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཙོ་ཆེ། ཞེས་བྲིས་པའང་ཞི་གནས་ལ་ལྷག་མཐོང་དུ་ནོར། ལྷག་མཐོང་ལ་ཞི་གནས་སུ་ནོར་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཙམ་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་པར་ནུས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱས་ལ་ད་དུང་སྤང་བྱ་སྤང་རྒྱུ་ཡོད་པས། དེ་དང་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱ་བཅུ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདྲའང་བཀོད་གདའ་ནའང༌། དེ་ཚོའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ལ། རྩ་རྒྱུད་བརྟག་པ་གཉིས་པ་དང༌། བཤད་རྒྱུས་སམྦྷུ་ཊའི་བརྟག་པ་ལྔ་པའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས་ས་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང༌། རྒྱུད་མངོན་བརྗོད་བླ་མ་སོགས་ལས། ས་བཅུ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང༌། བཤད་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་ས་བཅུ་བཞིར་བཤད་པ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད་ལས་ས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་སོགས་དང༌། རྒྱ་གར་གྱི་གྲུབ་ཆེན་དང་པཎ་ཆེན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་སོགས་དང༌། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་རིགས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པའི་གནས་ལགས་སོ།།

402 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཁྱེད་ཀྱིས་གསང་སྔགས་ལ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཅུ་གསུམ་བཤད་དེ། ཀྱཻ་རྡོར་
རྩ་རྒྱུད་ལས། འདི་རྣམས་དུ་1

ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་མགོན་པོ་ཉིད། །འདིས་ནི་གཞན་གྱིས་བརྗོད་མི་བྱ།2

།ཞེས་ས་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་ས་བཅུ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དྲངས་
གདའ་ནའང༌། ཁྱེད་རང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་མ་རོ་གཅིག་ཡིན་གསུང་བ་མཛད་གདའ་བ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་མཆི། ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་རིག་པའི་གནས་ལྔའི་ངོས་འཛིན་ལ། ནང་རིག་པ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས། བདེན་བཞི། བདེན་པ་བཅུ་དྲུག །བདེན་པ་རྣམ་ངེས། དབུ་མ་རྒྱན་སོགས་ཟེར་བ་བྲིས་གདའ་བ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་བདེན་པ་བཅུ་དྲུག་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ན་བདོག་གམ། དེ་འདྲ་རྙེད་ན་དབུས་གཙང་གི་བསྟན་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བྲིས་ནས་འཇུག་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ་བར་གདའ། བདེན་པ་རྣམ་ངེས་ཞེས་པ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་པའི་མིང་ལགས། དབུ་མ་རྒྱན་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་མཚུངས་པར་བཞེད་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། ལར་ཁྱེད་ཀྱི་རྩོམ་པ་མཛད་པ་འདི་ན་དཔེ་ཆ་གཞན་ལ་འདུག་པ་འདིར་བྲིས་པའི་མ་ཕྱི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ལ་མ་དག་པར་མ་ཤེས་པར་བྲིས་པའང་མང་དུ་གདའ། དཔེར་ན། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དུས་ནམ་སྐྱེ་མེད་སེམས་སྐྱེད། ཅེས་སོགས་བྲིས་འདུག་པ་བཞིན་ནོ། །བཀའ་བར་བའི་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་སྤྱོད་གསལ་བ་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་དྲུག་སོགས།
བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་སྤྱོད་གསལ་བ་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སྡེ་ཉི་ཤ་སོགས། ཟེར་བ་གདའ་བ། ཁྱེད་རང་གིས་གོང་དུ། བཀའ་བར་པ་ཐེག་ཆེན་དམན་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྨོས་པ། ཐ་མ་ཐེག་ཆེན་རབ་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་ངེས་དོན་གྱི་སྐོར། ཞེས་སྨྲས་པ་དང་ཁས་བླངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་ཞིང༌། བཀའ་བར་པ་དྲང་དོན་དང༌། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བྱེད་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མངོན་རྟོགས་ལྗོན་ཤིང་དུ་རང་ལུགས་ཀྱི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཐམས་ཅད་དབུ་མ་རྩ་ཤེ་ཉིད་དང་རེ་རེ་ནས་སྦྱར་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥༥ བ ༢ གཙང་། ཤོག ༡༡༧ ན ༧ འདི་རྣམས་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ།
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༠ ཤོག ༡༩ ཕྲེང་། ༨

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 403

དང༌། ཆོས་རྗེའི་ཚོགས་ཆོས་ཆེན་མོ་སོགས་རང་གི་བླ་མའི་གསུང་དུ་མ་ཞིག་དང་ཡང་འགལ་བའི་གཏམ་ཡིན་ཞིང༌། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་སྨྲ་བ་ཆེས་མཚར་རོ།།ཁྱེད་ཀྱིས་གང་དུ་དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ངོས་འཛིན་པ་ན། ཨ་བྷི་དྷ་ནའི་རྒྱུད་ལས།
བྲི་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་མཚན་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །གསུམ་པ་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། །བཞི་པ་གཞུང་དུ་བསྒྱུར་བའོ། །ལྔ་པ་མེ་ཏོག་མཆོད་པ་སྟེ། །དྲུག་པ་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ།1

།ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཟེར་བ་བྱས་གདའ་ནའང༌། ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ། རྣལ་འབྱོར་ཕོ་མོ་དུ་མ་ཚོགས་ནས་ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། དབང་བསྐུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའོ། །ཟེར་བ་བྱས་གདའ་བ། ལམ་འབྲས་རང་ལས་ཀྱང༌། དབང་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ། ལམ་གང་ཡིན་པ། ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ། གྲུབ་མཐའ་གང་ཡིན་པ། འདའ་ཁ་མ་གང་ཡིན་པ། འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ལྔ་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉི་ཤ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། བུམ་དབང་གི་ལྔ་ནི། ལམ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དབྱིབས། ལྟ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ། གྲུབ་མཐའ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད། འདའ་ཁ་མ་གོང་དུ་འཕོ་བ། འབྲས་བུ་སྤྲུལ་སྐུ་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་སྟེ་ལྔ། གསང་དབང་གི་ལྔ་ནི། ལམ་བདག་བྱིན་བརླབས། ལྟ་བ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྔ2

། གྲུབ་མཐའ་མ་འདྲེས་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པ། འདའ་ཁ་མ་འོད་གསལ། འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་སྟེ་ལྔར་
གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་ལགས།

ཁྱེད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་གཟུགས་སྐུར་མི་བཞེད་པ་ལགས་སམ། གཞན་ཡང་ལྟ་བའི་
རྣམ་གཞག་སོགས་མང་དུ་བྱས་གདའ་བ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལགས། ད་ནི་སྐབས་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁོ་བོས་སྨྲས་པའི་ཚིག་ཚན་པ་འོག་མ་འདི། གསང་འདུས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དཀྱུས་ཡིན་པས། དེའི་སྐབས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་སྐབས་མ་ཡིན་ཞིང་ཡི་གེ་མངས་པས་འཇིགས་ཏེ་རྒྱས་པར་མ་བཀོད་པར་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༧ ཤོག ༩༤༥ ཕྲེང་། ༡
2 ཞོལ། ཤོག ༡༥༦ བ ༣ གཙང་། ཤོག ༡༡༨ ན ༤ ལྟ་བ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བཞི།

404 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཟུར་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་པ་ལ། ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ནས་གཏིང་ཕྱིན་པའི་འདོད་པ་གང་ཡིན་མི་འཚོལ་བར་གྱ་ཚོམས་སུ་སྨྲ་བར་སྣང་བས། ཐོག་མར་འདིའི་བརྒལ་ལན་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། ལྷ་དགུ་ལས་མེད་པ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་ལྷ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན་ལ་སོགས་པ་བཀོད་ཅིང༌། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷའི་ནང་ན་ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་འགོད་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་ལྷ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་སོགས། ཞེས་སྨྲས་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ལུས་དཀྱིལ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་ཚུལ་དེ་ཆོས་ཅན། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བརྗོད་པ་མིན་པས། ཀྱཻ་རྡོར་ལུས་དཀྱིལ་མི་འཐད་དེ། ལུས་1

དཀྱིལ་
གྱི་ལྷ་དང་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་གྲངས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འདོད་པ་བསུ་ལུགས་བློ་ལ་བཞག་ནས། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལན་མང་དུ་བྲིས་པ་མཐའ་དག་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཧེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་ལས་མེད་ཀྱང༌། ཧེ་རུ་ཀར་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་ལྷ་རེ་གཉིས་འགོད་པ་ཁོ་བོ་རང་ཡང་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་ལྷ་ངེས་པར་གྲངས་མཚུངས་དགོས་སོ་ཞེས་ག་ལ་སྨྲ། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་ཕྱེད་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁུར་འཛིན་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ།།
དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་གོང་མའི་རྗེས་འབྲང་དུ་རློམ་པའི་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཞིག་གིས་
སྙིང་པོ་ཀྱཻ་རྡོ་རྗེ་ལྷ་དགུ་མན་ངག་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ། ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་རང་གི་ལུས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གསལ་འདེབས་པ་ན། ཕོ་བྲང་ལྔའི་དབུས་སུ་རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་བསྒོམ། རྩ་འདབ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་2

སུ་མཁའ་འགྲོ་མ་དྲུག་ཅུ་རྩ་
བཞི། བརྒྱད་དང༌། བཅུ་དྲུག་དང༌། སོ་གཉིས་དང༌། སོ་གཉིས་བཀོད་ནས། ལྷ་དེ་དང་དེ་གནས་དེ་དང་དེར་བཀོད་པ་ཙམ་ཞིག་ལུས་དཀྱིལ་མཚན་ཉིད་པར་སྨྲ་བ་དང༌། དེ་ལྟར་ཡི་གེར་བཀོད་པ་མང་དུ་སྣང་བ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ལྷ་འགོད་ཚུལ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལུས་དཀྱིལ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དགག་པར་འདོད་ནས་རྩོད་གཞིར་བཟུངས་པ་ལ། དེའི་ཚིག་མཐའི་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་ཁོང་ནས་བདེ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥༧ ན ༣ གཙང་། ཤོག ༡༡༨ བ ༢ ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་དང་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༥༧ ན ༦ གཙང་། ཤོག ༡༡༨ བ ༥ རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 405

མཆོག་ལ་ཡང་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཉེར་བཞིར་རྩ་ཁམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་མི་སྒྲུབ་པར། གནས་དེ་དང་དེར་དཔའ་བོ་ཉེར་བཞི་སོགས་བཀོད་པ་ཙམ་ལུས་དཀྱིལ་མཚན་ཉིད་པར་སྨྲ་བ་དང༌། གཞན་ཡང་དེང་སང་རང་བཟོ་མཁན་ཅི་རིགས་ཀྱིས། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ། གཤེད་དམར་གྱི་ལུས་དཀྱིལ། དགྲ་ནག་གི་ལུས་དཀྱིལ། ཞེས་སོགས་ལུས་དཀྱིལ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་པོ་ཏི་ལོངས་པ་བརྩམས་ནས་མན་ངག་མཆོག་ཏུ་སྨྲ་བ་དེ་དག་འདོན་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་འབྲས་ཀྱི་མན་ངག་སོགས་ཁོངས་ནས་འདྲེན་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་འདྲ་བའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་རང་རང་གི་བློས་བཏགས་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་མིང་བཏགས་པ་དེ་དག་ལ་བོད་རྣམས་ཀྱི་མུན་སྤྲུལ་དུ་མ་བྱས་པར་སྨྲས་ཀྱི། གྲུབ་ཆེན་བི་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་མན་ངག་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ལ། བློས་བཏགས་ཀྱི་མུན་སྤྲུལ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ནི་གཉིད་ཀྱི་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མི་སྨྲ་ན། ཁྱེད་ཅག་འབེན་མ་མཐོང་བའི་མདའ་དེ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་སུ་ལ་བརྡེག་འདོད་པ་ཡིན། གོང་དུ་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་དུ་སྨོས་པ་དངོས་དང༌། སོགས་ཁོངས་ནས་དྲངས་པའི་འདོད་པ་དེ་རྣམས་མུན་སྤྲུལ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད། རང་ཀྱཻ་རྡོར་དུ་བསྒོམས་པའི་ལུས་ལ་གནས་དེ་དང་དེར་ལྷ་བརྒྱ་དང་1

ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན་བཀོད་པ་ཙམ་
ཞིག་ལུས་དཀྱིལ་དུ་སྨྲ་བ་ནི་ལུས་དཀྱིལ་དང་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་ལུས་དཀྱིལ་ཡིན་ན། མིག་ཏུ་གཏི་མུག་རྡོ་རྗེ་མ་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་ནས་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་གསུངས་པ་མཐའ་དག་ལུས་དཀྱིལ་དུ་ཐལ་བ་སུ་ཞིག་གིས་བཟློག་པར་ནུས། དེ་འདོད་ན། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཕྱི་དཀྱིལ་བསྒོམས་པ་ལས་ཀྱང་ནང་ལུས་དཀྱིལ་ཆེས་ཟབ་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྙིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ།།
གྲུབ་ཆེན་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་པས། དབང་བསྐུར་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་འགྲོ་བར། །རྡོ་རྗེ་འཆང་
གིས་བཤད་པ་སྟེ། །འོན་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་རང་བཞིན། །ཅི་ཡིན་ད་ནི་འདི་ལྟར་བཤད། །རི་མོར་གནས་པའི་ལས་དང་ནི། །ཐིག་ལས་ཚོན་དགྱེའི་རིམ་པ་བསྟན། །འགྲོ་བ་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས། །གྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་མེད་པའོ། །བཅོས་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང༌། །དེ་ནི་གདུལ་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༥༨ ན ༡ གཙང་། ཤོག ༡༡༩ ན ༤ དེར་ལྷ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན་

406 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བྱའི་དབང་ལས་འདོད། །མཁས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མིན་ཏེ། །ཡང་དག་དོན་མཐོང་གྲོལ་ཕྱིར་རོ།1

།ཞེས་ལུས་དཀྱིལ་ལམ་བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་བཅོས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གསུངས་ཤིང༌། དེའི་འགྲེལ་པར་རྗེ་བཙུན་རྩེ་མོས་ཀྱང༌། ཕྱི་དཀྱིལ་གཉིས་ནི་གདུལ་བྱ་རྟོགས་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་འབྲིང་དང་ཐ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཅོས་མ་དང༌། ལུས་དཀྱིལ་གང་ཟག་རབ་མཁས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མ་བཅོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་དཀྱིལ་དང་ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་བཅོས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། མ་བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁྱད་ཕྱེད་དགོས་པ་ལགས། ལྟེ་བར་རིན་འབྱུང་ཡབ་ཡུམ་ལ་ལྷ་མོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིས་བསྐོར་བ་བསྒོམ་པ་ཙམ་ཞིག་དང༌། རང་ཀྱཻ་རྡོར་ལ་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐོར་བ་བསྒོམ་པ་གཉིས་ལ་བཅོས་མ་བཅོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་པ་སྨྲོས་ཤིག །ལྟེ་བ་ན་ལྷ་མོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་སོགས་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན་པས་མ་བཅོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རང་གདོད་མ་ནས་ཀྱཻ་རྡོར་དུ་ཡོད་པ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན། དེ་ལྟར་ཡང་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་གི་ཕུང་པོ་བཞི་དང་ཁམས་བཞི་ཡང་གདོད་མ་ནས་གཽ་རི་སོགས་ལྷ་མོ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན། དེ་འདོད་ན་རང་ཀྱཻ་རྡོར་དུ་བསྒོམས་པ་ལ། རང་གི་ཕུང་པོ་བཞི་དང་ཁམས་བཞི་ལྷ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བས་བསྐོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ཡང་མ་བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང༌། དོན་ཐོབ་ལའང་མེད་ཅེས་སྨྲས་པའང༌། ལུས་ཀྱི་གནས་ལྟ་བ་སོགས་སུ་ལྷ་མོ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་གཙོ་འཁོར་སོགས་བཀོད་པ་ཙམ་ཞིག་ལུས་དཀྱིལ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང༌། ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོར་ལྷ་དེ་འདྲ་བ་བཀོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགྱུར་བ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ཡིན་གྱི། ལུས་ལ་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང༌། བརྟེན་པ་ལྷ་འགོད་པ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ་ཞེས་ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་སྨྲ། དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོ་བོའ་ཚིག་འདིའི་ལན་དུ་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་དུ་རུང་བར་སྟོན་པའི་ ིལུང་དུ་མ་ཞིག་དྲངས་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་དོ།།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༢ ཤོག ༡༠༧༨ ཕྲེང་། ༣

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 407

ལུས་ལ་ལྷ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན་གནས་སོ་སོར་བཀོད་པ་དང༌། བཀོད་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་མ་
བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་མཚན་ཉིད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ཚད་ལྡན་སྟོན་པ་ཚོལ་བ་ལ་ད་དུང་ངལ་བ་ལྷུར་མཛོད་ཅིག །གཞན་ཡང༌། འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་སྨྲ་བ་དེ་དག་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་དོན་གྱིས་མི་ཐོབ་པར་ཡང་སྨྲས་པ་ལགས། དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ལྟར་ན་ཁྱེད་ཅག་རང་ཡང་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ཡབ་སྲས་བཞེད་པའི་རྐྱཻ་རྡོར་ལུས་དཀྱིལ་ནི། གྲུབ་ཆེན་བི་པའི་གསུང་ངག་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྐང་ལས། ལམ་དུ་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་ལྔ་པ་བཞིས་བསྟན། ཞེས་1

པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག །དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་ཁས་
བླངས་པར་བྱའི། ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མི་ཚོལ་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཚོལ་བར་ག་ལ་རིགས། འོན་ཀྱང་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་དེ་ནི་མི་གསལ་ཞིང༌། ཤིན་ཏུ་སྦས་པ་ཡིན་པ་ལ། རྗེ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང། རྣམ་བཤད་མཛད་པ་ན། དེ་ལ་ལམ་དབྱིབས་ནི་བླ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལུས་ལ་རྩ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཙམ་གྱི་ལུང་འདྲེན་པ་ལྟ་བུ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་གར་འཕོག་འདིར་འཕོག་མེད་དུ་མ་དྲངས་ནས། དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་མ་གསུངས། ད་ལྟ་བླུན་པོ་མང་པོས་སྙན་བརྒྱུད་རང་ཡིན་ཟེར་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཆོས་ཚོལ་ཡང༌། གང་ཟག་དེ་ཚོ་རང་གིས་དེ་འདྲའི་ཆོས་དེ་ལུང་འདི་ནས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད། འདི་འདྲ་ནས་ཀྱང་གསལ་པར་བཤད་ཅེས་ལུང་མིག་གིས་གང་མཐོང་འདྲེན་པ་མང་དུ་སྣང་སྟེ་འགལ་བ་ཡིན། གཞན་དུ་ན་ཕར་ཚད་སོགས་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་སྙན་བརྒྱུད་རང་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད། དེ་ཚོའང་སྙན་བརྒྱུད་རང་ཡིན་ན་སྙན་བརྒྱུད་རང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཞན་ལ་མེད་པའི་མན་ངག་མཆོག་ཏུ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་འགལ་བ་ཡིན།
རྗེས་ཆེན་གྱི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་ལ། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས། ལུས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དབྱིབས་བསྒོམ་པའི་ཡིག་ཆུང་མཛད་ནས་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་གསུངས། དེར་ལྷ་འགོད་ཚུལ་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་ལས་བཅོས་མ་བཅོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང༌། རྗེ་བཙུན་རྩེ་མོས། ལུས་ཀྱི་རྩ་དང་ཁམས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༥༩ ན ༣ གཙང་། ཤོག ༡༢༠ ན ༢ ཅེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་

408 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དངོས་མ་རྣམས་ལྷའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་གནས་སུ་མཁའ་འགྲོ་མ། །རྩ་གཟུགས་མཛེས་པའི་ཡང་དག་གནས།1

།ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང༌། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོའ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ཡི་ ིགེར་ཡང༌། དེ་ལྟར་རྩ་དབྱིབས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ། །ཡིག་ནང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ།2

།ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལའང་དོན་གྱིས་ཡོད་པར་བྱས་ནས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྩ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཉིས་སོགས་དང༌། དེ་དག་གི་ནང་ནས་བརྒྱུ་བའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་མེད་བཞིན་དུ་གསར་དུ་བློས་བཏགས་པ་རྐྱང་པ་མ་ཡིན་པར་ལུས་གྲུབ་ཙམ་ནས་དངོས་གནས་ལ་རང་གི་ལུས་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལྷ་བསྒྲུབ་པའམ་ལྷ་གསལ་འདེབས་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་ཚུལ་ལུས་ཀྱི་རྩ་ཁམས་དེ་དག་གང་ན་ཡོད་པའི་ས་དེར་རྩ་དེ་དག་དང་གྲངས་མཚུངས་པའི་ལྷ་རེ་ཡོད་པར་བསྒོམས་པ་ཙམ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མེད་པས་རྩ་ཁམས་དེ་དང་དེ་ལྷ་དངོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་བསྒོམས་ནས་ལྷའི་རྣམ་པ་གསལ་འདེབས་པ་མ་བཅོས་པའི་ལྷའི་བསྒོམ་ཚུལ་ཞིབ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཚུལ་དེ་རྗེ་བཙུན་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གསུང་གོང་དུ་དྲངས་མ་ཐག་པ་འདི་དག་དང་སྦྱར་ནས་དགོངས་པ་བཤད་ན་རྗེ་བཙུན་གོང་མའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་མཁས་པ་ལུས་དཀྱིལ་དང་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་འབྱེད་ཐུབ་པ་དང༌། རྡོ་རྗེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཕྱི་དཀྱིལ་བསྒོམ་པ་ལས་ནང་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་པ་ཟབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་ནུས་མོད་ཀྱི། མ་བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་པར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་འདིར་བརྡ་ཟུར་ཙམ་སྨོས་པ་ཡིན་གྱི་ཞིབ་པར་མ་བྲིས་ལགས།
དེས་ན་ཁོ་བོས་བོད་དུ་མས་ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་དཀྱིལ་དུ་འགྲོ་བར་
བཟུངས་ནས་ལུས་མ་བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་འདེབས་པའི་སྐྱ་རིས་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པར་ལུས་ལ་ལྷ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན་སོགས་བཀོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་དཀྱིལ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དག་དང༌། རང་བཟོའ་ལུས་དཀྱིལ་དུ་མ་རྩོམ་པ་དག་བཀག་པ་ཡིན་པ་ལ། ལུས་ ིདཀྱིལ་དང༌། ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མ་ཕྱེད་པའི་བློས་བཏགས་ལ་ཞེས་པའི་

1 གོང་མ་སྣ་ལྔའི་གསུང་འབུམ་དཔེ་བསྡུར་མ། ཤོག ༧༠ ཕྲེང་། ༩
2 འགྲོ་མགོན་འཕགས་པའི་གསུང་འབུམ་ནང་དུ་ཆ་འདྲ་བ་གསལ།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 409

ཚིག་དངོས་སུ་བྲིས་ཡོད་བཞིན་དུ། དེའི་ནུས་པ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་མི་བྱེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱང་ལུས་དཀྱིལ་དང་ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་པར་མ་ཟད། རྗེ་བཙུན་གོང་མའང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་ཕྱེད་པའི་ནང་དུ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ནན་གྱིས་བཅུག་ནས་ཁོ་བོ་ལ་བསྙོན་འདིངས་པར་མ་བྱེད་ཅིག།
ད་ནི་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་ཚུལ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྱི་བོ་
སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་སོགས་སུ་བསྒོམ་པ་འཐད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་ན། ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དེ་བཞིན་ནང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དུས་འཁོར་པའི་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབས་གདའ་ནའང༌། དུས་འཁོར་རང་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་མ་བྱུང་གདའ་མོད། རྩོད་པ་དོན་གཞན་དུ་གདའ་བས་འདིར་དགག་སྒྲུབ་མ་བྱས་ལགས། སྐབས་འདིར་ལམ་འབྲས་དང་བསྟུན་ནས་ཕྱི་ནང་སྦྱོར་ན་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་རྒྱུད་དང༌། འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཏུ་ཆགས་པས། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཁོར་འདས་བསྲེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྨྲས་ན་སྐབས་སུ་བབ་པ་ལགས་མོད།
ཁྱེད་ཀྱིས་དུས་འཁོར་གྱི་ཕྱི་དཀྱིལ་བསྒོམ་པའི་བསྲུང་འཁོར་ལ་ལུས་ལ་རྡོ་རྗེ་གོ་བགོ་བ་
དང༌། རྡོ་རྗེའི་མེས་བགེགས་བསྲེགས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས། ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་ནང་ལུས་དཀྱིལ་ལ་བ་སྤུ་མདའི་དྲ་བར་བསྒོམ་པ་འཐད་པར་བསྒྲུབས་པ་དང༌། སེན་མོ་སྐྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་རྩེ། །ཞེས་པས་སེན་མོ་མེ་འབར་བར་བསྒོམས་པ་འཐད་པར་བསྒྲུབས་པ་འབྲེལ་མེད་ལགས། སྤྱི་བོ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེར་བསྒོམ་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། སམྦུ་ཊི་ལས། ཇི་སྲིད་སྤྱི་བོར་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང༌། ཡང་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་སྤྱི་བོར་བྱས་ནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བྱེད་ན། བསྲུང་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ།1

།ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་བོར་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་གྲམ་བསྒོམ་པ་
སློབ་དཔོན་བྷཱ་བ་བྷ་དྲས་ཀྱང་བཤད་ལ་ཟེར་བ་བྲིས་གདའ་སྟེ། སྤྱི་བོར་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ་བསྒོམ་པ་འཐད་པས། སྤྱི་བོ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེར་བསྒོམ་པ་འཐད་པར་བསྒྲུབས་པ་ནི། ཁང་པར་གཉིད་ལོག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁང་པ་གཉིད་ལོག་པར་བསྒྲུབས་པ་དང་ཁྱད་ཅི་འདུག་ལེགས་པར་གཟིགས། ས་ཆོག་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༤༤༡ ཕྲེང་། ༡༤

410 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གི་སྐབས་སུ་རྐང་མཐིལ་དུ་རྡོ་རྗེ་བསྒོམས་པའི་རྟགས་ཀྱིས། རྐང་མཐིལ་རྡོ་རྗེའི་ས་གཞིར་བསྒོམ་པ་འཐད་པར་བསྒྲུབ་པའང་སྔ་མ་དང་ཁྱད་པར་མི་གདའ་བ། འདི་འདྲ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ཀྱེ་མ་ཕོངས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན །ཞེས་པ་དེར་གདའོ།།
ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བྱའི་ཐིག་མེ་རི་ནས་མེ་རིའི་བར་ལ་ཆ་ཕྲན་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཏུ་ངེས་
ལ། ཟེར་བ་གདའ་བ། ཁྱེད་རྟ་བབས་སྒོ་ཚད་གཅིག་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞི་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ལགས་སམ། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཐིག་ཇི་ལྟར་འདེབས་སོམས་མཛོད། དུར་ཁྲོད་ཡོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་པ་ལ་ཆ་ཕྲན་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་པའི་རྡོ་ར་ཆ་ཕྲན་གཅིག་པོ་དེས། ནང་ལུས་ལ་སོར་མོ་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་ཡོད་པའི་སོར་གང་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྡོ་རར་བསྒོམ་པ་དང༌། སོར་མོ་མེ་རིར་བསྒོམ་པ་སོགས་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས། རྩིབ་མ་རྡོ་རྗེའི་རྭ་བ། སེན་མོ་མེ་རི་རབ་ཏུ་འབར་བར་བསྒོམ་པ་འཐད་པར་བསྒྲུབས་གདའ་བ། རྩིབ་མའི་མཐུག་རྔམས་ལ་སོར་གང་དང་སེན་མོའ་དཔངས་ལ་སོར་དོ་ཡོད་པའི་མི་གཅིག་སྲིད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ ིགསུངས་པ་ཡིན་མཆི། གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་བློ་བཟོ་འདི་འདྲ་ལ་སྙིང་པོ་ཅི་བདོག །རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་དང་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀར་སོགས་ཀྱིས། བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བསྒོམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཚོན་པར་གསུངས་པ་དྲངས་གདའ་བ། དེ་འདྲ་དུ་མ་ཞིག་ཁོ་བོས་ངེས་ཟིན་མོད། བྲིས་པས་མཚོན་པའི་སྒོམ་དོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་བསྐྱེད་དང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། བྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ལུས་དཀྱིལ་མཚོན་པ་ག་ལ་ཡིན། གཞན་དུ་ན་ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་རྡུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་མཚན་མ་དགུ་པོ་དེས། ཀྱེ་རྡོར་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་ལྷ་བརྒྱ་ང་བདུན་པོ་མཚོན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་སོམས་ཤིག།
ཁྲོ་བོའ་རྒྱལ་པོ་གསང་སྔགས་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། སོ་སེན་བ་སྤུ་ཏྭ་ར་ཎ། ཞེས་པ་ ིདྲངས་གདའ་ནའང༌། ཏྭ་ར་ཎ་ཞེས་པ་རྟ་བབས་ཀྱི་མིང་ཡིན། དེས་སོ་དྲ་བ་དྲ་ཕྱེད་རྣམས་སུ་བསྒོམ་པ་རྣམས་ལ་གནོད་པ་ལགས་མོད། སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ག་ལ་ལགས། ཁྱེད་ཀྱིས་རྒྱུད་རྡོར་ཕྲེང་གི་ལུང༌། སུས་1

ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ། ཞེས་སོགས་དྲངས་པའི་མཐར། རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༦༡ བ ༣ གཙང་། ཤོག ༡༢༡ བ ༧ ལུས་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒོམ།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 411

ནས་མཚོན་བྱ་བདག་གི་སྟེང་དུའང་མཚོན་བྱེད་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ལ། ཞེས་པ་བྲིས་གདའ་སྟེ། རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས་མཚོན་བྱེད་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་མཚོན་དོན་གཅིག་མཚོན་པ་དུ་མ་གསུངས་པར་ཁོ་བོ་ཡང་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱི། མིག་པཉྩ་རེ་གའི་རྩིག་པར་བསྒོམ་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། ཐར་པའི་སྣང་བ་གཟི་བརྗིད་ཆེ། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པར་བཤད། །ཚོན་རྩི་ལྡན་ནི་ཡིན་པར་བཤད།1

།ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱ་བ་གདའ་སྟེ། དེའི་རྐང་
པ་དང་པོ་གཉིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྦྱར་རྒྱུར་གདའ་བས། རྐང་པ་ཐ་མ་འདིའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགོད་དགོས་པར་གདའ་ནའང༌། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མིག་རྩིག་པ་ལྔར་བསྒོམ་པར་བཤད་དེ། རྩིག་པ་ལྔ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དུ་འགྲོ་བར་གདའ་བ། སྒྲུབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འདི་འདྲ་འབའ་ཞིག་ཏུ་གདའ་བས་སྙིང་པོ་ཅིའང་མ་མཆིས། ཁྱེད་ཀྱིས། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཤགས་ཀྱི་རིགས་པ་འདིས་ཕ་རྒྱུད་པ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་ཡོད་པ་བསྲུང་འཁོར་མེད་པ་ལ། ལུས་དཀྱིལ་བསྲུང་འཁོར་ཆད་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བ་བྲིས་གདའ་བ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་ཕ་རྒྱུད་དང༌། གྲུབ་ཆེན་ཨིནྡྲ་བྷུ་ཏི། གྲུབ་ཆེན་ས་ར་ཧ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོན་འཛིན་པའི་སྙིང་ཁམས་དེ་ཙམ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་ཆེན་ཡང་ས་སྟེང་དུ་བྱོན་པ་འདི་ནི་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྟགས་སུ་འགྲོ་བར་གདའོ། །ཆོས་སྤོང་དུ་འགྲོ་ཟེར་བ་ལ་ཁས་སུ་སྔ་བྱེད་ཀྱི་གདའ་ནའང༌། ཆོས་སྤོང་ཆེན་པོའ་ིཡང་ཆེན་པོ་དེ་འདི་འདྲ་ལ་ཟེར་བ་ལགས་སོ།།
བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། སྤྱི་བོ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ། ཞེས་སོགས་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མི་འདུག་གོ་གསུང་བ་ལ། ཁོ་བོས་ཀྱང་དེ་ཤིན་ཏུ་མེད་པར་འདུག་གོ་ཟེར་བ་བགྱིས་མོད། ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྒྲུབ་ཚུལ་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་གྱི་བཤད་ཚོད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མཆོག་ཡིན་ཀྱང༌། སྤྱི་བོ་སྣ་ཚོགས་རྡོ་རྗེ། ཞེས་སོགས་འདི་ཙམ་ཞིག་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བཤད་ཚོད་མེད་ཀྱང་དེས་ལམ་གྱི་འགངས་ལ་སྒྲིབ་པའི་གནད་ཆེན་པོ་རང་འཕྱུག་པ་དེ་མི་གདའ་བས། ཁོ་བོས་ཆོས་རྗེ་བུ་སྟོན་དེ་ལྟར་གསུང་བ་མེད་པར་འདུག་ཟེར་བ་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་ཆ་ཆུང༌། ད་ལྟ་རང་རེ་གདན་ས་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང༌། ཐོས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༥ ཤོག ༡༡ ཕྲེང་། ༡༡

412 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

རྒྱ་ཆུང་བ་མང་པོ་ཞིག །ས་སྐྱ་པ་ལ་སྔར་དགག་པ་བྱེད་པ་སུ་བྱུང་ཟེར་ནས་སྨྲ་བར་གདའ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་གོང་མ་རང་ཚོ་བཞུགས་པའི་དུས་ཉིད་ན། བོད་ན་མཁས་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འགོས་རྔོག1

་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ། རྔོག་གིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་གཟེ་མ་ར་མགོར་གྲགས་པ་ལས། མ་མོའ་རྒྱུད་ལུང་དཀྲུགས་པ་ལས། །ག་ཡ་དྷ་རའི་གསེར་ཆོས་བྱུང༌། ི །ཞེས་ལམ་འབྲས་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྐང་རང་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་དགག་པ་བྱས་གདའ། བཅོམ་ལྡན་རིགས་པའི་རལ་གྲིས་བསླབ་གསུམ་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག་ན། སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལ་དགག་པ་བཏང་བ་ཅི་ཙམ་ཞིག་འདུག་ལེགས་པར་གཟིགས། མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔང་ལོཙྪ་བས་ཀྱང་སྒྲ་དང་སྡེབ་སྦྱོར་ལ་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱི་མཚན་སྨོས་ནས་བཀག་པའི་གནས་སྐབས་འགའ་རེ་གདའ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། ནག་པོ་འཁྲུལ་སྤོང་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་དེ། གཙོ་བོར་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་མཛད། དེ་འདྲ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང༌། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་མནལ་ལམ་དུ་བྱོན་ནས། ངའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་ནོར་པ་ཚོ་ཁོག་ལ་དག་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བའི་གནང་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཟེར་ནས། ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང༌། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས་གསང་སྔགས་ཚུལ་ལུགས་རྣམས། །དག་པར་གྱིས་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་གྱུར་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་མཛད་གདའ་བ། གཞན་ཡང་སམྦུ་ཊའི་ཊཱིཀ་ཆེན་ན་ཡང་བཀག་པ་ཅི་ཙམ་ཞིག་འདུག་གཟིགས་པས་གསལ། ཀུན་མཁྱེན་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ས་སྐྱ་པ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་དོན་གཏན་མ་གོ་བ་ལ་ཐག་རྦད་ཀྱིས་བཅད་གདའ། དེ་འདྲར་མ་ཟད། ས་སྐྱ་པ་རང་གི་མཁས་པ་ཉ་བརྩོན་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་བཞག་པ་ན་ས་སྐྱ་པ་གོང་མའི་བཞེད་པ་ལེགས་པར་བཀག་པ་དུ་མ་ཞིག་མཐོང༌།
དུས་ཕྱིས་ས་སྐྱ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་བཤེས་ལ་གཡག་གཞོན་གཉིས་ལས་
གྲགས་པ་སུ་བྱུང༌། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་དང་ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་ལ་འཁྲུལ་པ་གཏན་མི་མངའ་བར་ཐངས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་དཔལ་བས་ཀྱང༌། རིགས་གཏེར་གྱི་ཊཱིཀྐ་ན། རིགས་གཏེར་ལས། ཡིད་མངོན་འགྲོས་གསུམ་པ་མཛད་ནས། དོན་རིག་གཉིས་དང་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༦༢ ན ༦ གཙང་། ཤོག ༡༢༢ བ ༡ འགོས་རྡོག་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ། རྡོག་གིས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 413

རང་རིག་གཅིག།ཅེས་གསུངས་པ་ལ། སུན་འབྱིན་འཕངས་ནས་བཀག །རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་དང་ཆོས་རྗེས། མངོན་རྟོགས་ལྗོན་ཤིང་དང་ཚོགས་ཆོས་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ལ། རིན་པོ་ཆེ་གཡག་པས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་རྐང་བཙུགས་བརྩམས། རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོས་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལྟ་བ་ལས་ས་སྐྱ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐོ་བར་བཞེད་པ་ལ་ཆོས་རྗེ་གཡག་པས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལས་ལྷག་པའི་ལྟ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐག་བཅད་པ་སོགས་འགངས་ཆེ་ས་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་། ངེད་ཀྱིས་རིགས་གཏེར་བཀག་ཟེར་བར་གདའ་སྟེ། མཁན་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་པས། རིགས་གཏེར་ནང་འགལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། ངས་འདི་ཐར་ཆགས་ལ་འགོག་པ་ཡིན་ཟེར་ནས། འབྲུག་ལོ་དགུན་ཆོས་དུས་ངམ་རིང་གི་ཆོས་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ་ཏའི་སི་ཏུ་ཡབ་སྲས་ཀྱང་བཞུགས་པ་ལ། ཁོང་བས་རིགས་གཏེར་གྱི་དབུ་ནས་ཐར་ཆགས་ལ་བཀག་ཅིང༌། ཁོ་བོས་དེའི་སྐྱོན་ཐར་ཆགས་ལ་སྤངས་ནས་ལན་མེད་པར་བྱས་པའི་བརྒལ་ལན་ཉི་མ་སྦྲེལ་མར་བྱས་ཏེ། ངེད་གཉིས་ཀྱི་བརྒལ་ལན་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་སྨྲས་རིམ་བཞིན་ཡི་གེར་འགོད་པ་པོ་ངམ་རིང་གི་བཤེས་གཉེན་དོན་བཟང་རྒྱལ་མཚན་པས་བྱས་པ་ཡོད། དེའི་ཚེ་ན་རིགས་གཏེར་ནང་འགལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བོ་དོང་ནས་མངའ་རིས་བར་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཐམས་ཅད་དུ་དྲིལ་བསྒྲགས་ནས་བཀག་ཀྱང་ལན་གདབ་པར་ནུས་པ་གཞན་སུ་བྱུང༌། ས་སྐྱར་སུས་ཚོར། ཁོང་བའི་ཚད་མའི་དཀའ་འགྲེལ་ན། རིགས་གཏེར་ཇི་ཙམ་ཞིག་བཀག་འདུག་ད་ལྟ་འགངས་ཅན་དུ་བསྒོམ་པའི་དགེ་བཤེས་ལ་ལས། དགུ་རུམ་དཔེ་ཁང་གི་སྟེང་གི་ཆོས་རྗེའི་བཞུགས་ཁྲི་ལ་ལག་པས་ཐབ་ཐབ་བྱས་ནས། ཁྲི་གོག་པོ་འདིའི་སྟེང་དུ་ཇི་འདྲའི་རྫུན་མང་པོ་ཞིག་བརྩམས་ཡོད་དོ་ཟེར་བ་བྱས་སྣང་སྟེ། ས་སྐྱ་རང་དུ་དེ་འདྲ་བྱས་ཀྱང་ཚབས་སུ་འགྲོ་བར་གདའ་ངེད་ཀྱིས་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་བཀག་ཟེར་ཡོད་པར་གདའ་སྟེ། ཁོ་བོས་སྔར་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེའི་གཞུང་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་མི་རིགས་པའི་དགག་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་བཏང་བ་སུ་ལ་ཅི་བསྐྱར་རྒྱུ་ཡོད་བརྟགས་པས་ཤེས། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་ད་ལྟ་ས་སྐྱ་པ་རང་གི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དྲག་པར་བསམ་པ་ཚོའི་ནང་ན། རིགས་གཏེར་ལ་དགག་པ་སྣ་ཅིག་ཀྱང་མི་

414 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གཏོང་མཁན་སུ་ཡོད་བལྟས་པས་གསལ། འདི་རྣམས་ཀྱང་ཁོ་བོས་ཟླ་ཚོལ་བའི་ཆེད་དུ་བགྲངས་པ་མ་ཡིན་གྱིས་མིག་པཉྩ་རེ་ག་ཞེས་སོགས་རྒྱུད་དང་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་གང་ནའང་བཤད་པ་མི་འདུག་གོ་ཞེས་ཆོས་རྗེ་བུ་སྟོན་གསུང་བ་ལ། དེ་མེད་པར་འདུག་ཟེར་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་བཀག་པ་གཞན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང༌། མི་ངན་གྱི་རྫུན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྟོག་དཔྱོད་མི་བྱེད་པར་ཁོ་བོས་གཞན་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཙམ་དུ་བརྩི་བར་གདའ་བས། ཟུར་ཙམ་སྨོས་པ་ལགས། རྒྱས་པར་བཤད་ན་དུ་མ་ཞིག་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ཡང་སྔར་དགག་སྒྲུབ་བྱས་པ་དང༌། ད་ལྟ་བྱེད་བཞིན་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་དག་རྣ་བས་ཀྱང་མ་ཚོར་བར། ཁོ་བོས་ལམ་འབྲས་དང་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་ལ་དགག་པ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་ཡང་མ་བསྟན་བཞིན་དུ། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་མཐོང་བ། །འདི་ལྟའི་མུན་ནག་རྣམ་པ་འདི་གང་ཞིག །སྙམ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ད་ལྟ་གདན་ས་པ་རང་གི་དགེ་བཤེས་སུ་ཁས་ཆེས་པ་ཞིག་གིས། ངེད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལས་དངོས་སུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་དུ་མ་ཞིག་གི་བཀའ་དྲིན་མནོས་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྙེད་བཀུར་ཟང་ཟིང་གི་རེ་བ་མ་རྫོགས་པར་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། དམ་ཚིག་རྩྭ་ལྟར་དོར་ནས། གདུག་པའི་ཀུན་སློང་དྲག་པོས་རྒྱུད་མ་རུངས་པར་བྱས་པའི་ཞེ་སྡང་དང་ཕྲག་དོག་གི་གདོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུངས་ཏེ། རྗེ་བླ་མ་ལ་ངན་སྨྲས་ཀྱི་བཟླས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང༌། སྡེ་སྣོད་དང་རྒྱུད་སྡེ་ལ་མཁས་པའི་མདུན་སར་སྦྱངས་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་བཞིན་དུ་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ་དགག་པ་རྐང་ཚུགས་བྱེད་པའི་ཁུར་མི་ཟད་པ་ཁྱེར་ཏེ། མཁས་པ་དག་ངོ་ཚ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཤ་སྟག་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་ཞིང༌། ཡི་གེར་བྲིས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་དཔེ་ཆ་དང་གཏམ་འདིར་ཡང་ལན་དུ་མ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པས། མཁས་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང༌། བཞད་གད་ཀྱི་ཚིག་ཅི་རིགས་ལན་འགའ་རེའི་བར་དུ་སྨྲས་པ་དག །འཆད་པ་པོ་དུ་མ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་བརྒྱུག་ཅིང༌། དེ་དག་གི་ལེགས་བཤད་སྣ་གཅིག་ཀྱང་བཟུང་བར་མ་ནུས་ཀྱང༌། ཚིག་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་ཕར་སྐྱེལ་ཚུར་སྐྱེལ་ལྷུར་ལེན་པའི་ཉན་པ་པོ་འབྱུང་པོའ་ཕོ་ཉ་ལྟ་བུ་འགའི་ཞིག་གིས། ཚིག་གི་བུད་ཤིང་གིས་ཞེ་སྡང་གི་མེ་ལྕེ་ཆེས་ཆེར་སྦར་བས། རྫུན་གྱི་སྦྱོར་བ་དུ་མ་ཞིག་བླུན་པོའ་དཔུང་ཚོགས་དུ་མ་དང་ ི

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 415

ལྷན་ཅིག་ཏུ་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གླེང་བས། གོང་འོག་དུ་མ་ཞིག་གཞི་མེད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་བསྒྲུབས་ནས། ཆོས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་རང་གཞན་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་གཅོད་པའི་གནོད་སེམས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་ཚབས་པོ་ཆེ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལས་ངན་པ་ལ་འབད་པ་ལྷུར་ལེན་པ་ནི། ཨེ་མ་སྐྱེ་བོ་མཁས་པ་དག་གིས་མཆོག་ཏུ་སྙིང་བརྩེ་བའི་ཡུལ་ཉིད་དོ།།
འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེས་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འོས་པའི་ཚིག་ཇི་འདྲ་
དག་ཡི་གེར་བྲིས་ཤིང་གཏམ་དུ་སྨྲས་ཤེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱཻ་རྡོར་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་བཤད་པ་ཞིག་བྱས་གདའ་བ་དེ་ན། ངེད་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཞན་ལུགས་བླ་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས། ས་སྐྱ་པའི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་དང་ཆོས་རྗེ་ཁུ་དབོན་ལ་རང་ལུགས་བླ་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་ནས། སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་སྦྱོར་བའི་འགངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། རྗེ་བཙུན་གོང་མའི་བཞེད་པ་སྦྱང་གཞི་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་དང༌། སྐྱེ་གནས་བཞི་ག་དང༌། བཞི་པོའ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་སྦྱོང་ ིབྱེད་དུ། སྒྲུབ་ཐབས་དབྱིབས་སྤྲུལ་སྐུ་ཁོ་ན་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒོམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་བཞག་ནས། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གསང་འདུས་བདེ་མཆོག་སོགས་ལ་མཛད་པའི་སྦྱང་གཞི་མངལ་སྐྱེས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོང་བྱེད་དུ། བསྐྱེད་རིམ་སྐུ་གསུམ་ག་ལམ་དུ་བྱེད་པ་བསྒོམ་ཚུལ་མཛད་པའི་ཚིག་རིས་གྱུར་རེ་བ་ཙམ་བྲིས་ནས་རང་ལུགས་བླ་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འགངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞི་ནས་བཅོས་བཞག་གདའ། བུམ་དབང་གི་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་དབྱིབས་སྤྲུལ་སྐུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་བཅོས་དེ་ལྟར་བྱས་ཙ་ན། གསང་དབང་གི་ལམ་བདག་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ལོངས་སྐུ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ལམ་འབྲས་ཀྱི་བརྡ་ཆད་ཐམས་ཅད་གཞི་ནས་འཆོས་ཨེ་དགོས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ན་བློས་བཏགས་ཚན་ཅན་བྲིས་ནས། རྗེ་བཙུན་རྩེ་མོའ་གཞལ་ཡས་ཁང་གསལ་བྱེད་དང་རྒྱབ་འགལ་ལ་སོང་བ་དུ་མ་ཞིག་བྲིས་གདའ། ིཀྱེ་རྡོར་གྱི་སྟེང་ཞལ་དུད་ཁ་རྒྱབ་ཞལ་བཞི་ནག་ཅེས་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པས་
མི་འཐད། ཞབས་མདུན་མ་གཉིས་གཡས་བརྐྱངས་གཡོན་བསྐུམས་རྒྱབ་མ་གཉིས་གར་སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། ཞེས་པ་རྒྱུད་སོགས་དང་འགལ་བས་མི་འཐད། ཅེས་ས་སྐྱ་པའི་བླ་མ་གོང་མས་

416 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཀྱེ་རྡོར་གྱི་ཞལ་དང་བཞུགས་སྟབས་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་པར་བྱས་གདའ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ན་ཡོད་པའི་བར་སྲིད་ཀྱི་ཡི་གེ་འཇུག་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ངོས་ནོར་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས། བར་སྲིད་འཇུག་ཐེབས་གཉིས་བྱས། དེ་བཞིན་དུ་གཏོར་ཆོག་སོགས་བླ་མ་གོང་མ་དང་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་བྱས། ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ལུགས་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ངོས་མཆོག་ཡིན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་སོགས་རྗེ་བཙུན་གོང་མའི་ཐུགས་བཞེད་སུན་ཕྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང༌། རྗེ་བཙུན་གོང་མ་སུའི་ཡང་གསུང་རབ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྙད་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང༌། ངེད་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་ཙོང་ཁ་པའི་གསུང་རབ་ན་སྒྲུབ་པ་པོའ་ཤེས་པ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་ ིགནས་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བ། ཞེས་ཡང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། ཁོང་གིས་ཀྱང་རང་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་ཡང་ཡང་བྲིས་གདའ་བ་ལ། འཛིན་རྣམ་དང་གཟུང་རྣམ་ཞེས་པའི་བརྡ་ཆད་མ་ཆགས་པའི་དབང་གིས། གཟུང་རྣམ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད། གཟུགས་རྣམ་ཞེས་པར་བྲིས་པ་དང། གཟུགས་ལ་དབྱེ་ན་ས་ཆུ་མེ་རླུང་བཞི་ཞེས་སོགས་དང༌། དབུ་མ་བདེན་གཉིས་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་མཛད་པ་ཡིན་པ་ལ། ཞི་བ་འཚོས་མཛད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། ཞེས་བྲིས་པ་སོགས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་དུ་མ་ཞིག་བྲིས་གདའ་བ་ལ། ཁོ་བོས་བཞད་གད་ཀྱི་ཀྱལ་ཁ་ཐོ་རེ་བ་སྨྲས་པ་རྣམས་གནད་དུ་མདའ་ཕོག་པ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། རྫུན་གྱི་ཅོལ་སྒྲོགས་པའི་འབད་པ་ཆེར་བྱས་པས། ཞིབ་ཏུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྫུན་གྱིས་བསླུས་ཏེ། རང་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་འབད་པར་བྱེད་དོ།།
ཁོ་བོས་བཞད་གད་དུ་བྱས་པས། ད་ལྟ་རང་གི་ལག་ན་ཡོད་པའི་དཔེ་ལ། ཞི་བ་འཚོས་
མཛད་པའི་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། ཞེས་1

པ་མེད་པ་བྱས་འདུག་གོ་ཞེས་ཐོས་མོད་ཀྱི། སྔ་
རོལ་ཏུ་བྲིས་ནས་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་ན་སླེབས་པའི་དཔེ་རྣམས་ལ་བལྟས་པས་གསལ་བར་བདོག །རྗེ་བཙུན་གོང་མ་སུས་བཀག་རྟོག་དཔྱོད་ཡོད་ན་བལྟས་པས་གསལ་བ་འདིར་གདའ། གཞན་ཡང༌། དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱི་འབྲང་རྒྱལ་འགོངས་ཡོད། མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་བོན་སྐྱོང་ཡིན་གྱི་ཆོས་སྐྱོང་མིན། གུར་མགོན་ལ་ལྕམ་མོ་དང༌། འཁོར་འདི་འདྲ་འོང་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༦༥ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༡༢༥ ན ༡ ཅེས་པ་མེད་པ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 417

དོན་མེད་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད། ཡང་ས་སྐྱ་པའི་བླ་མ་གོང་མས་རང་བཟོ་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་རྗེས་ཟློས་ཙམ་ཡང་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཡ་ང་བའི་གཏམ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲས་པ་ནི་འབྲི་ཁུང་པ་ཆོས་དཔལ་ལ་སོགས་པ་ཁོང་རང་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་པའི་སློབ་མ་ཕལ་ཆེ་བ་གླེང་བ་ཐོས། ལར་ངེད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མང་པོ་ལ་སྐུར་བ་གཏབ་བོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཀུན་སློང་ངན་པ་ཞེ་ཕུགས་སུ་འཚངས་པའི་གཏམ་ཡིན་ནོ།།
ཁོ་བོས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་གྲུབ་ཚད་ལྡན་དང༌། བོད་ཀྱི་སྔོན་དུས་བྱོན་པའི་ལོ་པཎ་སྐུ་དྲིན་
ཅན་སུ་ལའང་རྣམ་པར་མི་འཚམ་པའི་ངན་སྨྲས་ཁ་ནས་འདོན་མ་མྱོང༌། ད་ལྟའི་དགེ་བཤེས་དྲག་པར་བསྒོམ་པ་འགའ་ཞིག །རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་གྲུབ་འགངས་ཆེ་བ་ཕལ་ཆེར་ལ་ངན་སྨྲས་རྣམ་པར་མི་འཚམ་པ་སྨྲ་བ་ལ་རྩལ་དུ་འདོན་པ་འདུག་མོད་ཀྱི། བོད་ན་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་གྲུབ་རྣམས་ལ་ད་ལྟ་དམག་རྒྱབ་སོགས་ཅིའང་མེད་པས་སྐྱོན་དུ་མི་འགྲོ་བ་དེར་གདའ། ངེད་ཀྱིས་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་བོད་མཁས་པར་རློམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་པའི་པཎ་གྲུབ་ཚད་ལྡན་འགོག་པ་དང༌། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་རྣམས་ལ་ཚིག་གིས་སྨད་པ་དང༌། ལུང་རིགས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་མང་དུ་བྱས་མོད་ཀྱི། དེ་ལ་མི་འཚམ་པ་ཅིའང་མེད། བྱེད་པའི་འོས་ཡིན་པས་བྱས་པ་ལགས། ཁྱེད་ཀྱིས་བླ་མའི་མན་ངག་བསྒོམ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མང་དུ་བྱས་གདའ་ནའང༌། ངེད་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བླ་མ་ལ་རག་ལས་དང༌། སྔགས་ལ་བླ་མའི་མན་ངག་གལ་ཆེ་བར་སྨྲའི། མན་ངག་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་རྣམ་རྟོག་བྱེད། བླ་མ་དང་མན་ངག་གཉིས་ཀ་མི་དགོས་པར་ལྷང་ངེ་ཚོ་རེ་སྒྲོགས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ད་ལྟ་གདའ་ཡིས། དེ་དག་ལ་སྨྲ་བའི་རྔོ་ཐོགས་པར་གྱིས་ཤིག །ལར་མན་ངག་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཨེ་གོ།
ཁྱེད་ཀྱིས་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་འདི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
བརྒྱུད་པར་བར་མ་ཆད་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས་པར་ཉིན་ཞག་རེར་ཐུན་རེ་བསྒོམས་ཤིང་དབང་ལེན་ལ་ཟེར་བ་མཛད་གདའ་བ། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་དབང་གི་ཆུ་བོ་སྐུ་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་པ་ཐོབ་ནས། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་གཅེས་པར་བསྲུང་བ་གཞིར་བཞག །དེ་ནས་ཀྱེ་རྡོར་ལྷ་དགུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྫོགས་པར་བསྒོམ་པ་དང་སྦྲེལ་ནས། ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་ལུགས་ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མ་བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་

418 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལུགས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱས་ཏེ། ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་དབང་དོན་འཕྲོད་ངེས་པ་ལེན་པ་མ་ཆག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། མཁས་པ་དགྱེས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པར་གདའ་བས་ཤིན་ཏུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལགས། ལར་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས་པ་ལ་བླ་མ་ལ་བྱིན་རླབས་ཡོད་པ་གཅིག་པུས་མི་ཆོག །སློབ་མ་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པར་གདའ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་བསྲུང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་རྐང་གྲངས་ཙམ་ཡང་མི་ཐོན་པ་ཞིག་གིས། ཀྱཻ་རྡོར་ལྷན་སྐྱེས་སམ་དཔའ་གཅིག་རྐྱང་པ་ཞིག་བསྒོམས། མ་བཅོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒོམ་ལུགས་ཀྱི་གོ་བ་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་ན། སྒོམ་ཤེས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པ་ཞིག་གིས་དཔའ་གཅིག་དེའི་ལུས་ལ་ལྷ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་བདུན་བཀོད་པ་ཙམ་ཞིག་བྱས་ནས། དབང་བཞི་ཆུ་རྒྱུན་གཅིག་མ་ཙམ་ཞིག་ལེན་པའི་བཤར་བྱང་མ་ཆག་པ་ལ་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་གི་ཆུ་བོ་མ་ནུབ་པ་ཡོད་ཟེར་བ་མང་པོ་གདའ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་གོང་མ་དེ་འདྲ་མི་བཞེད་ལགས། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་གི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལས། དེ་ལ་དབང་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་པོ་ནི་གང་བླངས་ཀྱང་འདྲའོ་ཞེས་གསུང་ཡང༌། བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་དབང་རྒྱས་པ་ལེན་པ་ཁོ་ན་ཕྱག་ལེན་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་གདའ། ཁོ་ནའི་ཚིག་གིས་གང་གཅོད་གཟིགས་མཛོད། ཁྱེད་ཀྱིས་ཕྱག་ལེན་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པ་དགོས་པ་དང༌། ཕོ་ཚོད་སྦར་འཛིན་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ཁ་རེ་བྲིས་གདའ་ནའང༌། དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་གི་བླ་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་ཕྱག་ལེན་ཆ་ཙམ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་དང་ཆོ་ག་རིགས་མི་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་བཀབ་ནས། དཔེ་ཆ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དང་དེའི་ཆོ་ག་ལ་ཞུགས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་འདི་དང་འདིའི་ཞལ་ཕྱེད་དོ་ཞེས་པའི་གྲངས་བགྲང་བ་ལ་དགའ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱར་མི་རུང་བར་ཡིན་པར་གདའ། དེ་ལྟར་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་དགོངས་ན་ངོ་མཚར་ཆེའོ།།
ཁོ་བོས་ནི་ས་སྐྱ་པའི་དབང་བརྒྱུད་ཕྱག་ལེན་མན་ངག་བྱིན་རླབས་སོགས་ཐམས་ཅད་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ལམ་འབྲས་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་པ་དང༌། མཉམ་མེད་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་དང༌། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་བུདྡྷ་ཤྲཱིའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལ་སོགས་པ་བྱོན་ཟིན་པ་དུ་མ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 419

དང༌། རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལ་སོགས་པ་ཞལ་བཞུགས་པ་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས། ནམ་ཟ་པ་དང༌། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་དང་གཟུངས་པ་དང༌། བླ་མ་དམ་པ་དཔལ་ལྡན་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ ིཔར་ཕྲ་མོ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ཅིང༌། མཐོང་ལ་ཐོས་ཏེ་ལེགས་པར་འདྲིས་པར་བྱས་མོད་ཀྱི། ད་ལྟ་ལམ་འབྲས་དང༌། བརྟག་གཉིས་ལ་རབ་ཟླ་ཆོས། དེ་མིན་ཞག་ཆོས་བྱས། བླ་མ་གཞུང་བཤད་ལྟ་ཅི་སྨོས་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྐང་ཡང་བློ་ལ་མེད་པར་དཔེ་ཀློག་ཤ་རེ་ལ་ལམ་འབྲས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་བྱས་པར་བརྩི། སློབ་མ་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་གི་ཚིག་ཀྱང་མ་ཟིན་པ་ལ་ལམ་འབྲས་ཐོབ་ཟིན་པ་བྱས་ནས་དབང་གི་ཆུ་བོ་མ་ནུབ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་སྒོམ་དོན་གྱི་གོ་བ་གང་ཡང་མ་ཆགས་པར། ལུས་ངག་གི་བྱ་བྱེད་ཁ་ཡར་གྱི་ལག་ཁྲིད་བྱས་པ་ཙམ་ལ་ཕྱག་ལེན་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པ་ཁྱད་འཕགས་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ངོ་མཚར་ཆེ་བསམ་པ་མི་བདོག །ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་མར་པ། དཔྱལ། ལྡུམ་སྟོན། རམ་སྡིང་མ་སོགས་ཀྱེ་རྡོར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡ་བྲལ་མིན་པ་ཚང་བ་ག་ལ་ཡོད། ཡང་བོད་དུ་བྱོན་པའི་དུས་འཁོར། བདེ་མཆོག །གསང་འདུས་སོགས་མཛད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྙན་བརྒྱུད་བཞི་སུ་ལ་བྱོན། ཞེས་ཟེར་བ་བྲིས་གདའ་སྟེ། ཁྱེད་ལྟར་ན། མར་པ། མིད་ལ། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང༌། པུ་རངས་ལོ་ཆུང༌། རྔོག་གཞུང་པ་ཆོས་རྡོར། གྲུབ་ཆེན་ཡུ་མོ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འགོས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་བྱོན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྙན་བརྒྱུད་བཞི་མེད་ཟེར་བ་དེ། དབང་གི་ཆུ་བོ་མ་ནུབ་པ་མེད་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། བྱིན་རླབས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཆད་པ་མེད་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། གདམས་ངག་གི་ས་ཀ་མ་ལོག་པ་མེད་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། མོས་གུས་ཀྱིས་བསམ་པ་ཚིམ་པ་མེད་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། གང་ཟེར་འདོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་དག་ལ་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་དབང་གི་ཆུ་བོ་ནུབ་བམ་མ་ནུབ། མ་ནུབ་ན་དབང་གི་ཆུ་བོ་ནུབ་པ་འགལ། གྲུབ་ཆེན་བིར་ཝ་པ་ལ་སྙན་བརྒྱུད་བཞིས་གདམས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཅོ་ལྔས་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐུར་བ་ལ་དབང་གི་ཆུ་བོ་མ་ནུབ་པར་གསུངས་གདའ། དེ་དག་ལ་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་དབང་གི་ཆུ་བོ་ནུབ་ན། གསང་འདུས། བདེ་མཆོག །དུས་འཁོར་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ཆད་ནས་མེད་པར་ཁས་ལོངས་

420 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཤིག །དེ་ལེན་1

ན་ད་དུང་དེ་དག་གི་དབང་བསྐུར་ན་རེ་བྱེད་པའི་ས་སྐྱ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏིང་
ནས་བཀག་ཅིང༌། བོད་ཀྱི་གསང་སྔགས་པ་མཐའ་དག་གསང་སྔགས་པའི་ཁྱུ་ནས་མ་འབུད་ཅིག།གཉིས་པ་ལྟར་ན་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་དག་སུ་ལའང༌། བླ་མ་སྔ་མ་སྔ་མའི་
བྱིན་རླབས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པའི་རྟོགས་པ་སྣ་གཅིག་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བས། མར་པ་ལོཙྪ་དང་མིད་ལ་རས་པ་དང༌། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་སོགས་དེ་དག་ལ། རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པའི་རྟོགས་པ་སྣ་གཅིག་ཀྱང་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་མ་མྱོང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་འཆལ་གཏམ་ཆེ་བ་གང་ཞིག་སྨྲ་རྒྱུ་ཡོད།
གསུམ་པ་ལྟར་ན། གདམས་ངག་གི་ས་ཀ་མ་ལོག་པ་བྱ་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྲོད་རྟགས་
ལ་བྲོད་རྟགས་སུ་ངོ་ཤེས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། མིད་ལ་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྲོད་རྟགས་ལ་བྲོད་རྟགས་སུ་ངོ་མ་ཤེས་ཟེར་བ་ཨེ་ཡིན།
བཞི་པ་ལྟར་ན། མོས་གུས་ཀྱིས་བསམ་པ་ཆིམ་པ་བྱ་བ། རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་
རྒྱུད་སྡེ་དང་མཐུན་པའི་རྟོགས་པ་ལ་ཉམས་མྱོང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། མར་པ་མིད་ལ་སོགས་དེ་དག་སུའི་ཡང་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་མ་མྱོང་ཟེར་བ་ཨེ་ཡིན། ཏཻ་ལོ་ནཱ་རོ། ལཱུ་ཨི་པ། དྲིལ་བུ་པ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་སོགས་ལའང་བཞི་པོ་འདི་མེད་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། དེ་དག་ལ་ཡོད་ཀྱང་བོད་དེ་རྣམས་ལ་མེད་ཟེར་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཀླུ་སྒྲུབ་ས་ར་ཧ། ཤ་བ་རི། ལཱུ་ཨི་པ། དྲིལ་བུ་པ། ནག་པོ་སྤྱོད་པ། ཏཻ་ལོ་པ་སོགས་གྲུབ་ཐོབ་མ་ཡིན་ཞེས་ཞེ་བས་སྨྲས་པ་འདི་ལས་མཚང་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གསང་འདུས། བདེ་མཆོག །དུས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་བླ་མ་བརྒྱུད་པ་རྒྱ་གར་པ་རྣམས་ལ་སྙན་བརྒྱུད་བཞི་ཡོད་ཀྱང༌། དེ་དག་གི་བོད་ཀྱི་བླ་མ་རྣམས་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་མཚམས་འདི་ཙམ་ཞིག་ནས་བཞི་པོ་ཆད་དོ་ཞེས་པའི་ཁུངས་སུ་ལ་སྨྲ་རྒྱུ་ཡོད། གསང་འདུས། བདེ་མཆོག །དུས་འཁོར། རྒྱུད་ཐོད་གདན་གསུམ། དམར་ནག་འཇིགས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང༌། དེ་དག་གི་བླ་མ་བརྒྱུད་པ་སུའང་གྲུབ་ཐོབ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༦༥ ན ༣ དེ་ལྟར་ན་ད་དུང་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 421

པ་ལ་ཆོས་སྤོང་བ་དང༌། བསྟན་པའི་དགྲའོ་ཟེར་བ་ལགས་སོ།།
སོར་མོ་ནང་དུ་ཁུག་ཅིག །ཁྱེད་ཀྱིས་ཉིད་ཅག་རང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་བླ་བརྒྱུད། སློབ་བརྒྱུད།
བོད་ན་གསང་སྔགས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡོད་སྤྱན་དྲོངས། དངོས་སུ་གསུང་གླེང་བྱེད་ཅེས་སོགས་བྲིས་གདའ་ནའང༌། ཁོ་བོ་ནི། གྲུབ་ཆེན་བིར་ཝ་པའི་གསུང་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་དགག་བྱར་ཁས་བླངས་ནས་རྩོད་པར་མི་སྨྲ་ན། གང་ལ་རྩོད་པར་འདོད་པ་ཡིན། མཁས་པའི་མདུན་སར་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ལ། གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དག་ལ་མཁས་པའི་མདུན་སར་སྦྱངས་ཤིང༌། རིགས་པ་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལེགས་པར་བྱང་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏས་ཀྱང༌། བསྟན་བཅོས་མི་ཤེས་རྩོད་པར་འདོད། །ཅེས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་གསུངས་གདའ།
སྨྲས་པ། ལེགས་ཉེས་ལྟ་བའི་བློ་གྲོས་མིག་ལྡོངས་ཤིང༌། བདེན་རྫུན་དཔྱོད་པའི་རྟོག་དཔྱོད་
གྲོགས་དང་བྲལ། །རྫུན་གྱི་རྗེས་འབྲངས་གཟུ་ལུམ་སྤྱོད་པ་ནི། །ཁྲིམས་ལུགས་འཛིན་པའི་སྤང་བྱ་མ་ལགས་སམ། །ལུང་རིགས་ཉི་ཟླའི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བའི། །ཕྲག་དོག་མུན་ཁུང་རྒྱུ་བ་འབྱུང་པོའ་བྱ། །ཚིག་ངན་ཅ་ཅོ་སྒྲོགས་པའི་དཔུང་ཚོགས་ཀྱིས། །བླ་མའི་ལེགས་བཤད་རྒྱས་པར་བྱེད་ ིཔ་ཡིན། །གཞན་ལུགས་བླ་མ་འགོག་པའི་ཟོལ་སྦྱོར་གྱིས། །རང་གི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་སུན་འབྱིན་ཅིང༌། །རང་གཞན་ཕན་བདེ་འཇོམས་པའི་ཆོས་པའི་གཟུགས། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པའི་ཆོམ་རྐུན་མ་ཡིན་ནམ། །མདོ་རྒྱུད་གཞུང་ལུགས་བརྡ་ལ་མ་བྱང་ཡང༌། །དཔུང་ཚོགས་ཀྱིས་དྲེགས་ནོར་ལྡན་འགྱིང་བག་གིས། །མཁས་པའི་མདུན་སར་འཛེམ་མེད་བྱུང་རྒྱལ་སྨྲ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་སུན་འབྱིན་མ་ཡིན་ནམ། །དེང་དུས་མཁས་པ་ལས་ཀྱང་སྨྱོན་པ་བྲིན། །ཚུལ་བཞིན་འབྱེད་པའི་གཟུ་བོ་ཆེས་དཀོན་ཡང༌། །དབུས་གཙང་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི །མདུན་སར་འདི་ཕྱིན་བདེན་ཚིག་སྒྲོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་དོན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་མདུན་སར་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་ཐོབ་པ། རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་སྤྲང་བཙུན་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཉང་སྟོད་དུ་གནས་པའི་ཚེ་ཕུལ་བའོ།། །།

422 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

༈ ཨོཾ་སྭ་སྟི། གང་ཡང་འདི་ལྟར་འཛམ་བུ་ཆུ་བོའ་གསེར་གྱི་པདྨོ་ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་སྙིང་པོ་ ིཅན་གྱི་ཕྲེང་བས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་འཁྱུད་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང༌། དྲི་མ་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་བཙོ་མའི་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཞི་ལ། གླིང་བཞིའི་དབུས་སུ་གནས་པའི་ལྷུན་པོའ་དབང་པོ་ཉེ་བར་བཀོད་དེ། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ཟུང་གིས་ཉེ་བར་མཛེས་ ིཤིང༌། གང་གི་དཔལ་གྱིས་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་རྣམས་སྐལ་པ་བཟང་པོར་བགྱིད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་བྱུར་བུར་གཏམས་བའི་མཎྜལ་འདི་ཉིད། ལྷ་དང་ཀླུ་དང་གྲུབ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཞབས་ཀྱི་པདྨོ་ལ་ཕྱག་བྱས་པ། སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ལ་གུས་པས་སྤྱན་ལམ་དུ་ཉེ་བར་བསྟར་ནས་ཕུལ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེས། སྐྱེ་དགུ་མཐའ་དག་གི་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པའི་སྒོ་དང་གཏེར་གཅིག་པུ། མདོ་སྔགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་ནད་དང་འཐབ་རྩོད་མུ་གེ་ལ་སོགས་པའི་ཉེར་འཚེ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང༌ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དཔལ་མཐའ་ཡས་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་རྟག་ཏུ་རོལ་པས་མཆོག་ཏུ་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག །ཇི་ལྟར་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་གླིང་དང་རི་རབ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུར་གྱིས་ངལ་བ་མེད་པ་ལྟར། བདག་ཀྱང་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུར་འཁྱེར་བ་ལ་ངལ་བ་མེད་པའི་བརྩོན་པ་ལྷུར་ལེན་པར་གྱུར་ཅིག །ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་གསེར་དྲི་མ་མེད་ཅིང་མདངས་བཟང་བ་ལྟར། བདག་ཀྱང་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ལ་ལྟ་བ་ངན་པ་མཐའ་དག་གི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཞིང༌། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཆོག་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མ་ལུས་པའི་ ིདཔལ་གྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བས་བསྔགས་པའི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་མྱུར་དུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ཉིད་དང་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག།
རིན་ཆེན་ཕྲ་བཀོད་ལེགས་སྦྱངས་རྒྱན་གྱིས་མཛེས། །དྲི་མེད་གསེར་ལས་བསྒྲུབས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 423

པའི་མཎྜལ་འདི། །སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ལ། །བདག་ཅག་དད་པས་ཕུལ་བའི་དགེ་བ་འདིས། །ཇི་སྲིད་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་གནས་གྱུར་པ། །དེ་སྲིད་མདོ་སྔགས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ནི། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་པ་དང༌། །འགྲོ་ཀུན་ཕན་བདེའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག །བདག་ཀྱང་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས། །མ་ལུས་འཛིན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མྱུར་དུ་རྫོགས་བྱེད་ཅིང༌། །བར་དུ་གཅོད་པའི་མིང་ཡང་མེད་པར་ཤོག །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་དངོས་སུ་མཛད་པ་ལས། །རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་བདེ་བླག་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པར་ཤོག །ཐུན་མཚམས་ཆུ་འཛིན་གཞོན་ནུས་འཁྱུད་པ་ཡི། །གསེར་གྱི་རི་བོ་ལྟ་བུའི་སྐུ་མངའ་བ། །བརྩེ་ལྡན་བདེན་པ་དེ་ཡིས་བདག་ཅག་ཀུན། །ཕུན་ཚོགས་དཔལ་ལ་རོལ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། །།

༈ ན་མོ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། མ་ལུས་ཆོས་ཀུན་མངོན་སུམ་གཟིགས་པ་དང༌། །འགྲོ་ལ་བུ་ལྟར་
བརྩེ་བའི་ཐུགས་མངའ་བ། །ཟླ་མེད་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །སྲས་བཅས་རྒྱལ་བ་མཐའ་དག་བདག་ལ་དགོངས། །ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གངས་རི་ལས་འོངས་པ། །བདག་གིས་འདིར་འབད་དགེ་ཚོགས་གངྒཱའི་རྒྱུན། །ལེགས་སྤྱད་ཆུ་ཀླུང་སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པར་ཤོག །གོ་འཕང་མཆོག་དེ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི། །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ན། །རིགས་གཟུགས་དབང་ཕྱུག་དབང་པོ་མ་སྨད་པ། །ཡོན་ཏན་བདུན་ལྡན་མཐོ་རིས་ལུས་ཐོབ་ཤོག །དེར་ནི་ཉོན་མོངས་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་ཚང༌། །ཁྱིམ་གྱི་གནས་ལ་བཙོན་ཁང་ལྟར་མཐོང་ནས། །ངུར་སྨྲིག་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་ལ་གུས་པ་ཡིས། །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་ཤོག །དེ་ཚེ་རང་གིས་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི། །བཅས་པའི་མཚམས་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བར། །རྣམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པར་ཤོག །བདག་ནི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བར་དམ་པའི་མགོན། །མཚན་ཉིད་ལྡན་པའི་ཐེག་མཆོག་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །དགྱེས་བཞིན་རྗེས་སུ་བཟུངས་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས། །ཉམ་ངའི་གཡངས་སུ་ནམ་ཡང་མི་ལྟུང་ཤོག །གང་ཞིག་བསྟེན་པས་དུག་གསུམ་འཕེལ་འགྱུར་ཞིང། །ཚུལ་ཁྲིམས་

424 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ནོར་འཕྲོག་ལོག་པའི་ལམ་ལ་སྦྱོར། །མགོན་དང་སྐྱབས་དང་མཛའ་བོ་ལྟར་འཆོས་པ། །སྡིག་པའི་གྲོགས་དང་འཕྲད་པར་མ་གྱུར་ཅིག །ཕྲ་ཞིང་འཛངས་ལ་ཞིབ་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་ཚིག་དང་དོན། །མ་ལུས་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་བརྩོན་པ་ཡིས། །དེ་དོན་བསྒྲུབ་ལ་སྙིང་པོར་བྱེད་པར་ཤོག །གང་ཞིག་རྟོགས་པས་སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཀུན། །མ་ལུས་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པའི་ཟབ་མོའ་དོན། །ཡང་དག་ལྟ་བའི་གནད་ལ་ངེས་རྙེད་ནས། །བདག་འཛིན་འཁྲི་ཤིང་རྩད་ནས་ ིགཅོད་པར་ཤོག །འགྲོ་ཀུན་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་པར་མ་ནུས་པའི། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་ནི་རབ་བསྐྱོད་ནས། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་ལ་ཁུར་འཁྱེར་བ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཤོག །དེ་ཡི་མཐུ་ལས་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པའི་ཚོགས། །རླབས་ཆེན་བསྒྲུབ་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པ་ཡིས། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བྱས་ཏེ། །མྱུར་དུ་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་གྲངས་མེད་བསྐལ་པ་རུ། །སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་རྫུན་གྱི་ཚིག་སྤངས་ནས། །བདེན་གསུང་བདེན་པ་དེ་ཡི་སྨོན་པ་ནི། །ཇི་ལྟར་སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་ཤོག །དེ་ལྟར་སྨོན་བྱའི་གནས་ལ་སྨོན་པ་ཡིས། །བསགས་པའི་དགེ་བ་དོན་ལྡན་བྱེད་པའི་ཚིག །འདི་ཡང་དད་ལྡན་རིན་ཆེན་དབང་ཕྱུག་གིས། །བསྐུལ་ཏེ་དགེ་ལེགས་སྤྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་སྨྲས།། །།

༈ ན་མོ་གུ་རུ་བུདྡྷ་བོ་དྷི་སཏྭ་བྷྱ་ན་མོ་ན་མཿ རྒྱལ་བ་ཀུན་དངོས་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་
ཡི། །ཞབས་ཀྱི་པདྨོར་གུས་པས་ཕྱག་བྱས་ནས། །སླར་ཡང་དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ལ། །སྙིང་ནས་འདུད་དོ་བརྩེ་བའི་ལྕགས་ཀྱུས་ཟུངས། །འདི་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་འབྱིན་པའི་ལམ། །ཡང་དག་ལྟ་བ་གོམས་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །ད་ལྟ་ན་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདི་ན། །ཕལ་ཆེར་ཆུ་འདོད་སྨིག་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བསྙེག །ཟླ་མེད་བླ་མ་མཆོག་དེའི་གསུང་རབ་ཀྱི། །འཇུག་ངོགས་བསྟེན་ཀྱང་སྐལ་བ་དམན་པ་ལས། །ཡང་དག་ལྟ་བའི་གདུང་སེལ་མ་རྙེད་པར། །ལོག་པའི་ལམ་ངན་ཚོལ་བ་མང་མཐོང་སྟེ། །ལམ་དང་ལམ་མིན་འབྱེད་ལ་འཐོམས་གྱུར་པ། །དེ་དག་རྣམས་ལ་བརྩེ་བའི་བསམ་པ་ཡིས། །རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་གསུང་ངག་ལས་འོངས་པ། །ལམ་ངན་མུན་སེལ་སྒྲོན་མ་འདིར་བཤད་བྱ།།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 425

དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་
ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུར་གསུངས་ཤིང༌། དེ་ལ་ཞི་གནས་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོག་མར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་དང༌། སྐྱེས་ནས་ལྷག་མཐོང་གིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་དང་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་གྲོགས་སུ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཞིང༌། ལྷག་མཐོང་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་སྦྱོར་ལམ་མ་ཐོབ་པར་མི་འབྱུང་ཡང་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་སློབ་པ་ནི་ཚོགས་ལམ་ལ་ཡང་མ་ཞུགས་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ཉིད་ནས་ཡོད་དོ། །ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་ལས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་འདི། །ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་ཞིང༌། དེའི་
ཡང་གཙོ་བོ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གཅོད་པའི་གཉེན་པོ་དང༌། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་གཙོ་བོ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལྷག་མ་མེད་པར་གཅོད་པའི་གཉེན་པོ་ནི། བདག་མེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང༌། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་བགྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་ཡང་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་རྒྱུད་སྡེ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་མན་ངག་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་འདོད་པ་དང་སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་གི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འདོད་ཀྱང་ཤེས་རབ་དེ་བརྩལ་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ།།དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཕྱི་རོལ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་
མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཕྱེད་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་བྱུང་འདུག་ན་ལྷག་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༡༡༤ ཤོག ༡༢༩༣ ཕྲེང་། ༡༠

426 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

མཐོང་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབ་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་མང་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྨོས། འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལམ་སྲོལ་རང་རང་གི་ལུགས་མ་འདྲེས་པར་རྟོགས་པའང་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་བྱུང་སྣང་ན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གི་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐོན་པ་དེ་བས་ཀྱང་དཀོན་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། ཚུལ་འདིས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་སྒོམ་བྱུང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་ཟབ་དོན་ཟབ་མོ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པར་འདོད་པ་དུ་མ་ཞིག་ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་གྱུར་པ་གཟིགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང༌། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་ཉམས་པ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དངོས་སུ་སྩལ་ཤིང་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་གནད་ལ་འཁྲུལ་བ་མ་ལུས་པ་ཟད་པའི་རྟོགས་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པ་མ་ལུས་པར་བཅད་དེ་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པ་དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་དང༌། དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་མཐའ་དག་པར་གསལ་བར་མཛད་པའི་གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ཅིང་གསུང་གི་བདུད་རྩིའང་དུ་མ་ཞིག་ལ་ལན་མང་དུ་སྩལ་བའི་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་མཛད་པས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྙིང་པོ་གཞི་ནས་གསོས་པར་མཛད་དུ་ཟིན་ཀྱང༌། སྐལ་བ་དམན་ཞིང་བློའ་མཐུ་ཆུང་བ་དང་ ིཡང་དག་པའི་གནད་ལ་ངེས་པ་མ་རྙེད་པར་ཚིག་ཙམ་ཞིག་ལྷུར་ལེན་པ་དག་གིས་ད་དུང་དུ་ཡང་ཕྱོགས་མ་མཐོང་སྟེ་ལོག་པའི་གཡངས་སུ་ལྷུང་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མལ་དུ་ཡིད་ཉལ་བ་ལྷུར་བྱེད་པ་ཕལ་ཆེ་བར་མཐོང་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་གནད་ལ་གོལ་ས་གཅོད་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་བདག་མེད་པ་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་ངེས་ཀྱི་བཞི་པོ་1

གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་
བ་དང་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སུ་ཞིག་གིས་ཇི་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༧༣ ན ༡ གཙང་། ཤོག ༡༣༠ ན ༣ ངེས་ཀྱི་བཞི་པོ་དེ་གང་དང་ཡང་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 427

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པར་བརྗོད་པར་བྱའི། མཁས་པ་དགྱེས་པའི་ལམ་དུ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང༌། མདོ་སྡེ་པ་དང༌། སེམས་ཙམ་པ་དང། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་
དག་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་རྟོགས་པར་བཞེད་པ་ལ་འདྲ་མོད་ཀྱི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤགས་ལ་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྟོགས་པར་འདོད་པས་དེ་1

ལྟར་བདག་མེད་བསྒོམ་པ་ནའང་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མིན་ནོ།།
འོན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་པ་
ནའང་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་བློ་ལ་ལེགས་པར་ཤར་བ་ཞིག་བྱས་ནས་དེ་བློ་ལ་ཤར་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཀག་པའི་ངེས་པ་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང༌། དེའི་ཚེ་གང་ཟག་གི་བདག་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་མ་གཏོགས་འདུས་བྱས་ངེས་ངོར་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ལུགས་དེ་དག་ལའང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཁས་ལེན་ཅིང༌། དེ་ལ་སོ་སྐྱེའི་ལམ་དུ་དེ་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱི་ལུགས་ལ་ད་ལྟ་ནས་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ལུགས་དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཇི་ཙམ་སྦྱངས་པ་ཐམས་ཅད་ཚེ་འདིའི་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་དུ་སོང་བར་གདོན་མི་ཟའོ།།
སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དང་གཟུགས་
སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རིགས་པས་ལེགས་པར་ཁེགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དབང་ལ་དེ་འདྲའི་ཀུན་བཏགས་བཀག་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང༌། དེ་འདྲ་བའི་ངེས་ངོར་ཀུན་བཏགས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༧༣ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༡༣༠ ན ༦ རྟོགས་པར་འདོད་པས་ད་ལྟ་བདག་མེད་

428 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

མེད་དགག་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་དབང་གི་སྣང་བ་ལོག་པ་དང༌། མཉམ་གཞག་ཏུ་དེ་ལྟར་གོམས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་དབང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དང༌། དེ་འདྲ་བའི་ལྷག་མཐོང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་དང༌། ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་གྲུབ་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་མ་ཐག་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་དང༌། དེ་ལས་ཆོས་བདག་གི་ཀུན་བཏགས་བཀག་པ་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པར་འགྱུར་ཚུལ་དང༌། དེ་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་སོགས་ས་སྡེ་དང་ཐེག་བསྡུས་རྩ་འགྲེལ་དང༌། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་དབུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་དག་དང་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་དང་མཁས་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྒོམ་པ་དགོས་ཤིང༌། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཤེས་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྣམ་རིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་པ་དང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་དབང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་ཐུབ་པ་ཙམ་ཞིག་བྱུང་ན་ནི་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། བོད་ཀྱི་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་ནས་ཟབ་དོན་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ལས་ཆེས་ཆེར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དེ་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོའ་དགོངས་པ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ ིསྣང་ལ། བོད་ཀྱི་ཟབ་དོན་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་སྔ་ཕྱི་མང་པོ་ཞིག་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་གང་གིའང་ལུགས་སུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།།
དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ལ་
སོགས་པ་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་རང་རིག་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་འཚོ་དང་འཕགས་སེང་དང་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་ཅིང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་འགོག་པ་དང་རང་རིག་ཁས་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་རིག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ཁེགས་པའི་འོག་ཏུ་ཤེས་པའང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པར་བཞེད་ཅིང༌། རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འང་མི་བཞེད་པ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 429

དང་བདེན་ཚད་ཇི་ཙམ་ཞིག་བཀག་པས་བདེན་མེད་དུ་འཇོག་པའི་ཚད་དང༌། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་སྣང་ངོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་ངེས་ངོ་ན་སྣང་བ་དེ་ལོག་པ་དང༌། སློབ་ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ངོ་དང་རིག་ངོ་གང་ན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དངོས་ཤགས་གང་གིའང་ཡུལ་དུ་མེད་པ་དང༌། འོན་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་རིག་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དང་གཞལ་བ་དང་ཡུལ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་གནོད་མེད་དུ་འཇོག་ཅིང༌། དེ་ལྟ་ནའང་དོན་དམ་བདེན་པ་རིག་པའི་དཔྱད་བཟོད་དུ་མི་འགྱུར་བར་བཞེད་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་ཕྱི་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་པ་དང༌། རང་རིག་དང་ཕྱི་དོན་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པ་གཞིར་བཞག་ནས། དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང༌། རིག་ཤེས་ཡུལ་མེད་དུ་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གང་གིའང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་གྱི་རང་དགར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། རིག་ཤེས་ཡུལ་མེད་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བ་ལ་དབུ་མ་པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མི་བྲོའོ། །བོད་སྔ་ཕྱི་མང་པོ་ཞིག་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ལ་སོགས་པའི་བཞེད་པར་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ནི་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་སྣང་སྟོང་ཚོགས་པའི་མ་ཡིན་དགག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ལ་རིག་ཤེས་སུ་སོང་བའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་འཛིན་པ་ནི་སྔོན་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་ཞེས་གྲགས་པ་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་ཀུན་རྫོབ་འཛིན་པ་ལས་ཐ་ཆད་པའི་དབུ་མར་སྨྲ་བ་སུ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར། བདེན་སྟོང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་བདེན་སྟོང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མྱུ་གུ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་མ་གོ་བའི་འཁྲུལ་པའོ། །འདི་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་བ་ན་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བསྒོམས་པ་དང་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་བསྒོམས་པའི་ཤན་མི་ཕྱེད་པའི་མཁས་རྨོངས་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏོ།།

430 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོག་མར་ཞི་གནས་ལེགས་
པར་གྲུབ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་དང༌། དེ་ལ་ཡང་སྔོན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་ཞིང༌། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་པར་བཞེད་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་དཔྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་དག་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམས་པའི་འོག་ཏུ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་དང༌། དེ་ལ་མྱོང་བ་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་ཤེས་པའང་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་བཞེད་དེ་དེའི་རིམ་པ་ནི་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བདག་མེད་བསྒོམ་པའི་གོ་རིམས་སོགས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་མཐོང་ན་བོད་ཀྱི་མན་ངག་མང་པོ་བསྒོམ་པའི་གོ་རིམས་ཙམ་གྱི་བརྡ་ཡང་མ་ཆགས་པ་དག་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བའི་གནས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གོ་བའི་སླད་དུ་ཟུར་ཙམ་སྨོས་ཀྱི། རྒྱས་པར་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་དང་རྗེའི་གསུང་རབ་ལ་ཞིབ་པར་སྦྱངས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ད་ནི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དམིགས་རྣམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་ལོག་པའི་གོལ་ས་འགའ་ཞིག་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱངས་ནས། ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་1

ཚུལ་ལ་ངེས་པར་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་སྔོན་དུ་
བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས་ཞིབ་པར་གསུངས་པ་ལ་ཉན་པ་དང༌། བལྟ་བ་དང་སེམས་པས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ལྟ་བ་བསྐྱངས་པས་ཡིད་འགྱུར་བའི་མྱོང་བ་འདོན་པ་ལ་ནི་ཞི་གནས་བསྒོམ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དགོས་ན་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་ངེས་འབྱུང་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལའང་ཡིད་འགྱུར་བའི་མྱོང་བ་འདོན་པ་སྔོན་དུ་ཞི་གནས་བསྒོམ་པ་ལ་རག་ལས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།
1 ཞོལ། ཤོག ༡༧༥ བ ༣ གཙང་། ཤོག ༡༣༢ ན ༣ ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པར་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 431

དེ་ལྟ་ན་ཡང་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་བློས་སྦྱར་བྱ།1

།ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དང༌། ཐོག་མར་ད་ལྟ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སླ་ཞིང་དེ་ནས་ཆོས་གཞན་
ལའང་ཁ་འཕོས་པས་སྐྱེ་སླ་བའི་དགོས་པ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་དུ་མས་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་པའི་གོ་རིམས་ལྷག་མཐོང་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པ་རྙེད་ནས་གོ་རིམས་དེ་ལྟར་བསྒོམ་དགོས་ཀྱི། གོ་རིམས་ཀྱི་བརྡ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་གང་བྱུང་བྱུང་ནས་སྐྱོང་བ་ལ་གསུང་རབ་དང་མཐུན་པའི་མྱོང་བ་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དང༌། རྩ་འཇུག་གི་རྣམ་བཤད་གཉིས་དང༌། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་སོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་པའི་རྣམ་གཞག་ཡང་ཡང་མཛད་པ་ནི་ད་ལྟའི་ཀློག་པ་བ་དག་གི་བསྡུས་པའི་ཚིག་ཙམ་གྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བརྡ་ཆད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བའི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་དང༌། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་སུ་རྙེད་པའི་གཞལ་བྱ་དང༌། རྗེས་དཔག་དེའི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་དང༌། ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པའི་གཞལ་བྱར་སོང་བའི་དོན་རྣམས་ནི་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཅད་ཙམ་མ་གཏོགས་ཆོས་གཞན་བློ་ཡུལ་དུ་འཕངས་པའི་མ་ཡིན་དགག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་རིག་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་གྱི་དོན་དམ་དུ་འོང་དོན་མེད་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང༌། མེད་དགག་བློ་ངོར་དགག་བྱ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་མ་འཕངས་པ་ཙམ་ལ་འཇོག་མི་ཤེས་པར་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཡིན་ན་ཆད་སྟོང་དུ་འགྱུར་བས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཚེ་ཅིའང་ཡིད་ལ་བྱར་མི་རུང་བར་སྨྲ་བ་དགག་པའི་ཆེད་དང༌། ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་ཚེའང་མ་ཡིན་དགག་བསྒོམ་པའི་གོལ་ས་གཅོད་པའི་དོན་དང༌། བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་ཚུལ་ལ་མི་བལྟ་བར་ཚིག་ཙམ་ལ་འཆེལ་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཉིད་མིན་ཞེས་སྨྲ་བ་སོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུའོ།།
དེས་ན་ད་ལྟ་སྣང་ངོའ་གཉིས་སྣང་རགས་པའང་མ་ལོག་ཀྱང་ངེས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་ ི
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༠༣ ཕྲེང་། ༢༠ ནང་དུ་དྲངས།

432 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཆ་ལོག་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་སྐྱོང་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱངས་པས་ངེས་ངོའ་སྟོང་ཉིད་ ིལ་གསལ་སྣང་ཅི་ཙམ་ཆེར་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྣང་ངོའ་གཉིས་སྣང་དེ་ ི 1

ཕྲར་སོང་སྟེ། མཐར་སྣང་
ངོར་གཉིས་སྣང་ཕྲོ་མོའང་ལོག་པ་དང་ངེས་ངོའ་སྟོང་ཉིད་དེ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ ིབཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་ངེས་ངོར་ཡང་མ་ཡིན་དགག་ཀུན་རྫོབ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱངས་པས་དེ་ལ་གོམས་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་སྣང་ཇེ་ཆེར་སོང་བས་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཇེ་ཆུང་ངུ་འགྲོ་ན་ནི་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་གསལ་སྣང་ཇེ་ཆེར་སོང་བས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཇེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡ་མཚན་ཆེ་བ་བླུན་པོ་སུ་ཞིག་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། དེ་བས་ན་བཤད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་གོང་དུ་བཤད་པའི་དགག་པའི་རྣམ་གཞག་རྗེའི་གསུང་རབ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་དག་འགྲིག་འགྲིག་སྨྲ་ཤེས་ཀྱང་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་ན་དེ་དག་མི་དྲན་ན་ཁ་བཤད་དང་ཉམས་ལེན་སོ་སོར་སོང་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག།དེ་ལྟ་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་པ་གང་ལའང་མཉམ་གཞག་ཏུ་དགག་བྱ་
བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱིས་མེད་དགག་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང༌། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་བསྒོམ་པ་དགོས་ཤིང༌། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་མཐའ་དབུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གང་ཡང་བཟུང་དུ་མེད་པ་ལྟར་བློས་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པར་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འཇོག་པ་ལ་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། ནམ་མཁའ་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཅད་ཙམ་དུ་གནས་པ་དང་མཚུངས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཅད་ཙམ་དུ་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ་པའི་དོན་དུ་བདག་གི་བླ་མ་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་རིགས་པ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ལ་བདག་མེད་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ནས་ངེས་པ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན་སྐྱོང་ཚུལ་དང༌། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་ད་ལྟ་རིགས་པའི་ལམ་དུ་གཞུག་མི་ནུས་པའི་རྟུལ་པོ་ལ་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འཛིན་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དམ་བཅའི་དོན་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གོམས་སུ་གཞུག་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་བག་ཆགས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༧༦ བ ༣ གཉིས་སྣང་ཇེ་ཕྲར་སོང་སྟེ།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 433

འཇོག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་1

ལྷུར་ལེན་པའི་འཁྲིད་ཚུལ་སོ་སོར་ཤེས་པ་དང༌། སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་
སྣོད་དུ་རུང་མི་རུང་བརྟགས་ནས་འཁྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཆགས་ནས་འཁྲིད་པ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་བདག་མེད་རིགས་པས་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱོང་རྒྱུ་མེད་ན་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་མི་ནུས་སོ།།
བོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་མང་པོ་ཞིག་གི་གཏམ་ལས། རིགས་པས་ལྟ་བ་བཙལ་མི་དགོས་
ཀྱི། ཆོས་གང་ལ་ཡང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་སོགས་གང་གི་ཡང་ངོས་གཟུང་བྱ་ས་མེད་པ་དེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་གཤིས་ཡིན་པས། དེ་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་སོགས་གང་དུའང་མི་འཛིན་པར་འཇོག་པ་དེ་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་བློས་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་གང་དུའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ངང་ལ་འཇོག་པ་ནི་གནས་ལུགས་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཅེས་པ་འདི་ཡིན་མིན་གང་དུའང་གཟུང་བྱར་མ་གྲུབ་པ་ལ་འདོད་པར་འདུག་པས་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པ་དེ་ནི་སྐུར་འདེབས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་མིན་ལ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འཇོག་པ་ནི་རྒྱ་ནག་ཧྭ་ཤང་གི་སྒོམ་ལུགས་སོར་བཞག་ཡིན་གྱི་གནས་ལུགས་སྒོམ་པའི་དོན་མེད་ཅིང་ཁྱེད་རང་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་པའི་ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ན་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་སྔོན་དུ་ལྟ་བ་རིགས་པས་ངེས་མི་དགོས་པ་འགལ་ལ། ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་མ་ངེས་ཀྱང་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་གནས་ལུགས་བསྒོམས་པར་འགྱུར་ན་གཉིད་འཐུག་པོ་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚེའང་གནས་ལུགས་བསྒོམ་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ།།
ཧྭ་ཤང་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལའང་
སློབ་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པས་ནི་ལྟ་སྒོམ་ཁྱད་མེད་པ་གསལ་བར་ཁས་བླངས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལྟ་སྒོམ་ལའང་ཁྱད་པར་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་རྒྱུ་དགོས་པ་ལ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ལྟ་བ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་ལྟ་བ་རྙེད་པ་དགོས་ཀྱང༌། དེ་ལྟར་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༧༧ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༡༣༣ ན ༧ སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་སྒྲུབ་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་

434 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལྟ་བ་རྙེད་ཕྱིན་ཆད་གང་ཟག་དེས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བ་སྐྱོང་བ་དང་གནས་ལུགས་བསྒོམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདོད་པའང་གང་ཟག་དེས་ལྟ་བ་རྙེད་ཕྱིན་ཆད་གཉིད་འཐུག་པོ་ལོག་པ་དང་ཞི་གནས་རྐྱང་པ་བསྒོམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་བསྒོམ་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སོགས་གནོད་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ།།
ཡང་ཁ་ཅིག་མི་རྟོག་པ་བསྒོམ་རེས་ཀྱིས་སྔོན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་པ་ཚར་རེ་བྱས་
ནས། དེའི་རྗེས་སུ་མི་རྟོག་པར་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལའང་གཉིད་ལོག་ཁར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པ་ཚར་གཅིག་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གཉིད་འཐུག་པོ་ལོག་པ་གནས་ལུགས་བསྒོམ་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དུ་མ་ཡོད་མོད་ཀྱི་རྒྱས་པར་རྗེའི་གསུང་རབ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་ཟག་ཇི་ལྟར་གྲུབ་བཙལ་བས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་དཔྱད། ངེས་པ་སྐྱེས་པ་དང་དེ་ཉིད་ལ་དྲན་པས་བཟུངས་ནས་སེམས་གཡོ་མེད་དུ་འཇོག་ཅེས་ཟེར་བ་དང༌། སེམས་གང་དུ་གྲུབ་བཙལ་བས་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་རྙེད་པ་ན་དེ་ཉིད་ལ་དྲན་པས་བཟུངས་ནས་གཡོ་མེད་དུ་འཇོག་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་ལྟར་སྔ་མ་གསུམ་མི་འདོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པའི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ་དེ་ནས་དེའི་དོན་ལ་སེམས་བཟུངས་ནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་དཔྱོད་པར་འཇོག་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་དང་པོ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་ཡང་མེད་ལ། ལུགས་གཉིས་པ་ལྟར་མི་རྟོག་པར་སྐྱོང་བའི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དྲན་པར་མི་བྱེད་པའང་མིན་ཞིང༌། ལུགས་གསུམ་པ་ལྟར་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ཡང་དེ་ནས་ལྟ་ཐོག་ཏུ་མི་གནས་པའི་མི་རྟོག་པ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་ན། འདི་ནི་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་བྱས་ཟེར་བའི་དོན་ལྟ་བ་དྲན་ཙམ་བྱས་ནས་ལྟ་ཐོག་ཏུ་འཇོག་སྒོམ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ད་ལྟ་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇོག་སྒོམ་བྱེད་པའི་ཞི་གནས་ཙམ་ཡོད་ཀྱི་དཔྱད་སྒོམ་ལྷག་མཐོང་གི་སྐྱོང་ཚུལ་མེད་པས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་དེ་ཡིན་པས་རྗེའི་གསུང་གིས་དམིགས་ཕུག་ནས་བཀག་པའི་དགག་ཡུལ་གྱི་འདོད་པ་དེ་རྗེའི་བཞེད་པར་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ།།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 435

དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྷངས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་ཙམ་ན་དེའི་ངང་ལ་དཔྱད་པ་
མི་བྱེད་པར་གཡོ་མེད་དུ་བཞག་པས་རིག་པ་ངར་དང་ལྡན་པའི་དང་སིང་ངེ་བ་ལ་རྟོག་པ་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་གང་ཡང་མི་འཕྲོ་བར་ཡུན་རིང་ཐུང་ཅི་རིགས་སུ་གནས་པ་བྱུང་བ་ན་རིག་པ་ངར་དང་ལྡན་པའི་གསལ་ཆ་ཡོད་པ་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཤགས་མ་ཡལ་བར་འཁྲུལ་བའི་ནོར་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང༌། རིག་པ་ངར་ཐོན་པའི་གསལ་ཆ་ཡོད་པ་ནི་ཞི་གནས་རྐྱང་པ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་འབྱུང་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་ཡང་ཆོད་པའི་སེམས་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་ལ་རིགས་པས་དགག་བྱ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཏེ་དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་འཇོག་སྒོམ་ནི་ཞི་གནས་རྐྱང་པ་ལའང་ཡོད་པས་ལྟ་བའི་སྐྱོང་ལུགས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་རག་ལས་པར་ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས་ཞིབ་པར་གསུངས་པ་ཤེས་དགོས་སོ།།
ད་ལྟ་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་འཇོག་སྒོམ་ནི་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ངང་ལ་སེམས་དམིགས་པ་གཞན་
ལ་ཡེངས་ཀྱིས་དོགས་པ་རང་རིག་པའི་ངར་ཤོར་དུ་དོགས་པ་དང་དམིགས་ཡུལ་མ་བརྗེད་ཙམ་གྱི་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ནས་གཡོ་མེད་དུ་འཇོག་པ་ཙམ་མིན་པའི་འཇོག་ལུགས་ཁྱད་པར་བ་རང་དང༌། དེ་ཡང་འཇོག་ཡུན་མི་རིང་བར་ཡང་ཡང་དཔྱོད་པ་དང༌། ཐོག་མར་དཔྱོད་པ་དང་འཇོག་པའི་བར་བར་དུ་དཔྱོད་པའི་དཔྱོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱང་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་སྐྱོང་བར་རློམས་ཀྱང་རློམས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་བསྐྱངས་པར་བསྒོམས་ནས་སྟོང་ཉིད་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་མ་བརྗེད་ཀྱང་ངེས་ཤེས་བསྐྱངས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་དུ་མ་སོང་བའི་མཚམས་དེ་རིག་དཀའ་བའི་ནོར་བ་ཡིན་གྱི། ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ངང་ལ་བསྒོམས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའང་ཤོར་ནས་རྟོག་པ་གཞན་འཕྲོ་རྒྱུ་ཅིའང་མེད་པར་འདི་ཡིན་མེད་ལ་ཧད་དེ་ལས་པ་ནི་ཐོག་མར་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུན་སྐྱོང་ལུགས་ཧྭ་ཤང་གི་སྒོམ་དུ་སོང་བ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ན་རིག་སླ་ལ། དེར་མ་ཟད་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པར་བསྒོམས་པའི་ཚེའང་ཡིད་ངོར་སྣང་བ་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་ནམ་མཁའ་དྭངས་པ་ལྟར་སྟོང་སང་ངེ་བ་ལ་སེམས་གསལ་ངར་དང་ལྡན་པའི་ཉམས་འཆར་ཚུལ་བྱུང་བའི་ནམ་མཁའ་སྟོང་

436 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སང་འདྲ་བའི་ཉམས་སྣང་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་འཁྲུལ་བའང་འབྱུང་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང༌། སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོ་དང་སྣང་ངོའ་ཁྱད་པར་སོགས་ཀྱི་གོ་བ་ ིཞིབ་པར་ཆགས་ནའང་འཁྲུལ་པ་དེ་ལྡོག་གོ།
ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ། ང་ཞེས་བྱ་བའམ་
བདག་ཅེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྐང་མཐིལ་གྱི་བར་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གང་ན་ཡོད། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ན་ཡོད་དམ་ནང་ན་ཡོད་ཅེས་བཙལ་བས་དེ་དག་གང་ན་ཡང་འདུག་པ་མ་རྙེད་པའི་ཚེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པ་དྲངས་ནས་དེའི་ངང་ལ་འཇོག་པ་ནི་དཔྱོད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པས་དེ་དག་གང་དུའང་མ་རྙེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་ན་ནི་ང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་ཡིན་པས་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རང་ཡིན་ལ། ང་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གང་རུང་གཅིག་གི་འདི་འདྲ་ན་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་འདི་འདྲ་ཞིག་ན་འདུག་ཅེས་མ་རྙེད་ཀྱང་ང་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་ང་ཡོད་ན་ང་ཁོ་རང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པའི་གདགས་གཞིའི་གསེབ་ནས་ཕྱི་ནང་སོགས་གང་རུང་གཅིག་ན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་དང་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གང་རུང་ན་ཡོད་
དགོས་པ་ལ་དེ་དག་ན་མི་འདུག་པས་ང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་དཔྱོད་པ་ནི། ཡོད་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མར་ཁ་ཚོན་ཆོད་པས་བདེན་པར་ཡོད་ན་ཡང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གང་དུའང་མེད་ན་བདེན་པར་མེད་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། གྲུབ་ན་གྲུབ་ཚུལ་འདི་དང་འདི་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་ཞེས་ཁ་ཚོན་ཆོད་པ་ཞིག་གིས་བརྟག་པ་བྱས་ནས། གྲུབ་ཚུལ་དེ་དག་གང་དུའང་མ་རྙེད་ན་མེད་པའི་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་རིགས་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་ཚུལ་དེ་དག་ཏུ་ཡོད་མི་དགོས་པ་ལ། གྲུབ་ཚུལ་དེ་དག་ཏུ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་ནུས་ལ། ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ང་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་དང་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་གང་རུང་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 437

ན་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ང་རང་གི་ལུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་ལ། ལུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་དེ་དང་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དགོས་ཤིང༌། ལུས་དང་གཅིག་ཡིན་ན་དེའི་ཡོད་པ་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ན་ཡོད་ཅེས་དཔྱོད་པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང༌། ལུས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་ནའང་ལུས་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་ལ། ལུས་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་ན་དེའི་ཡོད་པ་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ན་ཡོད་ཅེས་དཔྱོད་པ་འབྲེལ་མེད་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་དཔྱོད་ཚུལ་དེ་འདྲས་ངེས་པ་བསྐྱེད་ཐུབ་ན་ནི། ང་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནའང་མེད་ནང་ནའང་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བྱ་དགོས་པས། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་ལྡོག་ཁྱབ་སོགས་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བསམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་བས་ན་གདུལ་བྱ་དབང་རྟུལ་དཔྱད་པ་བྱེད་ཚུལ་གཏན་ནས་ཤེས་མི་ནུས་ཤིང་བླ་མའི་ཚིག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོས་པའི་དབང་གིས་དམ་བཅའ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་སྐྱོང་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་ན་མ་གཏོགས། ལྟ་བའི་ངེས་ཤེས་སྐྱོང་ན་ངེས་ཤེས་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པས་དཔྱོད་ཚུལ་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །འདི་འདྲ་བའི་དཔྱོད་ཚུལ་ལྟར་སྣང་གང་བྱུང་བྱུང་ནི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་བ་ལ་གནད་བཞི་ཚང་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་བོར་ནས་རང་དགར་བོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་བརྒྱུགས་ལ་འབྲངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་གནད་བཞི་ཚང་དགོས་པར་གསུངས་པའི་གནད་གཉིས་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དཔྱོད་ཚུལ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཚད་མའི་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ་གདོད་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།
དེ་བཞིན་དུ་ངའི་ཁ་དོག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་དབྱིབས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་ཅེས་དཔྱོད་པ་
སོགས་ཀྱང་དཔྱོད་ཚུལ་ལྟར་སྣང་རང་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་སྔོ་བསངས་དང་དཀར་ཤམ་དང་ལུས་དབྱིབས་རིང་བ་དང་ཆུ་ཞེང་གབ་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ངའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་ངའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་འཇོག་མི་ཐུབ་ན་ཤིང་རྟ་དང་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་མཚན་གཞི་གཟུང་རྒྱུ་མི་རྙེད་ཅིང་ངའི་ལག་པ་ན་བས་

438 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ང་ན་བ་སོགས་སུའང་བཞག་མི་ཐུབ་པས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ངའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་ངོས་གཟུང་རྒྱུ་མི་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ནི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བསྒོམ་པ་ལས་ཐ་ཆད་པ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར། ང་ནི་སྔོ་བསངས་སོ་ང་ནི་སྒུར་པོའོ་རིང་པོའོ་མཛེས་པའོ་སྙམ་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལའང་ཡོད་པར་མྱོང་བས་གྲུབ་བཞིན་དུ། ངའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འདུག་སེམས་སུ་བཅུག་པའི་ཚེ་འདི་ལྟར་འདུག་སྨྲ་རྒྱུ་མ་བྱུང་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཡང་མ་བྱང་བའི་རྨོངས་པའམ། ཡང་ན་ཡིད་ལ་ཤར་ཡང་སྨྲས་ན་བཞད་གད་དུ་གྱུར་གྱིས་དོགས་ནས་ངག་ཏུ་སྨྲ་མ་ནུས་པ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་གདོན་མི་ཟ་བས་ཚད་མའི་མ་རྙེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་དག་དཔྱོད་ཚུལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་སོགས་གང་ནའང་མི་འདུག་གོ་སྙམ་པ་དང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུའང་མ་གྲུབ་པོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པ་ནི་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒོམས་པར་འགྱུར་གྱི་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྒོམས་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་དཔྱད་པའི་ཚེའང་ཕུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུའང་མ་གྲུབ་བོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པ་དང༌། བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པ་སོགས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒོམ་པ་ཡིན་གྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་བདག་མེད་བསྒོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་བྱས་པར་བསྒོམ་པ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒྲ་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་དག་བསྒོམ་པ་ནི་ལྟ་བ་སྐྱོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།
ཡང་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ངང་ལ་འཇོག་པའི་ལྟ་བ་དངོས་གཞི་
སྐྱོང་ལུགས་ལ། གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཀྱི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པ་དང༌། ལུས་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པ་ནི་མ་ཡིན་དགག་ཀུན་རྫོབ་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་སྐྱོང་བ་ཡིན་པས་སྐྱོང་ལུགས་ལེགས་ན་རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་ལུགས་སུ་འགྲོར་རུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མཉམ་གཞག་གི་ལྟ་བ་སྐྱོང་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 439

ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཙམ་ནའང་མེད་དེ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ཡུལ་དུ་གང་སོང་དང་དོན་དམ་བདེན་པར་གང་སོང་བ་དེ་མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངེས་ཤེས་བསྒོམ་པ་གནས་ལུགས་བསྒོམ་པར་འཁྲུལ་བ་ནི་ཐལ་རང་གང་གིའང་ལུགས་ལས་གོལ་བའི་ནོར་བ་མི་འཚམ་པ་སྟེ། འདི་འདྲ་བའང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རིག་ཤེས་ཀྱི་རིག་ངོ་དང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ནི་མེད་དགག་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྒྱས་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་སྨོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་བཤད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་ཚིག་ཏུ་ལན་དུ་མར་བརྗོད་ཀྱང༌། ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་བསྒོམ་པའི་ཚེ་དེ་དག་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བོད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་གདམས་ངག་ཏུ་བྱས་པ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་དང་བསམ་གཏན་པ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གི་ཟེར་བགྲོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལས་བྱུང་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག།
ཡང་ཁ་ཅིག་སེམས་འདི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་དུ་གྲུབ་འདུག་ལེགས་པར་བརྟགས་
པའི་ཚེ་དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་སེམས་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། རྭ་རྣོ་ལ་རིང་བ་དེ་ཉིད་བོང་བུའི་མགོ་ལ་ཡོད་དམ། རྟའི་མགོ་ལ་ཡོད་བརྟགས་པ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་འདུག་པར་མཐོང་བ་དེ་རྭ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་ལ། ཡང་བསམ་གཏན་པ་ཁ་ཅིག་སེམས་དེ་གཉིས་གང་དུ་འདུག་བརྟགས་པས་དེ་གཉིས་གང་དུའང་མ་རྙེད་པ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པར་འདོད་པ་ནི། ཁྱི་དེ་ཉིད་སེང་གེར་ཡོད་དམ་ཝར་ཡོད་བརྟགས་པས་དེ་གཉིས་གང་དུའང་མེད་པར་ངེས་པ་ན་དེའི་ཕྱིར་ཁྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ཆད་ལྟ་བསྒོམ་པའོ།།
དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་དཔྱད་པས་སེམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་དུའང་མ་རྙེད་པ་དེ་ཉིད་
སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྙེད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཁྱི་སེང་གེ་དང་ཝ་གང་དུའང་མ་རྙེད་པ་དེ་ཁྱིའི་གནས་ལུགས་རྙེད་པར་འདོད་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །ཡང་སེམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ཇི་ལྟ་བུ་དབྱིབས་ཇི་ལྟ་བུ་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གང་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གནས་ཞེས་བལྟས་པ་ན། དེ་དག་གང་དུ་ཡང་མ་རྙེད་པའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་ངང་

440 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལ་འཇོག་པར་འདོད་པ་ཡང་ལོག་པའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མ་རྙེད་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་སེམས་གཟུགས་དང་ལུས་ཅན་དུ་མ་རྙེད་པར་འདུག་ལ་སེམས་བེམ་པོར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་སེམས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་ངེས་ཤེས་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྨྲོས་ཤིག །འདི་ནི་ཁྱབ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཚད་མའི་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུ་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་བོར་ནས་བོད་བསྒོམ་རིགས་པའི་ལམ་བཏང་བ་དག་གི་ཚིག་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཤེས་པར་བྱའོ།།
གཞན་ཡང་སེམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པར་མ་རྙེད་པ་དེ་རང་བཞིན་སྟོང་
པ། སེམས་གང་ནས་འོངས་པ་དང༌། གང་ན་གནས་པ་དང༌། གང་དུ་འགྲོ་བའི་གཞི་བརྟགས་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་ཡིན་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རང་གདངས་མ་འགགས་པ་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་ཤེལ་སྒོང་ལྟ་བུ་ད་ལྟའི་ཤེས་པ་སོ་མའི་ངོ་བོ་ལ་ཆེར་གྱིས་བལྟ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་གསལ་བ། རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བཅོས་མ་བསླད་པ་ནི་ངོ་བོ་མ་བཅོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ངེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་འཇོག་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒོམ་ཚུལ་ལོག་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱངས་པར་བྱས་ཀྱང་ངེས་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་བསྒོམ་པའི་སྒོམ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་ངེས་པའི་ལྟ་བ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྐྱོང་ཚུལ་ག་ལ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་བཅོས་པ་ཞེས་པ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མ་བཅོས་ཚུལ་ནི། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང༌། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཆེན་དག་དང་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བཅོས་པ་ལ་བྱེད་པ་ག་ལ་ཡིན། རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བཅོས་པའི་དོན་ཡང་གང་ལ་བྱེད། སེམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་གང་དུའང་མ་རྙེད་པའི་ངང་ལ་བཞག་པ་ན་རྣམ་རྟོག་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཕྲོ་བའི་དབང་གིས་མ་བསྐྱོད་པར་ལྷན་ནེ་གནས་པ་ཙམ་ལ་རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བཅོས་པར་བྱེད་ན་ནི་དེ་འདྲའི་བཅོས་མིན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཚུལ་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ལ། རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བཅོས་པའི་དོན་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 441

རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བཏགས་པ་ལ་བྱེད་ན་ནི་རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བཏགས་པའི་ཆོས་མི་སྲིད་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བའི་གོལ་ས་མཐར་ཐུག་པའོ།།
བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཟུངས་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་འཛིན་
གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བཅོས་པ་ལ་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ནི་རིགས་མོད་ཀྱི། བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཟུངས་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་སྙམ་པ་ཙམ་གྱིས་ངེས་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ཤེས་དེ་སྐྱེ་དགོས་ལ། སེམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་འདུག་ཚོལ་བ་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལྟ་ཞོག་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཀྱང་མིན་པའི་དཔྱོད་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རང་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཙལ་བས་དེ་དག་གང་དུའང་མ་རྙེད་པ་དེས་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཟུངས་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པར་ག་ལ་ནུས། གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ནི་རྗེ་འབྲོག་མི་ནས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གིས་འཁྲིད་པའི་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་བཀྲི་བའི་སྐབས་སུ། ལྟ་བས་སྤྲོས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་རྒྱུད་ལ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒོམ་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ལྟ་བ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ལ། སེམས་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཙམ་ནས་གསལ་བ་མི་འདོར་བ་གསལ་བ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གསལ་བ་དེའང་བརྟགས་ན་རིགས་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་གང་དུའང་མི་རྙེད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་གསལ་བར་བཙལ་བས་མ་རྙེད་པ་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གསལ་བའི་དུས་ཉིད་ན་སྟོང་ལ་སྟོང་པའི་དུས་ཉིད་ན་གསལ་བས་གསལ་སྟོང་གཉིས་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ལ་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་བརྗོད་བྲལ་བཅོས་མིན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐག་བཅད་ནས་དེའི་ངང་ལ་མ་ཡེངས་པར་འཇོག་གོ་ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བརྡ་ཆད་སོར་བཞག་ནས། རྗེ་བླ་མའི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་དུ་མ་སྨྲ་བ་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྡ་ཆད་ཕར་བསྲེ་ཚུར་བསྲེའི་བློ་བཟོ་སྣ་ཚོགས་པས་གདམས་ངག་སོ་སོའ་རང་རང་གི་ཐུན་ ིམོང་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཆལ་ཆོལ་དུ་བཏང་ནས་གང་ལའང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བར་མ་བྱེད་ཅིག །རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་ལྷག་མཐོང་ལ་སོགས་པའི་མན་ངག་ལ་ནི་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་གཏན་མེད་ཅིང་མི་གསུང་ངོ༌།།

442 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གཞན་ཡང་སེམས་གང་ནས་འོངས་པ་དང༌། གང་དུ་གནས་པ་དང༌། གང་དུ་འགྲོ་བ་བཙལ་
ན་མི་རྙེད་པའམ། སེམས་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་སྔར་མ་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་གནས་འདི་འདྲ་ཞིག་ནས་ཚུལ་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཁྱི་ཚང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང༌། སྐྱེས་ནས་མ་འགགས་པ་རྣམས་གང་དུ་གནས་པའི་གནས་ཚུལ་རྒྱལ་པོ་གདན་ཐོག་ཏུ་གནས་པ་ལྟ་བུ་དང༌། སེམས་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་རྣམས་འགགས་ནས་འགྲོ་བ་ན་གང་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་དང་འགྲོ་ཚུལ་བྱི་བ་ཁུང་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་ཚུལ་ནི་སེམས་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུའང་སུ་ཞིག་གིས་རྙེད་པར་འགྱུར་དེ་ལྟ་བུ་མ་རྙེད་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་བརྟགས་ན་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་ངེས་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་ཀྱང༌། སེམས་རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པར་ཞིག་ནས་འགྲོ་བ་དང༌། རང་དུས་ན་གནས་པ་དང༌། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་སྔར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོགས་པ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་མདོ་སེམས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སྨྲ་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་བརྟགས་ན་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་འདི་དག་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་གདམས་ངག་དེ་ཉིད་ལས། སྣང་བ་སེམས། སེམས་སྒྱུ་མ། སྒྱུ་མ་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་དུ་མཛད་ནས། སྒྱུ་མ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དཔེ་བཞིས་བསྒོམ་པའི་སྐབས་སུ། སྐད་ཅིག་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བས་འགག་པ་མེད་པ། སྔ་མའི་དངོས་པོ་དེ་ཕྱི་མའི་དངོས་པོར་འཕོས་པ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ། དེས་ན་དབུས་སུ་ཡང་གནས་པ་མེད་པས་སྐྱེ་འཇིག་འགྲོ་འོང་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བའོ་ཞེས་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་དེའི་ངང་ལ་གཡོ་མེད་དུ་འཇོག་པ་དང༌། རྗེས་བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་སོགས་དང༌། དཔེ་དོན་རྣམས་དྲན་ཞིང་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་བལྟ། གནས་གྲོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟར་དྲན་པར་བྱེད། ཅེས་སོགས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་དག་དང་མཐུན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་འོང་གནས་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་ལུགས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 443

དང་མཐུན་པར་མི་སྣང་ལ། ལུགས་འདི་ལ་ནི་རྩ་ཤེའི་རིགས་པ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ངེས་ནས་དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་དྲན་པ་ཞིག་དགོས་སོ།།
ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བ་རྒྱལ་མཚན་ནས་བརྒྱུད་པའི་དབུ་མའི་ལྟ་འཁྲིད་ཀྱི་ཡི་གེ་
སྔ་མ་འགའ་ཞིག་ཏུའང་འདས་པའི་རིག་པ་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁ་སང་ཡན་ཀྱི་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མེད། ཡོད་ན་ཇི་ལྟར་ཡོད། ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ན་མར་བྲེད་དེ་འགྲོ་ཞིང་ཡོད་དམ། ཕུང་པོར་སྤུངས་ནས་ཡོད་དམ། ཕད་བུ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་ན་སྡིངས་ཡོད་དམ། ཁྱིམ་མཚེས་ལ་བཅོལ་ཏེ་ཡོད་དམ། ཁུར་དུ་མི་ཐེག །དེས་ན་བདག་གང་དུའང་མེད་དེ་འདས་པའི་རིག་པ་འགགས་ནས་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་སང་ཉིན་ཕན་ཆད་ཀྱི་རིག་པ་མ་སྐྱེས་པ་དང༌། དེ་རིང་གི་རིག་པ་མི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་སྦྱར་ཏེ། བསྒོམ་པར་སྨྲ་བའང་རིག་པ་ཡོད་ན་ལུས་ཅན་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་དཔྱོད་ལུགས་སུ་འདུག་པས་དེ་འདྲའི་དཔྱོད་ཚུལ་ལ་སྙིང་པོ་ག་ལ་ཡོད། གཞན་ཡང་སེམས་ལ་དཔྱོད་ཚུལ་དེ་འདྲ་དང་མ་བཅོས་སོ་མའི་ངང་ལ་འཇོག་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀའང༌། རྫོགས་ཆེན་ཨ་རོའ་མན་ངག་ལས། སྣང་བ་སེམས་སུ་ཐག་བཅད། སེམས་ཉིད་ ིསྟོང་པར་ཐག་བཅད། སྟོང་པ་གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཐག་བཅད། གཉིས་མེད་རང་གྲོལ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ཐག་བཅད། ཅེས་པའི་སེམས་ཉིད་སྟོང་པར་ཐག་གཅོད་ལུགས་ལ། སེམས་ཉིད་དེ་དང་པོ་རང་གང་ནས་འབྱུང་བལྟ། བར་དུ་ལུས་ཀྱི་མགོ་མཇུག་བར་གསུམ་གང་ན་གནས་པ་དང༌། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཆེ་ཆུང་གི་ཚད་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་འདུག་བལྟ། དེ་ལྟར་བཙལ་བས་གང་དུའང་མ་གྲུབ་འདུག་སྙམ་ན་ཚོལ་མཁན་རང་དང་ཅིའང་མི་འདུག་སྙམ་པའི་བློ་དེ་རང་ཡང་དེ་ལྟར་བལྟ་བས་མ་རྙེད་པ་ན། རང་སྟོང་ལ་བཟོ་བཅོས་བྱས་མེད་པར་ཤེས་ནས་མ་བཅོས་སོ་མའི་ངང་ལ་གཡོ་མེད་དུ་འཇོག་པ་ཞིག་གནད་དུ་ཆེ་སྟེ། དེས་ན། འདས་པའི་སེམས་ནི་ནམ་མཁའི་བྱ་རྗེས་འདྲ། །ད་ལྟའི་སེམས་ནི་བར་སྣང་སྟོང་པ་འདྲ། །མ་འོངས་སེམས་ནི་རྩིས་མེད་མུན་པ་འདྲ། །དུས་གསུམ་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་དང༌ཁྱད་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང།
གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་སྔ་ཕྱི་མང་པོས་སྦྱར་བའི་འཁྲིད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཆལ་
ཆོལ་དུ་མ་ཞིག་ལ་རླུང་ལྟར་གྲགས་པའི་བརྡ་ཆད་ཡིན་གྱི། མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དང༌། ལོ་

444 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པཎ་རྩོད་མེད་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་སྔགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་ཁུངས་མ་གང་གི་ནང་ན་ཡང་རིག་པ་སོ་མ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་མེད་ན་དོན་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། དེའི་ཕྱིར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རབ་དང་མན་ངག་གི་སྲོལ་ལ་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་བསྲེ་བ་ཙམ་གྱི་ཡང་ཐ་ན་བསྐྱལ་བར་མི་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་པ་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕྲོ། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་འདི་ལྟར་འདུག་གི་ངོས་གཟུང་མེད་ཀྱང༌། ས་ལེ་ཧྲིག་གེ་བའི་གསལ་ཆ་མ་འགགས་པ་ལ་བལྟས་པས་དེ་ཉིད་རྗེན་ཆེར་གྱིས་མྱོང་བའི་ཚེ་སེམས་མ་བཅོས་སོ་མའི་རང་ངོ་མཐོང་བ་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་ལྟོ་ལྡིར་ཞབས་ཞུམ་མ་མཐོང་བ་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བར་འདོད་པ་དང་ཁྱད་མེད་དེ། གསལ་ཞིང་རིག་པ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གིས་ཀྱང་གསལ་བ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྨྲས་པ་དྲན་པར་བྱོས་ཤིག །ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེས་མ་ཐག་རིག་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་དྲན་པ་མ་
ཡེངས་པའི་བྱ་ར་བྱས་ནས་བསྡད་པ་ན། རྟོག་པ་གཅིག་ཐོལ་གྱིས་སྐྱེས་མ་ཐག་དེའི་ངོ་བོ་ལ་ཆེར་གྱིས་བལྟས་པས་རང་ཡལ་ལ་སོང་བ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོགས་གྲངས་ཇི་ཙམ་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་མ་ཐག་རྟོག་པ་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ལ་ཆེར་ཆེར་བལྟས་པས་རང་ཡལ་ལ་སང་སང་སོང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་ཐོལ་སྐྱེས་རྦད་གཅོད་དུ་གཏོང་བ་དང་རིག་པ་ལ་རྐྱང་འདེད་བྱེད་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང༌། བལྟས་པས་རང་ཡལ་ལ་སོང་བ་དེ་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང༌། ཁ་ཅིག་དེ་འདྲ་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་རྟོག་པར་ཡོད་པ་ལ་བལྟས་པས་རང་ཡལ་ལ་སོང་ན་1

རྟོག་པ་གང་ཤར་རང་དག་ཏུ་སོང་བ་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཆོས་སྐུར་འཆར་བ་དང༌། སེམས་ཆོས་
སྐུའི་རང་ངོ་རྗེན་ཆེར་དུ་མཐོང་བར་སྨྲ་ཞིང༌།
དེ་བཞིན་དུ་འདོད་མི་འདོད་དགེ་མི་དགེ་བདེ་སྡུག་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་ངོ་
བོ་ལ་དཔྱད་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་རང་དག་རང་ཡལ་དུ་བཏང་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐོལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་ངོ་བོ་ཆེར་ཏེ་བལྟས་པས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྟོང་སངས་ཀྱིས་སོང་བས་རང་བཞིན་སྟོང་པའི་དོན་ཐོལ་གྱིས་ཤར་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ལྷན་གྱིས་འགྲོ་བ་གཅིག་དགོས་པར་འདོད་པ་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༨༥ བ ༣ གཙང་། ཤོག ༡༣༩ བ ༥ རང་ཡལ་ལ་སོང་ནས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 445

སོགས་ཀྱང་སྔ་མ་དེ་དག་སོར་བཞག་ཡིན་གྱི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེད་པར་སྨྲ་ན་ནི། བོད་སྒོམ་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྡ་ལས་བརྒལ་ཞིང་རིགས་པའི་ལམ་བཏང་ནས་ཐར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་གཅོད་པ་དུ་མ་ཞིག་གི་བླུན་གཏམ་སོར་བཞག་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བླ་ན་མེད་པ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཀྱི་སྲོག་རྩ་གཅོད་པའི་སྒྱུ་ཐབས་ཧ་ཅང་མི་འཚམ་པའོ།།དེས་ན་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྐྱེས་ཀྱང་མི་དགག །ཆོས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་
ཟུར་ནས་མི་ཚོལ་གྱི། རྣམ་རྟོག་གང་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བའམ། གང་ཤར་ཆོས་སྐུའི་རང་ཞལ་ལྟ་བ་འདི་མཉམ་རྗེས་འཆི་ཁ་བར་དོ་སོགས་རྐྱེན་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་ལམ་དུ་འཁྱེར་བ་ཡིན། འདི་ལས་ཟབ་པ་མེད་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟོག་ལས་མ་འདས། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུར་རོ་སྙོམས་པས་ན་རོ་སྙོམས་ཡིན་ཟེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་རྟོག་པ་ཐོལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་ལ་ཅེར་གྱིས་བལྟས་པས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཚེ་རང་ཡལ་ལ་འགྲོ་བ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཐོལ་ཏེ་སྐྱེས་པའི་རྟོག་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཚེ་མ་བསྡད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པས། རྟོག་པ་རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མ་བསྡད་པའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ནོར་བ་རྣམ་པར་མི་འཚམ་པ་སྟེ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ནས། འདི་སྐྱོང་ཚུལ་ལེགས་ན་སེམས་ཀྱི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་བསྒོམ་པར་འགྲོ་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་ངོ༌།།
འདི་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་རྣམས་མ་ཕྱེད་ཅིང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཀྱི་གོལ་ས་རགས་པ་འདི་
ཙམ་ཡང་མ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཁ་བཤད་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་སོང་བ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟའོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ནི་མི་རྟག་པ་གང་ལ་ཟེར་རྒྱུས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བློ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་བལྟས་པས་རྟོག་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོའ་རང་དུས་ན་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་སྟོང་ ིཉིད་རྟོགས་པར་འདུག་གམ་སྐད་ཅིག་དང་པོའ་རང་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པ་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ ིམི་འདུག་པ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་གསལ་བར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རྟོག་པ་གང་ཤར་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟ་ལུགས་དེས་སྙིང་རླུང་གི་སེམས་ཚུབ་རིལ་སོགས་ཅུང་ཟད་སངས་ནས་བདེ་ཆ་མ་སོང་

446 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བ་ལྟ་བུ་སོགས་འབྱུང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་ཚད་མར་སོང་བར་དཔོག་པ་ལས་བཞད་གད་ཆེ་བ་དང་བླུན་རྟགས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དོན་སྙིང་ལྔའི་ཡ་གྱལ་གྱི་སྙིང་ཚལ་བར་གྱེས་པའི་མཚམས་རྣམས་ནས་ཆུ་སེར་འཛག་པར་བསྒོམ་པ་དང༌། སྙིང་ཁོག་ནས་འདོན་ནས་རང་གི་མདུན་ན་དམར་ཙ་རེ་འདུག་པ་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕྲལ་དུ་སྙིང་རླུང་གིས་མ་བདེ་བ་འཇམ་ཉལ་འགྲོ་བ་འོང་སྟེ་དེ་འདྲ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་ཚུལ་ག་ལ་ཡིན།
ཡང་ཁ་ཅིག་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལ་ཆེ་རེ་བལྟས་ནས་བརྟགས་པ་ན་ཐོགས་སྒྲིབས་
སོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་སང་ངེ་བ་དེ་ལ་སེམས་ཅུང་ཞིག་ཟིན་འོང་བས་དེ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་བསྲེས་ནས་བསྒོམས་པ་ན། རང་གི་སེམས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་དེ་དང་འདྲ་བའི་སྟོང་སང་སང་བར་འཆར་བ་ཞིག་འོང༌། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་ཅིང༌། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སེམས་གྱ་འགྱུར་བྱུང་མ་ཐག་སེམས་ནམ་མཁའ་དང་བསྲེས་པས་སྟོང་སང་གིས་འགྲོ་བས། སེམས་འགྱུ་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་སོ་མཚམས་ཡོད། ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་དང་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་གང་གིའང་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་བླུན་གཏམ་ཆེན་པོ་སྟེ། ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ཞེས་པ་ནི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རེག་བྱས་སྟོང་པ་ལ་བཞག་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་སེམས་བསྲེས་པས་སེམས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་འདྲ་བའི་སྟོང་སང་ངེ་བར་ཤར་བ་ནི་སེམས་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རེག་བྱས་སྟོང་པར་ཤར་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་བདེན་སྟོང་དུ་ཤར་བ་ག་ལ་ཡིན། སེམས་བེམ་པོ་མིན་པ་དང་ཐོགས་བཅས་མིན་པར་བསྒོམས་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ནུས་པའི་གོ་ཚུལ་ནི་ཡ་མཚན་ནོ།།
གཞན་ཡང་འདི་འདྲ་བའི་ལོག་རྟོག་བསལ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་ཡི་གེ་ཉུང་ངུ་ཙམ་
ཞིག་བྲི་བར་འདོད་པ་དང་བརྗོད་ཟིན་པ་དག་གིས་དུ་མ་ཞིག་མཚོན་པར་ནུས་པས་མ་བྲིས་ལ། དཔྱད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བློས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་རྣམས་ནི་རྒྱས་པར་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་བཀག་པར་མཛད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མན་ངག་ལྟར་བསྒོམ་པར་འདོད་ན་ནི་དང་པོར་ཐལ་འགྱུར་བའི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་ཇི་འདྲ་འགོག་པའི་ཚད་ལེགས་པར་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 447

དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་འདྲ་བའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་རྟོག་མེད་དང་རྟོག་བཅས་ལ་ཨེ་འདུག་བློ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་ལེགས་པར་བལྟ་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་བལྟས་པ་ན། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་དོན་གྱི་འཆར་ཚུལ་རང་གི་བློ་ལ་ཇི་ལྟར་འདུག་པ་ངེས་ནས། རང་གི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་སྣང་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་རང་གི་བློ་ངོར་འགོག་པ་ན། དངོས་སུ་ཆོས་ཅན་དང་ཐལ་དང་ཕྱིར་སོགས་སྦྱར་མ་སྦྱར་གང་ཡིན་ཀྱང་འདྲའི། དཔྱོད་ཚུལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་ངེས་ཤེས་པའི་དཔྱོད་ཚུལ་ཞིག་གིས་དཔྱོད་པའི་ཚེ། ད་ལྟ་གཞན་དང་བརྒལ་བརྟག་བྱེད་པ་ན་ཕ་རོལ་པོས་ལན་མ་ཐེབས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཆོག་གིན་འདུག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། རང་གི་བློ་ལ་སྣང་ཚུལ་འདི་ལྟར་གྲུབ་ན་འདི་དང་འདི་གང་རུང་དུ་གྲུབ་དགོས་པར་འདུག་པའི་ངེས་པ་མྱོང་ཐོག་ནས་འདྲེན་ཐུབ་པ་ཞིག་དང༌། དེ་དག་གང་དུའང་མ་གྲུབ་འདུག་པའི་ངེས་པའང་མྱོང་ཐོག་ནས་འདྲེན་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན། ངེས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་པའི་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ངེས་པ་ཡང་དག་པ་ལྷང་བ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་ལྟ་བའི་ངེས་པ་སྐྱོང་ཞེས་བྱས་ཀྱང་སྐྱོང་རྒྱུའི་ངེས་པ་སྔོན་དུ་རྙེད་དགོས་པ་ལ་རྙེད་པའི་ཕྱོགས་ནའང་མི་འདུག་པས་ཟེར་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། ང་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམས་ཤིག །སེམས་བདེན་པ་མེད་པར་སྒོམས་ཤིག །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒོམས་ཤིག །ཅེས་སོགས་བརྒྱ་ཕྲག་ཅིག་སྨྲས་ཤིང་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད། སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག །རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་པ་ཟུང་འཇུག་སོགས་ཐ་སྙད་འགྲིག་འགྲིག་ཇི་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་ཀྱང་སྙིང་པོ་ཅིའང་མེད་དེ། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཤེས་ཟིན་པའི་གང་ཟག་ལ་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་བཀག་པའི་དོན་སྤྱི་ལེགས་པར་འཆར་ཐུབ་ཀྱི། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་མ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་བུམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་བུམ་པ་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བར་ཟད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཇི་འདྲ་ཞིག་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་གང་ཡང་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་རྒྱུ་མི་འོང་བ་ལྟར་རང་གི་བློ་ལ་སྣང་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་འདུག་པ་འདི་ཡུལ་དེ་བདེན་པར་སྣང་ཚུལ་ཡིན་

448 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པས་སྣང་ཚུལ་འདི་ལྟར་གྲུབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན། སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་བདེན་ཞེན་ཡིན་ཞེས་ངེས་ན། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་བློ་ལ་ལེགས་པར་འཆར་ཐུབ་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་བདེན་པར་མེད་1

སྙམ་དུ་བསྒོམས་ཀྱང་བདེན་མེད་ཀྱི་སྒྲ་སྤྱི་
སྐམ་པོ་ལ་ཡིད་བཟླས་བྱས་པར་སོང་གི་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཡུལ་དུ་འོང་ས་མེད་ཅིང༌། དགག་བྱ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བཀག་པའི་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་ཐབས་མེད་ལ། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཡིན་མོད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང༌། བདེན་གྲུབ་ཅེས་པའི་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྤྱི་འདི་ཡིན་ངེས་པ་མེད་པས་དེ་བཀག་པའི་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཇི་ལྟར་འཆར་སོམས་ཤིག །དེས་ན་བདེན་མེད་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ཅིང༌། སྔོན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྣང་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་སོགས་གང་ཡང་བློ་ལ་འཆར་མི་དགོས་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དཔྱོད་ཚུལ་དུ་སོང་མ་སོང་གི་ཚད་ཟིན་ནས་དཔྱོད་ཀྱང་མི་དགོས་པར། དགག་བྱ་ཇི་འདྲ་ཞིག་འགོག་པ་མ་ངེས་པའི་སྔ་རོལ་ནས། ང་ལུས་ཀྱི་གང་ན་འདུག་སེམས་ཀྱི་ཁ་དོག་སོགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་དཔྱོད་ཚུལ་གང་བྱུང་ཞིག་གིས་དཔྱད་པས་དེ་དག་ཏུ་མ་རྙེད་པ་ན་བདེན་པར་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ཙམ་ཞིག་བསྒོམ་པ་ལྟ་བའི་སྐྱོང་ལུགས་རྣམ་དག་ཏུ་འགྲོ་ན། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན།2

།ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས། བཀག་པ་ངེས་པ་ལ་
སྔོན་དུ་དགག་བྱའི་དོན་སྤྱི་འཆར་དགོས་པ་དང༌། ཐལ་རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་ཕྲ་རགས་འབྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ཇི་ཙམ་ཞིག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ན་བ་ཙམ་སྙིང་པོར་ཟད་ཀྱི། ཉམས་ལེན་གྱི་ཚེ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་གསལ་བར་སྨྲས་སོ།།
སྟོང་ཉིད་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་ངེས་ཀྱང༌། སྟོང་ཉིད་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཞི་
གནས་རྐྱང་པའི་སེམས་འཛིན་ཚུལ་དང༌། སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེར་ཆེར་ཆེ་བ་ཤན་ཕྱེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཞི་གནས་བསྒོམ་པའི་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་སྟོང་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༨༨ ན ༢ གཙང་། ཤོག ༡༤༡ བ ༣ བདེན་པར་མེད་བདེན་པར་མེད་སྙམ་དུ་བསྒོམས་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༡ ཤོག ༡༠༢༩ ཕྲེང་། ༡༠

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 449

ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བློ་ལ་ལེགས་པར་ཤར་ནས་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཞག་དགོས་ཤིང༌། སྔོན་དུ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་དཔྱད་ནས་ངེས་པར་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་དམིགས་ཡུལ་དུ་འཇོག་པའི་ཞི་གནས་རྐྱང་པའི་སྒོམ་འོང་བས། ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་ཡང་དག་ལ་ནི་དངོས་གཞིའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཞི་གནས་རྐྱང་བའི་སྐྱོང་ཚུལ་དུ་མ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཞི་གནས་ལ་ནི་དམིགས་རྟེན་ཚོལ་བའི་ཆེད་དུ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་ཀྱང༌། སྟོང་ཉིད་ངེས་པ་ན་དམིགས་རྟེན་རྙེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཇོག་སྒོམ་ཁོ་ན་བྱེད་ལ། ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་ཚེ་སྔོན་དུ་དཔྱོད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུའང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དཔྱོད་པའི་དཔྱད་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བློའ་སྡོད་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་ངང་ནས་དཔྱོད་པ་དང༌། ཚུལ་ཇི་ ིལྟར་དཔྱོད་པ་དང༌། སྔོན་དུ་དཔྱོད་པ་དང་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་དཔྱོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང༌། དཔྱོད་པ་ཡང་ཡང་བྱེད་པ་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་འགྱངས་ཆེ་ཆུང་ཇི་ཙམ་བྱེད་པ་སོགས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང༌། འདི་ལ་སྒོམ་པ་པོའ་བློའི་རིགས་ལ་ལྟོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཅུང་ཟད་ཅུང་ ིཟད་ཡོད་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་དགོས་པའི་གནད་ཆེར་ཡོད་དོ། །དེས་ན་ལྟ་བའི་དཔྱད་སྒོམ་ལ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་སྔོན་དུ་དཔྱད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི །མཉམ་གཞག་རང་དུས་ན་དཔྱོད་པ་ཡང་ཡང་དགོས་ལ། ངེས་ཤེས་སྐྱོང་བ་ལ་ཡང༌། ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཤགས་དྲག་ལ་གྲིམས་པ་མ་བརྗེད་ཅིང་མ་ཤོར་བའི་དྲན་པ་བསྟེན་ཚུལ་དང༌། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་ཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང༌། དཔྱད་ནས་གསོལ་འདེབས་དགོས་པའི་མཚམས་སོགས་འཕྲལ་དུ་རིག་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་ཚུལ་དམིགས་ལེགས་པར་ཕྱེད་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཀྱི། ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པའི་ངང་ལ་མ་ཡེངས་པར་དྲན་པས་བཟུངས་ནས་འཇོག་ཟེར་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ།
དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་གི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ལུགས་གོལ་སར་མ་ཤོར་བ་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་ནི། ཞི་
གནས་བསྒོམ་པའི་དམིགས་རྟེན་གྱི་ལྷ་སྐུའི་རྣམ་པ་འཆར་ཚུལ་ལྟར་དུ་སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱངས་ཆད་དུ་མ་ཤོར་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་ཤོར་ན་སྟོང་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འཆར་ཚུལ་མི་འོང་བ་མི་སྲིད་པས་སྟོང་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྣང་བ་འཛིན་

450 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་བསྒོམ་ཚུལ་ནི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་བསྒོམ་ཚུལ་ཡིན་ལ། རིག་ཤེས་ཀྱི་དོན་བདེན་སྣང་ཡོད་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བསྒྲུབས་པ་ལ་དབུ་མ་པའི་དྲི་མི་བྲོའོ། །དེའི་ཕྱིར་རྫོགས་རིམ་བསྒོམ་པ་ན་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་སར་ཐིག་ལེ་སོགས་དམིགས་རྟེན་སྔོན་དུ་གསལ་བཏབ་ནས། དེ་ནས་རང་གི་སེམས་དམིགས་རྟེན་དེ་ལ་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་རིགས་པ་འདི་ལ་སྦྱར་ནས། སྟོང་ཉིད་ངེས་པ་ན། སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་རང་གི་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པར་གོ་ན་ནི་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་གོལ་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་སྟོང་ཉིད་སྔོན་དུ་བཙལ་ནས་དེ་ནས་སེམས་དང་བསྲེ་བར་གོ་འདུག་པས་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བ་སྟེ། སྔོན་དུ་སེམས་ལྟ་བུ་དེ་ཚོལ་བའི་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་སེམས་པའི་རིགས་པས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཚུལ་བཙལ་བ་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྙེད་པའི་ངེས་པ་ལྷང་སྐྱེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཤགས་མ་ཉམས་པར་སྐྱོང་བའི་ངེས་དོན་དང་པོ་ཚོལ་བའི་གཞིར་བྱས་པའི་ང་དང་སེམས་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་གཏན་ནས་ལྡོག་དགོས་ཤིང༌། གང་ལ་སེམས་གཞུག་རྒྱུའི་སྟོང་ཉིད་ཟུར་དུ་འཆར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ངེས་ངོ་དེ་ན་ང་མི་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་ང་མེད་པར་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གསུང་གི་མན་ངག་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཞིབ་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་ཡུལ་སྟེང་ན་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདུག་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བཙལ་བ་ན་མཐར་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པའམ། ཡུལ་སྟེང་ན་རྙེད་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ངེས་པ་ལྷང་གིས་སྐྱེས་པ་དེ་གའི་རྒྱུན་སྐྱོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་བཙལ་བས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པར་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། ད་དུང་དེའི་སྟེང་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་སྙམ་དུ་ལན་རེ་རེ་ཞིང་སླར་ཡང་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྦྱར་ནས་སྐྱོང་དགོས་སྙམ་པ་ནི། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བཙལ་བས་མ་རྙེད་པ་དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་མ་གོ་བར་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན་མ་རྙེད་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་བཙལ་བས་མི་འདུག་གོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ཆད་ལྟར་སོང་གིས་དོགས་ན་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན་མེད་པ་དེ་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་འཛིན་པ་ཞེ་ཕུགས་སུ་འཚངས་འདུག་པས་ལྟ་བའི་གོལ་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའོ།།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 451

གཞན་ཡང་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་ཚེ།
གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཆ་འདི་ནས་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་ལ་ཆ་འདི་ནས་བྱད་བཞིན་དུ་མི་སྣང་ཞེས་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བ་བཞིན་དུ། ང་དང་སེམས་དང་ཕྱིའི་བུམ་པ་སོགས་གང་ཡིན་ཀྱང༌། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བློ་ལ་སྣང་བ་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་དེ་དང་དེའི་ཆ་འདི་འདྲ་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་གི་ཆ་འདི་འདྲ་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་སྣང་ཞེས་པའི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་འདྲ་བའི་རང་གི་བློའ་སྣང་ཚུལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ལྷག་མ་མེད་པར་རང་གི་བློ་ ིངོར་ཁེགས་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རང་གི་བློ་ངོར་བཀག་པའི་ཤལ་ན་ད་དུང་ང་འཁྲང་ཐང་ངེ་བ་ཞིག་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་བློ་ངོར་ལུས་པ་ནི་མགོ་ལ་འབྱར་བའི་རྣ་བ་བཅད་པའི་ཤལ་ན་ད་དུང་མགོ་ལ་ལུས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་ནའང་མི་གནས་སོ། །སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཁེགས་པའང༌། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་དཔྱོད་པའི་ཚེ་དཔྱོད་ཚུལ་གཅིག་ལ་བྱེད་ནས་ཡང་རིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་ཞིག་གིས་དཔྱོད་པ་སོགས་སྦྱངས་ནས། ང་ལྟ་བུ་གཅིག་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པའང་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་དཔྱོད་པ་དང༌། ང་ལྟ་བུ་ལ་དེ་ལྟར་གོམས་པའི་རྗེས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་པ་ལའང་ད་དུང་ཡུལ་གཞན་ལ་སྤོ་ཚུལ་རིམ་པ་འགའ་དགོས་པ་དང༌། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་གསལ་བ་སོ་སོ་ལ་དཔྱོད་པའི་གཞིར་བྱས་ནས་དཔྱད་སྒོམ་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ན་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་མ་སྦྱངས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཁྱད་ཞུགས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་འགྱུར་བར་གོ་ནས་གཞུང་ཆེན་མོའ་ཐོས་བསམ་ ིལའང་གུས་པར་འགྱུར་གྱི། སྔར་གྱི་དཔྱད་སྒོམ་ལྟར་1

དེ་ལྟར་ན་ཐོས་བསམ་དགོས་དོན་མེད་དོ།།
ད་ལྟ་ཁ་བཤད་དང་བརྒལ་བརྟག་བྱེད་པའི་ཚེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་
དུའང་མེད་པར་འགོག་ཚུལ་དང༌། དེ་ལྟར་བཀག་ཀྱང་རང་གི་བློ་ཡུལ་དུ་ཐ་སྙད་བཞག་པ་མེད་པའི་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༩༠ བ ༤ གཙང་། ཤོག ༡༤༣ བ ༣ སྔར་གྱི་དཔྱད་སྒོམ་ལྟར་སྣང་དེ་ལྟར་ན་ཐོས་བསམ་

452 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འཇིགས་པ་མི་སྐྱེ་བར་རྟེན་འབྲེལ་གནོད་མེད་དུ་འཇོག་ཚུལ་ལེགས་པོ་སྨྲ་ཤེས་ཀྱང༌། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་བློ་ལ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་སྣང་ཚུལ་མྱོང་བས་གྲུབ་ངེས་ཤིག་བྱས་ནས་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་རང་གི་བློ་ངོར་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཁེགས་པའི་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་ཞིག་མྱོང་ཐོག་ཏུ་ཆར་གྱིས་སླེབ་པའི་གོ་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་བ་ན། ང་དེའི་ཤལ་དུ་གང་ཡང་ལུས་པ་མེད་པའི་ཡེ་མེད་དུ་འགྲོ་བ་འདུག་སྙམ་པའི་སྐྲག་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་འབྱུང་སྟེ། སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་དངངས་སྐྲག་སྐྱེ་ལུགས་རྣལ་མ་འོང་བའི་མཚམས་སུ་སླེབས་པའང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་མྱོང་ཐོག་ཏུ་སླེབས་པའི་ངེས་ཤེས་རྙེད་པ་རྣལ་མ་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་སོང་བ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། སྐྲག་པ་སྐྱེ་ལུགས་དེ་འདྲ་འོང་བའི་མཚམས་དེར་བློ་རྩིང་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྣང་ཡོད་པ་ཅི་རིགས་ལ་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་སའང་ཡོད་པས། སྐབས་དེར་སྐྱོང་ཚུལ་མཁས་པས་མཉམ་གཞག་གི་ངེས་ངོར་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ལས་ཀྱང༌། དེ་ལས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚུར་ལངས་ནས་བཀག་པ་དེའི་ཤལ་ན་ལས་པ་ཅི་འདུག་བལྟས་པ་ན་ང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཞིག་ལས་པ་དང་མིང་དེ་ཡང་རྟོག་པས་གཞི་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་རྟོག་བཏགས་མིང་རྐྱང་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ངེས་པ་ལྷང་འདྲེན་ཐུབ་པ་དང༌། མིང་རྐྱང་ཙམ་དེའི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་ཅིའང་མ་བྱས་པར་མིང་རྐྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཞུགས་པས་ལས་གསོག་པ་དང་བདེ་སྡུག་མྱོང་བ་དང་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་མྱོང་བས་གྲུབ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་ཉིད་མི་འགལ་ཞིང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱེ་ལུགས་ཁའི་བཤད་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བ་སྐད་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་སྐྱེ་ལུགས་དང་ངེས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་པ་ཡིད་འགྱུར་བ་ཐོན་པ་སྐྱེས་པ་ན། སྔར་ཚིག་གི་བཤད་པ་འགྲིག་འགྲིག་ཡུན་རིང་བར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གདོད་གོ་བ་འདྲ་བའི་ངེས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཅིག་དང། དེ་ཕྱིན་ཆད་བཤད་པ་དང་ལྟ་རྟོག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚུར་མྱོང་བ་འདོན་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ཇེ་ཆེར་འདྲེན་ཐུབ་པ། བཤད་སྒྲུབ་ཕན་ཚུན་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་བྱེད་ཚུལ་དང། ལམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་ལུགས་དང། དེ་སྟོན་པའི་བླ་མ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དད་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་ཁུར་འཁྱེར་ཚུལ་ཙམ་དང་ཞེན་པས་འཇུག་པ་ཙམ་དུ་མ་སོང་བ་ཅིག་འོང་བ་ཡིན་ནོ།།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 453

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་མྱོང་བ་ཅུང་ཟད་ཞིག་སྐྱེས་པར་བསྒོམས་ནས་ཁ་ལ་ཇི་ལྟར་
སྨྲ་ཡང་དོན་ལ་གཞུང་ཆེན་མོའ་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་རྩིས་ཆུང་གཏིང་གིས་སོང་བ་ཅིག་བྱུང་ན། ལོག་པའི་ ིལམ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་ནི་དབུ་མ་ལྟ་བུའི་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་བཤད་པ་ན་མྱོང་ཐོག་ཏུ་མ་ཁེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་དང། གཏིང་ཕྱིན་མ་ཕྱིན་དང་སློབ་མའི་སེམས་སྟེངས་སུ་གོ་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་མངོན་གྱུར་དུ་གསལ་བར་རིག་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མའི་ལྟ་བའི་རྟོགས་དཀའ་ས་མཐར་ཐུག་པའང་སྔར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཁའི་ཟེར་ཚུལ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་བློ་སྟེངས་ནས་ངེས་པ་འདྲོངས་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་གོ་བ་སྲིད་མཐའ་ཙམ་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་བ་ལའང་ཉམས་བཟང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བུན་ལོང་གིས་སོང་བ་དང༌། མཉམ་གཞག་ཏུ་སེམས་གནས་རེ་འགའ་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྐྲག་མེད་དུ་སོང་ནས་ཐོགས་བརྡུགས་ཀྱིས་སྲ་མཐས་མེད་པའི་གསོག་དང་གསོབ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་དང༌། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་དོན་བསྒོམ་པར་འདོད་ནས་ཅིའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་གོམས་པའི་ཤགས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འདི་ཡིན་གྱི་ངོས་བཟུང་མེད་པར་འཆར་བ་སོགས་གང་ལའང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་ཡང་ཕྱོགས་ཙམ་ན་མི་གནས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། སེམས་ཙམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱོང་ཚུལ་གྱིའང་ཆ་ཙམ་ན་མེད་དོ།།
ད་ལྟ་དམིགས་རྣམ་གོམས་པར་གཏན་མ་བྱས་པའི་ཐོས་བསམ་པས་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་
ཤེས་ལ་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་ཤར་བའི་ཚེ་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་སྙམ་དུ་དྲན་པར་བྱས་པ་ལའང་སྣང་སྟོང་ཚོགས་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་སྐབས་སུ་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྐྱངས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་ཡིད་ལེགས་པར་འགྱུར་བའི་མྱོང་བ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་མཉམ་གཞག་དེའི་ཤགས་ཀྱི་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་ཚུལ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་བསྙོན་མི་ནུས་པར་གྲུབ་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་མིང་རྐྱང་ཙམ་མ་གཏོགས་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་སུ་

454 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གྲུབ་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འདུག་པར་མཉམ་གཞག་གི་ཤེས་པ་དེའི་རྩི་མ་ཡལ་བའི་དབང་གིས་ཡིད་ངོར་འཆར་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་རྒྱུན་གོམས་པ་རེ་ཆེར་སོང་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལྟ་བ་དྲན་ཙམ་གྱིས་གང་སྣང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བར་འགྱུར་རོ།།
ང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཞེས་པ་ཡང་འདོགས་པ་པོ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་འདོགས་ཚུལ་ཡང༌། བློ་ལྷན་སྐྱེས་རང་དགའ་བ་འདི་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ནི། སྔོན་དུ་རང་གི་ཕུང་པོ་ཚོགས་པའམ་ཕུང་པོའ་ཆ་གང་རུང་གཅིག་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་ ིསྙམ་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་གྱི། རང་གི་ཕུང་པོའ་ཚོགས་པའམ་ཕུང་པོའི་ཆ་གང་ཡང་བློ་ལ་མ་ཤར་ ིབར་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་མི་སྲིད་དེ། ལྟོ་ལྡིར་བ་དང་མཆུ་འཕྱང་བ་སོགས་བློ་ཡུལ་དུ་ལམ་གྱིས་ཤར་བ་ན་བརྡ་ལ་བྱང་བའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ལ་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་ངང་གིས་སྐྱེ་ལ། ལྟོ་ལྡིར་བ་དང་མཆུ་འཕྱང་བ་སོགས་གང་ཡང་བློ་ལ་མ་ཤར་བར་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་ངང་གིས་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོག་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའང་རང་གི་ཕུང་པོ་བློ་ལ་ཤར་ཙམ་ན་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་རྒྱུ་མཚན་གང་ལའང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མི་དགོས་པ་དང༌། ང་དང་ཕུང་པོ་དངོས་སྟེང་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང༌། ངོ་བོ་ཐ་དད་གྲུབ་པ་གང་གིའང་འཛིན་ཚུལ་མི་འདུག་པ་ནི་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་བལྟས་པས་གསལ་བར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་པས་འདོགས་ལུགས་ལེགས་པར་མ་ཤེས་པར་རྟོག་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསྒོམས་པར་བྱས་ཀྱང་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་དུ་ཟད་མོད་ཀྱི་ཞིབ་པར་མ་བྲིས་སོ། །མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ལྟ་བའི་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་ཞིབ་པར་ནི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་བླ་མས་ཁྲིད་པའི་མན་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། འདིར་ནི་དོགས་པ་དང་གོལ་ས་གཅོད་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་བཀའི་རྒྱུད་འཛིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་མན་ངག་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གི་རིགས་པའི་སྲོལ་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་བཟུང་བའི་སྐབས་དོན་མ་བོར་བའི་ངང་ནས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་བརྡ་ལས་མ་བརྒལ་བ་དང༌། རྗེའི་གསུང་རབ་ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་རིམ་པ་དང༌། སྐྱོང་ཚུལ་དང་གོལ་ས་བཀག་པ་སོགས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 455

ལེགས་པར་ངེས་ནས་དེའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་སོར་བཞག་པ་ལ་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བའི་དུས་ཀྱི་ཟུར་འདོན་ཚུལ་སོགས་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་སྲོལ་མ་ཤོར་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ།།
དེ་དག་ལས་བརྒལ་ནས། བོད་སྒོམ་གསུང་རབ་དང་རིགས་པའི་བརྡ་ལ་མ་བྱང་བ་འགའ་
ཞིག་གིས་སྨྲས་པའི་དཔྱོད་ཚུལ་དང༌། མ་བཅོས་ལྷུག་པ་དང༌། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་སོམ་དང༌། རྟོག་པ་གང་ཤར་གྱི་རང་ཞལ་བལྟ་བ་དང༌། རིག་པ་རྐྱང་འདོད་ལ་སོགས་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་བསྲེ་བའི་གནོད་པ་ཆེན་པོ་མི་བྱ་ཞིང༌། གསལ་བ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སྟོང་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན། བཅོས་མིན་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དང༌། གསལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དང༌། བརྗོད་མེད་ཀྱི་དོན་བསྒོམ་པ་དང༌། རིག་པ་ཤེལ་སྒོང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང༌། ང་གང་ན་འདུག་འཚོལ་བ་དང༌། སེམས་འཚོལ་ལ་སོགས་པ་མན་ངག་གཞན་གྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ཡང་འདིར་བསྲེ་1

བར་

མི་བྱ་ཞིང༌། འདི་ནས་ཀྱང་དེ་དག་ཏུ་བསྲེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྲེས་པ་ན་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རང་གི་སྲོལ་ཐམས་ཅད་འཕྱུགས་ནས། མན་ངག་རང་རང་གི་སྔར་གྱི་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་གང་ཡོད་ཤོར་ཏེ་གང་ལའང་འདིའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཆལ་ཆོལ་དུ་འགྱུར་བས་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།
དེ་བཞིན་དུ་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤའི་གདམས་པ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཡང༌།
གཞུང་པ་དང་གདམས་ངག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དག་གིས་མཛད་པའི་གདམས་ངག་གི་ཡི་གེ་རིམ་པ་དུ་མ་དང༌། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་པོ་ཏོ་བ་དང་སྤྱན་སྔ་བ་དང་མཆད་ཁ་པའི་གསུང་བགྲོས་ལ་སོགས་པ་སྔ་ཕྱི་དུ་མ་དང༌། དགེ་བསྙེན་ཆེན་པོ་ཁམ་པ་ལུང་པའི་གསུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ། བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་གྲོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལའང་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། གསུང་རབ་ཆེན་མོ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ། དམ་པ་བརྒྱུད་པའི་གསུང་གིས་བརྒྱན་པ། མཁས་པ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་འཇུག་ངོགས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གདམས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༩༣ ན ༤ འདིར་འདུ་བར་མི་བྱ་ཞིང་།

456 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པའི་གསུང་རབ་གླེགས་བམ་དུ་མཛད་པ་འདི་དག་ལ་ནི། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གྲངས་དང་གོ་རིམས་ལ་སོགས་པ་དང༌། ད་ལྟ་རྒྱུད་ལ་བསྐོར་བའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་རིམ་པ་མྱོང་ཐོག་ཏུ་འཁྱེར་ཚུལ་སོགས་ལམ་གྱི་ལུས་སྤྱི་དང་ཡན་ལག་སོ་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྔོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སུས་ཀྱང་མ་ཐོན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་བླ་ན་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལ་བློ་སྐྱོན་མ་ཞུགས་པའི་དཔྱོད་པ་ཞིབ་པར་བྱས་ནས་ངེས་པ་རྙེད་པ་དང༌། དེའི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱོང་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་སློབ་པ་དང་བཅས་པ་ལྟ་ཁྲིད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་པས་འགངས་ཆེ་ས་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་མ་འཕྱུགས་ཤིང་ལམ་གྱི་ལུས་ལ་གོ་བ་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པར་མ་སོང་བ་ཅིག་གནད་དུ་ཆེ་བ་ཡིན།
དེ་བས་ན་བྱིན་རླབས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས་པའི་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་
སོགས་མ་གཏོགས་སྔོན་འགྲོ་གང་དྲན་གྱི་འདེབས་ལུགས་མི་བྱ། ཁྱད་པར་དུ་ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་གསུངས་པ་རྣམས་དང༌། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བའི་ཕན་ཡོན་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ནས་ངེས་པ་དྲག་པོ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྟ་བ་ལ་ཚོལ་འདོད་སྐྱེས་པ་ཅིག་དང༌། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་བཀྲལ་བ་ལས་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་ལྟ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་མི་རྙེད་པ་སོགས་ལ་ངེས་པ་སྐྱེས་ནས་ལུགས་དེའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་ལ་ཤེས་འདོད་སྐྱེས་པ་ཅིག་དགོས་པས་སྔོན་འགྲོ་གཙོ་བོ་འདི་དག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའི། འགངས་ཆུང་བ་ལ་ནན་ཏན་ཆེ་བར་མི་བྱ་ཞིང༌། སྔོན་འགྲོ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཚང་བའི་གཡམ་ལ་རྒྱུགས་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་དོན་གཉེར་དང༌། བདེན་པར་མེད་པ་དང༌། རང་བཞིན་མེད་པ་དང༌། སེམས་ཀྱིས་བཟོ་བྱས་པ་དང༌། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དང༌། རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་བཟང་བཟང་འགའ་ཞིག་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་ནས་འགྲོ་བའི་སློབ་མ་དང༌། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ཚུལ་གང་བྱུང་ཙམ་གྱིས་མགོ་སྐོར་བྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྙིང་པོ་ཅིའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
འདིར་སྨྲས་པ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའ་དོན། །དུས་གསུམ་འཕགས་ ིཔ་ཀུན་གྱི་བགྲོད་ཅིག་ལམ། །སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་གྱི་དྲུངས་འབྱིན་པ། །ཡང་དག་ལྟ་བ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 457

གོམས་ལས་གཞན་ཡོད་མིན། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཀླུ་སྒྲུབ་བཞེད་པའི་དོན། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ལས། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཡང་དག་ལྟ་བའི་གནད། །ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཞིག །ཚུལ་འདི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དུ་མའི་ཡང༌། །སྤྱོད་ཡུལ་མ་གྱུར་དེ་དག་ལ། །རྒྱལ་བས་དྲང་དོན་གསུངས་ཞེས་སྨྲ། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ཤིང་རྟ་ཆེ། །དབྱིག་གཉེན་དཔལ་ལྡན་ཆོས་སྐྱོང་དང༌། །ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་དེ་བཞིན་དུ། །ཀླུ་སྒྲུབ་སྲས་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། །ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཞི་བ་འཚོ། །འཕགས་སེང་པདྨའི་ངང་ཚུལ་སོགས། །ཉམས་སྣང་མ་ཡིན་རང་མཚན་པར། །ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིས་བཤེས་གཉེན་མཛད། །བོད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཕལ་ཆེར་གྱིས། །ཆར་མི་ཕོད་པའི་རྟོགས་པ་བརྙེས། །དེ་ལྟའི་ཤིང་རྟ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའ་ིགནས་འདི་ནི། །ཐུགས་སུ་མ་ཆུད་སྤངས་སོ་ཞེས། །གཞུང་ལུགས་འཆད་པར་རློམ་པའི་ཚེ། །ཚམ་ཚོམ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ། །མགྲིན་པ་བརྐྱངས་ཏེ་ཅི་དགར་འཇུག །གཏམ་དེ་བཟུངས་ནས་སླར་ཡང་འདིར། །ཡང་དག་ལྟ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ། །ཅུང་ཟད་སྨྲ་བ་ཞུགས་པ་ན། །བོད་འདིར་མཁས་རྨོངས་སོ་སོ་ཡི། །རྣམ་པར་སྦྱར་བའི་མན་ངག་ནི། །དུ་མ་ཞིག་དང་དེ་དག་གི །རྗེས་འབྲང་རིགས་པའི་ལམ་བཏང་བ། །གང་ཡང་མ་བསླབས་དུ་མ་ཡིས། །སྨྲ་བའི་རང་སེམས་སྐྱེ་མེད་དང༌། །རང་སེམས་ཆོས་སྐུའི་རང་ཞལ་ལྟ། །མ་བཅོས་སོ་མ་རྗེན་ཆེར་དང༌། །ཐ་མལ་ཤེས་པ་ལྷུག་པར་འཇོག །རིག་པ་རྐྱང་འདེད་བྱེད་པ་དང༌། །མཉམ་རྗེས་འདྲེས་དང་གནས་འགྱུར་འདྲེས། །གང་ཤར་ཆོས་སྐུ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་དང་ཐ་སྙད་སོར་འཇོག་ཅིང༌། །དབུ་མའི་གཞུང་ལ་གྲགས་པ་ཡི། །ཐ་སྙད་འགའ་

1

ཞིག་མ་རྟོགས་ཀྱང༌། །དོན་དམ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །སེམས་ཉིད་གནས་ལུགས་ཚོལ་བ་ཡི། །ཡང་དག་ལྟ་བའི་ཟབ་མོའ་གནད། །འཁྲུལ་པ་མེད་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི། །འདི་ལས་ཡ་མཚན་ཆེ་ ིབ་དང༌། །འདི་ལས་ངོ་མཚར་གྱུར་པ་ཡི། །རང་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང༌། །བླུན་པོའ་རྟགས་ནི་ ིགང་ཞིག་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང༌། །དབྱེར་མེད་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་ཡིས། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས། །རྗེས་སུ་བརྩེ་བས་ལེགས་གསུངས་པ། །རྟོགས་ཕྱིར་བསག་སྦྱང་དུ་མ་ལ། །འབད་ཅིང་བཤེས་གཉེན་མཆོག་བསྟེན་ནས། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་རིགས་ལམ་ལ། །ཐོས་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༩༤ བ ༥ ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་མ་རྟོགས་ཀྱང་།

458 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དང་སེམས་པ་ལྷུར་ལེན་པས། །ཚིག་ཙམ་ཞིག་གི་རྗེས་འབྲང་དང༌། །སྙིང་ཁམས་འབའ་ཞིག་ལྷུར་ལེན་དང༌། །བླུན་པོའ་ཚིམ་པ་མ་སླ་བར། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་ཟབ་མོའི་དོན། །རྟོགས་ཤིང་དེ་དོན་ ིཉམས་ལེན་གྱི། །གནད་རྣམས་ཚོལ་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་སྲས། །རྟག་ཏུ་ངུ་ལྟར་བརྩོན་པར་བྱ། །དེས་ན་བླ་མ་མཆོག་དེ་ཡིས། །རྨད་བྱུང་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་ལས། །ནན་ཏན་སྙིང་པོར་མཛད་པ་ཡི། །ལམ་བཟང་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིག །སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་བརྣག་པ་ཡིས། །ཡང་དག་ལྟ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ། །ལོག་པའི་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་འདི། །དུ་མས་བསྐུལ་ཕྱིར་གཏམ་དུ་བྱས། །དེ་ལས་རྣམ་པར་དཀར་བ་ཡི། །དགེ་བ་ཅུང་ཟད་གང་སྐྱེས་པ། །དེས་ནི་འགྲོ་འདི་བདག་འཛིན་གྱི། །འཆིང་བ་ཆེ་ལས་གྲོལ་གྱུར་ཅིག།
དེ་ལྟར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་གནད་
ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དང༌། དེའི་གོལ་ས་བཅད་པ་ཉུང་ངུ་ཙམ་ཚིག་གསལ་བ་ཞིག་གྱིས་ཞེས་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དུ་མས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་སྔོན་དུ་བསྒྲུབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་མ་སྨྲ་བར། ད་ལྟ་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པའི་སྔོན་དུ་ལྟ་བའི་མྱོང་བ་འདོན་པ་ལ་གོལ་ས་འགའ་ཞིག་གཅོད་པ་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་བཀའ་དྲིན་ལས་གནས་འདི་ལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་འོངས་པའི་དད་པ་ཐོབ་པ་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བའོ།། །།

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའ་གསུང་ཐོར་བུའི་གྲས་རྣམས་ ིཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པ་བཞུགས་སོ།།

ཨོཾ་སྭ་སྟི། ལུང་རིགས་རྣམ་དག་བློ་གྲོས་རལ་གྲི་ཡིས། །མི་ཤེས་ཐེ་ཚོམ་དྲ་བ་བཅད་ནས་
ཀྱང། །རྣམ་དག་ཐར་པའི་ལམ་བཟང་སྟོན་མཛད་པ། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བདག་གི་བློ་གྲོས་ཡངས་པའི་བྱ་ལམ་ནས། །དྲིས་ལན་སྙན་ཚིག་བསེར་བུ་འདི་བསྲིང་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 459

གིས། །ཁྱེད་ཀྱི་རྣ་བའི་བུ་གར་རབ་སོན་ཏེ། །ཐེ་ཚོམ་བློ་ཡིས་ཚ་གདུང་ཞི་བར་འགྱུར།།
དྲི་བ་དང་པོ། ཁྱོད་ལ་དབང་དང་ཆོས་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་བླ་མ་དུ་ཞིག་འདུག་པའི་ནང་ནས།
རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་གཙོ་བོར་འཛིན་པ་འདི། འདི་དག་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ཚུལ་ལམ། ཁྱོད་རང་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་བོ་ལ་ཆོས་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་བླ་མ་ལྔ་བཅུ་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བླ་མ་དམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་རྩ་བའི་བླ་མར་འཛིན་ཏེ། དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོས་ནི། ཁོ་བོ་ཆུང་ངུ་རང་གི་དུས་ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། བཀའ་དྲིན་དུ་མས་བསྐྱངས། ནད་གདོན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་1

བསལ། སྡོམ་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་བླ་མ་
འདི་ལ་2

ཐོབ། དབང་རྒྱུད་མན་ངག་ནོད་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། ཁོ་བོས་ལོ་བཅུ་གསུམ་བར་མ་ཆད་དུ་བསྟེན་ནས་མཛད་སྤྱོད་རྣམ་ཐར་གང་ལ་དཔགས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་ཐག་ཆོད་དེ་འདིའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བརྗོད་པར་ག་ལ་ནུས། སྐུ་ཚེ་འདིར་ཡང་གཞན་སྣང་དུ་བསྟན་པའི་མཛད་པ་ངོ་མཚར་བ་རགས་རིམ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་རྣམས་ཁོ་བོས་སྦྱར་བའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་ལོ། །དེས་ན་རྩ་བའི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་འདི་འཛིན་ནོ། །བླ་མ་དམ་པ་ལམ་འབྲས་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་ནི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་གཞན་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རློབ་ནུས་པ་སྟེ། འན་བུ་དང་པོ་རང་མོས་རྒྱུ་ཙམ་མེད་པ་ལ། ན་ནིང་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་མཇལ་དུས་ཞལ་མཐོང་ཙམ་གྱིས་མོས་གུས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་ཏེ་མཆི་མ་ཤོར། དགྱེས་རྡོར་གྱི་དབང་ཞུས་པའི་རྨི་ལམ་བརྟག་པའི་ནུབ་བླ་མ་དམ་པ་དེ་འོད་ཀོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་པའི་འོད་ཀོར་ལ་ཨཥྚའི་སྔགས་གསེར་གྱིས་བྲིས་པ་ལྟ་བུས་བསྐོར་བ་མཐོང་བ་དང། ཡེ་ཤེས་བེབས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས། ལམ་འབྲས་བསྐྱངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་མེད་པའི་སྐབས་སུ། བླ་མ་ལ་སྤྱན་གསུམ་ཡོད་པར་མཐོང།
གཞན་ཡང་བདག་གིས་རང་གི་སེམས་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་གང་བསམས་མཁྱེན་པ་
ནི་མང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ཐམས་

1 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༤ གཙང་། ཤོག ༡ ན ༤ བྱིན་རླབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
2 ཞོལ། ཤོག ༡ ན ༥ སྡོམ་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་བླ་མ་འདི་ལས་ཐོབ།

460 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཅད་ནི་བླ་མ་འདི་ཡི་དྲིན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ལམ་འབྲས་ཐོབ་མན་ཆད་འཁྲིད་གང་བསྐྱངས་པས་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆ་རེ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་མ་བྱུང། དེས་ན་བླ་མ་འདི་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ལགས། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་1

བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ངེས་ཏེ། འན་བུ་རང་གི་ཡང་
སྐྱེ་བ་འགའི་བླ་མ་ཡིན་པ་འདྲ། དང་པོ་བུ་ཚ་ཆུང་ངུར་ཡོད་དུས་ཀྱང། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཐོས་ཙ་ན་མཆི་མ་འཆོར་ཞིང། དབུ་མའི་ཆོས་ཚིག་རེ་ཙམ་ཐོས་ཙ་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་བླ་མ་ཞིག་དང་ནམ་མཇལ་ལམ་སྙམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། བླ་མ་འདིའི་མཚན་ཐོས་པ་དང་མོས་གུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེས། མཇལ་བའི་དུས་ཀྱང་ཉི་མ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་རྨི་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟས་
བཟང་པོ་འང་2
བྱུང། མདོར་ན་འན་བུ་ཐེག་ཆེན་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་དང། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་བློ་
གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་བླ་མ་འདིའི་དྲིན་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དུ་མས་བཀའ་དྲིན་ཆེའོ། །དེ་ལྟ་ན་བླ་མ་འདི་གསུམ་རྩ་བའི་བླ་མར་འཛིན་པ་ལགས།
དྲི་བ་གཉིས་པ། ཕར་ཕྱིན་དང་གསང་སྔགས་ལ་ལྟ་བའི་ཁྱད་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ། རྗེ་
ཡང་དགོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱག་རྒྱ་བ་ཁ་ཅིག་ནི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བཞེད་པར་འདྲ་སྟེ། རི་ཆོས་ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་དུ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པ་དང། དབུ་མ་དང། སྔགས་སོ། །ཞེས་དབྱེ་བ་མཛད་པར་སྣང་ནའང། དོན་ལ་གསང་སྔགས་དང། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ལྟ་བ་ཁྱད་པར་ཏེ། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་རྨོངས་དང། ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང། །དབང་པོ་རྣོན་པོའ་དབང་བྱས་པས། །སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཁྱད་པར་འཕགས། །མང་བ་དང། མྱུར་བ་དང། དཀའི་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་ལ། ལྟ་བ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེ་ན་རྩ་ལྟུང་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དབང་རབ་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དྷཱ་རི་ཀ་པས་མཛད་པ་ལས། གྲུབ་མཐའ་ལ་སྨོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཏེ། དེ་དང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟ་བ་ཐ་དད་པར་འཛིན་པ་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་ཡིན་ཞིང། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་པ་ལ་སྨོད་པ་ནི་རྩ་བའི་ལྟུང་བར་

1 ཞོལ། ཤོག ༡ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༢ ན ༥ ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་
2 ཞོལ། ཤོག ༢ བ ༡ གཙང་། ཤོག ༢ བ ༢ ལྟས་བཟང་པོའང་བྱུང་།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 461

མི་འགྱུར་རོ་1

ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོའ་ལྟ་བ་དང། ིགསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཁྱད་པར་རྡུལ་ཙམ་མེད་དོ།།དྲི་བ་གསུམ་པ། གསང་སྔགས་རྙིང་མ་པ་འདི་ལ། སྔ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་དགག་འདུག་ཅིང། ད་ལྟ་ཡང་སྐུར་བ་འདེབས་པ་མང་དུ་འདུག་པ། འདི་ཇི་འདྲ་ཅིག་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། གསང་སྔགས་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་འགྱུར་བ་ལ་རྙིང་མ་དང། ཕྱི་དར་ལ་འགྱུར་བ་ལ་གསར་མ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན། རྙིང་མ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་མང་བའི་རྒྱུ་མཚན། སྔོན་གླང་དར་མས་བསྟན་པ་བསྣུབས་ནས་བར་སྟོངས་བྱུང་དུས་གསང་སྔགས་པ་རྣམས་སྦྱོར་སྒྲོལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱེད་པ་བྱུང་བ་དང། དིང་སང་ཡང་ཁྱིམ་པ་ལྕང་ལོ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་མང་བས། གང་ཟག་གིས་སྤྱོད་པ་ལ་དཔགས་ནས་ཆོས་ལ་སྨོད་པ་འདི་བྱུང་བ་འདྲ། དེ་མིན་སྔགས་རྙིང་མ་འདི་དང་པོ་ཆོས་རྒྱལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཻ་རོ་ཙ་ན་དང། རྨ་སྙེགས་གཉིས་དགེ་སློང་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་གྱུར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་རྣམས་ལ་གསེར་བྲེས་བཤར་ལ་ཡོན་དུ་བསྐུར་ནས། རྒྱ་གར་དུ་བརྫངས་ཏེ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྔགས་བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་པཎྜི་ཏ་དང། གྲུབ་པ་བརྙེས་པ་རྩོད་མེད་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་ཞུས་ཤིང་བསྒྱུར། གཞན་ཡང་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང། བཱི་མ་ལ་མི་ཌ་དང། སངས་རྒྱས་གསང་བ་ལ་སོགས་པའང་བོད་དུ་སྤྱན་དྲངས་ནས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཆོས། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཟབ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཚུལ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་གྲོལ་བ་དང། གྲུབ་པ་བརྙེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་བོ། །བསམ་ཡས་ན་ཡང་ད་དུང་སྔ་འགྱུར་གྱི་རྒྱ་དཔེ་མང་དུ་ཡོད་པར་འདུག་ཅིང། བོད་པ་ལོ་ཙྪ་པས་ཀྱང་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པས། ཡུལ་དབུས་འགྱུར་ཚལ་ན་གསང་རྙིང། ལུང་གི་མདོ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དཔེ་འདུག་ཟེར། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་རྣམས་ནི་དམྱལ་བའི་རྒྱུ་ཁོ་ནར་བས་སོ། །དིང་སང་ཕྱག་རྒྱ་པ་འདི་དར་ཅིང་བླ་མ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ལ་མཁས་པ་མ་གཏོགས། ཆོས་དྲུག་དང་རླུང་འཁྲིད་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧ ཤོག ༩༡༠ ཕྲེང་། ༦

462 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

རོ་སྙོམས་ལ་སོགས་པ་ཐབས་གེགས་སེལ་ཟབ་མོ་མི་ཡིན་དགུ་ཡིན་ཚོ1

། རྫོགས་ཆེན་ཡེ་ཤེས་
གསང་རྫོགས་ཀྱི་མན་ངག་སྣ་རེ་ཙམ་ལ་མིང་2

མི་སྙན་དགུ་སྙན་དུ་བཏགས་པར་སྣང་ངོ་།།
དྲི་བ་བཞི་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་དམ་མེད་
ཅེས་པ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་སམ། ཀུན་རྣམ་སྤྲོས་བྲལ་ལ་དགོངས་པ་ནི། བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་མུན་3

སྟེགས་ཞུགས་པའམ། བདག་མེད་ཀྱི་གནས་
ལ་སྐྲག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་རྒྱུད་བླ་མ་ལས་གསུངས་པའི། སེམས་ཞུམ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྙས་པ་དང། །ཞེས་སོགས་སྐྱོན་ལྔ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དིང་སང་ཇོ་ནང་པ་འདོད་པའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་འདི་དང། གྲངས་ཅན་གྱི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ནི་མིང་གི་གདགས་བྱ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ།།
དྲི་བ་ལྔ་པ་ཕྱག་ཆེན་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་ལ་དགོངས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་
པ་ལ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང། དབུ་མ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། ིཕྱག་ཆེན་མི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ནི། དབུ་མ་དང་འགལ་བ་ཅི་རིགས་སྣང་བས་ཁྱད་པར་ཁྱེད་རང་གིས་ལེགས་པར་དཔྱོད།
དྲི་བ་དྲུག་པ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་སམ་མ་གསུངས་ཟེར་བ་ལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པ་གཅིག་ལ་བརྩམས་ནས་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་ལམ་ཁོ་ནར་བསྟན་ཏེ་དགོངས་འགྲེལ་བྱེད་པ་པོའ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ ིགྲུབ་མཐའ་བཞིར་གྱེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་བཀའ་ནང་འགལ་གསུངས་པ་པོ་སྟོན་པ་ཀུན་མཁྱེན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ལུགས་རྟག་ཆད་སྤོང་4

ལུགས་དང་བཅས་ནས་དབུ་མའི་ལམ་དུ་རློམ་མོ།།
1 ཞོལ། ཤོག ༣ བ ༣ ཟབ་མོ་མི་ཡིན་དགུ་ཡིན་གཙོ། གཙང་། ཤོག ༣ ན ༦ ཟབ་མོ་མི་ཡིན་དགུ་ཡིན་ཙོ།
2 ཞོལ། ཤོག ༣ བ ༣ གཙང་། ཤོག ༣ ན ༦ གསང་རྫོགས་ཀྱིས་མན་ངག་སྣ་རེ་ཙམ་ལ་མི་སྙན་དགུ་སྙན་དུ་
3 ཞོལ། ཤོག ༣བ ༤ བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་མུ་སྟེགས་ཞུགས་པ་འམ།
4 ཞོལ། ཤོག ༤ ན ༣ གཙང་། ཤོག ༣ བ ༥ རྟག་ཆད་ཡོད་ལུགས་དང་བཅས་ནས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 463

དྲི་བ་བདུན་པ། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་བསྒྱུར་ནས་སྒོམ་
པ་དང། ད་ལྟ་ཇི་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་གཉིས་གང་ཟབ་ཟེར་བ་ལ། དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་མོས་གུས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དགོས་པ་ནི་བླ་མའི་སྐུ་ཇི་ལྟ་བ་བཅོས་བསླད་མི་བྱེད་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང། སྤྱིར་སྔགས་ཀྱི་ལུགས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རིགས་བདག་གི་ངོ་བོ་བླ་མ་ཉིད་ཡིད་ལ། དེས་ན་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་རྩ་བའི་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལྟ་བུའི་ལོངས་སྐུ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་བསྒོམས་ནས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་བསྲུང་མ་ཀུན་བསྟིམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཉིད་ཟབ་བོ།།
བཤེས་གཉེན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དྲིས་པའི་ལན། །རང་གི་འདོད་པ་ཇི་བཞིན་སྨྲས་པ་
ཡིས། །ལེགས་བྱས་བསྟན་དང་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་དང། །དགེ་བས་འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་མྱུར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གྱི་དྲིས་པའི་ལན་དུ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་སྨྲས་པའོ། །འདིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིག །བཀྲ་ཤིས། ཤུ་བྷཾ།།

༈ བྱང་བདག་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པའི་དྲིས་ལན་རྒོལ་ངན་ཚར་གཅོད་བཞུགས་སོ། །ཨོཾ་སྭ་
སྟི། སངས་རྒྱས་བཞུགས་དུས་འཁོར་རྣམས་ཕལ་མོ་ཆེ། །འབད་མེད་ལྟ་བུར་གྲོལ་བར་སྣང་གྱུར་ཀྱང། །སྔོན་ཚེ་ལམ་ལ་སློབ་པའི་བག་ཆགས་ཉིད། །ཐུགས་རྗེས་སད་ནས་གསུང་གིས་གྲོལ་བར་ངེས། །དེ་ལ་ལེགས་སྐར་ཐུབ་པའི་ཞབས་འབྲིང་སྐབས། །རང་རྒྱུད་ལུང་གིས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས། །སྟོན་པའི་མཛད་ལ་ལོག་ལྟས་སྨད་ཚུལ་རྣམས། །རྒྱས་པར་པདྨ་ཐང་ཡིག་སོགས་ལས་གསུངས། །དེ་ལ་བསམ་ནས་ཆེན་པོ་ཤཱཀ་མཆོག་དང། །པདྨ་གླིང་པར་འཆོས་པའི་སྙིང་ཆེན་གཉིས། །རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་འཕྲིན་ལས་ཉིན་བྱེད་འོད། །ཕྲག་དོག་སྦྲང་བུའི་གཤོག་པས་སྒྲིབ་སྙམ་སྟེ། །ཁོ་བོ་མཁས་པ་ཡིན་པས་འདི་བརྩམ་ཞིང། །ཁྱོད་ནི་གྲུབ་ཐོབ་ཡིན་པས་འདོན་དགོས་ཞེས། །གྲོས་ངན་བཤམས་ཤིང་དགེ་སློང་བཞི་བཏང་སྟེ། །ཡར་འབྲོག་མཚོ་ཡི་འགྲམ་དུ་གཏེར་དུ་སྦས། །དེ་ཉིད་པད་གླིང་བརྫུས་མས་བཏོན་པས་ན། །ཐང་ཡིག་བཤད་པའི་ལེགས་སྐར་རྣམ་ཐར་དང། །རྗེ་བཙུན་བླ་མས་ལྷ་སའི་ཇོ་བོ་ལ། །དབུ་རྒྱན་ཞུས་སོགས་བསྙེན་བཀུར་མཛད་པ་སྦྱར། །འདི་

464 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ལ་འཁྲུལ་ནས་རྙིང་མ་ཕྱག་ཆེན་སོགས། །རྗེས་འབྲངས་སྐྱེ་བོ་བླུན་པོ་མང་པོ་ཡིས། །ཐེག་ཆེན་ཆོས་དང་གང་ཟག་སྤོང་བའི་ལས། །འཛེམ་མེད་བསགས་པ་མཐོང་ཚེ་ཤེས་ལྡན་ཀུན། །ལུས་སེམས་འདར་ཞིང་སྙིང་ནས་སྐྱོ་ཤས་བསྟེན། །དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་ལུང་བསྟན་ཚུལ་རྣམས་ལ། །མ་དག་ཉེས་སྐྱོན་དྲི་མས་མ་གོས་རུང། །འདི་ནི་བརྫུན་མ་ཡིན་ཕྱིར་ནང་འགལ་མང། །འདི་ཡི་རྒྱུ་མཚན་ཞིབ་ཞུས་འདི་ལྟར་འབུལ། །མཁའ་ལྡིང་མཁའ་ལ་མཁའ་ཡི་མཐའ་འཚོལ་ལྟར། །བདག་རྨོངས་བདག་འདྲས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའ་ཚུལ། །བརྗོད་དཀའི་བརྗོད་ཀྱང་བརྗོད་ནུས་མ་ཡིན་མོད། །དད་པས་དད་ལྡན་དད་པ་བསྐྱེད་ཕྱིར་དང། །ལོག་སྨྲ་ལོག་ཞུགས་ལོག་རྟོག་ལྡོག་ཕྱིར་དང། །ཡིད་སྐྱོན་ཡིད་གཉིས་ཡིད་རབ་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར། །ལུང་བསྟན་ལུང་རྣམས་ལུང་བཞིན་བཤད་པ་ཡི། །ཚིག་འདིས་ཚིག་ངན་ཚིག་རྣམས་ཚིག་མེད་བྱས། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོའ་བཀའི་ཆེམས་བཀའ་འཁོལ་མར། །དེ་ནས་ཁྱད་པར་བསྙེན་བཀུར་ཆེར་མཛད་པས། །དེ་ཡི་ཤར་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ཙོང་ཁར་ངེས། །སྙིང་པོའ་ིམཐའ་རྟེན་ཞེས་པ་བླ་མའི་མཚན། །ཀུན་དགའི་སྙིང་པོར་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེས་གསོལ། །ཞལ་ཡང་བསྒྱུར་ཞིང་ཞེས་པ་ཇོ་བོ་ལ། །དབུ་རྒྱན་ཕུལ་བའི་ཁུངས་སུ་འཁྲུལ་བ་མེད། །བསྙེན་བཀུར་དམ་པ་མཛད་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན། །ཐུབ་པའི་དབང་པོས་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་དུ། །ཁྲ་ཟླ་ཡར་ངོའ་ཚེས་ ིགྲངས་བཅོ་ལྔའི་བར། །ངོ་མཚར་ཆོ་འཕྲུལ་མི་འདྲ་བཅོ་ལྔ་བསྟན། །དེ་དང་རྗེས་མཐུན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པས་ཀྱང། །འཕགས་ཡུལ་གཉིས་པ་ཆོས་འཁོར་ལྷ་ས་རུ། །ཡོངས་ལ་གྲགས་པའི་དུས་ཆེན་བཅོ་ལྔ་ཡི། །དཀར་པོའ་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་ཀུན། །དོན་དང་ལྡན་པའི་ཇོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ ིལ། །སྣ་ཚོགས་རིན་ཆེན་འདུས་པའི་དབུ་རྒྱན་སོགས། །མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བཅོ་ལྔས་མཆོད། །དེ་བཞིན་དགེ་འདུན་ཁྲི་ཁྲག་བསྙེན་བཀུར་ཞིང། །སྟོན་པའི་འཁྲུངས་རབས་ལ་སོགས་ཆོས་ཆར་ཕབ། །དེ་ཡི་མཐུ་ལས་ངོ་མཚར་ཆོ་འཕྲུལ་ལྟས། །བརྗོད་བྲལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བྱུང་ཚུལ་རྣམས། །ཕྱོགས་ཙམ་རྣམ་ཐཪ་དཀར་ཆག་གསུམ་དུ་གསལ། །དེ་ལྟར་རཏྣ་གླིང་པའི་གཏེར་ཡིག་ཏུ། །དགེ་ལྡན་ཞེས་བྱའི་དགོན་གནས་དམ་པ་རུ། །ཞེས་སོགས་ལུང་བསྟན་མཐའ་ཡས་འཁྲུལ་བ་མེད། །དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་འཚལ་མོད། །ཀུན་སློང་སྐྱོན་ཅན་གཏེར་ཡིག་འདི་འདྲ་ཡིས། །རྟོགས་བརྗོད་མེད་པའི་སྐྱེ་བོ་བསླུ་མཐོང་བས། །འདི་ནི་བརྫུན་མ་ཁོ་ནར་བཤད་པར་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 465

སྣང། །རྒྱུ་མཚན་རྣམ་ཐར་པདྨ་ཐང་ཡིག་ལས། །འགོས་ཀྱི་དགོན་པ་ཕག་རིའི་རྫོང་ལ་འཕེབས1

། །ལ་

སྟོད་སྟག་རིར་དུག་གི་ཚོང་དུས་འོད། །མེ་སྦར་མཚོ་ལ་སྦས་བའི་གཏེར་ཁ་འདི། །མི་བཞག་འདོན་པའི་རྟགས་དེར་བསྟན་ནས་འོང། །ཨུ་རྒྱན་པདྨ་གླིང་པ་ཞེས་བྱ་འབྱུང། །ཞེས་གསུང་དེ་ལྟར་སྤྲུལ་སྐུ་པད་གླིང་དངོས། །རིན་ཆེན་སྒང་གི་དགོན་སྡེ་བཅོམ་སྐབས་སུ། །འབྱུང་བར་གསུང་འདིས་གསལ་བར་བསྟན་པས་ན། །ལུང་བསྟན་བརྙེས་པའི་པདྨ་གླིང་པ་དང། །སྔོན་བྱུང་པད་གླིང་བརྫུན་མ་གཉིས་ཀྱི་བར། །མི་རབས་གཉིས་ཙམ་སོང་བས་དུས་མི་མཚུངས། །འདི་ནི་གཏེར་སྟོན་འབྱུང་དུས་འགལ་བའི་སྐྱོན། །དེས་ན་གཏེར་སྟོན་རྒྱལ་པོ་པད་གླིང་པ། །གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྦས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱོན། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཨྱོན་འཁྲུལ་མི་མངའ། །དེ་བཞིན་འདོན་པའི་ཡུལ་ལའང་སྐྱོན་ཆགས་ཏེ། །ལུང་བསྟན་བཞིན་དུ་པདྨ་གླིང་པས་ནི། །ཟབ་གཏེར་མེ་སྦར་མཚོ་ནས་འདོན་པར་གསུངས། །པད་གླིང་རྫུན་མས་ཡར་འབྲོག་མཚོ་ནས་བཏོན། །དེས་ན་འདོན་པའི་ཡུལ་ཀྱང་འཁྲུལ་བ་ཡིན། །གཏེར་ཡིག་ཚིག་ལའང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་སྟེ། །ལེགས་སྐར་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་སྨད་ཚུལ་ཀུན། །ངེས་དོན་དངོས་གནས་ཡིན་ན་འདུལ་ལུང་ལས། །སངས་རྒྱས་དངོས་ལ་སྨད་པའི་རྣམ་སྨིན་འབྲས། །བསྐལ་པར་མནར་མེད་གནས་པར་གསུངས་པ་དང། །བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ལ་བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུའི་ཡུན། །བར་བསྐལ་རེ་རེ་ཙམ་གྱི་ཡུན་ཚད་ལའང། །རྒྱ་དཔང་དཔག་ཚད་གཅིག་གི་ཁྱོན་ལྡན་རྫིང། །སྐྲ་ཡིས་ཡོངས་གང་ལོ་བརྒྱར་ལོན་པ་དང། །སྐྲ་ཉག་རེ་ཙམ་བཏོན་པས་རྫོགས་པའི་ཚད། །བར་བསྐལ་གཅིག་ཙམ་རྫོགས་པ་བླ་མ་བཞེད། །དེས་ན་དགེ་སློང་ལེགས་པའི་སྐར་མ་དང། །རྒྱལ་བ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་བར་ཙམ་ལ། །བསྐལ་ཆེན་ཚེ་ཚད་རྫོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། །བར་བསྐལ་གཅིག་གི་སྟོང་ཆའང་མ་རྫོགས་པས། །འདུལ་བ་ལུང་དང་འགལ་བ་ཁོ་ནར་སྣང། །གཞན་ཡང་གནོད་བྱེད་མང་སྟེ་བཏང་སྙོམས་བཞག །ཐང་ཡིག་ནང་དུ་འདྲ་མིན་མང་བཤད་ཀྱང། །ཆོས་སྐྱོན་མ་ཡིན་རྗེས་འཇུག་འཕྲི་བསྣན་ལྷད། །ཡང་ན་ཕྱི་མོ་མ་དག་རིམ་བརྒྱུད་སྐྱོན། །འདི་ཡི་རྒྱུ་མཚན་གནོད་བྱེད་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །ངོས་འཛིན་མཛད་པ་འདིས་མཚོན་ཚིག་དོན་ཀུན། །ཀུན་ཏུ་འགལ་བའི་ནང་འགལ་གཏེར་དུ་སྣང། །སྣང་ཞིང་ཞེན་ན་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྟུང། །ལྟུང་ལ་མི་འཇིགས་མཇུག་མེད་
1 ཞོལ། ཤོག ༥ བ ༢ འགོས་ཀྱི་དགོན་པ་ཕག་རིའི་རྫོང་ལ་འབེབས།

466 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དུད་འགྲོའ་ཕུལ། །པདྨ་གླིང་པར་རློམ་པའི་རྗེས་འབྲངས་དག །སྐྱོན་ཡོན་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་མིག་ ིཡོད་ན། །གཏེར་ཡིག་འཆོས་པའི་སྐབས་སུ་མ་སླེབ་བམ། །ལུང་རིགས་ཁས་མི་ལེན་ལ་ད་ཅི་བྱ། །སྙན་ངག་མ་སྦྱངས་སྙན་ངག་ཚུལ་རྣམས་ལ། །རྣམ་དཔྱོད་བློ་གྲོས་རྣམ་གཞག་མི་འཇུག་བརྫུན། །མི་བརྫུན་བདེན་ན་མི་རིགས་ཚིག་ངན་ལ། །ནང་འགལ་འགལ་བར་ནང་དོན་བསྟན་འདི་ཅི། །ལེགས་བཤད་བཤད་དོན་དོན་གཉེར་བློ་ལྡན་ཀུན། །མཁས་གྲུབ་གྲུབ་མཆོག་མཆོག་གྱུར་ཙོང་ཁ་པའི། །རིང་ལུགས་ལུགས་བཟང་བཟང་པོའ་རྗེས་སུ་ཞུགས། །ལུགས་གཞན་གཞན་དག་དག་མིན་ ིཅི་རིགས་སྣང། །སྤྲུལ་པའི་སྐྱེས་མཆོག་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས། །ང་སྤྲུལ་ཡིན་ཟེར་གཏེར་མིན་གཏེར་འདྲ་འདོན། །དམ་ཉམས་གར་ཡང་མ་བྲིན་ཁྱུ་གཅིག་ཚོགས། །ཉ་མའི་མགོ་སྐོར་འབྲེལ་མེད་ཆོས་བཤད་བྱེད། །ལུང་བསྟན་འདི་ཡང་ད་ལྟའི་གཏེར་སྟོན་མཁན། །པད་གླིང་ཟོལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟེང་དུ་འབབ། །བདེན་བརྫུན་གཟུར་གནས་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པའི། །མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པས་གསལ། །རྣམ་དཀར་སྟོན་ཀའི་གངས་རིའི་དཔལ་འཕྲོག་པའི། །རྣམ་དག་ངག་གི་དབང་ཕྱུག་དབྱངས་ཅན་མས། །རྣམ་གསལ་སྒྲ་དོན་རྒྱན་མཛེས་སྙན་ངག་རིགས། །རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་ད་དུང་བདག་ལ་སྩོལ། །བདག་གིས་ཐུབ་ལ་འཁོར་གྱིས་སྨད་ཚུལ་དེ། །དེ་བཞིན་དོན་གནས་སྙན་པ་ག་ལ་སེམས། །སེམས་ཅན་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་བརྩམས་པའི་ཚུལ། །ཚུལ་བསྟན་སྣང་ངོར་ཡིན་སྙམ་གདོན་མི་ཟ། །སྐབས་དེར་བདུད་དཔུང་དཔུང་ཚོགས་གསར་བརྩམས་ན། །བདུད་བཞི་མ་བཅོམ་བཅོམ་ལྡན་སྲིད་པར་འགྱུར། །བཅུ་གཉིས་མཛད་ཀུན་ཀུན་མཁྱེན་མཛད་མི་འགྱུར། །ཐུབ་པས་སྔོན་ཚེ་ཚེ་རབས་དཔག་མེད་ནས། །རྫོགས་སངས་ཐོབ་གསུང་གསུང་དེ་མི་བདེན་འགྱུར། །རྩ་མཆོག་དྲུང་དུ་མྱ་ངན་འདས་གྱུར་ན། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདའ། །ཆོས་ཀྱང་ནུབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི། །མདོ་སྡེ་དམ་པ་གསེར་འོད་སོགས་དང་འགལ། །ཤེས་བྱེད་ལུང་རིགས་མང་ཡང་འདིར་མ་བཀོད། །དཔེར་ན་ངེས་དོན་དངོས་གནས་དབང་བྱས་ན། །ལེགས་སྐར་ལྷས་སྦྱིན་སྟོན་པ་དྲུག་ལ་སོགས། །སངས་རྒྱས་ཆེ་བ་འདོན་ཕྱིར་ལེགས་སྤྲུལ་པས། །རྗེས་ཉིད་སྟོན་པའི་སྤྲུལ་པར་སྒྲུབ་པར་མཚར། །ཇི་སྐད་གསོལ་རྣམས་མི་དབང་ཁྱོད་ཉིད་ལ། །དེ་འདྲའི་དགོངས་འཚོམས་འཁྲུལ་སྙམ་སུ་ཞིག་སེམས། །གསུང་གི་ནུས་པའི་ཤགས་ལས་རབ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 467

དཔྱད་དེ། །གོ་ཚོད་ཅུང་ཟད་སྤྲོས་ནས་ཕུལ་བ་ལགས། །བསྐལ་པ་ལ་ཡང་མུན་དང་སྒྲོན་བསྐལ་གཉིས། །སྒྲོན་བསྐལ་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་སྟོང་འབྱོན་པའི། །བསྐལ་པ་འདི་ལ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཞེས། །ལྷ་ཡི་རྔ་བཞིན་ཤེས་ལྡན་ཡོངས་ལ་གྲགས། །འོན་ཀྱང་སྟོན་དེའི་བསྟན་པ་ནམ་གནས་ཀྱི། །བསྐལ་པ་འདི་ནི་སྙིགས་མ་ལྔས་སྦགས་མཐུས། །སངས་རྒྱས་སྟོང་ཀུན་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ། །ཞིང་འདི་ཐུགས་ཀྱིས་བོར་ཀྱང་བདག་ཅག་གི །སྟོན་པ་མཆོག་དེས་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི། །འགྲོ་རྣམས་སྒྲོལ་བར་ཞལ་བཞེས་དམ་བཅས་ཚེ། །བཅོམ་ལྡན་རིན་ཆེན་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པའི། །ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཐུབ་དབང་འདི་ཉིད་པད་དཀར་ལྟ་བུར་བསྔགས། །དེ་ཕྱིར་བསྐལ་བཟང་ནང་ནས་བསྐལ་པ་འདི། །རྩོད་དུས་སྙིགས་མའི་བསྐལ་པར་མདོ་ལས་གསུངས། །ཐུབ་དབང་བསྟན་པའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ། །ལུང་སྒྲུབ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་འབྱེད། །དེ་ལའང་གདུལ་བྱའི་སྨིན་གྲོལ་མྱུར་བུལ་གྱི། །ཁྱད་པར་མི་འདྲ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། །བསྟན་པ་འདི་ལ་བསྐལ་པ་སྙིགས་མ་དང། །རྫོགས་ལྡན་གསུམ་ལྡན་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་འཐད། །འགྲོ་ཀུན་བསམ་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས། །རྒྱལ་བས་དྲང་ངེས་སྣ་ཚོགས་སྤྱིར་གསུངས་ཤིང། །ཁྱད་པར་དམན་དང་རྒྱ་ཆེ་ཟབ་མོ་ལ། །ལྷག་པར་མོས་པའི་བློ་ངོར་ཆགས་བྲལ་དང། །ས་དང་ཕར་ཕྱིན་ཕྱག་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཡི། །ཐེག་པའི་རིམ་པ་དུ་མ་གསུངས་པ་ལྟར། །མོས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་སྒོ་མང་ཡང། །དེང་སང་གདུལ་བྱ་ཕལ་ཆེར་བློ་དམན་པས། །ཟབ་མོའ་ཆོས་ ིཀྱིས་ཕན་པ་ཉིན་སྐར་ཙམ། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མི་ལྡན་ཆོས་བཤད་སྐྱོན། །དེ་ཕྱིར་ཇོ་བོ་བོད་དུ་བྱོན་པའི་ཚེ། །རྒྱལ་སྲས་འབྲོམ་གྱིས་རྗེ་ལ་འདི་སྐད་དུ། །བོད་འདིར་ཟབ་ཟབ་ཆོས་ཀྱིས་ཕན་མི་ཐོགས། །ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་ཉིད་དུ་ཕན་བྱའི་ཕྱིར། །སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་ཟབ། །ཚུལ་འདི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མས་གསོལ་བ་བཞིན། །ཇོ་བོ་ཆེན་པོས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་བརྟགས་ཏེ། །སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་སོགས། །ཐུན་མོང་མིན་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་དོན། །གསང་སྔགས་ཟབ་མོའ་ཆོས་རྣམས་སྦས་ཏེ་གསུངས། །དངོས་བརྒྱུད་གདུལ་བྱ་ཡོངས་ལ་ཕན་ཕྱིར་དུ། །ལས་འབྲས་ ིཐུན་མོང་བ་ཡི་ཆོས་ཆར་ཕབ། །དེས་ན་རྟོགས་པ་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །འཁོར་བར་འཆིང་བ་སྤང་བྱའི་གཙོར་འཛིན་ཅིང། །འཁྲུལ་སྣང་རང་གྲོལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་འདོད། །འོན་ཀྱང་བློ་གསལ་

468 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པདྨའི་ངང་ཚུལ་གྱིས། །རྒྱ་ནག་མཁན་པོ་རིགས་པས་མཐར་བསྐྲད་ཚེ། །མཆིལ་ལྷམ་ཟུང་གཅིག་ལུས་པས་མ་འོངས་དུས། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཁོ་བོའ་རིང་ལུགས་ཉིད། །འཛིན་པ་མང་དུ་འབྱུང་ ིཞེས་ལུང་བསྟན་ལྟར། །ཕྱི་རུ་པཎ་གྲུབ་བཞེད་སྲོལ་བརྫུ་ལ་བརྟེན། །ནང་ན་ཧྭ་ཤང་ལྟ་སྒོམ་ཉམས་ལེན་པའི། །སྒོམ་ཆེན་མང་པོས་གངས་ཁྲོད་གང་བར་འགྱུར། །རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་མི་ལ་རས་པས་ནི། །བླ་མ་བརྟེན་ནས་སྡིག་བཤགས་དཀའ་སྤྱད་སོགས། །ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་ཐར་མགུར་འབུམ་གཉིས་ན་གསལ་བར་བཞུགས། །ནག་ཕྱོགས་དུས་འཁྲུག་ནད་སྡིག་དར་བའི་སྐབས། །ཆོས་པ་ཕལ་ཆེར་ཆོས་བཞིན་མི་སྤྱོད་པར། །ཆོས་མཛད་རྣམས་ལ་ཆོས་མིན་སྐུར་བ་འདེབས། །མངོན་བརྗོད་བརྡས་བཅིངས་གབ་རྩིས་རྒྱན་ལ་སོགས། །སྙན་ངག་མ་སྦྱངས་རང་གར་མི་ཤེས་མོད། །འོན་ཀྱང་སྐྱེས་སྟོབས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་དཔྱད་པའི། །སྒྲ་དོན་རྒྱུན་དུ་བཀོད་པའི་ཞུ་ཡིག་འདི། །མི་དབང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་སྨོན། །རྣམ་དཔྱོད་དཔྱོད་ལྡན་ཡིད་ཆེས་ལེགས་བཤད་འདི། །མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་དབང་ཕྱུག་དགེ་ལེགས་དཔལ། །སྒྲུབ་གནས་གནས་མཆོག་བ་སོ་ཞེས་བྱ་ནས། །སརྦ་ཛ་ག་ཏཾ།།
རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་
ལོ། །དེ་ལ་འདིར་བློ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དལ་བའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་རྙེད་པའི་དུས་སུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་རུང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སྲིད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དག་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དྲུང་ནས་འབྱིན་དགོས་ཤིང། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའང་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མི་ནུས་པས། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་རིམས་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལ་གང་དུ་འཇུག་བྱའི་ཆོས་མངོན་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དང། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་མངོན་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་མངོན་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་དོན་ཚན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔར་བསྡུས་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་དོན་ཚན་རྣམ་པ་དྲུག་དུ་འདུས་ཏེ། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 469

དོན། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བྱར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ། འགོག་པ་ཐོབ་བྱར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ། ལམ་བསྟེན་བྱར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ནི་དེ་དག་དོན་གང་དང་ལྡན་པས། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་དོན་དུ་འཇོག་ཅེ་ན། སྡུག་
བསྔལ་ནི་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞིའི་དོན་དང་ལྡན་པས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང། ཀུན་འབྱུང་ནི། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང། རབ་སྐྱེ། རྐྱེན་བཞིའི་དོན་དང་ལྡན་པས་སྤང་བྱར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང། འགོག་པ་ནི། འགོག་པ་ཞི་བ་གྱ་ནོམ་ངེས་འབྱུང་བཞིའི་དོན་དང་ལྡན་པས་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང། ལམ་ནི། ལམ་རིག་པ་སྒྲུབ་པ་ངེས་འབྱིན་བཞིའི་དོན་དང་ལྡན་པས་བསྟེན་བྱར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ།།
གསུམ་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་
བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་པ་ལས་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ས་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཐེག་པ་རང་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་པ་དང། མི་སྐྱེ་བ་དང། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཤེས་པ་སོགས་ནི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་ཀུན་ལས་བཏུས་ལ། མཚན་ཉིད་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང།
དང་པོ་ནི། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་
མཚན་ཉིད་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད། དགེ་མི་དགེ་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་དགོས་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང།

470 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གཉིས་པ་ལ། བདེན་པ་རྣམ་ངེས། ཆོས་རྣམ་ངེས། ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས། འབེལ་གཏམ་རྣམ་
ངེས་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་དང་པོས་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བདེན་བཞིར་བསྡུས་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་རྣམ་ངེས་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱིས་རིམས་ཀྱིས་ཞུགས་ནས་བདེན་བཞིའི་སྟེང་གི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཚོལ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཆོས་རྣམ་ངེས། བཙལ་བ་དེའི་དོན་བསྒོམས་པའི་ཐུགས་རྗེས་རང་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས། རང་གིས་ཐོབ་ཅིང་རྙེད་པ་དེ་ཚར་བཅད་དང་རྗེས་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་ཚུལ་འཆད་པ་འབེལ་གཏམ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་ལམ་གྱི་རིམ་པར་སྒྲིག་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་དང་པོའ་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་འགའི་ཞིག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་བྱས། འགའ་ཞིག་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་དུ་བྱས། འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་བསླབས་པས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུར་བྱས། ལ་ལ་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སུ་བྱས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་རྣམ་ངེས་སོགས་བཞིས་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་དོར་བྱ་རྣམས་འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་སྡུག་ཀུན་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཤིང། རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་བླང་བྱ་རྣམས་རྣམ་བྱང་རྒྱུ་འབྲས་འགོག་ལམ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་བཞི་པོ་དེ་དག་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་སྟེ། དེའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་བསྡུས་ནས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་རྣམ་ངེས་དང། དེ་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་རྣམ་ངེས་དང། དམིགས་པ་དེ་དག་ཤེས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་བསྒོམས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས་དང། དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་འབེལ་གཏམ་རྣམ་ངེས་བསྟན་ཏོ།།
ཡང་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་ཡང་འདུ་སྟེ། གང་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་དམིགས་པ། དམིགས་
པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སློབ་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསླབས་པའི་དགོས་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་དང། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 471

མཚན་ཉིད་ཀུན་བཏུས་ཀྱིས་འཆད་ལ། གཉིས་པ་ནི་བདེན་པ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་སློབ་ཚུལ་ནི་ཆོས་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དགོས་པ་དང། གཞན་དོན་འབེལ་གཏམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཐོབ་པ་རྣམ་ངེས་དང། གཉིས་པ་འབེལ་གཏམ་རྣམ་ངེས་ཀྱིས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་པདྨོ་ལས་བྱུང་བའི་བདུད་རྩི། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཟིན་བྲིས་སུ་བྱས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག།

༈ ཡིག་རིགས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་རྣམ་གྲངས་བཞུགས་སོ། །ཡིག་རིགས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་སྟེ། །ཚངས་
པ་དང་ནི་ཁ་རོ་ཏི། །པདྨའི་སྙིང་པོ་ཨཾ་ག་དང། །སང་ག་དང་ནི་མ་ག་དྷཾ། །བཀྲ་ཤིས་དང་ནི་སོར་མོ་དང། །ཤ་ཀ་ནི་དང་ཡ་བ་ནི། །བག་ལེ་བ་དང་བ་རུ་ཤ།།འགྲོ་ལྡིང་བ་དང་ཀི་ར་ཏ། །ལྷོ་ཕྱོགས་པ་དང་དྲག་ཤལ་ཅན། །གྲངས་ཡིག་དང་ནི་སྤྱིའུ་བཙུགས། །རྗེས་སུ་མཐུན་དང་འབྲུ་ཤ་དང། །ཁ་ཤ་དང་ནི་རྒྱ་ཡིག་དང། །སུ་ན་དང་ནི་ཧུ་ན་དང། །འབྲིང་རྒྱས་འབྲི་དང་རྒྱལ་དང་ནི། །ལྷ་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་དང། །དྲི་ཟ་མི་འམ་ཅི་ཡིག་དང། །ལྟོ་ཕྱེ་ལྷ་མིན་ནམ་མཁའ་ལྡིང། །རི་དྭགས་འཁོར་ལོ་པའི་ཡི་གེ། །ཁ་སྐང་ཤེས་པའི་ཡི་གེ་དང། །ས་བླ་དང་ནི་བར་སྣང་དང། །བ་ལང་སྤྱོད་དང་སྒྲ་མི་སྙན། །ལུས་འཕགས་གླིང་གི་ཡི་གེ་དང། །གདེག་དང་བཞག་དང་བསྣན་པ་དང། །རྒྱ་མཚོ་རྡོ་རྗེ་སྤྲིང་ཡིག་ལན། །རྣམ་རྡོར་རིངས་མེད་བསྟན་བཅོས་བསྐོར། །རྩིས་བསྐོར་གདེགས་དང་བཞག་པ་བསྐོར། །རྐང་ཤིས་ཚིགས་མཚམས་ཡི་གེ་དང། །དེ་བཞིན་བར་གྱི་ཡི་གེ་དང། །བླ་ཐབས་དང་ནི་སྒྲ་ཀུན་སྡུད། །རིགས་མཐུན་རྣམ་འདྲེ་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད། །ལྷང་ངེ་བ་དང་ས་ལྟ་བ། །དེ་བཞིན་མཁའ་ལྟའི་ཡི་གེ་དང། །སྨིན་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་ཡི་གེ་དང། །སྙིང་པོ་ཀུན་སྡུད་ཡི་གེ་དང། །འབྱུང་པོའ་སྒྲ་སྡུད་ཡི་གེ་སྟེ། །རྣམ་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ། །སྟོན་པས་ཀུན་གྱི་བཤེས་ལ་གསུངས། །ཡིག་ ིརིགས་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་སྡོམ། །མ་ག་ཏའི་ལན་ཙ་དང། །རྒྱ་མཚོ་མཐའ་དང་ན་ག་ར། །ཟ་ཧོར་ཨུ་ཊི་ཡ་ནའི་ཡུལ། །ཁ་ཆེ་དང་ནི་དྷ་རི་དང་། །བྲི་ཡངྐུ་དང་བྷ་ཡུ་སོགས། །འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་ཡི་གེ་

472 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དང། །རྒྱ་ནག་ཡུ་གུར་ཧོར་ཡིག་དང། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་གྲགས་པ་སོགས། །ཡི་གེའི་འདུ་བྱེད་མཐར་ཕྱིན་པ། །བློ་གསལ་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ཡི། །འདི་བཞིན་འདྲི་བའི་འཕྲུལ་ཡིག་མཁན། །ཡོད་ན་ཤེས་བྱའི་མེ་ལོང་ལ། །རྣམ་དཔྱོད་གཟུགས་བརྙན་གསལ་བར་གྱིས། །མངྒ་ལཾ།

༈ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དྲིས་ལན་བཞུགས་སོ། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དབང་བླ་མའི་
ཞབས་བཏུད་དེ། །དད་ལྡན་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབ་པར་འདོད་ཁྱོད་ལ། །དྲིས་པའི་དོན་རྣམས་ཁོ་བོས་འདིར་བརྗོད་ཀྱིས། །རྟོགས་པར་སླ་བའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་སྤོངས། །ནང་བར་སྔ་དྲོ་གཉིད་སད་མ་ཐག་གི་ཚེ་ལྷ་མོ་བཞིའི་གླུས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐུལ་བ་དང་རིམ་གྱིས་བསྐུལ་བར་མོས་པ་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་ཚུལ་བྱེད་དགོས། དེ་ལས་ལྡང་བ་ནི་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་མཚུངས་པའི་བྲག་ཅ་ལྟ་བུའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐུལ་བར་མོས་པས་ཆོག་གི །ཉིན་པར་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པའི་སྐབས་ལྟར་རིམ་གྱིས་བསྐུལ་བར་བསྒོམ་མི་དགོས། བསྐུལ་ནས་ཆུ་ལས་ཉ་ལྡང་གི་ཚུལ་དུ་འོད་གསལ་བའི་ངང་ལས་ཅིག་ཅར་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞེངས་པ་བློས་བསྒོམས་པ་ཡིན། བློ་ལ་གསལ་ན་ངག་ཏུ་བརྗོད་མི་དགོས། མི་གསལ་ན་གསལ་བའི་རྐྱེན་དུ་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་མི་རུང་བ་མེད། འདི་ལོངས་སྤྲུལ་གང་གི་ལམ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་པ། བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནའི་སྐབས་སུ་རྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་ལམ་བྱེད་ཇི་བཞིན་མེད་པས། གཉིད་སད་པ་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་ལངས་པའི་གཟུགས་སྐུ་ལམ་བྱེད་ཙམ་མ་གཏོགས་ལོངས་སྐུ་དང་དེས་བཟུང་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་ལམ་བྱེད་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བཞག་དཀའ། འོན་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་ཞུ་བ་གླུས་བསྐུལ་བའི་ངོར་བཞེངས་པ་དང་རིགས་མཚུངས་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་ལམ་བྱེད་ཙམ་དུ་བཞག་ཀྱང་རུང། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཐུན་དྲུག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ཁོ་བོས་ཡི་གེར་ཟུར་དུ་བྱས་ཡོད་པས་དེར་བལྟས་པས་ཤེས་པར་འགྱུར། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་འཁྲིད་ཡིག་ལྟར་བྱེད་པ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་དེར་དྲན་ཤེས་ཅུང་ཟད་རེ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཉིན་ཞག་རེའི་ནང་དུ་ལྟ་བ་ཐེབས་རེའང་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 473

མ་བསྐྱངས་པའི་ལྟུང་བ་ཁེགས་པའི་བྱ་བ་ཙམ་བྱེད་པར་ནུས། ཆོས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཅིག་འདོད་ན་དེ་འདྲས་མི་ཆོག །ལྟ་བའི་གོ་བ་དྲན་པ་ཙམ་མིན་པར། དམིགས་རྣམ་བསྐྱང་ཚུལ་ཡང་དག་པར་བརྡར་ཤ་བཅད་ནས། མྱོང་བ་སྣ་ཟིན་ཙམ་བྱུང་གི་བར་དུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱངས་ཏེ། དེ་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱངས་ཤིང། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟ་བའི་རྩིས་ཟིན་པའི་དྲན་ཤེས་ནར་མར་འབད་པས་བསྟེན་པ་ཞིག །སྔགས་མཚན་ཉིད་གང་གི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་མེད་མི་རུང་གི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོ་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡིད་ངོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྣང་བ་གང་ཤར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བ་གཅིག་ལེགས་པར་སྦྱང་དགོས་པ་ཡིན། ཅུང་ཟད་དྲན་པ་ཙམ་རེས་ག་ལ་ཆོག །སྭ་བྷཱ་ཝས་སྟོང་པར་སྦྱངས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པའི་དམིགས་རྣམ་བསྟེན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཇོག་གི །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་དང་སྟོང་པ་ཚོགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་མིན། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་སྒྱུ་མ་1

ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་དང། ཡང་ཐུན་
བཞིར་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྒོམ་པའི་ཐུམ་2

མཚམས་སུ་ལྟ་བའི་མྱོང་བ་བོགས་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་བ་བསྐྱང་ཚུལ་སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་དཔྱད་སྒོམ་སོགས་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་དྲན་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཐོན་འོང་བ་ཡིན། ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་བཟླས་པ་གཙོ་བོར་ཐུན་མཚམས་སུ་བྱེད་པ་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན། ཐུན་འགོ་ལ་བྱེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཙམ་མ་གཏོགས་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་བཞེད་པས་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང། ལྟུང་བ་འཕེལ་བ་འགོག་པ་དང། སྔར་ཡོད་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་ཐུན་མཚམས་སུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཟླས་པ་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསླབ་བྱ་རང་རང་གིས་གང་ཁས་བླངས་པ་རྣམས་ལ་སྡོམ་སེམས་བྱེད་པའི་ཚེ་སྡོམ་ཚིག་སོགས་ཀྱི་ཚིག་རིས་ཡིད་ལ་དྲན་པ་མ་བྱས་ན་བསླབ་བྱ་རྣམས་ངེས་པོ་མི་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༡ བ ༡ གཙང་། ཤོག ༩ ན ༧ གཙོ་བོར་མ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་དང་།
2 ཞོལ། ཤོག ༡༡ བ ༡ གཙང་། ཤོག ༩ ན ༧ བསྒོམ་པའི་ཐུན་མཚམས་སུ་

474 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འོང་བར་སྣང་ན་ཚིག་རིས་མཐར་ཆགས་ཡིད་ལ་བཤར་ནས་དེའི་རིམ་པ་བཞིན་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ་སྡོམ་སེམས་བྱ། ཚིག་རིས་ལ་མ་བརྟེན་ཀྱང་དོན་ཚང་བ་དྲན་པར་ནུས་པ་ལ་བྱང་ནས་ཚིག་རིས་ཡིད་ལ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག །ཡིད་ལ་བཤར་མི་ཤེས་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་སྡོམ་ཚིག་སོགས་ངག་ཏུ་བཤར་མི་དགོས། དགེ་སློང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱིས་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟོད་དབྱངས་དང་རོལ་མོ་དང་མེ་རེག་སོགས་ཀྱི་དུས་དྲན་ནི་ཐུན་ཐོག་མ་ནས་ཐུན་མཇུག་བར་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཆོག་གི །ཐེབས་རེ་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་མི་དགོས། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུའི་དེ་ཉིད་དྲན་པར་བྱེད་པ་དང་མི་འདྲ། སྡོམ་པ་སོ་སོའ་བཅས་པ་ ིརིགས་ཐ་དད་ཡིན། སྦྱིན་པ་རྣམ་བཞི་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལན་དྲུག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་རྣམས་ཉིན་མོ་ཐུན་གསུམ་དང་མཚན་མོ་ཐུན་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཐུན་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཐེབས་རེ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཐུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་ལན་དྲུག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གྲངས་ཀྱི་རྩིས་འགྲིག་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག །ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་དུས་དྲུག་ཏུ། །ཞེས་པའི་དུས་དྲུག་པོ་ངོས་གཟུང་འབྲུ་མནན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་མོད། ཇི་ལྟར་དྲིས་པ་དག་ལ་ལན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།
ཁྱེད་ཀྱི་དྲི་བ་འདི་འམ་འདི་འདྲའི་རིགས། །གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་སླ། །འོན་
ཀྱང་སྙིང་ནས་བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིས། །འདི་དག་ཤེས་པར་འདོད་པའི་རྗེས་ཡི་རང། །རྩེ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བའི་བརྩོན་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་རྫོགས་ཟབ་མོའ་ཉམས་ལེན་མཛད་པ་རྣམས། །ཐོག་ ིམར་ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས། །དམ་ཚིག་སྡོམ་ལ་གནས་པ་གཅེས་པའི་སྒོ། །དེ་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། །ཁོལ་འདོན་མིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུས། །ལེགས་པར་ངེས་པའི་གོ་བ་མ་ཆགས་ན། །ཉམས་ལེན་གཞི་རྩ་བྲལ་བར་མཁྱེན་པར་མཛོད། །དེ་ལྟར་གོ་བ་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས། །ཚིམ་པར་མི་བྱ་རྒྱུད་ལ་འགེལ་འདོད་ན། །ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས། །ཆེས་ཆེར་རྙེད་པ་སླ་བ་མ་ཡིན་པས། །ལམ་གྱི་གནད་མཆོག་དུ་མའི་ངེས་པ་ནི། །ཡུན་རིང་བླ་མ་བསྟེན་ལས་ལེགས་དྲངས་ཤིང། །དང་པོ་བསྐྱེད་དང་སྐྱེས་པ་བོགས་འབྱིན་དང། །ཕྱི་ནང་མི་མཐུན་བགེགས་རྣམས་སེལ་བ་ལ། །ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་བླ་མའི་མན་ངག་གིས། །རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་དམིགས་པའི་གནད་རྣམས་ལ། །གདམས་ངག་ནང་བྱན་ཆུད་པའི་གདེངས་ལྡན་པས། །ཚེ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 475

འདིའི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་རྒྱུན་བཅད་དེ། །དབེན་པའི་གནས་སུ་སྒྱིད་ལུག་མི་འགྱུར་བའི། །བརྩོན་པ་ཆུ་བོའ་རྒྱུན་བཞིན་བསྟེན་པ་འཚལ། །དེ་ལྟར་ལགས་ན་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་རྣམས། །རྨད་བྱུང་ ིདགྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཟབ་མོའ་རིམ་གཉིས་ལ། །རྩེ་གཅིག་ ིཉམས་ལེན་བྱེད་འདོད་བསམ་པ་བཟང། །ཞེས་པ་1

འབོར་བ་དགེ་བཤེས་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་
དྲིས་པའི་ལན་དུ་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་སྨྲས་པའོ།། །།

༈ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འགའ་ཞིག་གིས་དྲིས་ལན་བཞུགས་སོ། །ཨོཾ་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །རང་
རེའི་གསུང་ཤོག་འཕྲོད་ལགས། འཛམ་གླིང་གི་ཉི་ཟླ་ཟུང་གཅིག་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་སྣང་བ་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་གདའ། རང་ལ་ཁྱེར་ཀ་མ་མཆིས་ཀྱང། རྗེ་བཙུན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟབ་དོན་གནད་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ལེགས་པར་སྩལ་བ་རྣམས་བློ་ཡི་བུམ་པར་ཅུང་ཟད་ཆགས་པའི་ཚིག་གི་ཕྲེང་བས་ཁྱེད་རངས་པར་གྱུར་པ་ཐུགས་ལ་བཏགས། རྗེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་གཞུང་འཆད་པའི་སྐབས་དང་གདམས་ངག་སྟོན་པའི་སྐབས་དགོངས་པ་འགལ་བ་ངེད་བློ་ཡུལ་ན་མི་བདེ་ལགས། བདག་གི་བླ་མ་དེ་གཞུང་ལུགས་གདམས་ངག་ཏུ་སྟོན་པས། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་སྔོན་མ་བྱུང་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ལགས། དོན་འདི་ཕ་རྗེས་བུ་ཡིས་སྐྱོང་ཞིང། འཁྱོངས་པའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཅིག་པུར་བས། ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་འགོག་དགོས་པར་བཞེད་ཀྱང་རང་བཞིན་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་ཡོད་དངོས་འགོག་པ་སྣང་བ་འགོག་པའི་དོན་དུ་མི་བཞེད་པར་གོ །རྗེ་ཡབ་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྣང་བ་འགོག་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཉམ་གཞག་གི་རིག་ངོར་སྣང་བ་ལྡོག་དགོས་པར་བཞེད་པ་དང་དོན་འདྲ་བས། སྣང་བ་མེད་པར་བསྒོམ་པ་མིན། འདི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བའི་མན་ངག་ལགས། དོན་འདི་ལ་བླ་མ་ཡབ་སྲས་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་བདག་གིས་རྟོགས། དེ་བས་ན་ལྟ་འཁྲིད་ཕྱི་མ་དེར་སྐྱེ་བ་སོགས་འགོག་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་ཀྱི། སྐྱེ་བ་ཙམ་དགག་
1 ཞོལ། ཤོག ༡༢ བ ༣ གཙང་། ཤོག ༡༠ ན ༥ ཞེས་པུ་འབོར་བ་དགེ་བཤེས་

476 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཏུ་མི་རུང་ཞེས་ནན་ཏུར་ཆེན་པོ་མཛད་གདའ་བ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བ་སོགས་རིགས་པས་འགོག་པར་བཞེད་ན། ཉམས་ལེན་སྟོན་པའི་འཁྲིད་ཡིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མིན་པར་ག་ལ་འོས། མཉམ་གཞག་སྤྲོས་མེད་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་དང། རྗེས་ཐོབ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མའི་ལམ་ཁྱེར་རྣམས། །ཞེས་པའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྣང་བ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་འགོག་པར་བསྟན་ཞེས་སྨྲ་བ་དེས། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྣང་བ་འགོག་ན་སྣང་བ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་འགོག་པ་ལས་འོས་མེད་སྙམ་དུ་བསམ་ནས་སྣང་བ་རིགས་པས་མ་དཔྱད་པར་མཉམ་གཞག་ཏུ་ངེས་ངོར་འགོག་པ་དང། རང་བཞིན་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་མཉམ་རྗེས་གཉིས་གང་དུ་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་གདའ་བ། ལར་སྣང་བ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་འགོག་པ་དེ་མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་གོང་དུ་ཡིན་ན། མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་བ་མི་འགོག་པ་བླ་མའི་བཞེད་པར་འདོད་པ་དང་འགལ། མཉམ་པར་མ་བཞག་ནས་སྣང་བ་རིགས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ན། མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རིགས་པས་དཔྱད་པར་བྱར་མི་རུང་ཞེས་པ་བླ་མའི་དགོངས་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་བ་ལགས་མོད། འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ན་ཡང་མངས་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བྲིས། འདི་ཙམ་གྱིས་དགོངས་པར་ཡོད་ལགས། དོན་དམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པ་ཡང། སྣང་བ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་འགོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འབྲེལ་བ་ལགས་ཀྱི། སྣང་བ་ཙམ་འགོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འབྲེལ་མེད་ལགས། བླ་མ་ཡབ་ཀྱི་བཞེད་པས། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་པ་ཕུང་པོ་ལྔའམ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་མིང་རྐྱང་ཙམ་འདི་ཀ་ལ་བཞེད་འདི་ཐ་སྙད་དུ་མི་འགོག་ཅིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན། དོན་དམ་དུ་འགོག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་དོན་དུ་བཞེད། བླ་མ་སྲས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་གང་ཟག་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མ་ཡིན། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བཞེད། གང་ཟག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དང་གང་ཟག་གི་བདག་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་བཞེད། དེས་ན་ཡབ་སྲས་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པ་དང། མི་འགོག་པའི་ཚུལ་བཞེད་པ་ཅུང་མི་འདྲ་བར་གོ་ན་ཡང་འཆད་པའི་ཚེ་མ་གཏོགས་བསྒོམ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 477
པའི་ཚེ་འཛོས་1

ཆེན་པོ་མི་འོང་བར་སེམས་ལགས། བཞེད་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དང། འཆད་
པའི་ཚེ་དང། ཉམས་ལེན་གྱི་ཚེའི་ཁྱད་པར་དང། མཉམ་གཞག་གི་དགག་བྱ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་གདའ་ནའང། ཇི་བཞིན་རིག་པ་དཀོན་པར་གདའ་ཞིང། གསུང་གླེང་ཞིབ་ཏུ་བགྱིད་པའི་སྐབས་བྱུང་ན་ཁོ་བོ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མཆིས་ནའང། ད་ལན་སྐབས་མི་བདེ་བར་མཆིས་ཟུར་ཙམ་བརྗོད་པ་འདི་རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ནས་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་ཞུ། ཞེས་པ་འདི་ནི་བླ་མ་གྲུབ་པ་དཔལ་པས། རྗེ་ཡབ་སྲས་ལྟ་བ་སྐྱོང་བའི་གནད་ལ་བཞེད་པ་འདྲ་མི་འདྲ་བའི་གོ་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ལ་འདི་འདྲ་འདུག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཕུལ་བའོ།།

༈ བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་པའི་དྲིས་ལན་བཞུགས་སོ། །ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཥཱ་ཡ། གང་
ཐུགས་བརྩེ་བའི་སྤྱན་ཟུར་ལྷུང་བས་ཀྱང། །སྙིང་ནི་མུན་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཡོངས་བཏང་ནས། །རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་མཐོང་བའི་བློ་ཡི་མིག །སྦྱིན་མཛད་བླ་མ་དེ་ལ་བདག་དད་དོ། །བརྩོན་ལྡན་དྲན་པ་ལྡན་ཞིང་སྤྱོད་པ་གཙང། །བག་ཡོད་ལ་དགའ་རྣམ་དཔྱོད་མི་དམན་པས། །རྟག་ཏུ་ལེགས་བཤད་ཚོལ་ལ་མི་ངལ་བ། །བཤེས་གཉེན་ཁྱོད་ནི་ཡུན་དུ་ཤིས་གྱུར་ཅིག །ཁྱོད་ཐུགས་དགེ་བ་སྒྲོགས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་ནི། །རིན་ཆེན་སྐྱེས་ཀྱི་ཁུར་གྱིས་རབ་ངལ་བ། །སྡེབས་ལེགས་དོན་བཟང་ལྡན་པས་ཁོ་བོ་ཡི། །མིག་དང་ཡིད་ལ་དགའ་སྟོན་ཅི་ཡང་སྦྱིན། །ཀུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་བླ་ན་མེད་པའི་ལམ། །རྗེས་སུ་མི་འཐུན་འདོམས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བློ། །ཐེ་ཚོམ་ཁྱོག་ལ་འཕྱང་བར་གྱུར་ཞེས་པ། །རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་ལ་ཚུལ་འདི་འོས་པའི་གཏམ། །དེ་ཚེ་རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་གསུང་རབ་ཀྱི། །གླེགས་བམ་མཐོང་ལས་ཁྱོད་བློ་ལམ་བཟང་ལ། །ཐེ་ཚོམ་བྲལ་བའི་ངེས་རྙེད་དེ་ལྟ་ན། །ཨེ་མ་ཁྱོད་ནི་མཆོག་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང། །གནས་འདིར་ངེས་པ་ཐོབ་ནས་དད་འགྱུར་བ། །བསོད་ནམས་ཟོང་གིས་རྙེད་ཀྱི་འབད་པས་མིན། །ཚིག་ཙམ་ཐོས་པས་མ་ཡིན་བརྩོན་པས་མིན། །ལྟར་སྣང་རིགས་པའི་རྗེས་འགྲོ་དག་གིས་མིན། །བདག་གི་བླ་མའི་གསུང་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ། །རིན་ཆེན་རི་བོ་ལས་ཀྱང་མཆོག་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༣ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༡༡ ན ༥ བསྒོམ་པའི་ཚེ་འཛོལ་ཆེན་པོ་མི་འོང་བར་སེམས་ལགས།

478 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཏུ་བརླིང། །པདྨའི་སྐུད་པ་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་ཕྲ། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་བྱི་དོར་བརྒྱ་སྟོང་བསྒྲུབས། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་ཚིམ་པ་མ་སླ་བར། །བསག་སྦྱང་དུ་མའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཡོངས་བཟུང་ནས། །ཞིབ་པའི་བློ་ཡི་ཡུལ་དུ་དཔྱོད་ཅིག་དང། །ཁྱོད་ལ་ཡུན་དུ་ཕན་པར་གདོན་མི་ཟ། །མཁས་པའི་མདུན་སར་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏམ། །བཀའ་མཆིད་བགྱིད་ལ་མཆོག་ཏུ་སྲེད་ལྡན་པ། །ཁྱོད་ལ་བདག་ཀྱང་མཁས་པ་མགུ་བའི་དབྱངས། །རྒྱ་ཆེར་སྒྲོགས་ལ་ཡིད་ནི་གུས་མོད་ཀྱི། །ཡུལ་དང་གནས་ཀྱི་བྱེད་པས་བསྐལ་པ་དང། །བདག་ཀྱང་འདུས་པ་མང་པོའ་ཁྲོད་གནས་པས། །གཡེང་ཕྱིར་རེ་ཤིག་ ིརྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས། །དྲིས་པའི་ལན་འདི་མདོ་ཙམ་བསྙད་པར་བྱ།།
དེ་ཡང་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ཚིག་གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་1

སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་
རོ།2

།ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཀོད་ནས། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང། གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བཟློག་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང། དེའི་ཆོས་བཟློག་པས་དོན་མངོན་པས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐྱོན་སྨྲ་སྟེ།3

ཞེས་གསུངས་ལ། འདིའི་དོན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་
ཀྱང་འདི་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བཟློག་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ཐལ་འགྱུར་

1 ཞོལ། ཤོག ༡༤ བ ༥ གཙང་། ཤོག ༡༢ ན ༡ ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༡ ཕྲེང་། ༡༩
3 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༡༢ ཕྲེང་། ༡

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 479

ཡང་དག་ཡིན་ན་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་དགོས་པས། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་དགོས་སོ།།
དེ་ལྟར་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་བཟློག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང། ཐལ་འགྱུར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བཟློག་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་དགོས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་སྐྱོན་དེ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བཀོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྨྲ་བ་པོས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། སྒྲ་རྣམས་ནི་སྨྲ་བ་པོས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ཙམ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སྨྲ་བ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་ཐལ་འགྱུར་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་གཞུང་རྩ་བས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགྲེལ་པར་དངོས་སུ་བཤད་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པས་ཁྱབ་པར་རིགས་པ་སྨྲ་བ་སུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ག་ལ་སྲིད། གཞན་དུ་ན། ངའི་མ་མོ་གཤམ་མོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ། ཁོ་བོའ་མ་དེ་ ིཆོས་ཅན། མོ་གཤམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་འདྲ་བ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་རིགས་པ་སྨྲ་བ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།།དེས་ན་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་གཞུང་འདི་བདག་སྐྱེ་
མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སྟོན་པའི་ཚིག་མིན་གྱི། གྲངས་ཅན་ལ་མི་འདོད་པ་འཕེན་པའི་

480 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་དགོངས་པར་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་པར་བཟུང་ཞིང། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགོད་དགོས་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པར་མཛད་ལ། སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ནི། འདི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་བཟློག་པ་འཕེན་དགོས་ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་ནས། དེ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སྟོན་པར་འདུག་པ་ལ་རྟགས་སུ་གང་དགོད་1

སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང། ཐུག་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རང་གི་འགྲེལ་པའི་ཚིགས་ལྟར་འགོད་དམ། དེ་ལས་འགོད་ཚུལ་གཞན་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང། ས་བོན་འབའ་ཞིག་ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ན་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཚིག་ཟིན་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་འགོད་ཚུལ་གཞན་བྱེད་དགོས་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་གི་འདོད་པར་གསལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་གསལ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པ་ལས། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་ཐུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་མངོན་པས། རྟགས་དངོས་ཟིན་ལྟར་མི་འགོད་པར། དངོས་ཟིན་ལས་བཟློག་པ་དེ་ལྟར་འགོད་པར་གསལ་ལ། རྟགས་ལ་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་བསྒྲུབ་བྱའང་དངོས་ཟིན་ལྟར་མི་བྱེད་པར་དངོས་ཟིན་ལས་བཟློག་དགོས་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་སྟེ་ཞེས་པ་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་རོ།།
དེ་ཡང་དངོས་ཟིན་ལ་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཆོས་སུ་སོང་ལ། དེ་བཟློག་པ་ནི་
བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་ཞིང། དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་ལ་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་ན་གཞན་སྐྱེར་འགྱུར་ཏེ་བདག་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་ཕུང་སུམ་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༦ ན ༡ རྟགས་སུ་གང་འདོད་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 481

པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཙམ་གྱི་ནུས་པ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་འདོད་དགོས་པས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་ལ། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་འགྱུར་ལས། གླགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་དོན་ནི་ཀླན་ཀའི་གླགས་རྙེད་པ་ཡིན་ཞིང། རྙེད་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ།།
དེ་ལ་ཚིག་གསལ་གྱིས། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚིག་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་ནས་
སྐྱོན་དེ་དག་སྤོང་བ་ན། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཞེས་པ་དེ་དག་གི་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཤད་ཅིང། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་པ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དང། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ཐལ་ཆོས་སུ་བཤད་ཀྱི། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་རྟགས་སུ་མ་བཤད་པས་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་དག་རྟགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ནི་མི་རིགས་པར་སྨྲ་བའོ། །དེས་ན་གྲངས་ཅན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུ་དུས་ནའང་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དང། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ས་བོན་འབའ་ཞིག་བར་མ་ཆད་པར་ཐུག་མེད་དུ་མི་སྐྱེ་བས་ཐུག་བཅས་སུའང་འདོད་པ་ལ། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྒོ་ནས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་ཐལ་བར་འཕངས་ནས། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པར་འདོད་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་བསྒྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་ཚིག་གི་ནུས་པས་འཕེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། སྒྲ་རྣམས་ཀྱང་ནུས་པ་ཡོད་ན་སྨྲ་བ་པོས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ཙམ་ཞིག་སྟོན་གྱིས། སྨྲ་བ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཅེས་ཡང་གི་སྒྲ་སྨོས་ལ། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་ཡང་གི་སྒྲ་སྨོས་ཤིང། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང། སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་

482 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི།1

།ཞེས་གསུངས་པས། གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པ་དང། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་གཉིས་
འགལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ལ།
དེས་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་
དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང། དེ་ཆོས་ཅན། ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་བསྟན་པའང་མ་ཡིན་ལ། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་བསྟན་པའང་མ་ཡིན་པས། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་སྐབས་དོན་ཙམ་ཞིག་གསལ་བར་བརྗོད་ཀྱི། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་པར་རིགས་མི་རིགས་ལ་སོགས་པ་སྐབས་འདིའི་བརྒལ་ལན་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྷག་མ་དག་གི་དོན་ནི་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བྲིས་ལ། ཁོ་བོས་དབུ་མའི་མཐའ་གཅོད་ཞིབ་པར་བཀོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡི་གེར་བྱས་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དྲི་བ་དང་པོའ་ལན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།། ིའཇུག་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། །ཤེས་
བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན།2

།ཞེས་པའི་
རིགས་པའི་དོན་ནི་རྒྱང་པན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་ལྟ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ལོག་ལྟའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཡང་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་ཁྱོད་ལྟ་བ་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༦༢ ཕྲེང་། ༧
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༦༠ ཤོག ༥༧༣ ཕྲེང་། ༧

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 483

ཊཱིཀ་ཆེན་ནང་ནའང་དེ་ལྟར་མ་བཀོད་དོ།།
འོ་ན་ཇི་ལྟར་འགོད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་དོ་ཞེས་འགོད་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱང་
པན་བདག་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འབྱུང་བ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱང་པན་བཞིན། ཞེས་འགོད་པ་གསལ་བར་ཡོད་ལ། འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་རྒྱང་པན་རང་གིས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཁོ་བོའ་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་ལ་ ིཁྱབ་འབྲེལ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་བསྟན་དགོས་ཤིང། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོགས་པ་ཡིན་ན། དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་གནོད་པ་མེད་དགོས་པ་ལ། དེས་གཟུང་བ་ལྟར་ལ་གནོད་བྱེད་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་བཟློག་པ་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་ཅིང། རྟགས་ཡང་དག་བཀོད་པ་ལ་ཚུལ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་ནི་མཁས་པ་མཐའ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ།།
དེས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང། དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཅིའང་མེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་དོགས་པ་དགོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་དང་སྦྱར་བའི་མཚུངས་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལའང། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་ཡང་དགོས་པ་མེད་དོ། །དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།
དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན། ཆོས་དེའི་སྡོད་ལུགས་སམ་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་འདུག་རིགས་པས་དཔྱད་ན། མིང་དང་བརྡ་ལ་གཏན་

484 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ཅིང། ཐལ་འགྱུར་པའི་1

ལུགས་ཀྱི་
མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྡོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་པས། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་རྣམས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་པས་2

ཚད་བཞག་པ་ལྟར་གྱི་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་
མིན་པ་སྡོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་ལ་མིང་དང་བརྡས་བཞག་ཅེས་འདོད་པའི་དོན་ནི། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པའོ་ཞེས་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་བུམ་པའི་བརྡ་ལ་ལྟོས་པས་ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་མིང་གིས་བཞག་པའི་དོན་དུ་འདོད་ཅིང། དེའི་ཕྱིར་ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ།།
ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་དོན་ཡུལ་རང་སྟེང་ན་ཇི་ལྟར་གྲུབ་རིགས་པས་བཅོལ་3

བས་རྙེད་རྒྱུ་བྱུང་ན་བུམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་
དོ། །དེས་ན་སེམས་ཙམ་པས་ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སེམས་ཙམ་པ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བར་འདོད་ཀྱང། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་རིགས་པས་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འཛིན་ཚུལ་དུ་འདོད་པ་དེ། དེ་ལ་ཡོད་པས་སྔ་མ་ལྟར་མི་འཛིན་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལྟར་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དངོས་སྨྲ་བ་རང་ལུགས་ལ་དངོས་མེད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང། ཐལ་འགྱུར་བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚད་བཞག་པ་དེ་ལྟར་དུ་དངོས་སྨྲ་བས་དངོས་མེད་ལའང་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དེ། འདི་དག་ནི་བདེན་མེད་དང། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་མཚུངས་ཀྱང། དོན་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་དབང་གིས་བདེན་ཚད་ 1 ཞོལ། ཤོག ༡༨ ན ༦ གཙང་། ཤོག ༡༤ བ ༧ ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་
2 ཞོལ། ཤོག ༡༨ བ ༡ གཙང་། ཤོག ༡༤ བ ༧ ཐལ་འགྱུར་བས་
3 ཞོལ། ཤོག ༡༨ བ ༤ གཙང་། ཤོག ༡༥ ན ༣ རིགས་པས་བཙལ་བས་རྙེད་རྒྱུ་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 485

དང། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཚད་ལ་ཕྲ་རགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་དབང་གི་ཡིན་ནོ། །དྲི་བ་གསུམ་པའི་ལན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།
ལམ་རིམ་ལས། སེམས་པའི་ལས་ལས་ཡིན་ཀྱང་ལམ་མ་ཡིན། ལུས་ངག་གི་བདུན་ལས་
དང་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན། བརྣབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལམ་ཡིན་ཀྱང་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མཛོད་ལས། གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན།1

།ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་
སེམས་པའི་ལས་ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཡིད་ལས་ཡིན་ཞིང། ལུས་ངག་གི་ལས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལས་ཡིན་ཀྱང། ཁོ་རང་གི་དུས་ན་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་འཇུག་པའི་གཞི་འམ་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ངག་གི་བདུན་ནི། སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་པ་སྟེ། ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཡིད་ཀྱི་བྱ་བའི་ཆ་མིན་པའི་ཕྱིར་ལས་ཡིན་ལ། རང་དུས་ན་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་འཇུག་པའི་གཞི་འམ་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བརྣབ་སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སློང་བའི་རྒྱུ་དུས་དང་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གང་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དབང་གིས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ཞིབ་པར་ཆོས་མངོན་པ་ལ་སྦྱངས་ནས་ཤེས་པར་བགྱི་འཚལ། དྲི་བ་བཞི་པའི་ལན་བརྗོད་ཟིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དྲིས་པའི་ལམ་2

མཐར་ཕྱིན་པར་སྨྲས་ཟིན་ཏོ།།
དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལ་དཀའ་འགྲེལ་བྱེད་པ་དགོས་གསུངས་འདུག་པ་ངེད་བྱ་བ་དུ་མ་
ཞིག་གིས་གཡེངས། ཡིག་ཆ་བཞག་དགོས་མགོ་ཟུག་པ་དང་ཁས་བླངས་པ་དང་དམ་བཅས་པ་གཞན་ཡང་མང་བས་རེ་ཞིག་གྲུབ་པར་དཀའ་བ་འདྲ་ལགས། དམ་པ་ཁྱེད་རང་གི་ཐུགས་ཀྱི་དང་བ་དང་འདུན་པ་དྲག་པོས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སྨོན་པ་དང་དེའི་སླད་དུ་བསག་སྦྱང་གི་སྒོ་དུ་མ་ནས་འབད་པ་མཛད་ན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་གདོན་མི་འཚལ་ཞིང། འདིར་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༣༡ ཕྲེང་། ༡༢
2 ཞོལ། ཤོག ༡༩ བ ༡ གཙང་། ཤོག ༡༥ བ ༤ དེ་ལྟར་ན་དྲིས་པའི་ལན་མཐར་ཕྱིན་པར་སྨྲས་ཟིན་ཏོ།

486 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུན་འགྱུར་དུ་སྨོན་ལམ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བགྱིད་པ་ཡོད་ལགས། ཞེས་པའི་རྟེན་མཚོན་པ་དར་ཆེན་ཁ་གང་འབུལ། ཞེས་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་བས་ཡོངས་སུ་དྲི་བའི་འཕྲིན་ཡིག་དངུལ་གྱི་རྟེན་དང་བཅས་ཏེ། སྨར་ཁམས་དགའ་ལྡན་དགོན་ནས་བསྐུར་བའི་ལན་དུ་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་ནས་ཕུལ་བ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག།

༈ དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འགའ་ཞིག་གིས་དྲིས་ལན་བཞུགས་སོ། །རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་
ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདིར་གང་དག་ཀློག་པ་པོ་དོན་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ཁོ་བོ་ལ་དྲི་བའི་ཡི་གེ་མིག་ལམ་དུ་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས། འདི་དག་གི་ལན་གསལ་བར་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གླེང་བ་དེ་ལ་མདོ་ཙམ་ཞིག་སྨྲ་བར་བྱ་ཡིས། རྣ་བ་བླགས་ཏེ་ཉན་པར་བྱོས་ཤིག །ཁྱོད་ཀྱིས་དྲི་བ་གསུམ་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་དང་པོ་དབུ་མ་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ན་དེ་ལ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་དགོས་ན། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་གསལ་བར་མཛད་པ་མི་སྣང་ཞིང་གསུང་བགྲོས་འདི་ཡིན་ཟེར་བའང་མ་ཐོས་པས་འདི་འདྲ་ཡིན་གྱི་གོ་བདེ་བར་སྨྲོས་ཤིག །ཅེས་སྨྲ་བ་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་གནས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་རྗེའི་གསུང་རབ་ལས་བསྟན་ཅིང་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཡི་གེར་བྲིས་ཏེ་འདུག་གོ །དེ་བས་ན་འཇུག་པའི་གཞུང་དང་དེའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀ་རུ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་མཆོག་ཏུ་བྱས་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ཀྱིས། དེ་ཉིད་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པ་པོའ་བདག་གི་ཆ་ཤས་དང་གདགས་གཞི་དེའི་ཆ་ཙམ་བཏགས་ཆོས་སུ་ ི

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 487

ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་རིགས་པས་གནོད་པ་བསྟན་ནས། འགོག་པའི་ཚུལ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་རྗེའི་རྣམ་བཤད་དང་བཅས་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་ལ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་མཆོག་ཏུ་བྱས་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དང། དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོར་ཁས་ལེན་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དང་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་པ་དེའི་མཚུངས་ཚུལ་ཤེས་ན་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་བླ་ན་མེད་པའོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་གཞི་དེ་འདྲ་ཁས་ལེན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང། ཐལ་འགྱུར་བ་ཀུན་གཞི་ཁས་1

ལེན་པར་རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཐུག་པར་གསལ་
བར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་གོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཚོལ་བས་འཕོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ།།
དྲི་བ་གཉིས་པ་འདི་ལྟར། རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། བདག་དེ་ཡིད་2

ཤེས་སྒོ་ལྔ་ཡི་ཤེས་བྱར་འདོད་པར་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་པ་ཅིག་གི་ཤེས་བྱར་
འདོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བདག་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུ་ཨེ་ཡོད་སྙམ་ལགས། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་པའི་འབྲུ་མནན་ཟུར་བ་3

མ་མཛད་འདུག་ཅེས་སྨྲ་བའི་ལན་
ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཙང་ནག་པས་ཀྱང་དྲི་བ་འདི་ལྟར་ཐུགས་ལ་ཤར་ནས་མ་བདེ་བར། རྣམ་ཤེས་དྲུག་པའི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང། ཞེས་གསུངས་བཅོས་མོད་ཀྱང། གཞུང་དེའི་རང་འགྲེལ་དུ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་གིས་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཊཱི་ཀར་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་བཞག་མཛད་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་སྨྲ་བ་པོ་འཕགས་པ་མང་པོས་བཀུར་བ་པ་དག་ཡིན་པར་རང་འགྲེལ་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་པས། བདག་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་སུ་ཨེ་ཡོད་སྙམ་ཞེས་པ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་རང་ཉིད་ལ་ཞུས་པར་འགྲོ་བ་ཨེ་ཡིན། ཟླ་བ་གྲགས་པས་དེ་འདྲའི་རང་སྡེ་ཡོད་པར་རང་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་དེ་དག་གིས་གསལ་བར་བཤད་འདུག་པས།

1 ཞོལ། ཤོག ༢༠ བ ༡ གཙང་། ཤོག ༡༦ བ ༡ ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཐུག་པར་
2 ཞོལ། ཤོག ༢༠ བ ༢ བདག་དེ་རྣམ་ཤེས་སྒོ་ལྔ་ཡི་ཤེས་བྱར་
3 ཞོལ། ཤོག ༢༠ བ ༣ གཙང་། ཤོག ༡༦ བ ༣ འབྲུ་མནན་ཟུར་པ་མ་མཛད་

488 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བདག་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱར་སྨྲ་བ་མང་བཀུར་བའི་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་སུ་ལ་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད། སྡེ་སྣོད་འཛིན་པར་ཁས་འཆེ་བ་མཐའ་དག་ལ་དྲིས་ཤིག་དང། དེ་ལྟར་ན་གདོད་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཞོག་གི །མང་བཀུར་བ་དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་སྡེ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ན་སུ་ཞིག་གིས་ལན་བཏབ་པར་ནུས་པ་ཡང་དྲི་བར་བྱ་དགོས་སོ།།
ཁྱོད་ཀྱི་དྲི་བ་གསུམ་པ་འདི་སྐད་ཅེས་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་དུས་ཀྱི་
ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ནུས། ས་བརྒྱད་པ་པ་དེ་འགོག་པ་ལས་རྒྱལ་བས་བསླངས་པར་གསུངས་པ་འདི་ལ་དོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྣང་སྟེ། ས་བདུན་པ་ལས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན་སྔར་ལས་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་འཇུག་ལྡང་གི་རྩལ་ཆེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་བསླངས་དགོས་པ་ཅི་ཡིན། གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་པས1

་ས་བདུན་པ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ལྡང་ནུས་
ཀྱང་རྒྱལ་བས་བསླངས་པར་མཛད་ན་ནི་སློང་བ་དགོས་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ས་བདུན་པ་པས་དེ་ལྟར་འཇུག་ལྡང་ནུས། ས་བརྒྱད་པ་པས་མི་ནུས་པས་བསླངས་དགོས་ན་ནི་ས་བདུན་པ་པ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་ཞན་དུ་སོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲས་པས་ནི། དོགས་པ་འདི་གང་དག་སུ་ཞིག་གི་ཡིད་ལ་སྐྱེས་པ་དེས་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ས་བརྒྱད་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་བསླང་བའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དག་གི་ཡི་གེ་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་དོན་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་གསལ་བར་བྱས་ལ། འདིའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་མ་ཤེས་ན་སྔགས་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་ཆེ་ཤོས་རང་དེ་ལ་རྣམ་པར་འཐོམས་ནས་ཕྱོགས་གང་ན་འདུག་ཀྱང་རྟོགས་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་པས2

་སྐད་

ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ལྡང་ཤིན་ཏུ་ཡང་ནུས། ས་བརྒྱད་པ་པས་འགོག་པ་ལས་མྱུར་དུ་ལྡང་མ་ནུས་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་བསླང་བ་ག་ལ་ཡིན། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ནུས་ན་འགོག་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་

1 ཞོལ། ཤོག ༢༡ ན ༣ ས་བརྒྱད་པ་བས་ས་བདུན་པ་བ་ལས་ཀྱང་ གཙང་། ཤོག ༡༧ ན ༢ ས་བརྒྱད་པ་བས་ས་བདུན་པ་པ་ལས་ཀྱང་ 2 ཞོལ། ཤོག ༢༡ བ ༡ གཙང་། ཤོག ༡༧ ན ༥ ས་བརྒྱད་པ་བས་སྐད་ཅིག་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 489

འཇོག་མི་སྲིད་པས་ག་ལ་ཁྱབ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ལྡང་ནུས་ན་འཇུག་ལྡང་དེ་ལྟར་བྱེད་པས་ཨེ་ཁྱབ། མ་ཁྱབ་ན་དོགས་པ་དེ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཁྱབ་ན་ས་བརྒྱད་པ་པ་ཆོས་ཅན། འགོག་པ་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བྱེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ལྡང་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན། དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་ཡང་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་ཡང་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྙོམས་པར་འཇུག་ནུས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་ས་བརྒྱད་པར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ནའང་ནུས་ལ། བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་ཡང་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ནའང་ནུས་པས་ཡུན་རིང་ཐུང་དེ་གཉིས་ཀ་ནུས་པར་འདྲ་བ་ལ། ཡུན་རིང་དུ་འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་མི་རུང་བས་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་མ་འཇོག་ཅིག །ཅེས་གདམས་པ་ཡིན། མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྗེའི་གསུང་རབ་ན་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་འདིར་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ས་བརྒྱད་པ་པས་འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་དེ་ལས་མྱུར་དུ་ལྡང་མ་ནུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤོང1

་གྲོགས་བྱས་པར་གོ་ན་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ནོ།།སྨྲས་པ། ཚིག་ཙམ་ལྟར་སྣང་རིགས་པས་ཡིད་ཚིམ་ཞིང། སྦྱོར་ཕྲེང་ཉུང་ངུས་ཆོག་
ཤེས་མ་བྱས་པར། །མཁས་པའི་མདུན་སར་དྲི་མེད་རིགས་པ་ལ། །གཏིང་ཕྱིན་གྱུར་པའི་ངལ་བ་མང་མཐོང་ནས། །གཞུང་འགྲེལ་མཁས་པའི་རྣམ་བཤད་རྒྱས་པ་ཡིས། །ཚིག་དང་དོན་ལ་ཞིབ་པར་སྦྱངས་པ་ན། །དོགས་པ་འདིའམ་འདི་འདྲ་གཞན་པ་དག །ཁྱོད་དམ་འོན་ཏེ་གཞན་གྱི་ཡིན་ཡང་རུང། །གཞི་མེད་གྱུར་པའམ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་སླ། །མ་ལུས་རང་གི་ངང་གིས་ལྡོག་པར་འགྱུར། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའ་གྲུབ་མཐའི་གཏིང་མ་ཕྱིན། །བྱིས་པའི་གཤགས་འགྱེད་ཡང་དག་རིགས་པར་འཁྲུལ། །ལེགས་བཤད་རྒྱ་ཆེན་སྒྲོགས་པ་ཙམ་ཡང་སྤོངས། །མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་ 1 ཞོལ། ཤོག ༢༢ ན ༡ གཙང་། ཤོག ༡༧ བ ༤ སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སློང་གྲོགས་

490 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དོན་ལའང་རྨོངས་པར་འགྱུར། །དེ་སྐད་སྨྲ་བ་རིགས་པའི་མིག་སྨན་གྱིས། །རྣམ་དག་བློ་མིག་སྦྱངས་པའི་དགེ་ལེགས་དཔལ། །བཟང་པོ་གང་དེ་འདི་ཡི་དྲི་བ་པོ། །གང་ཡིན་དེ་ལ་གདམས་པའི་གཏམ་འདི་བསྙད། །ཅེས་གྲུབ་པའི་གནས་མཆོག་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག།

༈ བཤེས་གཉེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དྲིས་ལན་བཞུགས་སོ། །དཔལ་ལྡན་མཁས་
པ་ཀུན་གྱི་དབུས་ན་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་གང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི། །སྤྱི་བོར་གཞུང་ལུགས་རལ་པའི་ཁུར་གྱིས་བརྗིད་པའི་སྤྱན་སྡར1

། དགེ་བར་ཞུ་བ། ཁྱེད་ཉིད་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་རིང་
ལུགས་འཛིན་པ་མཐའ་དག་གི་ཅོད་པན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཚུངས་མེད་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོའ་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི་ག་ལ་བ་དེར། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དམ་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་མངོན་པར་ ིདབང་བསྐུར་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གཏམ་དུ་བརྗོད་པའི་སྙན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྣ་བའི་བཅུད་ལེན་ཕྱིན་པས། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་སྤྲོ་དགའི་ཟློས་གར་ལ་ཞུགས་ཏེ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའ་ཆོས་ཀྱི་ ིརྒྱལ་སྲིད་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་མཛད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱོང་བའི་ཁུར་ཆེན་པོ་ཁྱེར་བའི་དཔལ་གྱིས་བསྟན་པའི་རྩ་ལག་ཆེན་པོར་ཡུན་རིང་དུ་མངོན་པར་མཐོ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་དགེ་མཚན་མཚོན་པར་བགྱི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་བཀུར་སྟི་བགྱིད་པའི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གྲངས་སུ་བགྲངས་པ་བཟོའ་བླ་རེ་བཟང་པོར་བརྩི་བ་ ིཞིག །བཤེས་གཉེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཞིབ་ཀྱི་ཞུ་བ་གསོལ་བ་དང་བཅས་པ་འབུལ་དུ་བསྐུར་བ་ལགས། ཞེས་ཚེས་བཅུ་ལ་ཕུལ་བ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །འདི་བྲིས་དགེ་བས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་གང་ལའང་མི་ལྟ་བར། །བཀའ་བཞིན་བསྒྲུབ་པའི་མཆོད་པ་ལྷུར་བླངས་ནས། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་དགོངས་པ་རྫོགས་བྱས་ཏེ། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཤོག །དགེའོ།།

1 ཞོལ། ཤོག ༢༢ ན ༦ གཙང་། ཤོག ༡༨ ན ༡ ཁུར་གྱིས་བརྗིད་པའི་སྤྱན་སྔར།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 491

༈ དགེ་བའི་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དྲིས་ལན་བཞུགས་སོ། །རྡོ་རྗེ་
འཆང་དབང་བླ་མའི་ཞབས་བཏུད་དེ། །དད་ལྡན་ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབ་པར་འདོད་ཁྱོད་ལ། །དྲིས་པའི་དོན་རྣམས་ཁོ་བོས་འདིར་བརྗོད་ཀྱིས། །རྟོགས་པར་སླ་བའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་སྤོངས། །ནང་བར་སྔ་དྲོ་གཉིད་སད་མ་ཐག་གི་ཚེ་ལྷ་མོ་བཞིའི་གླུས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐུལ་བ་དང་རིམ་གྱིས་བསྐུལ་བར་མོས་པ་ཇི་བཞིན་བྱ་ཞེས་པ་ནི། ལྡང་པ་ན་གླུས་བསྐུལ་བར་མོས་པ་ལ། དེའི་སྔོན་དུ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་ན། བསྐྱེད་རིམ་པའི་འོད་གསལ་དུ་སྡུད་ཚུལ་བྱེད་དགོས། དེ་ལས་ལྡང་བ་ན་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་དང་མཚུངས་པའི་བྲག་ཆ་ལྟ་བུའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐུལ་བར་མོས་པས་ཆོག་གིས། ཉིན་པར་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པའི་སྐབས་ལྟར་རིམ་གྱིས་བསྐུལ་བར་བསྒོམ་མི་དགོས། བསྐུལ་ནས་ཆུ་ལ་ཉ་ལྡང་གི་ཚུལ་དུ་གསལ་བའི་ངང་ལས་ཅིག་ཅར་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞེངས་པ་བློས་བསྒོམ་པ་ཡིན། བློ་ལ་གསལ་ན་ངག་ཏུ་བརྗོད་མི་དགོས། མི་གསལ་པ་གསལ་བའི་རྐྱེན་དུ་ངག་ཏུ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་ལ་མི་རུང་བ་མེད། འདི་ལོངས་སྤྲུལ་གང་གི་ལམ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནའི་སྐབས་སུ་རྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་ལམ་བྱེད་ཇི་བཞིན་མེད་པས། གཉིད་སད་པ་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པར་ལངས་པ་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་ལངས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ལམ་བྱེད་ཙམ་མ་གཏོགས། ལོངས་སྐུ་དང་དེས་བཟུང་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་ལམ་བྱེད་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བཞག་དཀའ། འོན་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་ཞུ་བ་ལ་གླུས་བསྐུལ་བའི་ངོར་བཞེངས་པ་དང། རིགས་མཚུངས་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྲུལ་སྐུ་ལམ་བྱེད་ཙམ་དུ་བཞག་ཀྱང་རུང། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཐུན་དྲུག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ཁོ་བོས་ཡི་གེར་ཟུར་དུ་བྱས་ཡོད་པས་དེ་བལྟས་པས་ཤེས་པར་འགྱུར། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་ཁྲིད་ཡིག་ལྟར་བྱེད་པ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། སྟོང་པ་ཉིད་སྐབས་དེར་སྔོན་ནས་ཅུང་ཟད་རེ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཉིན་ཞག་རེའི་ནང་དུ་ལྟ་བ་ཐེབས་རེའང་མ་བསྐྱངས་པའི་ལྟུང་བ་ཁེགས་པའི་བྱ་བ་ཙམ་བྱེད་པར་ནུས། ཆོས་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཞིག་འདོད་ན། དེའདྲས་མི་ཆོག །ལྟ་བའི་གོ་བ་རགས་པ་དྲན་ཙམ་མིན་པར། དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་ཡང་དག་པར་བརྡར་ཤ་བཅད་ནས། མྱོང་བ་སྣ་ཟིན་ཙམ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ཆིག་དྲིལ་དུ་བསྐྱངས་ཏེ། དེ་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱངས་ཤིང།

492 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟ་བའི་རྩིས་ཟིན་པའི་དྲན་ཤེས་ནར་མར་འབད་པས་བསྟེན་པ་ཞིག་སྔགས་མཚན་ཉིད་གང་གི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་མེད་མི་རུང་གི་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོ་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡིད་ངོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྣང་བ་གང་ཤར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བ་ཞིག་ལེགས་པར་སྦྱང་དགོས་པ་ཡིན། ཅུང་ཟད་དྲན་ཙམ་རེས་ག་ལ་ཆོག །སྭ་བྷཱ་ཝས་སྟོང་པར་སྦྱངས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཇོག་པའི་དམིགས་རྣམ་བསྟེན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཇོག་གིས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་དང། སྟོང་པ་ཚོགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་བ་མིན། ཐུན་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམས་སྐྱོང་བ་དང། ཡང་ཐུན་བཞིར་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྒོམ་པའི་ཐུན་མཚམས་སུ་ལྟ་བའི་མྱོང་བ་བོགས་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང། ཐུན་མོང་གི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ། སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གིས་དཔྱད་སྒོམ་དང་འཇོག་སྒོམ་སོགས་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན།
དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྟ་བ་དྲན་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བོགས་གོང་
ནས་གོང་དུ་ཐོན་འོང་བ་ཡིན། ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་བཟླས་པ་གཙོ་བོར་ཐུན་མཚམས་སུ་བྱེད་པ་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན། ཐུན་འགོ་ལ་བྱེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཙམ་མ་གཏོགས། དགོས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་བཞེད་པས་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་། ལྟུང་བ་འཕེལ་བ་འགོག་པ་དང། སྔར་ཡོད་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་ཐུན་མཚམས་སུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཟླས་པ་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ངེས་པོ་མི་འོང་བར་སྣང་ན་ཚིག་རིགས་རང་རང་གི་གང་ཁས་བླངས་པ་རྣམས་ལ་སྡོམ་སེམས་བྱེད་པའི་ཚེ་སྡོམ་ཚིག་སོགས་ཀྱི་ཚིག་རིས་ཡིད་ལ་དྲན་པར་མ་བྱས་ན་བསླབ་བྱ་རྣམས་ངེས་པོ་མི་འོང་བར་སྣང་ན་ཚིག་རིས་མཐར་ཆགས་ཡིད་ལ་བཤར་ནས་དེའི་རིམ་པ་བཞིན་དོན་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་སྡོམ་སེམས་བྱ། ཚིག་རིས་ལ་མ་བརྟེན་ཀྱང་ཚང་བར་དྲན་པར་ནུས་པ་བྱས་ནས། ཚིག་རིས་ཡིད་ལ་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག །ཡིད་ལ་བཤར་མི་ཤེས་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་སྡོམ་ཚིག་སོགས་ངག་ཏུ་བཤར་མི་དགོས། དགེ་སློང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱི་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟོད་དབྱངས་དང། རོལ་མོ་དང་མེ་རེག་སོགས་ཀྱི་དུས་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 493

དྲན་ནི་ཐུན་གྱི་ཐོག་མ་ནས་ཐུན་མཇུག་བར་དུ། དུས་གཅིག་ཏུ་དུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་ཆོག་གི །ཐེབས་རེ་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་མི་དགོས། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུའི་དེ་ཉིད་དྲན་པ་བྱེད་པ་དང་མི་འདྲ། སྡོམ་པ་སོ་སོའ་བཅས་པ་རིགས་ཐ་དད་ཡིན། སྦྱིན་པ་རྣམ་བཞི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལན་ ིདྲུག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་རྣམས་ཉིན་མོ་ཐུན་གསུམ་དང་མཚན་མོ་ཐུན་གསུམ་དུ་བྱས། ཐུན་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཐེབས་རེ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཐུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་ལན་དྲུག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གྲངས་ཀྱི་རྩིས་འགྲིག་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག །ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་དུས་དྲུག་ཏུ། །ཞེས་པའི་དུས་དྲུག་པོ་ངོས་གཟུང་འབྲུ་མནན་ཤེས་པ་ཡིན་མོད། ཇི་ལྟར་དྲིས་པ་དག་ལ་ལན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།།
ཁྱོད་ཀྱིས་དྲིས་པ་འདིའམ་འདི་འདྲའི་རིགས། །གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་རྟོགས་པར་ཤིན་
ཏུ་སླ། །འོན་ཀྱང་སྙིང་ནས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིས། །འདི་དག་ཤེས་པར་འདོད་པ་རྗེས་ཡི་རང། །རྩེ་གཅིག་སྒྲུབ་ལ་གཞོལ་བའི་བརྩོན་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་རྫོགས་ཟབ་མོའ་ཉམས་ལེན་མཛད་ ིཔ་རྣམས། །ཐོག་མར་ཐུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་ནས། །དམ་ཚིག་སྡོམ་ལ་གནས་པ་གཅེས་པའི་སྒོ། །དེ་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། །ཁོལ་འདོན་མིན་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུས། །ལེགས་པར་ངེས་པའི་གོ་བ་མ་ཆགས་ན། །ཉམས་ལེན་གཞི་རྩ་བྲལ་བ་མཁྱེན་པར་མཛོད། །དེ་ལྟར་གོ་བ་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས། །ཚིམ་པར་མི་བྱ་རྒྱུད་ལ་འགེལ་འདོད་ན། །ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས། །ཆེས་ཆེར་རྙེད་པ་སླ་བ་མ་ཡིན་པས། །ལམ་གྱི་གནད་མཆོག་དུ་མའི་ངེས་པ་ནི། །ཡུན་རིང་བླ་མ་བསྟེན་ལས་ལེགས་དྲངས་ཤིང། །དང་པོར་བསྐྱེད་དང་སྐྱེས་པ་བོགས་འབྱིན་དང། །ཕྱི་ནང་མི་མཐུན་བགེགས་རྣམས་སེལ་བ་ལ། །ལེགས་པར་བྱང་བའི་བླ་མའི་མན་ངག་གིས། །རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་དམིགས་པའི་གནད་རྣམས་ལ། །གདམས་ངག་ནང་བྱན་ཆུད་པའི་གདེངས་ལྡན་པས། །ཚེ་འདིའི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་རྒྱུན་བཅད་དེ། །དབེན་པའི་གནས་སུ་སྒྱིད་ལུག་མི་འགྱུར་བའི། །བརྩོན་པ་ཆུ་བོའ་རྒྱུན་བཞིན་བསྟེན་པ་འཚལ། །དེ་ལྟ་ལགས་ན་རྒྱལ་བ་སྲས་ ིབཅས་རྣམས། །རྨད་བྱུང་དགེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཟབ་མོའ་རིམ་ ིགཉིས་ལ། །རྩེ་གཅིག་ཉམས་ལེན་བྱེད་འདོད་བསམ་པ་བཟང། །ཞེས་འབོད་པ་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་ཀྱིས་སྨྲས་པའོ། །མངྒ་ལཾ།།

494 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

༈ ཆོས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་གསུངས་པའི་ལྟ་ཁྲིད་
ཞང་ཞུང་པས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་བཞུགས་སོ། །བསྟན་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང། །དུས་འདིར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ། །ཙོང་ཁ་པ་ཞེས་ས་གསུམ་ན། །སྙན་པར་གྲགས་དེ་གཙུག་ན་མོས། །གང་ཞིག་འཁོར་བ་འདི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི། ཐར་པའི་བདེ་བ་གྱ་ནོམ་པ་བཙལ་བར་རིགས་ཤིང། དེའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་དུ་ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་ཤིང་གོམས་པ་དགོས་པ་ལ། ཐོག་མར་ཞི་གནས་གཏན་ལ་འབེབ་ཚུལ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འཛིན་སྟངས་གསལ་བའི་ངར་དང་ལྡན་པ་དང་མི་རྟོག་པའོ། །ཁ་ཅིག་བདེ་བ་དང་དྭངས་པ་གཉིས་བསྣན་ནས་བཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཞི་གནས་ལ་བདེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། གསལ་བའི་ངར་ཐོན་པ་ལས་ལྷག་པའི་དྭངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གསལ་བ་ནི། དམིགས་པ་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་པོར་ཤར་བ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། བློའ་འཛིན་སྟངས་དེ་ཉིད་གསལ་པོར་ ི ཤགས་ཅན་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བྲེད1

་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་གསལ་བར་ངེས་ན། དེ་གསལ་བའི་ངར་དང་ལྡན་
པར་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ན། དེ་ལ་འཛིན་སྟངས་ཤགས་དྲག་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཞི་གནས་ཡིན་ན་གསལ་བའི་ངར་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་འགའ་ཞིག་ལ་གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་བའི་བློ་ནི་རགས་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེའི་བསམ་གཏན་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་སེམས་སེམས་བྱུང་རགས་པ་རྣམས་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ནི་དེས་མི་གནོད་དེ། ཞི་གནས་ཡིན་ན་འདིར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཞི་གནས་ཡིན་མི་དགོས་ལ། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་འགའ་ཞིག་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས། དེ་དག་གི་ཞི་གནས་ནི་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་མི་
1 ཞོལ། ཤོག ༢༥ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༢༠ ན ༦ བྲེང་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 495

རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། གཟུགས་མེད་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་དང།1

།ཞེས་དང།
མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཡང། ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང།2

།ཞེས་སོགས་འབྱུང་བས་སོ།།
དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། སེམས་དམིགས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་གཏོད་པའི་ཚུལ་དང། གཏད་པའི་
འོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི། དྲན་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཞིག་སྟེ། དྲན་པ་ཡིན་ན་ངེས་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ལ་ངེས་ཤེས་ཡིན་ན། དེ་ངེས་པའི་བློ་གཞན་ཞིག་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལས། མྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་པ་ལྷང་གིས་དྲངས་པ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་དམིགས་རྟེན་བཙལ་བས་རྙེད་པའི་ཚེ། དེ་ངེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཤགས་དྲག་དཔངས་མཐོ་བར་བསྐྱེད་དེ། ངེས་ཤེས་དེ་ཀའི་ངང་ལ་བསྒྲིམས་ཏེ་འཇོག་པའོ། །བོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་དག །དམིགས་རྟེན་གཏན་མེད་ལ་དམིགས་མེད་དུ་འཇོག་པ་འཇོག་སྒོམ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ལ་རྨོངས་པས་ཉེས་ཏེ། འདི་འདྲ་བའི་ནོར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྩ་བའི་དམིགས་པ་དེ་རགས་པ་ཙམ་
ཡང་དང་ཡང་དུ་དྲན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མྱུར་ཆེས་ན་ནི་རྒོད་པ་སྐྱེ་ལ། བུལ་གྲགས་ན་ནི་བྱིང་བ་སྐྱེ་བས་རན་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་དམིགས་རྟེན་དུ་ལྷ་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྔར་གྱི་ངེས་ཤེས་ཤགས་ཅན་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་ངང་ལ་སླར་ཡང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་རགས་པ་ཙམ་ངེས་སུ་འཇུག་པའི་དྲན་པ་ལྟ་བུ་དང། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ། ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཤགས་དྲག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ། སླར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ལམ་པ་ཞིག་འཆར་དུ་བཅུག་ལ། དེར་མེད་དོ་སྙམ་དུ་དྲན་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་གཅིག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སེམས་བྱུང་ནི་རིགས་ལྔ་ཡོད་དེ། སྔ་རོལ་དུ་དེ་ལ་སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། སེམས་བྱུང་སྤྲོ་བ་སྟེ། འདུན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱུ་ཡང་དད་པ་སྟེ།

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༠ ཤོག ༨༧༨ ཕྲེང་། ༨
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༤༩ ཤོག ༡༩ ཕྲེང་། ༡༢

496 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དད་པས་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཞེས་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་དྲན་པ་དང། ཤེས་བཞིན་དང། སེམས་པ་སྟེ་བར་དུ་གསུམ་དང། མཐར་བཏང་སྙོམས་ཏེ། དེ་དག་དགོས་པར་ཤེས་ན་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལོག་པ་སྒོམ་གྱི་ཡང་རྩེར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ལྷག་མ་མེད་པར་ལྡོག་གོ།དེ་དག་གི་ཟུར་ཕྱིན་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་དུ་གསལ་བར་མཛད་ཟིན་པས་
བཏགས་ཟིན་པ་ལ་ཐག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། བྱིང་བ་ནི་རྨུགས་པ་དང་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། རྨུགས་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པའི་མུན་པ་བབ་པ་ལྟ་བུ་བྱིང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་སྟེ་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཚད་ལྡན་མང་པོར་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བྱས་ཤིང། དོན་མི་གཅིག་པར་བཤད་ལ། བྱིང་བ་ནི་འགྱུར་མང་པོར་ཞུམ་པ་ཞེས་བསྒྱུར་ལ། རྣམ་གཡེང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། འདི་ནི་བདག་གིས་མི་ནུས་སོ་ཞེས་ཡེ་ཤི་བར་གྲགས་པའི་ཞུམ་པ་དང། སེམས་ཀྱི་འཕངས་དམའ་བ་ལ་སེམས་ཞུམ་པར་བྱས་པའི་ཞུམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བར་མ་མཛད་པས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཞིག་གོ་ཞེས་རྗེའི་གསུང་ལས་འབྱུང་ངོ་།།
དེས་ན་བྱིང་བ་རྨུགས་པ་ལ་འདོད། བྱིང་བ་ཕྲ་མོ་སྒོམ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད། བློ་ལ་རིགས་
མི་འདྲ་བ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འདོད། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་ལུགས་སྐྱོན་མེད་ལ་ཞི་གནས་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་སོགས་ཡམས་དང་འདྲ་བ་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི། གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱང་བསྲིངས་ཏེ། མན་ངག་ཆུང་ངུས་ཚིམ་སླ་བས་ནོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་དེ་ཚང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་དབུས་མཐའ་ནས། ཉེས་པ་ལྔའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་དང། གཞན་ཡང་སེམས་གནས་དགུ་དང། སྟོབས་དྲུག་དང། ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་ཚང་ངོ་། །སེམས་གནས་དགུའི་རྣམ་གཞག་ནི་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་གསལ་ལོ། །རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བསྟེན་དགོས་མི་དགོས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ཤིན་སྦྱངས་མ་ཐོབ་པའི་ཚེ་འདོད་སེམས་དང། ཐོབ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་སུ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ ིམཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒོ་ལྔའི་དབང་ཤེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང། ཡིད་ཤེས་ཤིན་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 497

ཏུ་དྭངས་ལ་མི་རྟོག་པ། དཔེར་ན་ཤེལ་གྱི་སྣོད་དུ་ཆུ་དྭངས་མོ་བླུག་པ་ཉི་མས་ཁ་བྱེ་བ་ལྟ་བུ། བདེ་བ་དང་དྭངས་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་སེམས་ཞེས་བཤད་པ། སེམས་གནས་དགུའི་བདུན་པར་རྣམ་པར་ཞི་བའི་སྨད་ནས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལས། རང་རིག་རང་ཞལ་བསྟེན་པ་ཞེས་འདོད། དེའི་ཕྱིར་འདི་འདྲ་བ་དག་ལ་སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང། བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོར་སྨྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དགག་པ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཏུ་གསལ་བས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།།
ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་སའམ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
ས་པའི་སེམས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་དགའ་བདེ་ཡེར་ཡེར་པོ་དེ་དེའི་ས་པའི་སེམས་སུ་མི་རུང་བས་སོ། །སེམས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་སེམས་བྱུང་ནི་སེམས་ཤིན་སྦྱངས་ཡིན་ལ། རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་སེམས་ལས་རུང་གིས་དྲངས་པའི་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ནི་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཡིན་ཏེ། དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སིམ་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་མ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་མ་ཐོབ་པར་སྦྱོར་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་འདོད་པ་ནི་ ིགསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་ཤིང་ལམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མགོ་རྨོངས་པ་ཡིན་ནོ།།
གལ་ཏེ་ལུས་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་ལུས་ཤིང་བལ་ལྟར་ཡང་བ་དང། སེམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལ་
བཀྲིར་རུང་བ་དེ་ཤིན་སྦྱངས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བའམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་འབའ་ཞིག་གི་ལུས་ལ་འབྱུང་བའམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བའི་ལུས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ངེས་ལ། གཉིས་པ་ནི། དགོས་པ་མེད་པས་ཕྱོགས་གསུམ་པ་ཁས་བླང་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཟབ་མོའ་ིལྟ་བ་ལ་སྒོམ་བྱུང་གི་མྱོང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་མ་གྲུབ་ན་ལྟ་བ་ལ་མྱོང་བ་གཏན་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་མི་རྟོག་པའི་མྱོང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་མཚུངས་སོ།།

498 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཇི་སྙེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང། ཇི་ལྟ་བ་
ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་སྲིད་རྩེ་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་སྟེ། དེའི་རྣམ་གཞག་ནི་རེ་ཤིག་བཞག་ལ།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང། ཆོས་ལ་བདག་མེད་
སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྒོམ་པ་དང། ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྒོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁྱད་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། ཁྱད་ཆོས་དང་པོ་ནི། ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཡོད་པའི་སྣང་བ་ལ་སྔོན་དུ་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་དགོས་ཏེ། ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་འདི་ལ་སྣང་ལུགས་ཇི་ལྟར་འདུག་བརྟག་པའི་ཚེ། ཐོག་མར་ངའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་རྩོམ་པ་ན། ཕུང་པོ་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་འདི་ལམ་གྱིས་འཆར་བ་ཕལ་ཆེར་ལ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། དེ་དང་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་གཉིས་དུས་སྔ་ཕྱི་བ་ཡིན་ཞིང། ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་དེའི་རང་དུས་ན་སྔ་མ་འགགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པས་དེ་གཉིས་ཡུལ་མི་གཅིག་སྟེ། དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་ན་ངེས་པར་ལྟ་བ་འཕྱུག་གོ།
སྤྱིར་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་འདིའི་སྣང་ཚུལ་དོན་ལྡོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་སོགས་དགག་བྱའི་སྣང་བ་འཆར་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་འཆར་དགོས་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་རང་ལྡོག་གི་ངོས་ནས་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འཆར་རོ། །དེ་གཉིས་རང་ལྡོག་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་དད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་བློའ་རང་དུས་ན་བློ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་དཔྱད་པ་ཡིན་གྱི། བློ་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་སྙམ་ ིདུ་རྗེས་སུ་བསམས་པ་ན། རང་ཡུལ་དུ་སོང་བ་སོགས་མང་དུ་འོང་ཡང་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློའ་ིའཆར་ཚུལ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཐ་དད་པ་མྱོང་བས་གྲུབ་ཅིང། ཕྱི་མའི་དུས་སྔར་གྱི་སྣང་ཚུལ་རྟོགས་པ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་བློ་ལ་སྣང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ ིབས་ཁྱབ་ཀྱང། དེ་ལ་སྣང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ལེགས་པར་ཕྱེད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ན། བློའ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ ིབདེན་འཛིན་དུ་གོ་བའི་ནོར་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་ཁྱད་པར་དང་པོ་དགག་བྱའི་སྤྱི་འཆར་དུ་འཇུག་

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་ཐོར་བུ། 499

པ་སྟེ། དེ་མ་ཤར་ན་དེ་བཀག་པའི་བདེན་སྟོང་སོགས་མི་འཆར་བས་སོ།།
ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ་ནི། ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་དེའི་རང་དུས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་དེར་གྲུབ་ན་གནད་
ཚུལ་དེའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ངེས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ནི། སྣང་ཚུལ་དེ་འདྲ་བའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་པ་མཐོང་བ་སྟེ། འདི་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་ངེས་པའི་བློའོ། །ཁྱད་པར་བཞི་པ་ནི། གསུམ་པོ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་ཚུལ་དེར་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་ངེས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བདེན་པར་སྣང་བ་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཐལ། གཟུགས་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།།
དེས་ན་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་བོ་སྙམ་དུ་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཞེན་
པ་ནི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ནོ། །ད་དུང་གནད་འདིའི་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་མྱོང་བ་འདོན་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བྱ་སྟེ། ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང། དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་བློའ་ིཡུལ་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ། སྣང་ཞེན་དེ་གཉིས་གང་གི་ངོར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཡང་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། སྣང་ཞེན་གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྣང་བ་དང། ཞེན་ཚུལ་ཡང་ཟླ་བཅས་ཟླ་མེད་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་སྣང་ཞིང། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྣང་ཚུལ་གཞན་མི་འབྱུང་བ་མྱོང་བ་ལ་བསྐོར་ནས་བལྟས་པས་ཤེས་ལ། གལ་ཏེ་ཟླ་མེད་དམ། གཅིག་ཏུ་སྣང་ཞིང་དེར་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་ང་དེ་ད་ལྟའི་ཕུང་པོ་དང་ཡང་སྣང་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་ཐ་དད་ཡེ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ང་དེ་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང། ཡན་ལག་སོགས་གཅིག་མ་ཚང་ནའང། ང་དེ་མ་ཚང་བར་འགྱུར་བ་དང། ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ཕུང་པོ་མེད་པས་ང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང། གཟུགས་ཕུང་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ལྟར་ང་ཡང་གསར་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སོགས་བློ་ལ་གང་ཤར་སླ་བ་རྣམས་དང་པོར་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། རྗེས་སུ་ནི་རྩ་འཇུག་ལ་སོགས་པ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པའི་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གིས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །སྒོམ་བྱའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང། སྔགས་དང་ཕར་ཕྱིན་

500 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གཉིས་དང། ཞི་གནས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་དང། སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཕྱེད་པར་བྱ་ཞིང། ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་དང། བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ཕྱེད་པར་བྱའོ།།འདིར་ཐུན་མོང་བའི་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པའི་སོ་སྐྱེ་ལྟ་བ་སྐྱོང་ཚུལ་བརྗོད་ན། དེ་ཡང་གོང་
ལྟར་དམ་བཅའ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ལན་དྲུག་བདུན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱངས་ནས། དགག་བྱ་དེ་ཞེ་ཕུགས་སུ་བཞག་ནས་མེད་དོ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ཡོད་དམ་དྲིས་པ་ན། མེད་མེད་ཅེས་ཞེ་ཕུགས་སུ་བུམ་པ་ཡོད་ཀྱང་བུམ་པ་ཞེས་སྒྲས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་འདི་འདྲ་བའི་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གནད་ཅིག་གོ །དེའི་སྐབས་སུ་དགག་བྱ་བཀག་པའི་བཀག་པ་དེ་ཕར་ངོས་སུ་དམིགས་རྟེན་དུ་བཞག་ནས། བཀག་པ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ཕར་ལ་བལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་ན་ནི་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་སྒོམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་གཏན་མི་རུང་ཞིང། བློ་དེ་ཉིད་དེའི་ངང་དུ་ཐིམ་པའམ། ཞུགས་པ་ལྟར་བྱས་ནས་སྒོམ་པ་དེ་གནད་གཉིས་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་བར་བར་དུ་ཡང་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད་སྙམ་དུ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་དང། དུ་མར་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་རགས་པ་གཅིག་སྒོམས་ཏེ། སླར་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཤགས་ཅན་སྐྱེད་པ་སྟེ་གནད་གསུམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པའི་ཚེ་སྣང་ངོར་སྣ་ཚོགས་འཆར་ཡང་ངེས་ངོར་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་ལས་གཞན་མི་འཆར་བ་ཞིག་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཅད་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ཅིང། བློ་ལའང་དེ་ལྟར་འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པ་དང། ཆོས་ལ་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་ཡང། ཆོས་ཅན་ནམ་སྟོང་གཞི་བརྗེ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་ལ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང། རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོང་ཚུལ་དང། ཐ་སྙད་འཇོག་མཚམས་སོགས་ནི་འདིར་བཀོད་པ་རྣམས་ལ་བློ་བཟོ་དང་བསྲེ་བསླད་མི་བྱེད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྣང་ཚུལ་དང། གྲུབ་ཚུལ་དང། དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཐག་བཅད་པ་དང། མ་གྲུབ་པའི་དོན་སྐྱོང་བ་དང་བཞི་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སརྦ་མངྒལཾ།། །།

༄༅། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་བསླབ་བྱ་

མདོར་བསྡུས་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་
བརྗོད་པ་ནི། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། རྒྱལ་བ་ཁྱབ་བདག་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དེའི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་རྡོ་རྗེ་འཆང་། །རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་རབ་ཀུན་བསྡུས་འཇམ་པའི་དབྱངས། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཀུན་འཛིན་ཙོང་ཁ་པ། །རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་དེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་དབང་བསྐུར་བ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་སྨིན་པར་མ་བྱས་པའམ། བྱས་ཀྱང་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་གཅེས་སྤྲས་མ་བྱས་པས་ནི། རྒྱུད་སྡེའི་དོན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཇི་ཙམ་འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ངན་སོང་གི་སྒོ་འབྱེད་བའི་ཐབས་སུ་རྒྱུད་སྡེ་ལས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་བློ་དམན་པ་དག་ལ་ཕན་གདགས་པའི་དོན་དུ། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་དང་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་ལྟུང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།
འདི་ལ་གཉིས། ཐོག་མར་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་བླང་བའི་ཚུལ་དང་། ཁས་
བླངས་པའི་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ལྟུང་བ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྡོམ་པ་བསྒྲག་པ་བཤད་པ་དང་། སྡོམ་པ་གཟུང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་ལྔ་སོ་སོའ་དམ་ཚིག་ ིདང་། སྤྱིའི་དམ་ཚིག་གོ །དང་པོ་ལ་ལྔ་ལས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རིགས་དག་པའི། །དམ་ཚིག་བརྟན་པོར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་པ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ །རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཕྱག་རྒྱ་ཡང་། །བློ་ཆེན་གྱིས་ནི་གཟུང་བར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་གང་དེ་རྡོ་རྗེ། །ཤེས་རབ་དྲིལ་བུ་ཞེས་བཤད་དེ། །སློབ་དཔོན་དག་ཀྱང་གཟུང་བར་བྱ། །བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ། །འདི་ནི་རྡོ་རྗེའི་རིགས་དག་པའི། །སྡོམ་

502 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པ་དམ་ཚིག་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ །རིགས་ཆེན་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་ཆོས་དང་བྱམས། །སྦྱིན་པ་རྣམ་བཞི་རྟག་ཏུ་སྦྱིན། །ཞེས་པ་ནི་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ །ཕྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །དམ་ཆོས་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ། །འདི་ནི་པདྨའི་རིགས་དག་པའི། །དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ །ལས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བགྱི། །མཆོད་པའི་ལས་ཀྱང་ཅི་ནུས་བྱ། །ཞེས་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ །འདི་དག་གི་དོན་ནི་སྡོམ་གཟུང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ན། བྱ་རྒྱུ་མི་བྱེད་པ་དང་མི་བྱ་རྒྱུ་བྱེད་པ་གཉིས་འགོག་པའི་སེམས་པ་ནི་སྡོམ་པ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་འཆང་གིས་བསླབ་པ་བཅས་པའི་མཚམས་ལས་མི་འདའ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་དམ་ཚིག་ཡིན་པར། ཤཱནྟི་པ་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང་། རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའ་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་ ིཅིང་། ལྡོག་པས་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་རིགས་ལྔ་སྤྱིའི་དམ་ཆིག་ལ་གཉིས་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་
ཚིག་གོ །དང་པོ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པ་བཅུ་བཞི་ནི། །ཕས་ཕམ་པར་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། །སྤང་ཞིང་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། །རྩ་བའི་ལྟུང་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཉིན་རེ་ཞིང་ནི་བཟླ་བར་བྱ། །གང་ཚེ་ཉམས་གྱུར་རྣལ་འབྱོར་པ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་སྦོམ་པོར་འགྱུར།1

།ཞེས་
གསུངས་ཏེ། རིགས་ལྔ་སོ་སོའ་དམ་ཚིག་དེ་ལས་གཞན་པ་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱིས་ ིསྤང་བར་མི་བྱ་ཞིང་ལུས་ངག་གིས་དོར་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མར་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་སྟོན་པ་ནི། རྩ་བའི་ལྟུང་བ་ཞེས་བཤད་པ་བཅུ་བཞི་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཕས་ཕམ་པར་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཕས་ཚུར་རང་ཉིད་ཕམ་པར་བྱས་
པས་ཕས་2
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་སྐྱོང་ཚུལ་ནི། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༥༣༡ ཕྲེང་། ༢
2 ཞོལ། ཤོག ༦༣ ན ༣ གཙང་། ཤོག ༤༧ བ ༣ རང་ཉིད་ཕམ་པར་བྱས་པས་ཕས་ཕམ་ཞེས་བྱའོ།

རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས།503

གསུམ་དུ་ཉིན་རེ་ཞིང་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པ་བྱུང་མ་བྱུང་བསྔོ་བགྲང་བྱ་ཞིང་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཞག་གཅིག་ལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་བགོས་པའི་ཆ་རེ་རེའི་ནང་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞིའོ1

་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པས་གོས་མ་གོས་བརྟགས་ནས། གོས་འདུག་ན་འགྱོད་
པ་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་ཕྱིར་འཆོས་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད། མ་གོས་འདུག་ན་དགའ་བ་བསྒོམ་ཞིང་། སྔར་གོས་མ་གོས་གང་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིན་ཆད་སྲོག་ལ་བབ་ཀྱང་ཉེས་པ་འདི་དང་འདིས་མ་གོས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སྡོམ་སེམས་དྲག་པོ་བསྒོམ་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ་གང་གི་ཚེ་ཆ་དྲུག་པོ་གང་རུང་གཅིག་གི་ནང་དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉམས་པར་གྱུར་ནའང་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་བསྔོ་བགྲང་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཆ་དྲུག་ཀ་ལ་མ་བྱུང་ན་ཞག་གཅིག་ལ་སྦོམ་པོ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ཞག་དེའི་ནང་དུ་ཕྱིར་མ་བཅོས་ན་ཞག་ཕྱི་མའི་ཐོག་མ་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ན་སྦོམ་པོ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རྩ་བའི་ལྟུང་བར་མ་ཟད་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་རྣམས་ལའང་བསྔོ་བགྲང་དེ་ལྟར་ཞག་གཅིག་ལ་ལན་དྲུག་བྱེད་དགོས་པར། ས་ར་ཧས་ཐོད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་བཤད་ཅིང་། གྲུབ་ཆེན་ལྭ་བ་པ་དང་ནག་པོ་སྤྱོད་པས་ཀྱང་བཤད་དོ། །ཚུལ་འདི་ལྟར་ཞག་གཅིག་ལ་ལན་དྲུག་ཏུ་རང་རྒྱུད་ལ་རྟོག་ཅིང་དྲན་ཤེས་བསྟེན་ནས་སྡོམ་སེམས་བསྒོམ་པ་འདི་ནི་བསྲུང་བའི་ཐབས་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་འདི་གནད་ཆེ་བར་ཟུངས་ཤིག།
གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ལ་གསུམ། སྤོང་བའི་དམ་ཚིག །བསྟེན་པའི་དམ་
ཚིག །སྤོང་བའི་དམ་ཚིག་གཏམ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་གསད་མི་བྱ། །མ་བྱིན་པར་ཡང་མི་བླང་ངོ་། །འདོད་པ་ལོག་པར་མི་སྤྱད་ཅིང་། །རྫུན་དུ་སྨྲ་བར་མི་བྱའོ། །ཕུང་ཁྲོལ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡི། །ཆང་ནི་རྣམ་པར་སྤང་བར་བྱ། །སེམས་ཅན་གདུལ་ཕྱིར་མ་གཏོགས་པར། །བྱ་བ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྤངས།2

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོ་སླའོ།།
གཉིས་པ་ནི། དམ་པ་ཉེ་བར་བསྟེན་བྱ་ཞིང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱ། །ལུས་
ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་གསུམ་དང་། །ངག་གི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དག་ནི། །ཅི་

1 ཞོལ། ཤོག ༦༣ ན ༥ གཙང་། ཤོག ༤༧ བ ༤ རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་པོ་སོགས་ཀྱི་
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༤༦༧ ཕྲེང་། ༩

504 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ནུས་པར་ནི་རྗེས་སུ་སྐྱོང།1

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་བླ་མའོ། །ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་གྱིས་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བའི་ལས་ནི་དགེ་བ་བཅུའོ།།
གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་དམན་པ་འདོད་མི་བྱ། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་མིན། །འཁོར་
བ་དག་ཀྱང་སྤང་མི་བྱ། །རྟག་ཏུ་མྱ་ངན་འདས་མི་ཆགས།2

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་ཉིད་ཐེག་དམན་
ཁོ་ནའི་ལམ་གྱིས་བགྲོད་པར་འདོད་པ་མི་བྱ་ཞིང་། དེའི་འབྲས་བུ་མྱང་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་སྨོན་ཅིང་ཆགས་པ་མི་བྱ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དཀའ་བ་ཅི་ཡོད་ཀྱང་སྤྲོ་བར་བྱ་ཞིང་། འཁོར་བ་མི་སྤང་བ་ནི། འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་དོན་བྱེད་པའི་གོ་ཆ་གྱོན་པའོ། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གསང་བ་པ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བརྙེས་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །ཕྱག་རྒྱ་བཞོན་པ་མཚོན་ཆ་དང་། །མཚན་མ་འགོམ་པར་མི་བྱའོ།3

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསང་བ་པ་ནི་གནོད་སྦྱིན་ནོ། །ལྷའི་གཟུགས་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ལ། བཞོན་པ་ནི་ལྷའི་བཞོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དངོས་སམ་གཟུགས་བརྙན་དང་། བླ་མའི་བཞོན་པར་ངེས་པ་ཅན་བྱས་པའི་རྟ་ལ་སོགས་པའོ།།
མཚོན་ཆ་ནི་ལྷའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་རལ་གྲི་ལ་སོགས་པའོ། །མཚན་མ་ནི་
ལྷའི་ཕྱག་མཚན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པདྨ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་རྣམས་ལ་འགོམ་པར་མི་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྩེ་མོ་ལས། ཕྱག་མཚན་གྱི་གཟུགས་སུ་བྱས་པ་མི་ཟ་བར་ཡང་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དམན་མ་ལྷ་ཡི་གྲིབ། །རྐང་པ་དག་གིས་བརྫི་མི་བྱ།4

།ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དམན་
མ་ནི་ལྷ་ལ་ཕུལ་བའི་མཆོད་རྫས་རྙིང་པ་མཆོད་ཡོན་དང་མེ་ཏོག་རྙིང་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་མི་འགོམ་ཞིང་འགོམ་པའི་སར་མི་དོར་རོ། །ལྷ་དང་བླ་མ་མཆོད་རྟེན་སོགས་ཀྱི་གྲིབ་མ་ལ་མི་འགོམ་ཞིང་། ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་གིས་མི་འགོམ་དཀའ་མེད་བྱུང་ན་གྲིབ་མ་ཡིད་ཀྱིས་རང་གི་སྟེང་དུ་བཏེག་པའི་འོག་ནས་འཛུལ་བར་མོས་ཏེ། བཛྲ་བེ་ག་ཨ་ཀྲ་མ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་འགོམ་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། འདི་དག་དམ་ཚིག་ཡིན་པར་བཤད། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྲུང་བར་བྱ། །རྗེས་ 1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༥༣༡ ཕྲེང་། ༩
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༥༣༡ ཕྲེང་། ༡༢
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༥༣༡ ཕྲེང་། ༡༤
4 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༤༦༧ ཕྲེང་། ༢༠

རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས།505

མཐུན་སྡོམ་པ་རྒྱ་ཆེར་ནི། །གསང་བའི་རྒྱུད་ལས་རབ་ཏུ་བཤད།1

།ཅེས་གསུངས་སོ། །སྡོམ་པ་
བསྒྲག་པའི་གཞུང་འདི་དག་ནི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས་གསུངས་པའོ།།
གཉིས་པ་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་པ། སྡོམ་པ་གཟུང་བ་
དངོས། དོན་བསྡུས་ཏེ་ཁས་བླང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་ངེས་མཛད་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བླ་ན་མེད། །དམ་པ་བདག་གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི།2

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ་ངེས་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བགྱི། ཞེས་པ་སྟེ། བསྐྱེད་བྱའི་སེམས་ནི། བདག་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྨོན་ལམ་དང་། དེའི་ལམ་སྦྱིན་སོགས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་ཞུགས་པའི་འཇུག་པའི་སེམས་གཉིས་ལ་བྷཱ་བ་བྷ་དྲ་དང་ཨ་བྷ་ཡཱ་ཀ་རས་བཤད་ལ། སྐབས་འདིའི་འཇུག་སེམས་ལེན་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ཙམ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱོད་འཇུག་ཏུ། འཇུག་སྡོམ་ལེན་པའི་ཆོ་གར་སྨོན་སེམས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།
གཉིས་པ་ལ་ལྔ་ལས། རྣམ་སྣང་གི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་སྡོམ་པ་
ལ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསླབ་པ་དང་། །དགེ་བའི་ཆོས་ནི་སྡུད་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ། །བདག་གིས་བརྟན་པོར་གཟུང་བར་བགྱི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །བླ་ན་མེད་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཟུང་བར་བགྱི།3

།ཞེས་གསུངས་
ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སློབ་པ་གཙོ་བོར་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་འཇུག་སེམས་འཛིན་པ་སྔར་སོང་ཚར་བས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཞེས་པ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༥༣༡ ཕྲེང་། ༡༦
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༥༣༡ ཕྲེང་། ༢༠
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༥༣༢ ཕྲེང་། ༡

506 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གྱི། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལས་བཤད་པ་ལྟར། དབང་བསྐུར་བའི་སྒོ་ནས་ཐོབ་པའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ།།
གཉིས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་
ལ། །རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཕྱག་རྒྱ་ཡང། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བགྱི། །སློབ་དཔོན་དག་ཀྱང་གཟུང་བར་བགྱི།1

།ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་རང་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་
དང་། སློབ་དཔོན་འཛིན་པ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གསང་བའམ་ནང་གི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། དེ་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའོ། །དྲིལ་བུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་ཚུལ་ནི། དུམ་བུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཀུན་མཆོག་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གསལ།2

།ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་དྲིལ་བུས་སྒྲོགས་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བས། དྲིལ་བུ་དཀྲོལ་ཞིང་དེའི་སྒྲ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲའོ།།
འདྲ་ཚུལ་ནི། ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་ཐོགས་པའི་རྗས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་སྟེ་འདྲ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་དང་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་གཉིས་སྣང་གིས་བར་མ་ཆོད་པར་སྦྱོར་བ་ཡི་སྒོ་ནས། རྣལ་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཀུན་མཆོག་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གསལ་བ་སྟེ་ཁྱབ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་དོན་དམ་པའི་དྲིལ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་དྲན་པར་བྱས་ནས་ཆག་ཚད་དང་ལྡན་པའི་རྟགས་ཀྱི་དྲིལ་བུའི་སྒྲས་ཀྱང་དོན་དེ་སྒྲོགས་པར་སེམས་ཤིང་འཁྲོལ་བ་ནི་དྲིལ་བུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ནམ་འཛིན་རེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལྟར་དྲན་པར་མ་བྱས་ན་དམ་ཚིག་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱག་རྒྱ་འཛིན་པ་ནི། རྣམ་སྣང་ལ་མེ་ཏོག་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༥༣༢ ཕྲེང་། ༥
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༥ ཤོག ༦༦༥ ཕྲེང་། ༢༡

རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས།507

ཕོག་པ་རྣམ་སྣང་གི་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་པོས་རང་རྣམ་སྣང་གི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྦྱོང་ཞིང་བཟླས་སྒོམ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ནས་བཤད་ཅིང་རིགས་གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །འདི་ནི་ཡོ་ག་དང་བླ་མེད་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། བླ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཛིན་ཚུལ་ནི། རང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པས་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འདུ་བྱས་ཏེ་འཁྱུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའོ། །སློབ་དཔོན་འཛིན་པ་ནི། སྔགས་སྟོན་པའི་བླ་མ་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་དམ་པར་བལྟས་ནས་བསྙེན་བཀུར་བའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའོ།།གསུམ་པ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ནི། རིན་ཆེན་རིགས་མཆོག་ཆེན་
པོ་ཡི། །དམ་ཚིག་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ། །ཉིན་རེ་ཞིང་ནི་དུས་དྲུག་ཏུ། །སྦྱིན་པ་རྣམ་བཞི་རྟག་ཏུ་སྦྱིན།1

།ཞེས་པ་སྟེ། རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཚིག་ལ། ཉིན་ཞག་གཅིག་ཆ་དྲུག་ཏུ་བྱས་པའི་ནང་དུ་ཆ་རེ་རེའི་ནང་དུ། ཟང་ཟིང་དང། ཆོས་དང། མི་འཇིགས་པ་དང། བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ་བཞི་ག་ལན་རེ་མ་ཆག་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཆག་ནའང་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ཞིང། ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་ནི་དངོས་སུ་གཏོང་བ་མ་བྱུང་ཡང། བསམ་པས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་རྩ་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྔོས་ན་མཆོག་ཏུ་འགྲུབ་ལ། མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་པ་དང། བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་བྱམས་པ་ཚད་མེད་པ་བསྒོམས་པས་འགྲུབ་པར་རྩེ་མོ་ལས་གསུངས་སོ། །རིན་འབྱུང་ལ་གསུངས་པ་འདི་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ། དམ་ཚིག་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཞག་རེ་ལ་ལན་དྲུག་ཏུ་བྱ་དགོས་པར་མངོན་ཏེ། རྩེ་མོ་ལས། སྔ་དྲོ་སྡོམ་པ་བླང་བྱ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ཉི་ཕྱེད་ངང་མཚམས་སུ། །ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་ནོར་བུ་དང། །པདྨ་བྱང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གང། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལས་སྦྱོར། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་བྱང་ཆུབ། །ཉིན་དང་མཚན་ལ་རྣམ་པ་དྲུག །རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཚོགས་སློབ་དཔོན། །རྡོ་རྗེ་ཅན་ལ་དེ་བཞིན་དྲུག2

།ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༥༣༢ ཕྲེང་། ༦
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༤༨༡ ཕྲེང་། ༥

508 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

བཞི་པ་འོད་དཔག་མེད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་
བ། །པདྨའི་རིགས་ཆེན་དག་པ་ལ། །ཕྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་གཟུང་བར་བགྱི།1

།ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཕྱི་ནི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་དང། གསང་བ་ནི། ཡོ་ག་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་དང། ཕ་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང། མ་རྒྱུད་རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ་གསུམ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་ནི་ཉན་རང་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་དང་གསུམ་ཡིན་པར་ཨ་བྷ་ཡཱ་དང་བྷ་བ་བྷ་དྲས་བཤད་ཅིང། དེ་རྣམས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། བདག་ལ་འདིས་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་མི་སྤོང་བར་ཁ་ཅིག་རང་སྨིན་གྲོལ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང། ཁ་ཅིག་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའོ། །འདིའི་དམ་ཚིག་སྐྱོང་ཚུལ་ནི་དུས་དྲུག་ཏུ། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཛིན་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་སྦྱོང་བ་དང། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་དང་མི་འགལ་བར་སློབ་པའོ།།
ལྔ་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་གཟུང་བ་ནི། ལས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་
ལ། །སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྡན་པར་ནི། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བགྱི། །མཆོད་པའི་ལས་ཀྱང་ཅི་ནུས་བགྱི།2

།ཞེས་པ་སྟེ། ཡོ་ག་དང་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་ནས་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཕྱི་ནང་གསང་བ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྣམས་ལ་རང་གི་སྟོབས་ནུས་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པ་དང། ཞག་རེ་ལའང་ལན་དྲུག་ཏུ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གོ།
གསུམ་པ་དོན་བསྡུས་ཏེ་ཁས་བླང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བླ་ན་མེད། །དམ་པ་
བདག་གིས་བསྐྱེད་བགྱིས་ནས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །བདག་གི་སྡོམ་པ་མ་ལུས་གཟུང། །མ་གྲོལ་བ་ནི་དགྲོལ་བར་བགྱི། །མ་བསྒྲལ་བ་ནི་བསྒྲལ་བར་བགྱི། །དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་དབུགས་དབྱུང་ཞིང། །སེམས་ཅན་མྱ་ངན་འདས་ལ་དགོད།3

།ཅེས་པ་སྟེ། རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་
སྨོན་འཇུག་གི་དོན་བསྡུ་དང། གཞན་རྣམས་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་པ་གཟུང་བའི་དོན་བསྡུའོ། །དེ་ལ་མ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༥༣༢ ཕྲེང་། ༨
2 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༥༣༢ ཕྲེང་། ༡༠
3 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༨༤ ཤོག ༥༣༢ ཕྲེང་། ༡༢

རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས།509
གྲོལ་བ་ནི་གཏི་མུག་གི་འཆིང་བས་བཅིངས་པའི་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །མ་བསྒྲལ་བ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་ལས་མ་བརྒལ་བའི་ཉན་རང་རྣམས་སོ། །དབུགས་མ་ཕྱིན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཉམ་ཐག་པའི་དམྱལ་བ་པ་སོགས་སོ། །དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡན་ཆད་ཚང་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་སོགས་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་དབང་བསྐུར་བ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གཅིག་བྱེད་པའི་སྐབས་དང་སྦྲེལ་ནས། བསམ་པ་ཐག་པས་རིགས་ལྔའི་སྡོམ་གཟུང་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་ཐ་མ་རྫོགས་པ་དང། སྔགས་སྡོམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་དབང་བསྐུར་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་དང་མ་སྦྲེལ་བའི་མངོན་རྟོགས་བསྒོམ་པ་དང་རྗེས་གནང་ཕྲན་ཚེགས་སོགས་ཀྱི་ཚེ་སྡོམ་གཟུང་བྱས་པས་སྡོམ་པ་སྔར་མེད་སྐྱེ་བ་དང་སྔར་ཡོད་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་སྔར་སྡོམ་པ་ཐོབ་ཟིན་མ་ཉམས་པ་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།
དབང་བསྐུར་ལ་ལྟོས་ཀྱང་དབང་བསྐུར་རྫོགས་པར་མ་ཚར་གྱི་བར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་གསོལ་བཞིའི་ལས་ལས་བསྙེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཆོ་ག་གཞན་རྣམས་གྲོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་ཆོ་ག་རྫོགས་པར་མ་གྲུབ་པར་མ1

་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རིགས་
ལྔའི་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུང་ནུས་ན་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང། བླ་མེད་ཀྱི་དབང་གོང་མ་གསུམ་བསྐུར་བ་ཡིན་གྱི། རིགས་ལྔའི་སྡོམ་པ་བསྲུང་བར་མི་ནུས་ན་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡན་ཆད་གཏན་ནས་བསྐུར་དུ་མི་རུང་ལ། རིགས་ལྔའི་སྡོམ་པ་བསྲུང་བར་མི་ནུས་ལ། ཐུན་མོང་བ་སྨོན་སེམས་དང་འཇུག་སྡོམ་ཙམ་བསྲུང་བར་ནུས་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་སློབ་མའི་དབང་ཙམ་ཞིག་བསྐུར་ལ། སྡོམ་པ་གཉིས་གང་ཡང་འཛིན་མི་ནུས་པ་ལ་སྡིག་པ་སྦྱང་བའི་ཆེད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་དབང་གང་ཡང་བསྐུར་དུ་མི་རུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས། གང་ཞིག་སྡོམ་པ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་དེང་ཁྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་དུ་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་དབང་བསྐུར་བར་མི་བྱའོ། །འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ །ཞེས་གསུངས་ཤིང་གཞན་ཡང་རྩེ་མོ་དང། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་རྩ་འགྲེལ་དང། དགྲ་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མ་སོགས་ལས་དོན་འདི་རྒྱས་པར་བཤད་དོ།།
1 ཞོལ། ཤོག ༦༧ ན ༦ གཙང་། ཤོག ༥༠ བ ༦ ཆོ་བ་རྫོགས་པར་མ་གྲུབ་བར་ནི་སྐྱེ་པ་མ་ཡིན་པ་

510 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གཉིས་པ་ཁས་བླངས་པའི་སྡོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ལྟུང་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། སྔགས་ཀྱི་
སྡོམ་པ་དང་འགལ་བའི་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་རིགས་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ་རྩ་ལྟུང་དང་སྦོམ་པོའོ། །དེས་ན་རྩ་ལྟུང་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང། སྦོམ་པོ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཆོད་བརྗོད་ནི། ཀུན་ནས་དང་བས་བླ་མ་ཡི། །ཞབས་ཀྱི་པདྨོར་རབ་བཏུད་དེ། །ཞེས་པའོ། །རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་ནི། རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བཅུ་བཞི་ནི། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་པའོ།།
གཉིས་པ་ལ། རྩ་ལྟུང་གིས་མ་གོས་པར་བྱ་བ་དང། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་
སོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་ལྟུང་ངོས་གཟུང་བ་དང། དེས་མ་གོས་པར་བསྲུང་འདོད་བསྐྱེད་པ་དང། ཇི་ལྟར་བསྲུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཡིས། །དངོས་གྲུབ་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་གསུངས། །དེ་བས་དེ་ལ་བརྙས་པ་ནི། །རྩ་བའི་ལྟུང་བ་དང་པོར་བཤད།1

།ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྟུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་གཉིས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཀྱི། སྔགས་སྡོམ་དང་མི་ལྡན་པ་དང། སྨྱོ་བ་སོགས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པས་བྱ་བ་འདི་དག་སྤྱད་ཀྱང་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འདོར་མ་གཏོགས་པའི་རྩ་ལྟུང་ཐམས་ཅད་ལ་རྩ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་བ་ལ། ཀུན་དཀྲིས་ཚང་དགོས་པར་ཤཱནྟི་པས་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་ཤིང། དེ་ལ་ཀུན་དཀྲིས་ནི་ད་དུང་བྱ་བ་དེ་བྱེད་འདོད་མ་ལོག་པ་དང། བྱ་བ་དེ་ལ་འགྱོད་པའང་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བ་མེད་པ་དང། རང་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང། གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འཛེམ་པའི་ཁྲེལ་ཡོད་པ་གཉིས་པོ་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་བྱ་བ་དེའི་ཀུན་སློང་སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བྱ་བ་དེའི་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཡན་ཆད་ལ་ཚང་བར་ཡོད་ན་ཀུན་དཀྲིས་ཚང་བ་ཡིན་པས་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། དུས་དེའི་བར་ལ་མ་ཚང་བའམ། ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་གང་རུང་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡང་ཀུན་དཀྲིས་མ་ཚང་བ་ཡིན་པས། བྱ་བ་དེ་བྱས་ཀྱང་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་གྱི་ཕམ་པར་མི་འགྱུར་རོ།།
1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༧ ཤོག ༦༩༤ ཕྲེང་། ༤

རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས། 511

ད་ནི་སོ་སོའ་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལས། རྩ་ལྟུང་དང་པོ་ནི། རང་ལ་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་ ིཚིགས་བཅད་གཅིག་ཡན་ཆད་དམ། ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཕྲ་མོ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱི་མན་ངག་སྟོན་པའམ། དབང་བསྐུར་བའི་བླ་མ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ། ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་སོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བསྙེན་བཀུར་བའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དེའི་ཁུར་བོར་ནས་བརྙས་པའམ། སྨོད་པ་བྱས་པ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཚང་ན་རྩ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་ལ། ཡན་ལག་དེ་དག་གང་རུང་གཅིག་མ་ཚང་ན་ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་ཞིང། བླ་མ་ལྔ་བཅུ་པའི་བསླབ་བྱ་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་ལའང་རྩ་ལྟུང་དང་པོའ་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྦོམ་པོར་འགྱུར་རོ།། ིརྩ་ལྟུང་གཉིས་པ་ནི། བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་འདས་པ་ནི། །རྩ་བའི་ལྟུང་བ་གཉིས་
པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་བསླབ་པའི་བཅས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་གསོད་པའི་བསམ་པས་འགལ་བར་བྱས་པའོ། །འདི་ལའང་ཡན་ལག་མ་ཚང་བས་སྦོམ་པོར་འགྱུར་བ་སྔར་ལྟར་རོ། །རྩ་ལྟུང་གསུམ་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྤུན་ལ་ཁྲོས་ནས་ནི། །ཉེས་པར་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བླ་མ་གཅིག་ལས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གང་རུང་གི་དབང་ཐོབ་པར་མཚུངས་པའི་རྡོ་རྗེ་སྤུན་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པས་ཁྲོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པ་རྡོ་རྗེ་སྤུན་དེས་དོན་གོ་བའོ། །དབང་བསྐུར་དུས་གཅིག་ལ་ཐོབ་མི་དགོས་པར་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་དང་ཤཱནྟི་པས་བཤད་དོ། །རྩ་ལྟུང་བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་སྤོང། །བཞི་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་བྲལ་ན་དགའ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །རྩ་ལྟུང་ལྔ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་སྤོང་བ་ནི་ལྔ་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པར་ག་ལ་ནུས་སྙམ་པའི་བསམ་པས་སྨོན་སེམས་བཏང་བའོ། །འདི་ལ་ཀུན་དཀྲིས་ཚང་མི་དགོས་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་སྐྱེས་ཙམ་གྱིས་རྩ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་རོ།།རྩ་ལྟུང་དྲུག་པ་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །ཆོས་ལ་སྨོད་པ་དྲུག་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང། གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་

512 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལ་རྩ་ལྟུང་དཀའ་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཅིང། མན་སྙེ་དང་སྡོམ་འབྱུང་འགྲེལ་པ་དང་བསྟན་པའི་ནོར་ཐམས་ཅད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལ་བཤད་ཅིང། ཤཱནྟི་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་ལ། སྨོད་ཚུལ་ཆོས་སྤངས་པ་དགོས་པར་སློབ་དཔོན་ཀུན་སྙིང་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པས། མདོར་ན། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྐུར་བ་ཞེ་བས་བཏབ་པའོ། །ཆོས་སྤོང་ལ་ཀུན་དཀྲིས་ཚང་དགོས་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་དོ།།
རྩ་ལྟུང་བདུན་པ་ནི། ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་སེམས་ཅན་ལ། །གསང་བ་སྒྲོགས་པ་བདུན་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་སྣོད་རུང་དུ་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པའི་སྔགས་ཀྱི་གསང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་བསྒྲགས་པ་ཕ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །དེས་ན་དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་རྗེས་གནང་དང་བཟླས་ལུང་འབོགས་པ་སོགས་ལ་རྩ་ལྟུང་འདིར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རྩ་ལྟུང་བརྒྱད་པ་ནི། ཕུང་པོ་སངས་རྒྱས་ལྔ་བདག་ཉིད། །དེ་ལ་བརྙས་བྱེད་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་སངས་རྒྱས་ལྔའི་རང་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ལ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པས་བསྡུས་པ་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་སངས་རྒྱས་སུ་བསྒོམ་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བརྙས་པའམ། རང་གི་ཕུང་པོ་རྒུད་པར་བྱ་བའི་བསམ་པས་སྨྱུང་བར་གནས་པ་སོགས་གདུང་བ་རྩོམ་པ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་རྩ་ལྟུང་འདིར་འགྱུར་རོ། །རྩ་ལྟུང་དགུ་པ་ནི། རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །སོམ་ཉི་ཟ་བ་དགུ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་སྤངས་པའོ།།
རྩ་ལྟུང་བཅུ་པ་ནི། གདུག་ལ་རྟག་ཏུ་བྱམས་ལྡན་པར། །བྱེད་པ་དེ་ནི་བཅུ་པར་
འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་བླ་མ་སྨོད་པ་བསྟན་པ་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་མངོན་སྤྱོད་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་གསུངས་པའི་གང་ཟག་ལ་ལུས་ངག་གིས་མཛའ་བར་བྱས་པའོ། །སེམས་ཀྱི་བྱམས་པ་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཞིང། མངོན་སྤྱོད་མ་བྱས་ན་རྩ་ལྟུང་དུ་སྟོན་པ་མིན་ལ། སེམས་ཅན་དེ་བསད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་པའི་ཞིང་དུ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་མིན་པར་དངོས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་ནུས་པའམ་རྣམ་ཤེས་སླར་ཡང་ལུས་དེ་ཉིད་ལ་གཞུག་ནུས་པ་མིན་པས་

རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས།513

མངོན་སྤྱོད་མི་བྱ་བར་སྡོམ་འབྱུང་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་ནུས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཐོབ་ན་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མངོན་སྤྱོད་བྱས་ན་དམྱལ་བ་མི་བཟད་པར་སྐྱེ་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །རྩ་ལྟུང་བཅུ་གཅིག་པ་ནི། མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །དེར་རྟོག་བ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དབང་བསྐུར་བ་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད། རང་གི་བློ་ནུས་དང་འཚམ་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་ཡང་རུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཚོལ་བ་ལ་འབད་དགོས་ཀྱི། མ་བཙལ་ན་འདིའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་རྩ་ལྟུང་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང། ལྟ་བ་དེ་རྙེད་ཕྱིན་ཆད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟ་བ་དེའི་རྩིས་ན་རེ་ཟིན་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མ་བྱས་ནའང་དམ་ཚིག་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཀྱང་རྩ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཇོ་བོས་མཛད་ཟེར་བའི་རྩ་ལྟུང་གི་འགྲེལ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལྟ་བ་དེ་མ་དྲན་པར་ཉིན་ཞག་འདས་ན་རྩ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་ཞིང། དོན་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་དགོངས་པའང་ཡིན་ནོ། །རྩ་ལྟུང་བཅུ་གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་དད་དང་ལྡན་པ་ཡི། །སེམས་སུན་འབྱིན་པ་བཅུ་གཉིས་པ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔགས་ཀྱི་སྣོད་དུ་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་སྔགས་ཀྱི་གདམས་པ་ལ་དད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ། དེའི་འདུན་པ་བཟློག་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་སེམས་སུན་འབྱིན་པ་བྱས་ནས་འདུན་པ་ལོག་པའོ། །རྩ་ལྟུང་བཅུ་གསུམ་པ་ནི། དམ་ཚིག་ལ་ནི་ཇི་བཞིན་རྙེད། །མི་བསྟེན་པ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
འདི་ལ་བླ་མེད་ཁོ་ནའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་དང། བླ་མེད་དང་ཡོ་ག་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་
གི་ལྟུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོའམ། དཔའ་བོའ་སྟོན་མོའམ། དཔའི་མོའ་སྟོན་མོ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་ཆོ་ག་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཚེ། ཤ་ལྔ་ལ་ ིསོགས་པའི་དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བལྟབས་པ་ན། མི་གཙང་བ་དང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་སོགས་ཀྱི་བསམ་པས་དང་དུ་མི་ལེན་པའོ།།
གཉིས་པ་ནི། ནང་གི་བསྒོམ་པ་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ཡོད་ན་ཕྱིའི་རྡོ་རྗེ་
སོགས་དང་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་འཛིན་པའོ། །ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་

514 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང། བླ་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྦྱང་རྟོགས་སྦར་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ལྷ་མཆོད་པའི་ཚུལ་དུ་ཟ་བའི་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་བྱས་པར་ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱད་ན། ཁམ་རེ་རེ་ལ། རྩ་ལྟུང་འདིའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྦོམ་པོ་རེ་རེར་འགྱུར་རོ། །རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི་པ་ནི། ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བུད་མེད་ལ། །སྨོད་པར་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཕག་མོ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བུད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་འཛིན་པ་དེ་རང་གི་སྐྱོན་བརྗོད་པས་སྨད་ན་ཡོ་ག་དང་བླ་མེད་གཉིས་ཀའི་རྩ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་ལ། བུད་མེད་ཐ་མལ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལའང། དེ་རང་གི་སྒོས་ཀྱི་སྐྱོན་མིག་ཞར་བ་སོགས་བརྗོད་ནས་སྨད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། བུད་མེད་ཀྱི་རིགས་འདི་གཡོ་སྒྱུ་ཆེ་བས་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་བུད་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་ནས་སྨད་ན་བླ་མེད་པའི་རྩ་ལྟུང་དུ་འགྱུར་རོ།།
གཉིས་པ་བསྲུང་འདོད་པ་སྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། བསྲུངས་བའི་ཕན་ཡོན་དང། མ་བསྲུངས་བའི་
ཉེས་དམིགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྔགས་པས་འདི་དག་སྤངས་ནས་ནི། །དངོས་གྲུབ་ངེས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔགས་སྡོམ་ཐོབ་ནས་རྩ་ལྟུང་མ་བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་བུ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ན་སངས་རྒྱ་བར་གསུངས་སོ།།
གཉིས་པ་ནི། གཞན་དུ་དམ་ཚིག་ལས་ཉམས་ན། །ཉམས་པ་བདུད་ཀྱིས་གཟུང་བར་
འགྱུར། །དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་འགྱུར་ཞིང། །ཐུར་དུ་བལྟས་ཏེ་དམྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་ཟླ་གསང་ཐིག་ལེ་ལས། རྩ་ལྟུང་བྱུང་བ་དང། དམ་ཚིག་མི་བསྲུང་བས་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བའང་མི་བཞེས་པར་གསུངས་ཤིང། ལྷའི་སྒོམ་བཟླས་སོགས་ལ་ཅི་ཙམ་འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བ་དང། རྩ་ལྟུང་བྱུང་ནས་ཕྱིར་མ་བཅོས་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་ཕམ་པ་བཞི་ཆར་གྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ཙམ་དུའང་བསྒྲུན་དུ་མེད་པའི་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་ཡས་པ་མྱོང་དགོས་པ་དང། རྩ་ལྟུང་མ་བྱུང་བའམ་བྱུང་ཡང་སླར་སྡོམ་པ་གསོས་ནས་རྩ་ལྟུང་གིས་མ་གོས་པར་བྱས་ན། མཚམས་མེད་ལྔ་དང། ཆོས་སྤོང་དང། དགེ་སློང་གི་ཕམ་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་བསགས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང། ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས། མྱུར་དུ་མཆོག་འགྲུབ་པར་རྒྱུད་སྡེ་རྣམ་དག་དུ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང། གསང་འདུས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྒྲོན་གསལ་

རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས།515
ལས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པར་བཤད་པས་རྩ་ལྟུང་ལ་སྲོག་བསྡོས་བྱས་ནས་བསྲུང་ཞིང། བརྒྱ་ལ་ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་རྐྱེན་གྱིས་གོས་པར་གྱུར་ནའང། བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྡོམ་པ་གསོར་བཅུག་ནས་སླར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་རྣམས་འབད་ནས་སྐྱེས་བུའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་བསྲུང་བར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྲུང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་བས་ང་རྒྱལ་ངེས་བཅོམ་ནས། །བདག་ཉིད་མ་
འཁྲུལ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྲུངས་ན་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ་མ་བསྲུངས་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་དེ་བས་ན་སྔགས་པས་འབད་དེ་བསྲུང་བར་བྱའོ། །བསྲུང་ཚུལ་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་བཞིར་གསུངས་པས་སྒོ་བཞི་པོ་དེ་འབད་པས་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྲུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྒོ་བཞི་པོ་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། བྱ་བ་གང་ལས་ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་དང། གང་ལས་ལྟུང་བར་མི་འགྱུར་བའི་མཚམས་མ་ཤེས་པ་ལྟུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས། སྒོ་དེ་འགོག་པའི་གཉེན་པོར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་དང་དེ་ལས་འདས་པའི་ལྟུང་བ་ཕྲ་རགས་རྣམས་ལེགས་པར་བསླབས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་ཀྱང། བླ་མ་དང། གྲོགས་དང། བསླབ་པ་རྣམས་ལ་མི་གུས་ན་མི་གུས་པ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་ང་རྒྱལ་ངེས་པར་བཅོམ་ནས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་གུས་པར་བྱའོ། །གུས་ཀྱང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ན་རེ་བསྟེན་ནས་བག་ཡོད་པར་མི་བྱེད་ན་བག་མེད་པ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས། སྒོ་དེ་འགོག་པའི་གཉེན་པོར་བདག་ཉིད་མ་འཁྲུལ་བ་སྟེ་དྲན་ཤེས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྟེན་ནས་སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་ན་ཉོན་མོངས་མང་བ་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས། སྒོ་དེ་འགོག་པའི་གཉེན་པོར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང། ཁྱད་པར་ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་སྒོས་ཀྱི་གཉེན་པོར་དམིགས་གྲས་རྣམ་བསྟེན་པ་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབད་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱང། འཇིག་རྟེན་གྱི་གདོན་ཕྲ་མོ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་བོན་པོ་ཞིག་གིས་གཏོར་ཆུང་ཞིང་ཁྱེར་ནས་མནའ་བསྐྱལ་བ་ལ། དེ་ལས་འགལ་གྱིས་དོགས་ནས་འབད་པ་ཆེར་བྱེད་ཅིང། གལ་ཏེ་འགལ་བ་དེའི་ཉེས་པ་འཆོས་པའི་ཆེད་དུ་འགྱོད་པ་དྲག་པོས་རིངས་པ་རིངས་པར་ཐབས་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ། རང་ཅག་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་པ་

516 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

དང། ཁྱད་པར་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་པར་ཁས་འཆེ་བ། དབང་བསྐུར་བའི་ཚེ། རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་སྤྱན་སྔར། བླ་མས་རྡོ་རྗེའི་མནའ་ཆུ་བླུད་ཅིང། རྡོ་རྗེ་སྤྱི་བོར་བཞག་ནས། དམ་ལ་བཞག་ཅིང་མནའ་འདོར་ནས་བསྲུང་བར་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཡལ་བར་འདོར་དུ་ག་ལ་རུང་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། ཅི་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འདོད་ན། །སྲོག་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་བླ། །འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱང་བླའི། །རྟག་ཏུ་དམ་ཚིག་བསྲུང་བར་བྱ།1

།ཞེས་བདེ་མཆོག་སྡོམ་འབྱུང་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་འབད་པར་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པས་བླ་མ་ལ། །ཅི་འབྱོར་
བ་ཡིས་མཆོད་བྱས་ལ། །གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ནས་བརྩམས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སོགས་སྡོམ་པ་ནི། །གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཕན་འདོད་ན། །སྔགས་པས་འབད་དེ་གཟུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབད་ནས་བསྲུངས་ཀྱང། ཉོན་མོངས་མང་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པས་གལ་ཏེ་བླ་མ་ལ་སྨོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྩ་ལྟུང་བྱུང་ན། ནུས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་བླ་མ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ནས་བཤགས་པ་བྱ་ཞིང། དེའི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་དབང་བསྐུར་བ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བླངས་ནས་སྡོམ་པ་གསོར་གཞུག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དུས་འཁོར་ལས། རྩ་བའི་ལྟུང་བ་བྱུང་བ་གང་ཞིག་དག་པའི་སླད་དུ་སླར་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་ནི་གཞུག་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་གཞན་ཁུངས་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དབང་བསྐུར་ལ་ངེས་པར་སྟོན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བླ་མ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཐག་རིང་བ་སོགས་ཀྱིས་དཀའ་བར་བྱུང་ན། བདག་འཇུག་གིས་གསོར་ཆུད་པར་དཀྱིལ་མཆོག་རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་དང་ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་ལས་བཤད་དོ། །སྦོམ་པོའ་ལྟུང་བ་ཕྱིར་འཆོས་པའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བཤད་ཀྱང། བླ་མའི་ཕྱག་ ིལེན་ནི། སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། ལྟུང་སོགས་ཉེས་པ་རིམ་པ་ལས། །དང་པོར་བདག་སེམས་སུན་ཕྱུང་སྟེ། །ཡུལ་མདུན་སྙན་གསན་ཕབ་ནས་ཀྱང། །གསུམ་བླང་གསུམ་འགལ་བཤགས་པ་དང།2

།ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པར་གསུངས་པ་འདི། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་སྐྱེ་སླ་བ་དང། བཅས་པའི་ཕྲ་རགས་ཀྱི་མཚམས་དམིགས་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང། ལྟུང་བ་འབྱུང་བ་ཇེ་ཉུང་འགྲོ་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༨ ཤོག ༨༦༢ ཕྲེང་། ༡༥
2 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༧ ཤོག ༨༦༣ ཕྲེང་། ༦

རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས།517
བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་སྣང་བས་འདི་གནད་ཆེ་བར་མཛད་དེ། དེའི་བྱ་ཚུལ་ནི། བཤགས་ཡུལ་ལ་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ལྟུང་བ་མིང་རིགས་མི་མཐུན་པ་སྡོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་ལ་མི་དགོས་པས། སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་མདུན་དུ། རྒན་ན་ཕྱག་འཚལ། གཞོན་ན་སྤྱོད་ལམ་གུས་པས་འདུད་པ་ཙམ་བྱས་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། ལྟུང་བ་འདི་དང་འདི་བྱུང་བ་བཤགས་པ་ལ་ཐུགས་གཏད་པར་ཞུ། ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་ནས་དམའ་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་ཙོག་ཙོག་པུར་འདུག་སྟེ། སློབ་དཔོན་ཡིན་ན་སློབ་དཔོན་དང། མིན་ན་རིག་པ་འཛིན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་ཇི་སྐད་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕམ་གཞི་ལས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་འདུལ་བ་དང་འགལ་བའི་ནོངས་པ། བླ་མ་ལ་སྨོད་པའམ། བླ་མའི་དྲུང་དུ་རྐང་པ་བརྐྱངས་ཏེ་འདུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྦོམ་པོ་བྱུང་སྟེ། ལྟུང་བ་དེ་རིག་པ་འཛིན་པའི་མདུན་དུ་འཆགས་ཤིང་མཐོལ་ཏེ་མི་འཆབ་བོ། བཤགས་ཤིང་མཐོལ་བས་བདག་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། མ་མཐོལ་ཞིང་མ་བཤགས་ན་བདེ་བར་གནས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད།
དེ་ཡང་ལྟུང་བ་དེ་ལན་དུ་བྱུང་གྲངས་ཀྱིས་ཟིན་ན། བླ་མའི་མདུན་དུ་ལུས་གཅུ་པའི་ལྟུང་
བ་གསུམ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་སོགས་གྲངས་བརྗོད་པར་བྱ་ལ། གྲངས་མ་ཟིན་ན། ལྟུང་བ་དེ་དུ་མ་བྱུང་སྟེ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཤིང། རྩ་ལྟུང་གི་ཆར་གཏོགས་པ་དང། ཡན་ལག་མ་ཚང་བའི་སྦོམ་པོ་རྣམས་ལ་ཕམ་པའི་གཞི་ལས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། སྦོམ་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ལྟུང་བ་བཤགས་པའི་ཚེ། ཇི་སྐད་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་སྦོམ་པོའ་གཞི་ལས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཤགས་ ིཡུལ་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་རྣམས་ཉེས་པར་མཐོང་ངམ། ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འཆགས་པ་པོས་མཐོང་ལགས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཤགས་ཡུལ་གྱིས་ཕྱིས་ཀྱང་སྡོམ་པར་བྱེད་དམ་ཞེས་དྲིས་ལ། འཆགས་པ་པོས། ཆོས་བཞིན་འདུལ་བ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྤྱི་བོས་ནོད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་བྱས་ནས། བཤགས་ཡུལ་གྱིས་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང། འཆགས་པ་པོས་ལེགས་སོ་ཞེས་ལྡང་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ལྟུང་བ་དེ་ཕྱིར་མ་བཅོས་པར་ལུས་ན་ཞག་འདས་རེ་ཀྱིས་ལོག་པོར་འཕེལ་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བསྒོམས་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཉེར་གཅིག་རེ་བཟླས་པས་མ་ཆག་ན་འཕེལ་བ་འཆད་པར་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས་

518 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

གསུངས་ཤིང། དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེའི་སྒོམ་བཟླས་སོགས་དམ་ཚིག་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་སྦྱོང་བའི་ཐབས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། འབད་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ། སློབ་དཔོན་བྷ་བི་ལྷས་མཛད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའོ།།
གཉིས་པ་སྦོམ་པོའ་ལྟུང་བ་བཤད་པ་ལ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་ནི། བླ་མའི་ཞབས་ ིཀྱི་པདྨ་ལ། །ཀུན་ནས་དང་བས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །སྦོམ་པོའ་ལྟུང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །རྒྱུད་ལས་ ིགསུངས་པ་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། སྦོམ་པོ་དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་ལེན་པ་དང། །ཞེས་ཏེ། རིག་མ་དབང་བསྐུར། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ལ་བཀོད། སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བསླབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་སྦྱངས་པར་རིག་མར་བསྟན་པའོ། །སྦོམ་པོ་གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡི་བདུད་རྩི་སྟོབས་ཀྱི་ལེན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིག་མ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་རྒྱུད་སྡེ་ལས་བཀག་པ་ལྟར་སྤྱད་པའོ། །སྦོམ་པོ་གསུམ་པ་ནི། སྣོད་མིན་ལ་ནི་མི་གསང་དང། །ཞེས་ཏེ། དབང་མ་ཐོབ་པའམ། ཐོབ་ཀྱང་སྔགས་ལ་མི་དད་པ་ལ། སྔགས་ཀྱི་བྲིས་སྐུ་གླེགས་བམ་རྡོར་དྲིལ་རྒྱན་དྲུག་སོགས་དང། ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་རྐང་སྟབས་སོགས་སྟོན་པའོ།།སམྦུ་ཊ་ལས། གླེགས་བམ་དང་ནི་བྲིས་སྐུ་ཉིད། །གལ་ཏེ་སྐལ་བ་མེད་མཐོང་ན། །སྐྱེ་བ་
འདིར་ནི་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་སྤྱོད་ཡུལ་མིན།1

།ཞེས་གསུངས་ཤིང། བཤད་རྒྱུད་
རྡོ་རྗེ་ཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་ནན་ཆེ་པར་གསུངས་པས། སློངས་མོ་སྤྱོད་པའི་མིག་འཕྲུལ་མཁན་དག་གི་ངང་ཚུལ་མི་བྱ་བར་གནས་འདི་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ། །སྦོམ་པོ་བཞི་པ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་རྩོད་པ་དང། །ཞེས་ཏེ། ཚོགས་འཁོར་དང། དཔའ་བོའ་སྟོན་མོ་དང་དཔའི་མོའ་སྟོན་མོ་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་ ིཔའི་ཚེ། ཁ་གཤགས་ཅུང་ཟད་དམ། ཐལ་མོ་བརྡེབ་པ་ཙམ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྩོད་ན་སྦོམ་པོའོ། །དེའི་ཚེ། སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། བྲེ་མོའ་གཏམ་དང་འདུ་འཛིའི་སེམས། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། །བྱས་ན་ ིདམྱལ་སོགས་འབྲས་ཐོབ་འགྱུར། །མཆོད་ཚེ་ཤང་ན་ངུ་འབོད་དེ། །སྲེད་པས་ཡི་དྭགས་ངེས་པར་

1 བཀའ་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༧༩ ཤོག ༤༠༠ ཕྲེང་། ༥

རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས།519
འགྱུར། །རང་གི་བསམ་གཏན་བྲལ་གྱུར་ན། །དུད་འགྲོའ་གནས་སུ་ལྟུང་ཕྱིར་དང། ི 1

།ཞེས་གསུངས་
པས། དེང་སང་ཚོགས་འཁོར་བྱེད་པར་འདོད་པ་འདི་དག་ཕལ་ཆེ་བས། ཚོགས་འཁོར་གྱི་གོ་ཆོད་ན་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་འདི་དག་ཚོགས་གྲལ་དུ་མང་ལ་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་གསོག་པ་ལ་ཇི་མི་སྙམ་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་ལ་གོ་མ་ཆོད་ན་ནི་དེ་བས་ཀྱང་བསྟན་པ་བཤིག་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་སྣང་བས་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །སྦོམ་པོ་ལྔ་པ་ནི། དད་ལྡན་ལ་གཞན་ཆོས་སྟོན་དང། །ཞེས་ཏེ། སྣོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་དྲི་བ་ན་ལན་ལོག་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་འདེབས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དྲི་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ།།
སྦོམ་པོ་དྲུག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ནང་དུ་ཞག་བདུན་གནས། །ཞེས་ཏེ། སྔགས་སུན་འབྱིན་
པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་ནང་དུ་ཞག་བདུན་འདས་པས། དེ་དག་འདུལ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པར་གནས་པའོ། །སྦོམ་པོ་བདུན་པ་ནི། རྫུན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ང་རྒྱལ་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ལྷ་དང་སྔགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་ཀྱང། །ལྷའི་སྒྲུབ་ཐབས་གཅིག་ཙམ་མམ། བསྐྱེད་རྫོགས་སུ་མིང་བཏགས་པའི་དམིགས་པ་ཐུན་རེ་ཙམ་བསྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པར་ཁས་ཆེ་བའོ། །སྦོམ་པོ་བརྒྱད་པ་ནི། དད་པ་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་པ། །ཞེས་ཏེ། དབང་མ་ཐོབ་པ་ལ་གསང་བ་བསྒྲགས་པ་ནི་རྩ་ལྟུང་གི་སྡེ་ཚན་ཡིན་པས། འདིར་དབང་ཐོབ་ཀྱང་སྔགས་ལ་མི་དད་པས་གསང་བ་སྒྲོགས་པ་སྦོམ་པོའོ། །འདི་རྣམས་སྦོམ་པོའ་ལྟུང་བར་བཤད། །རྩ་ལྟུང་སྦོམ་པོའི་རིམ་ ིཔ་དག །ཆོ་ག་ཡིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཞིང། །ཉམས་པར་གྱུར་ན་བཤགས་པ་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོ་སླའོ2

། །གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ནི། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྦོམ་པོའ་ལྟུང་བ་སློབ་དཔོན་ ིཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའོ།།
གཞན་ཡང། དམ་ཚིག་དག་དང་མི་ལྡན་པའི། །རིག་མ་བསྟེན་པར་དགའ་བ་
དང། །ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རྩོད་པ་དང། །སེམས་ཅན་དད་དང་ལྡན་པ་ལ། །དམ་ཆོས་གཞན་དུ་སྟོན་པ་དང། །ཉན་ཐོས་དག་ཏུ་རློམ་བྱེད་པའི། །ནང་དུ་ཞག་བདུན་འདས་པ་དང། །སྦྱོར་བ་ལེགས་

1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༧ ཤོག ༨༧༡ ཕྲེང་། ༩
2 ཞོལ། ཤོག ༧༤ བ ༣ གཙང་། ཤོག ༥༦ ན ༧ ཞེས་བྱ་བ་ནི། གསུམ་པ་བཤད་པ་

520 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་འབུམ་བ།

པར་མ་བྱས་པའི། །སྐལ་དམན་གསང་བ་སྟོན་པ་དང། །གང་ཞིག་ཕྱག་རྒྱ་མི་མཁས་ལ། །ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟོན་པ་དང། །བསྙེན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པར། །དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ལ་འཇུག་པ་དང། །སྡོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་ལས། །དགོས་པ་མེད་པར་འདའ་བ་དང།1

།ཞེས་གསུངས་པ་
རྣམས་ལ། ལཀྵིཾ་ཀ་རས་འགྲེལ་པ་མཛད་ཅིང། དམ་ཚིག་ཀུན་གྱི་ཆོ་ག་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། འདིའི་གཞན་རྣམས་སྔར་དང་འདྲ་ལ། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་གཙོ་འཁོར་མ་ལུས་པའི་གྲངས་བསྙེན་པ་ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྲེག་དང་བཅས་པ་མ་མཐའ་ཡིན་ཞིང། ལྷས་གནང་བ་ཐོབ་པ་སོགས་ནི་རབ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་གང་ཡང་མེད་པར་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་དབང་བསྐུར་བ་དང་བདག་འཇུག་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་གནས་བྱེད་པ་སོགས་ཏེ། འདི་ནི་བདག་ཉིད་སུན་འབྱིན་པ་དང་དངོས་གྲུབ་འཕྲོག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་མང་དུ་གསུངས་པས། སློབ་མ་སྡུད་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གྲངས་མང་བ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱའོ། །ཐ་མ་ནི། དཔེར་ན་དགེ་སློང་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པས་སྦྱིན་སྲེག་གི་ཚེ་མེས་རེག་གི་དུས་དྲན་དང་འབྲུ་ལ་རུང་བ་མ་བྱས་པར་བསྲེག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་འདྲ་དེ་ལ་སྔགས་ཀྱི་སྦོམ་པོ་དང། འདུལ་བའི་ལྟུང་བྱེད་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལྟུང་བ་གཉིས་གཉིས་བསྐྱེད་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་དག་ནི་བསྲུང་བའི་དམ་ཚིག་རགས་པ་ཙམ་སྨོས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང། བཟའ་བཏུང་གང་བྱེད་ཀྱང་ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་དུས་དུས་སུ་བྱེད་པ་སོགས་བཟའ་བའི་དམ་ཚིག་དང། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་རྡོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་ཆག་ཚད་ལྡན་པ་སོགས་རྒྱུན་དུ་འཆའ་བ་མི་འབྲལ་བའི་དམ་ཚིག་སོགས་ལ་རྟག་ཏུ་བསླབ་པར་བྱའོ།།
རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ། །རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་པའི་སྙིང་
པོ་ནི། །རྣམ་དག་དམ་ཚིག་སྡོམ་པར་གསུངས་མོད་ཀྱི། །འདི་ན་ཞིང་མང་ལོ་ཐོག་འདོད་པ་མང། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐལ་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་དང་མཐུན་པར་སློབ་འདོད་པའི། །དོན་གཉེར་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བ་སྲིད་སྙམ་ནས། །དང་པོའ་ལས་ཅན་འཇུག་ཕྱིར་ཚུལ་འདི་ ིསྦྱར། །དེ་ཡི་དགེ་བས་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་ཀུན། །ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་ 1 བསྟན་འགྱུར། དཔེ་བསྡུར་མ། དེབ། ༢༧ ཤོག ༦༩༧ ཕྲེང་། ༡

རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས།521

ནས། །རྣམ་དག་དམ་ཚིག་སྡོམ་པས་རྒྱུད་སྦྱངས་ཏེ། །ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་རིམ་གཉིས་མཐར་སོན་ཤོག །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་བསླབ་བྱ་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་འདི་ནི། བདག་གི་བླ་མ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་ཞལ་སྔ་ནས་རྒྱས་པར་མཛད་པ་དག་ ིགསུང་རབ་བརླིང་ཞིང། ལུང་དང་སྦྱར་བ་དང། དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཐའ་ཡས་པས་ལས་དང་པོ་པ་བློ་དམན་པ་དག་འཇུག་དཀའ་བར་གྱུར་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། རྗེ་བླ་མའི་གསུང་རབ་ལས་བཏུས་ཏེ་མདོར་བསྡུས་པར་བརྗོད་པ་དག་གིས། ལྟུང་བའི་མཚམས་མ་ཟིན་པ་དང། གལ་ཆེ་བ་མང་དུ་བོར་བར་མཐོང་ནས། རྗེ་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་ཐ་མི་དད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུངས་1

ལས་

སྐྱེས་པ་མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་ལ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། ལས་དང་པོ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕན་གདགས་པའི་སླད་དུ་ཉེ་བར་སྦྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །སརྦ་མངྒལཾ།། །།

1 ཞོལ། ཤོག ༧༥ བ ༤ གཙང་། ཤོག ༥༧ ན ༤ དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིགརྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང༌།།ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།
དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའ་མཐུས།། ིཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྲུབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་ཀླ་ཀློའ་སྡིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ ིཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའ་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་ ིཔར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྡུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་གྱ་གྱུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་ལྔ་བདོའ་རྒུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྡོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང༌། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་ ིདུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྔར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང༌། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའ་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ ིཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། དགེའོ།། །།